INȘELĂTORIA SECOLULUI AL XX-LEA

ARTHUR ROBERT BUTZ

INȘELĂTORIA SECOLULUI AL XX-LEA

AUTORUL

Născut și trăit la New York, Arthur Robert Butz a obținut o licență și un master în elctrotehnică la MIT (Massachusetts Institute of Technology) din Boston. In 1965 a fost declarat Doctor în Geniu electric al Universității din Minesota. Din 1966 este profesor la Northwestern University din Evanston (Illinois), predă electrotehnică și informatică, publicând numeroase lucrări tehnice de specialitate.

Din 1980 aparține comitetului consultativ și redacțional *Journal of Historical Review*, publicat de Institute for Historical Review din Newport Beach, California.

PREZENTAREA AUTORULUI

Pentru autorul lucrării *The Hoax of the Twentieth Century* (Înşelătoria secolului al XX-lea), pretinsa exterminare fizică a jidanilor europeni pe timpul celui de al II-lea Război mondial constituie ceea ce putem numi o minciună istorică, un mit, o impostură sau mistificare, păcăleală sau înşelătorie. (« Hoax » se traduce prin « mistificare », « păcăleală », « înşelătorie », eventual prin « farsă » « glumă », sau « cacialma » sensuri care, după cum vom vedea, nu se potrivesc în cazul nostru.

In unele dintre ţările lumii, această înşelătorie a devenit un « adevăr oficial », decretat prin lege de Ministerele Adevărului, protejat de baionetele armatelor, de gazele lacrimogene ale poliţiilor, de securitate și aparatul judiciar, de omnipotenţa televiziunii, a presei și celorlalte medii de (dez)informare. Înşelătoria a luat forma unei idolatrii obligatorii, a unei superstiții religioase squ tabu cu profunde implicații sociale. Versiunea cuşer a celui de al II-lea Război mondial, cum o putem numi, este singura autorizată în şcoli, universități, lumea editorială şi comerţul de carte, în tribunale, presă, televiziune, etc. Holocaustul sau Şoa a devenit idolatrie, comerț, industrie, afacere de miliarde, prin intermediul căreia omenirea este încătușată în lanțurile celei mai detestabile sclavii care a existat vreodată.

Istorici şi autorii ce consideră că în realitate nemţii nu au exterminat, nici nu au încercat să extermine pe jidani, şi-au dat ei înşişi numele de revizionişti ai istoriei oficiale. Aceşti autori consideră că germanii nu au fabricat nici nu au utilizat camere de gazare sau camioane de gazare, în vederea uciderii jidanilor. Pe baza cercetării lor ştiinţifice, istoricii revizionişti au tras concluzia că jidanii europeni morţi între 1939 şi 1945, au murit din aceleași cauze ca și ceilalți muritori, din motivele pentru care se moare în orice război: foame, bombardamente, epidemii, mai ales a tifosul, cvasi endemic pe atunci în Europa de Est. Rezultatele cercetării istorice, tehnice şi general ştiinţifice ale revizionismului istoric arată că numărul jidanilor morţi pe timpul războiului este departe de a atinge cifra extravagantă de şase milioane. Mult mai probabil este că această cifră nu atinge

un milion de morţi. Conflictul gigantic al războiului mondial s-a soldat însă cu măcelărirea mai multor zeci de milioane de oameni, membri ai câtorva zeci, poate chiar sute de popoare : germani, ruşi, polonezi, cehi, slovaci, maghiari, sârbi, croaţi, sloveni, bosniaci, austrieci, români, bulgari, ucrainieni, albanezi, bieloruşi, lituanieni, letoni, estoni, finlandezi, uzbeci, calmuci, indieni, jidani, englezi, americani, canadieni, greci, marocani, algerieni, congolezi, etc. Ca în orice război modern, populaţia civilă a fost la fel de greu încercată ca şi militarii. Copiii au plătit şi ei cu un număr impresionant de vieţi. Mulţi copii de jidani au murit, dar şi mulţi copii germani sau japonezi au fost ucişi cu fosfor aprins sau cu foc nuclear. A devenit un obicei de a spune despre copiii jidani, la fel de inocenţi ca toţi ceilalţi copii, că ar fi fost deportaţi pentru simplul fapt că erau jidani. Dacă acceptăm acest limbaj şi această formulă, putem spune cu tot atâta dreptate că deşi perfect nevinovaţi, copiii germani sau japonezi au fost ucişi, la rândul lor, pentru simplul fapt că erau germani sau japonezi.

In secolul trecut, în anii cincizeci şi şaizeci, cel mai cunoscut revizionist a fost francezul Paul Rassinier. Opera lui de istoric şi lupta lui pentru adevăr sunt demne de toată admiraţia. Rassinier însă a studiat numai anumite aspecte ale Marii Minciuni şi Înşelătorii. El nu a avut timpul necesar, nici voinţa de a prezenta o sinteză. Fost deținut în lagărele de concentrare germane, de unde s-a eliberat în stare de invaliditate sută la sută, autorul faimoasei *Minciuni a lui Ulise* a murit în anul 1967.

***

Sinteza aşteptată peste treizeci de ani a fost publicată în anul 1976, de către profesorul și cercetătorul american Arthur Robert Butz. Ea este atât de completă şi de puternică încât vreme de aproape patruzeci de ani a descurajat orice alt istoric revizionist să scrie o capodoperă comparabilă cu *The Hoax of the Twentieth Century*. Pentru a fi drepţi, trebuie să adăugăm că primul succesor al lui A. R. Butz este A. R. Butz însuşi. O serie de texte, publicate mai târziu de către Butz, pe diverse aspecte complementare, întregesc piesă cu piesă capodopera din 1976. Una dintre cele mai bune dovezi că *The Hoax* era încă din 1976 o justă sinteză o constituie faptul că fiecare dintre adăugirile ulterioare şi-au găsit locul lor firesc în cadrul edificiului de

ansamblu. Niciuna dintre aceste adăugiri nu a obligat la o modificare a structurii generale, fie a tezei, fie a cărţii.

Pentru a înfrunta şi a învinge monstruosul tabu, era nevoie de un spirit şi de un caracter de excepţie.

Arthur Robert Butz este un spirit ştiinţific, dublat de un analist de texte şi de un istoric. Formaţia lui de bază este ştiinţifică, specialitatea informatică de înalt nivel. Analiza textelor nu este specialitatea sa, deşi, ca informatician, este adesea nevoit să analizeze texte şi documente. El nu este un istoric profesionist, lucru pe care ţine să îl sublinieze. Experienţa a dovedit însă că pe terenul dificil şi periculos pe care l-a ales, autorul nostru poate face de râs sau provoca gelozia cohortelor de universitari sau cercetători ştiinţifici, istorici profesionişti cei mai mulţi, care şi-au pus lacăt la gură, ceară în urechi, plumb pe ochii şi pe creier, lăsând impostura, minciuna şi înşelătoria să se propage, deși misiunea lor constă tocmai în a apăra, a feri omenirea de astfel de infecții intelectuale.

Caracterul lui A. R. Butz este dintre cele mai rar întâlnite; suntem în faţa unui om de ştiinţă capabil de a se lansa într-o cercetare din cele mai îndrăzneţe şi revoluţionare cu toată moderaţia, prudenţa şi înţelepciunea de rigoare.

Suma cunoştinţelor acumulate în aproximativ cinci ani, care i-au permis să realizeze capodopera de faţă este impresionantă. In această materie extrem de complexă şi de bogată, autorul a introdus criteriile ferme de ordine logică ale gândirii europene. Talentul lui de a expune este dublat de arta de a convinge. Nu întâmplător, unul dintre principalii autori exterminaţionişti, PierreVidal-Naquet scrie că A. R. Butz este « principalul şi cel mai abil revizionist », adăugând :

> […] dacă ar trebui să dăm un premiu minciunii, aş zice că lucrarea lui Butz […] reprezintă în anumite puncte o reuşită colosală ce-ţi înghiaţă inima, îţi face pielea găinei și scoală părul de pe cap : cititorul este condus în mod convingător, pas cu pas, la ideea că Auschwitzul este o rumoare lansată cu dibăcie, din care propagandiştii de meserie au făcut, încetul cu încetul, un adevăr. S-a ajuns astfel la buna-vestire al cărei evanghelist stângaci este Faurisson. In termenii lui Zola, nu Faurisson, ci Butz ar putea fi definit ca « diabolicul muncitor al erorii judiciare ». Cum să-l respingem pe Butz? Lucrul este posibil, bineînţeles, ba chiar foarte simplu, cu condiţia de a cunoaşte dosarul, lucru însă foarte greu şi de lungă durată. [...] Când o

poveste fictivă [ca cea a lui Butz] este scrisă în mod convenabil, nu găsim în ea însăşi mijloacele de a o distruge[1].

Suntem tentaţi să comparăm pe Butz cu cel mai bun ghid posibil, pentru explorarea unei lumi extrem de ostile. Deşi cunoaşte terenul, el avansează cu precauţiune, pas cu pas, ca şi cum descoperă totul alături de cititor. Adesea întrerupe înaintarea şi face un scurt bilanţ. Înainte de a reporni la drum, consultă din nou busola, controlează împrejurimile, simte dificultăţile şi obstacolele posibile, preîntâmpină modestia şi ezitarea noastră, fără să ocolească întrebările pe care e limpede că le-a prevăzut. La întrebările noastre răspunde fie imediat, fie mai târziu, în care caz răspunsul va veni negreşit la locul şi momentul potrivit. La sfârşitul fiecărei etape, a fiecărei pagini sau grup de pagini îl auzim parcă impulsionând pe cei descurajaţi, motivând pe cei şovăielnici, ridicând moralul fataliştilor ce cred că răul vine de la Cel de Sus şi trebuie suportat până la a doua venire a Mântuitorului : « Nu vi se pare că am avansat? Amintiţi-vă obstacolul ameninţător, ce părea imbatabil. Uite că l-am depăşit! Credeaţi că suntem ca măgarul în ceaţă, la miezil nopţii. Iată că ceaţa se ridică, orizontul se luminează! ». La capătul lecturii ce a fost o veritabilă iniţiere în subtilităţile istoriei postbelice, ghidul nostru înţelept, prudent şi diplomat se retrage cu tact, lăsându-ne altfel decât ne-a găsit, cititorul având sentimentul că a înţeles, că ştie ceva, că a ieşit din ignoranţă, că este pe drumul luminii. În câteva fraze, ghidul nostru face bilanţul, fiecare constată că promisiunea a fost ţinută. La începutul aventurii intelectuale revizioniste, într-o scurtă declaraţie, el ne anunţase ceea ce urma să descoperim împreună. La sfârşit ne aminteşte drumul făcut împreună, pe care fiecare ar vrea să-l continue. Fără îndoială, fiecare îl va continua în felul şi pe propriile lui picioare, căci multe sunt de revizuit în cadrul vieţii publice ca şi al parcursului iniţiatic al fiecăruia, revizionismul fiind, pe de altă parte, starea naturală a lui *homo sapiens*, fiinţă ce învaţă, deci revizuieşte, cât trăieşte. Cât trăim învăţăm, adesea renunţăm la învăţăturile greşite, adică revizuim, revizuim permanent, revizuim fără încetare. Să vedem însă acestea mai de aproape.

---

[1]. Pierre Vidal-Naquet, *Les Assassins de la mémoire*, La Découverte, Paris, 1987, pp. 13, 74.

Titlul, şi în ediţiile ulterioare subtitlul[2] acestei lucrări au aceeaşi francheţe americană ca o frază din capitolul III : « *The thesis of that book is that story of Jewish extermination in World War II is a propaganda hoax* » (Teza acestei cărţi este că povestea exterminării jidanilor în timpul celui de al II-lea Război mondial este o înşelătorie imputabilă propagandei). Pe un ton la fel de direct, autorul scrisese o altă frază remarcabilă : « Cel mai simplu dintre motivele de a fi sceptic cu privire la alegaţiile despre exterminare este cel mai simplu motiv care poate fi conceput : la sfârşitul războiului, ei erau în continuare prezenţi ». Cine erau aceşti « ei »? Cei care pretind că ar fi fost exterminați ! Din fericire, nu au fost exterminați, ceea ce este o veste foarte bună.

Încă din primele rânduri, autorul anunţă tonul general al cărţii : « Această versiune atât de populară a celui de al II-lea Război mondial este mincinoasă. Ea nu este decât o variantă a extravagantelor poveşti jidoveşti din care este alcătuit Talmudul ». Versiunea rabinică a istoriei celui de al II-lea Război mondial îndrăzneşte prezentarea sorţii jidanilor ca aceea a unui popor excepţional, pe care dumnezeul său, incredibil de pervers, l-a supus unor suferinţe excepţionale; în acest scop, dumnezeul lor pervers ar fi decis ca « poporul său ales » să fie dat pe mâna forţelor satanice ale naţional-socialismului german. Aceste talmudisme sunt expresia unui delir, în cadrul căruia nu poate fi vorba de istorie, ci de poveşti incredibile, genul de poveşti pe care le descoperim răsfoind Vechiul Testament. Chiar în absenţa oricărei intenţii scandaloase sau mercantile, rar se întâmplă ca astfel de invenţii să conducă la altceva decât bani, gheşefturi şi publicitate.

Pe ultima pagină a cărţii sale, Butz evocă « tratatul de la Luxemburg » (1952), care a fixat colosalele « despăgubiri » financiare pe care guvernul Germanei postbelice a acceptat să le plătească jidanilor pentru « actele criminale inexprimabile » presupuse a fi fost comise de către cel de al III-lea Reich, contra jidănimii; în treacăt fie spus, aceste despăgubiri sunt prevăzute să dureze până în 2030 şi nu constituie decât o parte din contribuţiile nemţilor şi ale intreprinderilor germane vărsate lui Shylock. La capătul lucrării sale, A. R. Butz conchide că aceste

---

[2]. *The Case Against the Presumed Extermination of European Jewry* (Procesul presupusei exterminări a jidănimii din Europa)

pretinse crime sunt « în mare parte o mistificare, una sionistă în special ». El nu este însă un om care să gândească « jidan » şi să scrie « sionist ». Dacă vrea să pună în cauză pe « jidani », el va scrie « jidani », iar dacă vrea să spună « sionişti », spune efectiv « sionişti ». Una dintre cele mai preţioase demonstraţii ale sale este că « Holocaustul » a fost urzit şi lansat de către mediile specific sioniste. De asemenea, el demonstrează că mascarada judiciară a procesului de la Nuremberg este mai curând opera unor influente personalităţi sioniste nu numai jidoveşti, înainte de a fi opera guvernului american sau a procurorului Jackson. Pe această bază, ca american practic, Butz arată că întrucât este vorba de o înşelătorie urmată de o escrocherie, Statul Israel datorează mulţi bani Germaniei. *Par pari refertur* ! *A lot of money*, scrie el ca unul ce practică litota.

Se înţelege că un francez, un român, sau un european ar putea găsi cam abruptă această francheţe americană. In cazul lui Butz însă, tonul acesta nu este perceptibil decât la începutul şi la sfârşitul discursului său care, dimpotrivă, este o demonstraţie înceată, sigură, imbatabilă.

Opera cercetătorului american este o intreprindere de demolare şi de reconstrucţie. A. R. Butz pune capăt mitului « Holocaust », săpându-i rădăcina până la fundaţii, arătând că suntem în faţa unui edificiu de minciuni, fiecare dintre acestea fiind mai absurdă şi mai periculoasă decât celelalte. Nu mai puţin însă, el întocmeşte lista suferinţelor efective îndurate de jidani între 1939 şi 1945, reamintind măsurile luate de nemţi contra unei minorităţi pe care adesea şi pe bună dreptate o considerau ostilă, ba chiar în război deschis contra Germaniei, graţie mijloacelor de temut de care dispunea pe plan internaţional. Butz descrie realitatea politicii care tindea către o « soluţie finală teritorială » (*territoriale Endlösung*) a permanentei « chestiuni jidoveşti » (*Judenfrage*). Soluţia finală germană a problemei jidoveşti implica găsirea unui teritoriu pentru jidanii din întreaga lume, un teritoriu care, din motivele cunoscute, nu putea fi Palestina. Acest teritoriu trebuia însă găsit undeva, el fiind o condiţie a « renaşterii jidoveşti » în viziunea socialist-utopică a naţional-socialiştilor germani. La un moment dat, după victoria germană asupra Franţei, s-a crezut că acest teritoriu ar putea fi insula Madagascar. Desfăşurarea tot mai tragică a războiului mondial a făcut însă imposibilă această soluţie. Autorul evocă realitatea soluţiilor « provizorii » ale

problemei jidoveşti, de exemplu închiderea în ghetouri, uneori în lagăre de concentrare, centre de tranzit sau lagăre de muncă forţată, fără să uite niciun moment adevărul elementar pe care mulţi îl pierd din vedere chiar şi atunci când îşi dau aerul că vorbesc despre el : « În timpul războiului, a fost război ! ». Deliberat tautologică, formula se dovedeşte plină de miez. Dacă autori precum Reitlinger, Hilberg sau Dawidowicz au dat o imagine complet falsă despre tratamentul jidanilor de către germani, între 1939 şi 1945, aceasta se datorează faptului că au făcut abstracţie de război şi de necesităţile lui. Aceşti autori șoatici nu au vrut să vadă că pentru autorităţile celui de al III-lea Reich, prima şi cea mai mare grijă a fost câştigarea războiului economic şi militar, nu persecutarea jidanilor. Principalele măsuri adoptate cu privire la aceştia se explică prin necesitatea asigurării securităţii soldatului sau civilului german în timp de « război total » şi prin nevoia vitală de a găsi o mână de lucru cât mai abundentă posibil. Mai târziu, în lagărele în care jidanii erau amestecaţi cu reprezentanţi ai multor altor popoare, din cauza epidemiilor ce loveau deopotrivă germanii ca şi prizonierii sau mâna lor de lucru, s-au construit crematorii. Este de-a dreptul incredibil că autorii exterminaţionişti refuză să admită necesitatea crematoriilor pentru combaterea epidemiilor, mai ales a tifosului exantematic.

Orice război implică « ororile specifice războiului ». In acest război pe care atâţia dintre ei l-au dorit, jidanii şi-au plătit partea lor de victime. Ei nu au fost însă singurii care au suferit efectele celui de al II-lea Război mondial şi este absurd ca istoricii « Holocaustului » să nu sublinieze că între 1939 şi 1945 au căzut victime de toate naţionalităţie. Ba chiar, în ce-i priveşte pe cei învinşi, foarte multe victime au căzut în timp de « pace[3] », după semnarea capitulării necondiţionate. Cine vrea să judece lagărul de concentrare, de muncă şi de tranzit de la Auschwitz, nu îl poate izola pe acesta, ca şi cum el s-ar găsi pe planeta Marte. Orice judecată cu privire la lagărul Auschwitz presupune replasarea acestuia în istoria războiului şi în aceea a tuturor lagărelor de concentrare germane, engleze, franceze, americane,

[3]. Afirmația este valabilă inclusiv pentru noi care, la 70 de ani după război, încă nu recunoaștem justețea și necesitatea lui. Nu mai vorbim de prizonierii întemnițați de guvernele iudeo-bolșevice de la București, după întoarcerea din prizonierat, de falsificarea istoriei naționale, îndoctrinarea sau tăierea cerebrală împrejur a tinerilor în școli și universități, etc. (NT).

sovietice şi altele, înainte, în timpul şi după cei şase ani dintre 1939 şi 1945. Viziunea iudeocentrică şi fixistă a istoriei jidanilor nu permite înţelegerea acestei părți din istoria generală a omenirii.

Capacitatea de analiză a lui A. R. Butz este evidentă. Spiritul lui de sinteză este însă şi mai evident, arborii nu îi pot ascunde niciodată pădurea. Textul sau faptul de studiat este totdeauna replasat în contextul său. Din păcate, sensul noţiunii de « context » s-a degradat, răstălmăcit şi pierdut în bună măsură astfel încât el desemnează astăzi consideraţii foarte confuze şi depărtate de cuvântul, subiectul sau evenimentul studiat. Pentru autor, « contextul » este în primul rând ceea ce este mai apropiat, ceea ce a făcut posibil, a condiţionat sau a influenţat obiectul analizei. In primul rând, este vorba de contextul imediat, de exemplu cuvintele din jurul cuvântului studiat, subiectele din jurul subiectului studiat, faptele din jurul faptului studiat. Din aproape în aproape, contextul presupune enumerarea completă a faptelor, personajelor, a situaţiei sau epocii considerate. Pentru a da un exemplu, în acest sens trebuie înţeleasă admirabila Anexă E despre « Rolul Vaticanului ». In cadrul controversei privind « tăcerea Papei Pius al XII-lea » cu privire la « Holocaust », s-au publicat o mulţime de lucrări. Invităm pe autorii acestor lucrări să citească Anexa E a lucrării de faţă. Graţie acestei lecturi, ei vor lua cunoştinţă de propriile lor lipsuri, de lipsa capacităţii de analiză şi a viziunii sintetice, calități ce i-au permis lui Butz să rezolve falsa enigmă a tăcerii Papei. Dacă Pius al XII-lea nu a vorbit niciodată, nici în timpul războiului nici după acesta, despre exterminarea jidanilor sau camerele de gazare, este pentru că acestea nu au existat sau că, în orice caz, Papa avea serioase motive de îndoială cu privire la existenţa lor. Îndoiala sau certitudinea lui Papei face din acesta un « revizionist » mai aparte, totuşi revizionist în sensul deplin al cuvântului. Enigma tăcerii Papei nu-i o enigmă, ea se explică dacă înţelegem că nu avem ce spune despre ceea ce nu există, sau despre ceea ce, din diverse motive, nici măcar nu poate exista. Dacă o crimă este în mod sigur sau foarte probabil de ordinul ficţiunii, ea nu poate fi denunţată ca şi cum s-ar fi produs în realitate. A acuza pe cineva de o crimă ce nu există revine la a minţii sau a calomnia, iar a acuza de aşa ceva un învins înseamnă a te dezonora. Cu privire la acest subiect, Pius al XII-lea nu a vrut să mintă, nici să calomnieze, să se dezonoreze.

Felul în care autorul intreprinde munca lui de cercetare şi de găsire a adevărului, încetineala savantă sau metodică de care dă adesea dovadă i-ar putea deconcerta pe unii cititori, care s-ar putea întreba unde vrea să ajungă? Ce înseamnă acest pasaj ce prezintă aparenţele unei pure digresiuni? Când vom regăsi firul roşu al discursului? Cititorii americani vor protesta, obişnuiţi cum sunt cu lecturi confortabile, rezumative şi digestive (« digests »). Obişnuiţi să uite unde merg şi să nu ajungă niciunde, mulţi cititori europeni se vor opinti, împiedica şi probabil renunţa să ducă lectura până la capăt. Şi unii, şi ceilalţi vor fi în pagubă. Autorul ştie foarte bine că cel ce merge încet ajunge sigur la ţinţă. Butz este foarte bine dotat cu umorul anglo-saxon ce se asociază perfect cu o anumită încetineală şi care displace spiritului latin.

Iată un exemplu din acest lung, lent dar genial raţionament care, în 1975-1976, l-a condus pe autor la o concluzie foarte îndrăzneaţă, confirmată într-o formă providenţială, cîţiva ani mai târziu, de un eveniment neprevăzut.

Către sfârşitul capitoului al II-lea, o întreagă secţiune a cărţii este consacrată rolului industrial al lagărului Auschwitz. Autorul face o serie de consideraţii tehnice despre benzina şi cauciucul sintetic, despre polimerizare sau vulcanizare, ne întreţine pe tema sodiului sau a butadienei. Cititorii grăbiţi se vor întreba neliniştiți : sunt oare în faţa unui vorbă-lungă pedant şi ridicol? Chiar am căzut pe proverbiala prostie academico-universitară şi politehniciană, care nu ştie de unde vine nici unde vrea să ajungă? După cum vom vedea, aceştia sunt în fals iar răbdarea şi efortul lecturii, ca orice sacrificiu, vor fi răsplătite.

În capitolul următor, autorul va vorbi despre criza cauciucului din Statele Unite, după Pearl Harbor (7 XII 1941), când o mare parte a flotei americane a fost distrusă de japonezi. America a fost ruptă de Malaezia şi Indochina, de unde cumpăra 90% din cauciucul necesar celor mai diverse întrebuinţări. Un eveniment neprevăzut a pus America în faţa nevoii urgente de a produce cauciuc sintetic. Care este însă ţara care la vremea respectivă era cea mai avansată în acest domeniu? Răspunsul este Germania. Apoi autorul îşi pune altă întrebare. În care punct al Germaniei, sau al teritoriilor dominate de ea, s-a dezvoltat mai mult cercetarea şi producţia de cauciuc sintetic? De data asta, răspunsul este Auschwitz. La Auschwitz, oraş din Silezia de Nord, anexat după război de către Polonia, exista un important

complex industrial unde se fabrica benzină sintetică şi unde se construise o foarte modernă uzină de cauciuc sintetic numit « Buna » (cuvânt compus din butadienă şi sodiu sau natriu, al cărui simbol chimic este « Na ».

Ajuns aici, autorul are forţa şi curajul de a trage concluzia că, în mod absolut sigur, americanii au acordat o foarte mare atenţie celor ce se petreceau la Auschwitz, atât în ce priveşte benzina sintetică, cât şi în ce priveşte cauciucul sintetic. Impingând şi mai departe analiza, autorul consacră un foarte serios comentariu supravegherii sau spionajului prin fotografii aeriene. Dată fiind calitatea fotografiilor aeriene de atunci, autorul formulează ipoteza că serviciile americane de spionaj industrial au recurs neapărat şi la această sursă de informaţii. El adaugă că, până în momentul redactării cărţii sale (1975), aceste fotografii nu au fost încă publicate. Concluzia pe care o trage autorul este că dacă în 1942, la Auschwitz, ar fi avut loc într-adevăr o exterminare fizică a jidanilor, serviciile de informaţii americane nu puteau să nu ştie asta. Pentru a completa gândirea autorului asupra acestui punct, precizăm că ceea ce spune el despre spionajul industrial şi fotografiile aeriene din 1942 este şi mai valabil pentru anii 1943 şi 1944. Dacă fotografiile aeriene ar fi confirmat zvonul exterminării în cadrul unor enorme « uzine ale morţii », ele ar fi fost publicate de mult. Dacă la 30 de ani după război aceste fotografii încă nu au fost publicate, înseamnă că ele nu confirmă zvonul exterminaţionist, nu întâmplător lansat cu sprijinul şi cooperarea serviciilor aliate de informaţii.

In februarie 1979, la aproape trei ani după apariţia *Înşelătoriei secolului XX*, care ocazionase nelipsitele proteste rituale şi ale jidovimii americane, A. R. Butz a avut satisfacţia să vadă că CIA publică, în sfârşit, fotografiile aeriene de la Auschwitz[4]. Fotografiile însă au dovedit, în mod absolut convingător că Auschwitzul nu a fost decât un ansamblu de lagăre de concetrare, alături de care nemţii au construit şi exploatat un enorm complex industrial. Clădirile crematoriilor erau absolut banale, înconjurate de spaţii verzi frumos concepute şi bine întreţinute, fără urmă de nesfârşitele mulţimi de « victime » despre care propaganda mincinoasă pretinde că

---

[4]. Dino A. BRUGNONI şi Robert G. POIRIER, *The Holocaust Revisited : Analysis of the Auschwitz-Birkenau Extermination Complex*, Central Intelligence Agency, Washington, DC, 1979.

aşteptau ceasuri întregi afară, pentru a pătrunde în clădirile crematoriilor, unde, chipurile, urmau să fie gazate şi apoi incinerate. In jurul crematoriilor nu se vedea niciun fel de coadă, niciun fel de activitate deosebită şi cu atât mai puţin suspectă. Fotografiile nu prezintă nici măcar enormele movile de cărbuni sau de cox necesare incinerării pentru miile de oameni zilnic, după cum pretinde legenda exterminaţionistă. Lucru şi mai tulburător, două dintre clădirile crematoriilor nu numai că nu erau ascunse, dimpotrivă se găseau lângă terenul de fotbal al deţinuţilor, pe care în fiecare duminică aveau loc mai multe meciuri în cadrul campionatului intern Auschwitz. Fotografiile arătau clar când şi cum fusese bombardată zona industrială Auschwitz şi de ce lagărele de concentrare nu fuseseră luate la ţintă şi ele. Dacă lagărele ar fi fost bombardate, foarte mulţi deţinuţi ar fi pierit tocmai pentru că erau « concentraţi », iar supravieţuitorii nu ar mai fi putut dispune de dormitoare, tualete, spălătorie, bucătărie, infirmerie, cluburi pentru amatorii de muzică, etc. In eventualitatea distrugerii crematoriilor, cadavrele celor decedaţi ar fi trebuit înhumate într-un pământ în care pânza freatică era foarte la suprafaţă. Din această cauză, cadavrele infectate de tifos ar fi contaminat apa din zonă, care ar fi devenit astfel nelocuibilă. Cu ocazia publicării acestor fotografii s-a descoperit că între 27 decembrie 1943 şi 14 ianuarie 1945, Aliaţii au executat treizeci şi două de misiuni deasupra lagărului. Nu toate însă de bombardament, după cum vom vedea. Cele mai multe dintre aceste misiuni au fost pur şi simplu de informare, de spionaj industrial prin fotografiere.

Publicarea fotografiilor aeriene a confirmat pe deplin teza lui A. R. Butz, chiar dacă, în neştiinţa lor comodă şi călduţă, autorii au reuşit să fie ridicoli prin adăugarea unor săgeţi ce indicau chipurile amplasarea vestiarelor (sic) şi a « camerelor de gazare » (resic). Cititorul dotat cu un minim de spirit critic pufneşte în râs la vederea săgeţilor desenate cu meşteşug artistic pe nişte fotografii ce nu au nevoie de niciun fel de adăugire. Naivitatea dublată de perfidie a celor doi salariaţi şi ucenici-vrăjitori CIA este o altă problemă. Cei din serviciile secrete nu prea citesc istorie, cu atât mai puţin istorie revizionistă, închipuindu-şi că ei înșiși fac istoria, iar noi trebuie să o înghiţim gata făcută, fără întrebări, ca la împărtășanie. Autorul avusese dreptate pe toată linia, iar adversarii adevărului s-au ridiculizat recurgând la simple copilării.

A. R. Butz arată aceeaşi clarviziune şi în legătură cu alte subiecte. În 1982, el a ţinut o conferinţă al cărei text este inclus în acest volum [Supliment B] şi care cuprinde o serie de constatări ce îi confirmă teza. În introducerea acesteia, el a avut ideea foarte judicioasă de a evoca un precedent important în istoria marilor înşelătorii, textul pretinsei « donaţii a împăratului roman Constantin cel Mare », descoperită chipurile în secolul al IX-lea. El o face pentru a arăta cum şi în ce fel, această enormă înşelătorie de o importanţă capitală pentru interesele papalităţii, a putut fi dezvăluită abia în secolul al XV-lea, de către Laurent Valla. De fapt împăratul Constantin, autor al edictului de la Milano, din anul 313, nu a donat niciodată papalităţii Imperiul roman. Textul aşa zisei « donaţii constantiniene » nu era decât un fals, conceput destul de stângaci şi de grosolan. Minciunile de acest gen nu ar fi putut lua minţile unui om cu scaun la cap. Dacă ele se menţin însă, uneori vreme de secole, cazul « donaţiei constantiniene », este pentru că un anumit tip de putere sau de societate are nevoie de aşa ceva. De îndată de această nevoie dispare, se crează condiţiile pentru ca minciunile în cauză să dispară şi ele. De altfel, A. R. Butz arată că cei ce încearcă să demaşte minciuna acumulează adesea o mulţime de argumente de valoare inegală, în vreme ce câteva argumente numai, dar precise, sunt absolut suficiente. După acest lung preambul, autorul revine la inima subiectului său, enumerând opt motive simple, pentru care pretinsa exterminare a jidanilor nu a putut avea loc. Rezumăm : Dacă în plină Europă, într-un interval de trei ani, germanii ar fi ucis într-adevăr milioane de oameni, un eveniment atât de extraordinar nu ar fi putut trece neobservat. Vaticanul însă nu a văzut nimic. Crucea-Roşie nu a văzut nici ea, deşi asta îi era treaba principală. Rezistenţa germană anti-nazistă nu l-a menţionat nici ea. Jidanii europeni nu dispuneau de informaţii în această privinţă şi nu credeau zvonurile absurde şi discordante privind o exterminare de proporţii industriale. Jidanii din afara Europei (mai ales Statele Unite şi Palestina), organismele lor internaţionale, nu s-au comportat ca unii ce credeau poveştile alarmante, pe care ei înşişi le îngogonau și le propagau. In aceeaşi situaţie s-au aflat şi cele patru guverne aliate principale, fără să mai vorbim de cele mai puţin importante, aflate încă la remorca lor. In acest punct, autorul plasează parabola elefantului miraculos ce merită să fie citată.

Ceea ce suntem obligați prin lege să credem este că « acest eveniment de dimensiuni geografice continentale, care a durat trei ani, din punctul de vedere al timpului, şi care s-ar fi soldat cu câteva milioane de victime » s-a putut petrece fără ca nimeni să-şi fi dat seama : nici Vaticanul, nici Crucea-Roşie, nici jidanii ca persoane private, nici jidanii ca organizaţii, nici guvernele aliate, nici nemţii adversari ai nazismului, nimeni! Absolut nimeni ! Asta e ca şi cum mi s-ar spune că nu am observat elefantul din pivniţă, deşi cobor acolo de mai multe ori pe zi, ba după o sticlă de vin, ba după legume proaspete, ba după murături, etc. Şi totuşi elefantul este acolo, cum ne obligă să credem legile holocaustice sau ordonanţele de urgenţă guvernamentală. Mai mult, pe când eram în salon cu prietenii şi invitaţii, elefantul s-a urcat la etaj, el știe cum, aşezând cu trompa bibelorurile din vitrină, fără să mai socotim cum a urcat pe scara îngustă şi cam şubredă pentru el, cum a închis şi deschis o serie de uşi, cum de l-a ţinut parchetul... Apoi, tovarăşul elefant sovietic, sau poate anglo-american, în orice caz aliat, a coborât în Piața Amzei, în plină zi, s-a servit cu o cutie de tutun marinăresc dintr-o vitrină, și-a aprins luleaua în fața bibliotecii Sadoveanu, pufăind holocaustic către templul de vizavi, și-a cumpărat ziarele preferate (*New York Times*, *Pravda*, *Le Monde*) și s-a întors la grădina zoologică din Băneasa, fără ca bucureștenii să fi băgat ceva de seamă, ocupați cum sunt să bage mai ales la ghiozdan, sau să tragă către măseaua de minte, ce întârzie să apară.

In concluzie, dacă genocidul jidovesc ar fi existat, cel puţin cele opt instanţe nu aveau cum să nu-l vadă. De vreme ce ele nu au văzut nimic, concluzia este simplă : genocidul sau holocaustul nu a existat. Cei ce insistă, se încăpăţânează, continuă şi persistă să creadă în realitatea holocaustului sunt în situaţia celor ce cred în invizibilitatea şi isprăvile năstrușnicului elefant democrat și interaliat. O fi, că de n-ar fi, nu s-ar povesti, nu-i așa ? Iată că povestea unui elefant spune mai mult decât discursurile tâlharo-politicienilor, legile scelerate, crimele rituale din Nagasaki sau Târgoviște, ordonanţele de urgentă neputință guvernamentală, universitățile, școlile muzeele și bibliotecile devenite altare ale minciunii și abatoare ale adevărului, instrumentele tăierii cerebrale împrejur ale întregii omeniri.

***

The Hoax suferă totuşi de unele imperfecţiuni. Prima ediţie nu a fost foarte comercială, nici luxoasă. Din lipsă de bani, s-a ales o hârtie de proastă calitate, textul a fost imprimat în caractere tipografice mici, greu lizibile de cei cu ochelari. Masa volumului părea indigestă, titlurile intermediare erau rare, nimic nu orienta cititorul în lectură, în priceperea demonstraţiei. Stilul general era destul de plat iar vocabularul nu foarte căutat. Autorul este perfect conştient de aceste lucruri, după cum se vede din prefaţa lui la ediţia franceză.

A. R. Butz îşi califică analiza de « orizontală », prin opoziţie cu analiza « verticală » a altor autori revizionişti. Ceea ce vrea el să spună prin această « orizontallitate » este că a avut permenent în vedere ansamblul întregului subiect, în vreme ce alţi autori revizionişti nu au luat în consideraţie decât anumite aspecte ale aceluiaşi subiect. Luând exemplul pretinsei camere da gazare naziste, autorul admite că acest aspect al « Holocaustului » nu prea l-a interesat, ba chiar spune că cei ce se interesează numai de acest lucru se pot abţine de a-i citi cartea. Nu mai puţin însă, el nu îşi imaginează că o persoană serioasă s-ar putea aventura într-o controversă cu privire la camerele de gazare fără să ia prealabila precauţie a unei vederi de ansamblu a interpretării « Holocaustului » pe care, deocamdată, nu o găsim nicăieri expusă mai succint decât în cartea de faţă.

Distincţia între analiza « orizontală » şi cea « verticală » este însă abstractă. Când autorul analiza tipul de cauciuc sintetic pe care germanii voiau să îl producă, sau când vorbea despre polimerizare şi vulcanizare, când arăta combinaţiile de butadienă şi sodiu din « Buna », nu cumva era mai curând pe « verticală », decât pe orizontală ? Nu cumva ar fi mai corect de spus că de-a lungul sintezei lui magistrale şi fără egal, autorul procedează la o o serie de expuneri, comentarii şi interpretări specifice, care ţin mai curând de « verticala » analizei decît de « orizontala » sintezei. Invers, cercetătorul ştiinţific ce decide să abordeze vastul subiect al « Holocaustului » sub unghiul specific dar unic al camerei de gazare, lucrează oare numai pe « verticala » analizei, ignorând « orizontala » sintezei? Nu cumva, la rândul lui, şi acesta are, în felul său, perspectiva orizontală şi sintetică a aşa numitului « Holocaust » ?

Judecând după propriul meu caz, eu nu am luat cunoştinţă de sinteza americanului nostru (1976) decât după ce îl citisem pe Rassinier, la începutul anilor şaizeci şi după ce, confruntat cu

masa gigantică a Marii Minciuni, luasem decizia să o atac în punctul cel mai fragil, acela al camerei de gazare năzdrăvane sau magice, despre care atâţia vorbesc dar nimeni nu este în stare să ne furnizeze fotografia, desenul tehnic şi istrucţiunile de folosire ale acestui obiect, oricât de complicat ar fi el. Pentru mine, *The Hoax* nu a jucat rolul unei lecturi de iniţiere ci mai curând acela al unei providenţiale confirmări. In faţa colosului Marii Minciuni, am înţeles rapid că picioarele acesteia sunt « scurte », cum se zice, de argilă sau de mămăligă, cum se spune de asemenea. În ideea mea, picioarele de argilă mămăligoasă, adică punctul cel mai sensibil al Holocaustului era reprezentat de camera de gazare, din care cauză am concentrat atacurile mele contra acestui punct. Se înţelege însă că spectatorul sau cititorul care nu a văzuit şi nu înţelege încă ceea ce vreau să spun prin expresia « picioare de argilă » s-ar putea mira că loviturile mele ţintesc nu prea departe de nivelul pământului, că am tendinţa să privesc numai în jos. Totuşi, la rândul meu am văzut monstrul în întregul lui. De altfel, date fiind formidabilele ei dimensiuni, cum mi-ar fi putut scăpa Gigantica Minciună? Înţelegând că punctul cel slab al întregii înşelătorii constă în faimoasele « camere de gazare », nu mai puţin invizibile decît « elefantul holocaustic », am concentrat pe acest punct cele mai multe dintre loviturile mele. Cel ce înfruntă pe exterminaţionistul Achile, trebuie să urmeze exemplul revizionistului Paris, să ţintească săgeata drept în călcâiul holocaustic.

Destul însă cu imaginile şi comparaţiile. A. R. Butz a vrut să dovedească, celor de bună credinţă, că genocidul sau « crima fără precedent », imputată învinsului de către învingător, nu a existat. Dacă această crimă este imaginară, înseamnă că aproape nu mai este nevoie să spunem că şi *arma crimei* este tot imaginară. Invers, dacă *această armă* este imaginară, *crima este şi ea tot imaginară*. Rezultatul este identic, deşi metodele cu care a fost atins sunt diferite.

Puterea inteligenţei lui A. R. Butz este poate prea abstractă. Singurul lagăr de concentrare vizitat de către autorul *Înşelătoriei secolului XX* este cel de la Dachau. In legătură cu pretinsa cameră de gazare omucidă din acest lagăr, Butz nu a scris aproape nimic, atâta doar că, după chiar opinia acuzatorilor, « camuflată în sală de duşuri », aceasta nu ar fi fost terminată, deci nu ar fi fost utilizată.

Notăm aceeaşi indiferenţă şi faţă de alte câteva contingenţe materiale. Printre argumentele esenţiale ce pot fi invocate pentru a susţine inexistenţa camerelor de gazare germane, existenţa « în carne şi oase » a celor din penitenciarele americane nu este chiar lipsită de însemnătate. Este suficient să vezi o cameră de gazare americană, să îi studiezi modul de funcţionare, pentru a înţelege că presupusa cameră de gazare germană şi presupusul ei mod de funcţionare sunt pur şi simplu ficţiuni. A. R. Butz este însă american. Cum se face că nu a utilizat şi acest argument? Nemulţumit de a nu fi putut studia de aproape nicio pretinsă cameră de gazare « nazistă » cum de nu s-a informat despre niciuna dintre camerele de gazare cu care sunt înzestrate multe dintre penitenciarele ţării sale? Dacă ar fi făcut-o, ar fi înţeles imediat cât este de dificil să execuţi un singur om cu acid cianhidric (cazul insecticidului Zyklon), fără să te gazezi tu însuţi. Ar fi înţeles, de exemplu, că nimic nu este mai periculos decât să pătrunzi într-o cameră de gazare americană după o execuţie, ar fi înţeles, de asemenea, măsura extraordinară în care cadavrul celui gazat nu poate fi atins fără o serie de măsuri draconiene prealabile. Ar fi constatat că numai graţie unei foarte complicate ventilaţii, medicul şi cei doi ajutori îmbrăcaţi în cauciuc şi cu mască de gaze pe figură, pot pătrunde în camera de gazare şi manipula un cadavru foarte periculos, deşi mort de-a binelea! Ar fi luat cunoştinţă de povestirile groteşti ale membrilor Sonderkommandourilor ce pretind că întrau în camerele de gazare « naziste » fără mască de gaze pe figură, manipulând neglijent, cu ţigara în colţul gurii, sute şi mii de cadavre infectate cu acidul cianhidric foarte higroscopic, ce se depune la rădăcina oricărui fir de păr, la încheieturi şi pe orice cută epitelială. Înţelegând asta, « spovedania » lui Rudolf Höss, pe care temnicerii şi călăii i-au smuls-o, se prăbuşeşte de la sine şi odată cu ea atâtea alte şi alte spovedanii şi mărturii, toate « sub jurământ », bineînţeles. Nu numai « spovedaniile » sau « mărturiile sub jurământ » s-ar prăbuşi, ci atâtea alte « dovezi », altfel spus întregul edificiu al Marii Minciuni postbelice, sovieto-americane-anglo-franceze și mai ales sioniste.

Revenind la faimoasa « donaţie constantiniană », revizionştii istorici ai vremii lui Laurent Valla au considerat necesar să invoce o multitudine de argumente pentru a dovedi o cuvioasă șmecherie creștină, o înşelătorie catolică. Deşi modest, derizoriu şi material, un singur argument ar fi fost suficient pentru

demascarea minciunii papale : o simplă monedă romană de după împăratul Constantin cel Mare ar fi putut arăta că după Constantin, Imperiul roman a avut în fruntea lui alţi împăraţi, nu vreun papă oarecare. Numeroase monede cu efigia succesorilor lui Constantin cel Mare dovedeau că textul faimoasei donaţii, « descoperite » în secolul al IX-lea, nu poate fi decât un fals, o înşelătorie. Cel mai umil dintre numismaţii şi colecţionarii vremii ţinea în mână dovada irefutabilă a înşelătoriei. Niciuna dintre monedele romane nu poartă efigia vreunui papă. Toate poartă efigia unui împărat.

In acelaşi fel, astăzi, ne sunt suficienţi ochii şi un minim de cunoştinţe practice pentru a vedea că pretinsa cameră de gazare de la Auschwitz, capitala « Holocaustului », vizitată zilnic de mii de turişti şi de pelerini, nu este decât o cameră de gazare Potemkin[5]. Celelalte pretinse camere de gazare « naziste », ori nu le mai vizitează nimeni, ori se spune că nu au fost terminate, deci nu au putut fi folosite. Istoricii nu îndrăznesc să arate însă un desen, o machetă, o reprezentare oarecare a acestei arme diabolice. Uneori, câte un candid îşi imaginează că vede o « cameră de gazare ». Apropiindu-se însă, aceasta dispare. Nu fusese decât o nălucă, o fata morgana. Pretinsa cameră de gazare « nazistă » este un fel de apa morţilor a istoriografiei jidoveşti.

A. R. Butz nu s-a gândit la preţiosul argument pe care îl avea la îndemână, aşa cum nici Laurent Valla, care fără îndoială văzuse şi ţinuse în mână o mulţime de monede romane nu s-a gîndit că acest fapt este argumentul suficient ce i-ar putea permite să ucidă legenda mincinoasă, sau chiar să ucidă de două ori (*overkill*) minciuna istorică pe care o combătea.

***

Aceste rezerve nu micşorează întru nimic stima şi consideraţia mea pentru opera marelui american care este Arthur

---

[5]. Potemkin, general favorit și amant al țarinei Ecaterina a II-a, pentru care a cucerit Crimeea și a împins granițele împeriului până la Nistru. Teritoriile cucerite fiind relativ pustii, inventivul general a avut ideea potemkiadelor, construind sate și palate din mucava pentru a arăta drăguței țarine altceva decât teritorii pustii. Trepădușii lui Ceaușescu au practicat și ei potemkiadele, mergând până la vopsirea frunzelor din copaci, a copitelor și coarnelor vacilor, cu ojă de unghii. Camerele de gazare mincinoase, cu care suntem păcăliți de la război încoace, sunt potemkiadele celor ce au câștigat războiul, dar au pierdut încrederea și stima posterității. (NT).

Robert Butz. Clădită pe stânca adevărului, opera va supravieţui fără îndoială autorului ei. Va fi ea ceea ce Thucydide numea un « dobândit pentru totdeauna » (*ktêma as ei*)? Ar merita să fie. Vreme de decenii, niciun istoric nu a încercat să o conteste. În oceanul de texte şi publicaţii antirevizioniste, nicio carte sau articol nu a putut da o replică acestei excepţionale opere de referinţă a revizionismului istoric contemporan. *The Hoax of the Twentieh Century* reprezintă drumul cel mai scurt, necesar şi obligatoriu pentru cel ce vrea să înţeleagă cum a fost posibilă şi cum de subzistă în continuare isteria holocaustică ce a invadat planeta Pământ după ultimul Război mondial.

Din păcate, durata înşelătoriei atacate şi demascate de istoricii şi cercetătorii ştiinţifici revizionişti este asigurată pentru încă o bună perioadă de supremaţie sinistro-idolatrică în secolul XXI. Nici măcar creierul şi reuşita excepţională a americanului Robert Arthur Butz nu a putut veni de hac colosalei imposturi şi înşelătorii a pretinsului « Holocaust » jidovesc. Evenimente ce nu vor depinde de calitatea lucrărilor cercetătorilor ştiinţifici, nici de voinţa lor sau a altora, vor decide singure cu privire la momentul când înşelătoria şi impostura vor lua sfârşit.

Ne putem întreba dacă o astfel de idolatrie se va sfârşi sau nu vreodată. Pentru jidani, idolatria « Holocaustului » sau « Șoa » este pe cale să înlocuiască *Thora* şi *Talmudul* la un loc. Idolatria a devenit sacră. Ea serveşte deopotrivă Dumnezeul lor, pe Mammon, Viţelul de aur devenit taur bătrân, veşnica mânie jidovească, colosala lor sete de răzbunare. Societatea de consum în care trăim şi pofta ei de profit se acomodează perfect cu idolatria holocaustică. Pentru moment, nici această societate, nici idolatria ei port-drapel nu dau semne de epuizare totală.

Au trebuit douăzeci şi şase de ani pentru ca *The Hoax of the Twentieh Century* să fie tradusă şi publicată în franceză. Versiunea germană a apărut la un an după cea engleză (1977) și a fost interzisă în 1979. Versiunea românească este gata de tipar după treizeci și opt de ani de la versiunea inițială, în engleză americană. Vreme de ani și ani, încercările de publicare s-au lovit de lipsuri materiale, de represiunea poliţiei gândirii, indolenţa pseudo-intelectualităţii, relativa indiferenţă, nu însă şi impermeabilitatea, a marelui public.

Revizionismul istoric este marea aventură intelectuală a perioadei postbelice.

Robert Faurisson, octombrie 2002

Prefață la ediția franceză din 2002

Munca mea de cercetare științifică a subiectului cunoscut sub numele de « Holocaust » jidovesc a început în 1972. Intre timp s-au scurs încă douăzeci și șase de ani de la publicarea acestei cărți în Anglia, în 1976, sub titlul *The Hoax of the Twentieth Century*, « Înșelătoria secolului al XX-lea », douăzeci și cinci de ani de la apariția celei de a doua ediții britanice, revizuite, și a primei ediții americane, tradusă acum într-o versiune franceză, încorporând încă trei conferințe, rostite în 1979, 1982 și 1992.

Un sfert de secol după apariția ei, constat cu plăcere că această carte prezintă un real interes pentru cititorii din diverse țări. Totuși, vechimea acestui text și progresele substanțiale ale revizionismului istoric contemporan, mai ales în Franța, impun un scurt comentariu cu privire la valoarea cărții de față pentru cititorii de astăzi. Cum se face că după atâția ani de la apariția ei, această lucrare nu este încă perimată? Ce poate spune ea generației actuale de tineri cititori și cercetători științifici? Nu cumva se impune revizuirea ei, pentru a ține cont de evoluția cercetării științifice din ultimele decenii, în materie de istorie ?

Din perspectiva la care s-a ajuns astăzi, această carte prezintă anumite lipsuri. Un anumit număr de oameni, între care eu însumi, ar putea să o scrie astăzi ceva mai bine decât a fost cazul în urmă cu câteva zeci de ani. Recunoscând aceste lipsuri, trebuie să arăt că munca mea de cercetare științifică s-a desfășurat într-un cadru izolat. Am lucrat aproape singur, fără să beneficiez de vreun ajutor. Cu excepția lui Wilhelm Stäglich, corespondenții mei de dinaintea apariției cărții de față nu au jucat un rol important în revizionismul istoric, situație ce a rămas neschimbată. Textele de tendință istorică revizionistă erau foarte rare, fără să mai vorbim că unele dintre ele nu prezentau nivelul științific necesar. Desigur, în afară de Stäglich, exista Paul Rassinier și Thies Christophersen. Pe atunci, scrierile lui Rassinier, vechi deținut politic la Buchenwald, prezentau dublul interes de a constitui atât o sursă directă și o experiență personală cât și o expunere cu caracter istoric. Între timp, interesul lui Rassinier se limitează aproape exclusiv la calitatea

lui de sursă directă. Thies Christophersen și Wilhelm Stäglich, doi germani ce au trăit la Auschwitz, contau de asemenea ca surse directe, deși, între timp, Stäglich a publicat o monografie istorică a lagărului Auschwitz. Oricât am lua însă în considerație acești trei autori, încă nu putea fi vorba de un edificiu istoric complex și profund, lucru pe care îl voi explica.

Stilul cărții mele nu strălucește printr-o eleganță deosebită. Ca în cazul celor mai mulți dintre autorii de formație tehnică, sub aspectul expunerii și al expresiei, stilul meu pare să fie sec, fără grațiozități și rafinamente artistice. Cu toate lipsurile lui, el a fost însă suficient pentru a duce la bun sfârșit cercetarea științifică intreprinsă.

Afirmația că lucrarea de față este cea mai bună în genul ei nu este exagerată câtă vreme continuă să fie singura de acest gen. Dacă ar trebui să o compar cu lucrările celorlalți autori revizioniști, aș spune că metoda mea de cercetare a fost mai curând orizontală, în vreme ce a lor mi se pare verticală. Cercetătorii științifici de după mine au ales subiecte precise pe care le-au aprofundat, lucru pe care eu nu l-am făcut. Metoda lor de cercetare științifică pe verticală, pare să se opună metodei mele, mai curând orizontală. În ce mă privește, am încercat să tratez toate aspectele semnificative ale problematicii respective. Chestiunea camerelor de gazare este una printre multe altele. Am încercat să arăt atât ceea ce s-a petrecut efectiv, cât și ceea ce nu s-a petrecut. Am subliniat importanța sionismului și a mișcărilor legate de acesta, am examinat politica Aliaților, supusă influențelor jidovești incontestabile. Utilizarea anumitor surse, precum procesele de la Nuremberg, rapoartele Crucii-Roșii, a documentelor Vaticanului și a articolelor din presa vremii pare normală astăzi. Lucrul nu era la fel de evident acum câteva zeci de ani. Pentru a facilita înțelegerea primelor procese de crime de război din istoria omenirii, am recurs la precedentul foarte util al proceselor creștine de vrăjitorie, din Evul mediu.

Subliniez un alt aspect al cărții de față, unul ce ar putea fi contestat, întrucât, la prima vedere, pare ridicol. Am considerat lagărele de concentrare ca instituții specifice, existând în locuri specifice, evenimentele petrecute acolo derulându-se într-o crono-spațialitate reală. Spațio-temporalitatea efectivă și reală a fenomenelor istorice nu poate fi ignorată, diluată sau spălăcită prin spovedanii sau mărturii aleatorii, sub jurământ sau fără de jurăminte. Dacă este obiectivă cu adevărat, realitatea rămâne

obiectivă, cu sau fără jurăminte. Prin « spațiu real » înțeleg spațiul în care evoluăm cu toții, în care ceea ce se petrecea la Auschwitz avea loc în chiar momentul în care președintele Roosevelt participa la reuniunile sale, eu mergeam cu ghiozdanul la școală iar soarele se învârtea pe bolta cerească. Obiectivitatea realității nu se dovedește prin spovedanii și jurăminte.

Toate acestea sunt evidente. Dacă unora li se pare bizar că le prezint ca pe o perspectivă originală, îi rog să mă asculte până la capăt. Pe atunci, în anii șaptezeci ai secolului XX, literatura holocaustică îmi lăsa impresia că deși evenimentele erau descrise ca reale, presupuse a fi existat ca atare, ele ar fi putut tot atât de bine să fie produsul imaginației pure, pentru a nu spune că păreau să se fi petrecut de-a dreptul pe planeta Marte. De unde această impresie? Din faptul că respectivii povestitori se abțineau să-și înscrie zisele într-un context mai larg. După cum o amintesc cititorilor, în capitolul V, nu trebuie uitat nicio clipă că « pe impul celui de al II-lea război mondial eram cu toții în război ». La război se știe, nu-i ca în timp de pace, după cum iarna nu-i ca vara, cum spun unii înțelepți.

Să luăm prezentarea pe care am făcut-o lagărului Auschwitz, principalul lagăr de « exterminare », pe cât se zice. Am început prin a descrie Auschwitzul ca un lagăr ce îndeplinea toate funcțiunile lagărelor germane tipice, care însă nu erau calificate drept « lagăre de exterminare ». Am încercat să arăt natura acestor funcțiuni, am prezentat o hartă ce indica locurile unde se găseau aceste lagăre, am descris aspectele unice prezentate de Auschwitz și motivele pentru care Aliații aveau tot interesul să afle ce se petrece acolo. Am publicat fotografiile crematoriilor lagărului Auschwitz și cele ale crematoriilor altor lagăre. De asemenea, am publicat o hartă a regiunii Auschwitz și un plan al părții numite « Birkenau », din cadrul complexului chibuțnic Auschwitz. Acest plan și diferitele hărți arătau cititorului locurile exacte din Europa, Polonia și Auschwitz unde se spunea că s-ar fi găsit faimoasele camere de gazare. Am luat apoi cazul specific al jidanilor din Ungaria, pe care l-am examinat nu numai din punctul de vedere al celor ce ce se spuneau despre lagărele germane ci și din perspectiva celor ce se petreceau în țara lui Horthy. Cazul jidanilor maghiari se prezenta ca o problemă atât din perspectiva celor petrecute în Ungaria cât și din punctul de vedere al celor întâmplate la Auschwitz. Am ales

o perspectivă specială în examinarea evenimentelor petrecute la Auschwitz, anume punctul de vedere al Aliaților, care, pe atunci, erau foarte interesați de zona industrială Auschwitz, țintă ce trebuia bombardată și nu numai, care trebuia, mai ales și mai întâi, fotografiată !

Aviația americană fotografiase lagărul Auschwitz, după cum fotografiase fiecare metru pătrat al Europei în general și al Germaniei în special. Unele din aceste fotografii au fost publicate trei ani după apariția cărții mele, confirmând concluziile acesteia. Acum însă, nu vreau să insist asupra acestui aspect. Ceea ce mă interesează este metoda. Cu tot scepticismul unora, ea era pe atunci singura capabilă să replaseze lagărul Auschwitz în contextul său istoric. Desigur, o parte din ceea ce am spus, pe această temă, fusese deja expus în lucrări mai vechi, care încercaseră să explice cum ieșise la suprafață secretul « exterminărilor ». Era vorba de bucăți sau « cioburi » ce trebuiau recuperate din diversele povestiri, expuneri sau mărturii, considerate de mine surse ce trebuie exploatate. Pare evidentă necesitatea utilizării unei hărți a regiunii Auschwitz, a unui plan al lagărului Birkenau. Harta și planul respectiv le-am stabilit pe baza mai multor surse, fără să mă servesc de lucrările clasice asupra « Holocaustului », cele ale lui Hilberg sau Reitlinger. M-am servit de o carte germană consacrată procesului gardienilor de la Auschwitz, care a avut loc la Francfurt, între 1963 și 1965. Hilberg, Reitlinger și alți autori din aceeași școală fuseseră foarte sgârciți în materie de hărți și de fotografii. Simplificând, aș spune că aceștia vindeau fie cărți formate exlusiv din fotografii sau imagini, fie cărți numai în proză, ce nu se sprijineau pe vreo imagine. Niciuna dintre aceste cărți, niciunul dintre autori nu însoțea textul de revelația fotografiei, nu o lumina pe aceasta cu necesarele explicații, la obiect, ale textului.

Sunt îndreptățit să cred că analizele mele au provocat unele anchete pe subiecte precise, chiar dacă acest lucru nu este încă recunoscut. Scepticismul meu privind realitatea unui misterios « industriaș german » care, după Congresul jidovesc mondial, ar fi furnizat, în 1942, unele informații de la cartierul general al lui Hitler, unde s-ar fi discutat despre exterminarea jidanilor, a suscitat anchete discrete privind identitatea acestuia. Walter Laqueur și Richard Breitman, în *Breaking the Silence* (1986), au propus numele lui Eduard Schulte, fără să convingă însă pe

nimeni. De asemenea, întrucât punctasem inerția Aliaților cu privire la Auschwitz, Laqueur (în *The Terrible Secret*, 1980) și Martin Gilbert (în *Auschwitz and the Allies*, 1981) au încercat în zadar să o explice.

Cartea de față a pus pentru prima oară problema necesarei existențe a fotografiilor de recunoaștere aeriană din 1944 și a eventualei utilități a acestora pentru subiectul nostru[6]. Ea trebuie să fi provocat publicarea fotografiilor CIA din 1979. Se înțelege însă că acest lucru na va fi recunoscut cu ușurință.

Am analizat aspectele specifice ale pretinsului proces de exterminare de la Auschwitz, arătând că orice fapt banal, transportul, selecția, dușurile și îmbăierea, tunsul părului, insecticidul Ziklon B, crematoriile etc., necesită o dublă explicație, fiecărui lucru real și relativ normal dându-i-se o interpretare *sui generis*. Astăzi, acest lucru aproape că nu mai trebuie semnalat, deși el nu și-a pierdut întru nimic valoarea lui, confirmată de cercetarea științifică ulterioară.

Punctul forte al acestei cărți este că părțile ei istorice se acordă perfect între ele, fără să lase loc vreunui mister în zonele importante sau fundamentale. Acest lucru trebuie înțeles din perspectiva târguielilor și tergiversărilor istoricilor oficiali, care nu ne prezintă decât mistere peste mistere, precum cine, când, și cum a dat ordinul de exterminare? Dacă un astfel de ordin a fost dat cu adevărat sau nu? De ce Aliații nu și-au dat seama de ceea ce, chipurile, se petrecea la Auschwitz? De ce Papa Pius al XII-lea nu a condamnat exterminarea jidanilor, nici măcar după ce nemții au fost izgoniți din Roma ? De ce presa aliată nu a acordat o mai mare importanță informațiilor despre exterminarea jidanilor, vorbind despre asta numai din vârful buzelor, în paginile interioare ale marilor ziare?

Analiza « orizontală » a acestei cărți rămâne deocamdată singura în cadrul producției istorice revizioniste, structura ei istoriografică fiind încă pe deplin valabilă, lucru dovedit de studiile de specialitate ulterioare, pentru care cercetătorii nu au mai avut a se preocupa de replasarea lor într-un context mai

---

[6]. Fără a o dovedi, unii afirmă că Jakob Javits, căpitan american ajuns senator, ar fi utilizat aceste fotografii în 1944, cerând bombardarea lagărului Auschwitz. (Cf. Scrisorile publicate de săptămânalul jidănesc new-yorkez *Forward*, 23 febr. 2001, p. 10 și 6 apr. 2001, p. 16). Dacă afirmația este adevărată, fotografiile respective au fost uitate, până ce eu însumi am postulat existența lor. Înclin să cred că afirmațiile din *Forward* nu sunt veridice.

larg, limitându-se la a recomanda cititorilor lectura cărții de față. Fără să fie perfectă, cartea mea a permis aceasta. Lucrul este dovedit de faptul că istoricii revizioniști ce vorbesc despre limitele acestei cărți nu se grăbesc să scrie una mai bună, de o amploare comparabilă, fără să mai vorbim de faptul că nici măcar nu se profilează vreo candidatură în acest sens.

Un exemplu ar putea fi discuția pe marginea invizibilelor camere de gazare de la Auschwitz. Cartea de față este prea veche pentru cei ce vor să cunoască ultimele noutăți pe tema aceasta, lectura ei nefiind absolut necesară. Există scrieri mai recente și mai precise, mai ales cele ale profesorului Robert Faurisson. Nu ne putem însă aventura într-o controversă pe această temă, fără a avea o idee precisă despre contextul istoric general pe care îl furnizează această carte. In consecință, nu îmi imaginez existența unui revizionism al Holocaustului fără o carte precum cea de față, deși recunosc că nu este nevoie să o citățm la tot pasul.

Deocamdată, în genul ei, această carte continuă să fie unică. Nu ar strica una mai bună. Lucrul acesta ar pune însă două probleme. Mai întâi, dacă o astfel de carte ar ține cont de tot ceea ce se știe în momentul de față, ea ar depăși cu mult întinderea rezonabilă a unui singur volum, motive pentru care nu intenționez o punere la zi a cărții de față. Ideea acestei punerii la zi ar conduce obligatoriu la scrierea unei alte cărți. Pe de altă parte, tendința conservării conținutului și a structurii ei de origine ar putea compromite însăși ideea aducerii ei la zi. Cel mai bun instrument pentru a ține cititorii la curent cu ultimele cercetări istorice revizioniste este o culegere de texte de diverși autori, nu o carte redactată de o singură persoană[7].

În al doilea rând, se pune problema paradoxală că slăbiciunea unei cărți poate explica în bună măsură forța ei. Din punctul nostru de vedere de astăzi, putem spune că prezenta lucrare prezintă unele stângăcii în diverse puncte. Lucrul se explică prin aceea că nu mi-am scris cartea în calitate de expert. Am scris-o ca pe orice operă de cercetare științifică, eu însumi fiind pe cale

---

[7]. Ernst Gauss (ed.), *Disseting the Holocaust : The Growing of « Truth » and « Memory»*, Theses and Dissertation Press [PO Box 64], Capshaw [Alabama, 35742, USA], 2000. Este vorba de o versiune îmbogățită a unui text publicat inițial sub titlul *Grundlagen für Zeitgeschichte : Ein Handbuch über strittige Fragen des 20 Jahrhunderts*, Grabert, Tübingen, 1994, carte confiscată și distrusă de către autoritățile ce dețin puterea în actuala Germanie.

de a înțelege, după cum ar face orice cititor doritor să se informeze. Ca atare, această carte stabilește un fel de egalitate colegială între autor și cititor, o relație comună sau un fel de înțelegere mutuală ce s-ar pierde într-o carte redactată de pe pozițiile expertului ce se adresează neofitului. Aceasta explică efectul călduros, complicitatea și intimitatea exercitată de această carte ce rămâne contemporană cu ea însăși, continuând să « aibă dreptate ». În consecință, nu este cazul să i se facă niciun fel de tualetă sau revizuire importantă.

Faptul că această carte este încă extrem de actuală se datorează mai ales deformărilor și falselor reprezentări impuse de mediile de (dez)informare, de școală și de universitate. Rezultatul brigandajului pseudo-științific este că milioane de oameni sunt atât de puțin informați încât un punct de vedere de acum câteva decenii are pentru ei valoarea unei revelații.

Consider că această carte s-a bucurt de tot succesul ce putea fi sperat în împrejurările actuale. Nu mai puțin însă, succesul ei este acela al revizionismului holocaustic general, ce nu poate fi atribuit unei persoane, Practic, succesul ei este un fenomen ce nu putea să nu intervină, la dezvoltarea căruia nu am făcut decât să iau parte. Am abordat acest subiect în conferința reprodusă în Suplimentul A. Pentru a fi însă mai clar, trebuie să insist asupra faptului că jidanii au jucat un rol important din acest punct de vedere, astfel că o parte din merit revine acestora. Ei sunt cei care, în 1977, au revelat lumii întregi existența acestei cărți necunoscute la data respectivă. Cine și-ar fi putut imagina o publicitate atât de masivă pentru o carte scrisă de un autor necunoscut, publicată de un editor neînsemnat, abia disponibilă în Statele Unite ? Utilizând puterea și influența de care dispun în presă și alte mijloace de (dez)informare, jidanii au încercat și încearcă să facă din « Holocaust » subiectul priroritar, dacă nu unic, pentru întreaga omenire. « Holocaustul » ni se servește la micul dejun, la prânz și la cină, în zori de zi sau miez de noapte, în variante pentru preșcolari, pensionari și celelalte categorii de oameni ai muncii și ai naționalităților conlocuitoare, cum se spunea pe vremea regretatului « odios », pe când ne temeam că până și fierul de călcat sau aspiratorul ne-ar putea ține o predică holocaustică despre retribuția după nevoia proletară cea mare, a clasei foarte muncitoare. Cititorii mai tineri și-ar putea imagina că « holocaustomania » contemporană este elementul principal al vieții noastre publice nu de la împușcarea bietului « odios »,

nici de la al II-lea Război mondial, ci de la … 48 sau … 84, dacă nu chiar de la Adam și Eva, cum pretinde Tanti Biserica. De fapt, în ce-o privește pe Tanti America cel puțin, la ea acasă, holocaustomania a început în 1978, când postul de tembeliziune publică NBC a difuzat foiletonul dramatic intitulat *Holocaust*. Nu s-au găsit decât grupuri de jidani (declarați oficial ca atare sau oricum foarte cameleo-vizibili) spre a menține în Universitatea Northwestern (Illinois) interesul studențesc pentru munca mea pe tema holocaustică, gen de dependență mutuală ce nu se produce și nu se menține decât atunci când se întâmplă ceea ce trebuie să se întâmple.

Pe vremea când am scris această carte exista probabil o duzină sau nici măcar de cercetători științifici serioși, pe care îi cunoșteam sau nu, dedicați trup și suflet revizionismului științific al « Holocaustului ». Între timp, acești cercetători științifici au devenit atât de numeroși încât nu m-aș încumeta să întocmesc nici măcar o listă aproximativă. Cât despre cititorii literaturii revizioniste pe marginea « Holocaustului », aceștia se numără cu milioanele în diversele limbi ale lumii.

După cum se știe, succesele revizionismului istoric au fost încununate cu numeroase omagii. Printre acestea, unul dintre cele mai spectaculare este Memorialul Holocaustic de la Washington. In februarie 1992, apelul american pentru fonduri holocaustice, semnat de Miles Lerman, « președintele Campaniei naționale », cita « revizioniștii » printre cei contra cărora Muzeul avea să își îndrepte artileria lui grea, de hârtie creponată. Se știe că muzeul în chestie și-a deschis porțile în aprilie 1993, cu o solemnitate demnă de cauze mai bune, scopul lui fiind « respingerea tentativelor revizioniste de a reduce dimensiunea Holocaustului[8]». Ca și cum aceasta nu era de ajuns, cea de a 104-a sesiune a Congresului american a votat, fără opoziție, o rezoluție centrată exclusiv pe două probleme. Se « deplânge » revizionismul și se « aprobă opera vitală intreprinsă de muzeu[9] ». Ironia destinului istoric face că stupidul muzeu și altele asemenea sunt monumente ce omagiază mai curând revizionismul istoric al minciunii holocaustice[10].

---

[8]. *Chicago Tribune*, 23 apr. 1993, secțiunea 1, p. 18.

[9]. Rezoluția 193 a Senatului american, votată la 9 noiembrie 1995 și Rezoluția 316 a Camerei Reprezentanților, votată la 16 apr. 1996.

[10]. Unul dintre cele mai revelatorii detalii este că muzeul ce a înghițit milioane de dolari și a făcut o monstruoasă publicitate, nu a reușit să dea o

Muzeul în chestiune nu a fost ultimul monument de acest gen. În 1996, senatorii jidani Barbara Boxer și Arlen Specter au înmânat un cec de un milion de dolari realizatorului jidan Steven Spielberg, subvenție din partea Statului, pentru « Fundația de istorie vizuală a supraviețuitorilor Șoa ». Proiectul constă în înregistrarea pe bandă video a poveștilor « supraviețuitorilor » « Șoa », acesta fiind cuvântul ebraic utilizat în locul celui, demonetizat între timp, de « Holocaust ». Specter a explicat că milionul de dolari va servi pentru a face față succeselor considerabile ale cercetării științifice a istoricilor revizioniști[11].

Un alt exemplu este proiectul memorialului holocaustic de la Berlin. Campania publicitară lansată în iulie 2001, destinată a colecta fonduri, a evocat și ea pericolul revizionismului istoric[12].

Printre istoricii revizioniști cazurile de apostazie sau renegare au fost foarte rare. Cele mai cunoscute sunt ale personalităților publice, care fără să fie cu adevărat cercetători științifici revizioniști au făcut în mod public unele observații favorabile acestora. Exemplul cel mai cunoscut datează din 1996 și l-a avut ca protagonist pe un preot catolic, abatele Pierre. In ciuda rapidității cu care acesta a revenit asupra cuvintelor favorabile exprimate în favoarea revizioniștilor, vechii lui stăpâni nu i-au iertat niciodată erezia holocausto-idolatrică[13]. Acest episod din

---

descriere, măcar, a faimoasei camere de gazare. Robert Faurisson a comentat faptul, relatând picanta sa întâlnire cu Michael Berenbaum, directorul muzeului. Cf. « Pas de chambre à gaz nazie à l'Holocaust Memorial Museum de Washington! » (*Muzeul Memorial din Washington nu dispune de o cameră de gazare nazistă,* 30 aug. 1994), în Robert Faurisson, *Écrits révisionnistes* (1974-1998), Vichy, 1999, vol. IV (1993-1998), pp. 1606-1607.

[11]. *Boston Globe*, 24 iulie 1996, p. A6. Spielberg a intrat în « *Șoa-business* » (formulă pe tiparul expresiei americană « *There is no business like show business* ») prin filmul *Lista lui Schindler*, care nici el nu ne-a arătat o cameră de gazare. Judecând după scenele filmului și după alte filme ale cineastului, nu aș atribui acest eșec eventualei delicateți sufletești a lui Spielberg. Ca om de spectacol, el înțeles că descrierea unei gazări cu Ziklon B, conform legendei și posibilităților fizice, ar fi prea de oaie, chiar și pentru el. Episodul muncitoarei jidoavce, executate pentru că și-a depășit norma de muncă, face parte dintre măgăriile standard în astfel de spectacole. O scenă de gazare prezenta riscul de a arăta spectatorilor enormele dificultăți tehnice ale unei astfel de execuții, practicată până de curând în multe dintre penitenciarele americane. Oare de ce a renunțat justiția americană la execuțiile prin gazare?

[12]. *New York Times*, 18 iulie 2001, p. A6.

[13]. *New York Times*, 1 mai 1996, p. A6 ; *Boston Globe*, 23 iulie 1996, p. A5.

foiletonul judiciaro-sionist, pe alocuri sângeros (Garaudy-La Vieille Taupe-Librăria Românească Antitotalitară din Paris), arată terorismul intelectual și dificultățile polițienești cu care sunt confruntați istoricii și cercetătorii științifici revizioniști.

O probă decisivă a succesului istoricilor revizioniști este faptul că, în ultimii ani, mai multe țări europene au adoptat legi ce penalizează ideile revizioniste despre « Holocaust ». Până ce mișcarea de idei revizionistă a înregistrat succesele din anii șaptezeci ai secolului trecut, genul acesta de scrieri circula liber în Europa. Ca urmare a legilor scelerate, de tipul Fabius-Gaysot din Franța, a Ordonanței 31/2002, din România și a altora de același tip, europenii de astăzi nu pot lua contact cu mișcarea de idei revizionistă decât prin cărțile tipărite în ediții private, minuscule, *hors commerce*, respectiv prin versiunile disponibile pe internet, stocate pe vreun computer aflat la capătul pământului. Motivul fiind clar, a fost sesizat până și de cei mai candizi dintre ultimii « șloimi ai patriei », grupa mică, de la ultimele grădinițe multilateral dezvoltate ale epocii ceaușiste. După exemplul democrațiilor decadente occidentale, regimurile politice din din fostele colonii și gubernii sovietice, din Europa de Est, vor să împiedice, cu orice preț, contactul cititorilor cu ideile novatoare, cu adevărul. Se încearcă blocarea unui curent de idei prin teroare polițienească neo-stalinistă. Istoria însă nu poate fi oprită în loc. Cine seamănă vânt culege furtună.

Plătit cu marginalizarea lor socială, libertatea și chiar viața, succesul cercetării științifice a istoricilor revizioniști este incontestabil. După minciuna și impostura sovieto-comunistă, monstruoasa minciună holocaustică este în comă agonizantă. Deși în agonie, balaurul holocaustic dispune încă de o forță considerabilă. Cât va dura aceasta? Iată o întrebare la care vom căpăta răspuns în anii ce vin.

MULȚUMIRI

Textul acestei lucrări ține cont de prețioasele sugestii și critici formulate de un anumit număr de persoane. Bineînțeles, asum însă singur și în totalitate responsabilitatea eventualelor erori de fapte și de interpretare. De asemenea, doresc să fac față singur eventualelor probleme decurgând din reacțiile pe care această carte le-ar putea suscita, motiv pentru care mă abțin să-i numesc, cum s-ar cuveni într-o lume normală, pe cei care m-au ajutat.

In ce privește instituțiile, mulțumesc Arhivelor Naționale ale Statelor Unite, U. S. Army Audio-Visual Agency, Forreign Affairs Document and Reference Center a Departamentului de Stat american (Washington), Muzeului de Stat din Auschwitz (Panstwowe Museum d'Oswiecim, Polonia), bibliotecii Universității din Chicago și Center for Research Libraries din Chicago.

Doresc să mulțumesc mai ales membrilor personalului Imperial War Museum din Londra, Biroului național al Crucii-Roșii olandeze din La Haye și bibliotecii Northwestern University, în special serviciului de împrumuturi inter-universitare din Evanston. Aceste persoane și instituții m-au ajutat în munca mea, deși nu erau obligate să o facă, fără să cunoască, bineînțeles, natura exactă a muncii mele de cercetare științifică.

Arthur R. Butz

Cuvânt înainte

Ca mai toţi americanii, ale căror opinii s-au format după cel de al II-lea Război Mondial, până nu de mult credeam şi eu că, între 1939 şi 1945, Germania s-ar fi pretat la unele violenţe nemaiauzite, ce ar fi cauzat moartea unui număr impresionant de oameni. Era şi este încă vorba de o idee larg împărtăşită de opinia publică occidentală de după 1945. Împărtășeam această impresie ca toată lumea, nu făceam excepţie de la regulă.

Împărtăşeam această opinie în general, în ceea ce credeam că constituie partea ei esenţială, fără să pierd din vedere că lista crimelor pe care germanii le-ar fi comis, în timpul războiului, se subţiază dacă examinăm dovezile şi argumentele antitezei exterminaţioniste, din operele istoricilor și cercetătorilor științifici « revizionişti ». Un examen critic elementar arată că majoritatea crimelor pe care « intelectualii » le consideră dovedite (de exemplu, abajururile ce ar fi fost fabricate din pielea deţinuţilor) sunt de fapt pure ficţiuni, fără legătură cu realitatea. Acelaşi lucru putem spune despre acuzaţiile de violenţe gratuite şi alte tratamente inumane aplicate, chipurile, prizonierilor de război americani şi britanici.

Problema « crimelor de război » se complică enorm dacă luăm în consideraţie, după exemplul revizioniştilor, brutalităţile comise de aliaţii ocidentali nu numai pe timpul războiului propriuzis ci şi după încetarea acestuia.

Oricât ar fi ea însă de minuţioasă, o cercetare de acest tip nu contrazice neapărat legenda celor « şase milioane » de jidani ucişi, mai ales, în « camere de gazare ». Legenda respectivă continuă să treacă drept fapt indiscutabil. Există lucrări revizioniste ce nu pun în cauză decât unele din erorile admise în general de toată lumea, care acceptă sau par să accepte realitatea « camerelor de gazare ». Majoritatea oamenilor cu pretenţii intelectuale şi de educaţie par să accepte teza exterminaţionistă a « camerelor de gazare ». Profesorii specializaţi în cultura şi civilizaţia germană cred în realitatea « camerelor de gazare » cu seninătatea cu care acceptă Piramida lui Keops. Ziariştii americani de toate culorile, progresişti sau conservatori ce adoptă poziţii foarte diferite cu privire la cel de al II-lea Război Mondial şi oportunitatea participării Americii la el, care se

contrazic pe o mulţime de alte subiecte, ajung ca prin minune la un acord total de îndată ce este vorba despre « Holocaust ».

Având în vedere exploatarea comercială a acestei legende de către mai toţi oamenii politici contemporani, rolul ei în sprijinul necondiţionat, total şi ilogic, pe care Statele Unite îl acordă Israelului, vreme îndelungată am avut îndoieli privind această chestiune. Puțini observatori demni de tot respectul, ale căror opinii nu se putuseră forma în întregime după cel de al II-lea Război mondial, negau acestei legende, în mod clar şi explicit, până şi cea mai mică umbră de adevăr.

John Beaty este un american distins şi erudit, mobilizat înainte de intrarea Americii în război la serviciul de Informaţii Militare al Statului-Major General al Pentagonului. Colonel la sfârşitul războiului, Beaty a fost unul dintre cei doi redactori ai raportului secret cotidian intitulat G_2, publicat zilnic la orele 12^{00}, destinat a furniza administraţiei americane, inclusiv Casei Albe, o idee precisă cu privire la situaţia lumii, aşa cum era ea percepută de serviciile speciale americane cu patru ore înainte de publicare. In cartea sa *Iron Curtain Over America* (1951), Beaty pune într-o situaţie dificilă și ridicolă, legenda celor « şase milioane ». Din păcate, el rămâne la câteva remarci sumare, pe baza cărora nu se pot trage concluzii definitive. Intrucât vin de la unul din oamenii cei mai bine informaţi, cu privire la starea lumii în timpul războiului, observațiile lui nu pot fi ignorate.

Specialitatea mea nefiind istoria, m-am pus pe studiul textelor englezeşti ce combăteau legenda « holocaustului ». Acestea erau însă atât de puţin convingătoare încât mai curând confirmau, nu infirmau legenda. Ceea ce am putut reţine din ele, se reducea la controversa, importantă şi ea, dacă au fost şase, cinci, patru sau trei milioane de victime. Am aflat însă că, în franceză sau germană, ar exista publicaţii mai interesante. Cunoştinţele mele în limbile respective nu-mi permiteau decât cel mult lectura unor articole de matematică. Am sfârşit prin a-mi spune că dacă publicaţiile franceze sau germane ar avea mai multă valoare decât cele englezeşti, ele ar fi fost traduse de cineva.

Pradă îndoielilor, la începutul lui 1972 m-am pus pe lectura câtorva cărţi consacrate « holocaustului », admiţând realitatea acestuia într-un mod mai sistematic decât lucrările anterior consultate. Pe de altă parte, lectura mea devenea din ce în ce mai atentă, mai sistematică, mai akribeică. Mă interesa cu deosebire argumentele partizanilor « holocaustului ». Din fericire, una

dintre primele cărţi citite a fost *The Destruction of the European Jews*, de Raul Hilberg. Lectura ei a fost un adevărat şoc. Cartea lui Hilberg a reuşit ceea ce literatura contrară nu reuşise. Deşi partizan al « Holocaustului », Hilberg m-a convins că legenda celor şase milioane de gazaţi este o impostură. In plus, lectura cărţii sale m-a ajutat să ajung a simţii, a mirosi de departe mentalitatea kabalistică ce a imprimat minciunii forma ei de acum standardizată. Cei ce vor să facă experienţa trezirii brutale la realitate, vor citi cu interes şi câştig cartea lui Hilberg, mai ales paginile 567-571 (ediţia americană).

Scepticismul meu privind autenticitatea « Holocaustului » ieşise din faza defensivă. Totuşi, informaţiile mele la începutul lui 1972 erau departe de a fi complete iar cunoaşterea generală a subiectului nu-mi permitea să trag o concluzie.

Am luat decizia de a consacra timpul liber documentării în această problemă. Subiectul devenea pasionant, descoperirile pe care le făceam îmi întăreau decizia şi întreţineau entuziasmul. După ce mi-am procurat o serie de texte în diverse limbi și am consacrat întreaga vară 1972 redactării unui expozeu cu privire la mistificarea sau înşelătoria istorică al cărei mecanism intern îl demontasem şi îl înţelegeam.

Concluzia la care ajunsesem în 1972 traversează această carte ca un fir roşu, contrazicând minciunile pe care societatea mi le băgase pe gât. Subiectul mă pasiona. În ciuda apelurilor la prudenţă şi a consideraţiilor de ordin practic, am consacrat acestui subiect timpul necesar, toate gândurile și puterea mea de înţelegere, ajungând la progrese considerabile faţă de literatura existentă. Conştiinţa acestui fapt mă îndemna să insist, să merg până la capăt. Consideram ca primordială exigența intelectuală de a aduce concluziile mele la cunoştinţa publicului, astfel încât acesta să judece el însuşi ideile mele despre monstruoasa înşelătorie de după ultimul Război mondial. După zecile de ani de propagandă şi de minciuni, subiectul nu putea fi tratat într-un articol de revistă sau într-o broşură, nici într-o conferinţă sau mai multe. El nu putea fi expus decât într-o carte pe deplin consacrată lui şi numai lui.

Zis şi făcut. În substanţa ei, cartea a fost scrisă în vara lui 1972. Apoi, a fost revăzută şi ameliorată în 1973 şi 1974. O călătorie în Europa, în cursul lui 1973, şi alta la Washington, în acelaşi an, m-au ajutat să înţeleg mai bine anumite aspecte. Practic, la sfârşitul anului 1974, cartea era terminată.

Unii pot spune că nu sunt calificat pentru o cercetare în materie de istorie, că nu am dreptul să public în acest domeniu. Totuşi, când un intelectual, de orice specialitate, înțelege că, dintr-un motiv sau altul, ştiinţa istoriei acceptă o minciună monstruoasă, datoria lui este denunţarea acesteia, oricare i-ar fi propriile competenţe. Dacă, eventual, concluziile sale contrazic pe cele ale ştiinţei oficiale, lucrul nu are nicio importanţă și nu trebuie să îl demoralizeze. În ceea ce mă priveşte, nu este cazul, întrucât istoricii oficiali nu vor să facă examenul critic al « Holocaustului », să-l examineze sub toate planurile, nu numai din perspectiva cărţii de faţă. Aparent, istoricii oficiali par să confirme şi să participe la minciuna holocaustică, prin lucrări consacrate de fapt altor probleme. Niciunul nu s-a învrednicit să scrie un studiu istoric, în care să demonstreze, pe bază de documente irefutabile, fie existenţa « Holocaustului », fie inexistenţa lui. Dacă el a avut loc cu adevărat, scrierea uneia sau a mai multor cărţi, care să arate clar cum s-au petrecut lucrurile, nu ar trebui să fie dificilă, în niciun caz imposibilă. Întrucât o astfel de carte nu a fost scrisă, nimeni nu poate spune precis cine a organizat genocidul, care sfere sau resorturi administrative ale puterii germane ar fi fost implicate în aşa numitul « Holocaust ».

Printre istoricii oficiali, nu s-a găsit unul care să abordeze pe plan tehnic problema « Holocaustului » : care au fost mijloacele tehnice utilizate în scopul respectiv. Nu cumva unele dintre acestea, crematoriile, de exemplu, ar putea avea altă explicație ?

Dacă teza holocaustică stă cu adevărat în picioare, de ce nu se face lista tehnicienilor implicaţi în această intreprindere, de ce nu cunoaştem numărul victimelor din diversele ţări, inclusiv data execuţiei lor ? De ce nu se prezintă dovezile tezei oficiale, cu indicarea motivelor pentru care trebuie să admitem autenticitatea documentelor produse în cadrul unor procese de excepţie, ilegale. Niciun istoric oficial, din nicio ţară, nu a găsit de cuviinţă să intreprindă această muncă.

Constatând falimentul istoriei oficieale, refuzul persistent al istoricilor plătiţi pentru a-şi face datoria în mod cinstit, oameni de alte specialităţi s-au consacrat necesarei munci de dezinfecţie intelectuală.

Cu aceste câteva remarci preliminare, invit cititorul la studiul atent al mistificării, al Înşelătoriei secolului al XX-lea.

Evanston, Illinois, august 1975

CAPITOLUL I :
PROCESELE, JIDANII, NAZIŞTII

I. 1. Procese, îndoieli, nelămuriri

Procesele « criminalilor de război » organizate de câștigătorii ultimei conflagraţii mondiale, contra germanilor în principal, dar şi contra a numeroşi japonezi, francezi, români, unguri, etc., au constituit un precedent de o incalculabilă importanţă şi o manifestare a voinţei puterilor victorioase de a înfiinţa un fel de competenţă juridică specială, instaurată prin legi şi acorduri ce nu existau în momentul în care respectivele legi şi acorduri ar fi fost, după cum se pretinde, violate de puterile Axei. Astfel, în ciuda onorabilelor convenţii europene, respectate vreme de secole, prizonierii germani, civili şi militari, mulţi dintre ei personalităţi dintre cele mai remarcabile, au trecut printr-o penibilă captivitate în mâinile Aliaţilor şi au avut parte de o moarte violentă, la sfârşitul unor procese anormale, de excepţie.

Lumea civilizată nu mai văzuse ceva care să semene cu « procesele » organizate, între 1945 şi 1949, de către inamicii Germaniei din timpul războiului.

Ne putem gândi, desigur, la cazul Ioanei d'Arc. Deşi de aceeaşi natură, acesta nu priveşte însă decât o prizonieră izolată, nu un întreg sistem politico-statal.

In plus, pentru a se putea spăla pe mâini în faţa istoriei, englezii, care de fapt organizaseră procesul eroinei şi sfintei fecioare franceze, au făcut tot posibilul şi chiar imposibilul ca procesul Ioanei d'Arc să îmbrace caracterul de combatere a ereziei şi vrăjitoriei, două crime deja repertoriate şi proscrise de jurisprudenţa vremii. In plus, procesul se desfăşura în faţa unei instanţe creştine, a Bisericii imparţiale şi universale, conform unor reguli preexistente de procedură şi de administrare a probelor.

Statele Unite au fost veritabilul inspirator al procesului de la Nuremberg. Totuşi, publicul american a fost totdeauna divizat cu privire la justeţea organizării unor astfel de « procese »,

opiniile cu privire la sentinţele respective au variat şi ele. In general, imediat după război, americanii erau în favoarea « proceselor », cu excepţia însă a unor importante personalităţi ce vedeau altfel lucrurile. In toiul campaniei electorale din 1946, cu puţin înaintea spânzurării principalilor conducători nazişti (Göring, Ribbentrop şi ceilalți), senatorul Robert A. Taft a pronunţat un discurs atacând baza juridică a procesului şi sentinţele abia pronunţate. Se pare că acest discurs a deservit partidul său (Republican) în alegerile din acel an.

Zece ani mai târziu, opinia publică evoluase. John Kennedy, candidatul ce avea să câştige curând preşedinţia Americii, a publicat o carte intitulată *Profiles in Courage*, ce conţinea o serie de portrete pe care viitorul președinte le considera curajoase, inclusiv pe acela al senatorului Taft, elogiat pentru faptul de a fi fost contra montajului politico-judiciar de la Nuremberg, opinie împărtăşită la vremea respectivă de un număr important de americani[14].

Răpirea lui Adolf Eichmann, în 1960, procesul care a urmat la Ierusalim şi marea publicitate din jurul acestei afaceri au inversat din nou direcţia de mişcare a simpatiilor şi antipatiilor opiniei publice. Spectaculoasa inversare, răsturnare chiar, a opiniei publice a fost explicată în fel şi chip. Ceea ce trebuie reţinut este că în ambianţa unei perioade de pace, fără urmă aproape din isteria ce dominase anii războiului, atenţia lumii întregi a fost polarizată pe o poveste deosebit de macabră : asasinarea, în camere de gazare, mai ales, a mai multor milioane de jidani (în general se vorbea de şase milioane), de toate vârstele şi profesiile. Această vastă intreprindere de asasinate ar fi avut drept scop să debaraseze Europa de jidani. Cartea lui Gerald Reitlinger, *The Final Solution* (ed. a II-a, în 1968), prezintă în detaliu o înscenare pe care lumea o credea realitate. In aceeaşi direcţie a fost orientată şi cartea lui Raul Hilberg, *The Destruction of the European Jews* (1961).

Am mai putea aminti câteva cărţi de aceeaşi factură : *The Holocaust* (1968), a lui Nora Levin, mai multe cărţi semnate de Léon Poliakov sau recenta *The War Against the Jews*, *1933-1945*, publicată de Lucy S. Dawidowicz în 1975.

---

[14] KENNEDY, *Profiles in Courage*, pp. 216-219 în ediţia din 1955; pp. 236-239 în ediţia din 1964, Memorial Edition.

Să revenim însă la procesul de la Nuremberg şi la celelalte, câte au fost, pe acelaşi calapod, într-o ţară sau alta[15]. Orice om cinstit trebuie să recunoască lipsa oricărui fundament juridic al acestor procese. Cu toate acestea, se pare că un număr important de oameni le consideră justificate, întrucât nu ar fi fost vorba de judecarea unor excese, cum se comit adesea în timp de război. Natura extraordinară a crimei – exterminarea jidanilor din Europa – implica, pentru ei, natura extraordinară a « justiţiei ». Justiţia de la Nuremberg a fost însă atât de extraordinară încât nu s-a pus problema stabilirii cu adevărat a ceea ce a avut sau nu a avut loc. Oricât de extraordidnare ar fi ele, înainte de a fi pedepsite, crimele trebuiesc stabilite cu adevărat, demonstrate cu dovezi valabile, irefutabile.

Scopul meu, în această carte, nu este de a stabili gradul de cruzime ce ar putea justifica gradul de iregularitate juridică. Voi insista mai ales asupra unui punct despre care nu prea se vorbeşte şi care nu este important. Oricine îşi poate da seama că fără elementele furnizate pe parcursul diverselor procese din Galaxia Nuremberg, astăzi nu ar exista nicio dovadă importantă în sprijinul tezei că ar fi existat cu adevărat un program de exterminare a jidanilor. Cei ce se îndoiesc de aceasta ar face bine să examineze sursele de care s-au servit Hilberg şi Reitlinger pentru a-şi scrie cărţile. Dacă procesele respective nu ar fi avut loc, partizanii tezei exterminaţioniste nu ar putea să dovedească nimic, nu ar putea furniza nicio dovadă valabilă privind existenţa unui program de exterminare a jidanilor.

Decizia de a organiza tribunale excepţionale pentru judecarea exterminării jidanilor nu trebuia luată înainte de a stabili cu precizie că într-adevăr a avut loc această exterminare. Suntem îndreptăţiţi să credem că justiţia excepţională de la Nuremberg a fost pusă în scenă tocmai în scopul fabricării de « dovezi », pe baza cărora să se lanseze apoi legenda camerelor de gazare, a mitului holocaustic.

Cei pentru care exterminarea jidanilor este deja o certitudine, vor fi desigur surprinşi. Trebuie să le-o spunem însă, iar ei trebuie să ne asculte, altfel nicio formă de viaţă socială nu mai este posibilă pe lume. Există numeroase argumente care contrazic teza exterminării jidanilor. Unele din aceste argumente

---

[15]. Procesul banditesc al mareșalului Ion Antonescu și al celorlalți patrioți români se înscrie perfect în această categorie. (NT).

sunt atât de simple încât vor surprinde pe cei ce şi-au făcut din teza exterminaţionistă o dogmă, o credinţă, o idolatrie. Cel mai simplu motiv de a fi sceptici cu privire la teza exterminaţionistă este că la sfârşitul războiului jidanii erau pretutindeni printre noi, nu lipseau de nicăieri : nici dintre cei găsiţi în lagărele de concentrare, nici din populaţia civilă din oraşele sau localităţile mai mici sau mai mari, nici din ţările ocupate vremelnic de Germania, nici din Germania însăşi.

Această afirmaţie trebuie nuanţată. Să ne imaginăm că un observator din Europa de Vest, la curent cu situaţia jidanilor de dinainte de război, îşi propune să facă un studiu al acestei populaţii, către sfârşitul lui 1946, în perioada când Europa de Est era inaccesibilă. Un astfel de observator-cercetător ar fi găsit comunităţile jidăneşti din Italia, Franţa, Belgia, sau Danemarca aproape intacte (această chestiune va fi abordată pe larg ceva mai departe). Pe de altă parte, observatorul sau cercetătorul nostru ar fi constatat lipsa unui număr important de jidani din Luxemburg, Olanda sau Cehoslovacia, ţară încă accesibilă occidentalilor în 1946. Situaţia jidanilor din Germania şi Austria era confuză. Majoritatea acestora emigraseră înainte de război, fără să putem spune cu precizie nici numărul lor, nici ţara de destinaţie. In orice caz, mulţi dintre cei rămaşi, probabil majoritatea, nu mai locuiau la aceeaşi adresă. Numeroasele absenţe ce s-ar fi constatat în Germania şi Austria ar fi fost compensate de către jidanii din lagărele de concentrare (aproximativ 250 000[16]) şi de cei emigraţi în SUA, Palestina sau alte ţări. Către sfârşitul lui 1946, elementele la dispoziţia unui astfel de observator ar fi constituit argumente foarte puternice contra zvonurilor exterminaţioniste, cărora li se făcuse o mare publicitate spre sfârşitul războiului şi pe durata procesului de la Nuremberg.

De-a lungul sfertului de secol ce s-a scurs după procesul de la Nuremberg[17], sentimentul de îndoială cu privire la realitatea exterminării s-a întărit şi a devenit pentru mulţi cercetători o certitudine absolută că germanii nu au avut niciun program de exterminare a jidanilor ca jidani.

---

[16]. GRAYZEL, *A History of the Jews*, Jewish Publication Society of America, Filadelfia, 1947, p. 792.

[17]. Ca de altfel şi de-a lungul celor aproape 40 de ani de după publicarea acestei cărţi. (NT).

Curentul intelectual de revizuire a celor afirmate de învingători (cu privire la exterminarea jidanilor pe timpul războiului) imediat după război şi pe parcursul Procesului de la Nuremberg s-a întărit în toţi aceşti ani deşi, practic, foarte puţini au fost autorii care au scris în acest sens. Nu cunosc decât un singur autor serios[18], francezul Paul Rassinier, mort în 1967. Acesta a publicat în 1949 prima parte a *Minciunii lui Ulise*, în care povesteşte viaţa sa de prizonier politic de stânga la Buchenwald şi Dora, din 1943 până în 1945. Deşi primită cu destulă simpatie, cartea a indispus pe mulţi, care însă nu au îndrăznit să se manifeste în mod deschis. Anul următor însă, în 1950, Rassinier a publicat şi partea a II-a a *Minciunii lui Ulise*, un studiu critic al literaturii concentraţionare în care pune la îndoială existența camerelor de gazare. « Este încă prea devreme pentru a pronunţa o concluzie definitivă cu privire la camerele de gazare », considera Paul Rassinier în 1950.

Minciuna lui Ulise a provocat o violentă campanie de presă contra lui Rassinier. S-a ajuns la un proces în care autorul, prefaţatorul şi editorul au fost mai întâi achitaţi, apoi condamnaţi la amenzi, închisoare cu suspendare şi plata unor despăgubiri usturătoare. In ultimă instanţă, după un slalom judiciar de mai mulţi ani, Curtea Supremă franceză a achitat atât autorul cât şi prefaţatorul (Albert Paraz, NT) şi editorul.

In 1955, cele două părţi ale *Minciunii lui Ulise* au fost republicate într-o a II-a ediţie, cu care ocazie au fost introduse fragmente din ce în ce mai critice cu privire la « camerele de gazare ». Ediţia cea mai curentă astăzi (1974-1975, NT) este cea de a V-a, din 1961, destul de greu de procurat şi ea.

In acelaşi an (1961) Rassinier a mai publicat un mic volum complementar : *Ulise trădat de ai săi* (*Ulysse trahi par les siens*), volum ce reunește trei eseuri, din care vedem cum, când şi de ce Rassinier a adoptat poziţii din ce în ce mai critice şi mai

---

[18]. Autorul se înşeală. Rassinier nu a fost singurul. Putem adăuga elveţianul Gaston-Armand Amaudruz cu volumul său *Ubu la Nuremnerg* şi francezul Maurice Bardèche cu două cărţi : *Nuremberg sau Pământul Făgăduinţei* şi *Nuremberg sau falsificatorii de bani*, ambele apărute în 1950. In plus, în toată perioada de după ultimul Război mondial, G. A. Amaudruz a publicat la Lausanne revista bilunară *Courrier du Continent*, pentru care « tribunalul » de la Nuremberg a fost a fost o instituție inter-aliată de linșaj judiciar al poporului german, de manipulare și dezinformare a întregii lumi, o insultă și o rușine pentru omenire. (NT).

negative cu privire la camerele de gazare. Ultimul capitol cuprinde textul unei conferinţe ţinută de Rassinier în mai multe oraşe din Germania şi Austria, la începutul lui 1962, cu puţin înaintea declanşării afacerii Eichmann. După câtva timp, tot în 1962, Rassinier a publicat *Veritabilul Proces Eichmann*, un studiu general despre pretinsele camere de gazare în context istoric şi politic. La acea dată, în 1962, Rassinier ajunsese la o concluzie definitivă cu privire la aşa numita exterminare a jidanilor. După el, este vorba de o « *minciună istorică, cea mai tragică şi mai macabră impostură a tuturor timpurilor*[19] ».

Pentru a ajunge la această concluzie, Rassinier a adoptat două metode fundamentale: metoda materialistă şi studiul demografic. Prin metoda materialistă înţelegem studiul dovezilor executării masive a jidanilor prin gazare sau alte mijloace, despre care se pretinde că ar fi fost folosite de germani de-a lungul războiului. Practic, metoda materialistă înseamnă examinarea şi analiza dovezilor, argumentelor şi mărturiilor prezentate în cadrul proceselor pentru crime de război şi contra « omenirii ». Metoda materialistă mai înseamnă analiza acestor dovezi aşa cum au fost ele interpretate în cadrul literaturii exterminaţioniste, de un Hilberg sau Reitlinger de exemplu, sau aşa cum au fost adsea completate cu elemente de probă sau dovadă similare.

În *Veritabilul Proces al lui Eichmann*, Rassinier a făcut o primă tentativă de examinare a problemei demografice, pe care o va aprofunda doi ani mai târziu (în 1964) în *Drama Jidanilor Europeni*[20]. În 1965, Rassinier publică *Operaţiunea Vicarul*, o critică a piesei lui Rolh Hochhuth, *Vicarul*.

---

[19]. RASSINIER(1961), pp. 9, 175 ; (1962), p. 112.

[20]. Din păcate, *Drama jidanior europeni* nu este disponibilă în română. Drama lor este însă reală, profund resimțită de unii ca nevoie ardentă de o dramă dramatică, motiv de jelanii, de cereri peste cereri… de « despăgubiri », din partea unui popor sau altul. Drama însă nu pică totdeauna din cer, chiar de o cauți cu lumânarea. In cazul de față, cu cât privești mai atent, cu atât e mai clar că dramă-i că nu-i dramă. Dramă-i când îi dramă, dar și mai dramă când îți crapă buza după dramă ! Ca-n povestea lui Păstorel, la impozitele socialiste după venit : « *N-am venit că am venit, am venit că n-am venit !*», ceea ce, recunoaștem, este o dramă pentru percepția ahtiată, prin definiție, după venituri. Pentru cei la care ne-am putea gândi, lipsa dramei este exact o problemă de venituri. Conștientizarea de către omenire a dramaticei dedramatizări va avea consecințe dramatice pentru veniturile unui anumit Stat, născut dintr-o dramă fictivă. Pentru omenire însă, consecințele nu pot fi

Precizăm că este necesară verificarea şi controlul manierei în care Rassinier utilizează şi interpretează sursele de care dispune. Unele dintre acestea pot fi identificate, altele sunt îndoielnice. Uneori Rassinier comite anumite erori, fără consecinţe cu privire la concluziile sale. O astfel de eroare, de exemplu, este prezentarea lui Hanson Baldwin, de la *New York Times*, ca « expert în materie de populaţie jidovească ». Nu cred că *New York Times* a avut vreodată, printre cadrele sale, un expert în acest domeniu. O altă eroare de apreciere a lui Rassinier este ideea lui că majoritatea jidanilor americani sunt anti-sionişti, că susţin American Council for Judaism, organizaţie antisionistă ce nu a avut niciodată o importanţă politică reală.

Rassinier rămâne însă un pionier curajos într-un domeniu necunoscut. Cu toate imperfecţiunile operei sale, orice om de bună credinţă care va citi vreuna dintre cărţile lui va deveni cel puţin sceptic cu privire la teza exterminaţionistă. Tradus destul de repede în germană, spaniolă şi italiană, Rassinier a trebuit să aştepte mulţi ani traducerea în engleză[21].

După Rassinier, Josef Ginsburg (sub pseudonimul J. G. Burg) a publicat trei cărţi : *Schuld und Schicksal* (1962), *Sündenböcke* (1967), şi *NS-Verbechen* (1968). Cărţile lui Ginsburg nu sunt rezultatul unei cercetări personale aprofundate. Opiniile sale se bazează pe ceea ce a citit în ziare şi pe experienţa personală de deportat cu întreaga familie, pe timpul războiului, în teritoriile din Răsărit, ocupate deopotrivă de nemţi şi de români. După război, Ginsburg şi întreaga sa familie au emigrat în Israel, unde a devenit anti-sionist, din care cauză s-a reîntors în Europa, stabilindu-se ca legător de cărţi la Munchen. El consideră că numeroşi jidani au murit datorită efectelor combinate ale politicii naziste generale şi a condiţiilor dificile din timpul războiului; totuşi, crede el, guvernul german nu a plănuit niciodată exterminarea jidanilor din Europa. Cât despre cifra rituală de şase milioane, Ginsberg se exprimă cu un dispreţ total. El nu este sigur de existenţa « camerelor de gazare », dar crede că foarte mulţi jidani au pierit din cauza epidemiilor,

---

decât fericite, ceea ce, după 70 de ani de tragică minciună, este chiar o veste bună. Nu va fi chiar prima dramă ce sfârşeşte-n în comedie. (NT).

[21]. Intre timp, cele mai multe dintre cărţile lui Rassinier au fost traduse în numeroase limbi. În limba română, deocamdată, a fost tradusă numai *Minciuna lui Ulise*, Editura Citeşte şi dă mai departe, filiala Internet a Librăriei Româneşti Antitotalitare din Paris. (NT).

pogromurilor, a raidurilor aeriene şi a execuţiilor de partizani. El dă o estimare maximă posibilă de aproximativ trei milioane de victime, prevenindu-ne însă că cifra reală ar putea fi mult mai mică. Din cauza eforturilor şi a pasiunii sale pentru adevăr, om de talie măruntă şi ajuns la o vârstă înaintată, Ginsburg a fost violent bătut de un comando sionist, în cimitirul jidănesc din München, cu ocazia unei vizite la mormântul soţiei sale.

In 1969 a apărut, în SUA, *The Myth of the Six Million*, semnată Anonim. Putem vorbi favorabil despre această carte, care mi-a semnalat, pentru prima dată, existenţa lui Paul Rassinier. Ea conţine însă o serie de erori grave ce arată că nu este suficient ca ideea generală a unei cărţi să fie justă pentru ca, în final, cartea rezultată să fie într-adevăr impecabilă. Cei ce au utilizat anumite argumente din această carte, în cadrul unor controverse publice, au înţeles probabil că este în interesul lor şi al adevărului istoric să se informeze mai bine şi pe cât posibil la surse serioase, demne de crezare.

Etapa următoare a fost marcată de publicarea, în Germania, a cărţii lui Emil Aretz, *Hexen-Einmal-Eins einer Lüge*. Se pare însă că abia a II-a ediţie a acestei cărţi (München, 1973), s-a bucurat de o difuzare cât de cât semnificativă.

Critica pe care Aretz o face exterminărilor nu trece mult de Rassinier, pe care de altfel se sprijină, furnizând însă şi unele elemente noi. Interesul major al acestei cărţi stă în pledoaria caldă şi curajoasă în favoarea poporului german.

Absurda şi injusta continuare a proceselor tip Nuremberg în Germania, absenţa oricărei prescrieri a presupuselor crime (ce putea fi aşteptată din partea unei societăţi normale, de oameni liberi, cu depline drepturi cetăţeneşti) a avut o consecinţă care încă nu a fost pusă suficient în lumină : participanţii la război şi martorii încă în viaţă ai evenimentelor s-au abţinut să facă vreo declaraţie, să scrie, să povestească, să ţină conferinţe cu privire la cele petrecute cu adevărat pe timpul războiului. Cei mai mulţi au preferat să îşi prelungească anonimatul, să nu atragă atenţia asupra lor, să nu se manifeste în niciun fel. Câţiva oameni de mare curaj s-au găsit totuşi. Cel mai important dintre aceştia pare să fie Thies Christophersen, autorul broşurii *Die Auschwitz Lüge*. Christophersen a fost la Auschwitz, între ianuarie şi decembrie 1944. Mărturia sa cuprinde o serie de amnintiri de cel mai mare interes, exprimând convingerea că la Auschwitz nu a avut loc niciun fel de exterminare. A fost publicată abia în 1973,

la aproape 30 de ani după război. Anul următor a fost tradusă în engleză. Christophersen a fost urmat de Wilhelm Stäglich, doctor în drept, magistrat în timpul războiului, mobilizat în final într-o unitate antiaeriană nu departe de Auschwitz, fapt ce i-a permis vizitarea lagărului cu diverse ocazii[22].

La sfârşitul lui 1973, Austin J. App, profesor de engleză, la pensie, în Maryland, a publicat o scurtă broşură *The Six Million Swindle*. Anul următor, 1974, Wolf Dieter Rothe a publicat un prim volum din studiul său *Die Endlösung der Judenfrage*. Ceva mai târziu, tot în 1974, Richard Harwood publică, în Anglia, o broşură intitulată *Did Six Million Really Die* ? Broşura lui Harwood este convingătoare, deşi are câteva puncte slabe – între altele cititorul este rugat să citească pe Rassinier, pentru a-şi face o idee definitivă. În numărul din noiembrie 1974 al influentei reviste britanice *Books Bookmen*, Colin Wilson a făcut o recenzie favorabilă acestei broşuri, declanşând o controversă ce s-a prelungit mai multe luni în paginile publicaţiei respective.

La începutul lui 1975, Harry Elmer Barnes traduce şi publică într-o mică editură americană *The Drama oh the European Jews*, de Paul Rassinier.

I. 2. Câţi jidani?

In acest capitol introductiv ne limităm la trecerea rapidă în revistă a principalelor probleme în materie de demografie. Abia apoi vom arăta în ce fel trebuie considerate aceste probleme, rămânând ca pentru întregul răspuns cititorul să parcurgă întreaga carte.

Problemele inerente unui studiu demografic comportă o serie de aspecte dificile. Toate datele iniţiale de după război, cu privire la jidanii din Rusia, Polonia, România, Ungaria, Bulgaria şi alte ţări, provin exclusiv din surse private jidăneşti, sau din surse comuniste. Apoi, se pare că se poate ajunge la rezultatul dinainte dorit, cu condiţia de a consulta surse convenabil alese, printre cele de dinainte şi de după război.

Conform studiului realizat în 1939 de către Arthur Ruppin, profesor de sociologie jidovească la Universitatea Ebraică din

---

[22]. *Nation Europa*, vol. 23, oct. 1973, p. 50, aug. 1975, p. 39. Agresiunea contra lui Ginsburg este bine cunoscută, fiind menţionată de App, p. 20.

Ierusalim, numărul total al jidanilor din lume, în 1938[23], ar fi fost de 16 717 000. Mort în 1943, Ruppin era şi este considerat expertul cel mai avizat în materie, lucru normal dacă avem în vedere numeroasele lucrări publicate pe această temă. Se înţelege însă şi motivul pentru care alte sursele anterioare războiului au tendinţa de a nu se depărta prea mult de estimările lui Ruppin. Estimarea Comitetului jidovesc american pentru anul 1933, publicată în *World Almanac* din 1940, este de 15 315 359. Pentru anul 1945, acelaşi *World Almanac* publică o estimare de 15 912 089 (p. 367). Almanahul nu indică nicio sursă. Se pare că această estimare se bazează pe un fel de recensământ religios. *World Almanac* din 1946 dă pentru anul respectiv (1946) o estimare de 15 753 638, cifră confirmată de ediţiile almanahului din anii următori: ediţia 1947, p. 478, ed. 1948, p. 572, ed. 1949, p. 289. *World Almanac* din 1948 (p. 249) ne dă, de asemenea, estimarea Comitetului jidovesc american pentru 1938 (sic) de 15 688 259, în vreme ce *World Almanac* din 1949 (p. 204) raportează din nou cifrele Comitetului jidovesc american, calculate în 1947-1948 : 16 643 120 în 1939 şi 11 266 000 în 1947.

Faţă cu toate aceste cifre, nu putem să nu ţinem seamă şi de estimările lui Hanson Baldwin, expert militar al ziarului *New York Times*, publicate într-un articol din 1948, în legătură cu războiul israelo-arab ce sta să izbucnească la acea dată. Estimările lui Baldwin se bazează pe informaţiile disponibile la sediul Naţiunilor Unite mai ales. Ele dau o cifră cuprinsă între 15 până la 18 milioane de jidani pentru întreaga lume. De asemenea, în articolul său din *New York Times*, Baldwin furnizează o serie de cifre precise cu privire la jidanii din Palestina sau din Orientul mijlociu, arabii din Palestina sau în întregul lor, numărul total de musulmani, etc[24].

Această scurtă prezentare ne dă o idee despre incertitudinile oricărui studiu demografic. Dacă privim bine cifrele şi încercăm să pătrundem cu adevărat în inima subiectului, constatăm că cifra de 11 la 12 milioane pentru populaţia mondială jidovească de după război trebuie neapărat acceptată şi susţinută dacă vrem să menţinem teza exterminării. Această cifră este însă foarte vulnerabilă în două puncte. Primul se referă la ansamblul

---

[23]. RUPPIN, pp. 30-33.

[24]. *New York Times*, 22 februarie 1948, p. 4.

statisticelor pentru Statele Unite, al doilea la ansamblul statisticelor pentru Europa Orientală. Ambele, dar mai ales ultimul aspect prezintă incertitudini insurmontabile.

Să ne ocupăm mai întâi de Statele Unite. Cifrele recensământului populaţiei americane sunt următoarele[25]:

ANUL	POPULAŢIA
1920	105 710 620
1930	122 775 046
1940	131 669 275
1950	150 697 361
1960	179 300 000

Cât priveşte populaţia jidovească a Statelor Unite, Jewis Statistical Bureau (filială a C. J. A. sau a Synagogue of America), al cărui director este H. S. Linfeld, dă următoarele cifre[26] :

ANUL	POPULAŢIA jidovească
1917	3 388 951
1927	4 228 029
1937	4 770 647
1949	5 000 000
1961	5 530 000

Toate cifrele privind populaţia jidovească a Statelor Unite provin de la aceeaşi sursă (Linfield). Creşterea populaţiei jidoveşti a Statelor Unite este de 40,8 între 1917 şi 1937, în vreme ce creşterea totală a populaţiei americane între 1920 şi 1940 este de 24,6. Diferenţa este explicabilă întrucât imigraţia jidănească a fost considerabilă în perioada respectivă. Totuşi, imigraţia jidovească în Statele Unite pune probleme specifice. Pentru anii 1938-1943 şi 1946-1949 (anii finali incluşi), *American Jewis Yearbook* indică o imigraţie jidănească netă de 232 191 de persoane[27]. Se pare că nu există niciun fel de cifre pentru anii 1944 şi 1945. De remarcat însă că exact în aceşti ani, 1944 şi 1945, au fost admişi, într-un număr excepţional de mare, foarte mulţi jadani, « în afara procedurii normale de admitere a imigranţilor ».

---

[25]. *WORLD Almanac*,1931, p, 192;1942 , p. 588; 1952, p. 394; 1962, p. 251.
[26]. *WORLD Almanac*, 1931, p. 197; 1942; p. 593; 1952, p. 437 ; 1962, p. 258.
[27]. *WORLD Almanac*, 1952, p. 438.

S-a pretins că ar fi vorba numai de 1 000 de jidani pătrunşi în America prin această procedură excepţională, un grup compact cazat în lagărul de concentrare de la Oswego (statul New York) şi care, în mod normal, nu erau susceptibili de a fi acceptaţi în Statele Unite. Era vorba, din câte se spune, de un gest special din partea Statelor Unite, pentru a uşura problema refugiaţilor. Acest episod apare însă în ochii multor cercetători drept extrem de bizar şi de suspect.

In loc de a încerca rezolvarea misterului prin găsirea amplorii imigraţiei jidoveşti este poate preferabil să presupunem că creşterea populaţiei jidoveşti între între 1937 şi 1957 a fost cel puţin egală cu creşterea aceleiaşi populaţii între 1917 şi 1937. Această supoziţie este cât se poate de rezonabilă, mai ales dacă ţinem seama de unee fapte precise. Printre acestea, motivele care au determinat 1,5 milioane de de jidani să emigreze în Palestina, pe durata războiului şi după, motive care, fără îndoială, au determinat pe mulţi să aleagă Statele Unite ca destinaţie! Pe de altă parte, lucru şi mai important, nu exista nicio limită naţională sau rasială în ce priveşte imigrarea jidanilor, limite ce existau şi există încă pentru orice alţi candidaţi la stabilirea pe pământ american.

Conform presupunerii noastre legitime şi rezonabile, în anul 1957 ar fi trebuit să avem 6 678 000 de jidani şi nu doar 5 300 000, cum se pretinde. Față de cifra oficială pentru anul 1957 ar fi vorba deci de aproximativ 1 400 000 de jidani trecuţi sub tăcere. Pentru motivele arătate, avem convingerea că de fapt sunt trecuţi sub tăcere mult mai mulți. Între anii 1937 şi 1957, jidanii au cunoscut cele mai mari deplasări de populaţie din întreaga lor istorie. Pe de altă parte, schimbând modul de calcul, am putea adopta cifrele statistice la nivelul lor inferior şi presupune că cei 4 770 647 de jidani din 1937 au sporit în acelaşi ritm ca întreaga populaţie americană între 1940 şi 1960. Dacă luăm în calcul această a doua ipoteză, numărul total al jidanilor americani în 1957 ar fi trebuit să fie de 6 500 000, la care desigur mai putem adăuga cel puţin 300 000 pentru cei nou sosiţi în America, în această perioadă. Obţinem astfel un total de 6 800 000 de jidani americani în anul 1957. Oricare ar fi deci metoda de calcul, se ajunge cam la acelaşi rezultat. Statisticile americane pe anul 1957 trec sub tăcere un număr de aproape 1,5 milioane de jidani.

Principalul neajuns al statisticilor populaţiei jidăneşti din Statele Unite este rata de creştere inexplicabil de joasă între 1937 şi 1939, lucru cu atât mai greu de înţeles cu cât ţinem seamă mai mult de mişcarea record a jidănimii mondiale în această perioadă şi de politica americană extrem de liberală în ce priveşte imigrarea jidanilor.

Aspectul cel mai delicat al problemei demografiei jidăneşti se întâlneşte însă în Europa de Est. Pentru a evita orice confuzie, se cuvine să ţinem seamă de importantele schimbări de frontiere care au avut loc în Europa Orientală în secolul al XX-lea.

Figura n° 1 reprezintă o hartă a Europei în ajunul primului Război mondial (1914-1918), iar figura n° 2 reprezintă harta Europei în ianuarie 1938. Cea de a doua figură reprezintă deci Europa de după tratatele de la Versailles şi Trianon, înainte ca Hitler să înceapă achiziţiile sale teritoriale. Figura n° 4 reprezintă harta Europei postbelice. Principala schimbare de frontiere, după al II-lea Război mondial a fost deplasarea către Apus a frontierei sovietice, prin anexarea celor trei ţări baltice (Lituania, Letonia, Estonia) şi a unor importante teritorii din România, Polonia, Cehoslovacia, Prusia Orientală. Polonia a primit în schimb restul Prusiei Orientale şi anumite părţi din Germania Orientală, astfel că graniţele ei s-au deplasat spre Apus, de parcă ar fi fost pe rotile.

H. S. Linfield şi American Jewis Committee au publicat în *World Almanac* pe 1948 (p. 249) estimări cu privire la populaţia jidovească a Europei Orientale în 1938. Cifre cu privire la perioada de după război (1948) au fost publicate în acelaşi *World Almanac* (1949), p. 204:

	1938	**1948**
Bulgaria	48 398	46 500
Ungaria	444 567	180 000
Polonia	3 113 900	105 000
România	900 000	430 000
U. R. S. S.	3 273 047	2 032 500
TOTAL	**7 779 912**	**2 794 000**

Totalul pierderilor jidoveşti în Europa Orientală ar fi fost deci de 4 985 912 persoane. Cifrele pentru URSS, în ambele cazuri, cuprind atât jidanii din cele trei republici baltice cât şi cei din Asia sovietică. Cifrele pe 1938 corespund destul de bine cu cele

publicate de profesorul Ruppin, nu mult înainte de izbucnirea celui de al II-lea Război mondial.

In măsura în care legenda exterminării se sprijină pe statistici ale populaţiei, ea se sprijină exact pe acestea sau pe altele echivalente.

Din păcate, aceste cifre sunt lipsite de orice semnificaţie. Observatorul şi cercetătorul occidental nu dispune de nimic pentru a controla veridicitatea acestor cifre, ca să nu vorbim de exactitatea lor ca atare. Cercetătorul occidental trebuie ori să accepte cu ochii închişi cifrele avansate de jidani sau de comunişti (mai ales de ultimii), ori să respingă în bloc aceste cifre, întrucât ele nu sunt argumentate cu seriozitatea şi scrupulozitatea ştiinţifică necesară.

Putem acentua şi mai mult obiecţiunea noastră asupra acestui punct luând în consideraţie o rezervă pe care cititorul ar putea să o formuleze. Pare extrem de îndrăzneţ şi de nefiresc să afirmi cvasi-dispariţia totală a jidanilor polonezi, fără ca o dispariţie importantă a acestora să se fi produs efectiv. Aceasta poate să pară o obiecţie importantă şi cu temei. Ce rămâne însă din ea dacă luăm în consideraţie faptul că o mare parte din teritoriul considerat polonez în 1938 devenise sovietic în 1945 ? Jidanii polonezi din teritoriul ocupat de sovietici (ca şi cei care au fugit din faţa ofensivei germane în primele 17 zile de război) ar fi putut foarte bine să « dispară » între septembrie 1939 şi iunie 1941. Sovieticii, de exemplu, i-ar fi putut dispersa la Est, unde mulţi vor fi fost absorbiţi finalmente de Uniunea Sovietică. Cei care, eventual, nu au dorit să rămână în URSS au putut emigra în Palestina, Statele Unite sau, într-o anumită măsură noua Polonie sau alte ţări. Asta s-a și petrecut, probabil, cu jidanii existenţi în Polonia înainte de război.

Orice s-ar spune despre politica sovietică cu privire la jidani, să zicem începând cu 1950, este clar pentru toată lumea că, imediat după război, Uniunea Sovietică nu numai că nu i-a persecutat, dar chiar i-a încurajat să se stabilească şi să se integreze în societatea sovietică. Se ştie că numeroşi jidani polonezi au fost integraţi încă din timpul războiului şi imediat după acesta. Este însă dificil, aproape imposibil să dăm cifre cât de cât exacte. Reitlinger examinează această problemă şi ajunge la cifra de 700 000, fără să ne spună de ce această cifră nu poate fi mult mai mare. El arată că dovezile pe care le utilizează în materie de exterminare a jidanilor în Rusia (documente

presupuse în limba germană) indică exterminarea a aproape aceluiaşi număr de jidani sovietici. Pe această bază, Reitlinger deduce în mod corect că, între 1936 şi 1946, populaţia jidovească sovietică ar fi putut spori[28].

Această importantă concesie din partea autorului *Soluţiei finale* (*The Final Solution*) arată că reticenţa noastră a accepta cifrele comuniste nu trebuie considerată ca motivată numai de necesităţile propriei noastre teze. Cifrele în chestiune sunt cât se poate de nesigure şi de suspecte. Sovieticii afirmă că populaţia lor jidovească a scăzut cu 38%, în ciuda anexării unor teritorii bine populate cu jidani. Dat fiind că în URSS jidanii beneficiau de recunoaşterea legală a naţionalităţii lor, putem spune că sovieticii posedă cifre exacte şi cunosc perfect numărul de jidani cu care s-au pricopsit după război, dar au decis (după Reitlinger, dacă cititorul nu vrea să împărtăşească opinia noastră) să anunţe o cifră incredibil de mică, redusă cu 38% faţă de populaţia lor jidovească anterioară războiului.

Ziarul *Jewish Chronicle* (Londra), din 15 februarie 1980 şi Comitetul Jidanilor din SUA (A. J. C.) contestă cifrele moscovite, afirmând că « autorităţile sovietice au un interes material să exagereze pierderile în rândul populaţiei jidoveşti ».

Nu putem acorda încredere nici cifrelor prezentate de celelalte ţări din Europa de Est.

Cercetarea existentă mai pertinentă aparţine demografului Leszek A. Kosinski[29], de la Universitatea Alberta (Canada), care a studiat schimbările întregii structuri etnice din partea centrală şi orientală a Europei (fără Germania, nici URSS) pentru perioada 1930-1960. Iată cum explică Leszek A. Kosinski dificultăţile extreme cu care se confruntă statistica de bază :

« Criteriile de compilare diferă de la o ţară la alta şi nu sunt totdeauna precise. In principiu, se utilizează două tipuri de criterii de compilare : criterii obiective, de exemplu limba, apartenenţa culturală, religia; apoi criteriile subiective, ce se sprijină pe declaraţiile persoanelor chestionate. Fiecare criteriu are avantajele şi inconvenientele sale. Criteriile obiective nu indică naţionalitatea decât indirect şi sunt greu de aplicat în cazurile marginale (persoanele bilingve, de exemplu). Aceleaşi inconveniente apasă asupra criteriilor subiective. Presiunile exterioare şi oportunismul pot influenţa rezultatele, mai ales când sentimentul naţional nu este dezvoltat pe deplin şi când un răspuns cinstit poate antrena consecinţe neplăcute. Datele oficiale nu

---

[28]. REITLINGER, pp. 534, 542-544.

[29]. Cercetare publicată în *Geographical Review*, vol. 59/1969, pp. 388-402 şi în *Canadian Slavonic Papers*, vol. 11/1969, pp. 357-373.

sunt deci totdeauna demne de credinţă, fără să mai socotim că uneori sunt falsificate deliberat, lucru constatat de altfel. Ceea ce se mai poate spune este că datelor oficiale nu li se poate acorda aceeaşi încredere sau neîncredere de la o ţară la alta, veridicitatea lor depinzând mult de politica naţională a fiecărei ţări ».

Bineînţeles, Kosinski s-a interesat îndeaproape de populaţia jidovească, şi a prezentat cifre comparabile în general cu cele arătate mai sus, pentru populaţia jidovească de dinainte de război. Totuşi, datele furnizate de Kosinski sunt atât de puţin sigure cu privire la jidani încât l-au determinat să renunţe la a da vreo cifră sau estimare oarecare cu privire la perioada considerată, deşi pentru alte grupuri bine determinate, de exemplu pentru ţigani, a dat anumite cifre, deşi mai puţin semnificative statistic decât numărul de jidani care, conform legendei exterminaţioniste, ar fi supravieţuit în Europa de Est. De o manieră generală, Kosinski acceptă legenda exterminării prezentând un grafic ce arată o diminuare considerabilă a populaţiei jidoveşti pentru ţări ca Polonia, Ungaria, România sau Cehoslovacia. El arată că pierderile combinate de populaţie, datorate războiului, din ţări ca Iugoslavia, Polonia şi Germania de Est ar fi fost între 12,5 şi 14 milioane de oameni, dar nu descompune acest total pentru fiecare ţară respectivă în parte, trimiţându-ne la statisticile din *Population Changes in Europe Since* 1939, de Gregory (Grzegorz) Frumkin, ale cărui cifre cu privire la jidani provin din American Jewish Congress, de la Zionist Organisation of America şi de la Centrul de Documentare Jidănească Contemporană (CDJC.) din Paris.

Kosinski nu ajunge la nicio cifră precisă cu privire la jidani, lucru normal şi de aşteptat, dacă avem în vedere dificultăţile pe care el însuşi le-a semnalat. Cifrele Ungariei comuniste cu privire la grupurile etnice se bazează pe limbă; cele provenind din Polonia, Cehoslovacia sau România (comuniste) se bazează pe « naţionalitate », indiferent de sensul dat acestei noţiuni de la o ţară la alta. Kosinski se vede în neplăcuta obligaţie de a se scuza pentru utilizarea « statisticilor oficiale din aceste ţări, oricât de imprecise ar fi ele ».

In capitolul VI vom reveni asupra problemei demografice, mai ales în ce priveşte Polonia.

Să nu uităm însă că, în chiar ţările occidentale, problema recensământului jidanilor nu este de loc simplă, comportând numeroase dificultăţi din cauza absenţei oricărei baze legale,

rasiale sau religioase cu privire la definiţia precisă a noţiunii de « jidan ». De exemplu, statisticile de care dispune Reitlinger indică 300 000 de jidani în Franţa, printre care jidanii refugiaţi din Germania la începutul Războiului mondial[30].

Nemţii însă considerau că numărul jidanilor din Franţa, la acea oră, era de 865 000 şi nu văd din ce motive ar fi putut fi tentaţi să umfle această cifră. Pe de altă parte, alte cifre utilizate de germani nu erau întru nimic exagerate, comparativ cu cifrele provenind din diverse surse[31]. Mă văd nevoit să recunosc că nu am nici cea mai mică idee cu privire la numărul de jidani ce trăiesc în Statele Unite. *World Almanac* susţine că ar fi vorba cam de 6 000 000, cifră căreia nu-i pot acorda încredere câtă vreme nu se spune pe ce bază a fost obţinută. După câte îmi dau seama, această cifră ar putea foarte bine să fie de 9 000 000, dintre care 4 000 000 numai în aglomeraţia metropolei New York.

Pentru a rezuma cele spuse cu privire la statistica populaţiei jidoveşti trebuie să reţinem ideea că stabilirea acestei statistici este un lucru extrem de complex, chiar şi fără interferenţe sau presiuni de natură politică. Mai mult : cât priveşte argumentul demografic al unei pierderi de cinci sau şase milioane de indivizi, absenți din populaţia jidovească mondială, cifrele provin de la autorităţi comuniste sau jidoveşti. Având în vedere natura problemei ce ne preocupă în această carte, cifrele în chestiune trebuiesc considerate în principiu inutilizabile, Nu mai socotim faptul că, inclusiv pentru Statele Unite, cifrele avansate pentru perioada de după război sunt inferioare realităţii.

Cititorul nu trebuie să creadă că ar fi esenţial pentru teza pe care o susţin în această carte ca el să accepte cu ochii închişi concluziile demografice la care am ajuns eu. Am vrut numai să arăt genul de probleme şi de dificultăţi ce intervin în mod inevitabil în cadrul aspectului demografic al problemei jidoveşti de dinaintea războiului, din timpul acestuia şi bineînţeles de după război. Un lucru este clar : din perspectivă demografică, nu se poate afirma nimic precis. Dificultatea provine, în ultimă analiză, din aceea că cifrele avansate se reduc la afirmaţia, din surse jidoveşti sau comuniste, că milioane de jidani ar fi fost exterminaţi. Desigur, nu putem să nu ne aşteptăm la astfel de

---

[30]. Reitlinger, p. 327.
[31]. NG – 2586 – G in TMN, vol. 13, p. 212.

afirmaţii. Ele însă nu trebuie să ne întunece vederea, nu trebuie să ne împiedice a aprofunda chestiunea şi a căuta adevărul adevărat. In ultimă instanţă, către sfârşitul acestei cărţi vom relua problema demografică, întrucât situaţia este de aşa natură încât la concluzii demografice credibile nu putem ajunge decât după ce vom fi înţeles, de manieră generală, cele ce s-au petrecut cu jidanii pe timpul războiului.

Studiul demografic al lui Rassinier nu încearcă şi nu îşi propune să rezolve cu adevărat chestiunea demografică. Metoda sa de bază constă în a analiza deducţiile trase din două serii deferite de date, cele ale CDJC şi cele ale lui Raul Hilberg, ambele concluzionând, pe baza datelor ce le avansează, o cifră cuprinsă între cinci şi şase milioane de victime jidoveşti ale nazismului. Concluzia lui Rassinier este că CDJC nu poate justifica pe baza datelor primare, avansate chiar de el, decât o cifră de 1 485 292. In ce îl priveşte pe Hilberg, Rassinier consideră că pe baza propriilor lui date, el nu poate justifica decât 896 892 de victime[32]. Se înţelege de ce Rassinier acceptă o cifră de aproximativ un milion de jidani ca *victime ale politicii naziste, deşi respinge total şi fără rezerve teza exterminării*.

Se ştie, de exemplu, că anumite populaţii din Europa de Est au profitat de condiţiile generale politice şi militare pentru a persecuta pe jidani. De asemenea, se ştie că numeroşi jidani au fost deportaţi iar căminele şi casele lor au avut de suferit ca urmare a haosului general din a doua jumătate a războiului.

Din moment ce nu cred că lucrul este posibil, nu voi oferi nicio estimare precisă cu privire la pierderile jidoveşti. Deocamdată însă, nu văd niciun motiv serios pentru a contesta estimarea lui Rassinier.

I. 3. Metode, argumente, concluzii

După cun cititorul şi-a putut da seama, încercăm, pe de o parte, să lărgim examenul şi analiza « materială »; pe de altă parte considerăm că o analiză « istorică şi politică » este indispensabilă.

In această problemă sunt implicate două puteri politice. Omul contemporan este pus în faţa poveştii, a povestirii exterminării

---

[32]. RASSINIER, (1964), p. 220.

celor şase milioane… Care om normal s-ar putea abţine de la examinarea împrejurărilor apariţiei sau naşterii acestei poveşti, a acestei afaceri. Lucrul sigur este că două state sunt implicate în această afacere : Germania şi Statele Unite. Germania a dus o politică anti-jidănească ce comporta, în numeroase cazuri, deportarea jidanilor de la domiciliile lor şi din ţările ai căror cetăţeni erau. Lucrul acesta este sigur. Politica Americii, în timpul războiului, a fost de a afirma existenţa unei politici de exterminare din partea Germaniei. După război, politica Statelor Unite a constat în înscenarea unui proces excepţional şi extraordinar, în cursul căruia au fost încropite singurele « dovezi » pe care le posedăm astăzi, singurele argumente că zvonurile exterminaţioniste ce începuseră să circule către sfârşitul războiului ar fi fost reale, nu simple zvonuri. Încă un lucru sigur : toate argumentele, « dovezile », « mărturiile » cu privire la realitatea exterminării datează nu din timpul războiului propriuzis, ci din timpul « păcii » postbelice, mai exact din punerea judiciară în scenă cu care a început epoca postbelică, punere în scenă ce continuă şi în zilele noastre.

Politica dusă de Germania şi de Statele Unite prezintă un mare interes. Inovaţia pe care această carte o introduce în studiul problemei ce ne preocupă este considerarea Americii ca agent activ în lansarea poveştii exterminării celor şase milioane. Iată de ce, ne vom interesa nu numai de ceea ce Hitler, Göring, Goebbels sau Heydrich au făcut pe timpul războiului ci, în egală măsură, de ceea ce făceau pe atunci Roosevelt, Morgenthau, Hull, ziarul *New York Times* şi alte mijloace de formatare a opiniei publice. Bineînţeles, în egală măsură ne va interesa ce făceau diferitele tribunale controlate şi dominate de SUA, de la începutul perioadei postbelice până astăzi. Această metodă istorică ni se pare inevitabilă, greu contestabilă şi luminătoare.

Concluzia este că în legătură cu acuzaţia de exterminare a jidanilor, SUA au regizat o punere în scenă, o minciună istorică. Înţelegerea acestui lucru o va facilita şi pe aceea a naturii politicii germane cu privire la jidani.

I. 4. Procesele pentru crime de război

Inainte de a intra în detaliile acestei chestiuni se impune constatarea că existau excelente şi suficiente motive să ne

aşteptăm, aprioric, la o punere în scenă. Argumentul general, mai întâi, este că o ostilitate politică, ajunsă în stadiul de conflict armat între două state, exclude necesarmente imparţialitatea indispensabilă, fără de care unul dintre acestea nu l-ar putea în niciun caz judeca echitabil pe celălalt. « Judecătorii » din tribunale aveau la activ cariere politice mai mult sau mai puţin impresionante în cadrul puterilor ostile Germaniei. După procese, aceşti « judecători » şi-au continuat carierele politice. Cine analizează judecăţile lor, cine stabileşte dacă aceşti « judecători » au comis sau nu fapte condamnabile în calitatea lor de judecători, în cadrul unor procese pentru crime de război? Nu mai socotim că vreme de mai mulţi ani, înainte de procese, aceşti « judecători » nu auziseră decât punctul de vedere anti-german. In cadrul tribunalelor militare, în care jucau rolul de judecători, ei erau de fapt nişte politruci aleşi pe sprânceană. In astfel de condiţii, despre ce fel de imparţialitate poate fi vorba ?

Există însă motive mai puternice şi mai la obiect pentru a ne aştepta la o punere în scenă. Von înțelege aceasta examinând faptele şi documentele tribunalelor în chestiune, fapte şi documente la care putem ajunge destul de uşor.

« Marele proces » s-a jucat pe scena Tribunalului militar internaţional (TMI), la Nurembeg, imediat după război. Este vorba de procesul marilor demnitari naziști, Göring, Ribbentrop şi alţii, care a durat din noiembrie 1945 până în octombrie 1946. Judecătorii şi procurorii erau americani, britanici, francezi şi ruşi. Ca în toate tribunalele militare, nu au existat juraţi. S-au pronunţat trei achitări, şapte pedepse cu închisoarea şi unsprezece pedepse capitale. Condamnările la moarte au fost executate imediat după proces, cu excepţia lui Göring, ce a înghiţit o capsulă de cianură de potasiu înainte de executarea sentinţei. Nu se știe cum și-a procurat Göring otrava, cum a ascuns-o pe durata detenţiuni de aproape un an şi jumătate. Episodul sinuciderii lui Göring a cunoscut o excepţională priză de conştiinţă în America, cu ocazia publicării unei cărţi de către psihiatrul principal al închisorii din Nuremberg, Doctorul Douglas M. Kelley, specialist în tratarea tulburărilor psihice cu ajutorul medicamentelor. In cartea sa despre cele văzute şi trăite la Nuremberg, doctorul Douglas vorbeşte în termeni foarte elogioşi despre Göring şi despre ultimul act al acestuia:

« A suportat cu stoicism lunga sa detenţie, pentru a ţine piept tribunalului aliat şi a bate pe propriul lor teren pe acuzatorii săi, ai Germaniei şi ai

poporului German. (…) Sinuciderea a fost un strălucit punct final, desăvârşirea unui edificiu (moral, NT) pe care germanii îl vor admira într-o zi (…). S-ar putea ca Istoria să ne arate că Göring a obţinut o ultimă victorie, în ciuda condamnării sale de către tribunalul puterilor aliate ».

Zece ani mai târziu, Doctorul Kelley imită pe Göring, înghiţind şi el o doză de cianură de potasiu, despre care s-a spus că ar fi fost o « amintire » prelevată pe cadavrul lui Göring[33].

Procesul de la Nuremberg a fost singurul ce a beneficiat de o largă publicitate. Importanţa lui constă în aceea că Aliații și-au impus astfel viziunea despre o versiune de exterminare, din care lipsea ceea ce nu trebua în niciun caz să lipsească : lipseau dovezile pretinsei exterminări. Aproape în întregime, a fost vorba de martori de profesie, cu declaraţii gata pregătite. În condițiile de atunci, mărturiile şi declaraţiile prin corespondenţă erau foarte uşor de obţinut de către puterile învingătoare.

Singurul merit relativ al procesului constă în transcrierea integrală şi selecţia, relativ completă, se pare, a documentelor invocate ca dovezi. Acestea sunt accesibile în unele biblioteci, sub forma unui ansamblu de 42 de volume, prevăzute cu un Index complet de nume şi de materii.

Între 1946 şi 1949, americanii au pus în scenă încă o serie de douăsprezece reprezentaţii judiciare în cadrul aceluiaş tribunal Nuremberg, considerate în general de mai mică importanţă.

In tabloul de mai jos, aceste « procese » sunt desemnate după numărul de ordine cronologică, numele acuzatului principal şi un titlu descriptiv:

Afacerea N°	SUA contra	Descriere	Volum TMN
1.	BRANDT	Procesul medicilor	1, 2
2.	MILCH	Procesul Milch	2
3.	ALTSTÖTTER	Procesul Justiţiei	3
4.	POHL	Procesul lagărelor de concentrare	5, 6
5.	FLICK	Procesul oamenilor de afaceri	6
6.	KRAUCH	Procesul I. G. Farben	7,8
7.	LIST	Procesul ostaticilor	9
8.	GREIFELT	Procesul RuSHA	4, 5
9.	OHLENDORF	Procesul *Einsatzgruppen*	4
10.	KRUPP	Procesul Krupp	9
11.	WEIZSÄCKER	Procesul Afacerilor Externe	12-14
12.	Von LEEB	Procesul înaltului comandament	10, 11

[33]. KELLEY, pp. 76-77 ; *New York Times*, 2 ian. 1958, p. 18 ; ROBERTSON, p. 266.

In urma acestor « procese », au fost pronunţate mai multe sentinţe de condamnare la moarte. Majoritatea acuzaţilor au fost condamnaţi la pedepse cu închisoarea, destul de lungi în cele mai multe cazuri. Totuși, cei mai mulţi dintre condamnaţi erau deja liberi la începutul anilor cincizeci (1950).

Singurele « procese » care ne interesează aici sunt cele de la n° 1 (procesul personalului medical implicat în programul de eutanasie şi experienţe medicale), procesul n° 4 (procesul administraţiei lagărelor de concentrare), procesele 6 şi 10, procesul 8 (cu privire la politica germană de reimplantare), procesul 9 (aşa numitele *Einsatzgruppen* erau însărcinate cu asigurarea securităţii spatelui trupelor germane, mai ales în Rusia), procesul 11 (al funcţionarilor din ministerul Afacerilor Externe şi al altor ministere). Guvernul american a publicat o serie de 15 volume sub sigla TMN (tribunalul militar Nuremberg), ce cuprind rezumatele diferitelor procese şi o « selecţie » foarte restrânsă de documente prezentate ca dovezi. Numărul volumelor ce corespund fiecărui proces sau afacere este indicat în tabloul de mai sus.

Cercetătorul ştiinţific se loveşte de o dificultate importantă întrucât, după cum se constată din lectura cărţilor lui Hilberg şi Reitlinger, cvasi-totalitatea dovezilor invocate în sprijinul acuzaţiilor de exterminare au fost prezentate în faţa TMI. Ceea ce înseamnă că documentele importante care, adevărate sau false, constituie ansamblul esenţial de surse ce permit scrierea istoriei Germaniei naţional-socialiste, sunt cele din seriile NG, NI şi NO, invocate ca dovezi în cadrul proceselor TMN.

Dacă ţinem seamă de împrejurările politice şi legale excepţionale din epocă, probele sau dovezile documentare au infinit mai multă greutate sau importanţă decât mărturiile şi declaraţiile prin corespondenţă.

Documentele utilizate ca dovezi în faţa TMN constau în diverse tipuri de piese ce păreau să se coroboreze cumva, dând oarecare aparenţă de realitate exterminării susţinute de acuzare. Era vorba de documente cu privire la administrarea lagărelor de concentrare, la construcţia de crematorii, la deportări, anumite uzine aparţinând firmelor I. G. Farben sau Krupp, ce utilizau deţinuţi ca mână de lucru, documente despre politica generală a guvernului german, despre jidani, etc. Niciunul dintre ele nu dovedeşte un program de exterminare. După cum Dr. KUBOVY, de la Centrul de Documentare Jidovească din Tel-

Aviv l-a recunoscut în 1960, « *Nu există niciun document semnat de Hitler, Himmler sau Heydrich cu privire la exterminarea jidanilor (…). Cuvântul „exterminare“ nu apare în scrisoarea lui lui Göring către Heydrich, cu privire la soluţia finală a problemei jidoveşti*[34] ».

Pentru cei ce nu dispun decât de mijloace financiare limitate, dificultatea constă în aceea că numai scurte fragmente de mărturii şi documente TMN sunt uşor accesibile în versiune engleză (seria TMN de 15 volume). De altfel, după cum vom vedea, exactitatea traducerilor lasă adesea de dorit, fără să mai vorbim că extrasele publicate au fost selecţionate după criterii necunoscute iar cele 15 volume TMN nu pot fi găsite decât în bibliotecile din oraşele de o anumită mărime.

Dificultăţile sunt mai mici pentru cei ce locuiesc într-un mare oraş întrucât în anumite biblioteci există colecţii relativ complete de documente ale « proceselor », de regulă în germană. Totuşi, persoanele ce nu dispun decât de resurse financiare limitate întâmpină dificultăţi mari când este vorba să consulte o anumită carte. In multe cazuri, nici măcar profesorii universitari nu sunt autorizaţi să consulte liber şi pe îndelete anumite cărţi din biblioteci. Dificultăţile sporesc şi mai mult întrucât cele 15 volume TMN nu dispun de un index de nume şi de materii. Ele nu dispun decât de un index al depoziţiilor martorilor, dar şi acesta este plin de tot felul de erori.

« Procesele » TMI şi TMN sunt aproape singurele ce prezintă vreo importanţă în ce ne priveşte. Englezii au organizat şi ei o serie de « procese », dintre care numai acela al lagărului BELSEN sau al substanţei ZIKLON B ne interesează. Polonezii, ruşii, francezii, olandezii, italienii au organizat « procesele » lor[35]. Ele sunt însă fără nicio importanţă, mai puţin, desigur, pentru victimele lor. Guvernul de la Bonn (al fostei Germanii Federale) a orchestrat şi el o serie de « procese » de interes limitat, de exemplu « Procesul Auschwitz » (1963-1965), de care s-a ocupat îndeajuns Langbein, Laternser şi Naumann.

Modul în care s-au constituit TMI şi TMN. este relativ clar. Incă din toamna lui 1943 exista o Comisie pentru Crimele de Război, a « Naţiunilor Unite », care îşi avea sediul la Londra și

---

[34]. RASSINIER (1962), p. 83. A se vedea şi DAWIDOWICZ, p. 121.

[35] Astfel de procese au mai organizat Ungaria, Cehoslovacia, Iuoslavia și România, de exemplu procesul mareșalului Ion Antonescu. (NT).

care nu a făcut niciodată mai nimica. Cel mult, la un moment dat, Comisia Naţiunilor Unite pentru Crimele de Război a înţeles că, dacă este ceva de făcut, fiecare dintre guvernele aliate trebuie să o facă separat şi din proprie iniţiativă.

Primele dispoziţii serioase au fost luate de SUA. În august 1944, Statul-Major Inter-Arme a examinat un prim proiect cu privire la conduita de observat în materie de crime de război. Proiectul respectiv fusese deja aprobat de procurorul militar general al Armatei Americane. Acelaşi proiect avea să fie aprobat de către Statul-Major General la 1 octombrie 1944. Cam la aceeaşi dată şi în conformitate cu directivele Ministerului de Război, în cadrul Parchetului Militar a luat fiinţă un Birou pentru Crimele de Război. Condus de generalul John M. Weir şi de adjunctul acestuia, colonelul Melvin Purvis, acest Birou avea în sarcină toate dosarele de crime de război, ce îi erau avansate de Ministerul de Război, de Marina Militară și de Ministerul de Externe.

Proiectul aprobat de către Statul-Major a cunoscut o existenţă efemeră. El avea un caracter tradiţional, prevăzând, în principiu, judecarea persoanelor ce ar fi încălcat legile general admise cu privire la purtarea războiului. In acest sens, delictele comise înainte de război sau măsurile luate de autorităţile inamice (germane sau japoneze, etc.) contra propriilor resortisanţi nu ar fi trebuit să fie supuse jurisdicţiei aliate. Toate măsurile contra jidanilor germani, de exemplu, nu ar fi trebuit aduse în faţa tribunalelor aliate, ce ar fi urmat să se ocupe numai de crime de război. La acea vreme, conceptul de crimă de război era puternic influenţat de principiul, niciodată contestat, că un beligerant poate judeca soldaţii inamici pentru acelaşi tip de delicte pentru care îşi poate judeca proprii săi soldaţi.

La 21 noiembrie 1944, ministrul de Război Stimson a avut o discuţie specială cu preşedintele Roosevelt pe această temă. Cu această ocaziem locatarul Casei Albe şi-a manifestat vederile mult mai largi cu privire la ceea ce înţelegea el prin « crime de război », insistând asupra faptului că proiectul aprobat de Statul-Major al armatei este absolut nesatisfăcător. In ianuarie 1945, preşedintele Roosevelt va desmna pe magistratul Samuel Rosenman ca reprezentant personal al său în discuţiile cu privire la crimele de război. La 18 ianuarie 1945, are loc o reuniune lărgită între Stimson, Rosenman, Francis Biddle (ministrul Justiţiei) şi alte persoane, în cadrul căreia s-a ajuns la un acord

general în favoarea unei concepţii foarte largi cu privire la crimele de război ce urmau a fi judecate[36].

Biddle avea să fie apoi unul dintre judecătorii TMI, calitate puţin compatibilă cu ceea ce scrisese pentru folosinţa preşedintelui Roosevelt, în vederea Conferinţei de la Yalta : « principalii conducători germani sunt bine cunoscuţi » şi « dovada culpabilităţii lor nu va pune niciun fel de probleme » tribunalului. Judecătorul rus din TMI, Nikitcenko, a fost ceva mai direct, declarând înainte de « proces » : « avem de-a face cu principalii criminali de război, care deja sunt recunoscuţi ca vinovaţi[37] ».

La începutul lunii mai 1945, preşedintele Truman va ratifica propunerile revizuite şi va numi pe Robert H. Jackson, judecător asesor la Curtea Supremă, în calitate de consilier juridic al SUA în negocierile, cu celelalte guverne aliate, pentru pregătirea « procesului ». La 6 iunie 1945, Jackson a predat un raport provizoriu preşedintelui. Apoi, către sfârşitul aceleiaşi luni, se va instala la Londra cu întreaga sa echipă. La Londra va fi efectuată o mare parte din pregătirea preliminară în vederea procesului ce se va deschide în noiembrie la Nuremberg.

La Londra, un membru important al echipei Jackson fu colonelul Murray C. Bernays, unul dintre primii americani ce s-a ocupat de crimele de război. Diplomat al Universităţii din Harvard (1915), Bernays era fondatorul unui cabinet de avocatură la New York. În 1942, este numit ofiţer în armată, iar în 1943 devine şef al Biroului de Proiecte Speciale, divizia personal, pe lângă Statul-Major General al armatei. Principala sa activitate consta în pregătirea procesului « criminalilor de război germani ». După fiecare nouă punere la punct de partea Casei Albe, Bernays corecta strategia judecătorească ce avea să fie lansată în curând. Se pare, după propriile lui spuse, că el ar fi autorul montajului judiciar final.

După numirea lui Jackson ca reprezentant al SUA în cadrul TMI, lui Bernays i s-a acordat Legiunea de Merit cu citaţia următoare (extras) :

> « A înţeles de la bun început necesitatea unei baze solide pentru rezolvarea problemei crimelor de război, a formulat concepţia de bază a politicii de urmat şi a intreprins la timp acţiunea necesară în vederea adoptării acesteia ca fundament al politicii naţionale americane ».

---

[36]. TAYLOR, 15 aug. 1949, pp. 1-3 ; *New York Times*, 1 febr. 1945, p. 4.
[37]. DAVIDSON, p. 6, 18, 21 n.

Bernays se întoarse în SUA în noiembrie 1945 şi demisionă imediat din armată. După cum am văzut, existau intense discuţii în ce priveşte organizarea viitoarei înscenări judiciare pentru « crime de război ». Deşi nu putem crede în întregime afirmaţiile cam lăudăroase ale lui Bernays, este în afara oricărei îndoieli că a jucat un rol important în pregărirea a ceea ce se punea la cale la Nuremberg. De altfel, fusese foarte bine ales pentru realizarea originalei formule de structură « juridică » a proceselor pentru crime de război. Concepţia sa despre justiţie făcea din el omul predestinat pentru a pune pe picioare o astfel de caricatură judiciară. Intors în Statele Unite, Bernays s-a întreţinut cu mai mulţi reprezentanţi ai presei (care îl porecliseră « omul cu ciocanul de fildeş »), cărora, la întrebările cu privire la cum se va proceda cu « criminalii de război » mai puţin cunoscuţi le-a declarat :

« Dacă arestările nu se vor face în mod inteligent, foarte mulţi criminali de război germani s-ar putea eschiva. Dacă noi vom stabili însă, de exemplu, că întregul corp „SS“ este o organizaţie criminală şi că simplul fapt de a fi aparţinut acestui corp este o dovadă de criminalitate, Aliaţii vor putea înhăţa dintr-un foc o mulţime de criminali de război. Lumea încă nu-şi dă seama aici că noi guvernăm Germania, cel puţin în zona noastră de ocupaţie, şi că acolo nu poate să existe alt sistem judiciar decât acela pe care îl aprobăm noi. Noi suntem legea! Dacă dorim, de exemplu, putem să judecăm nemţii pentru crime vechi de 20, 30 sau 40 de ani. Suntem însă prea ocupaţi cu crimele din actualul război, pentru a ne putea ocupa de crime şi delicte mai vechi[38] ».

La Londra, Jackson a negociat cu Aliaţii punerea judiciară în scenă ce se plănuia. Raportul său interimar, remis preşedintelui Truman la 6 iunie 1945, a stat la baza Acordului de la Londra, semnat la 8 august 1945, de SUA, Anglia, Rusia şi Franţa. La data de 18 octombrie 1945, cele patru guverne au pronunţat o « inculpare » în bloc contra a 24 de persoane şi a 6 organizaţii (SS, Statul-Major al armatei germane, etc.), iar « procesul » s-a deschis oficial la 20 noiembrie 1945. Trei dintre cei acuzaţi nu au compărut în faţa « tribunalului »: Martin Bormann, care nu a putut fi găsit niciodată, Robert Ley, care s-a sinucis şi Gustav Krupp, prea bolnav şi prea bătrân. Acuzatorii au încercat să substituie lui Gustav Krupp pe fiul acestuia, Alfred Krupp. Sforăria era însă prea grosolană, lucrătura se vedea de la o poştă,

---

[38]. *New York Times*, 21 iun. 1945, p, 6 ; 16 dec. 1945, sec. 4, p. 8 *; New Yorker*, 17 nov. 1945, p. 24 ; *Survey Graphic* , ian. 1946, p. 4-9 *; Reader's Digest*, febr. 1946, pp : 56-64.

astfel că chiar şi acest « tribunal » excepţional a trebuit să renunţe la procedura nemaivăzută şi nemaiauzită, de înlocuire a unui inculpat prin fiul său. Datorită acestui fapt, procesul Krupp a trebuit să aştepte « Tribunalul TMN », primind numărul 10 pe tabloul de mai sus.

Pe lângă rolul său de procuror general american în cadrul « procesului », Jackson a fost artizanul oficial al negocierilor şi al Acordului de la Londra cu privire la elaborarea sistemului juridic nemaivăzut până atunci în lume, pe baza căruia TMI avea să judece şi să condamne. A fost o ocazie rară, poate unică, pentru un procuror în exerciţiul funcţiunilor sale, total inedită în cadrul urmăririi penal-judiciare, din care cauză un om cu adevărat civilizat şi pe deplin responsabil foarte greu va putea considera cele petrecute la Nuremberg drept un « proces ».

In forma lor definitivă, Statutele TMI conţineau tot felul de particularisme juridice nemaivăzute : de exemplu, competenţa tribunalului nu se limita la actele comise în raport cu războiul ci se întindea pe toată durata existenţei NSDAP (Partidul Naţional-Socialist al Muncitorilor Germani), că acuzaţi nu puteau invoca drept scuză ordinele primite din partea superiorilor, putând fi constrânşi să depună contra lor înşile.

Biroul pentru Crime de Război, înfiinţat în 1944, lucra din greu, Jackson reuşind să-şi asigure colaborarea totală a întregului Parchet american. De altfel, cel puţin în primele luni ale « procesului », probabil pe toată durata proceselor, echipa acuzării, cu excepţia lui Jackson, depindea de « listele întocmite de Parchet[39] ».

In aceste condiţii ar fi fost mai natural ca parchetului general, adică serviciului juridic al armatei, să-i fie atribuit rolul decisv în desfăşurarea « procesului ». Aparatul administrativ american în Germania, imediat după război, era în întregime al armatei. Rolul tradiţional al Parchetului general era acela de administrare a justiţiei militare: curţile marţiale şi afacerile anexe. In timpul războiului însă, acţiunea parchetului se lărgise la toate domeniile activităţii militare ce comportau un aspect juridic, inclusiv, de exemplu, litigiile în legătură cu executarea contractelor legate de producţia de război.

In mai 1945, generalul Myron C. Cramer, procuror militar general, a pronunţat un discurs în cadrul căruia a declarat că

---

[39]. TAYLOR, aprilie 1949, pp. 248-55 ; *Select Committee*, p. 1536.

urmărirea şi inculparea germanilor va deveni principala activitate a Parchetului, ale cărui forţe şi resurse se angaja să le pună în întregime la dispoziţia lui Jackson. Putem fi siguri că nu era vorba de o promisiune de formă, organizaţia dirijată de Kramer fiind mult mai operativă şi expeditivă decât cea a lui Jackson însuşi.

Fără să fie prea bine precizate care erau activităţile Biroului de Crime de Război în legătură cu TMI, este mai mult ca sigur că acesta superviza filtrajul și alegerea avocaţilor acuzării şi apărării, a adjuncţilor acestora, alegerea celorlalte persoane utilizate, de exemplu traducătorii sau ofiţerii ce conduceau anchetele. Bineînţeles, Jackson deţinea în mod oficial o mare parte din această autoritate. Totuşi, putem fi siguri că o bună parte din aceste atribuţii au fost exercitate de Biroul Crimelor de Război[40].

Implicarea Biroului Crimelor de Rzboi în cadrul diverselor « procese » a fost extrem de profundă. In vreme ce se desfăşurau diversele « procese » în cadrul TMI sau TMN, au avut loc mai multe alte « procese » secundare. Este vorba de « procesele » ce s-au ţinut la Dachau (lângă München, deci nu prea departe de Nuremberg), în care au fost implicaţi gardienii diferitelor lagăre de concentrare (Buchenwald, Flossenburg, Dachau) capturaţi de către americani. Un alt « proces » de acest gen a fost cel al soldaţilor germani acuzaţi de a fi ucis 83 de soldaţi americani la Malmedy, în timpul ultimei ofensive germane din munţii Ardeni. Aceste procese supervizate de Biroul de Crime de Război[41] constituie probabil episodul cel mai ruşinos din întreaga istorie a Statelor Unite.

Intregul repertoriu al celor mai odioase metode poliţiste a fost folosit la Dachau de către Statele Unite ale Americii: violente lovituri de pumni, picioare şi bâte, care au condus la strivirea testiculelor în 137 de cazuri. Nimeni nu a putut număra cazurile de dinţi rupţi, privarea de hrană, izolarea carceralã, tortura prin intermediul baghetelor de lemn înfipte în carne vie. Unii anchetatori nu au ezitat să îmbrace haină preoţească pentru a-i incita astfel pe prizonieri să se « spovedească »…

Prizonierilor de rang inferior li se spunea că nu se urmăreşte decât condamnarea gradelor înalte, că ei nu au nimic de pierdut

---

[40]. *New York Times*, 17 oct. 1943, sec. 6, p. 10 ; 20 mai 1945, p. 15.
[41]. KOLANDER ; TAYLOR, 15 august 1949, pp. 4, 10, 13-14.

dacă acceptă să colaboreze cu acuzarea, declarând ceea ce li se cere. « Dovezile » astfel obţinute erau apoi utilizate inclusiv contra semnatarilor lor, judecaţi împreună cu superiorii lor pe care, în faţa torturilor arătate, nu se putuseră totdeauna abţine de a-i acuza pe nedrept.

Superiorilor, dimpotrivă, li se spunea că « mărturisind totul » şi luând asupra lor înşile întreaga responsabilitate, îşi vor pune subordonaţii în afara cauzei. Una dintre stratagemele favorite, când un prizonier refuza să coopereze, era organizarea unui simulacru de proces. Prizonierul era condus într-o încăpere unde anchetatori civili, îmbrăcaţi în uniforme americane, erau aşezaţi în jurul unei mese acoperită cu o pânză neagră, cu un crucifix în mijlocul ei şi două lumânări aprinse, fără altă lumină. Acest « tribunal » american se deda la o mascaradă de proces, la capătul căruia era pronunţată o condamnare fictivă la moarte. Apoi i se promitea « condamnatului » comutarea pedepsei, cu condiţia de a coopera cu acuzarea, declarând ceea ce i se cerea să declare. Uneori, anchetatorii americani îşi ameninţau prizonierii că îi vor preda ruşilor. În alte cazuri, îi ameninţau cu retragerea cartelelor alimentare ale familiilor lor. Se recurgea la tot felul de presiuni și privaţiuni pentru a obţine « cooperarea » prizonierilor, cărora li se cerea să se acuze singuri.

De asemenea, procesele oficiale au fost nişte simulacre aparent deliberate, fără nicio legătură cu ideea pe care ne-am pute-o face despre un proces cinstit, cu respectarea formelor de drept şi de respect a persoanei umane. Simulacrul începea cu « rechizitoriul », care făcea aluzie numai de manieră generală la categorii întinse de crime, chipurile comise între 1942 şi 1945 (în cazul personalului lagărelor de concentrare), dându-se o listă de inculpaţi, acuzaţi de a fi criminali în sensul general al « rechizitoriului ». « Rechizitoriul » nu menţiona crime precise, comise de persoane precise, la date precise (a se vedea, de exemplu, documentul PS-3590).

In anumite cazuri, « avocatul apărării » era un american fără formaţie juridică, fără cunoştinţe de limbă germană. « Tribunalul » nu îşi bătea capul cu furnizarea de interpreţi calificaţi pe toată durata procesului. Acuzarea ea însăşi era adesea lipsită de orice formaţiune juridică, ca de altfel chiar « tribunalul » sau « curtea » din care făceau parte, de regulă, zece ofiţeri din armata americană. Exista o singură persoană cu oarecare formaţie juridică. Deciziile acesteia cu privire la

admisibilitatea dovezilor erau fără apel. Pe un total de 1672 de cazuri « judecate » s-au pronunţat 1416 condamnări, dintre care 420 la moarte.

Acuzarea putea parcurge fără probleme întreaga Europă în căutarea de martori potriviţi, ea îi putea tortura pe germani sau îi putea supune la tot felul de constrângeri pentru a obţine « dovezile » de care avea nevoie în vederea condamnărilor pe bandă. Acuzaţii, dimpotrivă, izolaţi de lumea exterioară, fără resurse financiare, erau rareori în măsură să cheme un martor pentru a depune în favoarea lui. De altfel, « Asociaţia celor persecutaţi de nazişti », printr-o campanie de propagandă şi intimidare, a împiedicat pe mulţi dintre foştii prizonieri să depună mărturie în favoarea foştilor gardieni.

George A. McDonough, jurist american care a fost în postura rarisimă de membru al parchetului şi de avocat al apărării în acelaşi timp, bineînţeles în cadrul unor procese pentru crime de război, şi care, mai târziu, a fost membru al unei comisii de revizuire şi graţiere scria în 1948, în *New York Times*, că absenţa oricărei baze legale a proceselor era evidentă nouă cazuri din zece, autorităţile ca şi manualele de drept neputând furniza răspunsuri la problemele juridice ce se puneau în permanenţă şi de care orice om preocupat de legalitate nu putea să nu ţină seama. Pentru McDonough, problema principală era de a şti dacă, în cadrul proceselor pentru crime de război, se poate sau nu accepta, în favoarea acuzaţilor, ideea că aceştia erau datori să se supună ordinelor superiorilor. In ce priveşte procesul Dachau, McDonough scria:

> In cadrul procesului Dachau, afirmaţiile acuzatului că ar fi fost împuşcat dacă nu ar fi executat un ordin ce îi cerea să comită un act, indiferent că, din ignoranţă, ar fi crezut ordinul legal sau că, dimpotrivă, ar fi ştiut ordinul ilegal. O astfel de chestiune părea să fie considerată de tribunal ca o situaţie de fapt. Acceptarea sau neacceptarea acestui argument atârna de vârsta sau de gradul acuzatului, de situaţia sa în momentul delictului. In plus, este exagerat să credem că un simplu soldat ar fi putut avea cunoştinţă de legalitatea sau ilegalitatea unui act oarecare, câtă vreme autorităţile internaţionale ele însele sunt incapabile să se pună de acord în această problemă şi să dea o definiţie oarecare actului ilegal.
>
> Fără niciun fel de rezerve, au fost admise depoziţii şi mărturii fondate pe zvonuri şi pe rumori. Declaraţiile sub jurământ ale martorilor erau admise fără ca cineva să se întrebe cine era persoana ce făcea declaraţia, nici cine era

cel ce culegea această declaraţie[42]. Dacă un reprezentant al acuzării considera că o declaraţie scrisă va atârna mai greu contra acuzatului decât o depoziţie făcută personal, atunci îl sfătuia pe martor să se întoarcă acasă la el, urmând să se servească numai de declaraţia scrisă. Bineînţeles, în astfel de cazuri orice obiecţiune a apărării era respinsă imediat.

Un incident ce merită să fie semnalat s-a produs când anchetatorul Joseph Kirschbaum a introdus un martor Einstein, pentru a depune mărturie că acuzatul Menzel i-ar fi asasinat fratele. Când acuzatul a arătat că fratele « mort » este viu şi prezent în sala de judecată, Kirschbaum, în dificultate, s-a adresat lui Einstein : « Cum vrei să spânzurăm pe acest porc dacă eşti atât de idiot încât aţi aduci fratele la tribunal? ».

Autorităţile militare americane au recunoscut multe astfel de lucruri. De exemplu, când colonelul A. H. Rosenfeld, şeful Biroului de Crime de Război la Dachau, era pe punctul de a-şi părăsi postul pentru alte însărcinări, ziariştii l-au întrebat dacă este adevărată povestea cu procesele şi condamnările fictive. « Bineînţeles », răspunse Rosenfeld. « Fără aceste procese şi condamnări fictive nu i-am fi putut face să ciripească pe aceşti banditi (…) Șmecheria a funcţionat din plin[43] ».

Acuzaţii din procesul Malmedy au avut un apărător competent în persoana colonelului Willis M. Everett Jr. Apelurile repetate ale acestuia pe lângă Curtea Supremă a SUA, protestele unor pastori şi ale altor persoane din Germania plus faptul că anumite detalii ajunseseră deja, pe diverse canale, la cunoştinţa presei, l-au determinat pe generalul Lucius D. Clay, guvernator militar american, să ordone o anchetă în legătură cu procesul Dachau. La 29 iulie 1948, Ministerul Armatei de Uscat a numit o comisie formată din doi judecători americani: Gordon Simpson din Texas şi Edward Van Roden din Pensilvania, ambii colonei în rezervă ai Parchetului General. Aceştia au fost asistaţi de locotenent-colonelul Charles Lawrence Jr, tot din parchet. Comisia a predat ministerului Raportul său în octombrie 1948, anumite fragmente devenind publice în ianuarie 1949. Afacerea a ieşit definitiv la lumină ca urmare a remarcilor publice ale lui

---

[42]. Este vorba de declaraţii sub jurământ, dar « prin corespondenţă », care puteau fi trimise prin poştă. De regulă, aceste declaraţii erau culese de un reprezentant legal al poliţiei sau justiţiei dintr-o ţară sau alta, documentul respectiv ajungând la destinaţie prin poştă. (NT).

[43]. UTLEY, pp. 185-200 ; *Chicago Tribune*, 30 apr. 1948, p. 12 ; 13 febr. 1949, p. 3, 14 febr. 1949, p. 3, 17 febr. 1949, p. 8 ; *New York Times*, 31 oct. 1948 ; sec. 4, p. 8.

Van Roden şi, într-o oarecare măsură, ale lui Simpson însuşi. In urma unei alte anchete, independente, ale unei comisii numită de generalul Clay, organizatorii proceselor au fost nevoiţi să recunoască folosirea curentă a torturii pentru a obţine mărturiile dorite din partea prizonierilor germani. Comisia de revizuire confirma rezultatele comisiei anterioare, mai puţin poate în ceea ce priveşte frecvenţa utilizării torturii[44].

In mod curios, Clay avea să nege torturile în cartea sa de mai târziu, *Decision in Germany*, dar el este contrazis de propria sa Comisie de Revizuire.

Aceste afaceri, mai ales cea de la Malmedy, au reţinut atenţia unei bune părţi a opiniei publice în cursul anului 1949, o nouă anchetă fiind ordonată, sub conducerea senatorului Baldwin. Un martor folosit anterior ca stenograf la tribunal, în timpul procesului Dachau, s-a declarat total dezgustat de cele ce se petreceau, încât a demisionat, semnalând că cei mai brutali au fost locotenenţii Perl, Frank Steiner şi Harry W. Thon. El a explicat că Perl şi soţia sa fuseseră deţinuţi în lagărele de concentrare germane şi că naziştii uciseseră mama lui Steiner. Față de cele ce ieșeau la lumină, judecătorul Gordon Simpson (care, spre deosebire de Van Roden, încerca să dreagă busuiocul, să muşamalizeze măcar o parte din realitate), a fost nevoit să recunoască existenţa acestei echipe de călăi şi de torţionari. A întros-o însă cumva, explicând că penuria de avocaţi şi de interpreţi americani vorbind germana a obligat armata americană să « recurgă la serviciile unor refugiaţi germani ». Steiner, Kirschbaum şi Thon (care avea să devină mai târziu şeful serviciului de evaluare al administraţiei civile din guvernarea militară americană din Germania) au compărut în faţa unui tribunal disciplinar, negând totul în bloc. Poziţia lor a fost însă mult şubrezită de depoziţia altui anchetator, Bruno Jacob, care a recunoscut o serie de cazuri de utilizare sistematică a torturii. In faţa presei, anchetatorii Dwight Fanton şi Morris Elowitz au negat totul în bloc. Colonelul Rosenfeld a negat şi el aproape tot. El a acuzat locotenent-colonelul Harold D. McGown, comandantul soldaţilor americani masacraţi la Malmedy, de a fi fraternizat cu colonelul SS Joachim Peiper, comandantul german, ceea ce explică, după el, de ce McGown a

---

[44]. *New York Times*, 30 iul. 1948, p. 5 ; 7 oct. 1948, p. 15 ; 7 ian. 1949, p. 1, 9 ; 2 mart. 1949, p. 1, 14 ; 5 mart. 1949, p. 1, 4 ; 5 mai 1949, p. 8.

compărut la Dachau ca martor al lui Peiper, arătând că acesta s-a înţeles cu el şi că a salvat vieţile unui anumit număr de americani. Ca dovadă a acestei fraternizări, Rosenfeld a pretins că McGown şi Peiper au avut raporturi suspect de amicale în acele nopţi pe care le-au petrecut împreună şi că, ceva mai târziu, când Peiper şi unitatea sa au reuşit să spargă încercuirea armatei americane, « McGown era cu ei ». Cu alte cuvinte, McGown era prizonierul lui Peiper[45].

Bineînţeles, unii vor spune că aceste « procese » Dachau, demne de KGB-ul lui Iagoda sau Beria, nu au prea mare lgătură cu subiectul nostru, normele observate pe timpul « procesului » de la Nuremberg fiind cu totul altele şi că, în general, istoricii exterminaţionişti nu citează niciuna din « dovezile » obţinute în cursul acestor « procese ». O astfel de poziţie exprimă, în principiu, o parte de adevăr. Tortura şi brutalităţile nu au fost utilizate în aceeaşi măsură în cadrul marilor « procese » de la Nuremberg. In cursul « proceselor » de la Dachau nu s-a insistat prea mult pe ideea de exterminare în masă, deşi anumite mărturii au pomenit şi de camerele de « camerele de gazare ». Totuşi, cele petrecute la Dachau nu pot fi şterse cu buretele, întrucât Biroul de Crime de război, compromis în flagrant delic de tortură la Dachau, a fost implicat şi în « procesele » de la Nuremberg, aşa cum am arătat-o deja şi cum o vom repeta în legătură cu un aspect la fel de interesant. Anumite mijloace de constrângere (inclusiv tortura[46]) au fost utilizate la Nuremberg pentru stoarcerea « dovezilor » de care ducea lipsă acuzarea. Vom reveni asupra acestui aspect într-un alt capitol.

Niciuna dintre cele patru puteri nu a fost mulţumită de acordul cu privire la TMI, astfel că, după « marele proces », fiecare şi-a reluat deplina independenţă spre a pune în scenă procese-spectacol conform intereselor sale specifice. Procesele britanice au prezentat un interes general, totuşi în probleme de importanţă relativ minoră. Singurul proces francez important a fost cel al lui Hermann Röchling, magnat al industriei din Saar, pe care îl judecaseră odată în contumacie, după primul Război

---

[45]. *New York Times*, 5 mart. 1949, p. 4 ; 30 apr. 1949, p. 2; 6 sept. 1949, p. 9; 7 sept. 1949, p. 9 ; 8 sept. 1949, p. 9.

[46]. Cel mai cunoscut caz de tortură în cadrul principalului « proces » de la Nuremberg este cel al lui Rudolf Höss, primul comandant al lagărului Auschwitz, care avea să acrediteze printre primii legenda « camerelor de gazare ». Cf. *Annales d'Histoire Révisionniste* nr. 1/1988, pp.

mondial. Pregătirea proceselor americane în cadrul TMN începuse încă din 1945, unul din departamentele serviciilor lui Jackson, cel al lui Telford Taylor, s-a consacrat acestui scop unic, în martie 1946.

De notat că în cadrul tuturor proceselor germanilor, de la cel în faţa TMI până la « procesul Auschwitz », 1963-1965 (la care guvernul din Bonn i-a interzis lui Rassinier să participe ca observator), trecând prin cel al lui Eichmann (1961), în cadrul cărora nu au fost admişi martori în favoarea acuzaţilor), avocaţii apărării nu aveau la dispoziţie echipe de colaboratori antrenaţi în căutarea şi identificarea documentelor, fără să mai vorbim de orice document susceptibil de a utilizare sub controlul acuzării[47]. Orice valoare legală am acorda unei astfel de stări de fapt, aceasta conduce la o imagine deformată a istoriei, dacă nu este examinată şi considerată cu tot secepticismul de rigoare.

In cadrul judiciar al ocupaţiei Germaniei de către învingătorii ei, o constrângere importantă apăsa asupra TMN şi asupra celorlalte tribunale, ale fiecăruia dintre cei patru învingători:

> In cadrul sentinţelor sale, TMI a stabilit (…) că au avut loc invazii, acte de agresiune, războaie de agresiune, crime, atrocităţi şi alte acte inumane. Tribunalele de după TMI sunt obligate să respecte aceste decizii, care nu vor putea fi contestate decât în măsura participării unui individ sau altul la anumite crime, sau în măsura în care aceştia ar cunoaşte sau nu aceste crime. Simplul enunţ al acestor fapte de către TMI, în cadrul sentinţelor sale (…), constituie dovada însăşi a faptelor enunţate, în absenţa oricărui element de dovadă substanţială a contrariului.

Două organizaţii administrative distincte au funcţionat în cadrul TMN. Prima a fost seria de « tribunale militare », cu judecători ce depindeau pe plan administrativ de un secretariat condus de un secretar general. Judecătorii erau recrutaţi în SUA, de către Ministerul Armatei de Uscat. Existau trei judecători sau chiar mai mulţi, pentru fiecare proces.

A doua organizaţie a fost Biroul şefului Parchetului pentru crimele de Război (Telford Taylor), creat la 24 octombrie 1946, imediat după executarea lui Ribbentropp şi a celorlalţi condamnaţi de la Nuremberg. In ciuda uşoarei diferenţe între titlurile lor, Taylor, care fusese procuror adjunct la TMI era cu adevărat succesorul lui Jackson în procesele ce aveau să continue în Palatul de Justiţie din Nuremberg[48].

---

[47]. ARENDT, p, 201, 251 (p. 221, 274 în ediţia din 1964); ARETZ, pp.28-29.
[48]. TAYLOR, apr. 1949, pp. 272-276.

În cele ce urmează vom avea multe de spus despre aceste procese în faţa TMN. Cititorul va putea înţelege în bună măsură ambianţa acestor procese, inclusiv din remarcile formulate de anumiţi judecători americani, recrutaţi de armata americană pentru a servi la Nuremberg. Se înţelege că aceste persoane nu aveau vocaţia de a vorbi public şi pe faţă despre cele observate în exerciţiul mandatului lor. Astfel, remarca unui judecător la procesul Farben, că ar fi fost « cam mulţi jidani în acuzare » fusese exprimată într-un cadru privat, neoficial, în niciun caz destinată publicităţii. Cu toate acestea, judecătorul care prezida curtea în cadrul « Afacerii nr. 7 » (procesul generalilor germani în legătură cu prezumtiva ucidere a unui mare număr de ostatici), Charles F. Wennerstrum, s-a exprimat deschis, public şi cu forţă, imediat după pronunţarea sentinţelor[49]:

Dacă aş fi ştiut, acum şapte luni, ceea ce ştiu astăzi, nu aş fi venit aici !

Câştigătorul unui război nu este în niciun caz judecătorul cel mai potrivit în materie de crime de război. In ciuda eforturilor voastre, este imposibil să-i convingi pe inculpaţi, pe avocaţi şi pe cetăţenii de rând că această curte încearcă să reprezinte întreaga omenire, nu neapărat ţara care a desemnat-o.

Ceea ce am spus cu privire la caracterul naţionalist al tribunalului se verifică şi în ce priveşte acuzarea. Idealurile înalte, în conformitate cu care se zice că au fost înfiinţate aceste tribunale, nu s-au manifestat cu suficientă evidenţă.

Acuzarea nu a reuşit să-şi păstreze aerul unei obiectivităţi străină de orice ambiţii, ahtiată după obţinerea de condamnări. Ea nu s-a străduit să găsească precedente ce ar putea ajuta omenirea să evite războaie viitoare.

Atmosfera ce domnește aici este morbidă, imorală, pernicioasă. Ar fi trebuit să dispunem de persoane ce cunosc mai multe limbi. Din păcate, după cum se ştie, nu este cazul americanilor. Se întrebuinţează avocaţi, grefieri şi interpreţi deveniţi americani de câtva timp, cu o origine profund ancorată în ură şi în bisericuţele de tot felul ce există în Europa.

Procesele ar fi trebuit să îi convingă pe germani de culpabilitatea conducătorilor lor. De fapt, i-a convins numai că aceştia au pierdut războiul în faţa unor învingători necruţători şi trufaşi.

Majoritatea dovezilor prezentate în cadrul proceselor sunt selecţionate printre tonele de arhive germane confiscate de Aliaţi. Acuzaţia s-a ocupat de trierea documentelor. Apărarea nu a avut acces decât la documentele pe care acuzarea le consideră că priveşte afacerea în cauză.

Tribunalul de faţă a introdus regula de procedură conform căreia dacă acuzarea prezintă un fragment de document, totalitatea acestuia trebuie pusă la dispoziţia apărării. Parchetul însă a protestat cu vigoare contra acestei

---

[49]. DUBOIS, p. 182. *Chicago Tribune*, 23 febr. 1948, pp. 1-2 ; 24 febr. 1948, p. 3 ; 25 febr. 1948, p. 4 ; 26 febr. 1948, p. 1, 8 ; 28 febr. 1948, p. 4, 8 ; 29 febr. 1948, p. 2 ; *New York Times*, 23 febr. 1948, p. 5 ; 25 febr. 1948, p. 10 ; 29 febr. 1948, p. 10 ; 6 mart. 1948, p. 6.

decizii. Generalul Taylor a încercat să organizeze, în afara tribunalului, o reuniune a judecătorilor ce prezintă diverse curţi, pentru a încerca să anuleze acest ordin. Atitudinea lui nu este aceea a unui magistrat conştiincios, doritor să facă justiţie cu adevărat.

Dincolo de interogatoriile repetate şi în absenţa avocaţilor, un alt element ce s-a opus concepţiei americane normale despre justiţie a fost acela că acuzarea se baza pe declaraţii ale acuzaţilor, făcute de aceştia după doi ani şi jumătate de detenţie, declaraţii în care acuzaţii se acuzau singuri de faptele ce li se reproşau. O detenţie de doi ani şi jumătate este ea însăşi o formă de constrângere.

Imposibilitatea de a face recurs contra sentinţei pronunţate îmi face impresia că în niciun caz nu este vorba de justiţie. (…) Puteţi merge la Nuremberg. Veţi vedea acolo un Palat al Justiţiei în care 90 % din oameni sunt de partea acuzării.

(…) Poporul german ar trebui să fie mai bine informat cu privire la aceste procese iar acuzaţii germani ar trebui să aibă dreptul de a face recurs pe lângă Naţiunile Unite.

Ironia sorţii a aranjat astfel lucrurile încât justeţea atacurilor lui Wennerstrum cu privire la normele de justiţie aproximativă sau total absente la acuzatorii americani de la Nuremberg să fie confirmată chiar de reacţia lui Telford Taylor la declaraţiile lui Wennerstrum, făcute în cadru privat la Nuremberg, astfel încât să fie publicate de *Chicago Tribune*. Hal Foust, ziarist la *Chicago Tribune*, trimisese mesajul la Berlin, pentru ca de acolo să fie expediat prin radio, la adăpost de orice indiscreţie. Acuzarea a reuşit totuşi, printr-un procedeu ilegal, să obţină o copie a articolului. Ernest C. Dean, ofiţerul de presă al lui Taylor, a telefonat imediat lui Hal Foust, pentru a-l « convinge să nu trimită articolul ». Articolul fusese însă deja trimis şi Foust a replicat că « Taylor nu a putut avea cunoştinţă de acest articol pe căi legale, înainte de publicarea lui ».

Taylor a pregătit atunci un răspuns la observaţiile lui Wennerstrum, răspuns publicat înainte ca *Chicago Tribune* să fi publicat articolul lui Foust, conţinând declaraţile critice ale lui Wennerstrum. Intre altele, Taylor acuza pe Wennerstrum de a formula critici « contrare intereselor şi politicii Statelor Unite ». Wennerstrum sosi în Statele Unite după publicarea « răspunsului » lui Taylor şi a articolului din *Chicago Tribune*, îşi menţinu în întregime declaraţiile şi atacă din nou pe Taylor.

Acest incident a fost unul din cele mai notabile cazuri de « spionaj guvernamental » din cursul anului 1948. Armata a publicat un ordin prin care condamna acest gen de spionaj şi eventualitatea trimiterii lui Taylor în faţa unei curţi marţiale a

fost evitată cu destule dificultăţi. Atunci când ziariştii i-au cerut lui Taylor opinia lui cu privire la legalitatea acţiunii sale, a avut locurmătorul dialog:

« Nu ştiu dacă a fost legal sau nu, răspunse Taylor ».

« Nu aţi fost chiar dumneavoastră, vreme de doi ani, Consilier Juridic al Comisiei Federale de Comunicaţii, înainte de a fi numit în armată? »

« Ba da, dar ce importanţă are asta?».

Taylor a refuzat cu încăpăţânare să exprime o opinie cu privire la legalitatea acţiunii sale, dar

în mod confidenţial a arătat că este foarte încântat şi satisfăcut de rolul său de ofiţer, că s-a comportat ca pe câmpul de bătălie (unde nu fusese de fapt niciodată), că se simte ca un războinic ce a marcat anumite puncte contra duşmanului, graţie unei viclenii contrară legilor războiului, aşa cum figurează acestea în Convenţia de la Geneva, din 1907.

Citatul de mai sus provine din articolul lui Hal Foust despre conferinţa de presă a lui Taylor. Foust a pretins că este pentru a doua oară că armata interceptează articolele pe care le trimite ziarului său, că cu prima ocazie agenţii armatei s-au deplasat pentru a-l interoga, după trimiterea articolului la ziarul *Chicago Tribune*.

I. 5. Cine erau responsabilii ?

Examenul nostru cu privire la « procesul » de la Nuremberg ne obligă să îi căutăm pe cei care au supervizat şi determinat întreaga funcţionare a TMN. Din punct de vedere strict formal, Taylor superviza totul, cu excepţia numirii judecătorilor, căci atribuţiile explicite ale şefului parchetului nu se limitau la simpla urmărire judiciară. Biroul său era nu mai puţin însărcinat să determine cine trebuie judecat şi cine nu, de ce anume trebuiau învinuiţi primii şi cum trebuia să se debaraseze cât mai rapid de ceilalţi. Nu exista o procedură separată de formulare a inculpărilor, cum ar fi putut să se petreacă lucrurile, de exemplu în faţa unui complet de punere sub acuzare. Biroul lui Taylor îşi asuma funcţiunile întregului personal implicat în « procesul Nuremberg ». Putem deci presupune că el a moştenit, cel puţin pe hârtie, întregul personal (lărgit) al vastei cârdăşii judiciare instalate în Palatul justiţiei, de altă dată, de la Nuremberg.

Biroul lui Taylor era responsabil de toate interogatoriile, de anchetele de teren, examenul documentelor, de stenografie, de munca traducătorilor şi interpreţilor[50].

Am arătat motivele pentru care credem că întregul personal de la Nuremberg a fost subordonat Biroului de Crime de Război. Vom vedea că oricare ar fi fost puterile şi atribuţiile oficiale ale lui Taylor, funcţiunile sale reale nu i-ar fi permis să conducă efectiv personalul judiciaro-poliţienesc de la Nuremberg. In ciuda sediului său oficial, la Washington, Biroul Crimelor de Război rămâne prezent la tot pasul în cadrul studiului nostru cu privire la « procesul Nuremberg ».

La 12 iunie 1948, în presa americană se putea citi despre colonelul David « Marcus », absolvent la West Point şi activând sub pseudonimul « Mikey Stone », că a fost ucis în luptă la Ierusalim, în cadrul războiului dintre jidani şi arabi. In realitate, Marcus fusese ucis din greşeală, de una dintre propriile sale santinele. *New York Times* a publicat o mică notă biografică. Înainte de război, Marcus fusese comisar însărcinat cu aplicarea pedepselor în statul New York, apoi ofiţer în armată, în care calitate colaborase la redactarea termenilor în care s-au predat armatele germană şi italiană. In cadrul Conferinţei de la Potsdam, din vara lui 1945, Marcus îndeplinise rolul de consilier juridic. Dacă ar fi să judecăm după articolul elogios din *New York Times*, cariera lui Marcus s-ar fi încheiat în mod misterios, căci nu se făcea nicio menţiune despre alte activităţi ale acestuia, până ce îl vedem în ianuarie 1948 încadrat în Haganah, Palestina. In aprilie 1948 pleacă în SUA pentru a primi o medalie în cursul unei ceremonii la ambasada engleză din Washington. A fost, fără îndoială, vorba de un pretext pentru negocierile în vederea perfectării capitulării finale a englezilor. După trei săptămâni s-a întors în Palestina, pentru a-şi relua comandamentul din Ierusalim. Singura aluzie pe care o posedăm cu privire la o activitate oarecare a lui Marcus între vara lui 1945 şi ianuarie 1948 provine dintr-un articol din *Daily Telegraph* din Londra, 24 iunie 1948, în care se spune că « în momentul » morţii sale Marcus era colonel în cadrul de rezervă al Parchetului Militar General (…). Fără să fie supus disciplinei militare, Marcus acceptase posibilitatea de a putea fi eventual rechemat sub armele americane.

---

[50]. TAYLOR, apr. 1949, p. 272-276.

De fapt, Marcus fusese succesorul lui Weir la conducerea Biroului de Crime de Război. Imediat după război, el fusese omul numărul 3 al politicii americane în Germania ocupată. La începutul lui 1946 a fost numit şef al Biroului de Crime de Război. Numirea aceasta a fost efectivă începând cu 18 februarie 1946. Totuşi, părăsind Germania a petrecut mai întâi câteva luni în Japonia, astfel că nu îşi ia oficial în primire postul de la Washington decât în iunie 1946. Va rămâne şef al Biroului de Crime de Război până în aprilie 1947, dată la care părăseşte armata pentru a deschide un cabinet de avocatură[51].

Observaţiile noastre arată că limpede că Biroul de Crime de Război exercita adevărata conducere în cadrul TMN. De altfel, aceasta reiese cu destulă claritate din lectura atentă a raportului final oficial al lui Taylor despre procesele TMN, deşi faptul nu este scos în evidenţă[52] aproape de nimeni. El este însă confirmat de remarcabila carte a lui Josiah E. DuBois, acuzator-şef al TMN în procesul IG-Farben şi de cartea lui Berkman, despre Marcus, care ne dă câteva detalii cu privire la cariera acestuia[53].

Marcus a fost numit şef al Biroului de Crime de Război în principal « pentru a îndeplini greaua misiune de selecţionare a sute de judecători, procurori şi avocaţi » pentru TMN ca şi pentru « procesele » de la Tokyo. DuBois a fost convocat în decembrie 1946 în biroul lui Marcus din Washington, pentru a discuta posibilitatea de a-i încredinţa conducerea acuzării în cadrul procesului IG-Farben, marea firmă germană de produse chimice.

DuBois era indecis, de aici necesitatea unei lungi consultări cu Marcus, în legătură cu problemele legate de acest proces. Una din aceste probleme era aceea de a şti dacă existau sau nu dovezi care să permită acuzarea IG-Farben de conspiraţie în vederea unui război de agresiune. Apoi, dacă acuzaţia va fi reţinută, care vor fi consecinţele pe plan politic. S-a discutat despre avantajele generale ce ar rezulta din judecarea şefilor IG-Farben. Marcus a accentuat ideea că un proces ar putea arăta în ce fel IG-Farben a reuşit să pună la punct anumite arme într-un secret total, absolut. In plus, dacă conducătorii IG-Farben sunt

---

[51]. MARCUS, *Encyclopedia Judaica*, vol. XI, p. 945 ; BERKMAN, pp. 44-45 . *Saturday Evening Post*, 4 dec. 1948, p. 179.

[52].TAYLOR, 15 aug. 1949, pp. 13-14, 34-35.

[53]. DUBOIS, pp. 19-22, 31, 53, 63, 69-70, 74-75; BERKMAN, pp. 195-199, 157-159.

lăsaţi liberi, există posibilitatea ca ei să se pună în serviciul ruşilor. Marcus părea să cunoască foarte bine afacerea IG-Farben. A semnalat lui DuBois că undeva, în Virginia, nu departe de orăşelul Alexandria, se găseşte un întreg depozit cu dosarele IG-Farben, detaliu de care DuBois îşi va reaminti mai târziu, în plină instrucţie a procesului. Marcus şi DuBois s-au pus de acord cu privire la durata necesară instrucţiei procesului. « In ce mă priveşte, ar fi declarat Marcus, puteţi să îi consacraţi cât timp credeţi de cuviinţă ». DuBois ar fi sugerat că ar avea nevoie de patru luni, la care Marcus şi-a dat acordul pe loc. In câteva zile, i-a spus Marcus înainte de despărţire, veţi primi o telegramă de la Telford Taylor, care vă va aduce la cunoştinţă acordul său.

Taylor, după cum ştim, era în Europa, în calitatea sa de Procuror-şef. DuBois vorbeşte de rolul lui Taylor în procesul IG-Farben. De altfel, acesta a primit favorabil sugestia unuia dintre colaboratorii săi (ce lucrase sub ordinele lui DuBois la Ministerul Finanţelor), de a i se încredinţa lui DuBois aducerea în faţa TMN-ului a conducerii IG-Farben. Taylor transmise recomandarea la Washington. Când DuBois a primit postul, ceru şi obţinu acordul lui Taylor pentru a mai numi un om al său, de încredere, în cadrul acuzării. Apoi Taylor se duse la Paris pentru a cere extrădarea unui membru important din ierarhia IG-Farben, iar ceva mai târziu a pronunţat discursul de deschidere al procesului IG-Farben. Totuşi, Taylor nu a intervenit în instruirea procesului, nici în formularea capetelor de acuzare specifice. Toate acestea indică limpede că rolul lui Taylor era mai mult de faţadă, fără să se ocupe îndeaproape de detaliile proceselor de care, oficial, era responsabil. Una sau mai multe persoane trebuie să fi asumat responsabilităţi efective, lucru cât se poate de normal în cadrul unei intreprinderi judiciare de aşa amploare.

Faptele arată că veritabilii organizatori ai proceselor TMN nu erau foarte vizibili pentru public, precum Taylor, care era un om de faţadă. Marcus, în calitatea sa de şef al Biroului de Crime de Război, exercita un control efectiv asupra unei mari părţi din personalul de la Nuremberg. El alegea judecătorii şi avocaţii pentru fiecare proces în parte, excepţiile trebuie să fi fost rarisime. Cartea lui DuBois arată că Taylor nu intervenea în bunul mers al proceselor, de unde trebuie să înțelegem că atribuţiile reale ale funcţiunilor acestuia erau practic exersate fie

de Biroul de Crime de Război, fie de persoane subordonate lui Taylor. Printre aceştia de pe urmă îl găsim pe Robert M. W. Kempner, despre care vom vorbi în capitolul V.

Marcus pare să fi jucat un rol mult mai important decât gradul său banal de colonel. Se zice că pe timpul războiului, nu se ştie în ce împrejurări, ar fi impresionat favorabil pe preşedintele Roosevelt. (…) In orice caz, Marcus făcea parte dintr-un grup anonim restrâns de colaboratori care, în culise, stabileau în linii mari politica americană. Cariera generalului J. H. Hilldring, care a condus Divizia de Afaceri Civile a Armatei de Uscat (DAC), căreia Marcus i-a fost afectat în 1943, este strâns legată de cea a lui Marcus. DAC a fost creată în 1943, în sânul Statului-Major general al Armatei de Uscat, pentru pregătirea specialiştilor în politica de urmat în teritoriile ocupate. Iniţial era vorba ca Fiorello La Guardia să conducă DAC. În final, Postul acesta i-a revenit însă lui Hilldring.

Marcus a devenit membru şi apoi şef al serviciului de planificare DAC. Activitatea lui în sânul DAC avea să-l propulseze apoi în guvernământul militar din Germania. Câteva luni mai târziu însă, Hilldring l-a detaşat din postul său în guvernământul militar din Germania ca şef al Biroului de Crime de Război, transferat de la Parchet la DAC, la 4 martie 1946. Apoi Hilldring a devenit Secretar de Stat adjunct pentru teritoriile ocupate, calitate în care a condus un secretariat ce coordona politica Armatei, Marinei şi a Departamentului de Stat în Germania. In septembrie 1947, Hilldring părăseşte Departamentul de Stat și devine consilier al Delegaţiei Americane la Naţiunile Unite, unde avea loc o importantă bătălie diplomatică între sionişti şi arabi. In acest post, Hilldring a jucat un rol de primă mână în schimbul de informaţii cu reprezentanţii diferitelor comunităţi jidoveşti şi cu strategii sionişti. Apoi, cam în momentul în care Marcus a fost numit comandant la Ierusalim, Hilldring a reintegrat Departamentul de Stat ca Secretar de Stat adjunct pentru Palestina. Sioniştii s-au lăudat apoi că aceste două numiri, la Naţiunile Unite şi din nou la Departamentul de Stat au fost rezultatul direct al intervenţiilor lor. Lobby-ul sionist[54] îşi făcea simţită prezenţa. Atât Hilldring cât şi Marcus erau piese de bază în acest lobby.

---

[54]. MARKUS ; BERKMAN, pp. 191-193; JOHN & HADAWI, vol. II, p : 290, 367; ZINK, pp. 209-210; *New York Times*, 8 apr. 1943, p. 12 ; 16 apr.

Că direcţia Biroului de Crime de Război a fost ocupată de un sionist fanatic, primul soldat cu grad de general în armata israeliană după vremurile biblice, lucrul nu este important decât în materie de ce ar fi putut intreprinde acest sionist din poziţia respectivă. Important este că un om cu o astfel de suprafaţă, contacte şi preocupări dirija din umbră procesele de la Nuremberg. Este exact ce ne interesează. Foarte greu ne-am putea imagina pe acest post un om care să facă procesele din Galaxia Nuremberg şi mai suspecte decât sunt !

In condiţiile politice date, nu ne puteam aştepta la altceva decât « procesele » trucate pe care istoria le va omologa într-o zi la valoarea lor reală. Legenda « exterminării » care a fost asociată acestor « procese » va fi analizată în paginile ce urmează.

I. 6. Naziştii

Această carte se adresează celor ce ştiu ce s-a petrecut în Europa în timpul celui de al II-lea Război mondial şi în anii premergători acesta. Nu ne vom consacra studiului naturii Statului naţional-socialist, rolului jucat de oameni ca Göring, Himmler, Goebbels şi alţii, nici măsurilor adoptate contra jidanilor înainte de război. Unele din aceste subiecte vor fi însă atinse tangenţial când va fi necesar. Principalele evenimente şi datele aproximative privind războiul sunt presupuse cunoscute de cititor.

Pe vremea când Europa era sub dominaţia germană, ea nu era organizată conform tratatului de la Versailles. Ilustraţia n° 3 reproduce harta Europei din toamna lui 1942, pe vremea când puterea lui Hitler era la apogeu. Germania anexase Austria, Alzacia şi Lorena, o parte din Cehoslovacia, o bună parte din Polonia (în principiu, partea ce fusese detaşată din Germania la sfârşitul primului Război mondial). Partea neanexată din Polonia a primit numele de « Guvernământ general » şi avea statutul de provincie cucerită, guvernată de germani, la fel ca cele trei republici baltice, Lituania, Letonia şi Estonia. Bielorusia, Ucraina, Boemia-Moravia (partea apuseană a Cehoslovaciei) şi

---

1943, p. 10 ; 17 mart. 1946, p. 15; 16 sept. 1947, p. 10; 29 apr. 1948, p. 16; BLUM, p. 383.

Banatul, vreme îndelungată aparţinător Ungariei, cu o puternică minoritate germană) se găseau sub acelaşi statut de dependenţă. Partea orientală a Cehoslovaciei devenise statul independent Slovacia, iar Iugoslavia fusese organizată în două state separate, Serbia şi Croaţia, corespunzând celor două naţionalităţi dominante printre cele cinci care constituiseră Iugoslavia interbelică. Italia avea şi ea un interes în această zonă a Europei, controlând Albania şi exercitând, împreună cu aliatul ei german, o influenţă asupra ţărilor vecine. Finlanda, Ungaria, România şi Bulgaria erau aliatele Germaniei şi unităţile Waffen SS (formaţiuni militare regulate în sânul SS) erau recrutate în toate ţările Europei, cu deosebire în Ţările Baltice, Ucraina, Peninsula Scandinavă, Olanda, Belgia.

Norvegia, Danemarca, Olanda, Belgia, o mare parte din Franţa şi mai târziu Franţa întreagă erau ocupate de Germania. Suedia, Elveţia, Spania şi Portugalia au fost neutre pe toată durata războiului.

Se cuvine să examinăm o serie de detalii privind organizaţia SS, o birocraţie unică ce avea responsabilitatea anumitor combinaţii improbabile de funcţiuni. Trei dintre acestea sunt importante pentru studiul nostru : securitatea, administraţia lagărelor de concentrare şi politica de reinstalare a populaţiilor deplasate.

Serviciul cel mai bine cunoscut din cadrul SS era RSHA (Oficiul Central pentru Securitatea Reichului), care cuprindea poliţia numită Gestapo, condusă de generalul Müller, serviciul de securitate SD, condus de generalul Schellenberg, serviciul Kripo (poliţie criminală), condus de generalul Nebe şi mai târziu Panzinger. Primul şef al RSHA a fost generalul Reinhard Heydrich, un om tânăr, ambiţios şi neobosit, care prin metodele sale şi-a făcut numeroşi inamici.

După eliminarea lui Röhm (1934), ambiţiile considerabile ale organizaţiei SS în domeniul militar au generat conflicte permanente cu instituţia militară tradiţională Wermacht. Heydrich s-a evidenţiat în acest domeniu prin lipsa de scrupule şi metodele dure de care se servea pentru a ajunge pe drumul cel mai scurt la scopul propus. În 1938 îl forţase pe generalul Blomberg să demisioneze din funcţia de Ministru de Război, arătând că noua soţie a acestuia era o fostă prostituată. Contra generalului von Fritsch, care i-a succedat lui von Blomberg, Heydrich a montat o întreagă cabală pe bază de false acuzaţii de

homosexualitate. Von Fritsch a ieşit în final basma curată. Totuşi, cariera i-a fost compromisă şi animozitatea lui faţă de Heydrich era evidentă.

Exista încă un al doilea motiv de rivalitate între SS şi Wermacht. Serviciile de informaţii germane erau Abwehrul şi SD-ul. Primul era serviciul de spionaj militar de pe lângă Inaltul comandament militar, condus din 1935 de amiralul Canaris. Al doilea, SD-ul, era serviciul de spionaj politic, ce depindea de Himmler şi de Heydrich. Aceste două tipuri de activitate de informaţii şi spionaj nu puteau fi separate în mod riguros, astfel că rivalitatea dintre Canaris şi Heydrich era inevitabilă. Se pare că Heydrich, la început, ar fi încercat să se înţeleagă cu Canaris, sub ale cărui ordine lucrase în tinereţe, în serviciile speciale ale Marinei. La un moment dat, Heydrich îl vizita destul de des pe Canaris.

Faptul cel mai important este însă că Canaris era un trădător, în jurul lui învârtindu-se unele dintre cele mai tulburătoare mistere ale celui de al II-lea Război Mondial. Canaris avusese anumite contacte cu Churchill şi a trădat Germania de câte ori a putut. Un funcţionar britanic s-ar fi exprimat cât se poate de sugestiv cu privire la amiralul Canaris: « era omul nostru ». Motivaţiile lui Canaris rămân însă la fel de misterioase ca întreaga sa personalitate şi toate antecedentele lui. Ian Colvin, o autoritate în materie de spionaj în timpul războiului, i-a consacrat lui Canaris o carte întreagă, fără a reuşi să-i decifreze misterul şi să-i înţeleagă motivele.

Cititorii vor trebui să decidă ei înşişi dacă amiralul Canaris a fost un patriot german sau un spion britanic, un om de Stat european sau un intrigant cosmopolit, un agent dublu, un oportunist sau un profet. Nu îi va f uşor de ales între toate acestea.

Otto John, omul pe care Colvin, în cartea sa publicată în 1951, îl desemnează ca pe unul dintre intimii lui Canaris, a fost pe toată durata războiului în post la Lisabona (capitală neutră foarte importantă), şef al rezidenţei Abwehr. Mai târziu, Otto John va deveni şef al securităţii de Stat al guvernului din Bonn, înainte de a fi demascat ca agent sovietic (1956)[55].

---

[55]. COLVIN, p. VII, 1-6; *New York Times*, 23 dec. 1956, p. 1; 6 iul. 1969, p. 11, Cf. STURDZA, pp. 161-162, pentru câteva episoade privind activitatea lui Canaris.

Confuzia în jurul lui Canaris creşte uneori prin asocierea lui cu autorii loviturii de stat ratate din 20 iulie 1944. Este vorba de o eroare. Canaris a fost un trădător al Germaniei, în vreme ce conjuraţii de la 20 iulie nu l-au trădat decât pe Hitler, Niciun englez, după război, nu ar fi putut spune fără să mintă că mareşalul Erwin Rommel era în slujba Angliei. Canaris era fără îndoială la curent cu conspiraţia ce se punea la cale, lăsând să se înţeleagă prticipanţilor că ar fi fost alături de ei. El era un artist în a sugera impresii de acest gen.

Să revenim însă la tânărul general SS Heydrich. Către sfârşitul lui 1941, marea sa ambiţie l-a propulsat în postul de protector al Boemiei şi Moraviei. Începea astfel să deţină mai multă putere decât superiorul său, şeful SS Heinrich Himmler. Cam în aceeaşi perioadă, Heydrich a început să înţeleagă jocul lui Canaris. In calitate de şef al RSHA şi ca vechi colaborator al lui Canaris, nimeni nu era mai bine plasat pentru a-l demasca pe Canaris. Datorită conflictului vechi dintre armată şi SS, Heydrich îşi făcuse până în acest început de 1942 o mulţime de duşmani puternici în Germania. Pare foarte suspect că exact în acest moment al carierei lui Heydrich, englezii reuşesc să îl asasineze, chipurile din întâmplare, după ce au paraşutat doi ucigaşi profesionişti în Cehoslovacia. Conform tuturor scenariilor asasinatelor politice, s-a ajuns la aceea că asasinii probabili au fost ucişi înainte de a apuca să vorbească.

Spre surpriza generală, succesorul lui Heydrich, la începutul lui 1943, a fost Ernst Kaltenbrunner, personaj relativ obscur şi nu dintre cei mai ambiţioşi candidaţi. Doritor de a evita repetarea situaţiei create sub Heydrich, Himmler a exersat un control mai direct ca înainte atât asupra serviciului SD cât şi asupra Gestepo-ului, deşi ambele continuau să depindă, oficial, de şeful RSHA, care acum era Kaltenbrunner. In plus, Himmler îi dădu lui Kaltenbrunner o însărcinare specială: să dezvolte serviciul de informaţii SD. Era vorba de o decizie foarte oportună din partea lui Himmler căci în acest fel Canaris avea să fie privat de puterea sa, fără să fie în întregime demascat. In februarie 1944, printr-un decret special al lui Hitler, toate funcţiunile de spionaj militar fură transferate asupra RSHA, activităţile de spionaj şi informaţii fiind concentrate în mâinile şefului SD, Schellenberg. Canaris a fost arestat după lovitura de stat ratată de la 20 iulie 1944 şi executat cu puţin înainte de sfârşitul ostilităţilor.

Administraţia lagărelor de concentrare era încredinţată organismului WVHA (Oficiul Central de afaceri economice şi administrative), dirijat de generalul SS Oswald Pohl. După cum o indică numele său, WVHA se ocupa de rolul economic jucat de SS, cu alte cuvinte de administrarea braţelor de muncă disponibile în lagărele de concentrare. Comandanţii lagărelor de concentrare depindeau de Servicul de Inspecţie a lagărelor, sub direcţia generalului SS Glüks, subordonat direct al generalului SS Pohl. La rândul lui, Pohl depindea de Himmler şi avea oficial acelaşi grad ca și Kaltenbrunner sau Heydrich.

Câteva cuvinte despre soarta jidanilor din Europa în timpul regimului naţional-socialist. Inainte de război, guvernul german întrebuinţase toate mijloacele legale pentru încurajarea emigraţiei jidanilor din Germania. Cea mai mare parte a acestora părăsiseră Germania înainte de începutul războiului. Problemele persistente implicate de acest program de emigrare a jidanilor din Germania constau mai întâi în dezorganizarea economiei, antrenată prin plecarea lor, apoi dificultăţile legate de găsirea unei ţări care să-i primească. Începând din 1941, datorită războiului din Rusia şi a ocupării unor imense teritorii sovietice, cea mai mare parte a jidanilor din Europa se găsea în sfera de influenţă germană. Întrucât însă războiul pusese la dispoziţia Germaniei imense teritorii în Răsărit, un vast program de reinstalare a jidanilor pe aceste teritorii a început în toamna lui 1941. De-a lungul războiului, câtă vreme Germania a ocupat importante teritorii orientale, jidanii din Europa fură reinstalaţi pe acestea. Dintre ei, un anumit număr de tineri adulţi fură înrolaţi în detaşamentele de muncă.

Din cauza anumitor probleme politice şi a priorităţii exigenţelor legate direct de mersul războiului, programul de reinstalare nu a fost executat decât în mod parţial, numărul jidanilor cuprinşi în acesta fiind departe de cifra de şase milioane. Cu excepţia jidanilor din Polonia şi România, în cel mai optimist caz, au putut fi instalaţi cam 750 000 de jidani, mai ales în Ucraina, Bielorusia şi Letonia.

Nu toţi jidanii din Polonia au căzut în sfera de dominaţie germană. In afară de cei care au reuşit să fugă înainte sau după ocupaţia germană, mai multe sute de mii, poate chiar un milion de jidani fuseseră deportaţi din Polonia de către ruşi, în 1940, şi fuseseră dispersaţi în Uniunea Sovietică. Cea mai mare parte

dintre jidanii polonezi care au căzut în mâinile nemţilor au fost instalaţi în ghetourile din Estul Poloniei (frontierele din 1939).

Soarta acestor jidani nu poate fi stabilită decât la modul general, întrucât teritoriile unde jidanii au fost reinstalaţi au căzut după război în mâinile sovieticilor, iar aceştia au făcut toate eforturile pentru a şterge orice urmă. Au rămas însă destule indicii pentru a înţelege, în linii mari, cele petrecute. Probabil că un bun număr a pierit în condiţiile confuze şi haotice din timpul retragerii trupelor germane. Este însă sigur că un număr considerabil de jidani, majoritatea de naţionalitate poloneză înainte de război, au fost integraţi Uniunii Sovietice, Pe de altă parte, nu puţini jidani au reuşit să emigreze, reinstalându-se în Palestina, Statele Unite, Europa sau în alte părţi.

Consideraţiile acestea de ordin general ne vor permite să interpretăm cu mai multă uşurinţă afirmaţiile cu privire la « exterminare », care vor face obiectul capitolelor viitoare. Elementele principale cu privire la ce s-a întâmplat efectiv cu jidanii vor fi dezvoltate în capitolul VII.

RSHA era însărcinată cu aplicarea concretă a celor mai multe dintre diversele aspecte ale politicii germane cu privire la jidani. În cadrul Gestapo-ului exista serviciul « B 4 », care se ocupa de toate religiile şi toate cultele. Acesta avea o subdiviziune consacrată religiei iudaice, la a cărei direcţie se afla un anumit Karl Adolf Eichmann, al cărui grad cel mai înalt a fost acela de locotenent-colonel sau colonel[56].

Eichmann efectua munca de rutină ce decurgea din politica guvernului german cu privire la emigrarea şi reinstalarea jidanilor. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea în contactele cu diversele consilii și kahaluri jidăneşti, ce trebuiau să întocmească liste de convoaie, sau pentru asigurarea mijloacelor de transport a celor deportaţi. Nimic nu arată că Eichmann ar fi participat în vreun fel la elaborarea politicii antijidoveşti. Pe de altă parte, întrucât nu a participat la administrarea lagărelor de concentrare, nu a putut să joace niciun fel de rol în ceea ce s-a petrecut sau nu în interiorul acestora.

Curios şi ridicol să constaţi că o lume întreagă s-a pasionat pentru afacerea Eichmann, întrucât este vorba de un personaj ce

---

[56]. REITLINGER, p. 28; Crucea Roşie (1947), p. 99; EICHMANN, şedinţa 75, VI, W1.

nu a putut exersa în Germania naţional-socialistă decât funcţiuni de rutină. Aceste funcţiuni au fost îndeplinite conform ordinelor primite de a superiorii săi. Eichmann nu şi-a făcut depoziţia în faţa « tribunalului » din Ierusalim decât după ce a citit cărţile lui Reitlinger şi Poliakov. La comanda temnicerilor lui de la închisoarea din Ierusalim, Eichmann a întocmit 17 tablouri multicolore, care însă nu au avut cine ştie ce contribuţie la mai buna înţelegere a maşinăriei birocratice a celui de al III-lea Reich[57]. Nu pot vedea în « procesul » Eichmann decât un montaj publicitar din partea Statului jidănesc, obişnuit să nu ţină cont de regulile pe care alte state se cred obligate să le respecte.

In capitolul următor vom găsi un scurt expozeu al afacerii Eichmann, precum şi depoziţia acestuia la Ierusalim.

Printre alte servicii ale organizaţiei SS, însărcinate cu transferul de populaţii, se găseşte şi RKFDV (Comisariatul Reichului pentru consolidarea germanităţii), condus de generalul Ulrich Greifelt. În aceeaşi ordine de idei poate fi amintit RuSHA (Oficiul Central pentru Rasă şi Colonizare, condus de generalul SS Otto Hofmanm apoi de generalul SS Richard Hildebrandt) sau VoMI (Oficiul de legătură pentru germanii neaoşi), condus de generalul SS Werner Lorenz.

Responsabilitatea cea mai înaltă asumată de aceste servicii consta în reinstalarea germanilor neaoşi în teritoriile cucerite, Personajul central al acestor programe era generalul SS Ulrich Greifelt. Pe de altă parte, era inevitabil ca toate aceste servicii să fie cumva asociate, până la un anumit punct, programului de reinstalare a jidanilor.

---

[57]. ARENDT, p. 136 (p. 152 în ediţia din 1964).

CAPITOLUL II :

LAGĂRELE DE CONCENTRARE

II. 1. Scene de groază şi lagăre de « exterminare »

În primăvara lui 1945, în momentul prăbuşirii Germaniei, de mai multă vreme era în plină desfăşurare o campanie de propagandă a Aliaţilor. Se pretineda insistent, că unele persoane, în principal jidani, erau sistematic ucise în lagărele germane. Intrând victorioși în lagărul de la Bergen-Belsen, din Nordul Germaniei, englezii au găsit numeroase cadavre ce zăceau în aer liber. Aceasta este sursa unor fotografii ca cele din ilustraţiile n° 10 şi n° 12; care au fost difuzate în lumea întreagă.

Lagărul Bergen-Belsen a fost totdeauna utilizat ca exemplu şi « dovadă » de exterminare, în cadrul propagandei de masă. Chiar şi astăzi, din când în când, ni se servesc astfel de scene pe primele pagini ale diverselor publicaţii, în chip de « dovezii ».

Astfel de scene s-au repetat întrucâtva şi în alte lagăre de concentrare, la Dachau sau Buchenwald, de exemplu. Față de ceea ce a rămăs din Dresda, după raidurile aeriene anglo-americane, din februarie 1945, fotografiile din lagărele de concentrare nu sunt floare la ureche dar nici nu spun mare lucru în materie de exterminare. Bulevardele din Dresda bombardată prezentau mult mai multe cadavre[58] decât tot ce s-a fotografiat, din toate unghiurile posibile în lagărele de concentrare. Morții de la Bergen-Belsen nu au murit din cauza unei politici deliberate ci ca urmare a pierderii totale de control al situaţiei, din partea autorităţilor germane, în ultimele săptămâni de război. Scene echivalente s-ar fi putut produce cu uşurinţă în orice ţară învadată din toate părţile de armate inamice și paralizată de bombardamentele « strategice », care au provocat tot felul de penurii, de condiţii haotice.

Cauza principală şi imediată a morţilor de la Bergen-Belsen a fost o epidemie de tifos exantematic. Se recunoaşte că tifosul a fost o ameninţare constantă în lagărele germane şi pentru toate operaţiile militare pe frontul de Est. Din această cauză, exista o

---

[58]. VEALE, pp. 133-136; MARTIN, p. 121.

frică reală că tifosul s-ar putea propaga în întreaga Germanie. În consecință, fost luate unele măsuri foarte energice[59].

Problema tifosului va juca un rol foarte important în studiul nostru. Este vorba de o boală ce nu s-a manifestat doar la sfârşitul războiului. Scenele întâlnite la sfârşitul războiului se explică prin prăbuşirea totală a măsurilor de luptă contra bolii ce lovise lagărele de concentrare încă de la începutul războiului. Genul de tifos despre care vorbim este transmis de purici și de păduchi. Din această cauză, măsurile de protecţie constau în uciderea acestora, a căror propagare era favorizată mai ales de traficul feroviar neîncetat cu Estul. Astfel, adevărate sau fictive, cărțile din aşa numita « literatură a supravieţuitorilor » prezintă descrierea operaţiunilor efectuate la intrarea într-un lagăr german : deținutul dezbrăcat era tuns chilug şi primea haine noi după un duş. Hainele personale nu îi erau înapoiate decât după dezinfecția lor[60].

La Belsen, necazurile începuseră în octombrie 1944, în urma opririi complete a măsurilor de protecţie. Iată ce povesteşte un prizonier politic de la Belsen :

> Către sfârşitul lui februarie 1945, situaţia mea personală s-a schimbat total. Tifosul devenise un pericol serios pentru întregul lagăr. Era vorba de tifosul ce se transmite prin purici. Mai înainte, toate transporturile ce soseau la Belsen treceau obligatoriu printr-o « spălătorie omenească ». Această dezinfecţie pare să fi fost suficient de eficace, întrucât păzise lagărul de tifos până în toamna lui 1944.
>
> La sfârşitul lunii octombrie, un mare transport a fost admis pentru prima dată în lagăr fără să fie dezinfectat, întrucât instalaţiile de duşuri se aflau în pană. Din păcate, persoanele din acest transport erau purtătoare de purici. Începând cu ziua sosirii lor, puricii s-au propagat încetul cu încetul în tot lagărul (…) Către sfârşitul lunii ianuarie, boala se manifestă în lagărul I. La început au fost câteva cazuri. O lună mai târziu, au fost vreo douăsprezece. Curând a devenit imposibil să oprim epidemia (…)[61].

O altă complicaţie serioasă rezulta din faptul că, în ultimele luni, Belsen era considerat un « *Krankenlager* », un lagăr pentru bolnavi, din care cauză mare parte dintre persoanele admise erau deja bolnave[62]. Pe moment, nici englezii nu au putut face faţă

---

[59]. REITLINGER, pp. 122, 402 ; HILBERG, pp. 570-571 ; DuBOIS, p. 127.
[60]. BURNEY, p. 9; BUBER, p. 188 ; LENZ, p. 31 ; COHEN, pp. 120-122.
[61]. SINGTON, pp. 117-118.
[62]. FYFE, p. 152.

situaţiei. Peste un sfert din deţinuţii în viaţă la cucerirea lagărului, au murit în următoarele patru săptămâni[63].

In ciuda propagande foarte eficace în exploatarea scenelor de la Belsen, nimeni printre cei la curent cu cele petrecute nu susţine că la Belsen ar fi avut loc exterminări. Tribunalul militar britanic a judecat comandantul lagărului, căpitanul SS Kramer, fără să îl acuze că a condus un lagăr de exterminare la Belsen[64]. Niciun cercetător ştiinţific nu pretinde astăzi că, în lagărele de concentrare de peritoriul Germaniei, s-a practicat exterminarea. Istoricii și cercetătorii admit că Bergen-Belsen, Buchenwald, Dachau şi altele nu au fost lagăre de exterminare. Astfel de lagăre ar fi fost Auschwitz, Belzec, Kulmhof (Chelmo), Lublin (Maidanek), Sobibor, Treblinka, situate în Polonia ocupată[65]. Se mai spune că exterminările de jidani s-ar fi făcut în Rusia, de către *Einsatzgruppen*, prin împuşcări în masă sau cu ajutorul « camioanelor de gazare », că lagărele din Polonia ar fi utilizat « camere de gazare » care, cu excepţia lagărului Chelmno, ar fi fost fixe, nu mobile. Exterminările nu ar fi avut loc decât în lagărele abandonate de germani, înainte de a fi cucerite de ruşi, nu în lagărele ce funcţionau încă, în condiţii dezastruoase, când au fost cucerite, la rândul lor, de către anglo-americani.

Deşi se vorbeşte de şase lagăre de exterminare, Auschwitz pare să fie cheia întregii probleme. Cantităţi de « dovezi », multe de natură documentară, sunt furnizate pentru acest lagăr, nu şi pentru celelalte. Mult înainte de sfârșitul războiului, după cum vom vedea, lagărul Auschwitz a fost în atenţia americanilor, din care cauză, o bună parte a acestei cărţi este consacrată alegaţiilor şi afirmaţiilor acestora, după care jidanii ar fi fost exterminaţi la Auschwitz, în timpul celui de al II-lea Război mondial.

II. 2. Lagărele şi finalitatea lor

Ne propunem să clarificăm dacă germanii au încercat sau nu să extermine jidanii din Europa. Nu avem intenţia de a examina îndeaproape chestiunea generală a violenţelor de tot felul pe care germanii le-ar fi comis, nici de a prezenta tabloul complet al funcţionării lagărelor germane. Multe persoane au o viziune

---

[63]. SINGTON, p. 48.
[64]. FYFE, p. 17.
[65]. HILBERG, pp. 561-564; REITLINGER, pp : 94, 147-150, 154.

falsă despre lagărele germane în general. Pe de altă parte, întrucât la Auschwitz au funcţionat mai multe lagăre, ar fi dificil şi prematur să îl separăm de pe acum, pentru a-l examina separat de celelalte. Mai întâi, vom spune câteva cuvinte despre toate lagărele. Ilustrația n° 23 reprezintă o hartă cu frontierele din 1938, indicând amplasamentele unora dintre lagăre, mai des citate, ca şi amplasarea în teren a câtorva mari oraşe.

Printre numeroasele tipuri de lagăre germane, numai unele sunt numite « lagăre de concentrare ». Cele 13 lagăre de concentrare mai des citate erau de fapt 13 ansambluri de lagăre, apropiate unele de altele. Numai două din cele şase « lagăre de exterminare » prezumate, Auschwitz şi Lublin, au fost « lagăre de concentrare ». Aroneanu a stabilit tabloul numeroaselor tipuri de lagăre și închisori ordinare, un total de aproximativ 1400 de « lagăre », cu amplasarea şi cu « particularităţile » fiecăruia. Deşi tablouul ne dă o idee despre întinderea şi diversitatea sistemului german de închisori şi lagăre, el conţine numeroase erori, ca aceea de a pune « experienţele medicale » printre « particularităţile » lagărului de la Birkenau.

Lagărul de la Oranienburg, lângă Berlin, a fost important întrucât acolo a funcţionat Serviciul de Inspecţie a tuturor lagărelor de concentare. Din această cauză, lagărul Oranienburg era în relaţie directă cu toate celelalte lagăre de concentrare.

Deţinutul tip al lagărelor de concentrare germane era închis în urma unei condamnări, sau din motive de securitate. Existau cinci categori de deţinuţi, ce puteau fi recunoscute după insigna de o anumită culoare, cusută pe uniformă[66] :

- Verde, pentru criminali.
- Roşu, pentru prizonierii politici (mai ales comunişti).
- Roz, pentru homosexuali.
- Negru, pentru asociali (vagabonzi, beţivi, etc.).
- Violet, pentru persoanele considerate neloiale din cauza convingerilor lor religioase (mai ales Martorii lui Iehova).

La Auschwitz şi în celelalte lagăre, un triunghi de culoarea cuvenită era fixat pe uniformă. Dacă prizonierul era jidan, un triunghi galben era fixat peste primul triunghi, formând astfel un fel de stea bicoloră a lui David. Din această cauză se vorbește de « sistemul de stele » de la Auschwitz.

---

[66]. COHEN , p. 26-28.

Condiţiile economice fiind acelea care au fost, guvernul german a făcut tot ce a putut pentru a utiliza mâna de lucru reprezentată de deţinuţii din lagărele de concentrare. De asemenea, prizonierii de război au fost şi ei utilizaţi, atunci când nu se încălcau convenţiile, aşa cum le interpretau germanii. Prizonierii de război ruşi au fost utilizaţi în mare măsură, întrucât URSS nu respecta niciun fel de convenţie. Folosirea prizonierilor de război occidentali era limitată la situațiile în care « transformarea » lor legală în muncitori civili era posibilă, cazul a numeroşi prizonieri de război francezi[67], sau acelea în care munca nu era considerată ca exclusă de convenţiile internaţionale, cazul unor prozonieri de război britanici, folosiţi în anumite condiţii.

Numărul de deţinuţi din ansamblul lagărelor de concentrare germane era de aproximativ 224 000 în august 1943 şi de 524 000 un an mai târziu[68]. Aceste cifre privesc numai lagărele desemnate de germani ca fiind de concentrare. Ele nu includ lagărele de tranzit sau pe cele desemnate prin alte calificative, cazul lagărului-ghetou de la Theresienstadt sau al altora, ce găzduiau familii întregi.

In ansamblu, afirmaţia că nu existau « lagăre de concentrare » pentru jidani este exactă, dar trebuie precizat sensul acestui lucru. Din acest punct de vedere, se făcea distincţia între trei categorii de jidani. Prima era o fracţiune dintre cei internaţi ca urmare a unei condamnări sau pentru motive de securitate. Pe de altă parte, fiind vorba de jidani, în sistemul naţional-socialist era normal ca aceştia să fie separaţi de deţinuţii « arieni ». Astfel, anumite părţi din lagăre putea fi considerate ca « rezervate jidanilor ». A doua categorie o formau cei scutiți de serviciul militar prin lege, fiind destinaţi muncii. Mulți dintre cei selecţionaţi pentru muncă intrau în această categorie, din care cauză se şi găseau în lagărele de concentrare. A treia categorie era a familiilor jidoveşti, care nu au cunoscut din « lagărele de concentrare » decât aşa numitele « *Durchgangslagern* », lagăre de tranzit, uneori independente, ca Westerbork în Olanda[69] şi altele, pe care le vom menţiona la momentul potrivit. In alte cazuri, era vorba de blocuri separate în interiorul anumitor

---

[67]. Crucea-Roşie (1948), vol. I, pp. 546-547.
[68]. PS-1469 şi NO-1990 în TMN vol. V, p. 382, 389.
[69]. COHEN, p. XIII.

lagăre de concentrare, de exmplu Belsen, poate Dachau[70] şi altele, pe care de asemenea le vom menţiona. După cum o indică numele lor, lagărele de tranzit serveau de găzduire temporară, în aşteptarea transportului către o altă destinaţie.

Pe lângă lagărele de tranzit, existau « lagăre » pentru anumite familii jidoveşti, precum Theresienstadt în Boemia-Moravia şi altele, departe la Răsărit. Termenul oarecum peiorativ ce le-ar putea fi aplicat ar fi mai curând acela de ghetou, colonie sau chibuţ, nu de « lagăr de concentrare ». După cum vom vedea, pe măsură ce ruşii se apropiau pe Frontul de Est, din motive de securitate, germanii au internat în ghetouri numeroşi jidani ce fuseseră liberi până atunci.

Istoria completă a situaţiei jidanilor din lagărele germane de toate felurile este destul de complicată. In loc de a încerca să spunem aici în ce consta complicaţia, vom aborda subiectul cu numeroase ocazii, astfel că cititorul va fi în măsură să îşi facă o idee destul de completă.

Examinarea în ansamblu a tuturor lagărelor germane ar fi însă inutilă. Pentru scopul limitat al cercetării noastre, este suficientă studierea celor trei lagăre despre care se face vorbire mai des, afară de Auschwitz, adică Belsen, Buchenwald şi Dachau, al căror număr respectiv de deţinuţi, în august 1943, era de 3000, 17 600 şi 17 300[71]. Apoi vom trece la analiza preliminară a pretinsului « lagăr de exterminare » Auschwitz, din Polonia.

Belsen, a avut o istorie relativ scurtă. La origine, era vorba de un lagăr Wermacht, pentru prizonierii de război răniţi. Către mijlocul lui 1943, administraţia SS luă în primire jumătate din acest lagăr, pentru a-l transforma într-un « lagăr de schimb », adică un lagăr de tranzit, prin care vor tranzita resortisanţii străini şi jidanii pe care nemţii plănuiau să îi schimbe contra germanilor prizonieri în străinătate. Lagărului iniţial i-au fost apoi adăugate noi terenuri şi clădiri. Jidanii din Salonic (Grecia), deţinători de paşapoarte spaniole, sosiră primii şi urmau a fi transferaţi în Spania. Jidanii olandezi deveniră curând majoritari, fiind în număr de aproximativ 5000. O parte dintre aceştia erau acolo pe o bază semi-permanentă, printre ei figurau numeroşi muncitori din industria (esenţială) de tăiere a diamantelor, care pur şi simplu fuseseră mutaţi din Amsterdam la Belsen. Barăcile

---

[70]. ARONEANU, p. 212.
[71]. PS-1469 în TMN, vol. V, p. 382.

rezervate jidanilor din Belsen formau aşa numitul « lagăr Steaua », riguros separat de restul lagărului. Din această cauză, el nu a suferit decât foarte puţin de pe urma epidemiei de tifos din ultimele luni[72].

Jidanii olandezi au suferit foarte mult din cauza deportărilor, pentru motive pe care le vom vedea mai departe. Se crede că Ana Frank[73] a murit de tifos la Belsen, în martie 1945. Nu este exclus ca acest lucru să fie adevărat, întrucât la Belsen se găseau mulți jidani olandezi iar epidemia de tifos a fost necruțătoare. Totuşi, după cum am spus, jidanii de la Belsen au fost mai puţin expuşi, « lagărul Steaua» fiind relativ depărtat de centrul epidemiei. Dacă *Jurnalul Anei Frank* este autentic, el este foarte special în genul lui. De exemplu, la pagina 2, citim o întreagă poliloghie despre motivele unei fetițe de 13 ani de a lansa un Jurnal. La pagina 3 ne este prezentată o scurtă istorie a familiei Frank apoi se trec în revistă măsurile antisemite germane, de după ocuparea Olandei, în 1940. Restul expunerii este redactat în aceeiaşi perspectivă istorică. De altfel, întrucât ne interesează, nimeni nu pretinde că Ana Frank ar fi fost « gazată» sau « exterminată ».

Restul lagărului de concentrare Belsen nu se deosebea de celelalte lagăre. Am văzut care a fost destinul acestui lagăr. In afara activităţii de tăiere a diamantelor, Bergen-Belsen nu a avut o funcţiune economică sau industrială demnă de a fi remarcată.

Buchenwald, dimpotrivă, a avut o foarte mare importanţă economică. Lagărele sale secundare (Beuchov, Dora, Ellrich, Elsing, Gandersheim şi Halberstadt) constituiau rezerva de braţe de muncă a unei uzine subterane de avioane, pe lângă muncitorii germani ordinari[74]. Există însă alte două aspecte : experienţele medicale din cadrul lagărului principal de la Buchenwald şi activităţile comandantului Koch. Ajungem astfel la un exemplu ce ilustrează modul în care s-a deformat semnificaţia anumitor fapte, în legătură cu aceste lagăre. Pentru Buchenwald, avem şansa de a poseda cartea lui Christopher Burney, un fost deţinut. Desigur, cartea lui Burney nu face excepţie de la tendinţa deformării. Ea conţine însă fapte şi indicaţii ce permit să vedem dincolo de aceste deformări. Deși cartea lui Burney se vrea o

---

[72]. REITLINGER, pp. 364-365, 406 ; HILBERG, pp. 377-379, 632-633.
[73]. A. FRANK, p. 285.
[74]. ARONEANU, pp. 207, 213-214, 217, 220.

« experienţă personală », ea ne arată necesitatea stabilirii unei distincţii riguroase între scenele la care autorul afirmă că a asistat, pe care le-a văzut şi auzit, de o parte, şi concluziile pe care le-a tras sau vrea să le tragă, pe de alta. Diferenţele sunt adesea considerabile. Fără să îl fi văzut vreodată, iată cum îl descrie Burney pe comandantul Koch :

Nicio cruzime nu îi era străină. Într-un moment sau altul, toate celulele creierului lui contribuiseră la inventarea de noi rafinamente de groază şi de moarte pentru şobolanii prinşi în cursă[75].

Burney explică apoi că întrucât Koch era homosexual, soţia lui avea se consola cu ajutorul prizonierilor « care apoi erau trimişi la crematoriu », după ce li se preleva pielea cu tatuaje preţioase, pentru confecţionarea de abajururi. In acest loc al cărţii lui Burney, lucrurile păreau să meargă foarte prost pentru el, dacă ar fi fost tatuat şi Doamna Koch l-ar fi întâlnit. Din fericire, acestea se petrecuseră înainte de sosirea lui Burney în lagăr, la începutul lui 1944. Pentru deturnare de fonduri, Koch a fost arestat în 1943 şi înlocuit de Pister, « unul din comandanţii cei mai blânzi din istoria lagărelor de concentrare », astfel că

Dacă în ultimul an al existenţei lagărului cineva l-ar fi vizitat, aruncând o privire de ansamblu, fără să insiste prin toate colţurile, ar fi văzut foarte puţine ba chiar nicio lovire a prizonierilor, mulţi oameni neavând nimic de făcut, alţii, şi mai mulţi, lucrând cu indolenţa învăţată de la ruşi (…) Blocurile de locuinţe erau curate, bucătăriile cu enormele şi monstruoasele cazane moderne pentru supă, un spital aproape acceptabil la prima vedere.

Arestarea lui Koch pusese capăt unei reţele de corupţie ce se intinsese peste lagărele de concentrare, antrenând moartea unor deţinuţi care ştiau prea multe. Această reţea a fost descoperită graţie eforturilor judecătorului SS Konrad Morgen, Koch fiind condamnat şi executat de către SS[76].

Legenda pieilor tatuate provine indiscutabil din rolul jucat la Buchenwald de experienţele medicale. După cum remarcă Burney, când un deţinut murea la Buchenwald, medicii lagărului examinau cadavrul şi dacă găseau ceva interesant îl conservau[77]. Este aproape sigur că colecţia de specimene anatomice reunită astfel a fost la originea istoriei pielii tatuate şi a capului de om prezentat TMI-ului drept « dovadă materială » cu privire la persoanele « asasinate » la Buchenwald. Ilustrația n° 32 prezintă

---

[75]. BURNEY, pp. 10-14.
[76]. HÖHNE, pp. 383-387 (434-436 în colecţia de buzunar).
[77]. BURNEY, p. 10.

probabil cea mai mare parte a colecţiei. Capul este prezentat normal, fără nicio explicaţie, în compania unui săpun (ilustraţia 24) ce ar fi fost chipurile fabricat pe bază de cadavre omeneşti. Acest săpun a fost prezentat ca « dovadă » de către ruşi. Când aflară că se înscenează un proces, ruşii se puseră să citească poveştile cu acuzaţii de pe timpul primului Război mondial[78]. In momentul în care TMI era pe cale să « reveleze » existenţa pieii tatuate descoperite la Buchenwald, o depoziţie oficială a fost făcută în termenii următori :

> În 1939, toţi prizonierii purtând tatuaje trebuiră să se prezinte la infirmerie. Nimeni nu cunoştea motivul. După ce prizonierii tatuaţi au fost examinaţi, cei ce prezentau desene mai frumoase şi mai artistice fură păstraţi la infirmerie şi apoi ucişi prin injecţii (…) bucăţile de piele tatuată fură prelevate de pe corpuri şi tratate. Produsele finale fură remise soţiei lui Koch, care colecţiona abajururi şi alte obiecte decorative pentru interior. Eu însumi am văzut piei tatuate de acest gen, cu diferite desene şi inscripţii, ca « Hänsel şi Gretel », pe care un prozonier îl avea pe genunchi, desene de vapoare provenind de pe pieptul prizonierilor[79].

Un tribunal american a recunoscut-o vinovată de aceste crime pe Doamna Koch. Totuşi, în 1948, guvernatorul militar al zonei americane, generalul Lucius Clay, a revizuit afacerea, declarând că, în ciuda mărturiilor prezentate la proces, Doamna Koch era complet străină de povestea abajururilor şi a celorlalte obiecte « descoperite », plasate special în locuinţa comandantului de la Buchenwald, în momentul cuceririi lagărului, în 1945. Printre motivele revizuirii sentinţei doamnei Koch, generalul Lucius Clay a ţinut cont că, încă din 1943, de la arestarea împreună cu soţului ei, aceasta nu mai locuia la Buchenwald. Pe de altă parte, « Jurnalul ei de familie », presupus a fi legat în piele omenească, una din principalele « dovezi » contra doamnei Koch, nu fusese văzut niciodată de nimeni. Se pare că nu a existat. Clay i-a comutat pedeapsa din închisoare pe viaţă în patru ani de detenţie, pentru brutalităţi de tip ordinar.

Cele petrecute după comutarea pedepsei constituie una din numeroasele revelaţii ale anilor 1948 şi 1949, în legătură cu « procesul » Dachau, arătând absenţa oricărui respect faţă de lege, în cadrul proceselor pentru crime de război. Rabinul Wise

---

[78]. PS-3420 ; PS-3422. Pentru ilustraţii, a se vedea, de exmplu, ANDRUS fotografi. O « macabră colecţie » de specimene Buchenwald figurează de asemenea în PÉLISSIER, începând cu pag. 64.

[79]. PS-3421; TMI, vol. III, pp. 521-522; citat de SHIRER,p. 984.

şi alte presonaje influente protestară violent contra comutării, iar Senatul american a deschis o anchetă asupra acestei afaceri. Concluzie qnchetei a fost următoarea :

Autorităţile militare spun că au fost incapabile să găsească dovezile vreuneia dintre crimele comise chipurile de Doamna Ilse Koch, pentru care aceasta ar putea fi judecată fără să se violeze principiul **non bis in idem** (care interzice judecarea unei persoane de două ori pentru aceleaşi fapte). Totuşi (…) pentru că procesul tribunalului nostru special al guvernului militar s-a sprijinit pe acuzaţii de tratare anormală a deţinuţilor non-germani de către diferiţii acuzaţi, tribunalele germane ar putea probabil să o judece pe Ilse Koch în virtutea legilor pentru crimele comise asupra cetăţenilor germani (…). Dacă poporul german ar decide judecarea Ilsei Koch pentru o astfel de inculpare, comisia este convinsă că autorităţile militare (americane) vor aporta întregul lor concurs autorităţilor germane.

Această distincţie între crimele comise contra germanilor şi cele comise contra non-germanilor nu era decât o găselniţă pe post de praf în ochii netoţilor. Afacerile de crime prezumtive contra jidanilor germani fuseseră tot timpul de competenţa tribunalelor americane specializate în crime de război. Distincţia nu era în niciun caz pertinentă, întrucât comutarea pedepsei Ilsei Koch se sprijinea pe concluzia că aceasta nu era vinovată de principalele crime ce îi erau reproşate, adică abajururile şi celelalte obiecte inexistente, indiferent de naţionalitatea presupuselor victime. De-a lungul controversei şi isteriei publice, generalul Lucius Clay nu şi-a schimbat decizia privind rejudecarea Ilsei Koch pentru aceleaşi crime, ce nu putuseră fi dovedite. Conform ziarului *New York Times*, această controversă « zguduise Statele Unite şi Europa ». Generalul Clay şi-a menţinut decizia în afacerea Ilse Koch, explicând că

Examenul Dosarului ce se sprijină pe rapoartele primite de la avocaţi, arată că acuzaţiile cele mai grave se bazează pe zvonuri şi rumori, nu pe dovezi reale. Pentru aceste motive, pedeapsa a fost comutată.

Nu am niciun fel de simpatie pentru Ilse Koch, se justifica generalul. Este vorba de o femeie depravată, de reputaţie îndoielnică. Fără îndoială, ea va fi comis multe lucruri condamnabile, ce ar putea fi pedepsite după legea germană. Noi însă nu am judecat-o pentru asta. Noi nu am judecat-o decât pentru crime de război şi învinuiri precise.

In ciuda acestei atitudini energice din partea guvernatorului militar american, presiunile venite de peste ocean siliră autorităţile germane să intenteze un nou proces doamnei Koch, după eliberarea acesteia de către americani, în octombrie 1949. S-a organizat un nou proces, al aceloraşi sublime « abajururi omeneşti » dintre care niciunul nu a putut fi găsit vreodată.

Bineînţeles, apărarea a demonstrat că depoziţiile celor doi martori ce o acuzaseră contraziceau alte depoziţii, făcute de ei cu ocazia altor « procese », obligând tribunalul german să înlăture mărturiile respective de la dosar. Totuşi, fără nicio dovadă, doamna Ilse Koch a fost condamnată la închisoare pe viaţă. Ea s-a spânzurat în propria-i celulă, în anul 1967[80].

Burney povesteşte despre Buchenwald scene asemănătoare celor de la Belsen, mai ales pentru prizonierii evacuaţi din locuri situate mai la Est, în ultimele săptămâni haotice ale războiului[81].

Dachau era unul dintre cele mai vechi lagăre de concentrare din Germania şi găzduia mai ales prizonieri politici austrieci, preoţi catolici (internaţi din motive pe care nu le vom examina aici) şi oameni de toate soiurile, mai curând în vârstă şi doar parţial apți de muncă. Lagărul avea însă propriul său grup de criminali ordinari. Se muncea în uzine situate în exteriorul lagărului. La sfârşitul războiului, o plantaţie de ierburi medicinale era pe cale de realizare iar o parte dintre deţinuţi lucrau la secarea unei mlaştini[82].

Să vedem însă modul în care, la sfârşitul războiului şi după acesta, Dachau a fost promovat lagăr de exterminare, dispunând de o « cameră de gazare ». Arătând că aşa ceva nu a existat la Dachau, nu contrazicem versiunea exterminaționistă prezentă. Partizanii acesteia au renunțat la Dachau, construindu-şi legenda pe lagărele din Polonia. Explorarea celor petrecute la Dachau nu este însă lipsită de interes. Ea ne ajută să înțelegem credibilitatea zero a ocupanților anglo-americani din Germania. Inițial, anglo-americanii au susţinut că exterminările au avut loc pe pământ german. Maria schimbând pălăria, anglo-americanii au lăsat-o moale cu Dachau… iar Buchenwaldul l-au cedat ruşilor. S-au depus mari eforturi pentru deformarea şi denaturarea celor petrecute la Dachau. Înţelegând natura grosolană şi stângăcia « dovezilor » prezentate, vom fi gata să trecem la analiza părţii centrale a înşelătoriei de la Auschwitz.

În martie 1945, condiţiile ce domneau în lagărele de concentrare au constrâns guvernul german să schimbe politica

---

[80]. *New York Times*, 24 sept. 1948, p. 3 ; 1 oct. 1948, p. 11 ; 8 oct. 1948, p. 10 ; 22 oct. 1948, p. 5, ;27 dec. 1948, p. 1m 12 ; 20 dec. 1950, p. 15 ; 16 ian. 1951, p. 1 ; 3 sept. 1967, p. 1.
[81]. BURNEY, pp. 106-109.
[82]. LENZ, pp. 32, 42, 78 ; PS-1063.

urmată anterior, care consta în excluderea totală a Comitetului internaţional al Crucii-Roşii (CICR) din lagărele de concentrare. Convenţiile internaţionale de atunci protejau prizonierii de război, nu însă şi ceilalţi deţinuţii din lagărele de concentrare. La 29 martie 1945, generalul SS Kaltenbrunner a autorizat CICR să plaseze un delegat în fiecare lagăr, pentru a asigura distribuirea de alimente şi medicamente, cu condiţia ca delegaţii respectivi să rămână la posturile lor până la sfârşitul războiului[83]. CICR a organizat transportul rutier al celor necesare, utilizarea căilor ferate fiind imposibilă. Eficacitatea acestor transporturi depindea întrucâtva de atitudinea fiecărui comandant de lagăr. De exemplu, ele au fost refuzate la Mauthausen, la 23 şi 30 aprilie 1945, locotenent-colonelul Ziereis pretinzând că nu are cunoştinţă de ordinul lui Kaltenbrunner[84].

La Dachau, CICR s-a bucurat de o primire relativ binevoitoare pe 27 aprilie, după una mai rece, cu o zi înainte, un delegat al Crucii-Roşii fiind autorizat să se stabilească în lagăr. Duminică 29 aprilie s-a constatat fuga majorităţii ofiţerilor germani, a gardienilor şi a membrilor personalului lagărului, comanda efectivă a lagărului revenind unui locotenent SS, Wickert, care avea şi el intenţia să fugă, împreună cu ultimii gardieni. Din cauza pericolelor ce ar fi decurs din acest abandon, mai ales violenţa exercitată de prizonieri asupra civililor germani din regiune şi pericolul difuzării epidemiilor, delegatul permanent îl convinse pe Wickert să rămână la postul său. Ei ajunseră la un acord cu privire la predarea lagărului, pe care delegatul Crucii-Roşii s-a străduit să îl respecte pe măsura posibilităţilor sale. Gardienii urmau să rămână la posturile lor, împiedicând astfel evadarea prizonierilor, Soldaţii care nu erau de serviciu se adunau, fără arme, într-o curte interioară. Se prevăzuse că garnizoana va fi autorizată să se retragă pe alte poziţii, după transferul lagărului către forţele americane.

Odată decise acestea, delegatul CICR ataşă o bucată de pânză albă la o coadă de mătură şi împreună cu un ofiţer german plecă în căutarea americanilor. După un anumit timp, întâlniră o unitate motorizată americană. Delegatul CICR se prezentă generalului american, pe care nu îl nominalizează în raportul său

---

[83]. Crucea-Roşie (1948), vol. I, p. 620 ; vol III p. 83, 184; Crucea-Roşie (1947), pp. 82-84.
[84]. Crucea-Roşie (1947), pp. 134-137.

ulterior. Aflând cu cine are de-a face, generalul american ceru delegatului Crucii-Roşii şi ofiţerului german să îl conducă la Dachau, în vederea câtorva fotografii pentru presă, mai ales că el vorbea de un tren plin de cadavre. Deşi se găsea de două zile la Dachau, delegatul Crucii-Roşii fusese prea ocupat cu alte probleme, astfel că nu auzise nimic de acest tren, despre a cărui existenţă nu află decât din gura generalului american.

Misiunea ei fiind astfel decisă, coloana americană se îndreptă spre lagărul Dachau. In cursul drumului, delegatul Crucii-Roşii ceru unui major, Every, să aducă generalului la cunoştinţă acordul încheiat de el cu ofiţerul german pentru predarea lagărului. De data asta însă, delegatul Crucii-Roşii nu a mai reuşit să contacteze generalul.

Sosind în lagăr, constatară că alţi americani le-o luaseră înainte, că germanii se predaseră şi santinelele fuseseră înlocuite. Deţinuţii erau foarte indisciplinaţi, unii dintre ei fiind înarmaţi. Mai multe focuri de armă fură trase contra gardienilor SS, înregistrându-se morţi de ambele părţi. Delegatul Crucii-Roşii reuşi să prezinte generalului planul pentru transferul lagărului, care îl aprobă imediat. Prizonierii germani nu fură însă autorizaţi să plece sau să se retragă, aşa cum fusese prevăzut, mulţi dintre ei fiind agresaţi de către deţinuţii avizi de răzbunare.

Americanii dezarmară câţi deţinuţi au putut, fără să stopeze dezordiniea. Unii deţinuţi îmbrăţişau soldaţii americani, alţii smulgeau gardurile de sârmă ghimpată, fugind care încotro. Americanii traseră câteva focuri de armă pe deasupra capetelor, reuşind să calmeze spiritele, către orele 10 seara. Totuşi s-a tras şi pe timpul nopţii. A doua zi, 30 aprilie, s-a asigurat o aprovizionare convenabilă. În ziua de marţi 1 mai, sosiră membrii delegaţiei CICR, care s-au arătat doritori să vadă nu numai cadavrele disponibile ci şi, « de asemenea, camera de execuţie, camera de gazare, crematoriile, etc[85]. ».

Cele precedente sunt un rezumat al raportului delegatului Crucii-Roşii. El nu conţine afirmaţii de genul celor avansate mai târziu, fără legătură unele cu altele, ale vechilor deţinuţi J. M. Lenz şi Nerin E. Gun, care pretindeau că la sosirea în lagăr, americanii au tras în gardienii SS întâlniţi (ceea ce este fără îndoială o exagerare). Gun susţine că agresivitatea americanilor s-a extins chiar şi asupra câinilor aflaţi în coteţele lor, iar Lenz

---

[85]. Crucea-Roşie (1947), pp. 144-146, 149-152.

afirmă că generalul american a ordonat bombardarea vreme de două ore a oraşului Dachau, aflat fără apărare, ca represalii pentru cadavrele întâlnite peste tot. Până la urmă, generalul american fu convins să renunţe la ideea de a bombarda oraşul Dachau[86]. Dacă există vreo urmă de adevăr în toate acestea, atunci delegatul Crucii-Roşii a comis o foarte serioasă omisiune în raportul său.

Este important să înţelegem la ce făcea aluzie delegatul Crucii-Roşii, vorbind de « camera de gazare » în raportul său. Tonul acestui raport este ironic, dispreţuitor pe alocuri, autorul fiind conştient de prostiile şi tâmpeniile cărora presa le făcea o publicitate masivă. Astfel, în legătură cu cadavrele descoperite în faimosul tren de la Dachau, delegatul CICR notează că « mulţi dintre aceşti oameni fuseseră ucişi, în vreme ce alţii muriseră probabil de foame ». De asemenea, deşi delegatul pomeneşte la tot pasul numele locotenentului Wickert, al majorului Every şi al altor persoane, el refuză să menţioneze numele comandantului merican (Linden ou Patek, se pare), pe care se mulţumeşte să-l numească « generalul ».

După capturarea lagărului, două tipuri de încăperi au fost calificate drept « camere de gazare », de către propaganda americană. Gun reproduce fotografiile respective, care sunt ilustraţiile noastre cu n° 16 şi n° 22. Prima reprezintă o sală ordinară de duşuri, pe care politrucii americani avură îndrăzneala să o prezinte drept cameră de gazare camuflată în sală de duşuri. Fotografia n° 19 prezintă intrarea în această baie cu duşuri (*Brausebad*).

Al doilea tip de încăpere calificată drept « cameră de gazare » era de fapt o cameră de dezinfecţie, iar fotografia 22 prezintă uşa acesteia. Se par că uşa este autentică, nefiind fabricată pentru nevoile propagandei. Pentru a vedea despre ce este vorba, să examinăm fotografia n° 13. In stânga, distingem uşa în chestiune şi o grămadă de haine aparţinând prizonierilor. O instalaţie de genul acesta era necesară şi exista în toate lagărele de concentrare germane. Fotografia n° 6 prezintă interiorul unei camere de dezinfecţie.

Clădirea din fotografia 13 cuprinde camera de dezinfecţie şi sala de duşuri din fotografia 16, plus crematoriile din fotografia 17. Ea a fost conservată şi turiştii o vizitează în mod curent,

---

[86]. LENZ, p. 270 ; GUN, pp. 63-64.

fiind depărtată, izolată de partea principală a lagărului. Era însă normal ca aceste instalaţii, camera de dezinfecţie şi crematoriul, să nu fie amplasate într-un loc foarte frecventat de către deţinuţi. Din motive de igienă, pentru camera de dezinfecţie, iar pentru crematoriu din motive de ordin moral. Duşul era necesar dezinfectării celor ce lucrau în această clădire, înainte ca ei să revină în partea principală a lagărului. Nu ştiu dacă aceste duşuri serveau şi noilor veniţi sau dacă existau altele în acest scop. După cum o sugerează ilustraţia n° 16 şi după cum o confirmă diverse lucrări, pentru rolul propagandistic de « cameră de gazare », sala de duşuri a fost preferată celei de dezinfecţie. Camera de dezinfecţie era prea mică, pentru a putea fi prezentată drept cameră de gazare ce ar fi putut servi la asasinarea a nenumărate victime.

Cu ocazia « proceselor pentru crime de război », martorii afirmară existenţa gazajelor la Dachau, cazul lui Franz Blaha, martor TMI de profesie, care a vorbit, nu mai puţin, de piei tatuate, ca şi la Buchenwald[87]. Bineînţeles, s-a pretins totdeauna că cei ale căror cadavre au fost găsite în lagăr, în momentul capturării acestuia, mai ales cei din tren, fuseseră asasinaţi.

Numărul cadavrelor din trenul Dachau a fost de aproximativ 500. Către sfârşitul războiului, găsitul cadavrelor în trenurile nemţeşti devenise ceva obişnuit, inclusiv în trenurile normale de călători. In ianuarie 1945, într-un tren sosit la Berlin[88], au fost descoperiți 800 de nemți decedați de frig. Sistemul feroviar german era total dezorganizat, condiţiile din aprilie 1945 nu sunt uşor de imaginat. Totuşi, ar trebui să încercăm a replasa aceste trenuri pline de cadavre în contextul perioadei respective. Trebuie să avem în vedere şi starea de sănătate a călătorilor respectivi, în momentul urcării lor în tren. Comandantul de lagăr de concentrare, căruia i se dăduse ordinul, considerat de el aberant, de a transfera un număr « N » de deţinuţi, în lagărul « X », şi-ar fi putut spune că urcarea în tren a celor morţi pe jumătate avea dublul merit de reducere a mortalităţii în lagăr şi de debarasare de muribunzi. Genul acesta de probleme nu prezintă însă aici un interes esenţial sau central.

Adevărul cu privire la Dachau a ieşit repede la iveală, fără să i se facă însă publicitate. Cauzele deceselor celor ale căror

---

87. TMI, vol. V, pp. 170-177 ; Rassinier (1962), p. 78.
88. BURNEY, p. 107 ; Crucea-Roşie (1947),p. 151.

cadavre s-au găsit, cu ocazia capturării lagărelor, au fost descrise într-o publicaţie din 1948 a Asociaţiei americane pentru progresul ştiinţelor (*Association for the Advancement of Science*). Pe măsura avansării în Germania, armata americană întâlnea genul de condiţii prevăzute de serviciile sale sanitare, pentru care fuseseră pregătite o serie de contra-măsuri :

In lunile aprilie şi mai 1945, Germania oferea spectacolul groaznic al unui amestec de oameni fără locuinţe, în drum de la un loc la altul, adesea înfometaţi şi vehiculând agentul patogen al tifosului. (…) Numărul de cazuri raportate a fost tot mai mare, pe măsura avansării în teritoriul german. In zona armatei americane, Germania era invadată uniform de tifos. Desigur, unele grupuri umane erau atinse foarte sever, iar altele mai puţin. In lagărele de concentrare, în închisori şi în colectivităţile din jur exista o mare concentraţie de bolnavi de tifos.

Numărul prizonierilor de la Dachau în momentul cuceririi lagărului este estimat între 35 şi 40 mii de oameni ce trăiau în condiţii rele chiar pentru un lagăr, mai rele decât în orice alt lagăr căzut în mâinile americanilor. Clădirile supra-populate ale lagărului erau foarte murdare iar oamenii plini de purici şi păduchi. Pe căile ferate din jur, în mai multe vagoane pentru animale, au fost descoperite cadavre peste cadavre, vestigii ale convoaielor de prizonieri sosite din Nord, în ultimele zile de război, transferate la Dachau în speranţa de a scăpa din faţa ofensivei armatei americane.

Nu vom cunoaşte niciodată numărul exact al bolnavilor de tifos în momentul capturării lagărului. Zile întregi s-au scurs înainte de a se face recensământul bolnavilor. In spitalul lagărului au fost găsite mai multe sute de bolnavi. Numărul lor era derizoriu faţă de cel al bolnavilor ce trăiau în barăci, împreună cu cei presupuşi sănătoşi. Erau îngrămădiţi în priciuri pe patru nivele, uneori doi sau trei pe acelaşi aşternut mizerabil şi neîncăpător. Bolnavii şi cei încă în stare satisfăcătoare erau îngrămădiţi la un loc, fără niciun fel de îngrijire sanitară şi într-o putoare de nedescris, putoarea morţii[89].

Nu este surpunzător că Dachau a fost într-o situaţie disperată apropiată de cea de la Bergen-Belsen. Numărul prizonierilor morţi de tifos, după începutul lui 1945, se estimează la 15 000, majoritatea în ultimele două luni de război[90].

Americanii s-au înstăpânit peste Dachau, folosindu-l pentru scopurile lor militare şi pentru organizarea « proceselor pentru crime de război ». Aflat în post la Dachau şi dezaprobând cu tărie cele petrecute acolo în numele Statelor Unite, avocatul american, Stephen F. Pinter, scria în 1959 :

După război, vreme de 17 luni, am fost la Dachau, ca delegat al Ministerului de Război al Statelor Unite. Pot atesta că la Dachau nu au existat camere de gazare. Ceea ce se arăta vizitatorilor şi turiştilor, drept cameră de

---

[89]. GORDON, pp. 23-25.
[90]. Crucea-Roşie (1947), p. 150.

gazare, era de fapt un crematoriu. Nu au existat camere de gazare în niciunul din lagărele de concentrare din Germania. Se zice că ar fi existat o cameră de gazare la Auschwitz. Fiind vorba de zona de ocupaţie rusă, nu am avut autorizaţia necesară pentru a ancheta, întrucât ruşii nu permiteau acest lucru.

[Ziaristul V. S. Pritchett] foloseşte şi el vechiul mit propagandistic după care milioane de jidani ar fi fost ucişi de către naţional-socialişti. Conform celor pe care le-am putut stabili în cei şase ani petrecuţi în Germania şi Austria după război, numeroşi jidani au putut fi ucişi, dar cifra de un milion nu a fost niciodată atinsă. Am stat de vorbă cu mii şi mii de jidani trecuţi prin lagărele de concentrare din Germania şi Austria, mă consider la fel de calificat ca oricare altul, în această problemă[91].

Iată ce declara, în 1960, Institutul de Istorie Contemporană din München (Institut für Zeitgeschichte), « model de ostilitate şi rezistenţă contra nazismului » :

Camera de gazare de la Dachau nu a fost niciodată terminată şi pusă în funcţiune (…). Distrugerea masivă a jidanilor prin gazare a început prin 1941-1942, numai în rarele puncte alese în acest scop şi prevăzute cu instalaţiile tehnice adecvate, mai ales în teritoriul polonez ocupat (dar în niciun loc din vechea Germanie) […][92].

Acesta este esenţialul celor ce putem spune despre Dachau. In cursul verii 1973, printre informaţiile furnizate turiştilor la Dachau, camera de dezinfecţie era corect prezentată ca atare. Nu s-a încercat prezentarea ei drept cameră de exterminare. Cu privire la sala duşurilor, prospectul turistic spunea că :

Această cameră de gazare, camuflată în sală de duşuri, nu a fost utilizată. Prizonierii selecţionaţi pentru gazare erau duşi la castelul Hartheim (lângă Linz, în Austria) sau în alte lagăre.

Asta este tot ce putem spune despre Dachau. Această minuţioasă examinare a dosarului Dachau a fost necesară, pentru justa evaluare a credibilităţii propagandei americane.

II. 3. Funcţia industrială al lagărului Auschwitz

Bineînţeles, lagărele din complexul Auschwitz au făcut parte din acelaşi sistem de lagăre de concentrare ca Buchenwald şi Dachau. Totuşi, instalaţiile desemnate sub numele de « Auschwitz » au fost cu adevărat unice, din mai multe puncte de vedere. Acest lucru este atât de adevărat încât, pentru

---

[91]. Scrisoarea lui Pinter către săptămânalul catolic american *Our Sunday Visitor*, 14 iun. 1959, p. 15.

[92]. *Die Zeit*, 19 aug. 1960, p. 14 (Scrisoarea lui M. Broszat, directorul Institutului ; RASSINIER (1962), p. 79.

înţelegerea rolului jucat de Auschwitz este necesară o bună reîntoarcere în urmă şi abordarea unor chestiuni ce vor părea la început excesiv de tehnice.

Cauza principală a înfrângerii germane din 1918 fusese penuria generală provocată de blocusul englezesc. Lipsa petrolului şi a cauciucului paralizase armata, iar starea de foamete făcuse situaţia internă extrem de instabilă. Printre alte câteva motive, Germania capitulase în 1918 ca victimă a primei « crize energetice » din secolul XX.

In timpul războiului, industria chimică germană înţelesese extrema vulnerabilitate a Reichului în ce priveşte materiile prime, ceea ce explică popularitatea noţiunii de « autarhie », după război. Graţie experienţei primului Război mondial, toată lumea înţelesese că nu se poate conta nici pe importuri, nici pe un ajutor din străinătate. Singurele materii prime ce ne interesează aici sunt petrolul şi cauciucul, ambele practic inexistente în Germania. In Europa, numai România dispunea de rezerve importante de petrol. Cât despre cauciuc, acesta nu se găsea nicăieri în Europa, care, dimpotrivă, prezenta imense rezerve de cărbune, atât în Germania cât şi în alte părţi.

In 1918 existau şase societăţi în domeniul industriei chimice, care au fuzionat în 1925 în complexul IG-Farben. Principala societate din cadrul IG-Farben era Badische Anilin und Soda Fabrik, de la Ludwigshafen-am-Rhein, care lansase încă de la începutul primului Război mondial un program de cercetare în vederea producerii de benzină şi de cauciuc sintetic pe bază de cărbuni. Această cercetare a continuat fără întrerupere după constituirea giganticei IG-Farben şi după venirea lui Hitler la putere, în 1933. Guvernul nazist a adoptat o politică de subvenţionare a acestei cercetări, orientată către o perspectivă autarhică generală[93]. Iată de ce, graţie încurajării oficiale, a nevoii reale de produse sintetice şi a poziţiei ştiinţifico-tehnologice de frunte în ce priveşte aplicaţiile industriale, Germania avea un avans considerabil asupra întregii lumi, în acest domeniu.

Intre cele două articole lipsă, petrolul sintetic era mai uşor de fabricat decât cauciucul sintetic. Cărbunele este compus mai ales din carbon, iar principiul general este că prin tratarea acestuia cu hidrogen, la presiuni şi temperaturi înalte (hidrogenare), se

---

[93]. HOWARD, pp. 3, 11-22, 44, 60-62 ; TMN, vol. VII, pp. 79-80.

ajunge la petrol. Apoi, pe bază de petrol, se putea obţine gama cunoscută de produse chimice : diverse genuri de combustibil lichid, coloranţi, explozivi, medicamente, etc. La baza ei, ideea era simplă dar procedeele industriale cam costisitoare. Se înţelege de ce munca de cercetare urmărea găsirea celor mai buni catalizatori cu putinţă. In timpul celui de al II-lea Război mondial au existat numeroase rafinării de petrol sintetic, în Germania şi în ţările vecine, care produceau aproximativ 75% din combustibilul utilizat de germani, restul venind mai ales din România[94].

Lucrurile erau mult mai complicate în ce priveşte cauciucul sintetic. Problemele tehnice legate de obţinerea unui cauciuc sintetic nu prea scump şi adaptabil confecţionării de pneuri nu au putut fi rezolvate decât către începutul celui de al II-lea Război Mondial.

Putem vorbi de două etape esenţiale în fabricarea de cauciuc sintetic. Este vorba mai întâi de polimerizare, adică de crearea unor lungi lanţuri de molecule, care în cadrul celei de a doua etape urmau a fi legate între ele, adică vulcanizate. S-a pus problema unei molecule adaptabile polimerizării şi vulcanizării, care s-a dovedit a fi butadiena. La sfârşitul anilor douăzeci, s-a descoperit că sodiul sau natriul (Na) este un excelent catalizator pentru polimerizarea butadienei. Din această cauză, cauciucului sintetic obţinut pe bază de **bu**tadienă şi **na**triu i s-a spus « Buna ». Către 1935 s-a renunţat la natriu, fără să se abandoneze termenul de « buna ». Apoi, înlocuind 25% din butadienă prin stiren s-a obţinut cauciucul sintetic « Buna-S », ce s-a dovedit foarte indicat la confecţionarea pneurilor pentru automobile[95].

Prima şi cea mai mare uzină germană pentru fabricarea de Buna-S a fost construită la Schkopau, între 1937 şi 1939. Capacitatea de producţie a acesteia era de 6 000 de tone pe lună. O a doua uzină a fost construită la Huels, între 1938 şi 1940, capacitatea ei de producţie fiind de 4 000 de tone pe lună, începând cu august 1940. In ianuarie 1941 s-a început construirea unei a treia uzine, la Ludwigshafen, sediul centrului de cercetări I. G. Farben. Uzina a intrat în producţie în martie 1943, cu o capacitate de 2 500 tone pe lună. In 1941, la

---

[94]. CRAVEN, p. 172.
[95]. HOWARD, pp. 35-37.

Auschwitz, a început construirea unei a patra uzine, prevăzută a produce 3 000 tone de Buna-S pe lună.

Cercetările ştiinţifice au continuat şi în perioada de construcţie a acestor uzine, diferenţele între procedeele de fabricaţie utilizate în cele patru uzine fiind mai mult sau mai puţin evidente. In toate cazurile se pleca de la carbon. La Schkopau butadiena era produsă printr-un lanţ clasic carbură de calciu-acetilenă-butadienă. La Huels faza de carbură de calciu (carbid) a fost înlocuită printr-o operaţie pe bază de gaz hidrocarburat. La Ludwigshafen s-a revenit la lanţul clasic, introducându-se însă procedeul superior Reppe, pentru faza acetilenă-butadienă. Uzina din Auschwitz utiliza şi ea o versiune a lanţului clasic[96].

Motivul pentru care Auschwitz apare în acest context este cât se poate de simplu : lagărul de concentrare Auschwitz a fost de fapt un enorm complex industrial.

Anexând o mare parte din Polonia, după împărţirea acesteia cu Rusia, în 1939, Germania a intrat în posesia bazinului carbonifer din Silezia nordică. S-a decis exploatarea acestuia, studiindu-se posibilitatea instalării unei uzine de hidrogenare pentru fabricarea cauciucului. S-a constatat că micul oraş Oswiecim (13 000 locuitori, în germană Auschwitz), avea o poziţie ideală, fiind înconjurat de trei râuri ce ar fi putut furniza energia necesară şi de un al patrulea, nu prea departe, ce putea fi folosit pentru evacuarea deşeurilor. Inainte de primul Război mondial, Auschwitz-ul fusese un mic ducat al Imperiului Habsburgic. Din altă pespectivă, Auschwitz-ul era bine plasat la marginea de sud a bazinului de huilă din Silezia, în regiunea minieră poloneză din jurul localităţii Katovice (Kattowitz)[97].

La începutul lui 1941 s-a luat decizia construirii unei uzine de cauciuc sintetic la Auschwitz, pe bază de mână de lucru liberă, din vecinătate, ca şi a celor din lagăr. Din întâmplare, în apropierea oraşului exista un lagăr pentru partizanii prizonieri de război, care număra deja 7000 de oameni instalaţi într-o veche cazarmă a artileriei poloneze. Această veche cazarmă deveni centrul expansiunii viitoare, prin construirea unor lagăre suplimentare. S-a ajuns la ceea ce Auschwitz a rămas până la sfârşit, adică un lagăr pentru prizonierii politici constrânşi să

---

[96]. DUNBROOK, p. 50 ; NAUNTON, p. 107.
[97]. DUBOIS, pp. 154-155.

muncească. In general, este numit Auschwitz I, utilizându-se de asemenea termenii de « lagăr principal », *Hauptlager* şi *Stammlager*[98].

In cursul lui 1941 s-a început construirea unui al doilea lagăr, Auschwitz II sau Birkenau, la aproximativ doi km nord-est de Auschwitz I, destinat iniţial prizonierilor de război. O parte din el a fost terminată în aprilie 1942, cu concursul prizonierilor de război ruşi. Vom studia în amănunt rolul acestui lagăr.

S-a decis mutarea a patru mii de jidani din Auschwitz într-un alt oraş, făcându-se astfel locul necesar muncitorilor liberi din diversele industrii. La 16 noiembrie 1941 s-a decis construcţia unui al treilea lagăr, Monowitz, situat la 4,8 km est de Auschwitz I, nu departe de uzina Farben. Acesta era destinat adăpostirii celor ce lucrau la construcţia uzinei şi în alte intreprinderi din zonă. S-a utilizat din nou mâna de lucru furnizată de prizonierii ruşi de război[99]. Ilustraţia n° 5 arată amplasarea acestor trei lagăre[100].

În zona respectivă, pe o rază de 40 de km, mai existau o serie de mici lagăre exterioare, între care Rajsko şi Harmense, mai apropiate, erau sub direcţia administraţiei Auschwitz. Au fost numărate între 13 şi 39 de lagăre, funcţie de difiniţia dată acestui termen. Lagărele mai mici sau exterioare erau destinate mai ales celor ce lucrau la cele cinci furnale sau la cele cinci mine de cărbuni. Monowitz şi toate lagărele exterioare sunt uneori desemnate sub numele de Auschwitz. Ansamblul de lagăre, Auschwitz I, Birkenau (Auschwitz II) şi Monowitz (Auschwitz III) ca şi industriile ce foloseau mâna de lucru a deţinuţilor sunt desemnate de regulă prin termenul general de « Auschwitz[101] ».

Prizonierii de la Auschvitz III nu se deosebeau prin nimic de ceilalţi, deşi printre ei figurau mulţi prizonieri de război britanici[102]. Conform sentinţei TMN, munca prizonierilor britanici nu era contrară convenţiei de la Geneva, întrucât desinaţia finală a uzinei de buna era paşnică[103]. Crucea-Roşie era de aceeaşi părere. Deşi informată precis asupra situaţiei, ea nu a

---

98. REITLINGER, pp. 110, 128 ; NO-034 în TMN vol. V, p. 385.
99. REITLINGER, pp. 114-115 ; DUBOIS, p. 156.
100. Central Commission, Illustrations n° 2 şi n° 4; LANGBEIN, p. 929.
101. Central Commission, p. 30; REITLINGER; p : 492; NO-021 în TMN, vol.V, p.385.
102. DUBOIS, pp. 217-218, 223-227; REITLINGER, p. 115.
103. TMN, vol. VIII, pp. 1183-1184.

menţionat folosirea mâinii de lucru britanice în raportul său ulterior asupra problemelor întâlnite de ea în cursul războiului, cu privire la flosirea prizonierilor de război britanici pentru lucrări cu caracter militar[104].

Efctivele ordinare ale lagărelor erau de 20 000 pentru Auschwitz I, 35 000 pentru Auschwitz II (dintre care 30-60% femei) şi de 15 000 pentru Auschwitz III. Auschwitz era astfel, de departe, cel mai vast complex de lagăre de concentrare din sistemul german. In august 1943, Sachsenhausen se clasa pe locul doi, cu 26 500 de deţinuţi[105]. Numeroşi muncitori liberi din regiune au lucrat în cadrul complexului industrial Auschwitz. Astfel, mâna de lucru folosită de uzinele Farben cuprindea sub 30% prizonieri sau deţinuţi, peste 50% erau muncitori liberi, angajaţi voluntar, ceilalţi aproximativ 20% fiind muncitori germani obişnuiţi sau ordinari[106].

Auschwitz I era centrul administrativ al tuturor serviciilor SS de la Auschwitz, care se ocupau de pază, alimentaţie, sănătate, îmbrăcăminte, locuinţe, distracţii şi disciplină printre deţinuţi. Norma de ore-muncă la Auschwitz era aceeaşi ca pentru celelalte lagăre de concentrare germane : 11 ore de muncă pe zi, şase zile pe săptămână, cu un supliment duminica dimineaţa, în caz de urgenţă[107].

La Auschwitz au existat şi activităţi de divertisment : concert, music-hall, cinema, competiţii de atletism, cluburi sportive. A existat de asemenea un bordel pentru prizonieri, prostituatele fiind profesioniste special recrutate în acest scop[108]. Despre serviciul sănătate vom vorbi ceva mai departe.

Faptul că administraţia SS furniza servicii atât de întinse, arată că intreprinderile industriale utilizând munca prizonierilor îi « închiriau » pe aceştia de la SS. Tariful ordinar pare să fi fost între 4 şi 6 mărci pe zi sau chiar mai mult, adică între 1 şi 1,5 dolari[109]. Prizonierii constituiau deci baza imperiului birocratic şi economic al lui Himmler. Această resursă plus funcţiunile anexe

---

[104]. Crucea-Roşie (1947), p. 92; Crucea-Roşie (1948), vol. I, pp. 546-551.
[105]. Central Commission, p. 31; REITLINGER, pp. 123, 492 ; PS-1469 şi NO-021 în TMN, vol. V, pp. 382, 385.
[106]. NI-11412-A în TMN, vol. VIII, pp. 311-312.
[107]. NO-1290 în TMN, vol. V, p. 371.
[108]. COHEN, p. 180; CHRISTOPHERSEN, P. 34. A se vedea şi GUN, pp. 38-40, în ce priveşte bordelul de la Dachau.
[109]. TMN, vol. IX, p. 121; Central Commission, p. 37.

de hrană, îmbrăcăminte şi altele constituia una dintre funcţiile de bază ale organizaţiei SS. Farben a dat dovadă de suficientă suplețe, obţinând pentru prizonierii de la Monowitz un aranjament special : i s-a acordat posibilitatea de a se ocupa de tot ce privea viaţa prizonierilor folosiţi, astfel că vărsămintele încasate de SS au diminuat. Neînţelegerile la care ne puteam aştepta, nu au întârziat să apară între SS şi Farben. SS a reclamat faptul că deţinuţii erau bătuţi şi suportau diverse mizerii anormale, menţionând condiţiile mediocre de igienă din cadrul spitalului de la Monowitz. Astfel, când o cincime dintre deţinuţii îngrijiţi la acest spital au fost retrimişi la Birkenau, vărsămintele necesare îngrijirii lor au încetat imediat, organizaţia SS trebuind să ia asupra ei cheltuielile sanitare necesare. Rănită în orgoliul de a nu fi putut beneficia de drepturile sale obişnuite privind prizonierii apţi de muncă, administraţia SS a fost exasperată, pe deasupra, de a nu-i fi fost returnaţi decât prizonierii inapţi de muncă. Din această cauză, ea a cerut ca spitalul din Monowitz, care nu dispunea decât de 300 de paturi, să fie mărit. Răspunsul primit de la Farben a fost că prizonierii ce nu sunt suficient de robuşti pentru a lucra, nu au ce căuta în uzinele ei[110].

Ca şi Auschwitz I, Birkenau trebuia să furnizeze mâna de lucru necesară uzinelor Farben, diverselor filiale ale acestora și altor intreprinderi precum fabrica de obuze Krupp sau uzina electrică Siemens. In plus, deţinuţii amenajau terenul în urma diverselor demolări, secau mlaştinile din jur, construiau drumuri, cultivau plante medicinale sau tehnice (Rajsko), exploatau o fermă model (Harmense), confecţionau veşminte, etc[111]. După cum vom vedea, lagărul Birkenau avea şi alte funcţiuni. Ne vom ocupa în special de alegaţiunile conform cărora la Birkenau se executa un program de ucidere în masă a jidanilor cu ajutorul « camerelor de gazare », scopul deplasării lor la Birkenau fiind, chipurile, mai ales acesta[112].

Cifrele pe care le-am dat cu privire la efective nu sunt decât nişte exemple. In realitate, populaţia de la Birkenau a variat considerabil, lagărul nefiind de fapt niciodată terminat. Se pare că se prevăzuse găzdurea a 200 000 de prizonieri la Birkenau, în

---

[110]. TMN, vol. IX, p. 121; Central Commission, p. 37.
[111]. DUBOIS, p. 141; TMN, vol. VI, pp. 207, 223, TMN vol. IX, p. 120; US-WRB (1944), partea I-a, pp. 1-2; CHRISTOPHERSEN, pp. 23-25.
[112]. REITLINGER, pp. 115, 157; HILBERG, pp. 565, 574.

vreme ce Auschvitz I ar fi fost şi el lărgit pentru o cifră maximă de 30 000 de oameni[113]. Auschwitz I era considerat « lagăr-mamă » în virtutea faptului că era cel mai vechi şi că acolo erau instalate serviciile administraţiei. Birkenau însă sau Auschwitz II a fost conceput pentru a răspunde nevoilor specifice ale diverselor activităţi din complexul economico-social Auschwitz. El era destinat a fi « lagărul principal » în ce priveşte capacitatea de adăpostire a unui mare număr de prizonieri.

Pe cât era de potrivită din punct de vedere tehnic, regiunea Auschvitz-Katovice era foarte nepotrivită în ce priveşte condiţiile de viaţă ale oamenilor. Solul acestei regiuni este extrem de plat, adesea fără posibilităţi de evacuare a apelor reziduale, fiind plin de mlaştini ce otrăveau aerul şi transformau terenul într-o continuă baltă de noroi. In această regiune, malaria şi tifosul era pericole naturale, pe care războiul nu făcuse decât să le accentueze. Camioanele erau dezinfectate după fiecare transport de prizonieri, ca şi hainele acestora[114].

După 1942, uzinele de hidrogenare Auschwitz produceau petrol, benzină şi alte produse chimice. In ianuarie 1945, când lagărul fu evacuat, ele încă nu produceau cauciucul Buna, fiind abia la faza acetaldehidei pe bază de acetilenă[115]. Relativa încetineală în construcţia uzinei s-a datorat slabei industrializări a regiunii, folosirii prizonierilor ca mână de lucru şi stării proaste de sănătate a multora dintre deţinuţi. Acest ultim punct a avut alte implicaţii, de care ne vom ocupa în contextul potrivit.

Nu ştiu dacă uzina de cauciuc de la Auschwitz urma să fie identică cu cea de la Ludwigshafen sau o versiune ameliorată, dacă nu cumva ea urma să reprezinte o nouă generaţie în construcţia uzinelor de cauciuc. In orice caz, dacă s-ar fi putut termina, ar fi fost cea mai modernă uzină de cauciuc sintetic din lume.

---

[113]. Central Commission, p. 31.
[114]. Central Commission, pp. 27-29; DUBOIS, p. 130; FRIEDMAN, p. 33.
[115]. BUBOIS, p. 341; NAUNTON, p. 107; BERB & WAKEFIELD, p. 945.

CAPITOLUL III

WASHINGTON ŞI NEW YORK

III. 1. Criza de cauciuc din 1942

Aparent, în 1942, situaţia militară a Aliaţilor era disperată. După iarna 1941-1942, armatele germane îşi continuau ofensiva în Rusia. Distrugerea unei bune părţi din flota americană la Pearl Harbor (7 decembrie 1941) transformase Pacificul într-o mare japoneză. America s-a găsit dintr-o dată în faţa unei probleme neprevăzute, ce consta în lipsa unei materii prime cruciale, fără de care niciun efort de război nu părea posibil. Japonia pusese mâna pe 90% din fostele surse de cauciuc ale Statelor Unite, întregul arhipelag Malaez sau Insulinda, inclusiv insulele Filipine. Restul de 10% din nevoile de cauciuc ale Statelor Unite proveneau din America Centrală şi de Sud[116].

Felul în care America s-a descucat în această gravă situaţie constituie una dintre marile ironii ale istoriei. Ne-am fi putut aştepta ca Statele Unite să nu poată rezolva această problemă, întrucât problema autarhiei nu se pusese niciodată pentru economia americană.

Firma Standard Oil din New Jersey cunoştea principalele etape ale procesului de fabricaţie al cauciucului « Buna », în cadrul intreprinderilor IG-Farben din Germania. Incă din 1927, cele două companii încheiaseră o serie de acorduri de cooperare tehnică, ce cuprindeau, între altele, concesiunea mutuală a licenţelor. Standard Oil era foarte interesată de fabricaţia cauciucului « Buna », întrucât acesta ar fi putut fi obţinut şi din petrol, ba chiar mult mai uşor. Cu aprobarea guvernului german, cooperarea dintre cele două firme continuase până la începutul războiului, ba chiar şi după. Din această colaborare, partea americană a obţinut avantaje imense, în vreme ce germanii nu au câştigat aproape nimic[117].

În septembrie 1939, izbucnirea ostilităţilor între Germania, Franţa şi Anglia a produs oarecare confuzie juridică în cadrul acordurilor dintre Standard şi IG-Farben, pe care însă nu avem

---

[116]. HOWARD, pp. 4-7, 216 ; U. S. Special Committee, p. 24.
[117]. HOWARD, capitolele de la II la IX.

nevoie să o studiem aici. Farben a vrut să clarifice această situaţie confuză, în cadrul reuniunii ţinute la La Haye (22 septembrie 1939). Cu această ocazie s-au făcut anumite aranjamente juridice, în legătură cu care Frank A. Howard, de la Standard, notează următoarele :

Din punct de vedere militar, eram convins că numai germanii erau interesaţi să blocheze relaţiile dintre Standard şi IG-Farben la starea în care le-a surprins războiul[118].

Aranjamentele decise la La Haye s-au dovedit insuficiente, ajungându-se la o nouă reuniune în primăvara lui 1940. Howard notează un motiv în plus, pentru această nouă reuniune :

[…] Intre altele, intenţia noastră era să cerem nemţilor să ne furnizeze planrile detaliate pentru fabricarea cauciucului « Buna ». Speram ca Farben să obţină, din partea guvernului german, autorizaţia de a ne vinde planurile instalaţiilor de polimerizare construite în Germania, în cadrul programului guvernamental.

In cadrul noii reuniuni între reprezentanţii Standard şi cei de la Farben, ţinută la jumătatea lui aprilie 1940, la Bâle (Elveţia) aceste speranţe s-au redus aproape la zero, întrucât chiar atunci avea loc bătălia pentru Norvegia. Noile condiţii politice au impus conştientizarea gravităţii situaţiei de către germani, punându-se astfel capăt relaţiilor dintre Farben şi Standard. Bineînţeles, nu se mai punea problema cumpărării planurilor uzinelor germane de cauciuc. Iată însă ce notează Howard despre aceasta :

Un alt aspect ne interesa foarte mult. Doream să ne asigurăm că germanii nu au introdus schimbări radicale în procedeele şi formulele lor de fabricare a cauciucului « Buna ». Nu se mai punea însă problema să îi întrebăm direct pe delegaţii IG-Farben, întrucât aceştia nu puteau aborda etapele efortului industrial de război al Germaniei. In cursul aranjării însă a transferului de brevete şi în cadrul discuţiilor pentru definirea licenţelor necesare pentru aplicarea acordurilor de la La Haye, am obţinut suficiente informaţii pentru a fi siguri că etapele fundamentale ale fabricării cauciucului sintetic au rămas neschimbate, concluzie confirmată ulterior din plin.

Acesta a fost ultimul contact direct între Standard şi germani pe tema cauciucului « Buna[119] ».

Intreaga cunoaştere americană despre procedeele de fabricare a cauciucului sintetic provenea din relaţiile dintre Standard şi IG-Farben, iar această cunoaştere a făcut posibil efortul de război american. Este vorba de un fapt admis de toată lumea în

---

[118]. HOWARD, pp. 82-83.
[119]. HOWARD, pp. 104-108.

cadrul industriei cauciucului[120]. Cu toate acestea, Standard Oil a făcut ulterior obiectul unor critici stupide, şi chiar al unei acţiuni în justiţie[121].

În 1942, dispariţia bruscă a principalei surse de aprovizionare în cauciuc a declanşat în Statele Unite o gravă criză politică. Un program de fabricare a cauciucului sintetic exista de la mijlocul lui 1940, când a fost creată Rubber Reserve Corporation în sânul lui Reconstruction Finance Corporation, agenţie condusă de Jesse H. Jones, ce controla stocurile şi rezervele de cauciuc, finanţând construcţia uzinelor « Buna », începută în 1941. Totuşi, întrucât nimeni din sferele conducătoare americane nu prevăzuse pierderea totală a cauciucului din Extremul Orient, programul de fabricaţie de cauciuc sintetic era încă foarte modest. In consecinţă, experienţa practică a utilizării pe scară largă a procedeelor IG-Farben era cvasi-inexistentă în America anului 1942.

Guvernul american nu a realizat gravitatea situaţiei decât după atacul de la Pearl Harbor. Trei zile după acest atac, vânzarea de pneuri noi pentru civili era interzisă în Statele Unite, după care a urmat raţionalizarea drastică şi generală a consumului de cauciuc. La începutul lui 1942, responsabilii Americii au înţeles că dacă ţara lor vrea să continue războiul, ea va trebui să creeze într-un timp record o gigantică industrie de cauciuc sintetic. Perspectivele relativ sombre în legătură cu acest proiect au condus la oarecare panică, ajungându-se la căutarea de ţapi ispăşitori. Jesse Jones reprezenta ţapul ispăşitor ideal şi toţi ironizau afirmaţia lui că Statele Unite ar putea produce 300 000 de tone de cauciuc sintetic în 1943 şi 600 000 în 1944. (consumul de cauciuc american pe 1940 fusese de 648 500 de tone). Standard Oil a fost denigrată scandalos şi injust, de către persoane ce interpretau acordurile Farben-Standard drept o conspiraţie în vederea întârzierii fabricării de cauciuc sintetic în Statele Unite. Harry S. Truman, viitorul preşedinte american, îşi făcu intrarea pe scena politică națională ca preşedinte al unei comisii senatoriale în problema crizei cauciucului din 1942.

În scurtă vreme, criza de cauciuc a condus la o serie de conflicte politice interne în Statele Unite. Marile companii petroliere aveau de multă vreme în vedere producţia de cuciuc

---

[120]. NAUNTON, p. 104.
[121]. DUBOIS, p. 284.

sintetic, dar *lobby*-ul agricultorilor era dominant în Congres. Cauciucul « Buna » putea fi fabricat nu numai din carbon sau petrol ci şi pe bază de alcool, produs agricol în principal. Prevăzând o nouă și importantă industrie, lobby-ul agricultorilor avansă o serie de argumente în favoarea cauciucului pe bază de alcool (metoda cea mai costisitoare). S-a avansat argumentul că ruşii, interesaţi de mult de cauciucul sintetic, îl fabrică din alcool. De unde, de ne-unde a fost scos la lumină un refugiat polonez care avea, pe cât se spunea, o invenţie revoluţionară în legătură cu fabricarea de cauciuc pe bază de alcool.

Blocul politic legat de interesele sud-americane milita pentru obţinerea de subvenţii în vederea lărgirii platanţiilor din America de Sud. Un alt lobyy agricol, ceva mai mic, milita pentru extinderea plantaţiilor de guayule în sud-vestul Statelor Unite. Efectul acestor lupte politice interne a fost sporirea confuziei şi întârzierea derulării programului de fabricaţie a cauciucului sintetic.

In 1942, criza de cauciuc a fost adesea abordată de presa americană, fiind vorba de cea mai gravă criză cunoscută de Statele Unite în timpul războiului. Toată lumea vorbea de avansul germanilor şi lipsa de experienţă a americanilor în această problemă. Discuţiile privind perspectivele programului american se învârteau vrând-nevrând în jurul metodelor folosite de germani, cărora toată lumea le recunoştea întâietatea în materie de cauciuc sintetic[122].

In mod temporar, lobbyul agricultorilor repurtă o mare victorie în iulie 1942 contra a ceea ce el numea « interesele petroliere », Congresul adoptând legea cunoscută sub numele de « Rubber Supply Act ». Această lege prevedea înfiinţarea unei noi agenţii însărcinată cu producţia de cauciuc, o agenţie sub controlul Congresului şi total independentă de War Production Board, de armata de uscat, de marină şi de orice agenţie a guvernului. Legea preciza fabricarea cauciucului pe bază de

---

[122]. După cum am spus, criza cauciucului a fost adesea abordată de presa americană. Articolele următoare par să rezume destul de bine controversa care a avut lor: *Business Week*, 31 ian. 1942, pp. 22 şc.; 14 mart. 1942, pp. 15 şc.; 30 mai 1942, pp. 15 şc.; 20 iun. 1942, pp. 28 şc.; *Newseek*, 6 apr. 1942, pp. 46 şc.; 13 apr. 1942, pp. 56 şc; 1 iun. 1942, pp. 46 şc.; 21 sept. 1942, pp. 58 şc.; *New York Times*, 11 ian, 1942, sec. 7, pp. 6 şc.; 26 iul. 1942, sec. 7, pp. 3 şc.; *Fortune*, iun. 1942, pp, 92 şc.; *Nature Magazine*, mai 1942, pp. 233 şc.; Harper's; decembrie 1942, pp. 66 şc.

alcool din cereale. La 6 august, preşedintele Roosevelt a opus acestei legi veto-ul său personal, anunţând desemnarea unei comisii însărcinată cu studierea problemei cauciucului şi a organizării unui program american de fabricare a cauciucului sintetic. Se pare că a fost vorba de « acţiunea cea mai aplaudată pe frontul interior, din istoria întregului program de război ». Membrii comisiei au fost James D. Conant, preşedintele Universităţii Harvard, Karl T. Compton, preşedintele Massachusetts Institute of Technology şi Bernard M. Baruch, financiar şi lider politic. Acesta de pe urmă era preşedintele comisiei, cunoscută de altfel sub numele de comisia Baruch[123].

Cei trei oameni au fost aleşi nu numai pentru competenţa lor ci şi pentru că ţineau de una sau alta dintre părţile în conflict. Desemnarea lui Baruch în fruntea unei comisii mai curând tehnice pare bizară la prima vedere. Baruch a fost însă un om cu talente foarte diferite, cu relaţii importante în lumea financiară, industrială şi politică. El fusese preşedintele Biroului industriilor de război (War Industries Board) din timpul primului Război mondial. Vreme de peste 30 de ani, Baruch se interesase de intreprinderile legate de industria cauciucului. In primăvara lui 1941, din perspectiva nevoilor de cauciuc pe care le-ar antrena un eventual război, Baruch întocmise în mod independent inventarul stocurilor de cauciuc de care Statele Unite ar fi dispus în cazul unui război. De aceea, el a avut de-a face cu mai multe personalităţi din domeniul cauciucului, printre care Jesse H. Jones. In plus, spre deosebire de preşedinţii altor comisii speciale desemnate de Washington, Baruch îşi puse cu adevărat toată energia în slujba comisiei respective. Adjunctul său, Sam Lubell s-a pus şi el trup şi suflet în slujba comisiei ce avea să decidă soarta cauciucului sintetic american. Chiar şi după publicarea raportului final, Baruch continuă să se intereseze de problema cauciucului. Howard notează că Baruch şi-a manifestat dorinţa de a se întreţine cu responsabilii firmei Standard Oil. In cursul reuniunii ce a avut loc, au fost abordate principalele probleme tehnice şi economice[124].

Comisia Baruch îşi publică raportul final la 19 septembrie 1942, rapiditate ce se explică prin faptul că Baruch studiase de mult această problemă.

---

[123]. NAUNTON, p. 198 ; HOWARD, pp. 210-213.
[124]. HOWARD, pp. 221-222 ; COIT, pp. 120-121, 162-222, 513-520.

Vom încerca să vedem această problemă, aşa cum a văzut-o comisia americană din 1942. Era vorba în primul rând de o problemă politică, ce necesita reconcilierea diverselor părţi în luptă pentru controlul pieţii cauciucului sintetic. Raportul final al comisiei preconiza construirea de instalaţii capabile să producă 378 de milioane de litri de alcool din cereale pe an, peste restul producţiei. O a doua problemă era lipsa de experienţă practică a americanilor, în legătură cu fabricarea cauciucului sintetic. Documentaţia tehnică disponibilă avea un caracter general, numeroase chestiuni de amănunt şi de punere în practică fiind nerezolvate. Pentru accelerarea programului american de producție a cauciucului sintetic, comisia Baruch a estimat necesară reunirea tuturor informaţiilor posibile cu privire la experienţa altora, inclusiv a ruşilor. Jesse Jones fu însărcinat să studieze această posibilitate. S-au depus eforturi importante, fără a se ajunge la un rezultat apreciabil[125]. In aceste condiţii putem presupune că cineva, în America, îşi va fi pus problema noutăţilor în legătură cu cauciucul sintetic german. Germania anului 1942 prezenta un fapt nou în materie de cauciuc sintetic, anume foarte modernele instalaţii de fabricare a cauciucului « Buna », de la Auschwitz.

III. 2. Marele interes al americanilor pentru Auschwitz

Examinarea crizei cauciucului din Statele Unite arată că serviciile de informaţii americane nu puteau să nu ştie ceva cu privire la ceea ce se petrecea la Auschwitz, în 1942. Ar fi ceva să cunoaştem cu exactitate ce ştia spionajul american despre cele ce se petreceau atunci în Germania şi în ţările vecine. Din păcate, serviciile speciale nu au obiceiul să difuzeze genul acesta de informaţii, nici măcar după ani şi ani de la evenimentele respective. Se cunosc câteva episoade senzaţionale legate de spionaj în cadrul celui de al II-lea Război mondial. Dosarele spionajului aliat nu au fost însă divulgate şi nici nu vor fi încă multă vreme, poate niciodată.

În consecinţă, în încercarea noastră de a afla informaţiile de care dispuneau serviciile aliate în aceste chestiuni, va trebui să ne menţinem pe linia măsurii, a celui mai sănătos bun simţ cu

---

[125]. HOWARD, pp. 227-228; U. S. Special Committee, pp. 13, 18, 50-51; DUNBROOK, p. 40-46.

putinţă. Dificultatea constă în faptul că bunul simţ al unuia poate fi foarte diferit de al altuia şi că nu se ajunge foarte uşor la un acord. Intuiţia sau bunul meu simţ îmi spune că, independent de criza cauciucului, la mijlocul anului 1942, serviciile de spionaj ale aliaţilor cunoşteau foarte multe despre cele ce se petreceau în cel mai mare lagăr german de concentrare. Dacă, în altă ordine de idei, după cum o afirmă toate versiunile legendei exterminării jidovilor, în 1942 exista la Auschwitz o intreprindere atât de extraordinară şi un program de exterminare sistematică a acestora, intuiţia mea îmi spune că serviciile de informaţii militare ale Statelor Unite ar fi avut cu siguranţă cunoştinţă.

Dacă intuiţia şi bunul simţ al cititorului nu îl conduce pe acesta la aceeaşi concluzie, este foarte puţin probabil că acest dezacord ar putea fi lămurit pe calea discuţiilor. Totuşi, în ce priveşte Auschwitz, ştim că americanii erau foarte interesaţi de ce se petrecea acolo, nu numai pentru că era vorba de cel mai mare lagăr de concentrare (şi, dacă ceea ce se pretinde este exact, chiar de unul de « exterminare ») ci şi pentru că acolo se găseau cele mai moderne instalaţii din lume în ce priveşte producţia de cauciuc sintetic. In 1942, niciun alt loc din întregul Reich german nu putea interesa mai mult autorităţile americane şi nicio altă activitate industrială nu avea o mai mare importanţă strategică. In consecinţă, dacă persistăm a pretinde că spionajul american (şi cel britanic, care îi era asociat de aproape) nu ştiau ce se petrece la Auschwitz, în vara lui 1942, mă tem că va trebui să conchidem că serviciile respective sufereau de o totală ignoranţă şi incompetenţă.

Către mijlocul anului 1942, din cauza importanţei sale strategice, lagărul de concetrare Auschwitz prezenta cel mai mare interes posibil pentru Statele Unite. Am văzut că încă din 1940 Howard era interesat de orice informaţie cu privire la progresele industriei de cauciuc sintetic, indiferent că acestea puteau fi obţinute în mod direct sau indirect. Nu este greu de presupus că americanii manifestau acelaşi interes şi în 1942. Este absolut sigur că serviciile de informaţii descoperiseră datele esenţiale cu privire la activitatea industrială de la Auschwitz, uzina de hidrogenare şi celelalte procedee chimice de obţinere a benzinei şi a cuciucului sintetic. Am văzut că fiecare uzină germană de cauciuc sintetic folosea procedee relativ diferite în materie de detalii de fabricaţie şi că instalaţiile de la Auschwitz beneficiau de experienţa acumulată prin folosirea mai multor

tehnici diferite. Suntem deci îndreptăţiţi să presupunem că, dată fiind importanţa şi urgenţa problemei cauciucului sintetic şi locul important ocupat de acesta în cadrul producţiei industriale de la Auschwitz, spionajul american a fotografiat probabil fiecare centimetru pătrat de teren, anumite persoane calificate beneficiind de aceasta şi studiind îndeaproape toate informaţiile culese prin avioanele de recunoaştere sau pe alte căi. Printre aceste informaţii figurau desigur numeroase detalii fără legătură cu chestiunea cauciucului, de exemplu utilizarea ca mână de lucru a prizonierilor de război şi a altor deţinuţi.

Deşi blocarea informaţiilor este regulă generală în materie de spionaj militar, printre mijloacele şi metodele utilizate pentru obţinerea de informaţii cu privire la Auschwitz putem presupune pe cele mai mult sau mai puţin convenţionale: exploatarea contactelor cu reprezentanţii comerciali IG-Farben din ţările neutre (Portugalia, Spania, Turcia, Suedia, Elveţia), fotografiile aeriene, cunoştinţele generale despre industria şi economia germană, spionii şi informatorii din industria şi chiar guvernul german (amiralul Canaris, de exemplu), informatorii recrutaţi în organizaţiile neutre bine plasate (corpul diplomatic elveţian şi suedez, intreprinderile străine ce lucrau în Germania). Aceste mijloace şi metode şi-au avut desigur rolul lor, totuşi fotografiile aeriene au avut probabil o imprtanţă cu totul şi cu totul deosebită. În 1942, tehnica fotografiilor aeriene atinsese un nivel spectaculos, fiind posibilă descoperirea unui om pe fotografiile aeriene mărite, ale obiectivelor de importanţă deosebită, foarte bine apărate. Existau încă şi alte canale de informaţie, de o natură şi o importanţă speciale, despre care vom vorbi la momentul potrivit.

Nefiind suficient de instruiți în problemele tehnice de epocă, legate de cauciucul sintetic, nu avem nicio idee despre informaţiile căutate de americani, nici de felul în care ele puteau fi deduse din datele furnizate prin spionaj. De asemenea, nu avem cunoştinţă de întrebările ce îi frământau pe delegaţii Standard Oil la reuniunea de la Bâle, după cum nu ştim nici în ce fel din răspunsurile parţiale putea fi dedus ritualul juridic al acestei reuniuni. Putem totuşi propune un exemplu, fără a pretinde că lucrurile s-au petrecut exact aşa.

Am văzut că prima uzină germană de cauciuc sintetic de la Schkopau folosea procedeul carbid-acetilenă-butadienă şi că la uzina din Huels procedeul devenise hidrocarbură-acetilenă-

butadienă. Uzina din Ludwigshafen, pe cale de a fi terminată când se reunea comisia Baruch, revenise la fabricarea de acetilenă pe bază de carbid, modernizând în schimb trecerea de la acetilenă la butadienă. Oricare dintre procedeele pe bază de carbid sau hidrocarbură ar fi putut fi folosit de Statele Unite, indiferent că ar fi plecat de la petrol sau de la alccolul de grâne. Pentru americani ar fi fost însă de mare interes să afle dacă la Auschwitz urma să fie utilizat procedeul pe bază de carbid (cum a şi fost cazul), de unde rezulta abandonul procedeului pe bază de hidrocarbură în urma experienţei dobândite la Huels sau dimpotrivă, metoda pe bază de hidrocarbură, ceea ce însemna abandonul metodei prin carbid. In rest, a fost posibil ba chiar necesar şi obligatoriu recursul la fotografiile aeriene pentru a obţine răspunsul exact la această întrebare.

Pentru soluţia problemelor cu care se confruntau americanii, nu se ştie, în definitiv, care a fost valoarea informaţiilor obţinute de ei despre progresele germanilor în materie de cauciuc sintetic. Suntem însă absolut siguri că americanii au studiat cu atenţie, la mijlocul sau către sfârşitul lui 1942, toate informaţiile de care dispuneau atunci. Nu este exclus ca valoarea acestor informaţii să fi fost nulă, cum se întâmplă cu cele mai multe dintre informaţii. Să nu uităm însă că, în situaţia în care se găseau, americanii erau gata să încerce orice în 1942, pentru a rezolva cât mai rapid cu putinţă criza cauciucului.

In ordinea de idei ce ne interesează, luarea în consideraţie a acestor chestiuni tehnice este foarte necesară întrucât, pentru Washington, întregul dosar Auschwitz devine important mai întâi şi mai ales pe plan tehnic. Scopul nostru nu este însă tratarea acestor probleme tehnice în ele însele. Ceea ce ne interesează este importanţa pe care complexul industrial Auschwitz a avut-o pentru conducătorii Statelor Unite, în anul 1942. Acesta este singurul punct în atingere cu subiectul nostru. Nu dispunem de dovezi directe. Totuşi, am examinat motivele pentru care suntem îndreptăţiţi să presupunem că americanii au fost foarte interesaţi de tot ce se petrecea la Auschwitz.

Ne rămâne a arăta că ceea ce se petrecea atunci la Auschwitz era de natură a incita anumiţi membri ai cercurilor politice americane, ce căutau asamblarea sau reunirea unor elemente aparent reale, care ar fi putut servi de bază materială pentru poveştile fictive despre atrocităţi, în virtutea cărora urma să se pretindă că acest lagăr de concentrare a fost de fapt o « uzină de

exterminare ». In capitolul următor vom vedea ce s-a petrecut la Auschwitz către sfârşitul lui 1942 şi începutul lui 1943, într-un cu totul alt context, motiv pentru care deocamdată nu atacăm această latură a subiectului nostru.

La ora constituirii comisiei Baruch, Auschwitz trebuie să fi avut aspectul supranatural al unei uzine fantomă, fabrica de cauciuc sintetic fiind închisă la data de 1 august. Nu se putea vedea niciun fel de activitate, cu excepţia probabilă a obişnuitului dute-vino al unei santinele. Lucrul acesta trebuie să fi excitat la maximum curiozitatea americanilor, care fără îndoială au luat măsuri speciale pentru a afla ce se petrecea acolo.

La data respectivă, tifosul, vechea şi oribila noastră cunoştinţă, pusese stăpânire pe Auschwitz. Epidemia a necesitat închiderea fabricii de cauciuc vreme de două luni, lucrul nefiind reluat decât către sfârşitul lui septembrie. Deşi există o bună doză de incertitudine, putem estima că numărul morţilor se ridica atunci la câteva mii de oameni. In astfel de cazuri, linia de conduită a germanilor era incinerarea cadavrelor. Epidemia a scos însă în evidenţă insuficienţa instalaţiilor de incinerare. La Auschwitz I exista un mic crematoriu. Încă din ianuarie 1942 fuseseră însă pregătite planurile unor crematorii mai mari, aflate deja în construcţie la Birkenau, în 1942. Primul crematoriu complet nou, compus din 15 cuptoare convenţionale, urma să intre în funcţiune în ianuarie 1943. Se pare că un mare număr de victime ale epidemiei fură arse în aer liber, fără să fie exclusă posibilitatea ca multe cadavre să fi fost îngropate, cel puţin provizoriu. Faptul că germanii erau pe calea construirii de crematorii la Birkenau nu putea scăpa supravegherii aeriene permanente a Aliaţilor, care trebuie să fi existat în toamna lui 1942. Clădirile crematoriilor de la Birkenau posedau diverse săli, încăperi şi pivniţe despre care acuzarea a pretins că ar fi fost « camere de gazare ».

Mai multe cărţi prezintă versiuni diferite ale ilustraţiei n° 7, care ar fi o fotografie făcută de un deţinut la Auschwitz, în 1944, reprezentând victime chipurile gazate, pe cale de a fi arse în aer liber[126]. Nu avem niciun mijloc de a afla cine, unde şi când a făcut această fotografie. Oricare ar fi însă povestea acestei

---

[126]. Fotografia figurează în SCHÖNBERNER, p. 162 (p. 206 în colecţia de buzunar) şi în Central Commission, Ilustraţia n° 39.

fotografii, scene de acest fel erau curente la Auschwitz în 1942, pe când, după cum suntem îndreptăţiţi să o credem, lagărul dobândise o mare importanţă pentru serviciile aliate de informaţii. Practic, faţă de calitatea imaginii, am crezut mai întâi că este vorba de o fotografie aeriană. Unghiul redus sub care ea a fost făcută nu exclude această posibilitate întrucât chiar şi din locurile foarte protejate s-au putut obţine fotografii sub un astfel de unghi[127]. In plus, versiunile acestei fotografii, examinate de mine în diferite lucrări, nu comportă acest avant-plan, a cărui existenţă tinde să arate că totuşi poza a fost făcută la nivelul solului. Ilustraţia n° 7 reproduce specimenul ce ne-a fost furnizat în 1973 de către muzeul Auschwitz, administrat de guvernul polonez. In legătură cu această fotografie, o serie de aspecte continuă să rămână misterioase. Versiunea reprodusă de noi este practic singura care, pe câte ştim, nu pare falsificată, observaţie ce nu rezolvă însă problema misterului ei : versiunile falsificate, sau cel puţin retuşate, oferă mai multe detalii, aparent autentice, în planul al doilea, de exemplu închiderea arborilor pe dreapta.

În orice caz, într-un sens foarte real, Birkenau a fost un « lagăr al morţii » : aici au fost expediaţi morţi, muribunzi şi bolnavi. După construcţia crematoriilor, tot la Birkenau avea loc încinerarea cadavrelor. Cine vrea să susţină existenţa « lagărelor de exterminaree », care nu există, nu va avea o alegere mai bună decât expresia « lagărul morţii ».

Ceea ce precede indică suficient maniera în care a apărut minciuna de la Auschwitz, nu însă şi împrejurările naşterii legendei mai generale a exterminării. Alegaţiile după care jidanii ar fi fost exterminaţi nu provin din informaţii furnizate de serviciile speciale aliate ci din activitatea Congresului jidănesc mondial, ai cărui conducători au fost mai întâi indiferenţi la cele ce se petreceau la Auschwitz, sau, în orice caz, nu au fost informaţi.

În această privinţă trebuie să respingem două ipoteze posibile dar eronate. Prima este că propaganda aliată s-ar fi forţat să amplifice la maxim eforturile în jurul subiectului Auschwitz, după ce-şi ar fi dat seama de excelentele posibilităţi ale acestui subiect. A doua este că alegaţiile propagandistice aliate nu ar fi avut niciun fel de bază reală.

---

[127]. C. B. SMITH, pp. 166-171 şi fotografiile.

Dacă, aşa cum afirmăm aici, nu a existat niciun program german de exterminare ci numai toboşari şi trepăduşi americani doritori de a-şi impune propaganda lor, aceştia ar fi comis o gravă eroare dacă şi-ar fi concentrat acuzaţiile pe Auschwitz sau pe un alt lagăr, prezentat drept lagăr de exterminare, întrucât ar fi fost vorba de o acuzaţie precisă, la care germanii ar fi putut replica. Dacă înalţii demnitari americani, de exemplu Roosevelt sau un membru al cabinetului său ar fi făcut comentarii precise asupra exterminărilor, dând nume, date şi locuri unde acestea ar fi avut loc, în împrejurări în care zisele lor ar fi reţinut atenţia acordată declaraţiilor publice ale personalităţilor de rangul lor, germanii şi aliaţii ar fi fost obligaţi să se manifeste, iar adevărul ar fi ieşit repede la lumină. In realitate, după cum vom vedea într-un capitol ulterior, prima perioadă în care au circulat afirmaţii persistente despre Auschwitz, ca lagăr de exterminare, se plasează în împrejurări foarte obscure, imediat după 6 iunie 1944, într-un moment în care nimeni nu acord atenţie unor astfel de poveşti. Mai târziu, în cursul verii 1944, interesul general se fixă pe lagărul de la Lublin, pe care ruşii tocmai îl cuceriseră. Abia către sfârşitul lunii noiembrie 1944, după ce aşa zisele exterminări ar fi fost oprite, apăru prima declaraţie despre exterminări la Auschwitz, la o sursă americană guvernamentală, suficient de înaltă spre a nu putea fi trecută cu vederea[128]. Persoane ca Roosevelt sau Churchill şi miniştrii acestora nu vorbeau de exterminări decât în termeni moralizatori şi foarte generali. Dacă aceştia ar fi crezut cu adevărat că la Auschwitz au loc exterminări şi ar fi vrut să le oprească, atunci ar fi lansat o acuzaţie precisă cu privire la acest lagăr, la care germanii ar fi fost obligaţi să răspundă. Nu s-a petrecut nimic de genul ăsta. Deşi toate versiunile legendei fixau începutul exterminărilor la Auschwitz, la sfârşitul verii 1942, deşi serviciile de informaţii americane ştiau precis ce se petrecea atunci la Auschwitz, abia mult mai târziu fură lansate acuzaţii precise pe această temă, de către persoane plasate la un nivel suficient de înalt.

A doua ipoteză eronată este aceea că propaganda americană în jurul Auschwitzului nu s-ar fi sprijinit aproape pe niciun fapt real. Am indicat deja că nu aşa trebuiau să se petrească lucrurile. Washington dispunea de informaţii excelente şi precise cu privire la Auschwitz şi orice alt sector important al industriei

---

[128]. HILBERG, p. 631; REITLINGER, pp. 493-495.

germane. Am arătat deja că datele privind Birkenau păreau să sugereze şi chiar să invite la o interpretare deformată.

III. 3. Washington şi primele alegaţii despre « exterminări »

Primele episoade « interne » din cadrul propagandei exterminării au avut loc cu ocazia unui conflict ce a implicat Departamentul de Stat, ministerul american al Finanţelor, Congresul jidovesc mondial şi cel american, condus pe atunci de rabinul Stephen S. Wise. Personajele principale ale episodului sunt ministrul Finanţelor, Morgenthau (autorul tristului plan de mai târziu, privind spolierea Germaniei), secretarul de Stat Cordell Hull şi sub-secretarul de Stat Sumner Welles, ce ezitau a se lăsa antrenaţi de propagandă, plus secretarul de Stat adjunct J. Breckenridge Long, care a opus o puternică rezistenţă la această propagandă. Povestea priveşte în egală măsură reprezentanţii în Elveţia ai Congresului jidovesc mondial, Gerhard Riegner şi profesorul Paul Guggenheim, ce au transmis lui Wise şi altor persoane din Statele Unite, în special din Departamentul de Stat, povești considerate de origine europeană. Acestea au fost vehiculate prin intermediul lui Leland Harrison, ambasadorul american în Elveţia, şi Paul C. Squire, consulul american din Geneva. Lucrarea principală ce relatează evenimentele din jurul naşterii legendei exterminărilor este *While Six Million Died* de Arthur D. Morse, completată într-o anumită măsură de de *The Politics of Rescue*, a lui Henry L. Feingold. Alte elemente au fost aduse de istoricii J. M. Blum şi Anthony Kubek, (îngrijitori şi comentatori ai scrierilor lui Morgenthau, Kubek pentru *Morgenthau Diary*, publicaţia Senatului american), istoricul F. L. Israel (care a rezumat scrierile lui J. Breckenridge Long) şi J. DuBuis, care a fost primul consilier juridic al agenţei pentru controlul fondurilor străine ce depindeau de Trezoreria americană, şi care a intervenit în această afacere mai ales pe linia eforturilor pentru extinderea asistenţei refugiaţilor[129].

---

[129]. Cu excepţia semnalată, studiul nostru despre începutul propagandei exterminaţioniste, evenimentele de la Washington şi New York, conflictele dintre Departamentul de Stat, de o parte, sioniştii şi departamentul Finanţelor, de alta, ca şi cele soldate cu înfiinţarea oficiului War Refugee Board s-au sprijinit pe MORSE, pp. 3-99; FEIGNOLD, pp. 167-247; DUBOIS, pp: 183-

Prima alegaţie cu privire la exterminare pare să fi fost lansată în iunie 1942, de către secţia londoneză a Congresului mondial jidovesc. Se spunea că un milion de jidani ar fi fost uciși într-un « enorm abator jidănesc », care nu era desemnat, nici situat cu precizie, chipurile undeva în Europa orientală. Singura tentativă pentru dovedirea acestei alegaţii au fost spusele că guvernul polonez, în exil la Londra, ar fi primit informaţii ce o confirmau. Alegaţiunea a fost preluată de ziarul *New York Times*, într-un articol pe care îl vom examina mai departe.

Dovezile de provenienţă londoneză, în sprijinul acestei alegaţii erau foarte puţin convingătoare pentru a servi ca bază de propagandă eficace, din care cauză s-au depus eforturi pentru a drege lucrurile. La 8 august 1942, Riegner şi Guggenheim luară contact cu consulul Statelor Unite la Geneva, care colabora cu Congresul jidănesc mondial și utiliza canalele diplomatice pentru expedierea de mesaje. Cei doi i-au adus consulului la cunoştinţă că un industriaş german anonim îi informase că fusese luată decizia uciderii tuturor jidanilor non-sovietici, aflaţi sub control german. Discuţii surprinse de industriaş ar fi avut loc la cartierul general al Führerului, cu privire la metodele ce urmau a fi folosite. Una dintre acestea era gazarea cu acid cianhidric, după regruparea jidanilor în lagărele din Europa orientală. Consulatul a transmis această poveste la Washington și la Londra, pe căile diplomatice respective. « Industriaşul » în chestiune a rămas anonim până în ziua de astăzi.

Examinând mesajul, Departamentul de Stat a decis că,

din cauza naturii fantastice a alegaţiilor şi a imposibilităţii Statelor Unite de a furniza un ajutor oarecare, dacă exterminarea ar fi avut loc cu adevărat, nu este oportună transmiterea lui mai departe către Dr Wise, aşa cum se sugera.

In consecinţă, mesajul fu clasat. Totuși, pe alte căi, Wise a luat conoştinţă de conţinutul lui. Se zice că ar fi fost informat de către Londra, dar la fel de posibil este ca el însuşi să fi fabricat acest mesaj şi să fi fost prevenit de transmiterea şi clasarea lui de către diverşi agenți.

Wise luă imediat legătura cu Welles, ce aprobase decizia de clasare a mesajului, pentru a protesta contra felului în care Departamentul de Stat tratase această afacere. Welles răspunse că « informaţia » era lipsită de substanţă pentru a fi luată în

---

189; BLUM, pp. 207-227; ISRAEL, pp. 173-174, 216-217, 306-337; MORGENTHAU.

serios şi că trebuie obţinută o confirmare înainte de a se face un anunţ oficial. Welles însărcina reprezentantul Statelor Unite pe lângă Vatican să încerce verificarea veridicităţii mesajului. Pe atunci, nimeni la Washington nu voia să ia în serios astfel de poveşti. Preşedintele Roosevelt însuşi îl asigura pe judecătorul Felix Frankfurter că jidanii deportaţi la Est erau pur şi simplu folosiţi la construirea de fortificaţii.

In septembrie 1942, doi anonimi descinseră la Geneva, dându-se scăpaţi din regiunile controlate de germani și lansând povestea exterminării jidanilor polonezi şi utilizării cadavrelor acestora pentru fabricarea de îngrăşăminte chimice. Pe cale diplomatică, informaţia fu transmisă la Washington, care încercă din nou să o confirme prin intermediul Vaticanului, ce nu răspunsese încă la prima solicitare. Cam la aceeaşi dată, Wise primise un mesaj din partea unui european, membru al Congresului mondial jidănesc, care vorbea de « fabricarea de săpun şi îngrăşăminte artificiale » din cadavre jidoveşti.

La sfârşitul lunii septembrie, Riegner prezentă două noi documente. Primul, spunea el, ar fi fost stabilit de un ofiţer (bineînţeles, anonim) de pe lângă înaltul comandament german şi îi parvenise prin mai mulți intermediari. Ofiţerul anonim afirma existenţa a cel puţin a două uzine ce fabricau săpun, cleiuri şi lubrifianţi pe bază de cadavre jidoveşti şi că se stabilise că fiecare cadavru jidovesc valora 50 de Reichsmarks. Al doilea document consta din două scrisori cifrate, scrise, pe cât se spunea, de către un jidan elveţian din Varşovia. Acest jidan anonim vorbea de masacrul masiv al jidanilor din Varşovia, deportaţi la Răsărit. Toate aceste mesaje fură transmise la Washington, unde au fost clasate.

Asemănarea acestor alegaţii cu propaganda din timpul primului Război mondial era evidentă, ceea ce denotă o lipsă flagrantă de originalitate şi spirit inventiv din partea Congresului mondial jidovesc. Aproape că nu este nevoie să mai amintim că fabricile de săpun şi de clei fură ceva foarte trecător în cadrul acestei propagande. La Nuremberg, singurele acuzaţii de acest gen au fost scornite de sovietici. Nici la Nuremberg însă, nu s-a ţinut cont de ele. Nimeni nu a încercat să precizeze amplasarea acestor fabrici, identitatea celor ce le conduceau, etc. Reitlinger nu vorbeşte despre existenţa unor astfel de uzine iar Hilberg le aminteşte numai pentru a spune că nu crede ca ele să fi existat.

La 10 octombrie 1942, Vaticanul informă în final pe reprezentantul american că nu este în măsură să confirme rapoartele ce i-au aduns la cunoştinţă astfel de măsuri contra jidanilor.

La 22 octombrie 1942, Riegner întâlni ambasadorul Harrison şi îi prezentă alte « dovezi » de acelaşi gen, provenind, de data asta, de la un informator german anonim (al cărui nume s-ar fi găsit într-un plic sigilat remis lui Harrison, şi care nu ar fi fost divulgat nimănui, în afară de OSS şi a unui unui funcţionar anonim de la Crucea-Roşie Internaţională. La sfârşitul lui octombrie, Harrison transmise aceste documente la Washington, adăugând două scrisori personale către Welles, în care afirma că a aflat numele industriaşului german şi că funcţionarul anonim al Crucii-Roşii era Karl Jacob Burckhardt, umanist distins, specialist în Voltaire şi Goethe, ce a ocupat un post important la Crucea-Roşie Internaţională, pe timpul războiului. Trimiterea lui mai cuprindea declaraţia sub jurământ a lui Guggenheim, în faţa lui Squire, la 29 octombrie. Guggenheim afirma că ar fi obţinut de la un informator anonim german confirmarea alegaţiilor lui Regnier. Informatorul anonim german deţinea cele ştiute de el de la un funcţionar anonim din ministerul german de Război. Pe deasupra, un informator elveţian anonim, rezident la Belgrad, ar fi furnizat informaţii ce coroborau alegaţiile anterioare.

Pentru a confirma aceste alegaţii, Squire organiză o întâlnire cu Burckhardt, la 7 noiembrie 1942, la Geneva. La 9 noiembrie, el trimise lui Harrison un memorandum despre întâlnirea cu Burckhardt. Conform opiniei acestuia, Hitler ar fi semnat un ordin pentru debarasarea Germaniei de toţi jidanii, înainte de sfârşitul lui 1942. In darea de seamă a convorbirii lor, Squire explică :

L-am întrebat dacă cuvântul exterminare sau un echivalent al acestuia fusese folosit, la care el a răspuns că se utilizaseră cuvintele trebuie să fie *Juden-frei* (debarasată de jidani). Apoi mi-a explcat că deoarece nu exista niciun loc unde aceşti jidani ar putea fi expediaţi şi că teritoriul trebuia debarasat de această rasă, rezultatul net al acestei politici este manifest[130].

---

[130]. Mărturia sub jurământ lui Guggenheim se găseşte în depeşa n° 49/29 oct. 1942, în dosarele Consulatului american Geneva, din arhivele Foreign Affairs Document and Reference Center, Departamentul de Stat, Washington. Memorandumul lui Squire despre convorbirea cu Burckhardt este alăturat scrisorii lui personale, din 9 noiembrie 1942, către Harrison, care se găseşte în acelaşi dosar.

Această menţiune a unei remarci ambigui din partea unui cetăţean elveţian insuficient informat, raportată de către un intermediar aflat în strânse relaţii cu Congresul mondial jidănesc şi doritor de a descoperi interpretări sinistre pentru toate faptele disponibile nu este întru nimic mai solidă decât ceea ce spune efectiv. Despre această afacere, Burckhardt nu a făcut nicio declaraţie publică, în timpul războiului sau după acesta. El a răspuns la întrebările scrise puse de avocaţii lui Kaltenbrunner, în timpul procesului TMI, întrebări ce priveau eforturile lui Kaltenbrunner, către sfârşitul războiului, pentru a permite accesul Crucii-Roşii Internaţionale în lagărele de concentrare germane. Ele nu au nicio legătură cu subiectul nostru. Nimeni nu l-a interogat pe Burckhardt despre exterminări[131].

La sfârşitul lui noiembrie 1942, Departamentul de Stat a primit unele « informaţii » de la o sursă vaticană anonimă, sub forma unei povestiri de trei pagini, în franceză, despre unele evenimente ce ar fi avut loc în Polonia. Documentul nu este semnat şi nu comportă cu privire la sursă decât mentiunea « din partea lui MF, Cetatea Vaticanului », scrisă de o mână necunoscută, pe prima pagină. Intre altele, documentul spune următoarele :

> În Germania se organizează puielniţe sau crescătorii omeneşti, în care femei sau fete tinere sunt aduse pentru a naşte copii ce le sunt apoi confiscaţi, pentru a fi crescuţi în instituţii naziste specializate.
>
> […] Continuă execuţiile de masă ale jidanilor.[…] Sunt ucişi cu ajutorul gazelor asfixiante, în camere special pregătite (adesea în vagoane) dar şi prin mitraliere, după care morţii pe de-a-ntregul şi cei pe jumătate sunt acoperiţi cu pământ. […] Circulă zvonul că germanii utilizează cadavrele pentru fabricarea de produse chimice (săpun[132]).

La sfârşitul verii şi pe timpul toamnei 1942, Wise a dus o campanie neîntreruptă pentru a obliga guvernele aliate să condamne public şi în mod direct presupusele exterminări din Europa. La 8 decembrie 1942, în fruntea unei delegaţii primită la Casa Albă, el predă preşedintelui Roosevelt un document de 20 de oagini, intitulat *Blue Print for Extermination*, ce se sprijinea pe genul de « informaţii » examinate de noi. Presiunile exercitate paralel de anumite medii jidoveşti determinară pe

---

[131]. Intrebările adresate lui Burckhardt şi răspunsurile acestuia constituie documentul TMI Kaltenbrunner 3 (TMI, vol. XL, pp. 306-318.

[132]. Declaraţia din « sursă vaticană » se găseşte în Arhivele Naţionale americane, dosarul Departamentului de Stat, cota 740.001 16 EW/726.

Aliaţi să capituleze în faţa lui Wise, cu privire la mitul exterminărilor. La 17 decembrie 1942, sub conducerea Statelor Unite, Aliaţii publicară o declaraţie de condamnare. O a doua declaraţie, publicată după două zile, afirma că exterminările au loc la Belzec şi Chelmno. Despre Auschwitz nu s-a făcut nicio referinţă. Articolele de presă pe această temă le vom examina mai încolo.

In ciuda acestor declaraţii publice, grupul în fruntea căruia se găsea J. Brekenridge Long continua să reziste propagandei jidoveşti. La 19 ianuarie 1943, Riegnier comunica lui Harrison « informaţia » că « 6 000 de jidani sunt ucişi zilnic într-un anumit loc din Polonia ». La 21 ianuarie, Harrison expedie această informaţie Departamentului de Stat şi unor « agenţii private jidoveşti » neprecizate, ceea ce însemna aparent rabinul Wise. Mesajul a fost clasat de către Departamentul de Stat, fără să se facă vreo menţiune publică. Vreme de câtva timp, agenţiile private jidoveşti păstrară şi ele tăcerea asupra acestui mesaj. La 10 februarie, grupul Long adoptă o nouă măsură pentru contracararea acestei propagande. El trimise lui Harrison un mesaj semnat de Wellles (despre care se spune că nu l-ar fi citit), în care, apropo de telegrama lui Harrison din 21 ianuarie, se dădeau următoarele instrucţiuni :

> Pe viitor, rapoartele ce vă vor fi adresate, spre a fi transmise unor persoane private din Statele Unite, nu vor trebui acceptate decât dacă împrejurări excepţionale fac oportun acest lucru. Se estimează că trimiterea unor astfel de mesaje private, ce scapă cenzurii ţărilor neutre, prezintă riscul de a le determina pe acestea să ia măsuri de restrângere sau chiar de suprimare a mijloacelor noastre secrete de comunicaţii oficiale.

New York Times publică în final povestea la 14 februarie. Pentru a explica întârzierea de aproape patru săptămâni[133], putem presupune că după precedentul declaraţiei din 17 decembrie 1942, unii sperau ca Departamentul de Stat să publice aceste « informaţii », dându-le astfel o mai mare credibilitate decât aceea de simple poveşti sau zvonuri, alegaţiuni ce nu puteau fi deosebite, în termeni de credit, de poveştile ordinare despre atrocităţi inimaginabile.

In virtutea lungii cruciade a lui Morgenthau contra Germaniei, ministerul american al Finanţelor a intervenit de mai

---

[133]. Ea fusese primită de « agenţiile private jidoveşti » la 21 ianuarie. In ciuda obişnuinţei ziarelor de a publica imediat alegaţiile neconfirmate ale agenţiilor, de data aceasta s-a aşteptat vreme de 24 de zile.

multe ori, după 1936, în conducerea afacerilor externe, din care cauză va intra curând în conflict cu Departamentul de Stat, în chestiunea acestei supresiuni. O a doua şi cea mai importantă cauză de conflict, între cele două ministere, a intervenit tot în februarie 1943. S-a aflat că guvernul român era dispus să trimită 70 000 de jidani în Palestina, pe nave româneşti cu pavilionul Vaticanului. Intrucât este puţin probabil ca românii să-şi fi bătut capul cu privire la destinaţia adevărată a celor în cauză, presupun că destinaţia Palestina fusese pusă de sionişti ce luaseră parte la elaborarea propunerilor. « Funcţionarii ce se ocupau de interesele jidanilor din România », menţionară o condiţie importantă : călătoria costa 250 de lire sterline de persoană. Existau însă şi alte dificultăţi. Politica britanică de atunci consta în a nu suscita antagonismul arabilor, din cauza consecinţelor catastrofale pe care le-ar fi antrenat o răscoală a acestora în timp de război. De aceea, Anglia refuză intrarea în Palestina a unui număr atât de mare de jidani. Poziţia britanică era că dacă aceşti jidani trebuie să părăsească Europa, Statele Unite urmau să furnizeze lagărele necesare acestui scop, în Africa de Nord. In plus, Foreign Office şi Departamentul de Stat american declarară că într-un număr atât de mare de persoane vor fi desigur şi foarte mulţi spioni, că problemele tehnice puse de transportul şi internarea lor sunt considerabile şi că banii ceruţi ar putea să cadă în mâna inamicului care, din diverse motive, aprecia devizele Aliaţilor. Doritor să se implice în ajutorarea refugiaţilor, Ministerul american al Finanţelor căuta o cale pentru depăşirea acestor obstacole. Impreună cu Congresul mondial jidovesc, s-a ajuns la propunerea comună ca oamenii de afaceri jidani din România să furnizeze banii necesari, urmând ca rambursarea lor să se facă după sfârşitul războiului, cu bani depuşi ca garanţie în Elveţia. Totuşi, opoziţia Angliei la intrarea acestor jidani români în Palestina nu a putut fi învinsă, deşi s-au propus diverse alte destinaţii. Ţările respective au refuzat şi ele primirea acestor jidani a căror emigrare era de altfel contrară lgilor americane în materie.

Departamentul de Stat, în special J. Breekenridge Long şi adjuncţii acestuia considerau că rumorile cu privire la « exterminarea » jidanilor sunt o invenţie a propagandei de război, ca şi născocirile aceeleiaşi propagande, din timpul primului Război mondial. Totuşi, ei nu au încetat de a studia modul în care aceste persoane ar putea părăsi Europa. La o dată

târzie, precum ianuarie 1944, Departamentul de Stat îndemna pe jidanii din Polonia să emigreze în Ungaria. Breekenridge Long considera că a susţine propunerile lui Wise însemna a « face credibile acuzaţiile lui Hitler, după care noi (Statele Unite) ducem acest război din cauza concetăţenilor jidani, la instigaţia şi sub conducerea lor ». Departamentul de Stat considera că proiectul nu are niciun rost, fiind incompatibil cu exigenţele unui veritabil effort de război. Breckenridge Long nota :

Wise ia mereu aerul lui fals, mieros, ipocrit și presărat cu formule din arsenalul personal, pentru a pleda cauza « intelectualilor şi sufletelor dârze ale refugiaţilor ce fug din faţa torturilor, a dictatorilor ». Bineînţeles, doar o infimă parte dintre refugiaţi aparţine acestei categorii, iar printre ei unii sunt cu siguranţă agenţi germani […] Nu fac aluzie la cargoul Navemar, plecat din Lisabona cu destinaţia Havana şi New York. Deşi nu dispunea decât de 15 cabine, acesta transporta 1200 de bieţi jidani în cală şi pe punte, fără niciun fel de instalaţie sanitară, fără materialul de bucătărie necesar, la preţuri între 700 şi 1500 dolari pe persoană. Patru jidani au murit înainte de insulele Bermude, alţi şase au fost spitalizaţi, dintre care unul a murit. Aceştia au fost victimele lăcomiei companiilor de călătorie, nu ale Germaniei, nici ale politicii Statelor Unite. Acest cargou este un pericol şi o ameninţare pentru igiena porturilor în care face escală, o ruşine pentru cupiditatea omenească ce îngăduie astfel de lucruri. In răspunsul meu, nu am făcut însă aluzie la Rabinul Wise. Fiecare dintre aceşti oameni mă urăşte. In ochii lor, sunt încarnarea unui zeu al răzbunării. Fiecare dintre ei crede că oricine, oricând şi oriunde are are dreptul să vină în Statele Unite, în vreme ce eu cred că nimeni, de niciunde, nu are acest drept, dacă Statele Unite nu îl dorește.

Departamentul de Stat temporiza ori sabota acest proiect. La sfârşitul verii lui 1943 s-a aflat că 6 000 de copii jidani din Franţa ar putea fi evacuaţi, această posibilitate făcând de acum parte din problemă.

Ministerul Finanţelor şi Congresul mondial jidovesc menţineau presiunea în favoarea acestor proiecte, afirmând neîncetat şi aparent cu toată seriozitatea că altfel, singura alternativă pentru aceste persoane este să moară în mâinile lui Hitler. Se spunea deschis că respingerea acestui proiect însemna că « guvernul acceptă moartea jidanilor ». Diverse persoane făcură de asemenea presiuni asupra guvernului britanic. Breckenridge Long devenise un necruţător atât pentru marele public cât şi pentru mediile guvernamentale. De altfel, el nota cu amărăciune : « agitaţia jidovească se bazează pe atacuri personale, fără de care ea nu beneficiază de nicio publicitate. Aşa se face că, deocamdată, eu sunt ţinta acestei agitaţii ».

Campania lui Wise şi Morgenthau fu încununată de succes în decembrie 1943, când a fost luată decizia evacuării jidanilor români, banii necesari fiind depuşi pe un cont elveţian, controlat de Riegner şi Trezoreria americană. De altfel, chiar în acel decembrie, România contactă Aliaţii în vederea unei păci separate şi primi asigurarea că va fi tratată cum se cuvine dacă şi ea îi trata la fel pe jidanii ei. România a decis imediat repatrierea jidanilor ce fuseseră expediaţi la Marea de Azov, în Rusia.

Victoria lui Morgenthau a fost obţinută cu ocazia unei reuniuni, la 20 decembrie, în prezenţa lui Cordell Hull, Breckenridge Long, Morgenthau şi John Pehle, şeful controlului fondurilor străine la Trezorerie. Morgenthau decisese o confruntare pe toată linia cu Departamentul de Stat. Incă de la începutul reuniunii a cerut copia mesajului trimis de Welles lui Harrison, la 10 februarie, prin care cerea acestuia să nu difuzeze « informaţia » de la industriaşul anonim. Departamentul de Stat îi furniză copia cerută, nu înainte însă de a elmina referinţa la mesajul lui Harrison din 21 ianuarie, astfel că mesajul din 10 februarie părea un simplu document de rutină. Mutilându-şi astfel propriul lui document, Departamentul de Stat ignora se pare că acesta, în întregul lui, fusese deja divulgat lui DuBois, de la Finanţe, de către Donald Hiss, de la Departamentul de Stat (fratele lui Alger Hiss, acuzat de a fi comunist în cadrul afacerii Bentley-Chambers). DuBois nu obţinuse acest document decât cu mare greutate şi după îndelungată insistenţă. Donald Hiss îl avertizase că acesta « nu privește întru nimic Trezoreria » şi că el şi-ar putea pierde postul dacă este descoperit.

Odată intrat în posesia textului incomplet al mesajului respectiv, Morgenthau dispunea de o nouă armă contra lui Long şi a grupului acestuia. El nu a întârziat să provoace un mic scandal, acuzând Departamentul de Stat de a-şi fi amputat propriul mesaj şi cerând să vadă originalele. Acestea i-au fost prezentate, stângacea tentativă de disimulare, din partea Departamentului de Stat, devenind evidentă. Ulterior, membrii Departamentului de Stat fură în defensivă pe toată linia. Morgenthau era de acum în măsură să ceară examinarea mai atentă a dosarelor Departamentului de Stat. S-a descoperit astfel că, după o cerere a lui Wise, Welles telegrafiase lui Harrison, în aprilie 1943, cerându-i să îl întâlnească pe Riegner şi să transmită informaţiile pe care acesta trebuia să le fi obţinut. Confuz şi în încurcătură, Harrison făcu ceea i s-a cerut,

informaţiile deţinute de Riegner fiind în legătură cu propunerea de asistenţă pentru jidanii refugiaţi din România şi Franţa. Nu mai puţin însă, Harrison făcu lui Welles observaţia că genul acesta de document nu trebuia supus restricţiilor impuse prin mesajul din 10 februarie.

Morgenthau birui în conflictul dintre Departamentul de Stat şi Ministerul Finanţelor. Amestecat şi el în afacere, Roosevelt luă partea lui Morgenthau. S-a ajuns la înfiinţarea Biroului de Refugiaţi de Război (War Refugee Board, WRB), compus din Morgenthau, Hull şi Stimson, secretarul de Stat la Război. Director executiv a fost numit John Pehle, « protejatul lui Morgenthau », iar consilier juridic Josiah DuBois. Era vorba de un mecanism pe de-a-ntregul în mâinile lui Morgenthau. WRB obţinu în scurtă vreme puterile deţinute de cele trei ministere ce se ocupau de proiecte vizând scoaterea jidanilor din Europa. Departamentul de Stat a trebuit să numească ataşaţi speciali, cu statut diplomatic, conform recomandărilor WRB. (UNRA, creată în noiembrie 1943, va îndeplini o misiune similară, după sfârşitul războiului[134]).

Pentru a se înţelege pe deplin natura şi importanţa acestei evoluţii în ce priveşte subiectul nostru, trebuie să mergem mai departe, arătând că WRB va servi într-o largă măsură de simplu instrument în mâinile Congresului mondial jidovesc şi a altor organizaţii sioniste. Aparatul comunist era şi el prezent, având în frunte pe Harry Dexter White, demascat mai târziu ca agent sovietic, căruia Roosevelt îi delegase toate puterile Trezoreriei în domeniile ce ţineau de WRB. White intrase în cercul colaboratorilor lui Morgenthau în primăvara lui 1938. La o săptămână după Pearl Harbor, Morgenthau anunţa că « începând cu data respectivă Harry Dexter White, adjunctul său, va asuma deplina responsabilitate a ministerului Finanţelor în domeniul afacerilor externe […] ». Modul foarte general în care acest ordin a fost formulat, mai ales formula « în domeniul afacerilor » confereau lui White excelente posibilităţi de acţiune în anii ce vor veni. La începutul lui 1943, Morgenthau lărgi şi mai mult atribuţiunile lui White :

> Începând cu această dată vă confer direcţia şi responsabilitatea întreagă şi deplină a participării Trezoreriei la toate chestiunile economice şi financiare […] în raport cu operaţiunile armatei şi ale marinei în toate afacerile civile

---

[134]. *New York Times*, 23 ian. 1944, p. 11.

din ţările străine în care forţele noastre armate operează sau sunt susceptibile de a opera. Bineînţeles, acţiunea Dv va comporta legătura generală cu Departamentul de Stat, armata, marina şi alte ministere sau servicii oficiale, inclusiv reprezentanţii puterilor străine în aceste chestiuni.

La începutul lui 1945, devenit secretar adjunct la Departamentul Finanţelor, White profita din plin de aceste puteri, mai ales în ce priveşte politica de ocupaţie în Germania. Pe de altă parte fiind evident că WRB-ul era un fel de ramură a departamentului Finanţelor, activităţile lui intrau în domeniul atribuţiilor lui White. De asemenea, notăm că DuBois, consilierul juridic WRB, era « strâns legat », pentru a nu spune încârdăşit, cu agentul comunist William L. Ullmann. El a fost, de asemenea, martorul lui Whitte, când acesta şi-a făcut testamentul[135].

Breckenridge Long avea intuiţia clară a celor ce aveau să vină :

Îmi rămân câteva zile înainte de a abandona atribuţiile mele în ce priveşte refugiaţii şi doresc numai plăcere celui mă va înlocui. Aceasta a fost pentru mine o grea responsabilitate, atât pe plan intern cât şi extern, căci în această ţară există cinci milioane de jidani, din care patru sunt concentrate în New York şi împrejurimile acestuia. Nu avem niciun fel de populaţie arabă sau musulmană, dar avem interese comerciale din ce în ce mai importante cu ţările musulmane, mai ales în materie de petrol. In plus, Anglia, aliatul nostru, nu are cetăţeni jidani dar are mari interese în Orientul Apropiat. De aceea, politica noastră se sprijină din ce în ce mai mult pe situaţia noastră internă, în vreme ce politica Angliei se face în întregime pe baza afacerilor externe. Acestea două nu sunt uşor de pus de acord […] pentru mine sunt lucruri încurajatoare […] şi o garanţie că trebuie să rămân în afara acestora. Nu reuşesc să îmi imaginez că ei vor face ceva pe car eu să nu îl fi făcut.

Sub acest ultim punct Long se înşela, căci WRB făcu foarte multe pentru reinstalarea jidanilor. Pe acest plan, acţiunea acestuia este foarte importantă pentru cartea de faţă, din care cauză va fi abordată într-un capitol separat. Prin intermediul Crucii-Roşii, WRB-ul a ajutat de semenea deţinuţii din lagărele de concentrare în utimele săptămâni de război[136]. Ca instrument al lui Wise şi a altor sionişti, WRB a îndeplinit şi o considerabilă muncă de propagandă[137]. Instrumentul propagandei lui, care a avut cea mai mare repercusiune, a fost broşura *German Extermination Camp: Auschwitz and Birkenau,* Executive Office

---

[135]. *Morgenthau Diary*, pp. 6-9.

[136]. DUBOIS, pp. 198-199; Crucea-Roşie (1947), pp. 20, 23, 59-60; US-WRB (1945), pp. 9-10, 56-61.

[137]. US-WRB (1945), pp. 46-56.

of the President, Washington, noiembrie 1944. In cele ce urmează, broşura aceasta va fi desemnată sub numele de Raport WRB.

Raportul WRB a constituit actul formal de naştere a tezei oficiale privind exterminarea prin camere de gazare la Auschwitz. In ea se găseau toate punctele esenţiale şi multe dintre detaliile ce vor constitui înşelătoria Auschwitz. Acuzaţiile lansate la Nuremberg s-au sprijinit pe Raportul WRB. Publicarea Raportului WRB nu pare să fi provocat niciun fel de reacţii. Ziaristul american Oswald F. Schuette a adresat totuşi o scrisoare critică lui Stimson (unul dintre semnatarii Raportului), fără să primească vreun răspuns satisfăcător[138].

Raportul WRB nu a schimbat întru nimic opinia celor din Departamentului de Stat, care au demascat de la început propaganda despre exterminare. Când aceştia erau între ei împreună cu DuBois, vorbind despre Raportul WRB, schimbau între ei fără menajamente declaraţii de genul : « Berna ne trimite poveşti de genul ăsta încă din 1942. […] Să nu uităm că este vorba de un jidan ce vorbeşte despre jidani […] Este vorba de campania jidanului Morgenthau şi a colaboratorilor săi jidani ».

Se spunea că Raportul WRB a fost tranmis de la Berna la Washington. Vom studia acest raport în toată profunzimea lui, după ce vom fi examinat partea capitală a propagandei de război sub aspectul ei public. Mai întâi semnalăm că unii observatori nu interpretează corect rolul jucat de Auschwitz în legenda exterminării. Harry Elmer Barnes, distins istoric şi ziarist american, a scris în 1967 că

> Lagărele (de exterminare) au fost mai întâi prezentate ca fiind cele din Germania, precum Dachau, Belsen, Buchenwald, Sachsenhausen şi Dora. S-a demonstrat însă că în acestea nu a avut loc o exterminare sistematică. Atenţia a fost atunci îndreptată către Auschwitz, Treblinka. Belzec, Chelmno, Janowska, Tarnow, Revensbrück, Mauthausen, Brezeznia şi Birkenau, listă non-exhaustivă ce pare să fi fost alungită după nevoi[139].

Bineînţeles, eroarea comisă de Barnes provine din faptul că la sfârşitul războiului şi avidă de senzaţional, marea presă a utilizat imaginile oferite de lagărele germane ca dovezi de exterminare. Este însă un fapt, după cum am indicat în capitolul precedent : aceste scene au servit într-adevăr ca « dovezi » de exterminare pentru propaganda destinată marelui public. Totuşi, analiza

---

[138]. *Morgenthau Diary*, pp. 805-810 ; ARETZ, pp. 366-368.
[139]. BARNES, Citat în ANONIM, p. 3.

noastră arată că Auschwitz a fost ales cu grijă, încă din 1944, ca inimă a întregii legende exterminaţioniste. Vom demonstra aceasta cu ajutorul documentelor ce vor fi examinate în capitolul următor. Prin publicarea Raportului WRB, în noiembrie 1944, Statele Unite aduceau cauţiunea lor oficială la o versiune precisă a înşelătoriei, menţinută pe timpul proceselor de la Nuremberg şi în continuare până astăzi. Forma legendei se prezintă într-un fel ce nu diferă sub niciun punct important de Raportul WRB.

După victoria repurtată în chestiunea WRB, Morgenthau s-a ocupat de alte lucruri, în special de politica ce urma să fie aplicată Germaniei ocupate. El descoperi că proiectele existente pe această temă respectau convenţiile de la La Haye şi Geneva, semnate de Statele Unite, care interziceau confiscarea bunurilor personale lipsite de valoare militară, deţinerea prelungită de prizonieri de război după încetarea ostilităţilor, impunerea arbitrară a raţiilor de înfometare. In acest context, Morgenthau a început o campanie pe tema celor mai draconiene măsuri posibile în Germania. Aşa s-a născut « planul Morgenthau », din care multe măsuri draconiene fură adoptate şi aplicate. David Marcus, de la DAC, a susţinut obiectivele Morgenthau, informându-l pe acesta cu privire la cei ce se opuneu planului lor. Colonelul Bernard Bernstein, vechi colaborator al lui Morgenthau, a exersat o funcţie similară la sediul SHAEF din Londra. Bineînţeles, Baruch şi-a dat şi el concursul[140].

III. 4. New York și primele alegaţiuni despre exterminări

Teza fundamentală a acestei cărţi este că literatura istorică sau de altă natură, consacrată exterminării jidanilor în timpul celui de al II-lea Război mondial, constitue o înşelătorie imputabilă propagandei. Vom examina originile înşelătoriei în propaganda de război a vremii respective. Numeroase aspecte « de interior » ale înşelătoriei au fost deja explorate. Ne rămâne să examinăm aspectele ei publice, sau « exterioare ».

Dificultatea şi natura « controversată » a problemei par să fi descurajat studiul complet al acestei propagande. Totuşi, anumite încercări au avut loc, asupra unor aspecte particulare ale acesteia. John T. Flynn, în *While You Slept*, a studiat propaganda

---

[140]. BLUM, pp. 343, 383.

din punctul de vedere al influenţelor comuniste, mai ales în ce priveşte Asia. James J. Martin a studiat modul în care presa americană a vorbit despre Uniunea Sovietică, chestiunea unei păci separate şi bombardamentele teroriste aliate din timpul războiului.

Nu vom putea trece în revistă întreaga propagandă axată pe atrocităţile şi exterminarea relativă la teatrul de operaţiuni europene din timpul Războiului mondial. Cercetarea noastră se va limita la chestiunea exterminării jidanilor şi la acţiunea personalităţilor de prim plan. Vom constata că examinarea articolelor despre exterminarea jidanilor, publicate de *New York Times* începând cu primăvara lui 1942, de-a lungul lui 1943 şi un rezumat al propagandei din 1944, ce va fi prezentat într-un capitol ulterior, vor furniza materia necesară pentru a ne face o idee satisfăcătoare despre această propagandă. Începem cu studiul articolelor publicate în primăvara lui 1942, pe care le vom îmbogăţi cu comentariile noastre. In numeroase cazuri, este vorba de o informaţie pe subiectul masacrelor, prezentată ca provenind din Europa. În aceste cazuri, foarte interesant de reținut este sursa informaţiei, locul unde s-ar fi produs masacrele în chestiune şi metoda de execuţie care ar fi fost utilizată. Nu trebuie să uităm legenda ulterioară, de după război, în problema exterminărilor. Conform acestei legende, nu au existat decât trei metode de exterminare : gazări în şase locuri din Polonia, « camioane de gazare » în Rusia şi împuşcări masive, tot în Rusia.

6 aprilie 1942, p.2 **Masacre de jidani, săvârşite de naziști**

KUIBÎŞEV, Rusia, 5 aprilie (AP) – Comitetul jidănesc antifascist aduce la cunoştinţa publicului că germanii au ucis 86 000 de jidani la Minsk şi în împrejurimi, 25 000 la Odesa, « zeci de mii » în Lituania, Letonia şi Estonia. Conform acestui comunicat, în Estonia, cei 4 500 de jidani au fost eliminaţi.

13 iunie 1942, p 7 **Naziştii reproşează jidanilor bombardamentele masive**

BERLIN, 12 iunie (după Radio Germania, înregistrat de United Press la New York) – Ministrul Propagandei, Joseph Goebbels, a declarat ieri seară că Germania va proceda la « exterminări » masive de jidani, ca represalii la bombardarea aeriană a oraşelor germane de către Aliaţi, care au provocat, el a recunoscut-o, importante pagube.

Intr-un articol publicat de revista *Das Reich*, Dr Goebbels a spus că jidanii vor fi exterminaţi în toată Europa, « poate chiar şi dincolo de Europa », ca represalii la intensele atacuri aeriene.

Remarca lui Goebbels viza presa controlată de jidani, pe care el îi considera vinovaţi de atmosfera de propagandă ce făcea posibile bombardamentele teroriste. Iată ce scria Goebbels în *Das Reich* :

> In acest război, jidanii îşi fac jocul lor cel mai criminal cu putinţă, pe care vor trebui să îl plătească prin exterminarea (*Ausrottung*) rasei lor din Europa şi poate chiar de mai departe. Ei nu trebuie luaţi în serios în cadrul acestui conflict, întrucât nu reprezintă interese britanice sau americane, ci interese pur jidăneşti.

Este vorba într-adevăr de o ameninţare de exterminare, căci primul sens al termenului de *Ausrottung* este « exterminare ». *Uprooting*, în engleză, *extirpation*, *déracinement*, în franceză, sunt înrudite pe plan etimologic, dar nu reprezintă decât un sens secundar. De asemenea, în mod public şi repetat, Hitler a spus lucruri identice, de exemplu: « *Rezultatul acestui război va fi distrugerea jidanilor* », sau « *Nu popoarele ariene vor fi distruse ci jidanii*[141]».

Din acest punct de vedere se cuvine să remarcăm că : (a) declaraţiile excesive erau constante în discursurile şi în retorica nazistă; (b) mitologiştii şi partizanii exterminărilor se consideră obligaţi să afirme că exterminările aveau loc în modul cel mai secret posibil; pe de altă parte, în mod absolut ilogic, ei colectează aceste declaraţii publice ale conducătorilor nazişti, prezentând anumite fragmente din ele drept « dovezi » de exterminare ; (c) este necesară plasarea discursului lui Goebbels în contextul istoric respectiv, fiind vorba de o reacţie la bombardamentele teroriste ale Aliaţilor; (d) în timp de război, declaraţiile excesive şi exorbitante, exagerate, sângeroase, chiar extravagante, sunt curente, şi au fost făcute de personalităţi considerate responsabile, din ambele tabere; (e) adesea este necesară înţelegerea contextului dacă vrem să identificăm semnificaţia precisă a unei referinţe la « exterminare » sau « distrugere » (*Ausrottung*, respectiv *Vernichtung*, în germană. Să examinăm în ordine fiecare din aceste cinci puncte.

(a). Se ştie că discursurile şi retorica nazistă aveau o tendinţă provocatoare şi incendiară, ale cărei origini trebuie căutate în vremea cînd NSDAP era un partid minoritar în Germania de la Weimar. Se pare că acest stil a fost rezultatul unei politici

---

[141]. *Das Reich*, 14 iunie 1942, p. 2; JÄCKEL, pp. 62-63.

deliberate şi calculate întrucât, în 1931, Hitler a explicat acestea într-un cadru privat :

> Prea puţin mă interesează ce poate să scrie un redactor nebun în propriile mele ziare. […] Noi nu putem realiza ceva decât prin fanatism. Dacă acest fanatism îngrozeşte burghezia, cu atât mai bine. Numai printr-un astfel de fanatism, ce exclude orice compromis, putem stabili contactul cu masele[142].

Putem admite că Hitler aprecia declaraţiile zgomotoase şi răsunătoare, pentru câştigarea atenţiei auditoriului. Foarte natural, toţi liderii nazişti, mai ales Goebbels, erau mai mult sau mai puţin contaminaţi de această atitudine. Pe de altă parte, după venirea putere şi asumarea guvernării Germaniei, declaraţiile naziştilor au devenit mult mai moderatem fără să se fi dezis vreodată complet de această tendinţă. Războiul şi necesitatea atingerii opiniei publice din ţările aliate au accentuat această tendinţă. Date fiind împrejurările, se impune însă mai curând constatarea că Hitler şi Goebbels nu au recurs decât rareori la astfel de declaraţii.

(b). În capitolele următoare vom vedea că mitologii şi partizanii juraţi ai exterminării sunt obligaţi să susţină că naziştii şi-au luat precauţiile cele mai extreme pentru a păzi secretul programului lor de ucidere la scară continentală şi că au reuşit acest lucru într-un mod remarcabil. Ceea ce ştim despre comportamentul jidanilor europeni, în această perioadă, demonstrează că ei habar nu aveau de existenţa unui program de exterminare, în ciuda alegaţiilor anumitor autori şi a faptului incontestabil că circulau tot felul de zvonuri exterminaţioniste. Când li se ordona să-şi facă bagajele în vederea deportării, jidanii se supuneau dispoziţiei fără nicio rezistenţă. In capitolul IV vom vedea că jidanii de la Theresienstadt *s-au oferit voluntar* să meargă la Auschwitz, la o dată relativ târzie, august 1944, lucru ce confirmă că nu-şi băteau capul cu existenţa vreunui program de exterminare acolo sau în altă parte. In capitolul VII, după cum se afirmă, vom vedea că naziștii nu consemnau chipurile nimic pe hârtie, nici măcar în materie de lucruri confidenţiale, întrucât, ni se spune, « redactarea notelor circumspecte era una din marile specialităţi ale Reichului hitlerist ». Dacă aşa ar fi stat lucrurile cu adevărat, după cum afirmă partizanii tezei exterminării, cum se explică atunci

---

[142]. CALIC, pp. 34-35. Legat de acest aspect, Hitler a făcut observaţii asemănătoare în *Mein Kampf*.

ameninţările publice ale lui Goebbels, care contrazic argumentele lor ?

(c). Ameninţarea lui Goebbels trebuie considerată ceea ce era de fapt : reacţia normală a unui propagandist de profesie la bombardamentele aliate ce obsedau pe conducătorii nazişti încă din mai 1940. Din acest punct de vedere, faptele fiind bine stabilite dar insuficient cunoscute, vom rezuma cele petrecute. Pentru a evita o digresiune prea lungă, rezumatul nostru va fi cât se poate de scurt. Cititorii ce vor dori să aprofundeze acest aspect, sunt invitaţi să consulte cărţile lui Veale şi Colby.

In 1939, când a început războiul, nemții considerau bombardamentul ca o formă de artilerie, putând servi operaţiilor militare terestre obişnuite. În acest cadru au avut loc bombardamentele bine cunoscute de la Varşovia (1939) şi Rotterdam (1940). Aceste oraşe nu au fost bombardate decât după ce au devenit teatrul unor operaţiuni militare, în cadrul cărora se aplicau legile asediului. « Bombardamentul strategic », aşa cum îl înţelegem noi astăzi, nu a jucat niciun rol în operaţiunile militare germane (deşi, bineînţeles, strategii militari germani l-au studiat şi ei, fără să îl aplice însă.

Nu acesta a fost însă cazul Angliei. În momentul în care nemţii utilizau bombardierele ca artilerie, în Olanda, englezii luară « splendida decizie » de a bombarda obiective civile din Germania, ştiind precis că Hitler nu avea nici intenţia, nici dorinţa de a se angaja în acest gen de război (de fapt, sub nicio formă, Hitler nu ar fi vrut un război cu Anglia). La începutul verii 1940 au avut loc un număr limitat de bombardamente germane asupra unor ţinte militare englezeşti precise, deşi oraşe precum Hamburg sau Bremen sufereau pe atunci atacul general al aviaţiei britanice. Numai după trei luni de raiduri englezeşti de acest fel şi împotriva voinţei sale, Hitler s-a simţit obligat şi dator să răspundă cu aceeaşi monedă. Aşa a apărut cunoscutul mit « Blitz ». Poporul englez nu trebuia să descopere că guvernul lor ar fi putut opri oricând raidurile germane, prin simpla stopare a propriilor lor raiduri asupra Germaniei.

Raidurile aeriene britanice, din 1940, asupra Germaniei, deşi nu au avut nicio importanţă militară, au pus guvernul de la Berlin într-o situaţie dificilă faţă de propria sa opinie publică, care estima că autorităţile le-ar putea. Din această cauză, germanii s-au văzut obligaţi să recurgă şi ei la bombardamente

de represalii. În discursul de la Sportpalast, din 4 septembrie 1940, anunţându-şi decizia, Hitler declara următoarele :

Dacă aviaţia britanică lansează două, trei sau patru mii de kile de bombe, noi vom lansa cincizeci, o sută optzeci, două sute de mii, trei sute de mii, patru sute de mii şi chiar mai mult, într-o singură noapte[143].

Hitler exagera însă enorm posibilităţile Germaniei faţă de aviaţia britanică, deşi, pe moment, bombardierele germane erau mai numeroase decât cele englezeşti. Bombardierele germane fuseseră însă concepute pentru sprijinul trupelor la sol, nu pentru « bombardamente strategice », cazul bombardierelor britanice. Violenţele verbale nu costau însă nimic iar aviaţia germană nici măcar nu a jenat bombardamentele aliate. Violenţele verbale, asociate uneori cu promisiunea unor arme secrete, au fost cam tot ceea ce Hitler şi Goebbels au putut opune bombardamentelor aliate, atât în 1940, cât şi în anii următori. In acest context trebuie înţeleasă ameninţarea lui Goebbels.

(d). De-a lungul întregului război, ameninţări sângeroase au fost proferate de ambele tabere. Statele Unite au lansat numeroase declaraţii incendiare şi anateme proferate cu toată seriozitatea, de către persoane aparent civilizate. Era vorba de reacţii clasice de aprobare, aparent gândite, de către persoane din cele mai respectate. Nu îi putem înşira pe toţi cei ce s-au dedat la astfel de lucruri. Ne vom mărgini la câteva remarci cu privire la Clifton Fadiman, autor şi critic bine cunoscut, titular, pe atunci, al rubricii literare a săptămânalului *The New Yorker*.

Fadiman a fost vedeta Comitetului de Război al Scriitorilor (Writers War Board, WWB), serviciu guvernamental semi-oficial ce redacta cu plăcere texte războinice pentru serviciile oficiale. Comitetul scriitorilor războinici ai Statelor Unite era prezidat de Rex Stout. Teza expusă de Fadiman şi Stout în faţa comunităţii scriitorilor (1942) era că scrierile de război trebuiau să caute a « dezvolta ura activă contra tuturor germanilor, nu numai contra liderilor nazişti ». Afirmaţiile de genul acesta au declanşat o controversă publică între scriitori, ziarişti şi diverşi observatori, Fadiman declarând pe faţă că « singura posibilitate de a băga germanilor minţile la cap este uciderea lor ; chiar şi aşa, mă îndoiesc că vor înţelege ceva ! ».

Cazul lui Fadiman nu putea fi redus la un acces de irascibilitate sau o criză de nervi. Domnul scriitor şi critic literar

---

[143]. HITLER, p. 848.

profita de rubrica sa de la *New Yorker* pentru a-şi expune ideile despre germani într-un context intelectual foarte elaborat. În aprilie 1942, într-o carte de Sales (*The Making of Tomorrow*), Fadiman şi-a găsit concepţia juvenilă, de care avea nevoie. Considerând că cititorii gândeau ca el şi că naziştii consituiau catastrofa cea mai teribilă pentru secolele următoare, Fadiman scria că :

> Despre ofensiva actuală a nazismului, argumentul (lui Sales) spune că aceasta nu este nici pe departe opera nefastă a unui grup de gangsteri, ci mai curând expresia finală desăvârşită a celor mai profunde instincte ale poporului german. « Hitler este încarnarea forţelor ce îl depăşesc. Erezia predicată de el este veche de două mii de ani ». Care este această erezie? Este revolta contra lumii occidentale, nici mai mult, nici mai puţin. Domnul Sales reînvie istoria celor cinci revoluţii germane, începând cu Arminius[144]. Faţă de această acuzaţie, cititorul are mai întâi tendinţa de a se arăta sceptic. Se înţelege că germano-fobia autorului ar putea veni de la strămoşii francezi ai acestuia. Pe măsură însă ce urmărim argumentaţia, aceasta devine tot mai convingătoare şi veritabila dimensiune a Războiului mondial apare foarte clar.

Recenziile sale despre cărţile dedicate războiului erau expresia concepţiei istorice descoperite în inepţiile lui Sales. Ironizându-l pe Howard K. Smith ce scrisese că « dacă vom oferi (germanilor) o alternativă reală la exterminarea lor, naţiunea (germană) va cădea în mâinile noastre, dacă nu va sucomba cumva de pe urma actualei revoluţii », Fadiman scria că « lumea i-a cam alintat pe germani de când bandele lor de lupi cu chip de om au scăpat din vizuinele pădurilor, pe vremea lui Arminius. Rezultatul este o Europă gata să se sinucidă ». Fadiman aproba « extraordinara sugestie a lui Hemingway : unica soluţie finală (*ultimate settlement*) pentru nazişti este sterlizarea lor, pe care o înţelegea în sens chirurgical ». Bineînţeles, Fadiman nu făcea nicio diferenţă între nazişti şi ceilalţi germani. El ridiculiza pe Dorothy Thomson, care pledase cu pasiune în favoarea acestei distincţii şi care scrisese cât era de convinsă că « va trebui să ne forţăm, după război, să construim o federaţie europeană de State, dotată cu un guvern democrat, în sânul căreia Germania va ocupa o poziţie de prim plan ». Deşi Fadiman nu scria niciodată pe faţă că preconizează asasinarea

---

[144]. Șef german din primele decenii ale erei noastre, învingătorul lui Varus (Teutoburg, anul 9) și învinsul lui Germanicus (Idistaviso, anul 16), mort în urma unei conspirații. De-a lungul secolelor, Arminius a fost eroul național al nemților, venerat de aceștia ca și Decebal, de către români. (NT).

tuturor germanilor sau a majorităţii acestora, sensul declaraţiilor lui era cât se poate de clar. Practic, ce putem face cu « haitele de lupi (...) scăpate din bârloguri », care încearcă transformarea în sclavi a restului omenirii, care nu « înţeleg » decât dacă « îi ucizi » şi cărora nu trebuie să le oferim « nicio alternativă reală la exterminare[145] ».

Fadiman a fost figura semi-oficială şi de prim plan a unei « şcoli de gândire » la modă, ce a existat în Statele Unite pe timpul războiului, mai ales printre făcătorii și directorii de opinie publică. James J. Martin şi Benjamin Colby au publicat lungi studii despre propaganda aliată fondată pe ura faţă de toţi germanii, cel de al doilea furnizându-ne un studiu aprofundat al Comitetului Scriitorilor Războinici.

Climatul de opinie în Marea-Britanie era cam acelaşi şi de mai mult timp, căci Anglia intrase în război de la început. Ca răspuns la discursul lui Hitler de la *Sportpalast* (citat mai sus), anunţând începutul raidurilor aeriene germane asupra oraşelor Angliei, ziarul *Daily Herald* din Londra nota jubilând « eforturile frenetice (ale lui Hitler) pentru a-şi apăra poporul sătul de bombardamente » şi într-o « stare de maximă alarmă și nervozitate, fără niciun fel de motiv ». Acelaşi număr din *Daily Herald* publica recomandaţiile prea-creştinului C. W. Whipp, reverendul parohei Sfântul Augustin, din Leicester :

> Ordinele ar trebui să fie « Suprimaţi-i! ». În acest scop, aş dori ca toate eforturile savanţilor noştri să se concentreze pe descoperirea unui nou explozif, cât mai terifiant cu putinţă.
>
> Aceşti demoni de nemţi (e singurul termen pe care îl pot utiliza) zboară pe deasupra oraşelor noastre şi-şi îndreaptă mitralierele spre femei şi copii.
>
> Ei bine! Tot ce sper este ca aviaţia britanică, devenită tot mai puternică, să transforme Germania într-un ocean de cenuşă.
>
> Un om al crucii şi al Evangheliei nu ar trebui poate să se lase pradă unor astfel de sentimente.
>
> Totuşi eu merg şi mai departe şi o spun pe faţă că dacă aş putea, aş şterge Germania de pe hartă.
>
> Este vorba de o rasă rea, care a fost vreme de secole blestemul Europei.
>
> Nu poate fi vorba de pace câtă vreme Hitler şi cei ce cred în el nu vor fi trimişi în Iad, care le este locul de origine şi destinaţia finală.

Ziarul remarca totuşi că sfaturile creştineşti ale lui Whipp « suscitaseră o vie controversă », ceea ce arată că mai existau în

---

[145]. *New York Times*, 29 oct. 1942, p. 20; *New Yorker*, 18 apr. 1942, p. 62 ; 12 sept. 1942, p. 53; 24 oct. 1942, p. 64; 29 nov. 1942, p. 82; 2 dec. 1942, p. 82.

Marea-Britanie, ca şi în Statele Unite, oameni care nu-şi pierduseră minţile, precum Fadiman.

Filosofia istoriei foarte specială fromulată de Sales şi promovată de Clifton Fadiman şi-a făcut apariţia şi în Anglia. Intr-un articl din iunie 1941, în onorabila revistă *National Review* (a nu se confunda cu *National Review* fondată în 1955, în SUA), Reginald Hargreaves propunea ca scop de război (distinct de consecinţele inevitabile ale acestuia), « punerea definitivă a trei milioane de soldaţi nazişti în stare de a nu mai putea face nimic rău » întrucât, scria el

> o condiţie prealabilă şi absolut vitală a încetării ostilităţilor este ca un număr suficient de tineri adepţi ai nazismului, corupţi, abrutizaţi şi deliranţi, să fie lăsaţi morţi, pe teren.

Această măsură i se părea necesară întrucât,

> de-a lungul istoriei, Germania s-a dovedit o naţiune total barbară, izvor exclusiv de dezgust şi oroare. De la bun început, comportamentul popoarelor teutonice a dovedit că acestea nu meritau decât rolul de paria, de câini turbaţi ce trebuie scoşi din Europa [...]
>
> Scopul nostru veritabil de război nu se poate reduce la triumful militar pe câmpul de luptă. Trebuie să reducem poporul german la o astfel de stare încât să nu mai fie niciodată în măsură să intreprindă ceva în detrimentul generaţiilor viitoare. In ciuda opiniilor contrare şi a sensibilo-maniei, războiul nostru este contra poporului german, rasă brutală şi prădătoare, lipsită de scrupule şi total barbară. Eliminarea Germaniei ca mare putere este singura speranţă a unei lumi ce nu are alta de ales decât bisturiul, pentru a extirpa complet şi fără cruţare cancerul şi lepra din corpul ei social.

Astfel de declaraţii sunt şi mai extraordinare dacă întrucât aparțin unei națiuni ce a arătat totdeauna mult gust pentru expresiile atenuate, evitând de regulă termenii şocanţi.

Scopul nostru nu este de a arăta că Statele Unite şi Anglia ajunseseră la consensul că germanii sunt nişte monştrii prin chiar natura lor, că trebuie ucişi sau sterilizaţi. O astfel de unanimitate nu a existat. Chiar şi mitologii exterminării vor recunoaşte că o astfel de unanimitate nu a existat nici în Germania, în privinţa exterminării jidanilor. De altfel, după cum ne dăm seama, considerată în litera ei, politica de genocid, direct sau indirect, preconizată de făcătorii de opinie publică din America şi Anglia, depăşea domeniul posibilului. Popoarele american şi britanic nu ar fi permis ca astfel de lucruri să se facă în numele lor. De înţeles şi reţinut este că în febra războiului s-a ajuns la opinii şi verbalisme extraordinare. In cea mai mare parte a lor însă (nu putem spune mai mult decăt *în cea mai mare*

parte), aceste idei demente nu au fost niciodată puse în practică, deşi au fost exprimate.

Propuneri sângeroase, exterminatoare, asasine şi criminale au fost făcute de ambele părţi. După mine şi conform amintirilor păstrate din vremea respectivă, stilul discursurilor în SUA (mai ales cu privire la Japonezi) mi se pare a fi fost mai violent decât tot ce se spune astăzi că ar fost pe toate buzele nemţilor în timpul războiului. Din cauza rolului diferit jucat de opinia publică în cele două sisteme, nu se poate face însă o comparaţie, mai ales în ce priveşte intensitatea invectivelor din declaraţiile liderilor politici.

In ce priveşte Axa, Italia fascistă avea şi ea legi antisemite, aplicate cu foarte puţină rigoare și care nu s-au apropiat de ceea ce numim asasinat sau exterminare. Declaraţiile antisemite ale presei fasciste au fost însă cel puţin la fel de violente ca cele din Germania, preconizând chiar, se pare, ca jidanii italieni să fie « exterminaţi, întrucât reprezintă un pericol pe frontul interior » şi pentru că « a trecut vremea jumătăţilor de măsură ». Am spus « se pare », deoarece informaţia aceasta a fost publicată la 22 octombrie 1941 în *New York Times*, sursă care, după cum am văzut, este departe de a fi un model de corectitudine.

(e). Ultimul punct constă în aceea că este nevoie de intuiţie, bun simţ şi măsură pentru a sesiza contextul diverselor declaraţii şi opinii. Altfel nu putem interpreta corect, într-un text oarecare, referirile la « exterminare » sau « distrugere ». Pe vremea războiului american de Seccesiune, numeroşi nordişti doreau ca Lincoln să « distrugă » Sudul Statelor Unite, şi exact asta a făcut președintele nordist. Pe atunci însă, prin « distrugerea Sudului » nu se înţelegea uciderea tuturor sudiştilor.

Bineînţeles, aceeaşi observaţie se poate face şi în ce priveşte declaraţiile publice ale conducătorilor nazişti. În acest punct trebuie să facem însă o remarcă importantă. Foarte adesea, jidanii sunt desemnaţi prin expresia germană *das Judentum*, care poate fi tradusă prin « jidanii », « jidănism », « iudaism » sau pur şi simplu « faptul fiinţării ca jidan ». De exemplu, când Hitler vorbeşte de *Vernichtung des Judentums*, dacă facem abstracţie de context şi recurgem la interpretarea pur literară, aceasta poate semnifica uciderea tuturor jidanilor dar la fel de bine, distrugerea influenţei, a puterii jidoveşti. Practic, este ceea ce voia să spună omul de Stat, Adolf Hitler, căruia îi putem reproşa că nu şi-a ales cuvintele cu mai multă grijă. În depoziţia

sa în faţa TMI, Alfred Rosenberg a semnalat ambiguitatea, arătând că expresia *die Ausrottung des Judentums*, pe care o folosise uneori şi el, nu a însemnat niciodată ucidere, lucru vizibil şi neîndoielnic în contextul respectiv.

Destul de lungă, această digresiune a fost necesară datorită ameninţării conţinute în expresia *Ausrottung*, a lui Goebbels. Să continuăm însă examinarea articolelor publicate de *New York Times* în 1942 şi 1943.

258 de jidani ucişi la Berlin, pentru complot contra Expoziţiei Antibolşevice

de George Axelsson Prin telefon la *New York Times*

Stokholm, Suedia, 13 iunie. 258 de jidani au fost executaţi de SS pe 28 mai, la cazarma Gross Lichterfelde (vestul aglomeraţiei berlineze). Ca represalii la un pretins complot jidănesc, vizând aruncarea în aer a expoziţiei anti-bolşevice « Paradisul sovietic » din Lustgarten […], familiile acestora au fost deportate.

Nu se ştie dacă într-adevăr au existat bombe. În orice caz, ele au fost descoperite înainte de a fi avut timp să explodeze […] Organizaţia SS ar fi vrut ca execuţia să fie anunţată marelui public […] In loc de aceasta […] au fost aduşi numai conducătorii comunităţii jidoveşti[…]

Un milion de jidani asasinaţi de către nazişti

30 iunie 1942, p. 7

Londra, 29 iunie (U. P.). […] au acuzat astăzi purtătorii de cuvânt ai Congresului jidănesc mondial.

Aceştia au declarat că naziştii au instalat un « enorm abator pentru jidani » în Europa orientală […]

Conform unei informaţii primită de Congres, jidanii deportaţi în masă din Germania, Austria, Cehoslovacia, Olanda şi Polonia centrală sunt împuşcaţi de plutoanele de execuţie în ritmul de 1000 pe zi.

Informaţiile guvernului polonez din Londra au confirmat executarea « mai multor sute de mii » de jidani în Polonia.

Astăzi nu se mai vorbeşte de « abator », nici de « plutoanele de execuţie » ce ar fi împuşcat sutele de mii de jidani. După cum am arătat, acesta a fost punctul de plecare al propagandei Congresului jidovesc mondial pe tema exterminării. Se prea poate ca această primă poveste să fi fost inspirată de remarca lui Goebbels despre *Ausrottung*.

Roosevelt despre pedepsirea naziştilor

22iulie 1942, p. 1

[…] a declarat noaptea trecută preşedintele Roosevelt într-un mesaj citit în faţa a 20 000 de persoane la Madison Square Garden […]

Mesajul preşedintelui

Casa Albă
Washington 17 iulie 1942

Dragă Doctore Wise,

[…] Cetăţenii […] vor împărtăşi durerea resimţită de compatroţii noştri jidani, în faţa sălbăticiei naziştilor contra victimelor lor neputincioase. Naziştii nu vor reuşi în exterminarea victimelor lor, nici în reducerea omenirii la sclavie. Poporul american […] va şti să pedepsească cu rigoare autorii acestor crime, la ora ispăşirii care o să vină în mod sigur […]

Textul mesajului lui Churchill

« […] vă veţi reaminti că, la ultimul 25 octombrie, preşedintele Roosevelt şi eu însumi am exprimat oroarea resimţită […] în faţa masacrelor şi a terorismului naziştilor, voinţa noastră fermă de a face ca pedepsirea acestor crime să figureze printre principalele obiective ale războiului […]».

Declaraţiile vagi, ale liderilor politici, deşi nu conţineau o acuzaţie precisă, aveau mai mare greutate în ochii publicului decât oricare dintre poveştile amănunţite pe care aceştia le-ar fi putut condamna prin discursurile lor. Vom vedea că alegaţiile precise lansate în această perioadă, vreme de mai multe luni, nu vor semăna cu alegaţiile prezentate în faţa proceselor ulterioare. Situaţia politică percepută de Roosevelt şi Churchill îi obliga pe aceştia « să îşi joace partitura lor », făcând declaraţii publice vagi, pentru susţinerea propagandei.

50 000 de jidani pe moarte într-o fortăreaţă nazistă

3 septembrie 1943, p. 5

Londra, 2 septembrie (U. P.) – Cincizeci de mii de jidani din Germania şi Cehoslovacia au fost aruncaţi în fortăreaţa Terezin. Bolnavi sau acuzaţi de acte « criminale », mai multe mii dintre ei se găsesc în celule subterane unde « mor ca muştele » — a declarat purtătorul de cuvânt al guvernului ceh.

« In ce îi priveşte, am abandonat orice speranţă », a declarat purtătorul de cuvânt.

Purtătorul de cuvânt ceh a mai declarat că germanii au lansat o campanie pentru exterminarea jidanilor din Protectorat şi că din cei 40 000 de jidani ce locuiau în Praga, nu au mai rămas decăt 15 000. Pilsen şi Brno au fost golite de jidanii lor, a spus acesta, mulţi dintre ei fiind expediaţi la Terezin, cel mai mare lagăr de concentrare din Europa sub dominaţie nazistă.

Un observator european a spus că germanii proiectează nu numai exterminarea jidanilor din Europa, ci din lumea întreagă. El a mai declarat că naziştii au executat două milioane de jidani în cursul ultimilor trei ani […].

Singurul adevăr din acest articol este gradul de mortalitate ridicat al jidanilor deportaţi la Terezin (Theresienstadt), lucru ce se explică prin faptul că în acest lagăr erau internaţi foarte mulţi jidani de peste 65 de ani. O altă categorie de prizonieri la Theresienstadt era aceea a « jidanilor privilegiaţi », vechi combatanţi, în special cei decoraţi. Acolo au fost însă şi alţi jidani, mulţi dintre ei fiind transferaţi ulterior în alte părţi. Dacă

cumva au suferit, aceasta nu a fost la Theresienstadt, lagăr vizitat de Crucea-Roşie în iunie 1944. Raportul favorabil al aceasteia a provocat mânia Congresului mondial jidovesc[146].

În capitolele următoare vom spune şi alte lucruri despre Theresienstadt. Fără să fie în niciun caz « cel mai mare lagăr de concentrare din Europa sub dominaţie nazistă », Theresienstadt a jucat un rol important în acest context.

Statele Unite reproşează Franţei deportarea jidanilor

5 septembrie 1942, p. 3

Washington, 4 septembrie. – Departamentul de Stat a emis protestul « cel mai viguros cu putinţă » pe lângă guvernul francez, prin intermediul ambasadei americane de la Vichy, în legătură cu deportarea masivă a jidanilor din Franţa liberă, a anunţat astăzi Comitetul jidănesc american.

Protestul este urmarea acţiunii a patru organizaţii jidăneşti, informate de acest demers diplomatic printr-o scrisoare semnată de sub-secretarul de Stat Sumner Welles.

[…] Dl. Welles a scris: « Am primit mesajul Dv din 27 august 1942, conţinând o scrisoare […] cu privire la deportările masive de refugiaţi jidani din Franţa liberă.

Sunt absolut de acord cu ceea ce declaraţi despre această situaţie tragică, ce scandalizează din nou opinia publică a lumii civilizate. Regret profund că aceste măsuri au fost luate de o ţară care în mod tradiţional este foarte ataşată principiilor de egalitate, de libertate şi de toleranţă.

Ambasada americană din Vichy […] a emis cel mai viguros protest cu putinţă, pe lângă cele mai înalte autorităţi de la Vichy […] ».

[…] Urmează scrisoarea celor patru organizaţii jidăneşti către Secretarul de Stat :

In numele organizaţiilor pe care le reprezentăm […], subsemnaţii cerem respectuos guvernului să protesteze solemn pe lângă guvernul francez pentru acţiunea intreprinsă recent de acesta, de livrare a mii de refugiaţi agenţilor guvernului nazist, pentru a fi deportaţi în Polonia şi în alte regiuni din Europa orientală, ocupate de nazişti.

Informaţiile ce ne-au parvenit, […] [arată] că guvernul francez permite […] deportarea de către nazişti a refugiaţilor jidani, dintre care unii au fost internaţi într-un anumit număr de lagăre din sudul Franţei. Această acţiune a început către 8 august, când 3 600 de bărbaţi, femei şi copii au fost adunaţi, urcaţi în trenuri şi expediaţi, fără să li se spună nimic despre destinaţia lor.

Conform informaţiilor noastre, aceşti 3 600 de jidani au fost primul contingent dintr-un total de 10 000 de refugiaţi, pe care guvernul francez a acceptat să îi deporteze în teritoriile din Est […]

[…] Deportările masive de jidani din Germania şi din teritoriile sub ocupaţie germană au continuat după cucerirea Poloniei. Conform politicii de exterminare a jidanilor europeni, proclamate de nazişti, sute de mii dintre aceşti bărbaţi, femei şi copii inocenţi au fost ucişi brutal şi în masă. Ceilalţi au fost reuniţi în ghetouri din Europa orientală, în condiţii abominabile şi

[146]. REITLINGER, pp. 176-186.

indescriptibile, care au provocat moartea a zeci de mii dintre ei, datorită lipsei de hrană şi a epidemiilor.

Singurul punct ce merită comentat aici este că cele patru organizaţii jidoveşti nu sunt sigure pe deplin de ceea ce spun când afirmă că se extermină jidani. De aceea, evocând pe cei « reuniţi în ghetouri », nu în lagăre, şi-au rezervat o ieşire în caz de.... In răspunsul său, deşi este « absolut de acord », Welles evită să accepte în mod direct alegaţiunea de exterminare.

Ziarele jidoveşti în doliu

24 noiembrie 1942, p. 10

Ierusalim, 23 noiembrie (U. P.) – Presa jidovească publică astăzi ştiri în chenar negru despre masacrele de jidani din Polonia. Informaţiile primite de agenţia jidovească afirmă că distrugerea sistematică a populaţiei jidoveşti este practicată de o « comisie germană specială de distrugere » […] ; pe vechea frontieră, între partea din Polonia ocupată de germani şi cea ocupată de ruşi, mii de jidani au fost aruncaţi în râul Bug şi s-au înecat.

Masacre de jidani denunţate (sub-titlu)

13 decembrie 1942, p. 21

[…] Rabinul Israel Goldstein a declarat : « informaţii verificate arată că două milioane de jidani au fost deja ucişi prin tot felul de metode barbare şi satanice, existând planuri pentru exterminarea tuturor celorlalţi, pe care nemţii vor putea pune mâna. Masacrarea unei treimi din populaţia jidovească ce se găseşte în zona controlată de Hitler şi ameninţarea cu masacrul ce apasă asupra celorlalţi este un holocaust fără precedent ».

11 Ţările aliate condamnă războiul naziştilor contra jidanilor

11 decembrie 1942 Cablu special *New York Times*

Washington, 17 decembrie – O declaraţie comună a membrilor Naţiunilor unite a fost publicată astăzi, condamnând « politica bestială şi premeditată de exterminare [a jidanilor de către germani] ». […]

[…] Declaraţia a fost publicată simultan de Departamentul de Stat, aici şi la Londra. […].

Textul declaraţiei

[…] Jidanii din toate ţările ocupate sunt transportaţi către Europa orientală în condiţiile unor orori şi brutalităţi groaznice. In Polonia, care a devenit principalul abator nazist, ghetourile stabilite de invadatorul german sunt sistematic umplute cu jidani, excepţie făcând câţiva muncitori cu înaltă calificare, de care are nevoie industria de război. Nu se aude nimic de cei care au fost duşi. Cei robuşti, sunt condamnaţi la o moarte lentă în lagărele de muncă. Infirmii sunt lăsaţi să moară de frig şi de foame, sau sunt masacraţi în mod deliberat, prin execuţii masive. Numărul victimelor acestor cruzimi sângeroase se ridică la mai multe sute de mii de bărbaţi, femei şi copii complet inocenţi.

Declaraţia a marcat debutul angajamentului Departamentului de Stat în legenda exterminării. Cauţiunea venind dintr-o astfel de sursă, oficială în

aparenţă, acest lucru a necesitat un comentariu special în editorialul *New York Times* din aceeaşi zi :

Teroarea hitleristă

18 decembrie 1942, p. 26

In ciuda tuturor celor scrise despre persecuţia jidanilor de către nazişti, faptele ce figurează în declaraţia comună publicată ieri la Washington, Londra şi Moscova vor şoca toate persoanele civilizate care au conservat un pic de respect uman. Această declaraţie nu este un strigăt al victimelor însele, la care mulţi gândesc că pot rămâne surzi, sub pretextul că ar putea fi vorba de o plângere particulară, nesigură. Este vorba de declaraţia oficială a propriilor lor guverne, ce se sprijină pe fapte stabilite oficial […].

Noutatea constă în aceea că se credea că alegaţiile de atrocităţi venind din partea Departamentului de Stat sunt mai credibile decât cele ale diverselor grupuri, precum Congresul jidănesc mondial, la care sigur face aluzie formula « victimelor însele ». Am văzut însă că în spatele « declaraţiei comune » a Aliaţilor se găsea același rabin Wise.

Declaraţia din 17 decembrie 1942 marchează începutul complicităţii guvernelor american şi britanic la legenda exterminării. Guvernul german nu a considerat evenimentul ca suficient de important şi von Stumm, din Serviciul de Presă al ministerului Afacerilor Externe german, a explicat de manieră dezinvoltă presei neutre că declaraţia aliată era destinată a facilita vânzarea marilor magazine jidoveşti din New York şi Londra cu ocazia Crăciunului.

Aliaţii descriu crimele comise contra jidanilor

20 decembrie 1942, p. 23

Soarta celor 5 000 000 de jidani din ţările Europei ocupate de germani, care sunt ameninţaţi de exterminare, este descrisă într-o declaraţie publicată ieri de către Serviciul de Informaţii al Naţiunilor Unite. […]

[…] Noi metode de execuţie în masă, prin împuşcare şi gaze toxice, sunt menţionate în corpul principal al raportului, care arată că distrugerea jidanilor « nu se limitează la o singură ţară ci se întinde la întregul continent ». La începutul lunii noiembrie 1942, Departamentul de Stat din Washington a furnizat cifrele arătând că numărul victimelor jidoveşti deportate şi care au pierit după 1939, în ţările europene dominate de Axă, atinge în prezent cifra îngrozitoare de 2 000 000, alte cinci milioane riscând să fie exterminaţi […]

Documentul concluzionează :

Mijloacele utilizate pentru deportarea din ghetou a supravieţuitorilor asasinatelor şi împuşcăturilor de stradă depăşesc înţelegerea. Sunt asasinaţi mai ales copii şi bătrânii, care sunt prea slabi pentru a munci. Nu dispunem de veritabile elemente de informaţie despre soarta celor deportaţi, dar ştim cu certitudine că locuri de execuţie au fost organizate la Chelmno şi Belzec, unde supravieţuitorii împuşcărilor sunt asasinaţi în masă prin electrocutare şi gaze toxice.

Pretinsele electrocutări de la Belzec au apărut uneori în propagandă şi le vom aborda din nou în capitolul V. Ele constituie una dintre versiunile exterminării, dată uitării după sfârşitul războiului. De remarcat tendinţa netă a propagandei de a se apropia de alegaţiile devenite leitmotiv permanent al legendei, adică faimoasele camere de gazare şi nelipsitele şase milioane de jidani ucişi pe timpul războiului. Ceva mai încolo, vom spune mai multe despre originea cifrei de şase milioane.

Apel pentru salvarea Jidanilor

28 decembrie 1942, p. 21

Albany, 27 dec. (AP). […]

Doctorul Wise, preşedintele Congresului jidovesc american şi al Congresului jidovesc mondial a implorat Aliaţii să elaboreze un program destinat să pună capăt masacrelor civililor de către nazişti.

93 de jidăncuţe au prferat să se sinucidă, decât să suporte ruşinea pe care le-o rezervaseră naziştii

8 ianuarie 1943, p. 8

Conform unei scrisori a profesorului lor, făcută publică ieri, de către rabinul Seth Jung, de la Centrul jidănesc al oraşului New York, nouăzeci şi trei de tinere fete şi de tinere femei jidance, eleve şi profesoare ale şcolii Beth Jacob din Varşovia, în Polonia, au ales sinuciderea în masă, înainte ca soldaţii germani să le forţeze a se prostitua.

In Valea Morţii (articol de Sholem Asch)

7 februarie 1943, VI, p. 16

[…] camere de gazare şi centre de otrăvire a sângelui sunt instalate în locuri izolate din zonele rurale în care lopeţile mecanice cu abur pregătesc gropile comune ale victimelor.

Revelaţii despre tirania nazistă

14 februarie 1943, p. 37

Varşovia este supusă unei politici deliberate de moarte prin boală, foamete, sclavaj economic şi eliminare masivă a populaţiei de către nazişti, indică Office of War Information (*Oficiul de Informaţii despre război*), într-o broşură de douăzeci şi patru de pagini, *Tale of a City*, publicată astăzi.

Declarând că Varşovia a fost terenul de încercare a planurilor naziste de cucerire a lumii […] « este imposibil acum de a spune exact câţi polonezi au fost asasinaţi la Varşovia, de către nazişti ». Locul de execuţue este în prezent la Palmiry, în apropierea Varşoviei, unde împuşcări în masă au loc în zori de zi sau în toiul nopţii.

Martorii execuţiilor « accelerate »

14 februarie 1943, p.37

Un comunicat publicat de rabinul Wise, preşedintele Comitetului jidănesc american, anunţă execuţii în masă de jidani şi într-un ritm accelerat, în Polonia, după cum raportează reprezentanţi europeni ai Congresului jidănesc mondial.

Conform acestui raport ce datează din 19 ianuarie, într-un singur loc din Polonia, 6 000 de jidani sunt uciși zilnic. Jidanii rămaşi în Polonia sunt în prezent izolaţi în douăzeci şi cinci de ghetouri, în marile oraşe sau în orăşele transformate în ghetouri.

Aici este vorba de propaganda ce a dat naştere conflictului dintre Departamentul de Stat şi cel al Finanţelor. După cum am notat în legătură cu observaţiile asupra editorialului *New York Times* din 18 decembrie 1942, această poveste s-a bucurat de o mai mare credibilitate din moment ce a fost prezentată ca venind din partea Departamentului de Stat. Din păcate pentru ei, inventatorii propagandei au fost siliţi atunci să se mulţumească cu rabinul Wise, ca sursă mărturisită [a întregii afaceri].

Naziştii deportează 30 000 de jidani

16 februarie 1943, p. 7

Geneva, Elveţia, 15 februarie (ONA) […]

Conform unor surse poloneze, toate persoanele în vârstă sau de slabă constituţie [din Czestochowa, Polonia] au fost expediate la Rawa Ruska, în Galiţia, pentru a fi executate de către naziști.

Protestaţie contra atrocităţilor

23 februarie 1943, p. 23

Trei mii cinci sute de copii […] s-au reunit la Mecca Temple, 133 West Fifty-Fifth Street, într-o adunare solemnă de doliu şi protest contra atrocităţilor naziste […] Şase copii refugiaţi au povestit cele suferite de ei pe când erau în mâinile naziştilor.

Participanţii la o adunare de masă cer salvarea jidanilor condamnaţi

23 februarie 1943, p. 23

O acţiune imediată, din partea Naţiunilor Unite, pentru salvarea celui mai mare număr posibil, din cele cinci milioane de jidani ameninţaţi cu exterminarea, […] a fost cerută noaptea trecută, cu prilejul unei manifestaţii de masă […] la Madison Square Garden.

[…] [*Rabinul Hertz a declarat că*] « văzând cu groază că cei ce proclamă cele Patru Libertăţi au făcut prea puţin deocamdată pentru garantarea măcar a libertăţii de a trăi, pentru cele 6 000 000 dintre semenii lor jidani, s-a grăbit să-i ajute pe cei care încă puteau scăpa torturilor şi masacrării de către naziști […] ».

[Wendell Willkie a declarat :] « Două milioane de fiinţe omeneşti au fost deja asasinate, pur şi simplu pentru că sunt jidani, prin toate mijloacele drăceşti imaginate de Hitler. Milioane de alţi jidani […] sunt ameninţaţi cu distrugerea imediată […] ».

[…] [Chaim Weizmann a declarat:] « Două milioane de jidani au fost deja exterminaţi […].

Datoria democraţiilor este clară […]. Ele trebuie să negocieze cu Germania, prin intermediul țărilor neutre, eliberarea posibilă a jidanilor din ţările ocupate […]. Deschideţi porţile Palestinei tuturor celor ce vor putea atinge țărmul patriei jidoveşti […] ».

600 de jidani expediaţi în Silezia

7 martie 1943, p. 30

Stokholm, Suedia, 6 martie, (Reuter). – Se ştie acum că aproape 600 de jidani norvegieni […] au ajuns în Silezia de Nord polonezã. Majoritatea bărbaților au fost trimişi să lucreze în minele apropiate de Katowice.

40 000 de persoane în amintirea jidanilor

10 martie 1943, p. 12

Patruzeci de mii de persoane au asistat […] ieri seară la două reprezentaţii ale operei dramatice *We Will Never Die*, în memoria celor două milioane de jidani ucişi în Europa. […] Povestitorul a declarat: « Când va veni pacea, nu vor mai rămâne jidani în Europa, pentru a-i reprezenta pe cei morți. Suntem pe cale de a ucide cele patru milioane ce rămân de ucis, conform planului ».

Jidanii francezi deportaţi şi sortiţi uitării de către naziști

1 aprilie 1943, p. 2 Prin cablu, la New York

Londra, 31 martie. – Un sistem de « convoaie ale morţii » prin care jidanii francezi sunt arestaţi în masă […] şi apoi expediaţi în diverse locuri din Europa orientală, după care nu mai auzim nimic despre ei, aceasta este descrierea făcută astăzi, aici, de către Secţia britanică a Congresului jidănesc mondial, care a afirmat că teroarea nazistă şi antisemită se concentrează în prezent şi « în plină putere » în Franţa.

Sprijinindu-şi raportul pe informaţii de primă mână furnizate de către un eminent jidan francez, refugiat într-o ţară neutră, Congresul a declarat că ultimul « convoi » a părăsit Franţa în jurul lui 20 februarie. Convoiul cuprindea 3 000 de jidani din toate clasele sociale şi de toate vârstele. Tot ce s-a putut afla despre destinaţia finală este că aceasta a fost undeva, la Răsărit. La jumătatea lui februarie, a adăugat Congresul, Gestapo-ul a efectuat o percheziţie la sediul Uniunii Generale a Israeliţilor din Franţa, la Lyon, arestând întregul personal, pe care l-a expediat în lagărul de concentrare de la Drancy şi apoi către un « centru de exterminare » de cealaltă parte a Europei.

Reitlinger (p. 327) spune că mai puţin de o zecime, dintre jidanii ce au fost deportaţi (din Franţa), posedau naţionalitatea franceză. După cifrele lui, aceştia ar fi fost probail 5 000 dintre cei 240 000 de jidani francezi. El lasă să se înţeleagă că aceşti 5 000 s-au angajat probabil ca muncitori voluntari, fiind în realitate « politici » sau « partizani[147] ».

Naziştii lichidează ghetourile din două oraşe poloneze

Londra, 11 aprilie (AP). – Agenţia telegrafică polonezã a declarat în această seară că germanii au lichidat ghetoul din Cracovia printr-un masacru de trei zile, început la 13 martie, eliminând la fel şi pe cel din Lodz.

[…] Soarta jidanilor din acest ultim oraş nu era cunoscută încă, dar agenţia spune că se crede că au fost şi ei asasinaţi.

---

[147]. REITLINGER, p. 439.

2 000 000 de jidani asasinaţi

20 aprilie 1943, p. 11

Londra, 19 aprilie (Reuter). – De când și-au început marșul lor european, în 1939, două milioane de jidani au fost eliminaţi, alte cinci milioane riscând să fie executate în viitorul apropiat. Aceste cifre sunt relevate în cel de al şaselea raport, asupra condiţiilor din teritoriile ocupate, publicat de Comitetul interaliat de informaţii.

[…] Raportul spune că gazele toxice şi împuşcările figurează printre metodele utilizate pentru exterminarea jidanilor.

Apel pentru salvarea jidanilor

20 aprilie 1943, p. 11

Intr-un memorandum adresat ieri Conferinţei asupra refugiaţilor, ce are loc în insulele Bermude, Agenţia jidovească pentru Palestina insistă ca măsurile de salvare a 4 000 000 de jidani să fie intreprinse imediat. Se estimează că aceşti jidani supravieţuiesc încă în ţările ocupate de naziști.

Agenţia condusă de Dr Chaim Weizmann este recunoscută, în cadrul mandatului pentru Palestina, ca organism destinat să colaboreze în sensul acestuia în toate chestiunile privind stabilirea unei vetre naţionale jidoveşti.

Memorandumul declară că « dacă situaţia politică anunţată de inamic se prelungește fără obstacole, nu este imposibil ca în momentul când vom câştiga războiul cea mai mare parte a populaţiei jidăneşti din Europa să fi fost deja exterminată ».

Slabă speranţă pentru victimile Axei

25 aprilie 1943, p. 19 Cablu special, *New York Times*

Hamilton, Bermude, 24 aprilie. – Deplasarea pe scară mare a refugiaţilor este imposibilă în condiţiile războiului, nici Statele Unite nici Marea-Britanie, separat sau împreună, nu pot începe rezolvarea problemei refugiaţilor. Aceste două impresii concrete rezumă sensul discuţiilor purtate aici vreme de o săptămână, asupra chestiunii refugiaţilor, între delegaţiile americană şi britanică.

Intrucât aproape toţi jidanii din afara Europei, mai ales cei din Statele Unite, credeau alegaţiile exterminaționiste, presiunile lor politice au condus la conferinţa din insulele Bermude. Se credea[148], pe bună dreptate, că naziştii doreau emigrarea jidanilor din Europa (în condiţii corecte), aceasta punând guvernele britanic şi american într-o situaţie jenantă. In acest context, exigenţele propagandei lor de război le obliga neîncetat să folosească un limbaj echivoc[149]. Am vorbit despre conflictul izbucnit, pe acest teren, între Departamentul de Stat şi cel al Finanţelor. La vremea respectivă, britanicii nu intenţionau să deschidă frontierele Palestinei, iar americanii nu aveau nici ei

---

[148]. DUBOIS, p. 197.

[149]. *New York Times*, 1 nov. 1943, p. 5; 11 dec. 1943, p. 1; 13 dec. 1943, p. 11; 3 ian. 1944, p. 9.

intenţia ca, în plin război, să furnizeze mijloacele necesare unei masive emigrări jidoveşti, pentru motive ce nu s-ar fi justificat decât dacă ar fi luat propaganda aceasta în serios. Nici un om de stat modern nu crede însă în propria sa propagandă. Este vorba de dilema cu care au fost confruntaţi J. Breckenridge Long şi alţi membri ai Departamentului de Stat.

Un alt aspect ce trebuie relevat înainte de a trece la studiul propagandei este că, aparent, cifra de şase milioane apare pentru prima dată în cadrul propagandei din 1942 şi 1943. Examinarea originii acestei cifre ar putea conduce la concluzia că ea şi-a început cariera în cadrul rechizitoriului TMI, care a menţionat o cifră (furnizată de Congresul jidănesc mondial) de 5 721 800 de jidani « lipsă », iar Wilhelm Hötl, din SD, a semnat un atestat, documentul PS-2738, afirmând că Eichmann i-ar dat această cifră de şase milioane. După Hötl, Eichman l-ar fi vizitat în biroul său din Budapesta. Avea un aer spăşit, fiind convins că războiul este pierdut şi că aliaţii îl vor pedepsi ca mare criminal de război. Eichmann i-ar fi declarat lui Hötl, între patru ochi, că patru milioane de jidani fuseseră exterminate în lagărele de concentrare şi două alte milioane muriseră în diverse feluri mai ales în cadrul execuţiilor efectuate de către *Einsatzgruppen* în Rusia.

In ce ne priveşte, oferim o explicaţie diferită în ce priveşte originea cifrei de şase milioane. Declaraţia rabinului Goldstein (13 decembrie 1942), urmată de articolul (*New York Times*) din 20 decembrie 1942, pare să fie prima apariţie pe tapet a cifrei de şase milioane. Singura diferenţă este că rabinul Goldstein vorbeşte efectiv de şase milioane, iar *New York Times* spune că şapte milioane de victime potenţiale ar fi ameninţate. S-ar putea totuşi pretinde, nu fără dreptate, că nu putem deduce originea acestei cifre de şase milioane numai din declaraţia rabinului Goldstein şi articolul citat din *New York Times*.

Totuşi, credem că trebuie luată foarte în serios apariţia acestei cifre în cursul reunilor publice din 2 şi 10 martie 1943, cînd s-a spus că două milioane ar fi fost deja ucişi iar alte patru (sau cinci) aveau să le urmeze. In ce priveşte cea de a doua reuniune, găsim mai multe informaţii într-un anunţ publicat tot la 10 martie (*New York Times*, p. 10), semnalând spectacolul organizat de « Comitetul pentru o armată jidovească, de jidani apatrizi şi palestinieni », comitet condus de senatorul Johnson, din Colorado. Anunţul comportă şi el alegaţia exterminării (două

milioane deja exterminaţi, patru milioane de viitori exterminaţi), făcând în acelaşi timp lista celor ce sponsorizaseră spectacolul, care cuprindea numeroşi membri ai Congresului şi alţi notabili. De asemenea, acelaşi comitet publicase pe o pagină întreagă (p. 11, *New York Times* din 16 februarie) un anunţ ce preciza că existau deja două milioane de victime şi că alte patru milioane vor urma curând. Acest anunţ mai susţinea că singurii arabi ce se opun unei emigraţii jidoveşti masive în Palestina sunt de fapt agenţi nazişti. Cele două articole din 20 aprilie 1943, vorbind despre versiunea exterminării efective a celor două milioane şi de cea viitoare a altor patru milioane sau cinci arată că povestea aceasta era foarte răspândită la începutul lui 1943.

Politicienii ce au redactat actul de acuzare de la Nuremberg foloseau această cifră de şase şi chiar şapte milioane mult înaintea încheierii războiului. De aceea, considerăm că putem data originea cifrei de şase milioane în cadrul propagandei de la sfârşitul lui 1942 şi începutul lui 1943. Faptul că această cifră nu are nicio legătură cu eventuale date reale se reflectă în maniera elaborată în care Reitlinger se scuză că nu poate ajunge decât la o cifră cuprinsă între 4,2 şi 4,6 milioane de jidani, aproape toţi din Europa orientală, care ar fi pierit în Europa celui de al II-lea Război Mondial, o treime dintre ei fiind morţi de « epuizare prin muncă, boală, foame şi lipsă de îngrijire medicală[150] ».

Nu este deloc surprinzător că, după sfârșitul războiului, s-a găsit cineva pentru a declara la Nuremberg că cifra propagandei era exactă. Hötl convenea de minune acestei misiuni, el fiind unul dintre « agenţi » banali ce constituie cancerul serviciilor de informaţii. Născut în 1915 şi intrat în SD în 1935, Hötl şi-a cîştigat imediat reputaţia de a confunda misiunile oficiale cu afacerile sale personale. Relaţiile lui cu o contesă poloneză, în legătură cu nişte terenuri din Polonia, au condus la anchetarea activităţii sale de către SS, în 1942. Raportul acestei anchete îl considera necinstit, intrigant şi curtizan afemeiat, manipulator şi falsificator, nedemn de a face parte din SS şi cu atât mai puţin dintr-un serviciu sensibil, precum SD. In consecinţă, Hötl a fost retrogradat la rangul de simplu soldat. Numirea lui Kaltenbrunner în fruntea RSHA, la începul lui 1943, i-a relansat cariera, întrucât cei doi compatrioţi austrieci se cunoscuseră de mult la Viena. La sfârşitul războiului, Hötl era locotenent-

[150]. REITLINGER, pp. 533, 545-546.

colonel şi ocupa un post de responsabilitate în serviciile de informaţii externe. După război, a lucrat pentru serviciile de contra-spionaj americane, demascând vechii membrii SS susceptibili de a furniza informaţii, slujbă ce s-a dovedit o afacere foarte rentabilă. După 1949 s-a lansat pe scena vieneză a spionajului şi contraspionajului, menţinând contacte cu neo-naziştii, cu agenţii sovietici şi cam cu toţi ceilalţi. A fost în raporturi foarte strânse cu agentul sovietic Kurt Ponger, naturalizat american, pe care îl cunoscuse la Nuremberg, unde Ponger era traducător la TMI. De remarcat că un anume Kurt Ponger s-a numărat printre acuzatorii din cadrul procesului TMN nr 4, una şi aceeaşi persoană, pe cât se pare. Hötl a fost suspectat în cadrul afacerii de spionaj Verber-Ponger din 1953. Arestat de către autorităţile americane, a fost eliberat după câteva săptămâni. La mijlocul anilor cincizeci, Hötl a publicat două cărţi despre cele trăite în timpul războiului. In 1961 a semnat o declaraţie sub jurământ, în contul acuzatorilor lui Eichmann. El semnase declaraţii similare şi pentru TMI[151].

Autori ce împărtăşesc opiniile mele au scris despre Hötl că acesta ar fi fost un spion aliat încă din timpul războiului. Nu sunt sigur că este exact. Singurul element real ce ar putea justifica această alegaţie este că, spre sfârşitul războiului, Hötl a fost în legătură cu Allen Dulles, membru OSS în Elveţia. Aceasta făcea însă parte din îndatoririle şi funcţiunile lui oficiale. RSHA încerca să pună capăt ostilităţilor într-un mod favorabil, şi Hötl a fost unul dintre cei însărcinaţi să contacteze în secret Aliaţii occidentali. Este neîndoielnic că în cursul ultimelor săptîmâni de război, mulţi ofiţeri germani de informaţii au manevrat în sensul intereselor lor personale. La fel de sigur est că, tot în aceste ultime săptămâni de război, Hötl ar fi fost încântat să fie recrutat ca agent aliat. Se poate chiar să fi încercat să intre în graţiile lui Allen Dulles. Totuşi, contactele lui cu acesta nu dovedesc că Hötl ar fi fost un agent american, după cum nu dovedesc nici că Dulles ar fi fost un agent german. (Se spune că, în discuţiile lui cu agenţii germani de legătură, Dulles lăsa să îi scape unele vagi aluzii antisemite, când urmărea să câştige încrederea acestora[152].

---

[151]. *Time*, 12 iul. 1954, p. 98 ; *New Republic*, 20 dec. 1954, p. 22; *New York Times*, 7 apr. 1953, p. 20; 12 apr. 1953, p. 33; Eichmann, şedinţa 85, A1-L1; TMI, vol. XI, p. 237.

[152]. R. H. SMITH, pp. 214-215.

Dacă Hötl ar fi fost agent al Aliaţilor, probabil că s-ar fi lăudat în una din cele două cărţi publicate (*The Secret Front* şi *Hitler's Paper Weapons*). Ian Colvin, care ştie mai multe ca oricine în acest domeniu, a scris o introducere la *The Secret Front*, fără să facă nicio observaţie în acest sens.

Deportaţii norvegieni mor

27 aprilie 1943, p. 10

Stokholm, Suedia, 26 aprilie (ONA). – Conform informaţiilor parvenite astăzi la Oslo, majoritatea femeilor şi copiilor jidani deportaţi din Norvegia […] au murit de foame.

Convoaiele de deportaţi au părăsit Oslo în noiembrie şi în februarie au fost dirijate către destinaţia finală, în regiunea minieră din Silezia, la periferia oraşului Katowice […].

Atitudinea Marii-Britanii faţă de refugiaţi este judecată cu severitate

3 mai 1943, p. 12

Un public de 1500 de persoane […] a ascultat Pierre van Passen […], care a afirmat că Palestina este singura soluţie posibilă la problema refugiaţilor.

[…] Dl van Pasen a declarat că Marea-Britanie a făcut ceva derizoriu din conferinţa ţinută în Bermude […], refuzând să considere Palestina ca soluţie posibilă.

« Marea-Britanie se teme că modernizarea Palestinei de către jidani îi va pune în primejdie imperiul […] Acesta este motivul pentru care un mare număr de jidani riscă să moară : Marea-Britanie nu acceptă să le deschidă porţile Palestinei ».

Eden leagă victoria de speranţele refugiaţilor

20 mai 1943, p. 12 Cablu special, *New York Times*

Londra, 19 mai. […] Eden […] a insistat asupra faptului că acuzarea guvernului britanic de a ignora complet situaţia refugiaţilor nu este justă.

[…] el a rătat că raportul Conferinţei din insulele Bermude a fost aprobat de Cabinetul de Război […]

Londra, 19 mai (Reuter). – Congresul jidănesc mondial […] şi-a exprimat profunda decepţie faţă de rezultatele Conferinţei din Bermude.

Nota […] semnala că drumul Palestinei este liber în prezent.

Ultima revoltă a jidanilor i-a costat 1000 de morţi pe nazişti

22 mai 1943, p. 4 Cablu *New York Times*

Londra, 21 mai. – Aproape 1 000 de nemţi au fost ucişi sau răniţi în bătălia pentru ghetoul Varşoviei, din ultimele două săptămâni, când naziştii au intreprins lichidarea finală a acestuia.

[…] Astăzi, ascultînd staţia clandestină de radio SWIT, au fost culese noi detalii despre campania antisemită din Polonia. Radioul clandestin a anunţat că naziştii au început campania de lichidare a ghetoului din Cracovia şi Stanislawow […] trăgând asupra jidanilor peste tot unde se găseau aceştia sau ucigându-i în camere de gazare.

Reuniunea Speranţei

7 aprilie 1943, p. 13

Şase mii de copii […] au participat ieri la o « reuniune a speranţei » […]

« […] Copii jidani şi părinţii acestora sunt torturaţi şi ucişi de către un inamic barbar […]».

Londra, 8 iunie (Reuter) – După cum s-a declarat astăzi, aici, cel puţin 3 500 de jidani au fost recent deportaţi din Salonic (Grecia) în Polonia. Bărbaţi, femei şi copii au fost îngrămădiţi în vagoane pentru animale fără nicio socoteală, apoi acestea au fost sigilate.

Gazarea unor refugiaţi de către naziști

13 iunie 1943, p. 8 Telefon la *New York Times*

Stokholm, Suedia, 12 iunie. – Conform ziarului *Jewish Chronicle*, care apare în suedeză, la Stokholm, din octombrie încoace, peste 10 000 de jidani au fost ucişi în districtul Brest-Litovsk […]

Conform aceluiaş ziar, mii şi mii au fost gazaţi în magazii ermetic închise, alţii au fost împuşcaţi în grupuri de câte şaizeci în pădurile din vecinătate.

[…] Recent, Dr Ley, şeful Frontului Muncii din Germania, a venit la Königsberg, Bialystoc, Grodno și a declarat : « Jidanii sunt rasa aleasă, bineînţeles, dar numai în vederea exterminării ».

Naziştii deportează 52 000 de jidani belgieni

15 iunie 1943, p. 8

Londra, 14 iunie (AP). – Guvernul belgian în exil a declarat astăzi că germanii au deportat cvasi-totalitatea celor 52 000 de jidani din Belgia, în lagărele de concentrare din Germania, Polonia şi Rusia ocupată.

Reitlinger arată că situaţia Belgiei era identică cu a Franţei. Printre jidanii deportaţi din Belgia, « niciunul, ca să zicem aşa », nu era jidan belgian. Interesant de notat, lucrurile au stat la fel în cazul Italiei şi Danemarcei[153].

Conferinţa din Bermude este criticată

21 iunie 1943, p. 2

O declaraţie de condamnare a « inacţiunii » Conferinţei din Bermude şi o alta cerând preşedintelui Roosevelt şi primului ministru Winston Churchill să deschidă porţile Palestinei în faţa refugiaţilor au fost adoptate ieri în unnimitate de către ordinul Fiilor Sionului […], la hotelul Pennnsylvania.

Românii consideraţi responsabili pentru asasinarea a 5 000 de jidani

21 iunie 1943, p. 3

Berna, Elveţia, 20 iunie (U. P.) – Ziarele elveţiene scriu astă seară că cele 5 000 de cadavre care, conform propagandiştilor Axei, fuseseră înhumate în apropierea Odesei, erau ale unor jidani români ucişi de poliţia secretă românească.

Presa română a anunţat descoperirea gropii comune la 22 aprilie, afirmând că este vorba de cadavrele românilor ucişi de către ruşi, după ocuparea de către aceştia a Basarabiei şi a Bucovinei în 1940.

---

[153]. REITLINGER, pp. 367, 370-371, 378.

Jidanii din Olanda deportaţi de către nazişti

23 iunie 1943, p. 8

Londra, 22 iunie (U. P.) – Conform agenţiei de informaţii Aneta, toţi jidanii din Amsterdam au fost deportaţi în Polonia de către germani, încheindu-se astfel transferul întregii populaţii jidoveşti din Olanda.

Aceasta nu este adevărat. A fost deportată doar majoritatea jidanilor olandezi. Intr-un capitol viitor vom vedea de ce au existat mari diferenţe între politica germană din Olanda şi Luxemburg şi cea din Belgia şi Franţa, sau din alte ţări. Vom vedea că este foarte probabil că destinaţia finală, ce nu trebuie confundată cu cea provizorie, a jidanilor deportaţi din Olanda, nu era Polonia. Din 140 000 de jidani olandezi, au fost deportaţi aproximativ 100 000[154].

28 iunie 1943, p. 8

Londra, 27 iunie, (Reuter). – Radio Germania a anunţat în seara asta că Primul ministru al Ungariei, Nicholas von Kallay, a declarat că toate bunurile rămase de pe urma jidanilor din Ungaria vou fi remise « arienilor », la sfârşitul acestui an. Ele vor fi distribuite celor distinși pe front şi familiilor numeroase.

Naziştii execută 150 de jidani

29 iunie 1943, p.6

Londra, 28 iunie (Agenţia de ştiri din Olanda). – După cum s-a aflat chiar azi, germanii s-au lansat în executarea masivă a jidanilor deportaţi din Olanda în Polonia.

[…] 150 de jidani din satul Turck au fost seceraţi cu mitraliera.

La Socky, […] 340 de jidani din Olanda au fost mitraliaţi iar 100 de femei şi copii au fost uciși în apropiere de Potok […].

Aceștia făceau parte dintre miile de jidani deportaţi din Olanda în lagărul de tristă celebritate de la Treblinka.

Pare foarte bizară scoaterea oamenilor din lagărul de « exterminare » pentru a fi uciși în afara acestuia. Nu numai că cel ce a răspândit această poveste habar nu avea despre cele ce se spunea că se petre la Treblinka, dar nu a avea nici cea mai mică idee despre importanţa numărului victimelor care, după cum se spune, ar fi fost suprimate.

Se cere ajutorarea rapidă a jidanilor din Europa

21 iulie 1943, p. 13

Cu ocazia şedinţei de deschidere a Conferinţei de Urgenţă pentru salvarea jidanilor din Europa, care s-a ţinut la Hotelul Commodore, oratorii au reclamat noaptea trecută o acţiune imediată pentru salvarea jidanilor din ţările sub dominaţie nazistă.

[…] Rogers, din Camera Reprezentanţilor, a semnalat că aproximativ 3 000 000 din cele 7 000 000 de jidani din Europa au pierit deja, insistînd

---

[154]. REITLINGER, p. 352.

asupra faptului că « este vorba de o problemă ce nu va putea fi rezolvată prin simple proteste şi alte cuvinte de rutină ».
[…] « Există cu siguranţă destule teritorii libere şi regiuni nelocuite, pentru a instala cele 4 000 000 de oameni torturaţi », a spus el. Palestina este locul logic. Este mai aproape şi se poate ajunge acolo mai curând pe uscat, decât pe mare […].
[…] Contele Sforza a exprimat speranţa că jidanii şi arabii vor şti să colaboreze în viitor, pentru a crea o mare federaţie în Orientul Apropiat, din care face parte Palestina.

16 000 000 de refugiaţi din cauza Axei

2 august 1943, p. 10
Washington, 1 august. – Un studiu al problemei refugiaţilor europeni, publicat astăzi de Asociaţia pentru politică externă (Foreign Policy Association) arată că numai efortul colectiv al marilor puteri sau al unei organizaţii internaţionale ar putea rezolva în mod eficace situaţia ce va exista la sfârşitul războiului.
[…] Pe baza informaţiilor guvernelor în exil şi a altor informatori, spune raportul, s-a estimat că dintre jidanii ce trăiau în 1939 în ţările Europei ocupate în prezent de puterile Axei, două milioane au fost deja deportaţi şi au pierit prin diferite forme inumane de tratament sau din cauza politicii de exterminare deliberată.

Asociaţia pentru politica externă nu pare foarte sigură pe ce zice, afirmând existenţa exterminărilor, întrucât dă impresia că majoritatea jidanilor au fost « deportaţi », în vreme ce, pe atunci, propagandiştii vorbeau deja de trei milioane de morţi.

Naziştii acuzaţi de 2 000 000 de morţi

8 august 1943, p. 11
Londra, 7 august. –*Polish Labor Fights*, publicaţie apărută astăzi aici, a furnizat descrierea unei case utilizate de germani la Treblinka, în Polonia, pentru exterminarea jidanilor. Numai în acest loc, se zice, germanii au ucis 2 000 000 de persoane.
[…] « Când celulele sunt pline, ele sunt închise ermetic. Apoi se trimite abur prin deschizături şi victimele încep să se sufoce. Mai întâi se aud strigăte, apoi acestea diminuează cu încetul, în cincisprezece minute fiind linişte totală. Execuţia este terminată.
[…] Se întâmplă adesea că un gropar este prea slab pentru a transporta două cadavre, după cum are ordin; atunci le leagă mâinile sau picioarele şi fuge târîndu-le după el, până acolo unde le îngroapă ».

Bineînţeles, versiunea de după război vorbeşte de incinerarea, nu de îngroparea cadavrelor, din motivul foarte simplu că aceste milioane de cadavre jidoveşti pur şi simplu nu au existat.

Un raport arată soarta a 8 300 000 de jidani

27 august 1943, p. 7
[…] Un studiu de 300 de pagini publicat ieri de către […] Congresul jidovesc American şi Congresul Jidovesc Mondial.

Conform acestui raport, peste 3 000 000 de jidani au fost distruşi prin foamete organizată, muncă silnică, deportări, pogromuri şi asasinate metodice în centrele germane de exterminare din Europa Orientală, după începutul războiului în 1939. 1 800 000 de jidani s-au salvat emigrând în interiorul Uniunii Sovietice şi 180 000 au reuşit să emigreze în alte ţări.
[…] Studiul […] declară că 1 700 000 de jidani au fost victimele masacrelor organizate şi ale pogromurilor, […] că 750 000 de jidani sunt morţi de foame şi de consecinţele acesteia, că 350 000 sunt morţi în deportare.
[…] Iată un tablou ce arată maniera în care au fost efectuate exterminările :

Germania	110 000	Belgia	30 000
Polonia	1 600 000	Olanda	45 000
URSS	650 000	Franţa	56 000
Lituania	105 000	Cehoslovacia	64 500
Letonia	65 000	Dantzig	250
Austria	19 500	Estonia	3000
România	227 500	Norvegia	800
Iugoslavia	35 000		
Grecia	18 500	Total	3 030 050

Politica deliberată de asasinate este revelată de un organism aliat oficial

27 august 1943, p. 7
Londra, 26 august (U. P.). – In seara aceasta, Comitetul interaliat de informaţii […] a acuzat Germania, Italia şi sateliţii acestora de aplicarea […] unui program deliberat de hoţii, asasinate, torturi şi atrocităţi fără pereche în istoria lumii.
[…] Polonia. Epuizarea, tortura, boala şi execuţiile au scăzut la nouă luni speranţa de viaţă a unui nou sosit într-un lagăr de concentrare. Condiţiile sunt foarte dure la Oswiecim (Auschwitz), unde se crede că au pierit 58 000 de persoane.
Cel puţin un milion de jidani au fost masacraţi sau bătuţi până la moarte, în Polonia, în cursul ultimilor trei ani. La Varşovia, raţiile alimentare nu reprezintă decât 23,4% din caloriile necesare pentru menţinerea în viaţă a unei fiinţe umane.

Suntem în faţa uneia dintre foarte rarele referinţe precise la lagărul de concentrare Auschwitz, anterioare lui 1944 (deşi articolele din 7 martie şi 27 aprilie au cuprins astfel de referinţe, însă indirecte). Interesul acestei referinţe la Auschwitz stă în faptul că ea este exactă în esenţă, după cum o vom vedea în capitolul următor. Deşi nu putem fi siguri de cifra de 58 000 de morţi nici că « tortura » şi « excuţiile » puteau figura printre cauzele mortalităţii ridicate. Punctul cel mai important ce trebuie reţinut din acest articol este că el dezminte implicit poveştile exterminatorii de după război, după care mii de deţinuţi erau ucişi aproape în fiecare zi la Auschwitz, această pretinsă

exterminare fiind începută, cel mai târziu, în vara lui 1942 şi continuată până în toamna lui 1944.

Toţi jidanii trebuie să părăsească Europa

8 octombrie 1943, p. 5

Stokholm, Suedia, 7 octombrie. – Conform mediilor bine informate [din Stokholm], la Berlin a fost publicat un decret ce ordonă deportarea tuturor jidanilor din Europa, înainte de sfârşitul războiului. După cum indică sursa, acest ordin a fost dat de Adolf Hitler însuşi.

[…] Omul din spatele persecuţiilor naziste ale jidanilor danezi este supranumit « dictatorul jidanilor », un membru al secţiunilor de asalt numit Eighmann [sic] […], născut în Palestina; acesta este fiu de emigranţi germani şi a fost crescut în această ţară, fiind cunoscut pentru sadismul și ura lui contra jidanilor. El este cel ce a organizat întreaga acţiune de exterminare a jidanilor în Germania şi în teritoriile ocupate[…].

Aceasta pare să marcheze intrarea în scenă a lui Eichmann, în cadrul propagandei. Aici pare să fie originea mitului ce pretinde că Eichmann ar fi fost crescut în Palestina (în realitate, Eichmann s-a născut la Solingen, în Germania, şi a fost crescut la Linz, în Austria).

Soţia lui Mikolajczyk, ostatecă a germanilor

23 noiembrie 1943, p. 4

Ieri, la Londra, Agenţia telegrafică poloneză a făcut cunoscut că soţia Primului ministru polonez Stanislaw Mikolajczyk, în vârstă de 43 de ani este deţinută ca ostatecă de către Germani, în lagărul de concentrare Oswiecim şi riscă poate să fie executată în mod iminent.

[…] Oswiecim este închisoarea germană de cea mai tristă celebritate din Polonia, în care mii de victime fără apărare sunt torturate până la moarte […]. Numele principalilor responsabili germani ai masacrului jidanilor polonezi au fost publicate într-o declaraţie poloneză la Londra […].

« Este vorba de zece persoane, şeful lor fiind Ludwig Fischer, guvernator nazist al regiunii Varşovia […]. Un membru al Consiliului Naţional Polonez a declarat că majoritatea jidanilor din Polonia au fost deja exterminaţi ».

50 000 de jidani din Kiev au fost ucişi

29 noiembrie 1943, p. 3 de W. H. Lawrence

Kiev, Rusia, 22 octombrie (Decalat). – Autorităţile din Kiev au afirmat astăzi că germanii au mitraliat între 50 000 şi 80 000 de jidani la Kiev, bărbaţi, femei şi copii, la sfârşitul lui septembrie 1941 şi că doi ani mai târziu, când recucerirea Kievului de către Armata roşie părea iminentă, au obligat prizonierii de război ruşi să ardă cadavrele, distrugând complet orice dovadă a crimei.

[…] Pe baza a ceea ce am văzut, ne este imposibil să spunem dacă ceea ce ni s-a povestit este adevărat sau fals […].

Germanii au asasinat prizonieri

6 decembrie 1943, p. 10

Londra, 5 decembrie (U. P.). – Un ofiţer al armatei cehoslovace, care a petrecut mai mulţi ani într-un lagăr german, înainte de a evada şi a ajunge în

Anglia, a furnizat guvernului ceh din exil dovada că prizonierii de război ruşi sunt executaţi şi incineraţi în lagărele de concentrare germane.
[…] Acest ofiţer are dinţii sparţi, din cauza şuturilor primite în gură, şi este surd, din cauza loviturilor primite la cap. Pe corpul său poartă o svastică, pe care germanii i-au desenat-o în carne, cu ocazia tratamentului pentru o infecţie.
Ofiţerul ceh a mai declarat că jidanii sunt aleşi la întâmplare, printre prizonieri şi apoi împuşcaţi.

Ne oprim aici cu examinarea articolelor din *New York Times*, despre subiectul nostru, pentru perioada cuprinsă între primăvara lui 1942 şi sfârşitul lui 1943. Bineînţeles, a trebuit să fac o selecţie. Totuşi, cred că am dat o imagine fidelă despre genul de poveşti care a circulat în mediile presupuse inteligente.

Ceea ce nu putem însă restitui este atmosfera isterică din epocă. Cititorii deprinși să observe totul, au remarcat desigur că numeroase articole, mai ales acelea care vorbesc de cazuri precise de asasinate în masă, sunt expediate departe de prima pagină a ziarului. In politică însă, numai prima pagină contează. Or, aceste informaţii au apărut foarte rar în prima pagină. Dacă Roosevelt făcea o declaraţie, aceasta apărea normal în prima pagină, dar numai pentru că el dorea asta, nu pentru că ar fi spus ceva important. Judecând după faptul că articolele în chestiune nu au fost publicate în prima pagină şi în suficiente condiţii de promovare propagandistică, putem spune că alegaţiile cu privire la exterminarea jidanilor nu par să fi avut o prea mare importanţă pentru public, în timpul războiului. Pentru a mă exprima altfel, aş spune că răsfoind ziarele vremii se constată ostilitatea clară contra naziştilor, fără ca cititorul să înţeleagă motivul precis al acesteia. Studiul nostru va fi deci văduvit de aspectul emoţional, lucru inevitabil.

Trebuie să facem două observaţii esenţiale cu privire la « exterminări ». In primul rând, legenda este de origine sionistă. In al doilea rând, numai foarte târziu, în cursul războiului, a început prezentarea lagărului de concentare Auschwitz drept un loc de « exterminare».

Am văzut că primele alegaţii cu privire la « exterminare » nu se sprijineau pe nimic din partea serviciilor de informaţii. Sioniştii, în principal Congresul jidănesc mondial, se mulţumesc să-şi prezinte absurdităţile guvernelor aliate, mai ales guvernului american, solicitând cauţionarea, oficializarea acestora. La Washington, primele reacţii au constat în ironizarea alegaţiilor « exterminaţioniste ». Totuşi, în urma diverselor presiuni

politice şi numai din cauza acestora (nu pentru că informaţiile respective ar fi fost furnizate de serviciul militar de informaţii), mediile oficiale de la Washington, în cele din urmă, au intrat şi ele în hora propagadei « exterminaţioniste », persoanele oficiale făcând vagi declaraţii. Declaraţiile mai precise, dar de natură obscură, au fost lăsate pe seama agenţiilor de propagandă. La începuturile ei, propaganda s-a caracterizat prin unele elemente pe care legenda exterminaţionistă le-a păstrat până în zilele noastre, de exemplu cifra celor şase milioane. Alte elemente au fost însă rapid abandonate şi uitate, de exemplu electrocutările, fabricile de săpun și îngrășăminte chimice, deşi autorii lor erau aceleaşi cercuri sioniste.

Cu privire la terminologie, semnalăm că nu folosim cuvântul « sionist » ca sinonim pentru « jidan ». Dovezile arată că deşi înşelătoria este jidovească, în sensul că a fost inventată de jidani, ea este nu mai puţin o înşelătorie sionistă, pentru că a fost clocită sau inventată de jidani sionişti, în scopuri sioniste. Caracterul sionist al propagandei exterminaţioniste este cât se poate de clar. De notat regula generală : cei ce insistă pentru evacuarea jidanilor din Europa (propunere normală şi de înţeles în împrejurările respective), cer în acelaşi timp instalarea acestora în Palestina, ceea ce arată că tovarăşii propagandişti sionişti aveau cu totul altceva în vedere decât simpla ajutorare a refugiaţilor şi a victimelor pesecuţiilor.

S-a văzut că, în anii 1942 și 1943, lagărul Auschwitz era absent din propaganda exterminaţionistă. Dacă într-adevăr exterminările ar fi fost în curs într-un loc atât de important, serviciile de informaţii militare ar fi fost cu siguranţă la curent. Desigur, în această propagandă găsim lagărul Auschwitz, dar alegaţiile precise, cu privire la o mortalitate ridicată, din cauze mai mult sau mai puţin naturale, erau adevărate în esenţa lor, în ciuda exagerărilor evidente şi ele. Aceste alegaţii nu vorbeau însă nici de camere de gazare, nici de exterminări, lucru pe care l-am constatat în cadrul studiului amănunţit al propagandei exterminaţioniste în 1942 şi 1943. Articolele cu privire la exterminări citează Treblinka, Belzec, Chelmno, nu Auschwitz.

Constatarea aceasta este confirmată de examinarea periodicelor şi a cărţilor din această perioadă. Trei publicaţii prezintă un interes special. Numărul din 4 iunie 1943 din *Commonweal* conţinea un articol de Jacques Maritain, care rezuma ceea ceacestal credea a fi, după o anchetă evidentă,

caracteristicile principale ale programului de exterminare. Maritain nu vorbeşte de Auschwitz, dar menţionează exterminările prin « gaze toxice, electrocutări, îngrămădirea victimelor în spaţii închise unde asfixierea se producea treptat, sufocarea […] în vagoane de marfă închise ermetic ». Lagărul de concentrare Chelmno este citat în mod deosebit.

Deşi special consacrat situaţiei jidanilor din Europa, numărul din 30 august 1943 din *New Republic* nu făcea nicio menţiune despre Auschwitz. Un anunţ de două pagini, plătite de Jewish Labor Committee (Comitetul muncitoresc jidănesc) menţionează numai Treblinka, Belzec, şi « vagoanele ermetic închise unde jidanii sunt otrăviţi ».

Survey Graphic din aprilie 1943 conţine un articol de două pagini de William L. Shirer. Subiectul este seria pretinselor atrocităţi germane. Lagărul Auschwitz (Oswiecim) este citat, dar numai în legătură cu mortalitatea ridicată de 250 polonezi pe zi, din cauza « execuţiilor, tratamentului inuman, a foamei sau epidemiilor ». Shirer pretinde că exterminarea jidanilor se face la Belzec.

Shirer citează un raport din 7 mai 1943 al guvernului polonez din exil, la Londra, ca sursă a declaraţiilor sale despre Auschwitz. Din câte știu, este vorba de prima menţiune a lagărului Auschwitz în cadrul propagandei. Singura menţiune ce poate pretinde anterioritatea, în această chestiune, se găseşte în *The Black Book of Polish Jewry* (editat de J. Apenszak, 1943). La paginile 56 şi 59 se vorbeşte de informaţii apărute la începutul lui 1942 în *East London Observer*, după care cenuşa jidanilor deportaţi la Auschwitz era restituită familiilor (ceea ce contrazice afirmaţiile propagandei de după război). In ciuda eforturilor mele, nu am găsit urma existenţei publicaţiei *East London Observer*. *The Black Book* nu vorbeşte de exterminări la Auschwitz, ci de exterminări cu un camion de gazare la Chelmno (pp. 115-117, conform alegaţiilor ulterioare), prin electrocutare într-o piscină din Belzec, cadavrele fiind apoi înhumate, (p. 131, contrar alegaţiilor ulterioare), abandonarea victimelor vreme de mai multe zile în vagoane de marfă, nu departe de Belzec, cu înhumarea lor ulterioară (pp. 137-138, contrar alegaţiilor ulterioare), ucidere prin abur la Treblinka, cadavrele fiind apoi îngropate (p. 143, versiune non-conformă alegaţiilor ulterioare). Motorul diesel, al cărui gaz de eşapament

servea uciderii victimelor în versiunile ulterioare, nu serveşte decât săpării gropilor în *The Black Book*.

Rămâne o singură sursă ce dă impresia că Auschwitz şi-a făcut apariţia în propaganda exterminaţionistă la începutul lui 1943 sau chiar mai devreme. Este vorba de cartea *The Devil's Chemists*, a lui Josiah DuBois, întâlnit deja ca funcţionar la ministerul american al Finanţelor, pe timpul războiului. Pe vremea TMN, după război, DuBois a fost procuror şef în cadrul « procesului » Farben. Cartea lui DuBuis este în principal povestea acestui « proces ». Ea abordează însă şi alte subiecte conexe. DuBois povesteşte că, în noiembrie 1942, ar fi avut pe biroul său un mesaj cu privire la Auschwitz. Mesajul transmitea conţinutul unei note, un « testament pe fondul disperării », redactat de către un deţinut ce ar fi muncit la Auschwitz, testamentul ajungând apoi clandestin la Berna, din mână în mână.

> Lucrăm într-o imensă fabrică de « Buna ». Există un lanţ de santinele pentru supravegherea muncitorilor (pe 10 metri pătraţi). Cel ce depăşeşte limita este împuşcat fără somaţie, pentru « tentativă de evadare ». In fiecare zi au însă loc noi tentative, inclusiv ale celor ce încearcă să treacă prin cocoţare de posturile de santinele, întrucât nu pot merge.

Nota punea şi pe seama lui Ter Meer, de la Farben, « clişeul nazistului cu svastica, înarmat cu o cravaşă şi afişând un zâmbet dispreţuitor [ceea ce nu l-a caracterizat pe Ter Meer în niciunul din momentele vieţii sale] ». Judecând după originea şi istoria pretinsei note, toate acestea păreau mai curând abracadabrante. Trebuie să reţinem însă un fapt foarte real, evocat și el, anume că, la vremea respectivă, numeroşi muncitori de la Auschwitz nu erau în stare să lucreze, ba chiar nici să meargă pe picioarele lor. Acest mesaj nu era deci întru totul opera propagandei exterminaţioniste. Dacă într-adevăr el va fi existat cu adevărat, tot ceea ce putem deduce este că propagandiştii erau foarte bine informaţi, la sfârşitul lui 1942, de cele ce se petreceau la Auschwitz.

DuBuis se forţează apoi să înşele cititorii, scriind că în cele două mesaje din ianuarie şi aprilie 1943, trimise de Harrison Departamentului de Stat şi despre care deja am vorbit, era vorba despre Auschwitz, unde 6 000 de muncitori ar fi fost ucişi zilnic. Procedând astfel, DuBois se arată a fi un dezinformator. Motivul ce îl determină să facă asta pare să fie faptul că, în calitate de procuror la « procesul » Farben, el a încercat prin toate

mijloacele să exagereze importanţa lagărului Auschwitz, din care cauză a citit în dosar ceva care pur şi simplu nu exista[155].

III. 5. Reacţiile germane

Trebuie să examinăm ce spun germanii despre propaganda aliată. Am văzut că von Stumm, din Serviciul de Presă al ministerului german de Externe, a ironizat acuzaţia de exterminare, când aceasta a fost lansată pentru prima dată de către guvernele aliate. A fost vorba de unul din rarele exemple de reacţie din partea guvernului german, în faţa unei invenţii precise a propagandei aliate.

In săptămânalul *Das Reich*, publicat de Goebbels, sau în cotidianul NSDAP *Völkischer Beobachter* găsim numeroase comentarii de ordin general asupra *Greuelpropagandei*, dar foarte puţine aluzii la alegaţiile precise de propagandă, conform cărora, de exmplu, prizonierii de război americani şi britanici erau înfometaţi şi torturaţi, sau invenţiile macabre marca Hollywood, precum povestea că germanii recoltau sângele copiilor din ţările ocupate, pentru a satisface nevoile *Wehrmacht*-ului.

Motivul relativ al acestei tăceri în legătură cu alegaţiile precise ale propagandei era fără îndoială că, din punctul de vedere german, examinarea conţinutului propagandei inamice nu era necesară. La fel se petrecuseră lucrurile în timpul primului Război mondial. Presa germană trata deci foarte de sus *Gruelpropaganda*. In loc să îşi piardă timpul cu conţinutul precis al balivernelor inamice, ea încerca să pună în evidenţă interesele politice ce serveau propagandei, întinderea şi mijloacele de influenţă jidovească în presa aliată (a se vedea, de exemplu, *Das Reich* din 20 decembrie 1943.

III. 6. Raportul War Refugee Board sau naşterea legendei Auschwitz

Cauţiunea oficială a guvernului Statelor Unite la alegaţia conform căreia Auschwitz ar fi fost un lagăr de exterminare a intervenit în noiembrie 1944, după sfârşitul prezumtiv al

---

[155]. DUBOIS, pp. 137-138, 186-188.

programului de masacre, sub forma Raportului WRB. Desigur, alegaţia apăruse deja de numeroase ori în cursul propagandei anului 1944. Vom reveni asupra acestui aspect într-un capitol ulterior. După cum am văzut din extrasele prezentate, Raportul WRB a fost publicat de *New York Times*, pe prima pagină, la 26 noiembrie 1944.

Raportul WRB este prezentat ca fiind compus din două rapoarte, unul scris de către « doi tineri jidani slovaci » şi altul « de către un comandant polonez », toţi trei fiind foşti deţinuţi la Auschwitz din primăvara lui 1942 până în primăvara lui 1944, când au evadat (cei doi jidani au evadat la 7 aprilie). De asemenea, este vorba de încă un scurt supliment, scris pe cât se spune de alţi doi tineri jidani, evadaţi la 27 mai 1944, care s-au ascuns în Slovacia (sub dominaţie germană până în 1945), unde au redactat un raport ajuns în Elveţia la 6 august 1944. Autorii au rămas în anonimat complet. S-a spus, în chip de scuză, că « numele lor nu vor fi divulgate, pentru moment, în interesul securităţii lor ».

Prima, a doua şi a treia povestire constituie prima parte a raportului, cea de a doua parte a acestuia fiind constituită de povestirea a patra. Prima povestire reprezintă esenţialul raportului. Ea ar fi fost scrisă de un jidan slovac, sosit la Auschwitz la 13 aprilie 1942, care primise un număr matricol în jur de 29 000 (tatuat pe sânul stâng). După sosirea sa în lagăr, jidanul în chestiune a primit responsabilitatea ţinerii registrelor infirmeriei din Birkenau. Această primă povestire conţine o listă amănunţită a convoaielor sosite la Auschwitz în perioada aprilie 1942, aprilie 1944, inclusiv matriculele atribuite noilor veniţi. Sunt contabilizate aproximativ 55 de grupe de convoaie (uneori, într-un grup erau mai multe convoaie), numerele matricole (aproximative, după mărturia autorului povestirii) atribuite noilor sosiţi din fiecare grup, sunt date şi ele. Numerele acestea matricole încep cu 27 400 şi merg până la 189 000, după sistemul de numerotare consecutiv, unul şi acelaşi număr neffind niciodată folosit de două ori. In cadrul fiecărui grup sunt indicate naţionalităţile şi alte informaţii (jidan sau arian, prizonier politic sau altele, numele anumitor deţinuţi, numărul exact al celor ce erau « gazaţi » în loc să fie înregistraţi, etc.).

Aproximativ exact asupra acestor puncte (interpretând persoanele « gazate » ca şi cum nu ar fi existat nicidată, sau ca expediate la o altă destinaţie), Raportul WRB este una din cele

câteva surse cunoscute, conţinând un număr important de informaţii de acest gen. O altă sursă este seria de rapoarte ale Crucii-Roşii olandeze, despre care vom vorbi în Anexa C.

Aproape toate aceste informaţii sunt date de autorul primei povestiri a Raportului WRB. Totuşi, după evadarea acestuia, autorii celei de a treia povestiri, suplimentare, a Raportului WRB, au prelungit contabilitatea pentru perioada cuprinsă între 7 aprilie şi 27 mai 1944, adăugând-o raportului final.

A doua povestire a Raportului WRB ar fi fost scrisă de un jidan slovac sosit în lagărul de la Lublin către 4 iunie 1942, trimis la Auschwitz către 30 iunie același an. Conform primei povestiri a Raportului WRB, acesta ar fi primit un număr matricol în jurul la 44 000, tatuat pe avanbraţul stâng (sistemul de tatuaj se schimbase). Autorii primelor două povestiri ale Raportului WRB sunt doi tineri jidani slovaci, car au evadat împreună la 7 aprilie 1944. A treia povestire a raportului este un scurt supliment, iar a patra este redactată de un « comandant polonez ».

Faptul că cei trei autori au rămas anonimi constituie un punct slab al Raportului WRB. Ceea ce ne determină să ne îndoim de veridicitatea Raportului WRB este însă chiar conţinutul lui. Examinarea lui atentă arată că informaţiile pe care le conţine au fost elaborate pe baza datelor furnizate de spionaj, nicidecum pe baza celor spuse de « doi tineri jidani slovaci şi un comandant polonez », care « au evadat », etc. Este foarte probabil ca veridicitatea Raportului WRB să oscileze între total fals sau numai pe jumătate. Exact la asta ne puteam aştepta. Inamicii Germaniei dispuneau de anumite mijloace pentru culegerea de informaţii despre lagărele de concentrare naziste şi ce se mai petrecea în Europa. Pur şi simplu, s-au utilizat informaţiile dobândite pe cale convenţională, adăugându-li-se retuşuri peste retuşuri, până s-a ajuns la Raportul WRB. Cine poate să creadă că în privinţa unui centru industrial de mare importanţă, precum Auschwitz, serviciile secrete au fost nevoite să depindă de evadările miraculoase, picate ca din cer, ale unor prizonieri excepţional de bine informaţi. Vom dezvolta acest punct ceva mai departe. Bineînţeles, nu excludem posibilitatea utilizării şi a altor rapoarte, ale foştilor muncitori deţinuţi la Auschwitz, evadaţi sau nu, pentru completarea informaţiilor.

Raportul WRB conţine informaţiile (estimările, supoziţiile, alegaţiile, invenţiile, sau minciunile) următoare :

1. Numărul de prizonieri la Auschwitz I în aprilie 1942, principalele naţionalităţi prezente şi motivele pentru care cineva putea fi internat într-un lagăr de concentrare. Este descris sistemul de înmatriculare al deţinuţilor şi « sistemul de stele » sau insigne purtate de aceştia. Partea I-a (paginile 1 şi 2) conţine o listă a diverselor uzine ale regiunii.

2. O hartă precisă a regiunii, comparabilă cu ilustraţia noastră n° 5 (părţile I şi 4).

3. Dimensiunile lagărului Auschwitz I, limitele şi sistemul de izolare de restul regiunii, amplasarea turnurilor de pază, inclusiv pentru Birkenau, descrierea barăcilor (partea I-a, paginile 5-7).

4. In caz de moarte naturală a unui prizonier, se întocmea un certificat de deces, care se trimitea administraţiei centrale a lagărelor, la Oranienburg. Dacă deţinutul era gazat, numele lui era trecut într-un registru special urmat de literele « SB » (*Sonderbehandlung*, tratament special), partea I-a, p. 9).

5. Patru clădiri, numite crematorii I, II, III, IV erau utilizate la Birkenau, în primăvara lui 1944. Cel puţin unul dintre acestea începuse a fi utilizat în februarie 1943. Fiecare clădire conţinea : (a) o sală a cuptoarelor, (b) un mare culoar, (c) o cameră de gazare. Primele două clădiri conţineau fiecare căte 36 de cuptoare, iar celelalte două, fiecare câte 18. Se introduceau trei cadavre odată în cuptor, iar cremaţiunea sau arderea dura o oră şi jumătate. Se puteau deci incinera 6 000 de cadavre pe zi. La vremea respectivă, faptul aceste era considerat un progres faţă de incinerarea în gropi (metodă folosită înainte, partea I, pp. 14-15).

6. Substanţa utilizată pentru producerea gazului camerei de gazare era o pudră numită « Zyklon », fabricată de o firmă din Hamburg. In contact cu aerul, această pudră degaja un gaz de cianură şi trebuiau aproximativ trei minute pentru a ucide toţi ocupanţii camerei de gazare. Cutiile conţinînd Zyklon purtau inscripţia : « se va utiliza contra verminei » (partea I-a, p. 16).

7. In martie 1943, personalităţi venite din Berlin au asistat la inaugurarea primului crematoriu. « Programul » cuprindea gazarea şi arderea a 8 000 de jidani din Cracovia. Invitaţii (niciun nume nu este dat) au fost foarte satisfăcuţi de rezultat (partea I-a, p. 16).

8. Clasamentul detaliat al numerelor matricole şi categoriilor de deţinuţi la Birkenau în aprilie 1944 (partea I-a, pp. 23-24).

9. In lagăr, fiecare bloc avea un « şef de bloc » cu « drept de viaţă şi de moarte ». Până în februarie 1944, aproape 50% dintre şefii de bloc erau jidani. Berlinul a ordonat însă schimbarea acestei stări de lucruri. Un secretar de bloc era în subordinea şefului de bloc, fiind însărcinat cu toată munca administrativă. Cînd secretarul înscria din greşeală numele unui prizonier ca mort, eroarea era corectată prin uciderea celui în cauză, întrucât nu se admitea nicio corectură sau ştergere (partea I-a, p. 25).

10. Un anumit pasaj prezintă o similitudine frapantă cu « testamentul marcat de disperare », din noiembrie 1942 : « Lucrăm într-o imensă fabrică de Buna, unde suntem conduşi în turmă în fiecare dimineaţă, către orele 03^{00} […] Locul nostru de muncă fiind situat în afara unui lung lanţ de posturi de santinele, el este divizat în mici sectoare de 10/10m, fiecare fiind păzit de un SS. Cine ieşea din pătrăţica lui în timpul orelor de muncă, era împuşcat imediat, fără somaţie, pentru „tentativă de evadare“. […] Foarte puţini puteau suporta această constrângere şi deşi evadarea nu avea nicio şansă de succes, în fiecare zi existau tentative » (partea I-a, p. 30).

11. […] O « estimare prudentă a numărului de jidani gazaţi la Birkenau, între aprilie 1942 şi aprilie 1944 », rezumată sub forma unui tablou. Aceste cifre au fost utilizate în darea de seamă a procesului TMI care a fost publicată. Noi le reproducem în ilustraţia n° 25 (partea I-a, p. 33).

12. Evadarea celor doi tineri jidani din Slovacia (aceasta se presupune a fi scrisă de autorul povestirii suplimentare, numărul 3) a produs o mare agitaţie, în cadrul căreia prietenii şi superiorii celor doi evadaţi au fost supuşi unui sever interogatoriu. Intrucât cei doi evadaţi fuseseră « secretari de bloc », ca pedeapsă şi măsură preventivă, toţi jidanii exercitând aceste funcţiuni au fost înlocuiţi. Bineînţeles, aceasta contrazice « prefaţa » Raportului WRB, care lasă să se înţeleagă că germanii nu cunoşteau identitatea şi nici măcar matriculele celor doi evadaţi, din care cauză aceste informaţii nu sunt furnizate, « în interesul propriei lor securităţi » (partea I-a, p. 34).

13. Incepând cu data de 15 mai 1944, jidanii maghiari încep să sosească la Birkenau, în ritmul de 15 000 pe zi. Dintre aceştia, 90% erau ucişi imediat. Intrucât se depăşea însă capacitatea crematoriilor, s-a revenit la vechea metodă a incinerării în tranşeele ce existau dinainte. Ceilalţi 10%, care nu erau ucişi, nu erau înregistraţi, ci expediaţi în alte lagăre din

Germania : Buchenwald, Gross-Rosen, Gusen, Flossenburg, Sachsenhausen, etc. (partea I-a, pp. 36-37.

14. Un nou sistem de înmatriculare a deţinuţilor a fost de asemenea stabilit la jumătatea lui mai 1944. Cam la aceeaşi dată, ziarele din Silezia semnalară o vizită a lui Himmler în Cracovia. Bineînţeles, ziarele nu au spus nimic despre vizita lui Himmler la Birkenau, cu această ocazie, nici că grupul ce l-a însoţit a făcut o vizită specială la Crematoriul I (partea I-a, pp. 37-38).

15. La sfârşitul verii 1943, o comisie compusă din patru distinşi jidani olandezi vizitase Auschwitz, pentru a verifica condiţiile în care trăiau jidanii olandezi (cu această ocazie, nemţii le-au dat uniforme noi, o hrană mai bună, etc.). Comisia nu a văzut decât o parte din jidanii olandezi deportaţi la Auschwitz, dar i s-a spus că ceilalţi se găsesc în lagăre similare. Comisia fu satisfăcută de această explicaţie şi semnă o declaraţie recunoscând că totul era în ordine la Auschwitz. Totuşi, după ce au semnat, cei patru jidani distinşi îşi « exprimară dorinţa de a vedea lagărul Birkenau, mai ales crematoriile, despre care auziseră anumite poveşti. Comisia a fost atunci transportată la Birkenau […] şi imediat la crematoriul n° 1, unde a fost împuşcată pe la spate. Apoi s-a trimis o telegramă în Olanda, prin care se anunţa că după ce au plecat de la Auschwitz, cei patru distinşi jidani olandezi au fost victimele unui regretabil accident de automobil », (partea I-a, p. 38).

16. Regiunea din jurul localităţii Auschwitz a fost evacuată pe o rază de 100 de kilometri, clădirile ce nu puteau fi absorbite de lagăr urmând a fi demolate (partea a II-a, p. 6).

17. Descrierea spitalului din Auschwitz şi a funcţionării lui. In toamna lui 1942, mortalitatea la spital era atât de ridicată încât Berlinul a cerut explicaţii. O anchetă a revelat că « medicul lagărului » administra injecţii mortale deţinuţilor bolnavi sau slăbiţi, anumitor condamnaţi la moarte şi adolescenţilor consideraţi orfani. In chip de « pedeapsă » medicul în chestiune a fost mutat la fabrica de Buna, pe aceeaşi funcţie. Este vorba probabil de Monowitz, unde administraţia SS continua să îndeplinească anumite servicii, deşi lagărul era administrat de către Farben (Partea a II-a, pp. 8-10.

18. Din cauza vieţii insuportabile, un jidan nu putea supravieţui mai mult de două săptămâni, oricare i-ar fi fost condiţia fizică (partea a II-a, pag. 12).

19. In timpul verii 1942, jidanii erau gazaţi în pădurea de mesteceni (Birkenwald, unde era situat Birkenau), în care se construiseră clădiri ermetic închise, camuflate în duşuri. Crematoriile nefiind terminate, cadavrele erau înhumate în gropi comune, provocînd putrefacţia. In toamna lui 1942, cele patru crematorii au fost terminate, şi numeroase cadavre fură dezgropate şi arse (este vorba de povestirea comandantului polonez, contrazicând pe aceea a celor doi tineri jidani slovaci, ce spuseseră că o parte din noile crematorii intraseră în funcţiune în februarie 1943 şi că înainte de această dată cadavrele erau arse în gropi (partea a II-a, pp. 16-17.

20. Detaliile asupra modului exact de luare a deciziei executării unui condamnat la moarte (partea a II-a, pp. 16-17.

Cele de mai sus ilustrează conţinutul Raportului WRB. Este vorba de un amestec de adevăruri, presupuneri şi invenţii. Partea ce se sprijină pe fapte reale a fost elaborată, în mod vizibil, după informaţii interne, secrete, disponibile în 1944.

Contradicţia între cele două poveşti exterminaţioniste serveşte pentru consolidarea aparenţei alegaţiilor după care este vorba de rapoartele spontane ale unor prizonieri evadaţi. Nu este însă foarte sigur că acesta a fost scopul urmărit. Prima versiune, după care marile crematorii funcţionau la Birkenau la începutul lui 1943, înainte de această dată cadavrele fiind incinerate cu grămada în gropi, este avansată tardiv. Ea ar fi de altfel versiunea bună, dacă ţinem cont de data la care crematoriile fură terminate şi în stare de funcţionare. A doua versiune, a gropilor comune, ar putea conţine şi ea un element de adevăr, căci în timpul verii a avut loc o epidemie de tifos, într-un moment în care crematoriile nu erau în număr suficient.

Raportul WRB este utilizat ca sursă de către Reitlinger, lucru nici total justificat, nici total nejustificat. Presupunem că o bună parte dintre elementele raportului sunt veridice. După cum vom vedea, competenţa sau *cunoaşterea de către autori a realităţii lagărului* este incontestabilă. Din acest punct d vedere trebuie să fim prudenţi și să nu acceptăm decât ceea ce confirmă bunul simţ sau dovezi independente. Dat fiind rolul Raportului WRB, de propagandă şi de susţinere a tezei exterminării și ţinând cont de faptul că o minciună bine îngogonată trebuie să conţină o bună parte de adevăr, raţionamentul nostru se justifică pe deplin.

Putem fi destul de precişi în ce priveşte căile pe care informaţiile ieşeau din lagăr. Întrucât exista o activitate industrială importantă, prizonierii intrau în contact inevitabil cu numeroase persoane ce nu erau deţinute (personalul uzinelor, salariaţii căilor ferate, etc.). Aceste contacte au stat la baza unui sistem întins de canale clandestine de comunicaţie. Auschwitz oferea numeroase şi excelente contacte de acest fel. Graţie organizării comuniste, existau filiere foarte eficace conducând către centre clandestine exterioare, mai ales în oraşul vecin, Cracovia. Se afirmă că informaţiile despre lagăr, cuprinzînd copii ale ordinelor primite de la Berlin şi Oranienburg, ieşeau în mod constant din Auschwitz. Aceste filiere erau utilizate pentru procurarea de bani, medicamente şi documente false în interiorul lagărului. De altfel, după cum vom vedea într-un alt context, în capitolul următor, comuniştii erau foarte bine organizaţi în toate lagărele, pentru ascultarea clandestină a emisiunilor de radio. Dacă dispuneau de aparate de recepţie, este sigur că dispuneau şi de aparate de emisie. Unii martori au afirmat că anumiţi deţinuţi dispuneau de aparate de emisie. Reitlinger însuşi crede acest lucru despre unii deţinuţi de la Auschwitz[156].

Pentru a înţelege pe deplin natura filierelor de informare şi de propagandă care existau, trebuie să ne concentrăm şi mai mult atenţia pe War Refugee Board şi pe OSS. WRB a fost informat în permanenţă de ceea ce se petrecea în Ungaria, chiar şi după ocuparea acesteia de către germani, în martie 1944. De exemplu, în corpul diplomatic suedez exista un agent Raul Wallenberg, care dispunea de numeroase contacte, graţie organizaţiilor jidoveşti. Conducătorii jidanilor din Budapesta erau în contact permanent cu cei din Slovacia, iar aceştia cu cei din Polonia, mai ales Cracovia[157].

Nu este imposibil ca mai important decât WRB să fi fost OSS (Office of Strategic Services, fost OCI), serviciul de informaţii american de dinaintea CIA, creat la începutul celui de al II-lea Război Mondial, sub comanda lui William Donovan. Misiunea lui era de a culege informaţii de natură politică şi de a

---

[156]. TMN, vol., V, p. 820; REITLINGER, p. 466; BORWICZ, pp. 66-76.

[157]. US-WRB (1945), pp. 24-33. A se vedea contactele jidanilor slovaci cu Polonia, mai ales Cracovia şi Budapesta, în cartea lui NEUMANN, şi depoziţia lui Freudinger: Eichmann, şedinţa 51, Ww l-Eee l; şedinţa 52, A1-Bb 1. Cazul Wallenberg este examinat în POLIAKOV & WULF (1955), pp. 416-420.

intreprinde sabotaje, propagandă, activităţi de gherilă şi altele, foarte deosebite de formele convenţionale ale informaţiilor militare. Această diferenţă era mai mult sau mai puţin similară cu cea care exista în Germania, între activităţile SD şi cele ale Abwehrului. Observatori bine plasaţi la Washington s-au plâns că OSS părea să dispună de mijloace financiare nelimitate şi de o totală libertate de acţiune.

Cu câteva rare excepţii, OSS nu era compus din militari ci din persoane recrutate printre civili cu numeroase convingeri politice, de la comunişti până la emigranţi anarhişti. Graţie organizaţiei lor, comuniştii reprezentau o forţă importantă în sânul OSS, indiferent de numărul lor.

OSS se ocupa foarte activ de propagandă. Cel mai important serviciu american de propagandă pe timpul războiului a fost OWI (Office of War Information), detaşat de OCI (Office of the Coordinator of Information) în 1942. Înainte de această dată, partea separată fusese fusese serviciul de propagandă OCI (Donovan). Ceea ce a mai rămas din OCI a fost rebaptizat OSS, sub comanda aceluiași Donovan. In ciuda acestei separaţii, OSS a rămas foarte activ în domeniul propagandei. Cu ocazia înfiinţării, pe lângă statul-major al lui Eisenhower a PWB (Psychological Warfare Branch), acesta şi-a recrutat personalul printre cadrele OSS şi OWI.

O altă secţiune OSS însărcinată cu propaganda a fost MO sau MOB (Morale Operations Branch), care a utilizat foarte mulți « scriitori progresişti », în cadrul așa numitei « propagande neagre », astfel întocmită și lansată încât părea că vine din rândurile inamicului. De exemplu, MO distribuia ziare false trupelor inamice, expedia ordine militare false şi altele, utilizînd posturi de radio-emisie clandestine ce păreau să emită de pe teritoriul german, lansând diverse zvonuri în ţările Axei sau în cele ocupate de către aceasta. Personalul MO era compus de « liberali şi comunişti, consacraţi deopotrivă interpretării idealiste a luptei contra fascismului ».

Un aspect semnificativ al operaţiunilor OSS stătea în faptul că îşi asigurase cooperarea Agenţiei jidoveşti din Palestina, care era de fapt guvernul israelian neoficial al vremii respective. Graţie contactelor întinse şi profunde cu jidanii din Europa, mai ales din Balcani, Agenţia jidovească palestiniană era în măsură să intreprindă numeroase şi importante misiuni în contul OSS.

Filierele către jidanii din Ungaria, Slovacia şi alte țări, funcţionau din plin.

In sfârşit, foarte interesant de ştiut este că OSS a fost prezent în rândul acuzării şi al personalului judecătoresc din cadrul TMI, mai ales în faza iniţială[158].

Ceea ce trebuie reţinut din examenul Raportului WRB nu este dacă acesta a fost fabricat de OSS sau de WRB. Nu cunosc identitatea autorilor şi nu cred că această chestiune este foarte importantă. Ceea ce trebuie să reţinem este că două « internaţionale », comunistă şi sionistă, au jucat roluri foarte importante în programele de informaţii, propagandă şi asistenţă a refugiaţilor, iniţiate de Statele Unite. Practic, WRB îşi primea ordinele de la Harry Dexter White, Henri Morgenthau Jr, Congresul jidovesc mondial şi alţi sionişti. In ce priveşte OSS, personalul comunist al acestuia şi aliaţii din Agenţia iudeo-palestiniană completează tabloul ce arată că situaţia era perfect adaptată pentru fabricarea unei minciuni propagandistice despre exterminarea jidanilor. Îngogonată în jurul lagărului Auschwitz, în cadrul căruia o serie de fapte reale puteau face spiritele grăbite să creadă că alegațiile erau adevărate, minciuna avea şanse de a suci minţile multora.

Interiorul lagărului de la Auschwitz nu putea fi cu totul la adăpost de privirile Aliaţilor. Organizaţia de spionaj cea mai eficace din lume, adică partidul comunist, putea transmite orice informaţii către orice destinaţie, situaţia fiind de aşa natură încât internaţionala sionistă, omniprezentă şi ea, era în măsură de a fabrica şi transmite toate elementele de informaţii ce i se păreau potrivite împrejurărilor şi scopului propus. Chiar dacă conţinutul Raportului WRB ar fi în întregime adevărat, nu era necesar ca doi sau trei prizonieri de la Auschwitz să evadeze pentru a comunica ceva Aliaţilor. Ni se spune şi trebuie să notăm că întreg conţinutul Raportului WRB se datorează celor *trei evadări independente* una de alta, a unor prizonieri foarte bine informaţi. Știind ce se ştie despre filierele de informaţii ce existau, montajul este de o monumentală stupiditate.

Autorii Raportului WRB au rămas în anonimat mai mult decât necesita securitatea lor personală. In cadrul procesului TMI de la Nuremberg, Raportul WRB a devenit o piesă importantă în mâna acuzării, sub cota « L-002 ». Cel ce a

---

[158]. R . H. SMITH, pp. 2, 12, 62, 125, 239 ; KIMCHE & KIMCHE, p. 108.

realizat descrierea datată 7 august 1945, ce însoţeşte documentul (« *staff evidence analysis* ») pare dezolat şi neconsolat de anonimatul autorilor. El vorbeşte de un anumit Dr Joseph Elias, « pastor protestant de origine jidovească, organizatorul rezistenţei jidoveşti în Ungaria, şeful Jo 'Pasztor Bizottsag, care a interogat cei doi jidani slovaci după evadarea lor ». El vorbeşte apoi de « Dr G. Soos, secretarul MFM, mişcarea clandestină ungurească care a transportat în Italia primul raport (al primilor doi jidani slovaci) ». Organizaţia « Jo 'Pasztor » a existat, dar nu se ştie nimic de activităţile lui Elias sau ale lui Soos, în legătură cu aceste afaceri. Nu ni se spune nimic despre originea părţilor Raportului WRB atribuite celorlaltre trei persoane. Se spune doar că R. D. McClelland, reprezentantul WRB la Berna, a transmis raportul la Washington, la începutul lui iulie 1944 (pe cât se pare, suplimentul încă nu era inclus).

Raportul fu prezentat ca « dovadă » în faţa TMI de către maiorul Walsh, la 14 decembrie 1945, sub referinţa L-022[159]. Apărarea nu a făcut obiecţie contra omologării Raportului WRB ca dovadă. Cu ocazia procesului Farben, acuzaţia a încercat să impună raportul (devenit Documentul Book 89) ca dovadă, dar apărarea a ridicat obiecţii cu privire la « pertinenţa şi importanţa fiecăruia dintre documentele componente », obiecţii ce au fost admise de tribunal. Rezultatul discuţiei juridice care a urmat a fost că tribunalul n-a acceptat decât o foarte ambiguă « notificare judiciară » a documentelor respective[160].

Anonimatul fu menţinut mai mulţi ani întrucât, în prima ediţie a cărţii sale *The Final Solution* (1953), Reitlinger consideră autorii ca anonimi. In legătură cu debutul gazărilor, Reitlinger face aluzie la « raportul foarte credibil al secretarului infirmeriei (*Blockschreiber*), care a evadat în Ungaria, în aprilie 1944 » (p. 110). În ce privește jidanii din Theresienstadt, transferaţi la Auschwitz, « datorăm această informaţie, spune Reitlinger, unui medic jidan slovac, care a evdat în Ungaria, în aprilie 1944. Acest om fusese însărcinat cu registrele infirmeriei din Birkenau [...] », (p. 169-170). Vorbind de Raportul WRB, Reitlinger ne spune că « documentul cel mai important este acela al unui medic jidan slovac anonim, care a evadat în Ungaria, în aprilie 1944 » (p. 540). In aceste trei cazuri,

---

[159]. TMI, vol. III, p. 571.
[160]. DUBUIS, pp. 173-175.

Reitlinger făcea aluzie la autorul primei părţi a Raportului WRB care, spune raportul, era un jidan slovac, sosit la Birkenau la 13 aprilie 1942, primind un număr matricol în jur de 29 000. Reitlinger vorbeşte de acesta ca de un medic, dar Raportul WRB nu precizează care îi era prfesiunea. Se pare că se presupunea că era un « intelectual » sau un « funcţionar de birou ».

Etapa următoare pare să fi fost publicarea în Israel, în 1956, a cărţii lui J. Oscar Neumann, *Im Schatten des Todes*. Neumann fusese unul dintre conducătorii diverselor consilii şi organizaţii de rezistenţă jidănească din Slovacia. In povestirea sa, rabinul Michael Dov Ber Weissmandel (sau Weismandl), jidan maghiar din partea Ungariei anexată de Cehoslovacia după primul Război mondial, se prezintă drept şef al rezistenţei jidoveşti din Slovacia. In versiunea lui Neumann, cei doi jidani slovaci cad la ţanc în Slovacia, ca şi maiorul polonez (în realitate, Raportul WRB nu spune către ce ţară a evadat maiorul polonez). Neuman dă impresia că a întâlnit aceste persoane : « Iată martorii oculari care au spus tot adevărul ». Povestirea lui nu menţionează ceilalţi doi autori ai celei de a treia părţi, suplimentare, a Raportului WRB, nu ne dă numele, nici numerele matricole tatuate, ale evadaţilor. Intrucât ei riscau să fie descoperiţi de Gestapo, care îi căuta, au fost « trimişi într-o regiune izolată de munte, pentru a se odihni ». Rabinul Weissmandel transmise raportul la Budapesta, în Elveţia şi la alte destinaţii, pentru a avertiza şi alţi jidani şi a beneficia de ajutoare[161].

După război, Weissmandel a emigrat în Statele Unite, fondând un seminar talmudic ortodox în Statul New York, iar în 1957 a murit. Memoriile sale asupra perioadei războiului au fost publicate postum, în 1960, din păcate în ebraică, limbă pe care nu o cunosc. Raportul WRB este unul din principalale subiecte ale cărţii sale. Presupun că, în esenţă, versiunea sa este relativ identică cu a lui Neumann, întrucât ambii exersau funcţiuni asemănătoare şi aveau cam aceleaşi relaţii. Totuşi, în acest punct, mă pot înşela[162].

---

[161]. NEUMANN, pp. 178-183.

[162]. *New York Times*, 30 nov. 1947, p. 21; *Encyclopedia Judaica*, vol. 16, p. 418-419.

III. 7. Rudolf Vrba

Episodul ce urmează îl priveşte pe Reitlinger. Anonimatul autorilor Raportului WRB este inoportun şi contrariant pentru prima ediţie a cărţii lui Reitlinger, lucru perfect înţeles de către acesta, care s-a pus în căutarea autorilor respectivi. In a doua ediţie a cărţii sale, publicată în 1968, Reitlinger scrie că Rudolf Vrba, autorul părţii « celei mai importante » din Raportul WRB, adică prima parte din prima povestire, « lucra într-un spital din Cardiff, în 1960 ». Contactul stabilit de Reitlinger cu Vrba, în 1960, pare să fie la originea primei apariţii a unuia din autorii Raportului WRB într-un studiu istoric. Oraşul Cardiff, din ţara Galilor, se găseşte la aproximativ 240 de kilometri de domiciliul lui Reitlinger, în Sussex. Reitlinger nu menţionează numele niciunuia dintre ceilalţi autori. In legătură cu cartea policopiată, publicată de Silberscheim, delegat, împreună cu Riegner, al Congresului mondial jidovesc în Elveţia, Reitlinger declară că aceasta conţine « versiunea completă a Raportului WRB[163] ».

Autorii primelor două povestiri din Raportul WRB (cei doi tineri jidani slovaci) ieşiră din anonimat cu prilejul procesului Eichmann, în 1961. Doi martori depuseră mărturie în legătură cu raportul ce fu prezentat ca dovadă, cu explicaţia că cei doi tineri jidani slovaci erau Alfred Wetzler (sau Weczler) şi Rudolf Vrba (fost Rosenberg sau Rosenthal), care trăia atunci în Anglia. Documentul fu respins din cauza anumitor contradicţii între cifrele prezentate, necesitând explicaţii suplimentare. De aceea, deşi procesul era foarte avansat, acuzarea prezentă o mărturie sub jurământ, semnată de Vrba. Ea explică felul în care Vrba ajunsese la cifrele, extraordinar de amănunţite, privind convoaiele de prizonieri la Auschwitz, care constituiau principala particularitate a Raportului WRB. Mărturia lui Vrba lăsa impresia că acesta ajunsese singur la cifrele respective, deşi fusese ajutat de diverse persoane. De altfel, Vrba nu dă numele şi nici măcar nu menţionează celălalt prizonier, cu care evadase împreună de la Auschwitz, în aprilie 1944. Dimpotrivă, mărturia lui aminteşte un anumit Philip Müller, care l-a ajutat la calculul cifrelor, « acesta fiind, aparent, singurul încă în viaţă ». Mărturia lui Vrba fu respinsă de către tribunal, care estimă că acuzarea nu

---

[163]. REITLINGER, pp. 115, 182, 590-591.

are nicio scuză de a nu-l fi adus la Ierusalim, să depună personal[164].

Vrba îşi făcu apariţia la procesul Auschwitz de la Francfurt, în 1964. Cartea sa *I Cannot Forgive* (scrisă împreună cu Alan Bestic), a apărut tot în 1964, curând după mărturia lui Vrba în procesul respectiv. Cu aceeaşi ocazie, intră în scenă Alfred Wetzler, prezentat drept tovarăşul de evadare al lui Vrba. In 1964, Wetzler avea 46 de ani şi era funcţionar în Cehoslovacia. Sosit la Auschwitz la 13 aprilie 1942, primise numărul matricol 29 162. Ca şi Vrba, Wetzler fusese nomenclaturist la Auschwitz, secretar de bloc. Biochimist de 40 de ani, ce trăia în Anglia, în 1964, Vrba sosise la Auschwitz la 30 iunie 1942 şi primise numărul matricol 44 070. Pe lângă secretariatul infirmeriei lagărului, Vrba fusese şi secretar de Bloc la Birkenau. Conform declaraţiei lor, ei evadaseră la 7 aprilie 1944, ajunseseră la Bratislava (Cehoslovacia), unde îşi făcură raportul în faţa şefilor comunităţii jidoveşti locale şi a nunţiului papal. Raportul lor fu apoi transmis clandestin la Budapesta, de către rabinul Weissmandel[165].

In consecinţă, versiunea din 1964 diferă de cele spuse, în 1945, autorilor analizei dovezilor, în cadrul procesului TMI. Contradicţia mai importantă rezidă în identitatea celui căruia îi revine meritul de a fi raportat cifrele relative la transportul deţinuţilor la Auschwitz. In mărturia lui sub jurământ, din 1961 (în care nu îl menţionează pe Wetzler), ca şi în depoziţia sa în faţa tribunalului din Francfurt, Vrba se prezintă ca principalul responsabil în calculul cifrelor. Dimpotrivă, Raportul WRB, deşi atribue paternitatea cifrelor celor doi jidani slovaci, reproduce cifrele din prima parte a raportului, al căror autor presupus este Wetzler.

In cartea sa din 1964, Vrba nu explică de ce a aşteptat 16 ani pentru a ne povesti evadarea lui de la Auschwitz, nici cum şi cui a predat statisticile publicate ulterior la Washington, în cadrul Raportului WRB. Cartea lui urmează în mare cele scrise în Raportul WRB, cu câteva contradicţii diverse ca importanţă. De exemplu, la p. 128, Vrba scrie că fetele ce lucrau în « Kanada »

---

[164]. Eichmann, şedinţa 52, M1, N1, W1-Aal; şedinţa 71, Ff1; şedinţa 72, I1-M1; şedinţa 109, J1-L1, R1, S1. Mărturia sub jurământ este reprodusă de VRBA & BESTIC, pp. 273-276.

[165]. NAUMANN, pp. 290-291; LANGBEIN, vol. I, pp. 122-125; vol. II, pp. 968, 971.

erau în excelentă stare de sănătate, în vreme ce, conform Raportului WRB (partea I, p. 31) aceste fete-femei erau « bătute şi brutalizate, mortalitatea lor fiind mult mai mare decât aceea a bărbaţilor ». Cartea prezintă şi alte bizarerii. De exemplu, când pretinde că ar fi ajutat la construirea crematoriilor (p. 16, lucru nemenţionat în Raportul WRB) sau când descrie un raid aerian al Aliaţilor din 9 aprilie 1944, în legătură cu care nu există nicio altă urmă (p. 233, pretinde că, împreună cu Wetzler, s-au ascuns vreme de trei zile într-o grămadă de lemne la Auschwitz, după evadarea lor din 7 aprilie. Eventualitatea unui raid aerian aliat în aprilie, este tratată în capitolul V). Cartea lui Vrba abia dacă îl menţionează pe Wetzler. De asemenea, Vrba nu spune nimic despre maiorul polonez sau de ceilalţi doi jidani evadaţi ulterior, pentru a completa cifrele convoielor pentru Auschwitz. In cartea sa, Vrba este numit « Rudi » de către ceilalţi prizonieri, deşi numele său de origine, sub care era cunoscut la Auschwitz trebuie să fi fost Walter Rosenberg (punct trecut sub tăcere în carte, dar despre care se vorbeşte în alte părţi, de exemplu în *They Fought Back*, publicată sub direcţia lui lui Yuri Suhl, sau în cartea *Fighting Auschwitz*, de Josef Garlinski). Vrba nu spune nimic despre retragerea în munţi, unde s-ar fi odihnit după evadare.

Tonul general al cărții sau descrierea comportamentului diverselor persoane în lagăr par la fel de doveditoare, pentru evaluarea critică a poveştii lui Vrba, ca şi nepotrivirile cu Raportul WRB sau alte fapte cunoscute. Din acest punct de vedere, cartea oferă de la un capăt la celălalt elemente absolut incredibile. Cel mai bun exemplu este o pretinsă vizită a lui Himmler, la 17 iulie 1942 (pp. 9-15, nemenţionată în Raportul WRB). Când a sosit Himmler, spune Vrba, prizonierii erau aliniaţi pentru inspecţie şi orchestra gata să înceapă muzica. Toată lumea smirnă, dirijorul

> cu bagheta în aer, gata să atace o bucată muzicală în onoarea ilustrului invitat.
>
> In acest moment explodă catastrofa. Şeful nostru de bloc descoperi că Yankel Meisel, din rândul al zecelea, nu avea pe veston numărul regulamentar de nasturi. I-au trebuit câteva secunde pentru a realiza enormitatea crimei. Dintr-o singură lovitură, Yankel fu la pământ.
>
> Fu ucis în bătaie, ceva mai departe, nu sub ochii noştri.
>
> […] Himler şi suita sa erau la douăzeci de paşi. Bagheta dirijorului se puse în mişcare […] orchestra atacă *Marşul Triumfal* din *Aida* lui Verdi.

(continuarea nu figurează în versiunea franceză, publicată de *Ramsay*, în 1988).

[…] El (Himmler) ne-a aliniat, apoi lansă un lătrat : Eu sunt Reichsführer-ul ! Vreau să văd cum vă comportaţi în faţa mea.

Inspectă fără grabă rândurile noastre, micul ucigaş imitându-l pe cel mare, fixându-ne pe toţi, unul după altul. Dacă descoperea negru sub vreo unghie sau încălţămintea de lemn insuficient lustruită, potopea vinovatul cu un ocean de insulte, lovindu-l cu bastonul lui greu, de bambus. Ne-a inspectat chiar şi în dosul urechilor, ca o infirmieră, apoi se duse prin barăci, în căutarea vreunei pături împăturită insuficient de precis.

Vrba menţionează şi o a doua vizită a lui Himmler (pp. 15-19), care pare să fie cea din martie 1943, a demnitarilor veniţi de la Berlin pentru a asista la gazarea a 3 000 de jidani polonezi. Evenimentul era prevăzut pentru orele 9^{00}, dar lui Himler i-au trebuit două ore pentru a-şi termina micul dejun, astfel că cei 3 000 de polonezi au aşteptat până la 11^{00}, în camera de gazare. Vesel şi destins, Himmler asistă în final la gazare, vorbind cu comandantul şi cu alte persoane, punând din când în când ochiul la vizor pentru a-i observa pe jidani cum îşi dau sufletul.

Cartea lui Vrba menţine acest ton incredibil de la un capăt la celălalt, lucru de care fiecare se poate convinge, dacă poate suporta lectura.

In a doua ediţie a *Soluţiei finale*, Reitlinger nu citează nicăieri cartea lui Vrba, deşi scrie despre acesta că este autorul părţii celei « mai importante » din Raportul WRB, prima secţiune. Elementele de care dispunem arată însă că acest rol trebuie atribuit lui Wetzler. Reitlinger nu acordă nicio importanţă faptului că Vrba nu avea decât 18 ani când, după cum pretinde, a început colectarea datelor numerice şi a altor informaţii cu privire la transportul convoaielor pentru Auschwitz, cu intenţia de a le transmite lumii externe.

Pe cât cunosc eu, anonimatul maiorului polonez este menţinut. Într-un capitol al cărţii lui Suhl, Erich Kulka, de la Universitatea Ebraică din Ierusalim, dă numele celor doi autori ai secţiunii complementare (Czezlaw Mordowicz, care şi-a schimbat numele în Petr Podulka, şi Arnost Rosin, care s-a schimbat şi el în Jan Rohac). Nu ştiu însă nimic despre aceste persoane, decât că au păstrat tăcerea asupra faptelor lor eroice, mai muţi ani încă decât Vrba şi Wetzler. Pe deasupra, nici Elias, nici Soos sau Vrba (Rosenberg/Rosenthal), nici Weismandel nu au apărut printre martori în cadrul vreunui proces la Nuremberg,

în ciuda rolului uneori contestat al documentului L-022, în cadrul acestor procese.

Arhivele Serviciului Internaţional de Cercetări de la Arolsen (Germania) semnalează că doi jidani, numiţi Wetzler şi Rosenberg, au evadat într-adevăr de la Auschwitz, la 7 aprilie 1944, ceea ce se acordă cu partea din *Kalendarium*, publicată de guvernul polonez în 1964, în numărul 7 din *Hefte von Auschwitz*, care declară şi ea că doi jidani, numiţi Mordovicz şi Rosin, au evadat la 27 mai 1944.

Intrucât în perioada respectivă au avut loc numeroase evadări reuşite la Auschwitz (mult mai multe decât crede Vrba – să comparăm p, 217 a lui Vrba cu observaţiile lui Garlinski apropo de evadări), se poate ca această informaţie să fie exactă, dar ea nu stabileşte identitatea celor doi autori ai Raportului WRB, cu atât mai mult că astăzi ni se spune că, după ce au evadat, cei patru şi-au schimbat numele încă odată, în loc să revină la cele vechi.

Nu vom cunoaşte probabil niciodată întreaga lucrătură a fabricării Raportului WRB. Este însă posibil ca moaşele acestuia să fi mimat existenţa unui raport scăpat ca prin minune în Slovacia, apoi în Elveţia. Dacă raportul a fost scris în Slovacia, atunci trebuie să admitem că rabinul Weissmandel este unul dintre coautori. Se poate, de asemenea, după cum s-a pretins, ca raportul să fi fost dat lui Giuseppe Burzio, însărcinatul cu afaceri al Papei în Slovacia, care apoi l-a transmis la Roma. Este sigur că Burzio a fost contactat de propagandişti jidani, cărora le-a transmis, la Roma, cel puţin unele dintre « informaţiile » lor. Ca exemplu de cele transmise de Burzio la Vatican, amintesc alegaţiile din martie 1942, după care germanii răpeau tinerele jidoavce, din familiile lor, pentru a face din ele prostituatele soldaţilor germani pe Frontul de Est (pură invenţie) sau scrisoarea de la începutul lui 1943, a unui preot din Bratislava, afirmând că serioase surse jidoveşti şi germane i-au vorbit de fabricile de săpun pe bază de cadavre de jidani gazaţi sau mitraliaţi. Nu contează dacă Burzio transmitea astfel de lucruri din simplă rutină sau dacă chiar credea în ele, cum pare de altfel să fie cazul. In timpul războiului, Vaticanul a primit numeroase rapoarte de acest gen, pe care însă le-a clasat fără să le acorde încredere. Poziţia sa actuală este că, pe timpul războiului, nici el, nici « agenţiile jidoveşti nu ştiau că deportările făceau parte

dintr-o operaţie generală de distrugere în masă » (a se vedea, de asemenea, Anexa E[166]).

In orice caz, este clar că Raportul WRB este apocrif, pentru a nu spune fals. Cele conţinute în el nu sunt informaţii la îndemâna prizonierilor, sau din cele pe care aceştia le pot lua cu ei în caz de evadare. Alegaţia după care alţi doi jidani au evadat mai tîrziu, completând anumite date, este de-a dreptul ridicolă. In loc de a o prezenta publicului, imediat după război, pentru a da mai multă greutate minciunii, autorii prezumtivi ai raportului, au considerat acest lucru inutil înainte ca autorul să îşi facă apariţia şaisprezece ani după evenimente, din pură întâmplare probabil, curiozitatea lui Reitlinger. Nu putem crede în această persoană.

Aşa s-a născut legenda Auschwitz.

---

[166]. *New York Times*, 27 apr. 1974, p. 7; *Acte şi documente*, vol. VIII, pp. 476, 486-489; vol. 9, p. 40, 178n.

CAPITOLUL IV :

AUSCHWITZ

IV. 1. Structura legendei

Să examinăm versiunea « exterminării » așa cum ni se oferă, mai ales în ce priveşte lagărul de concentrare Auschwitz.

Procesele ce au produs elementele de « dovezi » pe care se sprijină alegaţiile exterminaţioniste au avut loc într-o Germanie învinsă, descurajată, demoralizată, epuizată de foamete, ai cărei locuitori nu puteau decât să se plieze în faţa puterilor ocupante, adică duşmanii învingători. Aceasta era situația sau realitatea politică. Amintim că « internaţionala sionistă » a pregătit acuzaţiile precise de exterminare ce au fost lansate, pe care înalţii şi bine informaţii funcţionari de la Washington nu le-au crezut şi nu le-au acordat niciun credit.

Personajul principal care a organizat sistemul judiciar al proceselor pentru crime de război a fost procurorul american din procesul TMI. Judecătorii tribunalului se exprimaseră a priori asupra culpabilităţii « evidente » a acuzaţilor, iar verdictul a lansat un precedent judiciar zdrobitor şi obligatoriu pentru procesele următoare. Cele mai importante dintre acestea fură organizate de Marcus, sionist între sionişti, viitor erou al Statului Israel, şef al Biroului de Crime de război, serviciu sau structură ce a practicat tortura în cadrul anumitor procese. « Onoarea » Statelor ce au inventat şi au condus aceste procese impunea obligativitatea demonstrării tezei extraordinare a brutalităţilor naziste. In aceste condiţii, era dificil să ne aşteptăm la altceva decât o punere în scenă. Prezentul capitol şi următorul arată că acuzaţiile cu privire la Auschwitz sunt conforme cu ceea ce era de aşteptat.

Mai întâi, trebuie să ne întrebăm care este caracteristica esenţială, « marca de fabrică » sau semnul unei înşelătorii de acest gen. Niciun autor nu ar inventa o poveste falsă în toate detaliile sau în majoritatea acestora. O astfel de poveste poate comporta 90% fapte reale şi totuşi să fie falsă, adică să susţină o teză principală lipsită de orice fundament real. De bună seamă, înşelătorii au făcut şi ei această constatare, pe baza ei adoptând metoda cea mai sigură în raport cu scopul urmărit. Metoda lor a constat în deformarea semnificaţiei unor fapte reale.

Aceasta este baza legendei exterminării cu privire la Auschwitz. Vom arăta că toate faptele reale ce conţin această legendă aveau o semnificaţie relativ normală, ce *nu avea* nici în clin nici în mânecă cu exterminarea unor fiinţe omeneşti. Subliniez că aceste fapte « *nu aveau* » nicio semnificaţie, nu « că nu ar fi putut avea vreuna ».

Cei ce vorbesc despre exterminări sunt obligaţi să susţină o teză ce implică dubla interpretare a faptelor. Ţinând cont de cele arătate, cititorul imparţial va accepta că necesitatea absolută a dublei interpretări a multor fapte este caracteristica esenţială, semnul sigur al înşelătoriei.

Analiza va scoate la iveală o altă caracteristică a mărcii înşelătoriei, care deocamdată nu este evidentă. Faptele ce contrazic alegaţiile exterminării vor fi notate. Pentru cei ce cred încă în aceste alegaţii, ele vor fi pur şi simplu « mistere », care cer o altă, o dublă interpretare. Contradicţiile, neverosimilităţile şi minciunile evidente nu vor întârzia să apară şi atunci le vom da lovitura de graţie printr-un fapt ce contrazice aceste alegaţii, unul atât de imprtant şi considerabil încât orice discuţie asupra « misterelor » va deveni deveni inutilă.

IV. 2. Spovedania sau mărturia sub jurământ a lui Rudolf Höss

Din mai 1940 până la sfârşitul lui 1943, colonelul Rudolf Höss a fost comandantul lagărului Auschwitz. In timpul procesului TMI, acesta a semnat mai multe declaraţii sub jurământ în contul acuzaţiei, dintre care cea mai cunoscută poartă data de 5 aprilie 1946[167]. Potrivit practicii curente în timpul proceselor TMI și TMN, Höss a fost apoi interogat, în faţa tribunalului, de către avocatul lui Kaltenbrunner, la 15 aprilie 1946[168]. In esenţă, depoziţia lui a confirmat declarația din 5 aprilie 1946, aducând chiar câteva elemente suplimentare.

Deşii legenda exterminării porneşte din Raportul WRB, Höss a rămas vedeta acuzării, partizanii exterminării considerând mărturia lui drept versiune exactă a celor petrecute la Auschwitz, mai exact scheletul acestei versiuni. Partizanii, aderenţii şi fidelii legendei exterminaţioniste de la Auschwitz

---

[167]. PS-3868.
[168]. TMI, vol. I, pp. 408-433.

prezintă o poveste ai cărei termeni sunt identici cu cei ai mărturiei lui Höss, singurele diferenţe fiind cifre de provenienţă TMI, TMN sau altele similare. Niciun idolatru exterminaţionist nu vorbește de Raportul WRB. Reitlinger pare să simtă însă că acest raport pune o problemă de o anumită importanţă.

Vom analiza îndeaproape, cu toată metodologia ştiinţifică, mărturia lui Höss. O vom reproduce în totalitate, înainte de a trece în revistă diferitele ei puncte, acordând elementelor de dovadă suplimentară atenţia cuvenită. Inevitabila dualitate va apărea ca trăsătură sigură şi inatacabilă a înșelătoriei, iar contradicţiile, incoerenţele, neverosimilităţile grosolane şi minciunile vor apărea drept ceea ce sunt. Într-o măsură mai mare sau mai mică, analiza noastră va scoate la iveală contextul psihologic al proceselor.

Cititorii vor putea controla permanent interpretarea de către noi a diverselor surse, chiar şi atunci când am socotit mai comod să ne raporăm la Hilberg sau Reitlinger, decât la documentul original, la care cititorului nu-i va fi probabil prea uşor să ajungă.

IV. 3. Falsa spovedanie a lui Rudolf Höss

Eu, subsemnatul, Rudolf Franz Ferdinand Höss, declar sub jurământ cele ce urmează:

1. Am 46 de ani şi sunt membru al NSDAP din 1922, membru al organizaţiei SS din 1934 şi al trupelor *Waffen SS* din 1939. De la 1 decembrie 1934 fac parte din formaţiunea Cap de Mort (*Totenkopf Verband*).

2. Din 1934, fără întrerupere, am lucrat în administraţia lagărelor de concentrare, ca şef adjunct la Sachsenhausen, din 1938 până la 1 mai 1940, când am fost numit comandant la Auschwitz, pe care l-am condus până la 1 decembrie 1943. Consider că aproximativ 2 500 000 de victime au fost executate şi exterminate la Auschwitz prin gaze şi prin flăcări, în vreme ce 500 000 au pierit din cauza foamei şi a diferitelor boli, ceea ce dă un total de aproximativ trei milioane de decese. Această cifră reprezintă cam 70 sau 80% din totalul celor ce au fost expediaţi la Auschwitz, în calitate de prizonieri. Ceilalţi au fost selecţionaţi pentru muncă forţată în intreprinderile industriale din lagărele de concentrare. Printre persoanele executate şi arse se găseau aproximativ 20 000 de prizonieri ruşi (selecţionaţi în prealabil de către Gestapo, în lagărele pentru prizonieri de război). Aceştia au fost afectaţi la Auschwitz pentru transporturile Wehrmacht, de sub comanda ofiţerilor şi oamenilor Armatei. Restul, din totalul victimelor, constă în aproximativ 100 000 de jidani din Germania şi un număr considerabil de locuitori, *majoritatea jidani*, din Olanda, Franţa, Belgia, Polonia, Cehoslovacia;

Ungaria, Grecia sau alte ţări. Aproximativ 400 000 de jidani unguri au fost exterminaţi de noi în vara lui 1944, numai la Auschwitz.

3. WVHA (Oficiul central de economie şi administraţie), sub comanda generalului Oswald Pohl era responsabil de toate afacerile administrative din lagărele de concentrare, cum ar fi cazarea, hrana şi îngrijirile medicale. Inaintea înfiinţării RHSA, poliţia secretă de Stat (Gestapo) şi Biroul Reichului de Poliţie Criminală erau responsabili de arestări, de trimiterea în lagărele de concentrare, de pedepsele şi execuţiile ce aveau loc. După crearea RSHA, aceste funcţiuni fură executate ca şi mai înainte, dar pe bază de ordine semnate de Heydrich, şeful RSHA. In timpul când Kaltenbrunner a fost şef al RSHA, ordinele privind întemniţarea, expedierea deţinuţilor, pedepsele şi execuţiile individuale erau semnate de acesta sau de Müller, şeful Gestapo şi reprezentant al lui Kaltenbrunner.

4. Execuţiile masive prin gaze au început în cursul verii 1941 şi au durat până în toamna lui 1944. Până la 1 decembrie 1943 am supravegheat personal execuţiile la Auschwitz. Prin funcţiunile pe care am continuat să le îndeplinesc la Inspecţia generală a lagărelor de concentrare, WVHA, ştiu că aceste execuţii în masă au continuat, după cum am spus mai sus. Toate execuţiile prin gaze aveau loc sub ordinul direct, supravegherea şi responsabilitatea RHSA. Toate ordinele privitoare la punerea în practică a acestor execuţii în masă le-am primit direct de la RSHA.

5. La 1 decembrie 1943 am fost numit şef al Biroului I din cadrul Grupului D din WVHA, fiind responsabilul şi coordonatorul tuturor afacerilor ce se prezentau între RSHA şi lagărele de concentrare de sub administraţia WVHA. Am ocupat acest post până la sfârşitul războiului. Pohl, şeful WVHA, şi Kaltenbrunner, şeful RSHA, se sfătuiau adesea în legătură cu lagărele de concentrare, intrînd în contact fie prin scris, fie prin viu grai. La 5 octombrie 1944, la Berlin, i-am transmis un raport detaliat lui Kaltenbrunner, în biroul său RSHA, raport în legătură cu lagărul de concentrare Mauthausen. Kaltenbrunner a vrut un rezumat oral al acestui raport şi mi-a cerut să nu iau nicio decizie până la examinarea amănunţită a raportului, în toate detaliile sale. Acest raport privea trimiterea în lagărele de muncă a mai multor sute de prizonieri ce fuseseră condamnaţi la moarte… pe care îi numeam « prizonieri anonimi ».

6. « Soluţia finală » însemna exterminarea tuturor jidanilor din Europa. In iunie 1941, am primit ordin să creez o instalaţie de exterminare la Auschwitz. In acel moment existau deja trei alte lagăre de exterminare în Guvernământul general [Polonia], la Belzec, Treblinka şi Wolzek[169]. Aceste lagăre erau

---

[169]. În Polonia nu există localitate sau lagăr cu acest nume. Constrâns să semneze o falsă mărturie, Höss a profitat de graba și incompetența torționarilor englezi pentru a strecura acest fals evident. Deși observată de mult, « eroarea » nu a fost și nu poate fi explicată altfel. De fapt, nu este vorba de o eroare, ci de un semn discret al lui Höss către istoricii posterității. Pe de altă parte, călăii și juriștii grațioasei majestăți londoneze, de același neam, sânge și credință cu brutele kaghebiste, au fost mai puțin subtili la procesele staliniste din Nuremberg, decât la cele democrat-populare din Moscova, București, Sofia, Praga sau Budapesta. Nu sare ea departe de buturugă, dar așchia rămâne așchie, iar buturuga buturugă. Istoria nu s-a

plasate sub direcţia Siguranţei generale şi a SD. Am vizitat Treblinka pentru a vedea în ce fel se efectuau exterminările. Comandntul lagărului mi-a spus că lichidase 80 000 în şase luni. El se ocupase mai ales de lichidarea jidanilor din ghetoul Varşovia. Folosise gazul mono-oxid şi, după mine, metodele sale nu erau foarte eficace. Astfel, după ce am construit clădirile ce urmau a servi exterminării, m-am decis să folosesc Zyklon B, acid prusic cristalizat, pe care îl introduceam în camera de gazare printr-o mică deschizătură. Trebuiau între trei şi cincisprezece minute, funcţie de condiţiile atmosferice, pentru a ucide oamenii ce se găseau în camera de gazare. Constatam moartea lor prin faptul că încetau să sforăie zgomotos. De obicei, aşteptam cam o jumătate de oră înainte de a deschide uşile pentru a ridica cadavrele. După ce acestea erau duse, comandoul nostru special intra în posesia inelelor cadavrelor şi a dinţilor lor de aur.

7. O altă ameliorare adusă metodelor de la Treblinka a fost că noi am construit camere de gazare putând cuprinde 2000 de persoane odată, faţă de cele 10 camere de gazare de la Treblinka, ce nu puteau cuprinde decăt 200 de oameni fiecare. Metoda noastră de selecţionare a victimelor era următoarea : la Auschwitz, doi medici SS aveau sarcina de a examina prizonierii la sosirea transporturilor. Prizonierii trebuiau să treacă prin faţa unuia dintre aceşti medici, care îşi făcea cunoscută decizia pe loc. Cei consideraţi apţi de muncă erau trimişi în lagăr; ceilalţi erau conduşi imediat pe locurile de exterminare. Copiii mici erau exterminaţi fără excepţie, întrucât, din cauza vârstei, erau incapabili de muncă. Un alt progres faţă de Treblinka este că victimele acesteia ştiau aproape totdeauna că urmează să fie exterminate, în vreme ce la Auschwitz le-am făcut să creadă că vor suferi un tratament de dezinfecţie. Desigur, ele au descoperit adesea intenţiile noastre veritabile. In consecinţă, a trebuit să facem faţă la revolte şi la alte dificultăţi. Foarte adesea, femeile îşi ascundeau copiii pe sub veşminte. Bineînţeles, de fiecare dată când îi descopeream, îi trimeteam în camerele de gazare ca şi pe ceilalţi. Trebuia să facem aceste exterminări în secret, dar mirosul infect şi pestilenţial produs de continua ardere a corpurilor invadase toată regiunea, astfel încât locuitorii comunelor din vecinătate ştiau foarte bine că la Auschwitz exterminările sunt în curs.

8. Din când în când, prizonieri speciali soseau la biroul local Gestapo. Medicii SS îi ucideau cu injecţii de benzină. Instrucţiunile îi obligau să completeze fişele regulamentare de deces, având totală libertate să indice orice cauză de deces.

9. Din timp în timp se făceau experienţe medicale pe prizonieri, între altele teste de sterilizare şi în legătură cu cancerul. Majoritatea celor ce mureau în aceste experienţe fuseră deja condamnaţi de către Gestapo.

10. Rudolf Mildner era şeful Gestapo din Kattowitz şi *în această calitate era şeful departamentului politic de la Auschwitz, unde a procedat la interogatorii energice* din martie 1941 până în septembrie 1943. Trimitea adesea prizonieri la Auschwitz pentru a fi încarceraţi sau executaţi. A vizitat lagărul Auschwitz în mai multe rânduri. Tribunalul Gestapo, SS *Stangericht*, care judeca pe cei acuzaţi de diverse delicte, precum prizonierii de război

---

pronunțat încă, dar buturuga pare să fi fost mai curând Nurembergul, nu Moscova.(NT).

evadaţi şi altele, se reunea adesea în lagărul Auschwitz şi Mildner asista frecvent la la procesul acestor persoane, adesea executate la Auschwitz în urma condamnărilor pronunţate. L-am condus pe Mildner în uzina de exterminare de la Auschwitz care l-a interesat imediat, întrucât trebuia să ne trimită jidani din teritoriul său, pentru a fi executaţi.

Inţeleg engleza, aşa cum este scrisă aici. Declaraţiile precedente sunt autentice. Prezenta declaraţie este făcută de mine în mod voluntar, fără nici un fel de constrângere. După relectura declaraţiei, am semnat şi am făcut tot aşa la Nuremberg, Germania, în a cincea zi din luna aprilie 1946.

Rudolf Höss

Sigla « NSDAP » desemnează partidul nazist, *National-sozialistische Deutscher Arbeiter Partei* (Partidul naţional-socialist al muncitorilor germani).

Trebuie semnalat ceva care nu se găseşte în spovedania sub jurământ, la care unii ar putea ataşa o anumită importanţă. Ca militant naţionalist, în anii douăzeci, Höss a comis un asasinat politic, pentru care a fost condamnat la cinci ani de închisoare[170]. Şi-a începu cariera la Dachau, în 1934, cu gradul de caporal. Se poate spune că a urcat în grad cu o rapiditate excepţională, întrucât în 1945, în ultimele săptămâni de război, era colonel şi purta negocieri cu Crucea-Roşie şi reprezentanţi ai ţărilor neutre în legătură cu lagărele de concentrare[171]. Este foarte probabil ca gradul său subaltern din 1934 să se fi datorat unor limitări artificiale, impuse pentru motive politice. Avansarea rapidă ulterioară a fost probabil rezultatul expansiunii SS de după epurarea batalioanelor SA ale lui Ernst Röhm, în iunie 1934, şi expansiunea, mai mare încă, de după începutul războiului.

IV. 4. Contradicţii de început

Vom analiza punctele principale ale acestei « spovedanii ». Planul lagărului Birkenau este reprodus în ilustraţia n° 29 şi se sprijină pe documentele « procesului Auschwitz » din 1963-1965. Raporul WRB prezintă un plan similar[172].

Paragraful 2

---

[170]. HILBERG, p. 575; REITLINGER, p. 113.

[171]. REITLINGER, pp. 113, 502, 516-517; Crucea-Roşie (1947), pp. 95, 98, 103-104.

[172]. LANGBEIN, vol. II, pp. 930-931; NAUMANN, începând cu p. 19; US-WRB (1944), p. 22.

Am fi înţeles mai bine miezul şi ansamblul întregii afaceri Höss, dacă acesta ar fi indicat pe scurt natura « intreprinderilor industriale ale lagărelor de concetrare » Auschwitz şi enorma importanţă, pentru germani, a acestor intreprinderi. Se pare că în toată transcrierea TMI nu există decât o singură referinţă specifică privind natura activităţii industriale de la Auschwitz. Ea se găseşte în depoziţia prizonierei politice Vaillant-Couturier, când aceasta face aluzie, în trecere, la o « fabrică de muniţii » (este vorba, fără îndoială, de uzina de rachete Krupp) şi o mare uzină de « Buna ». Intrucât însă ea nu a lucrat acolo, Vaillant-Couturier nu ne poate spune exact ce se petrecea în interiorul acestor intreprinderi[173]. Poate că există şi alte referinţe, mai ales în documente. In acest caz însă, ele sunt profund îngropate în masa textelor.

Cifra de 2 500 000 de victime gazate nu este singura citată de către Höss. In cadru privat, pe vremea depoziţiei sale ca şi cu ocazia procesului din Polonia, în 1947 (după care a fost spânzurat), Höss a avansat cifra de 1 135 000.

Cifra cea mai modestă invocată de susţinătorii realitatății gazărilor este de 750 000[174]. Ruşii au vorbit de 4 000 000, cifră ce cuprinde pe cei ucişi prin « injecţii, tratament inuman, etc ». Cifra cea mai înaltă, care a fost invocată, pare să fie cea de 7 000 000[175].

Remarca privind pe cei 400 000 de jidani maghiari confirmă în mod inexplicabil, curios și surprinzător accentul pus de legendă pe jidanii din Ungaria. Aceasta l-a devansat pe Höss şi durează încă şi astăzi. La 5 mai 1944, Eichmann ar fi propus, prin intermediul lui Joël Brand, « schimbarea jidanilor mghiari pe camioane », cu Aliaţii occidentali[176]. Atenţia acordată jidanilor maghiari, care durează încă, pare să fie datorată polarizării, după 1960, pe activitatea lui Eichmann. Singura explicaţie pe care o pot oferi cu privire la originea ei este că problemele ungureşti încep în martie 1944, cu ocuparea Ungariei de către germani, în acelaşi timp cu începutul activităţii WRB, înfiinţat în ianuarie. O bună parte din atenţia WRB este

---

[173]. TMI, vol. I, p. 220.
[174]. REITLINGER, p. 119.
[175] .USRR-008; FRIEDMAN, p. 14.
[176]. REITLINGER, p. 472-478; US-WRB (1945), pp. 39-40.

astfel reţinută de către Ungaria[177]. Viitorul capitol va fi consacrat mai ales problemei jidanilor maghiari.

Paragraf 4

Höss situează începutul gazărilor în toamna lui 1941. In decembrie 1943 este promovat la Inspecţia lagărelor de concentrare, la Oranienburg, dar ştie « prin funcţiile pe care a continuat să le îndeplinească » acolo că « aceste execuţii în masă au continuat ». Pretenţia lui Höss că a continuat a avea cunoştinţă de ceea ce se petrecea la Auschwitz, deşi lucra la Inspecţia din Oranienburg, pare rezonabilă. In depoziţia sa însă, Höss mai spune că în vara lui 1941, a fost chemat pentru a face o dare de seamă direct lui Himmler şi că, în timpul convorbirii lor, în calitate de comandant al lagărului de concentrare, a primit din partea şefului SS ordinul de a începe exterminarea jidanilor, cu condiţia de a păstra « cel mai strict secret », chiar fără să îi permită lui Glücks, superiorul său imediat, să descopere despre ce este vorba. « Glücks era, ca să spunem astfel, inspectorul lagărelor de concentrare în această vreme, fiind subordonatul direct al Reichsführer-ului Himmler[178]».

Paragraful 6

Vom vedea într-un alt capitol ce însemna « soluţia finală » a problemei jidoveşti. Höss pretinde că « în iunie 1941 a primit ordinul de a creea o instalaţie de exterminare la Auschwitz ». El reafirmă astfel data de la paragraful 4 al depoziţiei sale, confirmându-şi spovedania. Pare deasupra oricărei îndoieli că Höss dădea deliberat şi cu bună ştiinţă vara lui 1941 ca dată de început, şi că nu este vorba de vreo eroare. Höss a mai spus că în momentul ordinului lui Himmler, şeful Inspecţiei (Glücks) era « subordonatul direct » al acestuia. Aceasta nu a putut fi adevărat decât înainte de martie 1942, dată la care Oswald Pohl, şeful WVHA (paragraf 3), luă conducerea Inspecţiilor. Glucks începu să dea seamă lui Pohl, iar acesta lui Himmler. Inainte de martie 1942, Inspecţia pare să fi fost fără un şef titular care să dea seamă lui Himmler, deşi ea a avut legături atât cu Heydrich cât şi cu Oficiul principal de direcţiune (*Füfrungshauptamt*) a lui Jüttner. Bineînţeles, Höss era la curent cu aceste dispoziţiuni administrative pentru că, la sfârşitul lui aprilie 1942, Pohl ţinuse

---

[177]. US-WRB (1945), pp. 49-50.
[178]. TMI, vol. XI, p. 410.

o reuniune cu toţi comandanţii de lagăre şi toţi inspectorii, cu intenţia precisă de a discuta despre acestea[179].

In ciuda celor precedente, Reitlinger insistă asupra faptului că Höss ar fi vorbit de vara 1942, nu de vara 1941, din motive pe care le vom vedea, ca şi din altele. Mai întâi, spovedania lui Höss conţine alegaţia implicită că vizita sa la Treblinka a avut loc după importante deportări de jidani din Varşovia, în acest lagăr. Höss a confirmat în mod explicit acest punct într-o altă spovedanie sub jurământ, care situează în 1942 vizita sa la Treblinka. Apoi, conform surselor lui Reitlinger, primele mari convoaie (2000 de persoane) de jidani către Birkenau datează din mai 1942, în vreme ce « mica instalaţie de gazare de la Birkenau abia începuse să funcţioneze[180] ». Practic, aceste argumente nu fac decât să sporească confuzia, dacă ni se spune că Höss a primit ordinul de exterminare în vara lui 1942.

Este limpede că acest gen de contradicţii nu poate să apară decât pe fondul unui întreg ţesut de minciuni. Pentru a continua însă discuţia, vom accepta şi noi că Höss ar fi vrut cu adevărat să vorbească de vara lui 1942, şi vom aborda alte subiecte. Totuşi, oricare ar fi interpretarea între cele două veri, Höss vorbeşte de existenţa altor trei lagăre de exterminare în momentul ordinului lui Himmler, spunând că a vizitat Treblinka şi că în acest lagăr exterminările se făceu de şase luni. Dacă acceptăm explicaţia lui Reitlinger, aceasta situează începutul exterminărilor în camere de gazare la începutul lui 1942.

IV. 5. Pretinsele gazări şi produsul numit Zyklon

Trebuie recunoscut că gazarea cu oxid de carbon este ineficace, dacă acest oxid de carbon este produs, ca la Belzec, de eşapamentul unui motor diesel, sau de motoarele unor tancuri şi camioane ruseşti, luate de la inamic, cum se pretinde că ar fi fost cazul Treblinkăi[181].

De asemenea, trebuie recunoscut că Zyklonul B era mai eficace, întrucât se compunea din cristale care, în contact cu aerul, produceau « acidul prusic sau cianhidric » (cianură de

---

[179]. HILBERG, pp. 556-560; REITLINGER, p, 107 şc.; documentele R-129, NO-719 şi (F)-PS-1063 în TMN, vol. V, pp. 298-303.
[180]. REITLINGER, pp. 109, 115.
[181]. REITLINGER, p. 147 şi urm.

hidrogen). Practic, nu există gaz mai mortal decât acesta, Ziklonul B fiind un insecticid cunoscut şi utilizat pe larg, produs de către Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung (DEGESH), societate germană pentru combaterea verminei. Inaintea războiului, produsul Zyklon B fusese comercializat în lumea întreagă, ca insecticid[182]. Cuvântul zyklon semnifică « cyklon », pe româneşte « ciclon », ceea ce vrea să spună că produsul respectiv acţionează ca un « ciclon » asupra verminei. In timpul războiului, acest produs a fost utilizat ca insecticid de toate unităţile militare germane şi de toate lagărele de concentrare. Comanda şi recepţia Zyklonului la Auschwitz se făcea prin *Referat für Schädlingsbekämpfung* (Birou pentru lupta contra verminei[183]).

Am vorbit despre ameninţarea constantă a tifosului răspândit de către purici/păduchi şi am văzut rezultatul dezastruos al opririi complete a măsurilor de dezinfecţie la Belsen. Date fiind condiţiile favorabile oferite de activităţile de la Auschwitz-Kattowitz pentru puricii vectori ai tifosului, date fiind epidemiile de la Auschwitz care au necesitat întreruperea muncii, dată fiind importanţa activităţii industriale de la Auschwitz pentru efortul german de război, nu este de mirare că Zyklonul a fost utilizat în cantităţi abundente în toată regiunea Auschwitz, în scopul pentru care produsul respectiv se fabrica cu mult înainte de război. Raportul WRB pretinde că acest produs chimic, despre care se ştia că este utilizat ca insecticid la Auschwitz, ar fi fost de fapt folosit ca mijloc de exterminare a jidanilor, la Auschwitz. Această acuzaţie, anterioară Raportului WRB, continuă să fie susţinută până în zilele noastre.

Nu se poate spune că rolul de insecticid al Zyklonului ar fi fost ascuns. Raportul WRB menţionează rolul de insecticid al acestuia şi documentele TMI vorbesc explicit de dublul rol al Zyklonului la Auschwitz. Importanţa acestei legende este capitală. Abia am început examinarea detaliilor alegaţiilor cu privire la Auschwitz şi ne găsim în faţa caracteristicii sau atributului principal al imposturii: necesitatea absolută a unei duble interpretări. Cărţile consacrate « soluţiei finale » nu

---

[182]. DUBOIS, p. 213. O parte din compoziţia chimică a zyklonului (sau « cyklonului »), este tratată în articolul despre CYANIDE (cianură), din *Encyclopedia Britanica*, 1943.
[183]. HILBERG, pp. 567-571.

vorbesc şi nu ţin cont de aceasta. Hilberg declară, fără să argumenteze, că « foarte puţin (Zyklon) era utilizat pentru dezinfectare », citând un martor puţin convingător. Reitlinger nu a putut face nici el mai mult[184].

Utilizarea cea mai curentă a Zyklonului era dezinfectarea încăperilor şi a barăcilor. Toate deschiderile erau astupate. Se vărsa cantitatea necesară de Zyklon, care era în cutii de conserve de culoare verde (Ilustraţiile n° 27 şi 28). După o anumită perioadă de timp se aerisea încăperea respectivă, considerându-se că puricii şi celelalte insecte parazite muriseră. Zyklonul putea fi folosit şi pentru dezinfectarea hainelor, într-o « etuvă de exterminare ». Astfel de camere-etuve erau comercializate de către industria germană pentru « exterminări », în paralel cu etuvele pe bază de aburi, folosite şi ele pentru dezinfecţia hainelor, mai ales ca instalaţii fixe. « Camerele de exterminare » erau preferate mai ales pentru cazurile mobile sau foarte dificile. Pe timpul războiului, armata americană a avut şi ea probleme de dezinsectizare şi a utilizat procedee similare pe bază de cameră de exterminare de concepţie proprie, căreia i se spunea « cameră de campanie ». Intrucât Statele Unite au intrat mai târziu în război, armata americană a dispus de timpul necesar pentru a adopta DDT-ul, substanţă chimică recentă la data respectivă, utilizată în aceleaşi scopuri ca Zyklonul german[185].

In lagărele lor de concentrare, americanii utilizară în mod cât se poate de natural DDT-ul lor, un insecticid mai perfecţionat, cu o mai mare supleţe în utilizare, din diverse motive. Unul dintre acestea consta în aceea că DDT-ul era mult mai puţin toxic pentru oameni decât Zyklonul. Acesta era foarte toxic şi se comercializa cu un « avertizor », o substanţă iritantă emisă înainte de degajarea propriuzisă a acidului cianhidric. Omisiunea acestei substanţe iritante şi inutile era curentă însă în versiunile militare ale anumitor produse, inclusiv pentru Zyklonul destinat armatei şi lagărelor de concentrare.

La 28 ianuarie 1946, în cadrul depoziţiei unui martor al procurorului francez Dubost, s-a vorbit despre dublul rol al Zyklonului. Două zile mai târziu, la 30 ianuarie, acelaşi martor a prezentat tribunalului documentul PS-153, ce consta din mai multe facturi DEGESH, adresate locotenentului Kurt Gerstein,

---

[184]. HILBERG, p. 570; REITLINGER, pp. 154-156.
[185]. HARDENBERGH, pp. 252-254; KNIPLING.

pentru diferite cantităţi de Zyklon, expediate la Oranienburg şi Auschwitz, fără a mai vorbi de o lungă « declaraţie » atribuită aceluiaş Gerstein. După o anumită ezitare cu privire la unele detalii juridice ale procedurii, cele două părţi ale documentului fură acceptate ca dovezi, deşi Rassinier şi Reitlinger afirmă că « declaraţia » ar fi fost respinsă[186]. Două facturi sunt reproduse în volumele TMI, iar o parte din « declaraţie » este reprodusă într-unul din volumele TMN[187]. Dintre cele două facturi reproduse în volumele TMI, una se referă la 195 kg de Zyklon expediate la Oranienburg şi o alta pentru aceeaşi cantitate, trimisă la Auschwitz. Probabil că Zyklonul expediat la Oranienburg era destinat altor lagăre, iar cel trimis la Auschwitz urma să fie împărţit între micile lagăre din regiune, eventual chiar pentru minele de cărbuni.

Cazul lui Kurt Gesrstein arată că nu există nicio limită a absurdului pentru oamenii inteligenţi, din momentul în care aceştia au acceptat falsul drept adevăr. Este vorba de acelaşi Gerstein, personajul principal din piesa lui Rolf Hochhuth, *Vicarul*.

Intre cadrele SS, Gerstein era ofiţer şef în materie de dezinfecţii, în cadrul Biroului de Igienă Waffen-SS[188]. In această calitate, el era însărcinat să supervizeze livrările de produse de dezinfecţie la toate lagărele administrate de SS.

Dispunem de două versiuni cu privire la ce s-a întâmplat cu acest Gerstein, la sfârşitul războiului. In una din aceste versiuni, el ar fi întâlnit din întâmplare anchetatori americani în hotelul de la Rotweil (Pădurea Neagră) şi le-ar fi povestit că obţinuse un post de responsabilitate în partidul nazist, dar că el acţiona ca agent secret al pastorului Niemöller, un anti-nazist nu foarte consecvent. Gerstein ar mai fi spus americanilor că asistase la funcţionarea camerelor de gazare şi că era dispus să vorbească despre asta în faţa oricărui tribunal. In plus, Gerstein ar fi remis americanilor un document dactilografiaat de şapte pagini, în franceză, o notă în engleză şi câteva facturi de Zyklon, după care a dispărut[189]. Potrivit celei de a doua versiuni, Gerstein ar fi

---

[186]. TMI, vol. VI, pp. 211, 345-347, 376-377; RASSINIER (1962), pp. 80, 224. RASSINIER (1964), p. 105n; REITLINGER, p. 161n; Rassinier (1965), pp. 34-38.
[187]. TMN, vol. I, pp. 865-870; TMI, vol. XXVII, pp. 340-342.
[188]. HILBERG, p. 570.
[189]. HILBERG, p. 570.

ajuns nu se ştie cum în închisoarea militară franceză Cherche-Midi, la Paris, unde a redactat cu propria sa mână un document în franceză, adăugând acestuia câteva facturi de Zyklon, după care s-ar fi spânzurat în propria celulă, în iulie 1945[190]. În ambele cazuri, nici el însuşi, nici cadavrul lui nu ar fi fost niciodată regăsite. Prin urmare, Gerstein ar fi dispărut, lăsând în urmă o « declaraţie » şi câteva facturi de Zyklon, care au devenit documentul PS-1553. Prima versiune a afacerii Gerstein oferă prezentarea ce însoţeşte documentul.

Chiar dacă povestea prezentată cu privire la Gerstein nu ar fi fost atât de suspectă, tot am fi pus la îndoială « declaraţia » acestuia, bazându-ne exclusiv pe conţinutul ei pur şi simplu ridicol, de exemplu când ni se spune că Gerstein ar fi intrat în SS pentru a sabota exterminările (« Un om care a intrat în iad cu singurul scop de a mărturisi în faţa lumii şi de a ajuta victimele[191] ». Deşi « declaraţia » lui Gerstein nu ocupă un loc important în analiza noastră, cititorul va trebui să îi acorde atenţia cuvenită. Este vorba de un document total extravagant. Nu este de mirare că cei ce au luat în serios această poveste s-au lansat în consideraţii și discursuri pe tema « ambiguităţii binelui », simţindu-se nu tocmai în regulă şi parcă atinşi undeva, în imposibilitate de a-l înţelege pe Gerstein ca persoană[192]. Piesa *Vicarul* începe cu o scenă în cadrul căreia Gerstein pătrunde cu forţa în sala de recepţii a Nonciaturii papale de pe Rauchstrasse, la Berlin, făcându-i nunţiului papal, abia respirând, povestea conţintă în « declaraţia » sa.

Faptul de a fi utilizat ca sursă o « declaraţie » neîndoielnic falsă este de neiertat pentru Hilberg şi Reitlinger, chiar dacă acesta de pe urmă semnalează totuşi că Hitler nu a vizitat niciodată Lublin (Maidanek), contrar celor afirmate în « declaraţia[193] » Gerstein.

Firma DEGESH nu era singura implicată în chestiunea « exterminărilor ». Intreprinderea *Tesch & Stabenow* furniza de asemenea clienţii ei cu Zyklon şi alte echipamente pentru « camerele de exterminare » ce aveau un volum standard de

---

[190]. FRIEDLÄNDER, pp. VII-XII.
[191]. Idem, p. XI.
[192]. Idem, p. X.
[193]. REITLINGER, p. 162sq. A se vedea încă *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, apr. 1953, p. 189n, despre care vorbeşte un articol din *Nation Europa*, mai 1963, p. 50 sq.

maxim zece metri cubi. In capitolul II am văzut că o astfel de « cameră de gazare » exista la Dachau, care, bineînţeles, a fost prezentată, în faza iniţială a propagandei, ca o încăpere servind uciderii oamenilor. Astăzi nimănui nu-i mai trece prin cap extravaganţa de a pretinde că ea reprezintă altceva decât o « cameră de dezinfecţie ».

Tesch şi Weinbacher, de la intreprinderea Tesch & Stabenow, ce vânduseră echipament pentru « camerele de exterminare » ale lagărului Gross-Rosen, au fost spânzuraţi pentru participarea la exterminări. Pentru apărarea lor, aceştia afirmaseră că nu au ştiut că marfa lor urma a fi utilizată în alte scopuri decât dezinfecţia, vorbind chiar despre imposibilitatea refuzării unui ordin SS. Argumentele lor au fost însă respinse de tribunalul militar britanic[194].

Paragraful 7

Conform depoziţiilor sub jurământ ale lui Höss şi d'Entress din 1947[195], primele camere de gazare puse în funcţiune în vara lui 1942 (ceea ce contrazice depoziţia sub jurământ din 1946) erau instalaţii improvizate în două vechi case ţărăneşti, cărora le fuseseră astupate ferestrele și celelalte deschideri, pentru a le face etanşe. Cu ocazia « procesuluiAuschwitz » din anii 1963-1965, s-a spus că « buncărul » din Ilustraţia n ° 29 era una din primele camere de gazare[196]. Natura « camerelor de gazare » ulterioare va fi examinată mai departe.

Este momentul să ridicăm anumite obiecţii privind problemele de responsabilitate şi de autoritate puse de aceste operaţiuni. Höss spune că a primit ordin direct de la Himmler, în vara lui 1942, iar noi am acceptat să discutăm inclusiv pe baza acestei afirmaţii pe care nu o credem adevărată. Aceasta ar însemna că Himmler nu numai că l-a scurtcircuitat pe Glücks, ci că a făcut acelaşi lucru şi cu Pohl, dând ordine direct unui comandant de lagăr şi menţionând că Glücks nu trebuia să afle nimic. Himmler ar fi coborât deci trei nivele sau chiar mai multe pentru a da acest ordin şi a pretinde din partea lui Höss imposibila păstrare a secretului. Această manieră de a proceda este cât se poate de nefirească şi de neregulamentară.

---

[194]. HILBERG, p. 567; REITLINGER, pp. 155-156; documentele NO-4344 şi NO-4345 în TMN, vol 5, p. 362-364.
[195]. HILBERG, p. 565; REITLINGER, p. 158n.
[196]. LANGBEIN, vol. II, pp. 930-931; NAUMANN.

Mai sunt însă şi alte aspecte. Conform versiunii oferite de mărturia sub jurământ şi de depoziţia lui Höss, ca şi de alte surse (cu excepţia anumitor dezvoltări ulterioare despre care vom vorbi), guvernul german a lăsat libera apreciere a metodei asasinării şi a materialului necesar la priceperea şi ingeniozitatea comandantului local. Höss a decis modificarea celor două vechi case ţărăneşti. Apoi s-a servit din Zyklonul ce se găsea peste tot în lagăr şi a decis că aceasta este o metodă mai eficace decât aceea utilizată la Treblinka, unde se foloseau pentru exterminări câteva tancuri şi camioane recuperate de la ruşi. Acestea sunt nişte inepţii, care îl pun pe Reitlinger în dificultate cu privire la cine a decis folosirea Zyklonului. Departe de a rezolva această dificultate, el o agravează sugerând, « după oarecare ezitare[197] », că Hitler în persoană trebuie să fi optat în final pentru Zyklon.

IV. 6. Convoaiele pentru Auschwitz

Se spune că jidanii inapţi de muncă erau gazaţi imediat după sosirea lor în lagăr, acesta fiind motivul pentru care cei mai mulţi dintre ei nu apar în niciun fel de arhivă. Chiar în Raportul WRB se găseşte însă un pasaj care contrazice această alegaţie.

Conform acestui raport, un convoi de patru sau cinci mii de jidani din Theresienstadt, călătorind în familie, ar fi ajuns la Birkenau în septembrie 1943. Aceşti jidani şi-au păstrat bagajele şi au fost cazaţi pe familii în sectorul de lagăr indicat de Ilustraţia n° 29. Au fost autorizaţi să poarte corespondenţă în mod liber, s-a deschis o şcoală pentru copii, iar bărbaţii nu au fost siliţi să muncească. Toţi au fost consideraţi ca fiind în carantină pentru şase luni. Ni se spune că la 7 martie 1944 ar fi fost gazaţi cu toţii, iar « tinerii au mers la moarte cântând ». Rudele lor ar fi primit din partea acestora scrisori datate 25 martie, dar se pretinde că toate fuseseră scrise la 1 martie şi post-datate, conform ordinelor primite de la nemţi.

Acest fel de a proceda s-a repetat cu un alt grup de familii jidoveşti, anume 5 000 de persoane sosite de la Theresienstadt în decembrie 1943, a căror carantină urma să se termine în iunie 1944. Dintre aceştia, câţiva bărbaţi ar fi fost supuşi la muncă. Conform unor documente despre care se pretinde că ar fi din

---

[197]. REITLINGER, pp. 155-158.

vremea aceea, două mii de persoane, dintre acestea, s-ar fi găsit în mai 1944 pe listele de muncitori, 1492 erau încă în carantină, 1575 fiind considerate « în stare de pregătire pentru transport » (*Vorbereitung zum Transport*), ceea ce este interpretat de Reitlinger ca însemnând de fapt « în aşteptarea gazării ». Aceasta s-a reprodus cu încă un grup de familii de jidani sosite de la Theresienstadt în mai 1944[198]. Intrucât aceste persoane fură supuse « carantinei » este sigur că barăcile lor fuseseră dezinfectate cu Zyklon puţin înainte de sosirea lor, sau poate chiar când ele erau deja în lagăr. În prezent, ni se cere să credem că nemţii aveau intenţia să îi ucidă mai târziu, cu acelaşi produs chimic.

In esenţă, aceiaşi versiune se găseşte în variantele TMI[199]. Prezenţa unor astfel de elemente în Raportul WRB nu este un mister. În anii 1943-1944, soarta jidanilor de la Theresienstadt, oricare va fi fost ea, era destul de bine cunoscută în Europa. În octombrie 1943, când 360 de jidani fură deportaţi din Danemarca, ei fură instalaţi la Theresienstadt, « unde regele Danemarcei se putea asigura de securitatea lor[200] ». În capitolul precedent am arătat o vizită a Crucii-Roşii la Theresienstadt. Cu ocazia unei alte vizite, din 1945, Crucea-Roşie a evocat astfel de transferuri la Auschwitz, în 1944, fără să le dea o conotaţie sinistră.

Era absolut normal ca jidanii de la Theresienstadt să fie consideraţi « în stare de pregătire pentru transport » exact înainte de sfârşitul carantinei, întrucât se ştie că numeroşi jidani proveniţi de la Theresienstadt erau deportaţi către Răsărit. Într-o revistă cauţionată de guvernul israelian, un martor ce fusese la Theresienstadt, povesteşte că între 1941 şi 1944, nemţii transportau jidanii din acest lagăr către Minsk, în Bielorusia sau Riga, în Letonia. Deplasarea de la Theresienstadt în aceste oraşe presupunea trecerea printr-un bun număr de « lagăre de exterminare ». De asemenea, martorul declară că tinerii jidani de la Theresienstadt doreau cu ardoare să plece ca voluntari în direcţia Auschwitz, la o dată relativ tardivă, precum august 1944[201]. Rabinul Leo Baeck a pretins că cineva care evadase de

---

[198]. Us-WRB (1944), partea I, pp. 19-21, 37-38; REITLINGER, pp. 182-183; BLUMENTAL, p. 105.
[199]. TMI, vol. VI, p. 227.
[200]. REITLINGER, p. 183.
[201]. *Yad Vashem Studies*, vol. VII, p. 109, 110n, 113.

la Auschwitz în august 1943 şi revenise la Theresienstdt, i-ar fi vorbit despre gazări. Baeck explică de ce nu a spus nimănui asta la vremea respectivă, ceea ce explică, ni se va spune, faptul că, în ignoranţa lor, atâţia jidani de la Theresienstadt erau doritori de a merge la Auschwitz[202].

Partea din legenda Auschwitz ce priveşte jidanii din Theresienstadt este însă de o absurditate manifestă, fără nimic care să o confirme. Nu putem crede că germanii ţineau neapărat să găzduiască la Birkenau, vreme de şase luni, fiecare dintre cele trei grupe diferite de persoane aparţinând unei categorii pentru care exista un program de exterminare la faţa locului. In acest caz, dublul rol al Ziklonului asigură cu brio trecerea de la absurd la grotescul incomparabil.

Examinând o altă sursă de date statistice ale convoaielor pentru Auschwitz, cădem peste aceeaşi situaţie. Datele rapoartelor Crucii-Roşii olandeze sunt mai demne de crezare decât cele din Raportul WRB, deşi sunt destul de limitate. Totuşi, după cum se vede în Anexa C, aceste date arată că aproape toţi jidanii de sex masculin deportaţi din Olanda la Auschwitz, în iulie şi august 1942, au ajuns la Birkenau şi au primit numere de înregistrare. De asemenea, se ştie că aceşti jidani olandezi au scris rudelor lor din Olanda, descriind munca de la Auschwitz ca « grea », dar « suportabilă », hrana « suficientă », cazarea « bună », condiţiile de igienă « satisfăcătoare », maniera în care erau trataţi « corectă ». Aceste lucruri au fost afirmate de către Consiliul jidănesc din Amsterdam, care a afirmat că nu are cunoştinţă decât de 52 de scrisori de acest gen. Pentru Reitlinger, aceste lucruri sunt « mistere » întrucât, spune el, în anumite perioade, convoaie întregi au fost admise[203] ».

După câte ştim, expresia « pe loc, imediat » cu privire la decizia luată de un medic SS, prin faţa căruia ar fi trecut prizonierii, nu a mai fost utilizată după falsa spovedanie a lui Höss, termenul consacrat fiind acela de « selecţie ». Versiunea oficială ne spune că « selecţiile », pentru convoaiele ce soseau, erau făcute din perspectiva aptitudinii de muncă. Bineînţeles,

---

[202]. REITLINGER, pp. 181-182; BÖHM, pp. 292-293.

[203]. REITLINGER, pp. 118-121. Reitlinger vorbeşte de « misterul » pe care îl constituie datele rapoartelor Crucii-Roşii olandeze, prezentate şi examinate în Anexa C. Scrisorile de la Auschwitz sunt examinate de Jong.

acest lucru trebuie să fie adevărat. Dată fiind diversitatea activităţilor industriale de la Auschwitz, selecţionarea oamenilor în funcţie de aptitudinea de muncă era necesară, la fel de necesară era și selecția funcţie de capacitatea de a presta munci grele sau penibile. Din această perspectivă, un alt factor ce trebuia luat în consideraţie era de a şti dacă un convoi dat era compus din prizonieri, muncitori voluntari, jidani în curs de transplantare (ca cei de la Theresienstadt) sau alte categorii. Fără îndoială, se căutau anumiţi specialişti de importanţă vitală, precum personal medical, ingineri, muncitori calificaţi, etc. Legenda exterminării pretinde în mod simplist că tot ce se căuta prin aceste selecţii minuţiose erau jidanii inapţi de muncă, pentru a fi exterminaţi. Dovezile şi indicaţiile de care dispunem au scuturat serios această alegaţie.

IV. 7. Spital pentru cei sortiţi exterminării?!

Selecţia operată la sosirea convoaielor nu era singurul mod de a-i desemna pe cei ce urmau să ajungă în « camerele de gazare ». Un jidan olandez, medicul Elie A. Cohen, arestat în 1943 pentru tentativă de părăsire a Olandei fără autorizaţie, fu trimis împreună cu familia, în septembrie acelaşi an, la Auschwitz. Ajuns la Auschwitz, a fost separat de familie, pe care nu a mai revăzut-o. Cohen a scris o carte *Human Behavior in the Concentration Camp*, fondată pe ceea ce a trăil el, ca medic şi membru al personalului spitalului din Auschwitz I. Relaţiile lui Cohen cu cei pe cale de exterminare erau relaţiile normale ale unui medic cu pacienţii săi. Dacă ar trebui găsit un termen pentru a descrie cartea lui Cohen, acela de « obiectiv » ar fi la fel de bun ca un altul.

Anumite selecţii la spital sunt interpretate de Cohen ca fiind făcute în vederea exterminării:

> După ce « direcţia H. K. B. » (lagărul spitalului) a anunţat că medicul lagărului urmează să facă o selecţie, întregul bloc deveni un fel de stup în plină activitate, întrucât totul trebuia să strălucească de curaţenie […] în vreme ce fiecare îngheţase în poziţie de drepţi, medicul îşi făcu intrarea împreună cu suita sa : SDG-ul (infirmier ajutor), *Blockälteste* (decanul responsabil de bloc) şi secretarul de bloc. Jidanii bolnavi erau aliniaţi, goi puşcă, bineînţeles. În acelaşi timp cu prezentarea către medicul lagărului a fişelor cu notele personale privind fiecare prizonier, medicul de bloc, la urechea căruia medicul de serviciu murmura diagnosticul, chema pacientul respectiv în faţa tripletei medicale […] în 90% din cazuri, fişa era remisă

SDG-ului, ceea ce însemna moartea prin gazare pentru pacient, cu excepţia cazurilor de ordine contrarii din partea departamentului politic, ceea ce se întâmpla frecvent în cazurile *Schutzhäftlinge* (drept comun).

Prizonierii emaciaţi nu erau singurii trimişi în camera de gazare, aceasta se întâmpla uneori şi cu cei bine hrăniţi, chiar membrii personalului H. K. B. care, oficial, erau exceptaţi. In consecinţă, faţă de « stilul medical » al medicului lagărului, presupuneam că, în general, nu numai cei ce inapţi să muncească erau destinaţi a fi ucişi, factorul decisiv fiind că un anumit număr de oameni trebuiau să fie gazaţi. Oficial, nimeni nu cunoştea în realitate obiectivul final, nici chiar personalul direcţiei, întrucât după numele celor gazaţi erau scrise iniţialele « SB », prescurtare de la « *Sonderbehandlung* » (tratament special).

Cohen nu pretinde a fi văzut vreo cameră de gazare. Singurele dovezi avansate de el pentru susţinerea interpretării că scenele respective implică « gazări » constau în alegaţiile de după război, de la Auschwitz, privind existenţa zvonurilor despre exterminare, în interiorul lagărului. Bineînţeles, faptele brute nu implicau deloc o astfel de interpretare. Existenţa zvonurilor în chestiune este sigură. Un delegat al Crucii-Roşii internaţionale raporteză existenţa lor printre prizonierii britanici de la Auschwitz III, în septembrie 1944[204]. Pe baza existenţei zvonurilor nu se poate trage nicio concluzie, întrucât propagarea lor este un aspect elementar al războiului psihologic. Am văzut că OSS, pentru a nu mai vorbi de comunişti, se specializase în propagarea zvonurilor şi în « propaganda neagră ». De fapt, membrii bine informaţi ai guvernului american au recunoscut difuzarea de « informaţii ». Cu ocazia procesului Farben, procurorul Minskoff a pus martorului apărării, Münch, întrebarea următoare :

În prezent, martor, este sau nu este adevărat că în perioada când eraţi la Auschwitz avioanele aliate au lansat anunţuri, depliante şi fluturaşi peste Kattowitz şi Auschwitz, informând populaţia despre ceea ce se petrecea la Birkenau?

Münch nu ştia asta. Minskoff însă era bine informat cu privire la acest subiect, întrucât pe timpul războiului fusese avocatul pentru operaţiile externe al departamentului Finanţelor şi era probabil la curent cu tot ce privea WRB, care colaborase cu Office of War Information în diverse operaţiuni de lansare de afişe. Procuroul şef din procesul Farben era DuBois, fostul consilier general WRB. Acesta a scris că în « biroul său, în 1943, el ştia […] ce se petrecea la Auschwitz » şi a decis de a

---

[204]. COHEN, pp. 38-39.

reproduce în cartea sa, cu aprobarea generală, partea din depoziţie cuprinzând întrebarea lui Minskoff[205]. Deşi metoda pare destul de grosieră, suntem în faţa unei bune indicaţii cu privire la o operaţiune americană de lansare de afişe deasupra lagărului Auschwitz. In ce mă priveşte, consider că dacă afişele au fost lansate, asta nu s-a putut produce decât noaptea şi în cantitate restrânsă.

De fapt, lansarea de afişe nu era necesară pentru răspândirea zvonurilor în lagăr, întrucât comuniştii, excelent organizaţi, erau foarte activi în regiune. Superioritatea organizaţiei lor le permitea ascultarea clandestină a emisiunilor radio, din care cauză toţi deţinuţii depindeau de ei în ce priveşte « ştirile[206] ». Nu este nevoie să reamintim că lumea era mică chiar şi în perioada 1939-1945. Avem în vedere uşurinţa cu care ştirile intrau şi ieşeau din lagăr, lucru pe care l-am analizat în capitolul precedent. In final, poveştile propagate de către Aliaţi cu privire la lagărele de concentrare nu puteau să nu pătrundă în acestea, pe diverse căi.

Delegatul Crucii-Roşii, menţionat mai sus, vizitase lagărul Auschwitz, dar nu a putut merge dincolo de zona administrativă Auschwitz I, respectiv barăcile prizonierilor de război britanici. Aceştia de pe urmă erau singurii ce puteau fi vizitaţi, în conformitate cu convenţiile de război în vigoare. Cu privire la alte subiecte, ofiţerii germani fură « amabili, dar reticenţi ». Delegatul a raportat, fără să comenteze, faptul că prizonierii de război britanici au fost incapabili să obţină confirmarea acestor zvonuri, prin contactul cu alţi deţinuţi. Se afirmă că, în ciuda acestor zvonuri, prizonierii de război britanici interogaţi de ruşi după capturarea lagărului, « nu ştiau absolut nimic » despre aceste « crime[207] ». Bineînţeles, evenimente ulterioare au transformat în multe cazuri zvonurile în « lucruri reale », în « cunoaştere ». Este însă sigur că jidanii care soseau nu aveau nicio idee cu privire la gazări[208].

Selecţiile constitue un alt fapt susceptibil de o dublă interpretare. Desigur că activităţile industriale sau de altă natură făceau necesară « selecţionarea » de persoane în diverse scopuri

---

[205]. TMN, vol. VIII, p. 320.
[206]. LERNER, pp. 152-153.
[207]. FRIEDMAN, pp. 13-14.
[208]. COHEN, p. 119.

şi activităţi clasice. Ni se cere să adăugăm la acestea şi obiectivul « exterminării ».

Inainte de a încheia analiza spuselor lui Cohen, trebuie să notăm că în spitalul de la Auschwitz erau jidani emaciaţi sau slăbiţi, dar şi alţii mai în formă. De altfel, Cohen indică ceva mai departe :

> […] H. K. B.-ul (spitalul) era situat în cinci blocuri construite din piatră. Un bloc era consacrat chirurgiei, altul bolilor infecţioase, altul bolilor interne, unul pentru « *Schonung* » (cazurile mai uşoare). Blocul 28 era rezervat instalaţiilor de raze X, sălilor de specialitate, experienţelor medicale, serviciului de internări şi administraţiei. Bolnavii se odihneau în cuşete cu trei aşternuturi suprapuse peste saltele din paie, fiind îmbrăcaţi cu o bluză şi chiloţi, înveliţi cu două pături din bumbac şi un cearşaf. In fiecare săptămână făceu o baie iar la 15 zile primeau lenjerie curată. Purici şi păduchi erau foarte puţini sau deloc. Rareori cuşetele erau ocupate de doi bolnavi. Totuşi, […] chiar persoanele cu febră mare trebuiau să îşi părăsească patul pentru a merge la tualetă şi a se spăla, dimineaţa, în lavabouri friguroase. Graţie « organizaţiilor » (adică hoţiilor) pe seama SS-ului, medicamentele erau totdeauna disponibile, deşi nu în cantitate suficientă, inclusiv sulfamida. Medicamentele soseau şi prin marile convoaie de jidani venite din toate colţurile Europei[209].

Condiţiile de viaţă din spitalele altor lagăre, adaugă Cohen, erau mult mai rele (el nu le cunoştea însă decât din lecturi).

Evident, spitalul Auschwitz I nu era unul de lux. El arăta însă grija şi interesul nemților pentru sănătatea deţinuţilor, inclusiv jidani, a tuturor bolnavilor. Această observaţie contrazice alegaţia că cei inapţi de muncă erau ucişi. Cohen vorbeşte de unele selecţii al căror caracter nu este cunoscut în întregime, pentru destinaţii necunoscute. Se poate ca cei consideraţi mai utili ca mână de lucru să fi fost trimişi la Birkenau. Lucrul este foarte posibil, întrucât, după cum am văzut, bolnavii inapţi de muncă de la Monowitz erau trimişi la Birkenau.

IV. 8. « Tratamentul special »

Expresia « tratament special », *Sonderbehandlung*, ar fi fost, se zice, un cuvând de cod pentru desemnarea gazărilor. Când se spune despre un anumit număr de jidani, dintr-un transport pentru Auschwitz, că au fost gazaţi şi că aceasta s-a stabilit pe baza unui document german, aceasta înseamnă de fapt că

---

[209]. COHEN, p. 60.

termenul de *Sonderbehandlung* a fost interpretat ca însemnând « gazare ». Documentele în chestiune sunt două şi imprimate (nu reproduse după original), într-o publicaţie din 1946 a guvernului polonez. Cele două documente poartă, pe cât se zice, semnătura unui locotenent SS Schwarz. Ele arată că în sânul mai multor convoaie de jidani din Breslau şi Berlin pentru Auschwitz, în martie 1943, o parte dintre jidani a fost selecționată pentru muncă, cealaltă fiind *sonderbehandelt*. Pe câte ştiu, aceste documente nu au fost prezentate la Nuremberg. Originalele, dacă există (ceea ce eu nu încerc a nega), se găsesc în arhivele poloneze[210].

Datorită interpretării relativ binecunoscute a termenului de *Sonderbehandlung*, Cohen crede că a citit « *SB* » în adnotaţiile spitalului Auschwitz I, dar se poate să fie vorba de o proastă lectură; poate că era vorba de « *NB* », *nacht Birkenau* (către Birkenau).

Există un document aparent autentic, provenind de la cartierul general Gestapo de la Düsseldorf, care precizează maniera în care trebuie efectuată executarea anumitor muncitori străini, autori de delicte. Acest document utilizează termenul de *Sonderbehandlung* în sensul de « execuţie ». De asemenea, un alt document, prezentat cu ocazia procesului Eichmann, vorbeşte de execuţia a trei jidani ca fiind un *Sonderbehandlung*[211].

Astfel, pare exact că într-un anumit context termenul putea însemna execuţie, dar este de asemenea foarte sigur că semnificaţia lui în cadrul SS era smilară cu aceea a expresiei de « tratament special » pentru alte limbi, ţări sau popoare. Asupra acestui punct există dovezi absolut satisfăcătoare. Cu ocazia procesului TMI, în cursul contra-interogatoriului, procurorul Amen l-a silit pe Kaltenbrunner să admită că acest termen putea însemna execuţie, când Himmler era acela care ordona. Apoi, încercând să-l implice direct și personal pe Kaltenbrunner într-un *Sonderbehandlung*, procuroru scoase triumfător un document ce prezenta Kaltenbrunner ordonând un *Sonderbehandlung* pentru anumite persoane. Procurorul îi cerea lui Kaltenbrunner să comenteze documentul fără să îl citească. Pe această

---

[210]. FRIEDMAN, pp. 14-15. ; REITLINGER, p. 172; HILBERG, p. 587; BLUMENTAL, pp. 109-110; Unul dintre documente este reprodus de POLIAKOV & WULF (1955), p. 198.

[211]. NO-4634 în TMN, vol. IV, p. 1166; Eichmann, şedinţa 79, WI-YI.

chestiune s-a pornit un viu schimb de păreri între acuzare şi apărare, Kaltenbrunner fiind în final autorizat să citească documentul. După lectură, Kaltenbrunner a observat promt că *Sonderbehandlung*-ul de care vorbea documentul respectiv privea persoanele aflate la « Winzerstube » şi « Walzertraum », două stabilimente de lux ce cazau notabili interni şi că, în acest caz, *Sonderbehandlung* semnifica permisiunea de a coresponda liber, de a primi pachete, o sticlă de şampanie pe zi, etc[212].

Poliakov reproduce anumite documente ce arată că *Sonderbehandlung* avea încă o altă semnificaţie în sânul SS. Aceste documente vorbeau despre procedurile de urmat pentru eventualitatea de graviditate în cazurile de relaţii sexuale ilegale, implicând muncitori civili polonezi şi prizonieri de război. Un examen rasial era efectuat pentru a decide între avort şi « germanizarea » copilului (adoptarea lui de către o familie germană). In cazul acesta, termenul de *Sonderbehandlung* însemna fie avort, fie germanizare. De altfel, cu ocazia procesului Eichmann au fost prezentate documente privind tratamentul rezervat unui număr de 91 de copii din Lidice, în Boemia-Moravia, rămaşi orfani după represaliile cauzate de asasinarea lui Heydrich. Anumiţi copii fură aleşi pentru germanizare, ceilalţi fură trimişi în Centrul de persoane deplasate din Lodz (Litzmannstadt), din subordinea RuSHA. Comandantul centrului, Krumey, considera copiii ca un caz special în interiorul instituţiei pe care o conducea, cărora trebuia să li se aplice un *Sonderbehandlung* pe durata rămânerii lor acolo. Termenul de *Sonderbehandlung* sau echivalentul său *eine gesonderte Behandlung* erau folosiţi de ministerul de Afaceri Externe pentru cazurile speciale de prizonieri de război, cum ar fi preoţii[213].

Noţiunea de *Sonderbehandlung* pare desemna ceva anume sau specific numai celor ce nu sunt obişnuiţi cu limba germană. Pentru un german însă, acest termen poate avea aplicaţii la fel de diferite ca « trtament special » în limba română.

Cu ocazia examinării « Raportului Korherr », Himler s-a exprimat într-un mod nu foarte clar pe tema *Sonderbehandlung*,

---

[212]. TMI, vol. XI, pp. 346-348.

[213]. POLIAKOV & WULF, (1956), pp. 299-302; Eichmann, şedinţa 79, YI-Bb1; şedinţa 101, Hh1-Mm1; şedinţa 107, U1-V1; şedinţa 109, F1-H1, N1, 01; NG-5077.

(documentele clasate NO-5193 la NO-5198). Korherr era şeful statisticii SS, în care caliatate, la sfârşitul lui 1942 şi începutul lui 1943 a pregătit, pentru Himmler, un raport despre situaţia jidanilor din Europa. In martie 1943, el a raportat că un total de 1 873 594 jidani de diverse naţionalităţi au fost supuşi unui program de « evacuare », cu o notă între paranteze, « inclusiv Theresienstadt şi Sonderbehandlung ». De asemenea, raportul dădea numărul de jidani din ghetourile Theresienstadt, Lodz şi Guvernământul general, numărul lor în lagărele de concentrare şi în oraşele germane, pe baza unui statut special ce le fusese conferit, din motive economice, ca jidani încă rezidenţi. De asemenea, raportul arăta că, între 1933 şi 31 decembrie 1942, 27 347 de jidani muriseră în lagărele de concentrare germane.

După ce a examinat raportul, Himmler l-a informat pe Korherr, prin intermediul lui Brandt, că nu trebuie utilizat termenul de *Sonderbehandlung* ci precizat că este vorba de transport către Răsărit. Totuşi, documentul ce ne-a parvenit foloseşte termenul aşa cum am indicat. Documentul nu dă nicio indicaţie despre felul în care termenul trebuie interpretat. Întrucât însă în text este vorba de Theresienstadt, apare foarte clar că trebuie înterpretat în sens favorabil, făcând referinţă la un tratament de favoare.

După câtva timp, într-un document pe care l-ar fi parafat, Himmler scrise că « raportul procură informaţii generale pentru viitor, mai ales în scopul camuflării ». Documentul nu indică ce trebuie camuflat. Eichmann, cu ocazia procesului său, a declarat însă că, după dezastrul de la Stalingrad (ianuarie 1943), guvernul german a accelerat ritmul deportărilor « din motive de camuflaj », adică pentru a calma, linişti și asigura poporul german, făcându-l să creadă că totul merge bine acolo [unde erau transportaţi jidanii]. Himmler a precizat că Raportul Korherr nu trebuie făcut public « pentru moment ». Remarca privind camuflajul poate fi interpretată în sensul sugerat de Eichmann, deşi declaraţia acestuia nu avea nicio legătură cu Raportul Korherr[214].

Există şi alte documente, de exemplul acela clasificat L-003, scrisoarea generalului SS Katzmann, vorbind de 434 329 de jidani din sudul Poloniei, reinstalaţi (*ausgesiedelt*) în cadrul unui

---

[214]. Cea mai mare parte din Raportul Korherr este reprodusă de POLIAKOV & WULF (1955), pp. 240-248. Eichmann, şedinţa 77,Y1, Z1.

Sonderbehandelt, sau un altul, NO-246, scrisoarea lui Arthur Greiser către Himmler, datată 1 mai 1942, cerând autorizaţia de a aplica un *Sonderbehandlung* la aproximativ 100 000 de jidani din Warthegau (parte din Polonia anexată), cu precizarea că ar trebui « închişi » (*abgeschlossen*). Greiser a fost condamnat la moarte de către un tribunal polonez, la 20 iulie 1946, în ciuda intervenţiei Papei în favoarea sa. Există de asemenea o scrisoare de Lohse, despre care vom vorbi în capitolul VI[215].

Pentru rezumarea situaţiei documentelor ce vorbesc despre *Sonderbehandlung* putem spune că deşi am putea pune sigur anumite întrebări cu privire la autenticitatea lor, ceea ce contează este că chiar de ar fi toate autentice, ele nu necesită interpretarea în sensul « exterminării », când este vorba de Auschwitz. Nu este numic excepţional în faptul că termenul de *Sonderbehandlung* a avut mai multe semnificaţii în sânul unuia şi aceluiaşi serviciu al guvernului german. Dacă nu mă înşel, de exemplu, în cadrul CIA, expresia « termination » poate semnifica o execuţie sau un asasinat, în anumite contexte. Totuşi, ea poate fi folosită şi pentru demiterea unei dactilografe, din cauza absenţelor de la servici.

Fragmentul din paragraful 7 al spovedaniei lui Höss, privind efortul de a face victimele să « creadă că este vorba de deparazitare » este logic, întrucât toţi cei ce intrau într-un lagăr german treceau printr-un astfel de tratament, descris de altfel de Höss în depoziţia şi spovedania sa : noul sosit se dezbrăca, era ras, făcea un duş, apoi primea haine noi[216]. Odată în plus, suntem în faţa unui fapt susceptibil de o dublă interpretare.

IV. 9. Crematoriile

Ultimul şi vastul subiect din paragraful 7 este acela al crematoriilor. După Höss şi toate celelalte povestiri despre exterminări, înainte de punerea în funcţiune a instalaţiilor moderne de cremaţiune[217], arderea cadavrelor la Birkenau se făcea în gropi sau în tranşee. Se pretinde că noile crematorii ar fi fost destinate exterminării jidanilor. In capitolul precedent, noi

---

[215]. REITLINGER, p. 557. Documente reproduse în POLIAKOV & WULF (1955), pp. 197-199.
[216]. TMI, vol. XI, pp. 400-401.
[217]. TMI, vol. XI, p. 420; Central Commission, pp. 87-88.

am sugerat însă o destinaţie banală diferită. Să examinăm istoria acestor crematorii.

Faza preliminară a concepţiei şi construcţiei lor era avansată la începutul lui 1942. Acest fapt face dificilă ideea unui raport între crematorii şi un program de exterminare, ordonat de Himmler abia în vara lui 1942. Planurile de construcţie pentru cele patru clădiri conţinând crematoriile datează din 28 ianuarie 1942[218]. La 27 februarie 1942, şeful departamentului construcţii din WVHA, colonelul Hans Kammler (mai tîrziu general-locotenent), inginerul ce a supervizat proiectul bazelor pentru rachetele de tip « V » şi uzinele subterane de aviaţie, a vizitat Auschwitz şi a ţinut o conferinţă, în cursul căreia s-a decis instalarea a cinci crematorii, în loc de două, cum se prevăzuse iniţial, fiecare posedând trei deschideri[219]. Nimic nu a fost lăsat pe seama lui Höss, deşi legenda exterminaţionistă îi atribuie meritul alegerii Zyklonului, între altele. Cele cincisprezece cuptoare, ce vor fi instalate în una din clădiri, fură comandate intreprinderii Topf und Söhne (Erfurt), la 3 august 1942[220]. Cuptoarele erau de tip standard, vândute de Topf, întreprindere activă încă, în 1962, la Wiesbaden. Ilustraţia n° 26 trece drept o fotografie a crematoriilor de la Auschwitz. Fiecare cuptor era conceput pentru un singur corp odată, ca toate cuptoarele-crematorii ordinare. Nimic nu indică instalarea unor cuptoare neconvenţionale, pentru arderea simultană a mai multor cadavre. Topf furnizase cuptoare şi altor lagăre, unde nimeni nu pretinde că ar fi avut loc exterminări, de exemplu Buchenwald[221].

Planurile celor patru clădiri ale crematoriilor numerotate II, III, IV şi V (crematoriul Auschwitz I, cu patru cuptoare, nu pare să fi fost utilizat[222]) arată că fiecare era instalat într-o sală vastă. Crematoriile II şi III erau situate sub nivelul solului, sălile lor purtând numele de *Leichenkeller* (sală mortuară, încăpere pentru cadavre, unul din termenii germani pentru morgă *Leichenhalle*). Sălile aveau o înălţime de 2,4, respectiv 2,3 metri, iar suprafaţa

---

218. Central Commission, pp. 83-84; RASSINIER 85-86. Rassinier nu citează vreo sursă; probabil, el a preluat acest element de la « Central Commission ».
219. REITLINGER, pp. 157-158; HILBERG, p. 565; NO-4472.
220. REITLINGER, p. 159; RASSINIER (1962), p. 86; NO-4461.
221. REITLINGER, p. 159; NO-4353, NO-4400 & NO-4401 în TMN, vol. V, pp. 353-356; NO-4445; NO-4448. Fotografii ce pot fi consultate în SCHÖNBERNER şi în NYISZLI.
222. FRIEDMAN, p. 54.

de 210, respectiv 400 de metri pătraţi. Sălile clădirilor conţinând crematoriile IV şi V erau la nivelul solului și se numeau *Badeanstalten* (baie). Fiecare avea o înălţime de 2,3 metri şi o suprafaţă de 580 metri pătraţi. Conform datelor furnizate de « procesul Auschwitz » (1963-1965) aceste patru clădiri erau situate cum se vede în Ilustraţia n° 29. In ce privește construcţia crematoriilor, departamentul de construcţii Auschwitz nu a fost asistat numai de intreprinderea Topf ci şi de compania SS DAW (*Deutsche Ausrüstungswerke*, Fabrică germană de echipament), care a ajutat efectiv la realizarea lucrării. Primele cuptoare au fost instalate în crematoriul II, fiind în număr de cincisprezece, după cum am mai spus : cinci unităţi cu cuptor triplu. Construcţia a durat destul de mult, deşi a fost executată în grabă, după cum rezultă din documente. Volumele TMN propun o traducere în engleză a documentului NO-4473. Dacă cititorul estimează că în acest document se vede ceva care contrazice teza mea, îl rog să aştepte puţin înainte de judecata finală :

29 ianuarie 1943

Şefului Amtsgruppe C, SS-Brigadenführer
Brigadier general Waffen-SS
Dr.Ing. Kammler
Subiect: Crematoriul II, starea clădirii

Crematoriul II a fost terminat (cu excepţia câtorva lucrări secundare) prin folosirea tuturor forţelor disponibile în echipe de 24 de ore, în ciuda nenumăratelor dificultăţi şi a frigului. Focul a fost aprins în prezenţa inginerului Prüfer, reprezentantul furnizorului, firma Topf und Söhne din Erfurt. Totul funcţionează în mod foarte satisfăcător. Din cauza gerului, cofragul tavanului din beton al pivniţei utilizate ca morgă [*Leichenkeller*] nu a putut încă să fie scos. In orice caz, nu este foarte important, întrucât camera de gazare [*Vergasungskeller*] poate fi utilizată în acest scop.

Intreprinderea Topf und Söhne nu a fost în măsură să livreze la timp instalaţiile de aerisire şi ventilaţie, după cum i s-a cerut de către Direcţia centrală a construcţiei, din cauza restricţiilor în utilizarea vagoanelor de cale ferată. De îndată ce instalaţia de aerisire şi ventilaţie va sosi, va începe punerea în funcţiune, astfel ca instalaţia completă să fie gata de folosire la 20 februarie 1943.

Alăturăm un raport [raportul nu este alăturat documentului] al inginerului verificator al firmei Topf und Söhne, din Erfurt.

Şeful Direcţiei centrale a construcţiei
Waffen-SS şi de Poliţie Auschwitz
SS – Hauptsturmführer

Distribution : 1 – SS Ustuf et Kirschneck; 1 – Biroul arhivă (dosar crematoriu).

Copie certificată conformă: (semnătură ilizibilă) SS Ustuf. (F)[223].

Pentru mine, aceasta înseamnă că deşi lucrările la crematoriul II nu au putut fi terminate, totuşi cuptoarele puteau fi utilizate în ianuarie 1943 pentru arderea cadavrelor, deşi era imposibilă utilizarea morgăi (*Leichenkeller*).

La 12 februarie 1943, Topf scrie la Auschwitz, acuzând recepţia comandei de cinci unităţi de câte trei cuptoare pentru crematoriul III, a cărui construcţie trebuia să fie terminată la 10 aprilie. Nu am văzut niciun document indicând instalarea de cuptoare în crematoriile IV şi V, dacă nu cumva se poate interpreta în acest sens o scrisoare din 21 august 1942, adresată de un sublocotenent SS la Auschwitz, care menţionează o propunere a firmei Topf de instalare a două unităţi de trei cuptoare în apropierea « fiecărei băi cu destinaţie specială[224] ». Totuşi, în crematoriile IV şi V au fost efectuate lucrări de tâmplărie[225].

Ajungem astfel la problema numărului de cuptoare de la Birkenau. Este vorba de o problemă, întrucât germanii au demolat clădirile cuptoarelor, înainte de a abandona lagărul Auschwitz[226]. Evident, trebuie să presupunem că erau cel puţin treizeci de cuptoare disponibile, cincisprezece în crematoriul II şi cincisprezece în crematoriul III, în cursul anului 1943. Există un număr suficient de indicaţii arătând instalarea cuptoarelor în crematoriile IV şi V. In principal, este vorba de prezenţa unui comandou de muncă afectat acestor crematorii în ceea ce ar fi o listă de angajări la Birkenau, pentru data de 11 mai 1944 (document unde apar jidanii de la Theresienstadt), fără să mai spcotim câteva depoziţii. Polonezii şi ruşii au afirmat că fiecare din aceste crematorii avea 8 cuptoare şi că celelalte două aveau fiecare câte cincisprezece, ceea ce dă 46 de cuptoare. Raportul WRB a precizat că erau 36 de cuptoare la crematoriile II şi III şi câte 18 la crematoriile IV şi V, total 108 cuptoare[227].

Reitlinger vorbeşte de 60 de cuptoare, întrucât el presupune că fiecare crematoriu avea câte cincsprezece. In acest scop, singura sa sursă este cartea atribuită lui Miklos Nyiszli căruia

---

[223]. TMN, vol. V, pp. 619-620.
[224]. USSR-008.
[225]. NO-4466 în TMN, vol. V, p. 624.
[226]. FRIEDMANN, pp. 20, 74, 78 ; HILBERG; p. 632.
[227]. USSR-008; Central Commission, p. 88; US-WRB (1944), partea I-a, pp. 14-16; FYFE,p. 158; BLUMENTAL, p. 100.

este bine să nu îi acordăm niciun fel de credit, mai ales în ce priveşte cifrele. Povestea lui Nyiszli pretinde că relatează experienţa personală a unui medic jidan maghiar, deportat la Auschwitz în mai 1944. Ea a fost publicată în franceză, în 1951, în numerele din martie şi aprilie ale revistei *Temps modernes*, cu o prefaţă a traducătorului Kremer. Rassinier povesteşte tentativele lui perseverente de a intra în contact cu Nyiszli, de a se lămuri dacă acesta există cu adevărat sau nu. Singura persoană ce exista în mod incontestabil era traducătorul Kremer[228]. O traducere în engleză de Richard Seaver, prefaţată de Bruno Bettelheim, a fost publicată la New York, în 1960, sub titlul *Auschwitz*. Nyiszli era oricum mort la această dată, întrucât se precizează că drepturile de autor sunt deţinute de « N. Margareta Nyiszli ». După cum se obişnuia cu autorii doctori în medicină, pagina de titlu a tezei de doctorat a lui « Nicolaus Nyiszli » (Breslau, 1930) este reprodusă de ediţia new yorkeză din 1960. In 1961, cartea a fost republicată în franceză şi germană.

După Rassinier, dacă deja acordarea cifrelor este dificilă între diferitele ediţii, în cazul de faţă orice coerenţă internă este imposibilă în sânul aceleiaşi ediţii. In ediţia din 1960, la pagina 55, citim că 60 de cuptoare puteau transforma în cenuşă mai multe mii de cadavre pe zi. Mai departe (p. 87), ni se spune că « dacă cele două [*gropi de incinerare*] funcţionau simultan, randamentul lor varia între cinci şi şase mii de morţi pe zi, ceva mai mult decât crematoriile ». Totuşi, ceva mai încolo (p. 92), se spune despre crematoriile II şi III că puteau incinera împreună cel puţin 10 500 cadavre pe zi. Suntem deci în plină confuzie.

De asemenea, scrierile atribuite lui Nyiszli comportă elementul care, după mine, discreditează martorul : el pretinde că soldaţii SS băteau regulat şi fără motiv prizonierii iniţial sănătoşi (de exemplu, pp. 25, 27, 44, 57). Se ştie însă că acest lucru nu este adevărat. Renunţând la posibilele obiecţii umanitare contra acestor bătăi, prizonierii reprezentau o sursă de venituri pentru oraganizaţia SS, care, de altfel, a reclamat numeroase abuzuri contra lor, din partea intreprinderilor IG-Farben. Pe de altă parte, din motive de securitate, cadrele SS descurajau fraternizarea gardienilor cu prizonierii. Gardienii SS aveau ordin să menţină o anumită « *Abstand* » faţă de prizonieri

---

[228]. RASSINIER (1962), pp. 245-249.

şi nu trebuiau să le vorbească decât în caz de absolută necesitate. Respectarea strictă a regulamentului era imposibilă, violările frecvente reies din circulările lui Pohl adresate comandanţilor de lagăre, cerând acestora nuanţarea sistematică a instrucţiunilor către gardieni[229].

Deşii autorii altor cărţi menţionează uneori acte de brutalitate comise de către gardienii SS, Cohen nu spune nimic de genul ăsta pentru Auschwitz, remarcând că « ceremonia de primire » cu ocazia sosirii convoiului său « s-a derulat fără violenţă ». El menţionează totuşi existenţa unei table de lemn, utilizată pentru baterea la fund a prizonierilor. Era vorba de un mod de pedepsire precis reglementat, aplicat prizonierilor ce comiseseră diferite delicte în cadrul lagărului. Pedeapsa « agravată » se aplica pe fundul gol[230].

Când un martor de la Auschwitz pretinde că prizonierii erau bătuţi sistematic şi gratuit, deşi el poate spune unele lucruri adevărate, credibilitatea lui de ansamblu este compromisă.

Pe baza elementelor de care dispunem, cea mai îndreptăţită ipoteză este că lagărul Birkenau dispunea de 30 de cuptoare în 1943 şi de 46 un an mai târziu. Înainte de încheia subiectul numărului de cuptoare, trebuie să remarcăm unele ambiguităţi în documentele relative la crematorii. Cea mai evidentă se datorează faptului că Raportul WRB nu pare să fie singura sursă ce numerotează eronat crematoriile lagărului Birkenau de la I la IV, în loc de de la II la V. Nemţii par să fi comis ei înşişi această eroare, cel puţin asta reiese din documentul NO-4466[231].

Limitele ritmului în care prizonierii ar fi putut fi exterminaţi, într-un proces de genul celui ce ni se prezintă de obicei, nu se determină prin cadenţa în care oamenii ar fi putut fi gazaţi, ci prin aceea în care cadavrele puteau fi incinerate. Când se evaluează capacitatea crematoriilor, este posibil ca aritmetica să producă cifre impresionante. La vremea respectivă, un interval de o oră era foarte optimist pentru incinerarea unui cadavru, iar faptul că acesta era slăbit nu însemna cine ştie ce diferenţă[232]. Dacă socotim o oră pe zi pentru curăţenie şi diverse alte operaţii, un cuptor putea incinera 23 de cadavre pe zi, astfel că 30 de

---

[229]. DUBOIS, p. 221; NO-1245.
[230]. COHEN, p. 81. A se vedea încă FYFE, p. 159 şi Anexa din această carte.
[231]. TMN, vol. V, pp. 624-625; BLUMENTAL, p. 100.
[232]. POLSON, pp. 138, 143-145.

cuptoare puteau incinera 690 iar 46 de cuptoare puteau incinera 1058 cadavre pe zi. Aceasta ar fi putut asigura o cifră respectabilă între 240 000 şi 360 000 exterminări pe an. Nu trebuie să uităm însă că exterminările ar fi luat sfârşit în toamna lui 1944 şi că Auschwitz nu a putut să aibă 46 de cuptoare vreme de mai mult de un an.

Logica ce conduce însă la acest cifre este însă departe de realitate, întrucât lucrurile nu se pot petrece în acest fel. Oamenii, mai ales deţinuţii din lagărele de concentrare, afectaţi crematoriilor, nu puteau lucra cu o astfel de eficacitate, cuptoarele nu puteau funcţiona în mod continuu, nevoile de diverse materiale nu pot fi prevăzute cu o regularitate matematică. Dacă examinăm aceste operaţii cu mai mult realism, ţinând cont de perioadele de oprire şi de întreţinere regulată sau excepţională, ştiind că cei ce le proiectaseră şi construiseră prevăzuseră limite de utilizare cu evitarea exceselor, atunci vom obţine cifre ce se vor acorda în ansamblu cu condiţiile unei epidemii. Bineînţeles, după cum afirmă Raportul WRB, rămâne posibilă ipoteza unor cadavre înhumate provizoriu, în aşteptarea incinerării.

Dată fiind practica ce constă în incinerarea deţinuţilor decedaţi, un lagăr ca Auschwitz dispunea de instalaţii de cremaţiune relativ elaborate. Dacă ar fi să credem mitul sau legenda exterminării, am fi din nou în faţa unui fapt ce permite o dublă interpretare. Dincolo de interpretarea banală şi incontestabilă a acestor cuptoare, ni se propune să acceptăm o a doua interpretare, cea exterminaţionistă. Vom examina mai departe dovezile precise care artă că numărul de cuptoare era perfect compatibil cu ritmul morţilor din motive « normale ».

Nu este vorba de ultimul fapt susceptibil de o dublă interpretare, în legătură cu incinerările. Höss ne spune că « locuitorii comunelor din jur ştiau foarte bine că exterminările erau în curs » din cauza « mirosului infect produs de incinererea continuă a corpurilor ». Dacă am fi obligaţi să alegem numai două puncte, din povestea exterminărilor, care să dovedească înşelătoria întregii tărăşenii, am alege acest punct şi acela al rolului substanţei chimice numită Zyklon.

Hidrogenarea şi celelalte operaţii chimice de la Auschwitz sunt cunoscute ca producătoare masive de substanţe urât mirositoare. Pentru a vedea şi mai ales a simţi acest lucru, este suficient să parcurgem partea de Nord a auto-străzii din New

Jersey, în lungul rafinăriilor Standard Oil, sau de a ne apropia de oricare dintre aceste rafinării. Singura diferenţă semnificativă prezentată de Auschwitz, în termeni de putoare, este că huila sau cărbunele de la care plecau germanii era, după cum se ştie, o sursă mai « murdară » decât petrolul brut. Dacă ni se spune că 30 sau 46 de cadavre pe cale de incinerare în crematoriile moderne puteau rivaliza şi chiar depăşi putoarea de origine industrială, vom şti că suntem nu în prezenţa unui fapt susceptibil de o dublă interpretare, ci a unei minciuni gogonate. In realitate, din cauza freneziei falselor obiecţii ridicate, în secolele XIX şi XX, de către unii fanatici adversari ai incinerărilor, cremaţiunea a fost perfecţionată, devenind un procedeu relativ « curat[233] ». In acest punct precis, nu putem acorda niciun fel de crezare lui Höss.

Analiza noastră pune în lumină o caracteristică nebănuită dar inevitabilă a marii înşelătorii : faptul de a spune mai mult decât trebuie, de a merge prea departe, uitând că « prea-binele » poate fi suspect sau chiar inamicul « binelui », al « corectului », în limitele normalului, ce nu este niciodată impecabil. Conform principiului că povestea exterminaţionistă trebuie să conţină fapte şi elemente cât mai solide, autorii ei alunecă imperceptibil în eroarea ce consistă a include *prea mai multe fapte posibile*, comiţând astfel marea stângăcie pusă în lumină. Înşelătoria exterminaţionistă ar fi fost mai reuşită fără această picătură care a depăşit limitele « paharului ». Numai trecerea timpului a făcut ca această gravă eroare să sară în ochi. La vremea lansării ei, din cauza atmosferii isterice imposibil de restituit, înşelătoria a fost de o eficacitate aproape totală. Iată ce scria DuBois, în 1952 :

> La bară (în faţa tribunalului), Schneider spusese că nu auzise niciodată vorbind de exterminări, deşi îşi amintea că trecuse într-o zi în lungul stăzii principale, prin faţa unui « crematoriu ce dormea ». La vremea respectivă, « crematoriul ce dormea » ardea cadavre în ritmul de 1000 pe zi. Flăcările ţâşneau la cincisprezece metri înălţime, putoarea se răspândea pe o rază de şaizeci de kilometri spre nord, ajungând să se unească cu aceea a crematoriului din Varşovia. Fumul înfunda nasul trecătorilor pe o rază de un kilometru, iar Schneider, om de ştiinţă dotat cu un miros foarte sensibil, trecuse la o sută de metri de locul respectiv[234].

Pare imposibil ca DuBuis să fi putut comite o astfel de gafă într-o carte care, afară de literatura tehnică de specialitate, dă cea

---

[233]. POLSON, pp. 138-139.
[234]. DUBUIS, pp. 340-341.

mai bună descriere a industriei chimice de la Auschwitz. Totuşi, că pare sau nu pare posibil, exact aşa stau lucrurile şi ele nu pot fi explicate printr-o simplă eroare de judecată ci numai prin isteria ce domnea la vremea respectivă.

Se pare că, cu ocazia procesului, cineva ar fi putut contesta alegaţiile lui Höss pe tema asta. A existat o contestaţie, dar firavă şi ambiguă. După depoziţia lui Höss, s-a produs următorul schimb de cuvinte între avocatul lui Kaltenbrunner şi preşedintele şedinţei :

Preşedintele : Ultima frază din paragraful 7 se raportează la putoarea îngrozitoare a cadvrelor. Nu văd care este legătura.

Avocatul, Dr. Kauffmann : Intrebam dacă, din cauza asta, populaţia putea deduce că este vorba de exterminarea jidanilor.

Preşedintele : Intrebarea este prea naivă. Populaţia nu putea şti că este vorba de exterminări.

Avocatul, Dr. Kauffmann : Da, este suficient. Nu mai am alte întrebări.

Poate că în momentul acestui schimb de replici a existat o problemă de limbă sau altă neînţelegere, Kauffmann vrând să spună « exterminări de oameni » în general, nu « de jidani ». In orice caz, episodul arată atmosfera irațională și aberantă ce domnea în cursul procesului TMI. Cu toată stângăcia lui evidentă, Höss nu a fost prins cu mâţa în sac. Ne este imposibil să considerăm ambianţa acestui proces altfel decât o formă de isterie. Speer ar fi putut vedea limpede minciuna. Era oare adormit, resemnat în faţa zădărniciei oricărei opoziţii ? El şi avocatul său se gândeau numai la a nu fi antrenaţi în chestiunea exterminărilor? El singur ne-ar pute-o spune. Este însă sigur că atmosfera procesului era atât de tensionată încât un adevăr atât de simplu ca sursa putorii, ce ar fi putut ajuta la demascarea martorului mincinos, nu a fost scos de nimeni la iveală.

Mulţi martori au pretins că tocmai această putoare i-a făcut să înţeleagă existenţa exterminărilor[235]. Argumentul a fost utilizat în procesul Farben, despre care vom vorbi într-un alt capitol, fapt ce este amuzant. El arată însă un punct important, ce nu trebuie pierdut din vedere când citim dezbaterea acestui proces. Vom reveni asupra acestui aspect.

In broşura sa, Christophersen a examinat chestiunea putorii persistente de la Auschwitz. Singurul lucru despre care el şi-a amintit a fost atelierul unui fierar la Auschwitz. Când potcovea

---

[235]. DUBUIS, pp. 218, 230, 232.

caii, copitele acestora produceau o putoare ce putea fi percepută în vecinătatea potcovăriei. El recunoaşte că nu putea fi vorba de o putoare comparabilă, prin întinderea ei, cu aceea despre care se zice că provenea de la exterminări.

L-am întrebat pe Christophersen dacă nu cumva, căutând în memorie vreun miros ce i-ar fi putut aminti carnea pe cale de a se arde, a uitat un altul de origine industrială. Nu şi-a amintit nimic de acest gen. Am repetat întrebarea lui Stäglich, care nu păstra decât amintirea aerului pur şi rece de la Auschwitz.

Amintirile lui Christophersen şi Stäglich concordă cu teoria după care originea putorii, de care vorbeşte legenda, era uzina IG-Farben. Pe Ilustraţia n° 5, care este harta regiunii Auschwitz, vedem localitatea Rajsko, unde s-a găsit Christophersen în anul petrecut la Auschwitz. Cât despre Stäglich, acesta era la Osiek, undeva la 10 km Sud de Oswiecim, şi îşi aminteşte că a fost de trei sau de patru ori la Auschwitz, probabil Auschwitz I. Nu ştim exact unde se găseau uzinele IG-Farben, dar ştim că lagărul Moniwitz fusese construit în imediata vecinătate a oraşului cu același nume, astfel încât să fie cât mai aproape de uzinele Farben. Privind amplasarea căilor ferate, a cursurilor de apă şi a drumurilor, apare foarte probabil că uzinele IG-Farben nu puteau fi decât în vecinătatea imediată, est sau vest, a oraşului Monowitz. La est, ar fi fost la 7 sau 8 km de Auschwitz I, iar oamenii din acest lagăr sau de la Birkenau şi chiar mai departe, Rajsko sau Osiek, nu ar fi putut simţii emanaţiile chimice ale uzinelor, la început mult mai modeste decât rafinăriile americane. Dacă uzinele Farben s-au aflat la vest de Monowitz, în acest caz cei de la Auschwitz ar fi simţit emanaţiile industriale din când în când, fără să le poată califica însă drept *putoare ce invada totul*. Judecând şi coroborând aceste elemente, este limpede că Christophersen şi Stäglich nu au suferit de această putoare astfel încât să şi-o amintească după 30 de ani. Procesul în care martorii păreau obsedaţi de putoarea invadatoare este exact acela al uzinelor IG-Farben. Majoritatea martorilor apărării şi aproape toţi cei ai acuzării au trăit foarte aproape de uzinele în chestiune, sau chiar au lucrat acolo şi au suferit efectiv de putoarea respectivă. Declaraţiile lor sunt corecte în ce priveşte acest punct. Ei nu au făcut decât să adauge o interpretare eronată cu privire la originea putorii.

IV. 10. Înapoi la « camerele de gazare »

Ultimul subiect al paragrafului 7 se referă la camerele de gazare care, cu excepţia cabanelor sau caselor ţărăneşti ermetizate ale lui Höss, erau parte integrantă din clădirile crematoriilor. Pentru a afirma aceasta, Reitlinger şi Hilberg procedează în două feluri diferite. Pentru Reitlinger, documentul NO-4473, prezentat deja în traducere, este dovada că exista o cameră de gazare în crematoriul II. Această interpretare rezultă însă dintr-o traducere incorectă.

Crematoriile Auschwitz sunt frecvent numite « cuptoare cu gaz », lucru ce nu spune însă mare lucru întrucât, cu excepţia cuptoarelor electrice de cremaţiune, care au cunoscut o existenţă efemeră în anii treizeci, toate crematoriile moderne sunt un fel de « cuptoare cu gaz ». Un amestec aer-carburant, ce poate fi considerat un « gaz » este introdus în cuptor astfel încât se declanşează începutul combustiei, controlul acesteia şi sfârşitul ei. Combustibilul utilizat poate fi « gaz ». Adesea se utilizează gazul metan obişnuit sau un alt gaz lichefiat. Despre un astfel de crematoriu se spune că este « cu gaz », întrucât este alimentat cu gaz. Unele tipuri de crematorii sunt « alimentate cu petrol », altele sunt « alimentate cu carbuni » (sau cocs), dar toate sunt « cuptoare cu gaz » pentru că, în toate cele trei cazuri este vorba de un amestec aer-carburant ce se injectează cu presiune în cuptor[236].

Termenul german obişnuit pentru ceea ce ne interesează aici este acela de *Gaskammer*. Termenul din documentul NO-4473, tradus prin « *cameră de gaz* », nu a fost *Gaskammer* ci *Vergasungskeller*, pe care Reitlinger l-a tradus inexact în « celulă de gazare » (*gassing cellar*[237]). Termenul de *Vergasung* are două semnificaţii. Primul sens (singurul în context tehnic) este acela de gazeificare, carburaţie sau vaporizare, adică faptul de a transforma ceva în gaz, nu de a aplica un gaz la ceva anume. Un *Vergaser* este un carburator, în vremer ce *Vergasung* înseamnă totdeauna gazeificare în context tehnic, în special carburaţie.

Există încă o semnificaţie secundară pentru *Vergasung*, stabilită prin usaj militar în timpul primului Război mondial.

---

[236]. POLSON, pp. 137-146.

[237]. REITLINGER, pp. 158-159.

Este vorba de atacul inamicului cu un gaz. Nu este prea clar motivul pentru care termenul de *Vergasung* a fost utilizat în acest sens. Probabil pentru că gazele utilizate în timpul primului Război mondial erau în realitate prafuri produse prin explozia unor substanţe chimice în atmosferă, de unde numele de *Vergasung*.

Traducerea prin « celulă de gazare » nu este deci absolut incorectă. Ea este însă superficială, pretenţioasă şi arogantă. Un « cuptor cu gaz » necesită un fel de gazeificare, de carburaţie. În cazul cuptoarelor Utting şi Rogers din 1932,

> Arzătoarele încastrate în coroana cuptorului erau alimentate cu amestec de aer şi gaz sub presiune, reglat cu ajutorul unor ventilatoare situate în altă clădire. Controlul separat al aerului şi al gazului permite o mai bună reglare a temperaturii din cuptor[238].

Practic, această clădire este un mare carburator. Crematoriile alimentate cu petrol sunt concepute într-un fel atât de asemănător că majoritatea cuptoarelor alimentate cu gaz pot fi foarte uşor adaptate pentru alimentarea cu petrol.

Cuptoarele de la Birkenau par să fi fost alimentate cu cocs sau cărbune[239]. Acest tip de cuptor necesită o fază suplimentară în transformarea carburantului, lucru datorat stării solide iniţiale a acestuia. Cele două metode mai frecvente pentru producerea de gaz combustibil pe bază de cărbuni sau cocs constau, întâi, în trecerea aerului printr-un strat de cărbune (sau cocs) aprins, obţinându-se « gaz de cocs », apoi, faza a doua, trecerea unui val de aburi sub presiune peste cocsul arzând, pentru obţinerea « gazului de apă[240] ». Primele crematorii pe bază de cocs utilizau ceea ce numim gaz de cocs[241]. Procedeul pentru obţinerea acestui gas este numit *Vergasung* în germană, ca şi procedeul ce constă în amestecarea cu aer. Cuptoarele-crematorii văzute de W. H. Lawrence în lagărul de la Lublin, după capturarea sa de către ruşi, foloseau un echipament foarte asemănător, inclusiv ventilatoarele, după cum se vede din citaţia anterioară. De altfel, Lawrence numeşte « cameră de gazare » ceea ce este de fapt o baie de abur sau vapori[242].

---

[238]. POLSON, p. 142.
[239]. USSR-008 ; Central Commission, p. 89.
[240]. JOHNSON & AUTH, pp. 259-261.
[241]. POLSON, p. 141.
[242]. *New York Times*, 30 august 1944, p. 1.

In orice caz, toate crematoriile de la Auschwitz necesită un echipament pentru operaţia *Vergasung*, pentru a se putea injecta un amestec de aer-carburant în cuptoare. In consecinţă, trebuie revizuită traducerea documentului NO-4473, pentru a vorbi, de exemplu, de « cameră generatoare de gaz ». In Germania, mi s-a confirmat acestă interpretare a termenului de *Vergasungskeller*, de către specialişti cu toată competenţa tehnică de rigoare. Motivele pentru care acest echipament se instalează într-o cameră sau clădire separată ţin foarte probabil de zgomotul considerabil al ventilatoarelor şi, pentru cazul cuptoarelor alimentate cu carbon, căldura degajată de cărbunele ce arde.

Primul sens al termenului de *Vergasung* se aplică obligatoriu documentului NO-4473. Documentul este scris într-un limbaj tehnic, fiind vorba de scrisoarea şefului Direcţiei construcţii Auschwitz către şeful grupului inginerie. Termenul face referinţă la procesul sau procedeul *Vergasung*, care este curent în toate crematoriile. Scrisoarea este astfel formulată încât lasă să se înţeleagă că ar fi anormal ca în *Vergasungskeller* să se găsească cadavre, locul normal al acestora fiind în ceea ce este tradus corect « cameră utilizată ca morgă ».

Odată ajunşi la înţelegerea lui corectă, documentul NO-4473, ca şi alte documente ale acuzării, implică respingerea alegaţiilor acesteia. Constatăm că au fost cel puţin două camere de acest fel în Crematoriul II, una numită *Leichenkeller* şi cealaltă *Vergasungskeller*, nici una dintre ele nefiind o « cameră de gazare ».

Documentul NO-4473 este inclus în volumele TMN în cadrul unei *selecţii* de indicii în dosarul acuzării, pentru afacerea nr 4 (proceszl administraţiei lagărelor de concentrare). Este de presupus că deşi acuzarea a făcut cea mai bună alegere ce i-a fost cu putinţă, ea nu a fost capabilă să găsească alte documente doveditoare ale fantomticelor « camere de gazare » în clădirile crematoriilor din Birkenau. Cele trei « *Türme* [turnuri] etanşe la gaz » din documentul NO-4465, comandate la DAW, nu au nicio legătură cu subiectul nostru.

Hilberg abordează această chestiune într-un mod diferit, dar şi mai puţin solid. El trece peste documentul NO-4473 fără să trateze problema ridicată de acesta, ba chiar alege o citaţie din el fără termenul capital *Vergasungskeller*. El declară pur şi simplu că sălile *Leichekeller* ale Crematoriilor II şi III, ca şi sălile *Badeanstalten,* ale Crematoriilor IV şi V, erau în realitate

« camere de gazare », fără să prezinte nicio dovadă în sprijinul acestei afirmaţii. Documentele pe care le citează în această privinţă nu vorbesc despre camere de gazare[243]. Singurele « dovezi » ce îi permit să interpreteze sălile *Leichenkeller* şi *Badeanstalten* în acest fel se găsesc în mărturiile sub jurământ şi depoziţiile din 27 şi 28 iunie 1947, cu prilejul afacerii nr 4, ale martorului (neprevenit) Wolfgang Grosch, inginer şi comandant Waffen SS, care le-a botezat « camere de gazare ». Motivul aparent al acestui botez[244] fiind existenţa produsului Zyklon la Auschwitz. Grosch a fost însă un martor foarte inconstant. În mărturiile lui sub jurământ, din 20 februarie şi 5 martie 1947, afirmă că a ştiut de existenţa camerelor de gazare, apoi, la 27 iunie 1947, în ajunul zilei când ar fi trebuit să depună în faţa instanţei, a retractat toate declaraţiile anterioare, în cursul interogatoriului, negând că ar fi fost la curent cu existenţa camerelor de gazare[245].

Avem toate motivele să respingem alegaţiile cu privire la *Leichenkeller* şi *Badeanstalten*. În ce priveşte încăperile *Leichenkeller*, care erau săli sau camere de morgă, am arătat că existenţa instalaţiilor mortuare la Auschwitz nu înseamnă nimic anormal sau extraordinar. Documentul NO-4473 arată limpede că sala *Leichenkeller* a Crematoriului II era o morgă. In ce priveşte sălile *Badeanstalten*, am arătat că duşul pentru noii sosiţi era o procedură curentă în toate lagărele germane, de unde necesitatea duşurilor la Birkenau. Or, după cum rezultă din Ilustraţia n° 29, « băile » sau *Badeanstalten* asociate crematoriilor IV şi V erau apropiate « staţiilor de epurare a apei » şi de « Kanada », unde erau depuse hainele deţinuţilor sosiţi în lagăr[246]. « Băile de abur » serveau fără îndoială la dezinfectarea hainelor, fie înaintea depozitării lor, fie după retragerea lor temporară de la noii sosiţi[247]. Dacă era vorba de o

---

[243]. HILBERG, p. 566.

[244]. Depoziţia lui Wolfgang Grosch ar fi trebuit să figureze la paginile 3565-3592 din transcrierea afacerii nr 4. Aceste pagini însă lipsesc din exemplarul consultat de mine. Se poate înţelege că depoziţia în faţa curţii a fost conformă cu mărturia sub jurământ NO-2154.

[245]. NO-2154 citat de RASSINIER (1962), p. 84 sqq. ca şi de POLIAKOV & WULF (1955), p. 136. Este vorba despre ezitările lui Grosch înaintea procesului, în memorandumul alăturat documentului NO-4406.

[246]. Central Commission, pp. 41, 43; NAUMAN, pp. 194, 254; ediţia germană a lui NAUMAN, p. 540.

[247]. TMI, vol. VI, p. 219.

saună pentru deţinuţi, aceştia oricum ar fi avut nevoie de un duş rece la sfârşit. Prizonierii se dezbrăcau lângă « Kanada », apoi făceau un duş. Nimic mai simplu.

Nicio consideraţie raţională nu poate scoate din neant fantomaticele camere de gazare. Alegaţia după care băile-duşuri, ce ar fi fost situate în aceleaşi clădiri cu anumite crematorii, erau de fapt camere de gazare, este la fel de lipsită de fundament ca şi alegaţia identică cu privire la băile-duş de la Dachau, ce existau în clădirea crematoriilor acestuia.

Inainte de a încheia, semnalăm că există unele îndoieli cu privire la faptul că băile-duşuri s-ar fi aflat în aceleaşi clădiri cu Crematoriile IV şi V, întrucât planul lagărului dat de Raportul WRB situează băile într-o clădire distinctă. Punctul acesta nu are însă nicio importanţă.

Incheiem astfel analiza chestiunilor ridicate de paragraful 7 al falsei spovedanii a lui Höss.

IV. 11. De ce în engleză?

Ultimul paragraf

Este vorba de o problemă de interes secundar. Ni se pare bizar şi nefiresc faptul că mărturia sub jurământ a germanului Höss este redactată în engleză. Nu avem dovada că Höss cunoştea limba engleză. Ca şi alţi numeroşi germani, este însă foarte posibil ca el să fi cunoscut câteva rudimente de engleză.

Un german prudent ce semnează un document de o astfel de importanţă « în mod voluntar şi fără constrângere » nu s-ar fi încumetat la aşa ceva cu o cunoaştere superficială a unei limbi străine. Din două una : ori Höss se considera un expert în limba engleză, ceea ce nu rezulă de nicăieri, ori el trebuia să insiste pentru a semna un text tradus în germană, cerere care nu-i putea fi refuzată. Concluzie : starea de spirit în care se găsea, nu îi permitea să insiste în niciun fel şi pentru nicio chestiune.

Este însă neîndoielnic că Höss spera ca prin cooperarea cu procurorul TMI să îşi salveze viaţa. Probabil că i s-au făcut promisiuni în acest sens. Sigur însă este că, în chip de recompensă pentru serviciile sale, la mai puţin de o lună după depoziţia sa în faţa TMI, Höss nu a obţinut decât extrădarea în Polonia. In această ţară, fostul comandant de la Auschwitz a redactat cu docilitate o « autobiografie » pentru temnicerii săi, în

care a explicat, în legătură cu exterminările, că nu a făcut alta decăt să execute ordinele primite. De data asta, recompemsa lui a fost definitivă : a fost « judecat » şi ucis în aprilie 1947. « Autobiografia » sa a fost publicată în poloneză în 1951, apoi în germană şi engleză, în 1959.

IV. 12. Funcția lagărului din Birkenau

Birkenau îndeplinea funcţiile normale ale oricărui lagăr de concentrare german, primind prizonieri în vederea exploatării forţei lor de muncă. Nu se poate susține că lagărul ar fi avut funcţii speciale, legate de subiectele pe care le-am abordat.

Teza pe care o consider indiscutabilă este că Birkenau a fost prevăzut să primească toate persoanele din categoria celor ce nu munceau, dar care, dintr-un motiv sau altul, se găseau sub responsabilitatea administraţiei SS de la Auschwitz. Astfel, Birkenau găzduia bolnavii cronici, muribunzii, morţii, cei prea tineri sau prea vârstnici, cei ce temporar nu erau afectaţi unei munci sau pentru care Auschwitz era doar un lagăr de tranzit. Acești prizonieri puteau veni fie din alte lagăre (între care numeroasele mini-lagăre din regiunea Kattowitz), fie cu noile convoaie. Teza noastră se sprijină pe consideraţiile următoare :

Mai întâi, prin capacitatea lui de primire, Birkenau era lagărul « principal », Auschwitz I fiind primul doar în sens cronologic şi administrativ, funcționând într-o cazarmă transformată şi lărgită. Birkenau, dimpotrivă, a fost conceput ca un lagăr enorm, pe măsura nevoilor specifice activităţilor SS în regiunea respectivă. În al doilea rând, după cum am văzut, Birkenau primea deţinuţii respinşi de spitalul din Monowitz ca inapţi pentru muncă. În al treilea rând, Birkenau avea lagăre pentru familii de ţigani şi noii sosiţi de la Theresienstadt, aflați în permanentă « pregătire de plecare », durata sejurului lor fiind fixată dinainte. Practic, lagărele pentru familii erau lagăre de tranzit, comparabile cu cele similare de la Belsen sau Westerbork. Am indicat destinaţia convoaielor şi vom relua această problemă într-un alt capitol. În al patrulea rând, numai la Birkenau au fost construite instalaţii excepţional de importante pentru incinerarea morţilor. În al cincelea rând, era normal ca o mare parte dintre deţinuţii de la Birkenau să nu poată munci. Pe timpul celor doi ani, dintre vara 1942 şi vara 1944, după cum remarcă şi Reitlinger, « numai o mică parte din populaţia înfometată şi suferindă de la Birkenau a

fost utilizată ». La 5 aprilie 1944, 15 000 din cei 36 000 de deținuți din Birkenau erau inapţi de muncă, în vreme ce, dintre ceilalţi 31 000 prizonieri din regiunea Auschwitz, numai 3000 se găseau în această categorie. O lună mai târziu, două treimi dintre cei 18 000 de bărbaţi de la Birkenau erau clasaţi « imobili », « inutilizabili », « fără atribuţii », fiind cazaţi în blocurile pentru bolnavi şi cele de carantină[248].

Nu putem accepta ipoteza, adesea exprimată, că un bolnav şi inapt de muncă era trimis la Birkenau pentru executare. S-a spus asta mai ales despre bolnavii trimişi de la Monowitz la Birkenau, ipoteza fiind întărită de faptul că hainele acestora erau retrimise la Monowitz. Inapoierea hainelor era însă datorată transferului lor din bugetul Farben în cel al organizaţiei SS[249].

In al şaselea şi ultimul rând, rata mortalităţii la Birkenau era foarte ridicată, precizarea cifrelor fiind însă dificilă, în afara unor perioade determinate. Primul eveniment semnificativ este epidemia de tifos din 1942, care a necesitat închiderea fabricii de « Buna » pentru o perioadă de două luni, cu începere probabilă de la 1 august. Indicaţia principală ne este furnizată de Raportul WRB[250]. Ea este însă confirmată şi de alte surse şi elemente, printre care: 1) este absolut sigur că la Auschwitz au existat epidemii de tifos[251]; 2) datele furnizate de Crucea-Roşie olandeză (Anexa C) arată că rata mortalităţii în lagărul de bărbaţi de la Birkenau, între 16 iulie şi 19 august 1942 a fost de aproximativ 186 de persoane pe zi, cu mxime, către sfârşitul perioadei, superioară celei din faza iniţială; 3) La Amsterdam există un singur volum din registrul de decese de la Birkenau, despre care vorbeşte şi un raport al Crucii-Roşii olandeze. Acest volum conţine certificatele de deces pentru cele cinci zile, de la 28 septembrie la 2 octombrie 1942. Este vorba de 1500 de morţi. Cauzele invocate sunt caracteristice condiţiilor ce rezultă dintr-o epidemie de tifos, deşi Reitlinger pare să considere cauzele consemnate, de exemplu « slăbiciunea muşchiului cardiac » şi altele ca fiind [...] diagnostice fantastice inventate de medicii internaţi, ce încearcau să-şi salveze pacienţii destinaţi « listelor

---

[248]. REITLINGER, p.125 ; NO-021 în TMN, vol. V, p. 385. De asemenea, a se vedea FYFE, p. 729 sau Anexa D din această carte.
[249]. DUBOIS, pp. 192, 220.
[250]. US-WRB (1944), partea I-a, pp. 30, 32; REITLINGER, p. 122.
[251]. DUBOIS, p. 209.

de transporturi » sau injecţiei cu fenol[252]. Fapt este că aceste cauze de moarte sunt într-adevăr caracteristice tifosului. Iată ce putem citi în articolul *TYPHUS FEVER* din *Encyclopedia Britannica* (ediţia a XI-a) :

> Tifosul se poate dovedi mortal în oricare dintre stadiile bolii şi chiar la începutul convalescenţei, fie printr-un stop cardiac subit, cauza cea mai frecventă, fie printr-o asociaţie de simptome nervoase între care meningită şi o coma profundă, fie alte complicaţii, de exemplu bronşita. In plus, moartea poate interveni, prin epuizare, înaintea crizei, mai ales pentru cei ale căror forţe fizice şi nervoase fuseseră diminuate prin muncă grea, insuficienţa hranei şi a somnului, anumite abuzuri şi lipsa de măsură.

Intrucât la Birkenau erau trimişi bolnavii, victimele epidemiei de tifos au fost înregistrate ca decedate la Birkenau, independent de locul unde lucraseră înainte. Raportul WRB pretinde că, pe timpul celor două sau trei luni ale epidemiei, au avut loc între cincisprezece şi douăzeci de mii de decese la Auschwitz[253]. In ciuda caracterului îndoielnic al sursei, această alegaţie pare să concorde, cel puţin ca ordine de mărime, cu alte informaţii de care dispunem despre această perioadă la Auschwitz, deşi e foarte probabil ca lucrurile să fie exagerate întrucâtva. După cum o vom vedea mai departe, este însă foarte adevărat că vara lui 1942 a fost cea mai grea perioadă la Auschwitz.

« Injecţia cu fenol », menţionată de Reitlinger, revine atât de frecvent în literatura concentraţionară, încât, cine ştie, ar putea fi adevărată : bolnavii incurabili erau probabil eutanasiaţi uneori, prin injecţii cu fenol direct în inimă[254].

Foarte ridicata rată a mortalităţii la Auschwitz, în vara lui 1942, atinge indirect problema « exterminării », fiind vorba de decese înregistrate, din cauze normale, nu de o exterminare secretă. Acest gen de decese nu avea nici în clin nici în mânecă cu jidanii, deşi printre victime s-au numărat şi dintre aceştia.

Reitlinger examinează mortalitatea la Auschwitz, socotind ca normală o estimare a deceselor zilnice între 160 şi 179. Datele utilizate de el sunt însă cele din vara 1942, care a fost o perioadă excepţional de catastrofală. Cu privire la această mortalitate ridicată observăm că Reitlinger şi Hilbert fac mare caz de

---

[252]. REITLINGER, pp. 122-123. Registrul de decese se găseşte la Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie şi este examinat de Crucea-Roşie olandeză, vol. I, pp. 8-12.
[253]. US-WRB (1944), partea I-a, p. 32.
[254]. De exemplu BURNEY, pp. 18-109.

evenimentele de la Auschwitz deşi admit o diferenţă între rata ridicată de mortalitate naturală şi exterminarea deliberată. Este deci de mirare şi chiar de necrezut că ei nu consideră crematoriile ca fiind construite din necesitatea mortalităţii ridicate şi a combaterii tifosului. Dimpotrivă, amândoi prezintă lucrurile ca şi cum crematoriile ar fi fost construite în primul rând în cadrul programului de exterminare.

In locurile considerate ca furnizoare ale braţelor de muncă ce lipseau din greu, această rată ridicată a mortalităţii era şi mai intolerabilă. La sfârşitul lui 1942 a început o campanie specială pentru reducerea ratei mortalităţii în lagărele de concentrare, Himmler ordonînd (28 decembrie) ca aceasta « să fie redusă cu orice preţ ». La 20 ianuarie 1943, într-o circulară către toţi comandanţii de lagăre, Glücks ordona ca « toate mijloacele posibile să fie folosite pentru reducerea ratei mortalităţii ». La 15 martie 1943, Pohl scria lui Himmler că

> Starea de sănătare a […] prizonierilor trimişi de administraţia judiciară este catastrofală. Pierderile se cifrează, în toate lagărele, la cel puţin 25-30% […]. […] până acum, erau 10 191 de prizonieri […] dintre care 7 587 erau afectaţi la […] Mauthausen-Gusen. Motivul probabil trebuie să fie că numeroşi deţinuţi […], închişi de mai mulţi ani, suferă de slăbiciune fizică datorată transferului într-un mediu diferit […]. […] de asemenea, ne-au fost livraţi numeroşi pacienţi atinşi de tuberculoză[255].

La 10 aprilie, Pohl ceru lui Himmler aprobarea unui proiect de scrisoare către ministrul Justiţiei al Reichului, care probabil a fost expediată. Scrisoarea menţionează că dintre 12 658 de prizonieri transferaţi în lagărele de concentrare, 5 935 erau deja morţi la data de 1 aprilie. In scrisoarea sa, Pohl se plângea că

> cifrele de mortalitate înspăimântător de mari sunt datorate faptului că închisorile transferă deţinuţi într-o stare fizică deplorabilă, astfel că, în ciuda eforturilor medicilor […] moartea lor nu poate fi întârziată […] nu doresc să înfiinţez un serviciu de carantină în lagărele de concentrare […]

Se pare că era vorba de o rivalitate între anumite servicii de, un conflict de interese. Închisorile germane aveau propriile lor obiective economice. Ele se separau cu greu de prizonierii robuşti, încercând să se debaraseze mai ales de cei bolnavi.

Nu ştim dacă Pohl a îmbunătăţit cooperarea cu administraţia penală. Totuşi, la 30 septembrie 1943, el anunţă un anumit progres, datorat măsurilor de igienă, alimentaţie şi procedură. Pohl prezenta Reichsführer-ului SS Himmler cele două tablouri

---

[255]. NO- 1523 şi NO-1285 în TMN, vol. V, pp. 372-376.

care urmează, asigurându-l că, ţinînd cont de asaltul frigului, rezultatele obţinute aveau un caracter permanent[256]:

CAZURI DE DECES ÎN LAGĂRELE DE CONCENTRARE, IULIE 1942- IUNIE 1943

LUNA	DEŢINUŢI	DECESE	PROCENTAJ
Iulie	98 000	8 329	8,50
August	115 000	12 217	10,62
Septembrie	110 000	11 206	10,19
Octombrie	85 000	8 856	10,32
Noiembrie	83 500	8 095	9,69
Decembrie	88 000	8 800	10,00
Ianuarie	123 000	9 839	8,00
Februarie	143 100	11 650	8,14
Martie	154 200	12 112	7,85
Aprilie	171 000	8 358	4,71
Mai	203 000	5 700	2,80
Iunie	199 500	5 650	2,83

CAZURI DE DECES PE LUNA AUGUST 1943

Lagăr de concentrare	Deţinuţi	Decese	% (August)	% (Iulie)	Schimbare de %
Dachau	17 300	40	0,23	0,32	- 0,09
Sachsenhausen	26 500	194	0,73	0,78	- 0,05
Buchenwald	17 600	118	0,67	1,22	- 0,55
Mauthausen-Gusen	21 100	290	1,37	1,61	- 0,24
Flossenburg	4 800	155	3,23	3,27	- 0,04
Neuengamme	9 800	150	1,53	2,14	- 0,61
Auschwitz (bărb.)	48 000	1442	3,00	2,96	+ 0,04
Auschwitz (fem.)	26 000	938	3,61	5,15	- 1,54
Gross-Rosen	5 000	76	1,52	2,69	- 1,17
Natzweiler	2 200	41	1,87	1,63	+ 0,24
Bergen-Belsen	3 300	4	0,12	0,39	- 0,27
Stutthoff (bărbaţi)	3 800	131	3,45	5,69	- 2,24
Stutthof (femei)	500	1	0,20	0,00	+ 0,20
Lublin (bărbaţi)	11 500	882	7,67	4,62	+ 3,05
Lublin (femei)	3 900	172	4,41	2,01	+ 2,40
Ravensbrück (bărb.)	3 100	26	0,84	0,76	+ 0,08
Ravensbrück (fem.)	14 100	38	0,27	0,24	+ 0,03
Riga	3 000	1	0,03	0,33	- 0,30
Herzogenbusch					
Total	224 000	4 699			

Media globală pentru august 1943	2,09 %
Media globală pentru iulie 1943	2,23 %
Reducere sau scădere	0,14 %

[256]. PS-1469 în TMN, vol. V, pp. 379-382.

Se vede că, după o campanie de şase luni pentru reducerea mortalităţii în lagăre, Auschwitzul înregistra o medie de 80 de decese zilnic. Dat fiind că, după cum am văzut, aproape toţi « inapţii de muncă » se găseau la Birkenau, este sigur că majoritatea deceselor acolo aveau loc.

De aemenea, Auschwitz pare să fi primit convoaie de prizonieri provenind din celelalte lagăre, selecţionaţi din cauza stării lor proaste de sănătate[257].

Raportul Crucii-Roşii olandeze despre Auschwitz (vol. II) furnizează şi el date despre rata mortalităţii în lagăre, pe anii 1942 şi 1943. Pentru perioada 30 octombrie 1942 – 25 februarie 1943, rata mortalităţii ar fi fost de aproximativ 360 de persoane pe săptămână, în medie, respectiv aproximativ 185 pe săptămână între 26 februarie şi 1 iulie 1943. Se mai spune că, între 30 octombrie 1942 și 1 iulie 1943, au murit 124 de persoane, dintre jidanii olandezi sosiți la Birkenau în iulie şi august 1942 (p. 109). Totuşi, cifrele privind totalul deceselor ni se par prea scăzute şi greu de conciliat cu cele prezentate mai sus. Ar putea fi vorba de o eroare, sau de o interpretare greşită.

Este însă evident că oricât ar fi de deplorabile aceste decese şi oricare ar fi natura şi responsabilităţile unora sau altora, ele nu sunt expresia unei exterminări şi nu îi privesc exclusiv pe jidani ca jidani. Din punctul de vedere al înaltei administraţii SS, aceste cifre au fost considerate « catastrofale », eforturi importante fiind făcute pentru a nu pierde situaţia de sub control. Nu este deci de mirare că, din cauza mortalităţi ridicate, lagărul de concentrare Auschwitz a fost echipat cu instalaţii moderne de incinerare, concepute pentru situaţii putând merge până la câteva sute de morţi pe zi.

Rata mortalităţii la Auschwitz nu s-a ameliorat decât foarte puţin pe timpul războiului. In anul 1944, când populaţia lagărului a atins 100 000 de oameni sau chiar mai mult (probabil din cauza pierderilor teritoriale din răsărit, ce implicau evacuarea lagărelor de muncă), rata mortalităţii la Birkenau era de 350 la 500 de persoane pe săptămână. Am văzut însă că în lagărul Birkenau se înregistra majoritatea deceselor de la Auschwitz[258].

---

[257]. NO-1935 în TMN, vol. V, pp. 366-367.

[258]. FYFE, p. 729 sau anexa D din această carte. Dezbaterea procesului nr 6, p. 14326.

Faptul că « lagărele » înfiinţate în timp de război, chiar în perioada modernă, s-au transformat în capcane mortale pentru mulţi dintre cei deţinuţi este desigur o mare tragedie. Cauzele unor astfel de situaţii sunt aceleaşi peste tot : oamenii sunt grupaţi de manieră haotică în lagăre improvizate, lipsite de instalaţii sanitare, într-o situaţie foarte nesigură privind hrana şi toate celelalte. Astfel, în timpul Războiului de Secesiune din Statele Unite (1861-1865), lagărele prizonierilor din nord (Rock Island şi Camp Douglas) au înregistrat o rată a mortalităţii de 2-4% pe lună. Această cifră a fost chiar depăşită în lagărele din sud (de ex. Florence), unde scorbutul şi diareea cauzau între 20 şi 50 de morţi pe zi, într-o masă de aproximativ 12 000 de prizonieri. Condiţiile de la Andersonville au fost chiar şi mai catastrofale, înregistrându-se între 13 000 şi 50 000 de morţi printre americanii din Uniunea sudistă[259]. In timpul Războiului Burilor (1899-1902), din Africa de Sud, aproximativ 120 000 de non-combatanţi, de rasă albă, plus 75 000 de africani fură deportaţi în lagărele de concentrare britanice. Vreme de un an, rata mortalităţii printre buri a evoluat între 120 şi 340 de morţi pe an la mia de prizonieri (între 1,1 şi 3,4% pe lună. In aceeaşi perioadă, mortalitatea infantilă, datorată mai ales epidemiilor de rugeolă, s-a ridicat la 600-1000/an, adică 7,35% pe lună. Aproximativ 20 000 de femei şi copii buri (olandezi) au murit în lagărele englezeşti din Africa de Sud[260].

In timpul primului Război mondial, nemţii au amestecat prizonierii de război ruşi cu cei de alte naţionalităţi, din care cauză s-a ajuns la epidemii de tifos în lagărele respective. Constatarea similitudii de condiţii şi efecte între lagărele de concentrare ale primului Război mondial şi lagărele celui de al II-lea Război mondial este frapantă[261]. Am văzut că ruşii au fost utilizaţi ca mână de lucru în lagărele de concentrare, mai ales la Auschwitz, ei fiind sigur una dintre cauzele tifosului. Intrucât ruşii nu erau consideraţi deţinuţi ordinari, nu ştim precis dacă ei au fost sau nu cuprinşi în statisticile mortalităţii analizate mai sus. Este însă neîndoielnic că ei au contribuit la mortalitatea

---

[259]. HESSELTINE, pp. 152, 156, 192, 203; *Encyclopedia Britannica*, ediţia a 11-a, vol. I, p. 960.

[260]. AMERY, vol. V, pp. 252-253, 6o1; vol. VI, pp- 24-25.

[261]. *Encyclopedia Britannica*, edţia a12-a, vol. 32 (al treilea volum din suplimentul ce completează ediţia a XI-a, p. 157.

generală a lagărului, cadavrele lor fiind incinerate în aceleaşi crematorii. Nu dispunem însă de cifre exacte în această privinţă.

Un aspect cu totul ridicol sare în ochii celui ce studiază acest subiect. De exemplu, voluml V (TMN), Secţiunea B (« Sistemul lagărelor de concentrare »), ce rezumă afacerea nr 4, « Statele Unite contra lui Pohl », prezintă documente ce arată că lagărele de concentrare au înregistrat o rată a mortalităţii foarte mare. Este vorba exact de documentele pe care le-am analizat mai sus. Mai departe însă, în « Secţiunea E », intitulată « Programul de exterminare », ni se prezintă documente ce arată că germanii au construit crematorii în aceste lagăre în chiar momentul când mortalitatea a fost cea mai ridicată. Nimeni nu şi-a dat seama că germanii au făcut ceea ce trebuia şi era normal să se facă în situaţia respectivă. In mod evident, cei ce au redactat volumele TMN au crezut că nimeni nu le va citi vreodată. Suntem în drept să credem că nici măcar cei ce le-au compilat şi redactat nu s-au obosit să le citească.

Ţinând cont de diferitele rate de mortalitate, constatăm că numărul cuptoarelor de la Auschwitz era perfect comparabil cu numărul de cuptoare din alte lagăre, în care nimeni nu pretinde că ar fi avut loc exterminări. În 1942, au fost construite crematorii la Dachau şi la Sachsenhausen, fiecare cu câte patru cuptoare. La Dachau, înainte de 1942 exista un crematoriu compus din două cuptoare, care a fost utilizat şi după 1942. Probabil la fel s-au petrecut lucrurile şi la Sachsenhausen, cu un crematoriu ceva mai vechi. La Buchenwald, instalaţiile de cremaţiune dinainte de război erau chiar cele ce existau în toate oraşele apropiate de Weimar şi de Iena. După izbucnirea războiului, s-au construit crematorii chiar în lagăr, astfel încât, la sfârşitul lui 1941, Buchenwald dispunea de un crematoriu cu şase cuptoare. Totuşi, crematoriul din Weimar pare să fi fost utilizat până la sfârşitul războiului[262]. De altfel, crematoriile lagărelor de concentrare Auschwitz, Dachau sau altele au putut foarte bine să fie utilizate şi pentru incinerarea cadavrelor unor persoane ce nu proveneau din lagărele de concentrare, prizonierii de război ruşi, de exemplu.

---

[262]. Komitee der Antifachistischen, p. 86; M. J. SMITH, p. 95; NO-3863 şi NO-3860 în TMN, vol. V, pp. 613-616; Internationales Buchenwald-Komitee, pp. 206-207 şi Ilustraţia 55; MUSIOL, Ilustraţiile 88-91.

Aceasta este concepţia noastră cu privire la aşa numitele « lagăre ale morţii » printre lagărele de concentrare naziste. Ea nu se acordă cu opiniile lui Stäglich şi Christophersen, care nu au constatat o foarte puternică mortalitate şi nici nu sunt convinşi că au existat vaste crematorii la Auschwitz. Opinia noastră se sprijină pe documentele acuzării şi pe materiale comparabile, în vreme ce opiniile lor se bazează pe propriile lor observaţii, la faţa locului, în 1944. S-ar părea că ar trebui acordat mai mult credit observaţiilor lor personale. Totuşi, eu cred că examinarea atentă a chestiunii va înclina balanţa în favoarea tezei noastre, fără ca aceasta să pună în cauză observaţiile personale ale lui Stäglich şi Christophersen.

Desigur, este posibil ca documentele să fi fost falsificate. Ca să spun drept, din punctul acesta de vedere este vorba de ceva mai mult decât o simplă posibilitate. Vom vedea că la Nuremberg au fost utilizate foarte multe documente falsificate. Totuşi, se pare că documentele cu privire la decesele din lagăre şi construcţiile de crematorii nu au fost falsificate, întrucât nu conţin absolut nimic cu privire la exterminări. Cititorul se poate convinge consultând documentele « selecţionate » din al V-lea volum TMN, în care este vorba de o foarte mare mortalitate în anumite perioade, printre deţinuţii din închisori şi lagăre de concentrare, într-o ţară relativ redusă ca întindere, luptând pentru supravieţuire contra unor forţe zdrobitoare şi încercând să utilizeze forţa de muncă a acestora. In aceste condiţii este perfect verosimil că s-a ajuns la o foarte mare rată a mortalităţii.

Deşi documentele examinate nu vorbesc despre exterminări, ele lasă totuşi de dorit întrucât nu precizează cauzele mortalităţii, nici identitatea victimelor. Prizonierii într-o foarte proastă stare de sănătate, furnizați de ministerul Justiţiei, nu pot explica totul. Pentru a ajunge la o imagine completă, suntem nevoiţi să recurgem la unele ipoteze şi deducţii. Iată deci impresia noastră în această chestiune.

In perioada anilor treizeci, lagărele de concentrare germane au îndeplinit o funcţie de represiune şi de securitate, fără să joace vreun rol economic. Odată început însă războiul cu Rusia, lagărele de concentrare cunoscură o rapidă expansiune, dobândind o funcţie economică. De aceea, în cursul lui 1942, lagărele au traversat trei evenimente importante: a) expansiunea rapidă a fost însoţită de un haos general, probleme neprevăzute şi dificultăţi de organizare inerente când mari şi vaste

intreprinderi sunt puse dintr-o dată pe picioare; acest aspect este valabil mai ales pentru Auschwitz, lagăr nou ce avea să devină rapid cel mai mare dintre toate; b) victoriile neîntrerupte repurtate de germani şi avansarea în Rusia au provocat un aflux de hoarde de prizonieri ruşi, dintre care mulţi fură absorbiţi de lagărele de concentrare; c) ministerul Justiţiei a furnizat deţinuţi într-o stare de sănătate din ce în ce mai precară. Au mai fost, desigur, şi alte probleme şi aspecte dificile. Aceşti trei factori mi se par însă suficienţi pentru a explica rata înaltă a mortalităţii la sfârşitul lui 1942 şi începutul lui 1943.

La sfârşitul lui 1943, deşi încă relativ importantă, mortalitatea a scăzut simţitor faţă de anul precedent şi se va menţine la acest nivel până la prăbuşirea generală de la sfârşitul războiului. Daclaraţia comandantului de lagăr Birkenau (Anexa D) arată că la Auschwitz, în 1944, decesele se produceau mai ales printre prizonierii de drept comun, transferaţi din închisori. Nu am cunoştinţă de nici un alt document comparabil cu cele trecute în revistă, care să trateze despre rata înaltă a mortalităţii la sfârşitul lui 1943 sau în perioada ulterioară.

In prezent suntem în măsură să examinăm observaţiile lui Christophersen şi Stäglich, care nu menţionează nici crematorii, nici mortalitate ridicată la Auschwitz. Consideraţii foarte simple vin în sprijinul observaţiilor lor. Mai întâi, decesele nu erau lucruri pe care administraţia de la Auschwitz le făcea publice. Ca şi incinerările, decesele erau disimulate pe cât posibil. Astfel, către mijlocul lui 1943, Pohl se plângea comandanţilor de lagăre de concentrare că, foarte adesea, clădirile crematoriilor sunt situate în zone foarte uşor accesibile, astfel încât « tot felul de oameni » pot arunca o privire. Ca răspuns a această critică a lui Pohl, Höss plantă o perdea de arbori în jurul crematoriilor II şi III. De altfel, regula generală era ca transportul cadavrelor să aibă loc numai seara[263]. Intrucât Christophersen şi Stäglich nu au avut decât contacte episodice cu Birkenau, nu este de mirare că nu au ştiut nimic nici despre rata înaltă a mortalităţii, nici despre existenţa importantelor crematorii.

Rolul jucat de Birkenau în înşelătorie este relativ simplu. Ca toate marile complexe industriale, Auschwitz a fost conceput sistematic, astfel încât să aibă o eficacitate cât mai mare. Cei ce

---

[263]. Documentele NO-1242 şi NO-4463, citate de HILBERG, p. 566; FYFE, p. 731 sau Anexa D a lucrării de faţă.

nu munceau, erau la Birkenau. Acesta este motivul pentru care lagărele de tranzit, despre care vom vorbi în capitolul următor, se găseau la Birkenau. De asemenea, aceasta explică existenţa lagărelor pentru ţigani şi pentru jidani, pentru bolnavi, foarte bolnavi şi chiar muribunzi. In mod foarte natural, de la această concentraţie de bolnavi şi muribunzi s-a ajuns ca lagărul Birkenau să aibă reputaţia de « lagăr al morţii », pe care prezenţa morgilor şi a crematoriilor nu puteau decât să o confirme. Este limpede că lucrurile pot fi descrise şi în acest fel. Nu trebuie însă pierdut din vedere că aproape jumătate din totalul deceselor survenite în sistemul concentraţionar german au avut loc la Birkenau. Deşi afacerea în ansamblul ei pare absolut ridicolă, cînd o examinăm de aproape, cum am făcut-o în acest capitol şi în cele precedente, este clar că decizia promotorilor propagandei de a prezenta Birkenau ca lagărul exterminărilor este cât se poate de inteligentă. În lagărele de concentrare, mortalitatea a fost foarte ridicată. La Auschwitz, cel mai mare lagăr german de concentrare, mortalitatea a atins nivelul cel mai înalt. Majoritatea deceselor de la Auschwitz s-au produs de fapt la Birkenau.

IV. 13. Rezumat pentru Auschwitz

În introducerea acestui capitol am promis că vom demonstra că legenda Auschwitz, ca lagăr de exterminare, prezintă semnul infailibil al marii înşelătorii : necesitatea continuă şi inexorabilă a dublei interpretări a faptelor. Lucrul este adevărat din toate punctele de vedere:

1. Zyklonul era folosit pentru dezinfectare. Exterminaţionişţii pretind că era utilizat şi pentru exterminare.

2. Selecţiile prizonierilor erau necesare prin însăşi natura activităţilor economice de la Auschwitz. Se pretinde însă că ele erau necesare şi pentru exterminări.

3. Deşi foarte înşelătoare ca denumire, nu ar fi fost inexact ca Birkenau să fie numit « lagăr al morţii », mai ales în anumite perioade, de exemplu pe timpul activităţii comisiei Baruch şi imediat după. Se pretinde însă că Birkenau ar fi fost nu numai un « lagăr al morţii » ci şi un « lagăr al exterminării ».

4. Conform procedurii în vigoare la sosirea în lagăr, deţinuţii trebuiau să se dezbrace, să se tundă şi să facă un duş, pentru

debarasarea de purici şi de păduchi. Se pretinde însă că dezbrăcarea se făcea în vederea exterminării.

5. Existenţa crematoriilor la Birkenau este pe deplin justificată de faima acestuia, de lagăr al morţii. Se pretinde însă că ele erau necesare mai ales pentru exterminare.

6. Unele încăperi numite *Leichenkeller* erau folosite pentru păstrarea cadavrelor în vederea incinerării (morgă). Se pretinde însă că altele erau « camere de gazare ». La Birkenau, cele două tipuri de *Leichenkeller* se găseau nu prea departe, una de cealaltă.

7. Anumite *Badeanstalten* erau săli de duşuri. Se pretinde însă că celelalte erau în realitate « camere de gazare ». Cele două tipuri de *Badeanstalten* erau amplasate foarte aproape între ele.

8. Putoarea cunoscută de cei din regiune s-ar fi datorat nu numai hidrogenării şi altor procedee chimico-industriale ci şi creamaţiunii cadavrelor.

Faţă de elementele puse în lumină de analiza noastră, a spune că ni se propune o dublă interpretare a faptelor este o delicateţe, clemenţă şi curtoazie ce nu se justifică prin nimic. Interpretările propuse în sprijinul tezei exterminării sunt minciuni clare, ultima dintre ele, aceea a putorii din atmosferă, fiind picătura ce a vărsat întregul « pahar ». Utilizând acest argument, autorii înşelătoriei şi imposturii s-au înşelat pe ei înşişi.

Am examinat împreună faptele ce contrazic aceste alegaţii, incoerenţe şi neverosimilităţi. Himmler ordonă direct lui Höss, lăsându-i întreaga iniţiativă în ce priveşte mijloacele. Convorbirea lor a avut loc în vara lui 1941, ceea ce este o certitudine, potrivit declaraţiei lui Höss. Pe de altă parte, convorbirea acestora a trebuit să aibă loc în vara lui 1942, astfel că Höss începu prin a improviza, şase luni după ce planurile pentru cele patru crematorii, prevăzute chipurile pentru exterminare, fuseseră întocmite şi puse în aplicare. Crematoriile nu par să fi fost lăsate la iniţiativa lui Höss. Familii jidoveşti cu copiii lor au locuit mai multe luni la Birkenau, locuinţele lor au fost în prealabil dezinfectate cu acelaşi produs chimic cu care chipurile ele ar fi fost ucise încă de la sosirea lor. Totuşi ele nu ar fi fost chipurile ucise decât şase luni mai târziu sau ceva în genul ăsta. Este evident că povestea nu stă nicicum în piciare.

Analiza noastră cu privire la Auschwitz nu este încă încheiată. Deşi s-ar putea crede că « lovitura de graţie » promisă

a fost deja dată, nu la prezentul capitol ne-am gândit când am folosit această expresie. Până aici, analiza noastră s-a concentrat asupra a ceea ce s-a petrecut la Auschwitz, fără să examineze soarta grupurilor naţionale particulare ale jidănimii prezente la Auschwitz. Este ceea ce ne rămâne de făcut, pentru completarea analizei noastre. Din acest punct de vedere, nu putem găsi exemplu mai potrivit decât chiar acela ales de suporterii înşişi ai legendei sau mitului exterminării. Este vorba de jidanii maghiari, a căror « soartă » va fi studiată în următorul capitol, cuvântul respectiv fiind cât se poate de potrivit. Bineînţeles, alegaţiile cu privire la Auschwitz vor reţine în continuare atenţia noastră.

CAPITOLUL V

JIDANII DIN UNGARIA

V. 1. Crucea-Roşie Internaţională

Întrucât germanii şi aliaţii lor au acordat Crucii-Roşii o destul de mare libertate de manevră în Europa dominată de ei, aceasta s-a putut informa cu privire la un mare număr de fapte ce privesc jidănimea europeană. Permisiunea sau libertatea de manevră acordată Crucii-Roşii de puterile Axei a fost valabilă atât pentru Comitetul Internaţional al acesteia (CICR), cât şi pentru diversele societăţi naţionale de Cruce-Roşie. Rapoartele acestei organizaţii, al cărei sediu central este într-o ţară neutră, prezintă o mare importanţă pentru problema ce ne preocupă.

Preferăm să spunem « al cărei sediu este într-o țară neutră », nu să vorbim de o « asociaţie neutră », întrucât nu există o strictă neutralitate politică. Orice organizaţie este supusă la presiuni politice. Aprecierea acesteia este o chestiune de grad, de tărie.

Două publicaţii ale CICR ne interesează în mod deosebit. Prima este *Documente privind activitatea CICR în favoarea civililor deţinuţi în lagărele de concentrare din Germania (1939-1945)*, publicată la Geneva, în 1947. Este vorba de o culegere de documente privind schimbul de corespondenţă între CICR şi diferite guverne sau societăţi naţionale ale Crucii-Roşii, sau de rapoarte ale delegaţilor CICR către CICR. Crucea-Roşie furnizează un comentariu precis și suficient pentru interpretarea documentelor. Am citat deja de mai multe ori această publicaţie este de valoare inestimabilă, şi o vom cita în continuare. O altă publicaţie apărută în 1947, care se înscrie însă în cadrul unei acţiuni de relaţii publice, este *Inter Arma Caritas*.

A doua publicaţie importantă este în trei volume, intitulate *Raportul Comitetului Internaţional al Crucii-Roşii despre activitatea ei pe timpul celui de al II-lea Război mondial (1 septembrie 1939-30 iunie 1947)*, Geneva, 1948. Publicaţia aceasta are forma unui raport istoric, citaţiile de documente fiind ocazionale. In acest capitol vom reproduce în integralitatea lui un fragment din volumul I, de la paginile 669 la 685. Consider că anumite presiuni politice apar foarte clar în extrasul prezentat din acest Raport. Nu este însă necesar ca cititorul să

împărtăşească opinia mea cu privire la manifestarea precisă a acestor presiuni, în fragmentul prezentat, pentru a accepta principalele concluzii pe care le trag. Totuşi, anumite întrebări sau probleme se vor pune în cursul lecturii. Pentru moment, tot ce pot spune este că va trebui să avem prezente tot timpul două consideraţii în spiritul nostru.

Prima este că *Raportul* a fost publicat în 1948, într-o epocă în care, ţinând cont de natura politică a subiectului, autorii lui nu puteau să nu fie la curent cu acuzaţiile Aliaţilor, propagate pe larg de procesele pentru crime de război şi de către presă, cu privire la soarta jidanilor europeni. Nu ne putem deci aştepta la consideraţii naturale şi spontane din partea acestor autori.

A doua este că noi considerăm CICR-ul un fel de autoritate. Ceea ce însemnă că nu vom acorda importanţă decât rapoartelor din sfera sa de competenţă. CICR-ul avea delegaţi în diferite ţări europene, care se ocupau de tot ce îi privea pe jidani, iar noi vrem să ştim ce li s-a întîmplat acestora, în măsura în care CICR a putut observa acest lucru. Practic, ne interesează mai ales jidanii din Slovacia (partea răsăriteană a Cehoslovaciei), din Croaţia (nordul Iugoslaviei) şi din Ungaria actuală. Intr-un fel, interesul nostru este şi mai restrâns, limitându-se la Ungaria. Cele două ţări sunt însă vecinele acesteia. In măsura în care nemţii controlau situaţia, nu exista niciun motiv ca politica lor pe subiectul ce ne interesează să fie diferită în aceste trei părţi ce constituiseră până la 1918 vechea Ungarie istorică.

Din punctul de vedere al numărului, s-ar putea crede că Polonia ar trebui aleasă ca ţară-cheie a problemei căreia îi este consacrată prezenta carte. Totuşi, Ungaria este ţara-cheie, nu Polonia, pentru că ea a fost aleasă de creatorii legendei, pentru a aduce dovezile în sprijinul celor avansate de ei. Lăsând la o parte mărturiile şi alegaţiile cu caracter general, asupra lagărelor de concentrare, pe care deja le-am spulberat, ei nu furnizează dovezi despre exterminarea jidanilor polonezi. O fericită împrejurare constă în aceea că putem consulta rapoartele Crucii-Roşii pentru a şti ce s-a petrecut în Ungaria, posibilitate ce nu există în cazul Poloniei. Motivul este că germanii nu au permis CICR-ului să se ocupe de afacerile jidoveşti în ţările în care se considera deţinători legitimi ai suveranităţii. Aliaţii Germaniei, consideraţi ca State independente, au permis CICR să se ocupe de afacerile jidoveşti de pe teritoriul lor. De aici rezultă importanţa capitală a Ungariei în examenul legendei.

Extrasul prezentat din *Rapportul* CICR prezintă un al doilea aspect, de cea mai mare importanţă pentru studiul nostru. Din motive de utilitate, acest aspect va fi analizat într-un alt capitol.

Extrasul din *Rapport* l-am reprodus aici în mod integral, întrucât este dificil să citǎm puncte precise din el fără a fi risca să fim acuzaţi de a le deforma sensul. Lucrul acesta se va clarifica şi mai mult pe parcursul lecturii extrasului ales.

VI. Categorii speciale de civili

A. Israeliţii

Statul naţional-socialist făcuse din israeliţi veritabili paria, pe care legile rasiale inflexibile îi destina arbitrariului, persecuţiei, exterminării sistematice. Nicio protecţie nu exista în favoarea lor. Prizonierii de război şi internaţii civili formau o categorie aparte, ce nu era apărată de nicio convenţie. Controlul pe care CICR era abilitat să îl exercite în sensul intereselor prizonierilor şi a internaţilor nu era în favoarea acestora. Cel mai adesea, aceştia erau cetăţenii Statului care, în numele suveranităţii sale îi ţinea la discreţia sa, neadmiţînd vreo intervenţie în favoarea lor. Impărtăşind soarta deportaţilor politici, privaţi de garanţiile civice, mai puţin favorizaţi decât inamicul care, în general, dispunea cel puţin de un statut, aceşti cetăţeni excluşi din societate erau parcaţi în lagăre de concentrare sau ghetouri, înrolaţi la muncă forţată, supuşi la grave brutalităţi, deportaţi în lagărele morţii fără să fie permis cuiva să se amestece în afacerile pe care Germania şi aliaţii ei le considerau ca ţinînd exclusiv de politica lor internă. Totuşi, măsurile Italiei contra israeliţilor fură încomparabil mai puţin riguroase, în ţările suferind influenţa Berlinului situaţia jidanilor în general fiind mai puţin tragică decât în Germania însăşi.

CICR-ul nu se putea dezinteresa de aceste victime. Deşii apeluri presante îi erau adresate în numele acestora, posibilităţile sale de acţiune erau foarte limitate, întrucât, în absenţa unei baze juridice, activitatea lui depindea de buna voinţă a Statelor beligerante-

Prin intermediul Crucii-Roşii germane, CICR solicitase informaţii privind deportaţii civili « fără distincţie de rasă sau religie » şi primise răspunsul negativ următor : « Autorităţile competente refuză orice informaţie despre prizonierii non-arieni... ». Intervenţiile de principiu în favoarea israeliţilor nu aveau niciun rezultat. De altfel, protestele inoportune adresate autorităţilor responsabile ar fi putut dăuna israeliţilor înşişi, ca şi ansamblului de activităţi ale CICR. In aceste condiţii, evitând orice protest inutil, CICR s-a străduit să ajute la maxim pe israeliţi, prin intervenţii de ordin practic. Delegaţii CICR din diverse ţări au primit instrucţiuni în acest sens. Această medodă a dat roade.

In Germania însăşi, câtă vreme armatele acesteia au fost victorioase, acţiunea CICR în favoarea israeliţilor s-a ciocnit de dificultăţi aproape insurmontabile. Amintim totuşi că, spre sfârşitul lui 1942, autorităţile germane au admis ca CICR să trimită pachete de ajutor acelor deţinuţi din lagărele de concentrare ale căror adrese le avea. Printre aceştia erau mulţi

israeliţi. CICR a reuşit să îşi procure câteva zeci de nume. In aceste condiţii precare a început acţiunea de ajutor individual şi apoi general a deţinuţilor politici, pe care o găsim expusă în al III-lea volum al Raportului general. Fiecare formular de primire revenea semnat de mai multe nume, care lărgeau lista destinatarilor; aceasta însemna însă primele ştiri despre cei dispăruţi. La sfârşitul războiului, fişierul CICR privind deţinuţii politici, israeliţi sau nu, număra peste 105 000 nume.

Pe de altă parte, în ultimul an de război, CICR a putut vizita lagărul de la Theresienstadt, rezervat special israeliţilor, care se bucurau de condiţii speciale. Conform anumitor indicaţii culese de delegaţii CICR, era vorba de experienţe încercate de anumiţi conducători ai Reichului, mai puţin ostili israeliţilor, se pare, decât alţi responsabili ai politicii rasiste a guvernului german, care voiau să dea jidanilor posibilitatea organizării unei vieţi în comun într-un oraş administrat de ei înşişi, bucurându-se de o autonomie aproape completă. In mai multe rânduri, CICR a fost autorizat să viziteze Theresienstadt. Ulterior, din cauza dificultăţilor ridicate de autorităţile locale, o astfel de vizită nu a mai putut avea loc decât în iunie 1944. In prezenţa unui reprezentant al Autorităţii germane, decanul Jidanilor declara atunci delegatului CICR că treizeci şi cinci de mii de israeliţi trăiau în oraş în condiţii materiale acceptabile. Intrucât în spiritul anumitor conducători ai organizaţiilor jidoveşti au apărut îndoieli cu privire la justeţea acestei afirmaţii, CICR ceru Guvernului german autorizaţia de a face o a doua vizită. După negocieri dificile, lungite de către nemţi, doi delegaţi putură vizita lagărul, la 6 aprilie 1945. Ei au confirmat impresia favorabilă de la vizita precedentă, dar arătară că efectivul lagărului se ridica numai la 20 000 de internaţi, printre care 1100 de unguri, 1050 de slovaci, 800 de olandezi, 290 de danezi, 8000 de germani, 8000 de cehi, 760 de apatrizi. Delegaţii s-au preocupat atunci de a şti dacă lagărul de la Theresienstadt nu era cumva un simplu lagăr provizoriu sau de trecere, întrebând când au avut loc ultimele plecări către Răsărit. Şeful Sicherheitsdienst al « Protectoratului Boemiei şi Moraviei » declară că ultimele transferuri de israeliţi către Auschwitz datau de aproximativ şase luni. Era vorba de 10 000 de jidani ce fuseseră desemnaţi să lucreze pentru administrarea şi mărirea lagărului. Acest înalt funcţionar asigură pe delegaţii CICR că niciun israelit nu va mai fi deportat în viitor din Theresienstadt.

Dacă celelalte lagăre, rezervate exclusiv jidanilor, au rămas până la sfârşit inaccesibile investigaţiilor de ordin umanitar, acţiunea CICR fu totuşi efectivă cel puţin în mai multe lagăre de concentrare, în care israeliţii erau majoritari. In aceste lagăre, CICR a asumat *in extremis* o sarcină de cea mai mare importanţă, vizitând şi ajutând pe cei internaţi, alimentîndu-i, opunându-se evacuărilor de ultimă oră şi dificultăţilor dintre retragerea forţelor germane şi sosirea Aliaţilor, din est sau din vest.

Aceste diverse acţiuni sunt descrise mai amănunţit în capitolele destinate deţinuţilor politici, atât din prezentul volum cât şi din cel de al treilea. Pe de alră parte, ele au făcut obiectul unei publicaţii speciale intitulate *Documente despre activitatea CICR în favoarea civililor deţinuţi în lagărele de concentrare din Germania – 1939-1945*.

Mai puţin cunoscut este rolul jucat de CICR în ţările ale căror Guverne sufereau mai mult sau mai puţin riguros influenţa Berlinului și în care legi de

excepţie, cu privire la jidani, fuseseră promulgate, după modelul legislaţiei germane.

Prezent prin persoana delegaţilor săi, în special la Budapesta, Bucureşti, Bratislava, Zagreb şi Belgrad, prin poziţia sa morală şi dispoziţiile favorabile întâlnite ici şi colo pe lângă autorităţile non-germane, mai mult sau mai puţin libere de a acţiona, dar mai puţin tenace decât Guvernul din Berlin în realizarea politicii rasiste, CICR a ştiut să obţină pentru israeliţi cele mai bune condiţii posibile. Astfel, graţie poziţiei sale intermediare neutre, CICR a putut distribui, sub formă de ajutoare, peste douăzeci de milioane de franci elveţieni, culeşi de asociaţiile jidăneşti caritabile din lumea întreagă, mai ales American Joint Distribution Committee din New York. Altfel decât prin intermediul CICR, acest efort de solidaritate ar fi fost fără îndoială steril, nicio instituţie jidovească nefiind autorizată să acţioneze în ţările controlate de Germania. Cititorul va găsi în al treilea volum al prezentului Raport indicaţi detaliate despre această importantă acţiune de ajutor.

Acţiunea CICR nu s-a limitat însă la aceasta. Nu este exagerat să spunem că, încetul cu încetul, împrejurările fiind favorabile, CICR a ajuns să joace rolul unei veritabile « Puteri protectoare » a jidanilor, intervenind în favoarea lor pe lângă Guverne, în anumite cazuri uzând de un real privilegiu de protecţie, obţinând beneficiul extra-teritorialităţii pentru spitale, dispensare şi organizaţii de asistenţă, arbitrînd chiar anumite conflicte şi antagonisme. Acesta a fost rolul său mai ales în România şi Ungaria, vreme de peste un an în ultima fază a războiului, în 1944 şi în 1945. Deşi au fost mai modeste în alte ţări, intervenţiile CICR nu au fost totuşi mai puţin profitabile israeliţilor. Amintim pe scurt aceste ultime intervenţii, pentru a insista apoi asupra acţiunii CICR în Ungaria şi în România.

In noiembrie 1940, CICR a obţinut din partea Autorităţilor Franţei ca unul dintre membrii săi să viziteze lagărele situate în sudul ţării, în care un anumit număr de jidani erau amestecaţi printre internaţii civili. Lagărul din Gurs, în special, adăpostea şase mii de israeliţi din Palatinatul bavarez. Observaţiile făcute în cursul acestei vizite au permis evaluarea situaţiei interne a lagărelor, aprecierea nevoilor şi urgenţa demersurilor specifice ajutorării internaţilor.

Israeliţii din Polonia ce obţinuseră în Franţa o viză de intrare în Statele Unite fură consideraţi americani de către Autorităţile germane de ocupaţie. Aceste Autorităţi recunoscură de altfel validitatea a aproximativ trei mii de paşapoarte eliberate jidanilor de către consulatele ţărilor din America de Sud. Cei interesaţi au fost plasaţi la Vittel, în lagărul rezervat americanilor. Când, în 1942, Germania şi Statele din America de Sud începură negocieri în vederea schimbului de internaţi, s-a văzut că majoritatea internaţilor de la Vittel aveau paşapoarte de complezenţă; în consecinţă, aceşti internaţi erau în primejdie de a fi deportaţi. Prin intermediul delegaţiei sale din Berlin, CICR a intervenit în favoarea lor, obţinând ca aceştia să fie menţinuţi la Vittel. Numai câţiva au fost deportaţi.

In Grecia, imediat după ocupaţia germană, CICR a trebuit să se ocupe mai ales de cei 55 000 de jidani din Salonic, supuşi legilor rasiale. In iulie 1942, oamenii de la optsprezece la patruzeci şi cinci de ani fură recenzaţi şi majoritatea încorporaţi în detaşamente de muncă. Delegaţia CICR le-a procurat un ajutor sanitar. Când, în mai 1943, muncitorii fură transferaţi în Germania, delegaţia CICR din aceste ţări reclama insistent dreptul de a-i

alimenta cu cele necesare traiului. Din acest punct de vedere, ea a avut dificultăţi cu Autoritatea germană, care, exasperată de aceste demersuri, a cerut înlocuirea unui delegat.

In Slovacia, zeci de mii de israeliţi fuseseră forţaţi să îşi părăsească ţara pentru a participa la ceea ce se numea serviciu de muncă, care i-a condus pe cei mai mulţi dintre ei în lagărele de exterminare. Totuşi, în acelaşi timp, o mare parte din minoritatea jidovească putea rămâne în ţară, Slovacia fiind, în anumite momente, considerată un fel de refugiu pentru israeliţi, mai ales pentru cei din Polonia. Jidanii rămaşi în Slovacia par să fi fost destul de menajaţi până la revolta întregii ţări contra armatei germane, la sfârşitul lui august 1944. Este adevărat însă că o lege din 15 mai 1942 provocase mai multe mii de internări în lagăre ce prezentau condiţii de hrană şi de cazare acceptabile, internaţii fiind admişi să lucreze în schimbul unui salariu şi a unor condiţii apropiate de economia liberă. In 1944, comunitatea jidovească obţinuse oprirea aproape completă a emigrării forţate în teritoriile de sub puterea Autorităţilor germane.

Cu ocazia revoltei, israeliţii internaţi evadară din lagăre. Unii s-au întors la domiciliile lor, alţii au intrat în rezistenţa clandestină. Represiunea ce a urmat a lovit în toată populaţia israelită. Autoritatea militară germană a cerut Guvernului slovac să efectueze arestări masive de jidani, pentru a-i deporta în Germania. Ordonanţa din 16 noiembrie 1944 prescria gruparea israeliţilor în lagărul de la Sered şi, în acest scop, adunarea prealabilă a celor din capitală la Primăria Bratislava, la 20 noiembrie. Chiar în această zi, delegatul CICR s-a deplasat la faţa locului, constatând că numai aproximativ cincizeci de jidani răspunseseră la apel. După cum autorităţile slovace prevăzuseră, israeliţii se ascundeau. Aceştia se salvaseră la ţară sau trăiau la oraş, în ceea ce se numea « buncăre ». CICR s-a preocupat de această situaţie şi Preşedintele său srise şefului Guvernului slovac pentru a-i cere să pună capăt deportărilor. Monseniorul Tiso, care a primit această comunicare la 2 ianuarie 1945, a răspuns printr-o lungă scrisoare, la 10 din aceeaşi lună, amintind că israeliţii fuseseră menajaţi până atunci, dar că în prezenţa revoltei Guvernul său este obligat să cedeze presiunilor ce se exercită asupra lui. « La început, încheia el, adevărul este că în soluţia problemei jidoveşti ne-am forţat să rămânem umani, pe măsura împrejurărilor ce ne-au permis-o ». Era imposibil să ajutăm în mod oficial pe fugitivii din « buncăre ». Totuşi, delegaţia din Bratislava, cu ajutorul Crucii-Roşii slovace şi, în provincie, al Bisericii catolice, reuşi să le rezerve sume de bani predaţi unor oameni de încredere, care au permis fugitivilor să subziste în ultimele luni de război.

Reprezentantul CICR nu a putut obţine autorizaţia de a vizita lagărul din Sered. El a putut totuşi parcurge lagărul Marienka, rezervat internaţilor israeliţi de naţionalitate străină.

In Croaţia, din mai 1943 până la sfârşitul lui 1945, delegaţia CICR a asistat comunitatea israelită din Zagreb, transferîndu-i din partea lui Joint Committee o medie de 20 000 franci elveţieni pe lună, punându-i la dispoziţie stocuri importante din cele necesare traiului, textile şi medicamente. In octombrie 1944, paralel cu măsurile luate în ţările vecine, autorităţile germane i-au închis pe israeliţii din Zagreb, confiscându-le aprovizionările. Delegaţia CICR făcu demersurile necesare pe lângă guvernul croat, obţinând restituirea acestor rezerve,

In Ungaria, ca şi în Slovacia, israeliţii fură relativ menajaţi câtă vreme guvernul local păstră o anumită libertate de acţiune; cînd germanii strânseră şurubul, începând cu martie 1944, situaţia jidanilor deveni critică. Apoi, înlocuirea guvernului Amiralului Horthy cu un altul strâns înfeudat Germaniei, în octombrie 1944, a provocat o criză foarte violentă : ucideri, spolieri, deportări, muncă forţată, captivitate, toate au căzut pe capul comunităţii israelite, care suferii crunt şi fu decimată, mai ales în provincie. Pentru a uşura aceste suferinţe, CICR şi-a îndeplinit cu şi mai multă vigoare şi autoritate acţiunile sale, alături de cele iniţiate de regele Suediei, conduse cu mult succes de legaţia Suediei din Budapesta, ajutată de câteva personalităţi ale Crucii-Roşii suedeze.

Până în martie 1944, israeliţii beneficiari ai unei vize pentru Palestina erau liberi de a părăsi Ungaria. La 18 martie 1944, cancelarul Hitler convocă pe amiralul Horthy la Cartierul său general, arătându-se indignat că « aproape un milion de jidani trăiesc liberi şi fără restricţii în Ungaria ».

Inainte chiar ca Regentul să se fi întors la Budapesta, trupele germane începură ocuparea Ungariei, pentru a împiedica această ţară să abandoneze alianţa cu Germania. Această ocupaţie constrînse Şeful de Stat ungar să accepte un guvern mult mai dependent decât precedentul faţă de Autoritatea germană. Emigraţia jidanilor fu imediat suspendată şi persecuţiile începură.

Din această cauză, preşedintele CICR a fost foarte tulburat şi a făcut apel la Regentul Horthy : « ... ceea ce ni s-a adus a cunoştinţă, scria el la 5 iulie 1944, ni se pare în aşa contradicţie cu tradiţiile cavalereşti ale marelui popor ungar încât ne este aproape imposibil să credem chiar numai o mică parte dintre informaţiile ce ne parvin. In numele CICR, mă adresez Alteţei Voastre cu rugămintea de a da instrucţiuni, astfel încât noi să fim în măsură de a răspunde zvonurilor şi acuzaţiilor ». Regentul răspunse la 12 august: « Din păcate, nu este în puterea mea să împiedic actele inumane pe care nimeni nu le condamnă cu mai multă severitate decât poporul meu, ale cărui gânduri şi sentimente sunt cavalereşti. Am însărcinat Guvernul ungar să ia el însuşi în mână reglementarea chestiunii jidoveşti la Budapesta. Să sperăm că această declaraţie nu va suscita complicaţii prea grave... ».

În spiritul acestui răspuns, Autorităţile ungureşti autorizară delegatul CICR la Budapesta a instala pancarte în jurul lagărelor şi caselor de internare ale jidanilor, pentru a le conferi protecţia Crucii-Roşii. Dacă uzajul acestor pancarte, foarte puţin compatibile cu litera Convenţiei de la Geneva, nu a luat o mai mare amploare, cauza principală a constituie Senatul jidovesc din Budapesta, care a estimat că măsura şi-ar pierde eficacitatea, dacă ar fi generalizată.

De altfel, guvernul maghiar s-a arătat dispus să favorizeze reluarea emigrărilor israelite. CICR a intrat urgent în contact cu Guvernele Marii Britanii şi Statelor Unite, obţinând din partea acestora, chiar din luna august, o declaraţie comună prin care cele două Guverne proclamau dorinţa lor de a facilita prin toate mijloacele emigrarea israeliţilor din Ungaria. In acest scop, CICR fu însărcinat să transmită la Budapesta, din partea Guvernului Statelor Unite, următorul mesaj: « Guvernul Statelor Unite a fost informat de către CICR că Guvernul ungar este dispus să permită anumitor categorii de refugiaţi să părăsească Ungaria... Din motive umanitare legate de cazul jidanilor din Ungaria, el reînoieşte în mod expres asigurarea că va face toate

aranjamentele necesare pentru a proteja jidanii care, în împrejurările actuale, vor obţine autorizaţia de a părăsi Ungaria şi se vor deplasa pe teritoriul uneia dintre Naţiunile Unite sau într-o ţară neutră. El adaugă că va găsi pentru aceste persoane locuri temporare de refugiu, unde ele vor putea trăi în securitate. Guvernele ţărilor neutre au fost informate de asigurările date de Guvernul Statelor Unite şi li s-a cerut să permită intrarea jidanilor din Ungaria, ce se vor putea prezenta la frontierele lor, pe teritoriul lor ».

La 8 octombrie, conform promisiunii făcute CICR-ului încă de la 15 iulie, administraţia maghiară anunţă suspendarea definitivă a deportărilor, anunţând dizolvarea lagărului de la Kistarcea, unde erau grupaţi intelectuali, medici şi ingineri israeliţi, cei internaţi fiind eliberaţi.

Speranţa generată de această declaraţie fu de scurtă durată. Câteva zile mai târziu avea să se pornească în toată amploarea ei marea calamitate a jidanilor din Ungaria. In prezenţa eşecurilor armatei germane, Amiralul Horthy decise să disocieze soarta ţării sale de aceea a Germaniei. La 15 octombrie, el ceru Puterilor aliate un armistiţiu pentru Ungaria. Această declaraţie a avut un imens răsunet printre israeliţi, care fură cei mai ardenţi a manifesta contra puterii ocupante. Totuşi, deşi era în retragere atât în estul cât şi în vestul Europei, armata germană era încă ferm implantată în Ungaria. Regentul eşuă în tentativa sa şi fu arestat. Unguri favorabili germanilor puseră mâna pe putere şi făcură o represiune cu atât mai severă cu cât frontul se apropia şi Budapesta era sub stare de asediu. Focuri de armă fură trase din casele jidoveşti către trupele germane? Sigur este că represiunea s-a făcut mai ales contra israeliţilor. S-a decis evacuarea imediată a acestora din Budapesta şi confiscarea averilor lor. Şaizeci de mii dintre ei, apţi de muncă, urmau a fi dirijaţi pe jos către Germania, pe drumul de Viena. Intre altele, bărbaţii între şaisprezece şi şaizeci de ani şi femeile între paisprezece şi patruzeci de ani erau obligate la muncă forţată pentru construirea de fortificaţii în Ungaria. Restul populaţiei israelite, ca şi invalizii şi bolnavii, trebuia închis în patru sau cinci ghetouri din jurul Budapestei. Nu au scăpat de deportare decât jidanii posesori de paşapoarte cu viză pentru Palestina, Suedia, Elveţia, Portugalia sau Spania.

La început, aceste măsuri au fost însoţite de brutalităţi şi de furturi, contra cărora delegetul CICR a protestat imediat. La 20 octombrie, în urma acestei intervenţii, un decret al ministerului de Interne interzicea jaful. Intre timp, delegatul CICR dădea azil membrilor Senatului jidănesc din Budapesta. Situaţia acestora părea periclitată. Delegatul [Crucii-Roşii] reînnoi demersurile sale, atât faţă de Autoritatea germană cât şi faţă de Guvernul maghiar. La 29 octombrie, potrivit unei comunicaţii radio-difuzate, clădirile CICR beneficiau, ca şi legaţiile, de dreptul de extra-teritorialitate.

Cu poziţia astfel întărită, delegatul CICR s-a consacrat cu şi mai multă autoritate operei de ajutorare a israeliţilor, pe care o începuse cu atâta curaj. « Este greu de înţeles, scria el atunci, dificultatea de a mă ridica contra unei clici care avea puterea în mâini, şi în mijlocul haosului, crimelor şi agresiunilor, la ordinea zilei, a o obliga să manifeste oarecare reţinere şi respect faţă de emblema Crucii-Roşii... ».

Deosebit de tragică era soarta copiilor ai căror părinţi erau deportaţi în lagărele de muncă. Cu ajutorul organului «'Jo Pasztor », delegatul CICR reuşi să organizeze vreo douăzeci de « aşezăminte » (*homes*) în care aceşti

copii fură spitalizaţi, uneori însoţiţi de mamele lor. Personalul sanitar era compus din doici şi infirmiere profesioniste şi din israeliţi pentru care o slujbă în aceste aşezăminte însemna un certificat de protecţie analog celor pe care delegatul CICR îi trecea printre colaboratorii săi.

Agenţii Crucii-Roşii deschiseră astfel bucătării populare, putând distribui până la o sută de porţii de mâncare caldă pe zi. Au fost instalate centre de primire şi de cazare, spitale cu o secţie pentru copii, o secţie de ginecologie şi un post de prim ajutor deschise publicului, « fără distincţie de rasă, nici de credinţă ». Printre altele, delegatul CICR a eliberat treizeci de mii de scrisori de protecţie. Deşi lipsite de orice bază legală, acestea fură respectate de Autorităţi şi îi dispensară pe titularii lor de serviciul muncii.

In noiembrie, o sută de mii de israeliţi din provincie se scurseră către Budapesta. Guvernul a decis să îi parcheze într-un ghetou, împreună cu Jidanii rămaşi la Budapesta, mai ales copiii culeşi din aşezămintele Crucii-Roşii. « Am considerat că sarcina mea principală », scria un alt delegat, « consta în a face astfel încât viaţa să fie cît mai suportabilă în acest ghetou. Cu foarte mare greutate am obţinut de la ministerul maghiar al „Crucilor cu săgeţi", în cursul negocierilor zilnice, condiţii sau concesii al căror rezultat fu asigurarea într-o anumită măsură a vieţii locuitorilor ghetoului. Întrevederi continue avură loc cu Senatul israelit, de o parte şi administraţia oraşului de cealaltă, în vederea asigurării cel puţin a alimentaţiei minime pentru locuitorii ghetoului, într-o vreme când oraşul era bombardat neîncetat, orice trafic fiind oprit şi aprovizionarea din ce în ce mai dificilă ». El obţinu pentru izraeliţi o raţie de 920 de calori, adică două treimi din raţia curentă în închisorile maghiare. Această raţie a putut fi apoi uşor îmbunătăţită, graţie distribuirii de ajutoare.

Cu toate demersurile sale, copiii transferaţi în ghetou fuseseră repartizaţi, câte şaizeci pe cameră, în localuri ce nu putuseră fi nici curăţate, nici dezinfectate. Invocând pericolul epidemiilor, el reuşi ca o comisie specială să viziteze copii. Acest control sanitar a permis trimiterea unui număr cuprins între 500 şi 800 dintre copiii examinaţi în aşezămintele de unde fuseseră retraşi, 300 fiind internaţi în spitale. Ceilalţi copii nu au părăsit ghetoul, fiind luaţi în grijă de rude sau de prieteni. In plus, cu autorizaţia Guvernului, delegaţia trimise în ghetou cinci persoane însărcinate să îi furnizeze regulat rapoarte amănunţite despre nevoile fiecărui copil în alimente şi haine. In sfârşit, din iniţiativa delegatului CICR, o mie de orfani, aleşi « fără distincţie de rasă sau de religie », fură grupaţi în mânăstirea benedictină Panoalma, pusă la dispoziţie de către episcopul de Györ. Plasat sub protecţia Crucii-Roşii, acest azil a fost respectat atât de trupele nemţeşti şi ungureşti în retragere, cât şi de cele sovietice.

Devotamentul şi generozitatea episopului de Györ l-au ajutat foarte mult pe delegatul CICR în opera sa de asistenţă, în ameliorarea hranei şi a cazării coloniilor de israeliţi deportaţi către lagărele de muncă din Germania şi obligaţi să facă zilnic, pe jos, marşuri de câte douăzeci şi cinci sau treizeci de kilometri. Acest prelat a organizat şi finanţat un centru de trecere administrat de agenţii CICR, protejând contra intemperiilor, cel puţin câteva ore, mii de israeliţi în cursul teribilului lor exod. « Grupurile de transport » ale delegaţiei le distribuiau hrană din mers, plătind ţăranii să îi transporte pe cei mai slabi,

câte cincisprezece sau douăzeci în căruţe cu bănci, îngrijind bolnavii şi dându-le medicamente.

La 12 noiembrie, o nouă ameninţare plana asupra spitalelor protejate de semnul Crucii-Roşii, percheziţionate de poliţia ce dorea evacuarea jidanilor. În virtutea privilegiilor ce îi fuseseră recunoscute, delegatul CICR protestă pe lângă Guvern. În urma acestei intervenţii, poliţia fu invitată să se abţină de la evacuarea spitalelor.

Ne putem imagina dificultăţile şi pericolele întâlnite la fiecare pas de reprezentanţii CICR, în acest oraş supus celor mai violente bombardamente. In acţiunea lor curajoasă, ei au fost susţinuţi de devotamentul perseverent al membrilor Senatului jidovesc, ca şi prin acţiunea, la fel de energică şi generoasă, a agenţilor celor două principale puteri protectoare, Elveţia şi Suedia.

Indată după eliberarea Budapestei, cu ajutorul fondurilor Joint Committee din New York, delegatul CICR şi organizaţiile jidoveşti locale constituiră stocuri de alimente şi de medicamente mai importante. In urma deciziei autorităţilor militare ruseşti de îndepărtare a tuturor străinilor, reprezentantul CICR a trebuit să părăsească Budapesta. Cu această ocazie, un ministru ungur l-a omagiat spunându-i că, într-o perioadă dramatică, a reuşit să facă din capitala maghiară « un protectorat al Genevei ».

În România, rolul delegaţiei CICR fu de o mare importanţă, din cauza posibilităţilor existente pentru cumpărarea de produse alimentare. Subsidii şi ajutoare în natură puteau fi trimise din Bucureşti către Polonia şi alte ţări vecine. Pentru ajutoarele de distribuit chiar în România, CICR s-a înţeles cu Crucea-Roşie Română, căreia i-a remis fonduri pentru a face cumpărături. Subliniem că bogaţii israeliţi români au contribuit foarte mult la asistenţa coreligionarilor lor nevoiaşi. De altfel, începând cu 1943, acţiunea CICR în România a fost facilitată de raporturile de încredere pe care delegatul din Bucureşti a ştiut să le întreţină cu Guvernul român.

După ce au fost ţinta persecuţiilor şi deportaţi în lagărele morţii, pe vremea când, sprijinită de Gestapo şi de SS-ul German, « Garda de Fier », luase puterea, în septembrie1940, israeliţii au suferit mai puţine rigori sub dictatura mareşalului Antonescu. Vicepreşedintele Consiliului mai ales, Dl. Mihai Antonescu, însărcinat cu reglementarea chestiunii jidoveşti, s-a arătat înţelegător. « Guvernul romîn », scria el delegatului CICR la Bucureşti, dezaprobă « orice soluţie fizică ce ar ofensa legile civilizaţiei şi sufetul creştin ce domină în străfundul conştiinţei româneşti ».

În decembrie 1943, el a avut o convorbire cu delegatul [CICR], care a facilitat apoi foarte mult acţiunea CICR în favoarea israeliţilor. Obiectul convorbirii a fost mai ales cazul jidanilor deportaţi dincolo de Nistru, în Ucraina. Aceşti israeliţi erau originari din Basarabia sau Bucovina, provincii rataşate României după primul Război mondial şi reluate apoi de URSS, conform tratatului cu Reichul, la începutul celui de al doilea conflict. După manevra din 1941, devenită aliata Germaniei contra URSS, România ocupă aceste două provincii. Vinovaţi în ochii românilor de a fi primit prea bine întoarcerea opresiunii ruseşti, jidanii fură atunci deportaţi. Proiectul Guvernului român, stabilit în acord cu Berlinul, pare să fi fost fixarea acestor israeliţi pe terenurile de colonizat din regiunea Mării de Azov. Acest proiect nu era însă realizabil decât cu preţul înfrângerii URSS. Către sfârşitul lui

1943, trăgând concluziile ce se impuneau din victoriile ruseşti, Guvernul român a decis repatrierea supravieţuitorilor acestei lamentabile migraţiuni, al cărei efectiv se topise de la 200 000 la 78 000. Dl Mihai Antonescu profită rapid de ocazia oferită de demersul delegatului CICR la Bucureşti, pentru a-l însărcina pe acesta cu o misiune de anchetă cu privire la mijloacele pentru efectuarea repatrierii, autorizîndu-l să parcurgă Transnistria pentru a distribui haine şi ajutoare acestor nefericiţi. Intre altele, delegatul obţinu ca jidanii din Cernăuţi, singurii constrânşi să poarte steaua galbenă, să fie scutiţi de această obligaţie ce îi expunea brutalităţii trupelor germane în trecere. A fost stabilit că toate cumpărăturile Crucii-Roşii se puteau efectua liber, la preţurile stabilite prin taxă oficială.

Intors din misiune, delegatul CICR se reîntâlni cu vice-preşedintele Consiliului, atrăgându-i atenţia asupra situaţiei copiilor care, pierzîndu-şi părinţii, erau abandonaţi în Transnistria. Dl Antonescu a promis să permită ieşirea a 150 de copii pe săptămână, cu destinaţia Palestina sau în altă parte, dacă CICR putea organiza călătoria lor. Trei luni mai târziu, Guvernul român oferea două nave de lux recent construite şi blocate în apele turceşti, « Transilvania » şi « Basarabia », sugerând CICR-ului să le cumpere în réméré[264], pentru a facilita transportul emigranţilor sub pavilion elveţian. Protectoare a intereselor britanice, Elveţia putea fi considerată Putere protectoare a israeliţilor ce plecau în Palestina, asimilaţi anticipativ ca resortisanţi britanici.

Emigraţia de până atunci nu fusese decât un paliativ aproape neînsemnat la suferinţele israeliţilor. Bulgaria era închisă emigranţilor călătorind cu un paşaport colectiv, numai israeliţii sub optsprezece ani sau de peste patruzeci şi cinci putuseră ajunge în Turcia, graţie autorizaţiilor individuale. Transportul pe mare, cu plecare din porturile româneşti, oferea posibilităţi mai bune de emigrare. Totuși, dincolo de dificultăţile jidanilor la plecare, era aspectul politic, pentru Marea-Britanie, al problemei reprezentate de fluxul israeliților, aceştia fiind consideraţi ca intruşi de către majoritatea populaţiei locale dintr-un teritoriu sub mandat britanic. Prima navă, Struma, plecă din Constanţa către Palestina, la începutul lui 1942. Ea a fost însă imobilizată la Istambul pentru o avarie, apoi a fost obligată la cale întoarsă către România, întrucât nu a putut obţine autorizaţia de a-şi continua călătoria. Nava a naufragiat însă şi 750 de emigranţi au pierit. Acest precedent dezastruos îndemna la prudenţă.

CICR-ul a consimţit să acorde transporturilor de emigranţi protecţia semnului Crucii-Roşii, interpretând extensiv dispoziţiile celei de a X-a Convenţii de la La Haye, din 1907, ce reglementa folosirea navelor-spital, considerând că folosirea cargourilor transportând ajutoare pentru prizonierii de război sau internaţii civili, ce navigau sub controlul său, era protejată prin insigna Genevei. El ar fi vrut să facă aceasta numai cu acordul tuturor puterilor interesate. In acest scop, consimţământul său a fost subordonat următoarelor condiţii prealabile : organizaţiile de transport trebuiau să închirieze nave neutre, servind exclusiv transportului de emigranţi, urmând a

---

[264]. Clauză comercială prin care vânzătorul îşi rezervă dreptul răscumpărării lucrului vândut, în schimbul restituirii preţului de vânzare şi a rambursării taxelor respective. (NT).

fi însoţite de un reprezentant al CICR; navele nu puteau naviga decât după obţinerea autorizaţiilor necesare şi a acordului asupra rutei de urmat, din partea tuturor beligeranţilor interesaţi.

Din păcate, aceste condiţii nu fură niciodată realizate. Totuşi, [nava] *Bellacita*, autorizată de România să efectueze transportul săptămânal al copiilor jidani între Constanţa sau Mangalia şi Istambul, călători sub protecţia Cruci-Roşii române, CICR-ul notificând călătoriile respective tuturor beligeranţilor.

Pentru delegatul de la Bucureşti, un grav caz de conştiinţă se prezentă cu ocazia îmbarcării jidanilor pentru Palestina pe două vapoare bulgare, *Milka* şi *Maritza*, închiriate de către organizaţiile sioniste. Pe bună dreptate, el se temea ca aceştia să nu împărtăşească soarta celor de pe *Struma*. De altfel, şefii organizaţiilor jidoveşti nu erau de acord asupra numelor de pe lista de emigranţi, iar Autorităţile româneşti au încredinţat CICR-ului arbitrarea diferendului. Delegatul s-a limitat a controla documentele de emigraţie ale interesaţilor, favorizându-le astfel plecarea. In august 1944, CICR sfârşi prin a admite că navele de emigranţi puteau arbora emblema Crucii-Roşii chiar şi în absenţa unora dintre condiţiile pe care el le pusese.

In ziua de 23 a aceleiaşi luni, Regele României puse capăt Guvernului mareşalului Antonescu, începând negocieri de armistiţiu cu Puterile aliate. Legile rasiale fură imediat abolite în România.

Totuşi, opera de asistenţă a CICR în favoarea israeliţilor a continuat până la sfârşitul războiului.

In raportul ei din decembrie 1944, delegaţia CICR la Bucureşti constată că graţie trimiterilor Joint Committee din New York şi a colectelor efectuate pe loc, ea a putut face faţă nevoilor a 183 000 de israeliţi români, anume: 17 000 de deportaţi repatriaţi din Transnistria, 90 000 de persoane (adică 30 000 de bărbaţi, exceptaţi de munca obligatorie, şi familiile acestora), 20 000 de evacuaţi din micile oraşele şi sate, 10 000 de evacuaţi din zona războiului, 20 000de lipsiţi de locuinţă din cauza bombardamentelor, 20 000 de muncitori şi funcţionari privaţi de slujbele lor, 6 000 de unguri, găsiţi în Transilvania de Nord, ce reuşiseră să se sustragă deportărilor.

Această acţiune umanitară merită elogiile Preşedintelui Uniunii americane a jidanilor din România, care, în martie 1945, scria delegatului CICR la Washington: « Ajutorul asigurat de CICR populaţiei jidăneşti din România a fost apreciat la justa sa valoare, nu numai de către Dr Şafran, Mare Rabin de România şi de către comunităţile private ale acestei ţări, ci şi de miile de membri ai Uniunii noastre, ale căror rude au beneficiat de acest ajutor. In România, CICR a făcut coreligionarilor noştri servicii cu adevărat inapreciabile ». Dl Joseph C. Hyman, vicepreşedintele American Joint Distribution Committee din New York, omagiase deja Instituţia din Geneva. Într-un articol intitulat « Joint-ul elogiază CICR-ul », publicat în periodicul *News*, la 16 februarie 1945, el scrisese că : « Mii de israeliţi datorează viaţa ajutorului ce le-a fost asigurat de către CICR... Peste tot în lume unde Joint-ul nu poate interveni direct, ştim că putem conta pe CICR pentru a zbura în ajutorul iudasmului oprimat ».

Volumul III al *Raportului CICR*, mai ales paginile 77-88, 365-371, 519-521, 558-570 comportă alte pasaje ce pot fi citate la nevoie.

Reamintim că obiectivul nostru este de a stabili tabloul exact şi raţional a ceea ce s-a întâmplat cu jidanii din Slovacia, Croaţia şi Ungaria. Totuşi, anumite chestiuni ridicate de acest extras merită măcar câteva observaţii.

In extrasul prezentat există destule aluzii la o « exterminare », ce pot da cititorului grăbit impresia că Crucea-Roşie acceptă alegaţiile exterminării. Dacă ne gândim însă bine, vedem că această impresie nu este cu adevărat justificată şi că, deşi formulată, ea nu este pertinentă. Ni se spune că Statul naţional-socialist « făcuse din israeliţi veritabili paria, că inflexibilele legi rasiale destinau (...) exterminării sistematice », dar nu a existat, după cum se ştie, nicio legislaţie în acest sens, iar prin « exterminare » se înţelege crimă în masă. De asemenea pentru « ei erau (...) deportaţi în lagărele morţii », era adevărat în cazul celor ce fuseseră înrolaţi pentru muncă şi expediaţi în lagărele de concentrare pe timpul celor mai rele perioade (1942 şi 1945). Se « pare » că « zeci de mii » de jidani slovaci au ajuns « în lagărele de exterminare ». Numai Dumnezeu ştie care erau aceste « lagăre ale morţii » în care jidanii români fură expediaţi în 1940, care a fost semnificaţia lagărelor românești. In orice caz, nu a fost vorba de o măsură germană.

In volumul III citim (p. 519) că « în momentul în care ostilităţile au ajuns pe pământ unguresc, [începutul lui octombrie 1944], CICR era reprezentat la Budapesta de un delegat ce făcu tot posibilul pentru a împiedica exterminarea jidanilor unguri ». Mai departe (pp. 558-559), citim că, în vremea războiului, « confruntaţi cu măsurile de exterminare, toţi israeliţii fuseseră deportaţi în modul cel mai inuman şi închişi în lagăre de concentrare, siliţi la muncă forţată sau la moarte ». Ei erau « supuşi unui regim special, vizând în mod mai mult sau mai puţin deschis exterminarea lor ».

Nu vedem decât două motive posibile pentru prezenţa acestor remarci ambigui şi/sau foarte generale. Primul este că : ele sunt acolo pentru că autorii *Raportului CICR*, sau majoritatea lor, din cauza presei, a proceselor pentru crime de război, a deportărilor, a ostilităţii arătate de naziști faţă de jidani şi a faptului că nemţii doreau expulzarea jidanilor din Europa, credeau în alegaţiile din timpul şi de după război, în legătură cu exterminările. Nimeni nu

a văzut cu ochii lui un jidan pe cale de a fi exterminat ! Al doilea motiv posibil constă în faptul că este vorba de observaţii sau remarci cu caracter politic şi un rol în cadrul relaţiilor publice. De exemplu, deşi germanii şi ungurii au autorizat activitatea CICR în Ungaria şi că ruşii l-au expulzat, Raportul nu găseşte de spus nimic mai pupincuristic decât că Budapesta ar fi fost « eliberată » de ruşi.

Evident, cititorul dotat cu spirit critic va dori ca noi să acceptăm, prima explicaţie, măcar pentru a continua discuţia. Din acest punct de vedere, nu vom face nici un fel de obiecţie. În ce priveşte analiza noastră, acest lucru nu implică cine ştie ce diferenţă, pentru că tot ce vrem să aflăm din *Raportul CICR* este ce s-a întâmplat cu jidanii din Slovacia, Croaţia şi Ungaria. Prezenţa în *Raport* a remarcilor în legătură cu « exterminarea », într-o epocă în care acuzaţiile amănunţite despre acestea făcuseră obiectul unei largi publicităţi, ne ajută în realitate pentru că, indiferent de cum le vom explica, eventualitatea exterminării majorităţii sau a unui număr important dintre jidanii din Slovacia, Croaţia şi Ungaria face parte exact din obiectul *Raportului*. In consecinţă, nu ar trebui să credem că absenţa alegaţiilor precise cu privire la exterminare ar însemna că eventualitatea acesteia nu face parte dintre chestiunile abordate de către CICR. Ele înseamnă doar că CICR nu a întâlnit fapte precise ce ar putea confirma alegaţiile privind exterminarea.

Fără să uităm aceste consideraţii, ne putem întreba, în lumina acestui *Raport*, ce s-a întâmplat cu jidanii din Slovacia, Croaţia şi Ungaria? Influenţa germană anterioară lui 1944 determinase deportarea unui anumit număr de jidani slovaci către Est. Totuşi, *Raportul* nu formulează nicio ipoteză cu privira la existenţa unei exterminări acolo (la Est), acceptând pur şi simplu versiunea după care jidanii au fost deportaţi şi atât. Incepând cu 1944, influenţa germană în cele trei ţări era cam aceeaşi şi nimic foarte important nu s-a produs înaintea toamnei 1944, când germanii au internat, sau au încercat să interneze, un mare număr de jidani, din motive de securitate valabile, deportând, pe deasupra, un anumit număr de jidani unguri în Germnia, pentru a-i pune la muncă.

Desigur, între martie şi octombrie 1944 jidanii unguri au traversat anumite evenimente. In orice caz, abia cele de după octombrie 1944, după arestarea lui Horthy, fură cele mai grave. Extrasul prezentat insistă de două ori asupra acestui lucru. In

plus, situarea datei critice în toamna lui 1944 se acordă din plin cu ceea ce ni se spune despre ţările vecine, Slovacia şi Ungaria.

După 15 octombrie « avea să se pornească în toată amploarea ei marea calamitate a jidanilor din Ungaria », din cauză că « germanii strânseseră şurubul, începând cu martie 1944 » ceea ce, în octombrie 1944, « a provocat o criză foarte violentă : ucideri, spolieri, deportări, muncă forţată, captivitate ». Atunci, « populaţia israelită [...] suferi din greu şi fu decimată, mai ales în provincie ».

Repetăm : un anumit număr de evenimente s-au produs înainte de octombrie 1944, inclusiv deportări, dar *Raportul* afirmă fără ambiguitate că cele ce au început în octombrie 1944 fură cele mai importante pentru jidanii unguri. « Uciderile » şi « spolierile » se referă probabil la acţiunile individuale ale anumitor unguri, efectuate, poate, cu încurajarea implicită sau cel puţin indiferenţa noului guvern-marionetă. *Raportul* este foarte precis cu privire la « deportări » şi măsurile de « muncă forţată » luate în octombrie 1944. Jidanii fură puşi la muncă pentru a construi fortificaţii în Ungaria, iar nemţii deciseră să expedieze 60 000 în Germania, pentru muncă. In realitate, numărul celor ce au fost deportaţi în cadrul acestei acţiuni este cuprins între 35 000 şi 45 000. Din lipsă de trenuri, jidanii trebuiră să mărşăluiască cel puţin până la Viena, iar Crucea-Roşie a organizat ajutoare tot lungul drumului[265].

Nu este posibil ca delegaţia CICR în Ungaria să fi ignorat măsurile anti-jidăneşti anterioare lui 1944, care au egalat în rigoare sau chiar au depăşit pe cele aplicate în octombrie 1944. Senatul jidănesc din Budapesta era domiciliat în chiar legaţia Crucii-Roşii, fiind desigur pe deplin informat de afacerile jidăneşti din Ungaria. In plus, alegaţiile ulterioare despre exterminare ar fi trebuit, cum vom vedea, să « reamintească » delegatului evenimentele mult mai dramatice de la începutul anului, dacă acestea chiar au avut loc cu adevărat.

Inaintea examinării alegaţiilor precise de exterminare a jidanilor maghiari, să abordăm câteva puncte din *Raport* cu privire la lagărul din Theresienstadt.

In cursul capitolelor precedente am făcut unele observaţii despre acest lagăr din Boemia-Moravia, partea occidentală a Cehoslovaciei. Observaţiile sau remarcile noastre concordă cu

---

[265]. Crucea-Roşie (1948), vol. III, p. 568.

cele din extrasul citat. Ceea ce frapează în Raportul CICR este că acest lagăr constituia « o experienţă încercată de anumiţi conducători ai Germaniei, mai puţin ostili israeliţilor, se pare, decât alţi responsabili ai politicii rasiste a Guvernului german şi care voiau să dea jidanilor posibilitatea de a-şi organiza viaţa în comun, într-un oraş administrat de ei înşişi, bucurându-se de o autonomie aproape completă ».

Politica cu privire la jidani era condusă de serviciul lui Eichmann din sânul RSHA, din cadrul SS. « Specialist pentru toate chestiunile jidoveşti », Adolf Eichmann, însoţit de colonelul Erwin Weineman, a ghidat delegaţia Crucii-Roşii la Theresienstadt, în cursul vizitei din 6 aprilie 1945. Seara, în cursul unei reuniuni, Eichmann a explicat delegaţilor « că Theresienstadt era o creaţie a Reichsführer-ului Himmler », expunând filosofia corespunzătoare, pe care extrasul din *Raportul CICR* ne-a transmis-o fidel. Eichmann adăga că el « personal, nu aprobă pe de-a-ntregul aceste metode, dar că, în calitate de soldat, se supune ordinelor Reichsführer-ului[266]».

In consecinţă, este clar că Theresienstadt era o operaţiune a anumitor şefi SS. Aceştia erau acei « anumiţi conducători ai Reich-ului ». In plus, se ştie că Heydrich, şeful RSHA, este cel ce a luat decizia înfiinţării lagărului Theresienstadt, curând după ce a devenit vice-protector al Moraviei, în septembrie 1941[267].

Cele văzute de Crucea-Roşie la Theresienstadt făceau parte din politica ordinară SS. Interesant de reţinut este că *Raportul* spune, fără comentarii, că delegatul pusese întrebări legate de « plecările către Est » şi că CICR nu întreabă nimic cu privire la interpretările sinistre ce s-ar fi putut da acestor « transferuri [...] la Auschwitz », în ciuda acuzaţiilor formulate pe tema asta (între 1945 şi 1948, data *Raportului CICR*, NT).

Pentru a evalua în mod critic *Raportul* Crucii-Roşii, nu trebuie să pierdem din vedere două aspecte. In primul rând, anumite judecăţi nu pot fi formulate fără să ţinem seamă de aspectul complezenţă. Semnele caracteristice ale complezenţei în publicaţiile unei organizaţii caritative se manifestă prin exagerarea eficacităţii măsurilor luate. In cazul că nicio măsură nu s-a luat, lipsa de eficacitate este imputată slabei generozităţi a donatorilor potenţiali, reproş adesea fondat. Nu trebuie să ne

---

[266]. REITLINGER, pp. 512-513; Crucea-Roşie (1947), pp. 99-100.
[267]. REITLINGER, pp. 176-177 ; SHIRER (1960), p. 991.

surprindă, de exemplu, dacă descoperim că jidanii ce au mers pe jos până la Viena sau copiii jidani ajutaţi de Crucea Roşie au suferit în realitate ceva mai mult decât pare să sugereze Raportul. (Bineînţeles, nu pretind că exact aşa au stat lucrurile).

A doua rezervă priveşte inevitabilul partizanat politic rezultat din presiunile politice externe. Calificarea de « eliberare » a cuceririi Budapestei, de către ruşi, este o bună dovadă în acest sens. Situaţia din 1948 a fost de aşa natură încât partizanatul politic al *Raportului* nu putea fi decât anti-german, lucru evident de-a lungul *Raportului*. Din fericire, lectura *Raportului* pe fondul unor întrebări precise, despre subiectele din competenţa CICR-ului şi a delegaţilor acestuia, arată că partizanatul Crucii-Roșii rămâne fără consecinţe reale.

Totuşi, cu privire la punctele pe care le-am ales, judecata mea nu depinde de o interpretare a *Raportului* ce l-ar face să zică altceva decât zice în realitate, sau care nu ar vrea să îl lase să spună ceea ce de fapt spune. Nu ofer o interpretare paralelă a alegaţiilor de exterminare ce insistă să atribuim unor termeni sau expresii ca *Leichenkeller*, *Badeanstalt*, « tratament special », « gata de transport » înţelesuri concordante cu alegaţiile de exterminare ce circulară în vremea războului. Nu le vom căuta râcă şi nu ne vom revolta contra celor ce persistă a interpreta *Raportul* ca indicând, la modul general, că germanii au încercat să îi extermine pe jidani. Din acest Raport nu contează decât ceea ce delegaţii CICR pot spune ca martori ai anumitor evenimente, pe care statutul lor i-a pus în situaţia să le vadă de aproape, chiar direct, cu ochii lor.

V. 2. Propaganda din 1944

In linii mari, am văzut ce s-a petrecut în Ungaria. De data asta vom examina mai îndeaproape alegaţiile cu privire la exterminare. Mai întâi, vom trece în revistă propaganda anului 1944, apoi acuzaţiile de după război, care au contribuit deopotrivă la legenda exterminării jidanilor maghiari. Există importante diferenţe dar şi importante similitudini între propaganda anului 1944 şi alegaţiile propagandistice ulterioare. Pentru studiul propagandei anului 1944, vom utiliza încă odată ca sursă ziarul *New York Times*.

In 1944, ppropaganda asupra atrocităţilor şi a exterminării a fost neîntreruptă :

12, februarie 1944, p. 6

Un tânăr jidan polonez, scăpat dintr-o execuţie în masă din Polonia […] a repetat o poveste [după care, la Belzec] […] jidanii erau puşi cu forţa pe o platformă metalică funcţionând ca un ascensor hidraulic, care îi cobora într-o imensă pivniţă plină cu apă […] Ei erau astfel elctrocutați de curentul ce traversa apa.

Această acuzaţie fusese deja lansată la Londra, în 1942[268], iar noi deja am întâlnit-o în Capitolul III, în articolul din *New York Times* din 20 decembrie 1942. Totuşi, în primăvara şi vara lui 1944, propaganda punea accentul pe jidanii maghiari. Imediat după începutul ocupaţiei germane :

21 martie 1944, p. 4

Soarta a 800 000 de jidani din Ungaria era una dintre preocupările imediate ale cercurilor jidoveşti din Stokholm.

Preşedintele Roosevelt s-a implicat în mod direct într-un discurs ce îi fusese preparat de către War Refuge Board[269]:

25 martie 1944, p. 4

In acest timp, în cea mai mare parte din Europa şi în anumite regiuni din Asia, tortura şi uciderea sistematică a civililor – bărbaţi, femei, copii – de către naziști şi japonezi continua neîncetat. In zonele supuse agresorilor, polonezi, cehi, norvegieni, olandezi, danezi, francezi, greci, ruşi, chinezi, filipini nevinovaţi – şi mulţi alţii au murit de foame sau de frig ori fură asasinaţi cu sânge rece în cadrul unei campanii sălbatice.

Masacrele din Varşovia, Lidice, Harkov şi Nanking – tortura şi uciderea brutală, de către japonezi, nu numai a civililor, dar şi a bravilor noştri soldaţi şi aviatori americani, sunt exemple clare de ceea ce se petrece zi de zi şi an după an, peste tot unde naziștii sau japonezii sunt la putere şi liberi de a-şi continua planurile lor barbare.

Una din crimele cele mai odioase din întreaga istorie – începută de naziști în zilele păcii şi multiplicată cu o sută în timpul războiului – uciderea masivă şi sistematică a jidanilor din Europa, continuă fără încetare, cu fiecare oră ce trece. Ca urmare a evenimentelor din aceste ultime zile, sute de mii de jidani, care deşi confruntaţi cu persecuţiile, au găsit cel puţin refugiu contra morţii în Ungaria şi Balcani, sunt în prezent ameninţaţi cu distrugerea, pe măsură ce forţele hitleriste se apropie de aceste regiuni. Ar fi o imensă tragedie dacă aceşti oameni inocenţi, ce deja au supravieţuit la zece ani de hitlerism, ar pieri chiar în ajunul triumfului asupra barbariei simbolizate de persecuţia lor.

[…] Toţi cei ce au participat în cunoştinţă de cauză la deportarea jidanilor în Polonia, sau a norvegienilor şi francezilor în Germania, trimiţându-i la moarte, sunt la fel de vinovaţi ca şi călăii. Pedepsa se va împărţi între cei ce îşi împart greşeala.

---

[268]. REITLINGER, p. 148.
[269]. US-WRB (1945), p. 49.

[…] Deocamdată şi până la victoria, care de acum este asigurată, Statele Unite vor persevera în efortul de a ajuta victimele brutalităţii naziştilor şi japonezilor. In măsura în care operaţiile militare o vor permite, guvernul american va folosi toate mijloacele de care dispune pentru a ajuta toate victimele călăilor nazişti şi japonezi (fără deosebire de rasă, religie sau culoare) de a fugi de persecuţii. Facem apel la toate popoarele libere din Europa şi din Asia, de a-şi deschide temporar frontierele pentru toate victimele opresiunii. Vom găsi pentru aceştia azile şi cele necesare pentru a-i hrăni şi a-i ajuta până ce tiraniile vor fi izgonite din ţările lor, unde se vor putea întoarce.

In numele justiţiei şi al omenirii, fie ca toate popoarele iubitoare de libertate să se ralieze la această cauză justă.

1 aprilie 1944, p. 5

Ungaria anunţă decrete anti-jidăneşti

[…] întemeiate pe legile naziste de la Nuremberg […]

a căror natură era apoi descrică în termenii următori:

16 aprilie 1944, p. 17

[…] înregistrarea şi lichidarea tuturor bunurilor jidoveşti […]

28 aprilie 1944, p. 5

[…] ştiri recente din Ungaria arată că 300 000 de jidani au fost deplasaţi din părţile de Est şi Nord-Est ale ţării către ceea ce este desemnat sub numele de lagăre de adunare.

10 mai 1944 **De la Joseph Levy**

[…] fapt este că Ungaria […] pregăteşte acum distrugerea jidanilor maghiari prin metodele cele mai diabolice […] guvernul lui […] Sztojay […] este pe punctul de a începe exterminarea a aproximativ 1 000 000 de fiinţe umane […]. Guvernul din Budapesta a decretat înfiinţarea în diferite părţi ale Ungariei de « băi speciale » pentru jidani. Aceste băi sunt în realitate imense camere de gazare amenajate pentru uciderea în masă, ca şi acelea care au fost instalate în Polonia, în 1941.

18 mai 1944, p. 5 **De la Joseph Levy**

80 000 de jidani din provinciile carpatice […] au fost trimişi în lagărele din Polonia, pentru a fi asasinaţi.

9 iunie 1944, p. 5

300 000 de jidani maghiari au fost internaţi în lagăre şi ghetouri [în Ungaria] […].

18 iunie 1944, p. 24

[…] conform recentelor declaraţii ale Primului ministru maghiar Doeme Sztojay, jidanii sunt exterminaţi pentru a face « loc ungurilor din America, pentru ca aceştia să se poată întoarce în patria lor, după război ».

20 iunie 1944, p. 5

7 000 de jidani cehoslovaci internaţi la […] Terezin […] au fost târâţi către camerele de gazare în lagărele de concentrare germane de tristă celebritate Birkenau şi Oswiecim. Confirmarea execuţiei, acolo, a mai multor

mii de persoane a fost recent adusă la Londra de către un tânăr polonez ce fusese închis în cele două lagăre.

25 iunie 1944, p. 5

Un mesaj (al rezistenţei poloneze) a anunţat că noi masacre au avut loc în lagărul de concentrare de la Oswiecim. Ele sunt efectuate cu gaze, în ordinea următoare: jidanii, prizonierii de război, indiferent de naţionalitate, apoi invalizii. Cam o sută de mii de jidani au fost deja expediaţi la Osviecim, pentru a fi executaţi […]

27 iunie 1944, p. 6

Hull a notificat Ungariei să înceteze cu tratamentul incorect al jidanilor şi a avertizat că ofiţerii germani şi oamenii […] care au […] luat parte […] la atrocităţi, masacre şi execuţii vor fi pedepsiţi.

2 iulie 1944, p. 12

Surse ungureşti din Turcia raportează că cei 350 000 de jidani […] au fost adunaţi la un loc pentru a fi deportaţi în lagărele morţii din Polonia. La data de 17 iunie, 400 000 au fost expediaţi în Polonia ; se crede că cei 350 000 rămaşi vor fi trimişi la moarte înainte de 24 iulie.

La 3 iulie (p. 3) « raportul », ce va deveni mai târziu « Raportul WRB », a fost publicat ca raport a două comitete de ajutorare din Elveţia, precizându-se că, după 6 aprilie, 400 000 de jidani maghiari au fost expediaţi la Auschwitz-Birkenau. Crematoriile comportă, se zice, 50 de cuptoare, fiecare dintre ele putând conţine între 8 şi 10 cadavre odată. La 6 iulie (p. 6) istoria s-a repetat, Eden cauţionând acuzaţiile iar

Congresul [jidovesc mondial] a fost avizat în urmă cu peste cincisprezece zile că 100 000 de jidani recent deportaţi din Ungaria în Polonia au fost gazaţi în lagărul morţii de tristă celebritate, Oswiecim. Intre 15 şi 27 mai, şaizeci şi două de vagoane încărcate cu copii jidani […] şi alte şase pline cu adulţi jidani au trecut zilnic prin gara Plaszow, în apropiere de Cracovia. De asemenea, deportări masive au început de la Theresienstadt, în Cehoslovacia, unde până acum jidanii nu avuseseră probleme.

13 iulie 1944, p. 3

2 500 de bărbaţi, femei şi copii jidani […] vor sosi în lagărele Auschwitz şi Birkenau înainte de sfârşitul săptămânii, ştiind probabil dinainte care le va fi soarta.

La 15 iulie (p. 3) Hull a condamnat încă odată presupusa asasinare a jidanilor maghiari. Apoi, venind de la « rezistenţa polonezã »:

4 august 1944, p. 5

Un curier […] a declarat că jidanii maghiari sunt în continuare expediaţi la Oswiecim, douăsprezece trenuri la fiecare douăzeci şi patru de ore. In graba lor […], germanii […] au ucis copiii mici cu bastoanele. « Numeroase cadavre au fost arse în aer liber, a spus el, crematoriile fiind supra-solicitate ».

La 11 august (p. 4), într-o scrisoare către regele Suediei, Horthy declară că deportările de jidani au încetat şi că aceştia sunt autorizaţi să părăsească Ungaria.

Propaganda conţine prea multe contradicţii pentru a putea atinge nivelul pe care acuzaţiile îl vor avea ulterior. Versiunea actuală este că între mijlocul lunii mai şi începutul lui iulie 1944, aproximativ 400 000 de jidani maghiari, culeşi din districtele exterioare Budapestei, au fost deportaţi cu trenul de către germani, aproape toţi la Birkenau, asasinarea lor fiind scopul principal al deportărilor. Această operaţie ar fi vizat în esenţă lichidarea jidanilor maghiari, dar nu din Budapesta, unde, în ansamblul lor, jidanii nu au avut probleme. Nici măcar Birkenau nu a fost conceput pentru un număr atât de mare de asasinate, astfel încât numeroase cadavre fură arse în gropi, multe victime fiind mai curând împuşcate decât gazate[270].

Este evident că un astfel de eveniment nu s-ar fi putut produce şi nu ar fi putut face obiectul unei publicităţi mondiale fără ca delegaţia CICR de la Budapesata să o ştie. Evenimente atât de considerabile şi de monstruoase nu ar fi putut fi trecute sub tăcere cu o astfel de dezinvoltură, de către autorii secţiunii « Ungaria » din documentul CICR pe care l-am examinat. Extractul insistă asupra faptului că principalele necazuri ce i-au afectat pe jidanii maghiari s-au produs începând cu octombrie 1944, după arestarea lui Horthy. De altfel, după cum am văzut, Raportul CICR conţine o serie de observaţii generale despre « exterminare », astfel că el ar fi specificat sigur o exterminare de jidani maghiari, dacă aceasta ar fi fost realitatea. Este evident că nimic nu este adevărat în aceste alegaţii privind exterminarea jidanilor maghiari.

Se cuvine să formulăm câteva observaţii privind populaţia jidănească din Ungaria, la începutul lui 1944. Naziştii utilizau cifra de 700 000 sau 750 000[271]. Cartea lui Ruppin, publicată în 1940, raportează că populaţia jidovească mghiară a trecut de la 440 000 la 480 000 în toamna lui 1938, în urma anexării anumitor teritorii din Slovacia. In primăvara lui 1939, a fost anexată Ucraina subcarpatică, astfel că în iunie 1939 trăiau în

---

[270]. REITLINGER, pp. 447-487; HILBERG, pp. 509554, 599-600.

[271]. NG-2586-G în TMN, vol. 13, p. 212; NO-5194, parte din raportul Korherr, ce este reprodus de POLIAKOV & WULF (1955), pp. 340-248; NG-5620, citat de către HILBERG, p. 513.

Ungaria aproape 590 000 de jidani. Se ştie că un bun număr de jidani ne-maghiari, mai ales polonezi, sau refugiat în Ungaria după 1939, astfel că cifra lui Ruppin, de 590 000 de jidani înainte de război s-ar fi putut foarte bine ridica la 700 000 sau 750 000, cifră utilizată de către germani. In ce priveşte populaţia Budapestei, cifra lui Ruppin pentru 1930 este de 200 000, care nu a putut creşte ca urmare a anexiunilor teritoriale. Intr-o anumită măsură ar fi putut totuşi creşte în cei zece ani de după 1930, graţie jidanilor germani şi austrieci şi, într-o măsură mai mare graţie jidanilor din Polonia şi alte ţări, după 1939. Supoziţia că, în primăvara lui 1944, Budapesta ar fi avut 300 000 de jidani, ni se pare rezonabilă. Ajungem astfel la o idee relativ clară cu privire la populaţia jidovească a Ungariei şi a Budapestei, în 1944. Deportarea a 400 000 de jidani sau chiar mai mult, care nu locuiau în Budapesta, ar fi însemnat deplasarea tuturor jidanilor aproape, ce nu locuiau în capitala maghiară. Nu numai că aceasta nu s-ar fi putut petrece fără ca delegaţia Crucii-Roşii să prindă de veste dar atunci ne-ar fi foarte greu să înţelegem de unde a putut veni « suta de mii de jidani » care, în noiembrie, « se revărsau în masă peste Budapesta, venind din provincie[272]».

Există şi alte argumente contra alegaţiilor exterminaţioniste. Mai întâi vom vedea că acuzaţiile precizează că dispoziţii speciale fură luate cu ocazia unei conferinţe la Viena, la începutul lunii mai, pentru a furniza patru trenuri pe zi în vederea deportărilor şi că aceste trenuri au fost într-adevăr furnizate după cum se pretinde. Aceasta înseamnă că în săptămânile cruciale de dinainte şi după 6 iunie 1944, în momentul când Wehrmacht-ul ducea lipsă de trenuri şi când cele două fronturi ameninţau să se prăbuşească, germanii furnizau mijloace suplimentare de transport feroviar, care ar fi pus în dificultate resursele oricărui sistem de transport pe cale ferată, chiar şi în cele mai bune condiţii. Un astfel de lucru este deci incredibil. Nu strică să privim harta cu atenţie, pentru a vedea că deplasarea de la Budapesta la Auschwitz cu trenul este foarte dificilă şi lungă, din cauza munţilor din partea răsăriteană a Cehoslovaciei.

---

[272]. RUPPIN, pp.30-31, 68.

V. 3. Unde sunt fotografiile?

Un al doilea argument contra acuzaţiilor exterminaţioniste priveşte această întrebare, ce se pune atât de des : de ce Aliaţii nu au încercat să bombardeze camerele de gazare despre care, chipurile, toată lumea avea « cunoştinţă » în momentul asasinării prezumtive a jidanilor maghiari. Intrebarea poate fi considerabil lărgită.

La 8 iunie 1944, cea de a 15-a flotă aeriană americană, bazată în Sudul Italiei, a primit ordin de a intensifica bombardamentul asupra ţintelor petrolifere. Echipajele bombardierelor au primit lista precisă a ţintelor petrolifere din estul şi sud-estul Europei. Ţinta principală, căreia i s-a acordat cea mai mare atenţie a fost regiunea Ploieşti, din România. Una din ţintele de pe listă era lagărul Auschwitz, care a fost bombardat mai întâi la 20 august, apoi în septembrie şi decembrie 1944[273].

In timpul celui de al II-lea Război mondial, Aliaţii au utilizat foarte mult fotografiile aeriene pentru operaţiile lor de bombardament. Unul din obiective era evaluarea pagubelor produse de atacurile aeriene, un altul era chiar pregătirea acestor atacuri. Era vorba de determinarea faptului dacă o ţintă merită sau nu să fie bombardată, de evaluarea importanţei şi naturii ei în dispozitivul de apărare al regiunii respective[274]. Este sigur că, după ordinul din 8 iunie 1944, serviciile de informaţii au fotografiat cu deamănuntul lagărul Auschwitz şi regiunea înconjurătoare. Americanii ar trebui să fie în măsură de a furniza fotografii arătând jidanii maghiari în drum spre Auschwitz, pentru a fi împuşcaţi sau arşi în aer liber. Nici nu ar fi avut nevoie de cine ştie ce dispoziţii speciale pentru a ni le prezenta fie în momentul masacrelor presupuse, fie cu ocazia proceselor ulterioare. Aceste fotografii ar fi fost o dovadă a alegaţiilor exterminaţioniste. Bineînţeles, pentru ca ele să fie pe deplin convingătoare ar fi trebuit aleasă prima perioadă, întrucât în ianuarie 1945 lagărul de la Auschwitz a fost cucerit de ruşi.

Fotografia din Ilustraţia n° 7 ar fi fost luată la Auschwitz, în august 1944. Am vorbit deja despre ea şi am plasat-o în contextul respectiv. In orice caz, numărul de cadavre ce apar în

---

[273]. CRAVEN, pp. 280-302, 641 sqq; CARTER (v. « Auschwitz » în Index).
[274]. C. B. SMITH, p. 167.

fotografie corespunde în mare cu rata mortalităţii ordinare la Auschwitz, mai ales pentru anul 1942.

Cu toată atenţia arătată jidanilor maghiari şi lagărului de la Auschwitz şi în ciuda promisiunii lui Roosevelt, făcută public la 25 martie, americanii nu au intreprins nimic pentru a preveni aceste deportări, fie bombardând căile ferate, fie presupusele « camere de gazare ». De asemenea, nu au profitat de ocazie pentru a prezenta dovezile fotografice ale alegaţiilor. Se pare că nu dispun de astfel de dovezi, deşi fotografii s-au făcut cu duiumul.

La 23 februarie 1979, *Washington Post* anunţa că doi experţi CIA, în analize fotografice, au făcut publice rezultatele studiului lor al fotografiilor aeriene din 1944. Deşi se afirmă că aceste fotografii furnizează, într-un anumit fel, dovezi în sprijinul tezei exterminaţioniste, ceea ce se vede este exact ceea ce am determinat noi aici. Studiul experţilor Dino A. Brugioni şi Robert G. Poirier este intitulat *The Holocaust Revisited : A Retrospective Analysis of the Auschwitz-Birkenau Extermination Complex* şi este disponibil la « Public Affairs Office » de pe lângă CIA (Washington[275]).

Aceste consideraţii, adică Raportul Crucii-Roşii, prodigioasa imposibilitate a unei exterminări a jidanilor maghiari în primăvara şi vara lui 1944, plus absenţa fotografiilor decurgând din supremația aeriană a Aliaţilor ne obligă să tragem concluzia că nimic care ar putea să semene cât de cât cu exterminarea nu li s-a întâmplat jidanilor maghiari.

V. 4. Raiduri aeriene la Auschwitz. Rudolf Vrba mai rapid ca viteza

Vom studia imediat ceea ce ni se prezintă drept dovezi privind alegaţiile exterminaţioniste. Mai întâi însă vom face o remarcă în ce priveşte data primului raid aerian aliat deasupra lagărului Auschwitz. In capitolul III am arătat că alegaţia lui Rudolf Vrba, conform căreia la 9 aprilie 1944 aliaţii ar fi făcut un raid aerian la Auschwitz, distruge verosimilitatea mărturiei sale. Am arătat deja că Lagărul Auschwitz a fost bombardat pentru prima oară în august 1944. Afirmând aceasta ne bazăm în principal pe *Combat Chronology*, publicată în 1973 de către US Air Force, sub direcţia lui Carter şi Mueller, şi pe lucrarea

[275]. Prezentul alineat a fost adugat de către autor în 1980. (NDT).

clasică şi semi-oficială a lui Craven şi a altora, *The Army Air Force in World War II*. Această ultimă lucrare se ocupă şi de activitatea comandantului bombardamentelor Royal Air Force, mai ales în ce priveşte campania contra ţintelor petrolifere. De partea britanică găsim cele patru volume de Webster şi Frankland, *The Strategic Air Offensive Against Germany 1939-1945*, ale cărui informaţii despre această campanie provin din cartea lui Craven.

Raidul aerian aliat deasupra lagărului Auschwitz, la începutul lui aprilie 1944, este deci o pură invenţie a lui Rudolf Vrba. Importanţa strategică a lagărului Auschwitz era aceea a unei ţinte petrolifere. Un raid spectaculos avusese loc deasupra Ploieştiului, în 1943. Inainte de primăvara lui 1944 nu a avut însă loc o campanie susţinută contra ţintelor petrolifere, din cauza divergenţelor dintre aliaţi cu privire la ţintele priroritare. In luna mai 1944, numai 1,1% dintre bombele aliaţilor căzuseră pe ţinte petrolifere. La 17 martie 1944, flota a 15-a americană a primit ordin de a bombarda Ploieştiul, dar « într-un mod secundar, în cadrul directivei generale care viza mijloacele de transport ale forţelor germane ce se băteau contra ruşilor ». Primul dintre aceste atacuri a avut loc la 5 aprilie, fiind urmat de altele, la 15 şi 24 ale aceleiaşi luni. In toate aceste trei cazuri, atacurile fură concentrate pe nodurile feroviare din apropierea Ploieştiului, cu speranţa că, « incidental », vor avea de suferit şi rafinăriile de petrol. Bombardamente vizând ţinte petrolifere de către avioane bazate în Anglia nu au început înainte de 19 aprilie şi de fapt au avut loc sub acoperirea unor obiective non-petrolifere. Înaintea ordinului din 8 iunie, flota a 15-a aeriană efectuase mai multe raiduri contra Ploieştiului. Abia apoi a fost declanşată campania vizând ţintele petrolifere la scară întinsă[276].

Aşa stând lucrurile şi cu confirmarea din *Combat Chronology*, este imposibil ca lagărul Auschwitz să fi făcut obiectul unui raid aerian în aprilie, pe vremea când în cadrul comandamentului aliat nu se justifica prea uşor nici măcar un raid asupra unei ţinte importante, cum era Ploieştiul. O ţintă petroliferă de importanţă relativă, precum Auschwitz, mult mai mică decât apropiatele instalaţii de petrol sintetic de la Blechhammer, nu putea fi bombardată în aprilie. Blechhammer însuşi nu a fost considerat ţintă valabilă decât mult după luna

[276]. CRAVEN, pp. 172-179.

aprilie. In perioada aprilie-septembrie 1944, numai americanii sau englezii intră în discuţie ca autori posibili ai unor astfel de raiduri. Ruşii nu au efectuat operaţiuni de bombardament strategic asupra unor ţinte industriale.

Concluzia noastră, ce decurge din istoria oficială a aviaţiei militare americane, este confirmată de amintirile lui Thies Christophersen, autorul broşurii *Die Auschwitz Lüge* (Minciuna Auschwitz, menţionată în capitolul I). Publicându-şi broşura, Christophersen nu pare să-şi fi dat seama de importanţa pe care putea să o aibă data primului raid aerian asupra lagărului de la Auschwitz.

Luna august ca dată a primului raid este confirmată şi de jidanul italian Primo Levi, în cartea sa *Se questo è un uomo* (la începutul capitolului intitulat *I fatti dell'estate*), care la data respectivă era de cinci luni la Auschvitz.

Analiza noastră în ce priveşte data primului raid aerian asupra lagărului Auschwitz este de asemenea confirmată, în esenţă, şi de către partizanii exterminaţionismului. Reitlinger nu ia poziţie categorică în ce priveşte data primului raid aerian aliat la Auschwitz, dar notează (p. 383) « absenţa bombardamentelor aliate ale trecătorilor dintre Ungaria şi Auschwitz, între mai şi iulie 1944 ». Hilberg este şi mai departe de problemă, situând primul raid aerian aliat abia la 16 decembrie 1944, dată acceptată de Levin (p. 701). Friedman (p. 78), nu este foarte departe de adevăr, vorbind de un raid aerian pe 13 septembrie 1944.

Toate dovezile de care dispunem se opun alegaţiei după care ar fi avut loc un raid aerian deasupra lagărului Auschwitz în aprilie 1944, pe când Vrba era ascuns între lemne. Aşa stând lucrurile, suntem în faţa un factor important. Adăugat celorlalte, deja discutate în capitolul III, suntem în drept să ne întrebăm ce mai rămâne din credibilitatea lui Vrba.

V. 5. Dovezi documentare ?

Pentru a reveni la subiectul ce ne interesează, vom examina dovezile ce ni se oferă cu privire la exterminarea jidanilor maghiari. In principal, acestea sunt de ordin documentar.

Vom neglija în esenţa ei mărturia sub jurământ a lui Kastner, dată la 13 septembrie 1945, în faţa TMI. Kastner a fost un jidan maghiar ce a avut anumite contacte cu Eichmann şi asociaţii

acestuia, în 1944, la Budapesta. Potrivit mărturiei sale sub jurământ, 475 000 de jidani maghiari ar fi fost deportaţi la data de 27 iunie 1944. De asemenea, Kastner face un « istoric » general al programului de exterminare, ce s-ar sprijini pe confidenţele făcute lui de colonelul SS Kurt Becher şi de căpitanul Dieter Wisliceny. Nu este imposibil ca într-adevăr Kastner să fi beneficiat de încrederea acestor oameni. In 1954, în calitate de membru influent al partidului Mapai, al lui Ben Gurion, Kastner fu acuzat de un alt jidan maghiar de a fi fost colaborator al lui Becher, unul dintre superiorii lui Eichmann, în cadrul operaţiunilor SS din Ungaria. Procesele pentru difamare, care au rezultat, sau sfârşit prin verdicte în defavoarea lui Kastner, care au stârnit o criză politică majoră în Israel, ale cărei consecinţe nu au putut fi evitate decât prin asasinarea lui Kastner, în 1957[277]. Kastner fu o altă victimă a înşelătoriei.

Wisliceny, subordonatul lui Eichmann în Ungaria, a făcut şi el o mărturie sub jurământ, la 29 noiembrie 1945 apoi, la 3 ianuarie 1946, a depus ca martor în faţa TMI[278]. Depoziţia lui este în engleză şi conţine expresia obscură (pentru un german) « capete », pentru a desemna persoanele unui convoi. După Wisliceny, ar fi existat ordine scrise, date de Himmler, la începutul lui 1942, privind exterminarea jidanilor. Între alţi destinatari, ordinele erau adresate « inspectorului lagărelor de concentrare » pe care, conform depoziţiei posterioare a lui Höss, Himmler nu voia cu niciun chip să-i informeze despre acest program. Elementele principale sunt o serie de documente atribuite ministerului german de Externe. In martie 1944, un anumit Dr Veesenmayer, din Afacerile Externe, a fost trimis în Ungaria ca « plenipotenţiar », pentru a reprezenta guvernul german şi a-l seconda pe ambasadorul special, Ritter, în activităţile sale. Veesenmayer comunica destul de mult, prin telegrame, cu ministerul de Externe de la Berlin. Ilustraţia n° 30 prezintă documentul NG-2263. Toate telegramele scoase din dosarele ministerului de Externe seamănă cu acest document. Ca telegramă primită de ministerul german de Externe, natural că ea nu poartă semnătura lui Veesenmayer. Recepţia este indicată

---

[277]. REITLINGER, pp. 421-422; HILBERG, p. 528; RASSINIER (1962), pp. 229-230; SACHAR, pp. 463-464; JOHN & HADAWI, vol. II, p. 36 n.

[278]. TMI, vol. IV, pp. 365-385; Nazi Conspiracy and Aggression, vol. VIII, pp. 606-621.

prin ştampilele ministerului şi nota manuscrisă din stânga jos, ce arată că documentul trebuie clasat sub rubrica « Ungaria » (Ungarn). Telegrama este parafată de von Thadden şi datată vTh 4/7. Mesajul este redactat după cum urmează :

I.) Transportul jidanilor din zona III terminat conform planului cu 50 805. Număr total venind din zonele I la III 340 162.
II.) Concentraţie în zona IV şi transport în afara acestei zone terminat conform planului cu 41 499. Număr total 381 661. Continuarea operaţiunilor a fost raportată separat prin telegramele n° 279 din 27 iunie, n° 287 din 29 iunie şi n° 289 din 30 iunie la Fuschl. Concentraţia în zona a V-a (regiune care, până acum, nu a fost cuprinsă în operaţiunile la Vest de Dunăre fără Budapesta) a început la 29 iunie. Simultan, cele mai mici acţiuni au început în jurul Budapestei, ca măsuri pregătitoare. Câteva mici transporturi de oameni politici, intelectuali, muncitori jidani calificaţi, jidani cu familii numeroase, sunt de asemenea în curs.

O serie de documente asemănătoare constituie dovada deportării a 400 000 de jidani maghiari, între 15 mai şi începutul lui iulie 1944. Cele ce urmează rezumă documentele socotite de mine pertinente, natura vizei fiind indicată pentru fiecare caz în parte. Nu am ales toate documentele privind măsurile anti-jidăneşti, inclusiv deportările din perioada respectivă. Lista noastră nu cuprinde decât acele documente ce ar putea conduce la o interpretare în acord cu alegaţiile exterminaționiste.

Documentul NG-2059. Exemplar policopiat al unei telegrame a lui Veesenmayer către ministerul german de Externe, datată 8 mai 1944. Un anumit număr de jidani, prevăzuţi iniţial pentru deportare, trebuie afectaţi lucrărilor militare din Ungaria. Cererea Organizaţiei Todt (ministerul lui Speer), privind 100 000 de jidani folosibili, trebuie adresată lui Glücks, la WVHA, care se ocupă de deportarea jidanilor maghiari. Parafat de von Thadden.

Documentul NG-2060. A doua parte este un exemplar policopiat al unei telegrame Veesenmayer către Ribbentrop, via Ritter, datată 21 aprilie 1944. Este vorba de faptul că, în urma unor « operaţiuni speciale », 100 038 jidani maghiari au fost internaţi în lagăre. Viza este compusă dintr-o ştampilă « ultrasecret » şi parafa lui von Thadden. Descriptivul întocmit de analiştii TMI vorbeşte de parafa lui Geiger, care ar trebui să se vadă, dar acest lucru nu este confirmat de examenul restului documentului (în acest caz, numai traducerea engleză).

Documentul NG-2061. Exemplar policopiat al unei telegrame de Veesenmayer către ministerul german de Externe, datată 20 mai 1944. Este vorba de arestarea persoanelor implicate în rezistenţa anti-nazistă şi de intercepţia « informaţiilor privind condiţiile prezumtive de viaţă din lagărele de concentrare germane din Guvernământul general. Evenimente din lagărul Auschwitz sunt descrise amănunţit ». Viza se compune dintr-o ştampilă a

ministerului german de Externe şi parafa lui von Thadden, deşi analiza tribunalului spune că este parafa lui Geiger.

Documentul NG-2190. Prima parte este o notă introductivă pentru cea de a doua parte. Este semnat de von Thadden şi Wissberg, parafat de Wagner şi ştampilat « ultra-secret ». A doua parte este o dare de seamă a lui von Thadden, către ministerul de Externe, cu privire la măsurile anti-jidăneşti din Ungaria, datată 26 mai 1944. Se raportează că guvernul maghiar şi-a dat acordul pentru deportarea către teritoriile din Est a tuturor jidanilor maghiari, cu excepţia a 80 000 dintre ei, ce trebuie rezervaţi pentru sarcini de natură militară. Numărul jidanilor maghiari este estimat între 900 000 şi 1 000 000. In afara Budapestei, majoritatea jidanilor au fost concentraţi în ghetouri. La data de 24 mai, 116 000 fuseseră deportaţi în Guvernământul general, în convoaie zilnice de 14 000 de persoane. Consiliul jidănesc din Budapesta (identic Senatului jidănesc din extrasul Raportului Crucii-Roşii) a primit asigurarea că aceste măsuri priveau numai pe jidanii rău asimilaţi şi că ceilalţi trebuie să fie trataţi diferit. Totuşi, organizaţia SS se aşteaptă la dificultăţi privind viitoarele măsuri de concentrare şi de deportare. Se schiţează planuri privind măsurile ulterioare. Se discută probleme provenind din diferitele definiţii pe care germanii şi unguri le dau cu privire la ce este un jidan. Se estimează că aproximativ o treime din jidanii maghiari deportaţi la Auschwitz sunt apţi de muncă şi că sunt repartizaţi imediat, după sosirea, către Saukel, Organizaţia Todt, etc. Ştampilă « ultra-secret » şi semnătura lui von Thadden. O a treia parte, parafată de Wagner şi von Thadden, prezintă pe cea de a patra, cu referinţe manuscrise la Eichmann. A patra parte este un rezumat al raportului, întocmit de von Thadden, fără viză.

Documentul NG-2230. Este vorba de copia unei scrisori de două pagini, datată 24 aprilie 1944, a lui von Thadden către Eichmann, transmiţând conţinutul documentului NG-2233 (următorul document analizat). Cele două pagini sunt parafate de von Thadden. In josul primei pagini figurează tamponul datei şi adnotaţii manuscrise. Notă : A doua oară când am consultat Documentul NG-2230, am dat peste un altul, total diferit, astfel încât trebuie să fie vorba de o eroare aici.

Documentul NG-2233. Are două părţi. Prima parte este o copie a unei telegrame Veesenmayer către Ritter, datată 23 aprilie 1944. Este vorba de munca ce constă în internarea jidanilor din Carpaţi în ghetouri. Deja au fost adunaţi 150 000 de jidani. La încheierea acţiunii, se estimează atingerea cifrei de 300 000. Atunci va urma internarea lor în alte regiuni. Incepând cu 15 mai, 3 000 de jidani trebuie expediaţi zilnic la Auschwitz. Pentru a nu jena transportul acestora, se va întrerupe temporar transferul celor 50 000 de jidani ceruţi de Veesenmayer pentru a lucra în Reich. Din motive de securitate, hrană, încălţăminte, ca şi din punct de vedere practic, expedierea lor pe jos nu este socotită bună. Există viza şi ştampila ministerului de Externe (document secret). A doua parte a documentului este un dublu al unei scrisori de von Thadden către Eichmann, datată 24 aprilie, ce repetă esenţialul telegramei. Parafată de von Thadden.

Documentul NG-2235. Este dublul unei telegrame a lui Wagner către Veesenmayer, datată 21 mai 1944. Este anunţată apropiata vizită la Budapesta a lui von Thadden, pentru discutarea a ceea ce se va face cu bunurile jidanilor germani şi maghiari, în cadrul unei soluţii europene de

ansamblu a problemei jidoveşti. Parafat de Wagner. De asemenea, parafa «VM » se găseşte şi ea pe document. Se pare însă că nu este vorba de iniţialele lui Veesenmayer.

Documentul NG-2236. Este vorba de un memorandum dactilografiat al lui Wagner către Steengracht, datat 6 iulie 1944. Wagner declară că politica Reichului constă în împiedicarea emigraţiei jidoveşti. Trebuie respinsă cererea War Refugee Board, făcută prin intermediul Elveţiei, vizând autorizarea emigraţiei jidovilor maghiari către Palestina, întrucât aceasta ar conduce la pierderea simpatiei arabilor. In orice caz, acţiunea elveto-americană va veni prea târziu, la sfârşitul lunii, întrucât acţiunea anti-jidănească din Ungaria va fi încheiată la acea dată. Ştampilă « secret » şi semnătură Wagner. Parafat de von Thadden şi, poate, de Hencke.

Documentul NG-2237. Exemplar policopiat al unei telegrame Veesenmayer către ministerul german de Externe, datată 10 iunie şi anunţând că au fost luate dispoziţiile privind regruparea jidanilor din nordul Budapestei şi că deportarea lor va începe la 11 iunie. Viza constă într-o ştampilă a ministerului de Externe şi din parafa lui von Thadden.

Documentul NG-2238. Memorandum dactilografiat al lui Wagner propunând ca negocierile cu elveţienii şi suedezii privind emigraţia jidanilor maghiari să fie duse cu încetinitorul, până ce chestiunea jidanilor rămaşi în Ungaria va fi fost rezolvată definitiv. Datat 16 septembrie 1944. Semnat de Wagner, parafat de von Thadden şi alţii, semnături ilizibile.

Documentul NG-2262. Exemplar policopiat al unei telegrame de Veesenmayer către Ritter, datată 4 mai, raportând că evacuarea a 310 000 de jidani din regiunile carpatice şi transilvănene către Germnia (« nach Deutschland ») trebuie să înceapă, conform planului prevăzut, către mijlocul lunii mai. Sunt prevăzute patru transporturi zilnic, fiecare de câte 3 000 de persoane. Dispoziţiile necesare privind trenurile vor fi luate cu prilejul conferinţei din 4 mai, la Viena. Ştampilă a ministerului de Externe şi parafa lui von Thadden.

Documentul NG-2263. Exemplar policopiat al unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 30 iunie, şi raportând că 381 661 jidani maghiari au fost deportaţi până la data de 30 iunie. Au început razii la vestul Budapestei, inclusiv în localităţile periferice, nu însă şi în capitala propriuzisă. Ştampila ministerului afacerilor Externe şi parafa lui von Thadden.

Documentul NG-2424, în două părţi. Prima parte este o scrisoare dactilografiată a şefului biroului de presă Schmidt către secretarul de Stat la afaceri Externe Steengracht, datată 27 mai, sugerând o campanie de propagandă (« întru descoperirea de explozive în cercurile jidoveşti şi în sinagogi », etc.) înaintea oricărei acţiuni contra jidanilor din Budapesta. Parafa lui Wagner. A doua parte este o copie dactilografiată a unei telegrame de von Thadden către Budapesta, datată 1 iunie, transmiţând sugestia. Parafată de Wagner şi von Thadden.

Documentul NG-2980, în trei părţi. Prima parte este o copie dactilografiată a unei telegrame Wagner către Budapesta, datată 21 mai, anunţând vizita lui von Thadden la Budapesta, pentru negocieri pe problema jidovească. Tamponat şi parafat de Wagner. A doua parte este un dublu nesemnat al unei scrisori von Thadden către Wagner, servind de introducere

la raportul lui Thadden despre activităţile din Budapesta. Ştampilă « ultra-secret ». A treia parte este un raport dactilografiat de cinci pagini, datat 25 mai. Se raportează că von Adamovic, însărcinat cu chestiunile jidoveşti la ambasada germană din Budapesta « nu are nicio idee despre scopurile reale (sau) aplicarea practică a măsurilor contra jidanilor ». De asemenea, se raportează o vizită la serviciul lui Eichmann, unde a aflat că 116 000 de jidani au fost deportaţi către Reich şi că deportarea altor 200 000 este iminentă. La 7 iunie va începe regruparea a 250 000 de jidani maghiari în provinciile din nordul şi nord-vestul Budapestei. Sunt indicate şi alte proiecte. Se estimează că nu vor rămâne în Ungaria decât aproape 80 000 de jidani apţi de muncă. Intreaga operaţie trebuie încheiată înainte de sfârşitul lui iulie. Raportul are cinci pagini şi singura viză este o ştampilă « ultra-secret » pe prima pagină.

Documentul NG-5510. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 8 mai, declarând că Dr Schilling şi contele Bethlen nu aprobă acţiunea contra jidanilor şi că, în consecinţă, Veesenmayer va cere renunţarea la ei. « Contele Bethlen a declarat că nu vrea să devină asasin în masă şi că preferă să demisioneze ». Viza constă într-o ştampilă « ultra-secret » şi o adnotaţie manuscrisă pentru clasarea sub rubrica « Ungaria ».

Documentul NG-5532. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministrul de Externe Ribbentrop, datată 9 iulie, raportând intenţia ministrului maghiar de Interne, Jarros, de a regrupa jidanii din Budapesta în afara capitalei, apoi de a-i slobozi încetul cu încetul, pe grupuri de 30 000 până la 40 000, către Reich. Nicio viză.

Documentul NG-5533. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 14 iunie. Se afirmă că numeroşi jidani maghiari au şters-o în Slovacia « de când ne-am pus pe ei », după 19 martie. Ştampilă « Ungaria » şi « Secretar de Stat », scris cu mâna în josul paginii.

Documentul NG-5565. Copie dactilografiată originală a unei telegrame von Thadden către ambasada germană din Presburg (Bratislava), datată 2 mai, anunţând conferinţa din 4-5 mai la Viena, pentru organizarea transportului feroviar a « unui mare număr de jidani maghiari ce vor lucra în teritoriile din Est ». Ştampilat « secret » şi parafat de von Thadden.

Documentul 5567. Exemplar policopiat al unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 17 iunie, dând numărul total al jidanilor maghiari deportaţi în Reich: 326 009. Ştampilat şi parafat de von Thadden. (Analiştii TMI spun că documentul este parafat de Wagner şi Reichel, dar aceasta nu se confirmă pe documentul examinat de mine).

Documentul NG-5568. Exemplar policopiat al unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datat 8 iunie. « Pentru aplicarea măsurilor vizând jidanii din Ungaria, principiul de bază ce trebuie reţinut este secretul privind data deportării şi zonele ce vor fi curăţate una după alta, pentru a nu neliniştii elementele jidoveşti şi a preveni tentativele de emigrare. Aceasta se aplică mai aes în districtul urban Budapesta, care trebuie să fie ultima zonă şi unde ne aşteptăm la dificultăţi ». Ştampilat şi adnotat cu un creion albastru, de către von Thadden.

Documentul NG-5569. Mai multe părţi. Prima parte, cea mai importantă, este un exemplar policopiat al unei telegrame a lui Ludin, din Presburg

(Slovacia) către ministerul de Externe, datată 14 iunie. Se raportează că, în Slovacia, trenurile ce deportau jidanii din Ungaria au fost atacate de gărzi ce au pătruns înăuntru, jefuindu-i pe jidani de bani şi de bijuterii, ba chiar împuşcând pe unii. Apoi, cu ceea ce au jefuit, au chefuit într-un cabaret din apropiere. Ştampilat. Celelalte patru părţi sunt note cu privire la incident. Diverse ştampile. Parafele lui Wagner, von Thadden şi Mirbach.

Documentul NG-5570. Exemplar policopiat, conţinând cinci telegrame. Prima este datată 14 octombrie şi dă seama de un proiect de deportare, pe jos, a aproximativ 50 000 de jidani din Ungaria, pentru a munci în Germania. Este adăugat, în mod cnfidenţial, că « Eichmann se pregăteşte [...] să ceară un supliment de 50 000 de jidani, pentru a atinge obiectivul final de curăţire a spaţiului maghiar [...] ». Ştampilat. Note manuscrise. Celelalte patru părţi vorbesc despre operaţiile privind jidanii din Budapesta şi pe cei deportaţi pentru muncă. Ştampile şi parafele lui Wagner şi vaon Thadden.

Documentul NG-5571. Telegrame dactilografiate, schimbate între Veesenmayer şi Altenburg, din ministerul de Externe, datate 25 şi 28 iunie. În legătură cu « lichidarea problemei jidoveşti » din Ungaria, guvernul maghiar trebuie să ramburseze Reichului cantităţile corespunzătoare de alimente. Ştampile.

Documentul NG-5573. Raport dactilografiat al lui Wagner către Ribbentrop, datat 27 octombrie. Din 900 000 de jidani ce locuiseră în Ungaria, 437 402 au fost trimişi « în Est, pentru muncă ». Urmează o discuţie despre jidanii maghiari autorizaţi să emigreze. Ştampilat şi parafat de Mirbach.

Documentul NG-5576. Copie dactilografiată a unei telegrame de Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 30 iunie. Horthy a dezaprobat măsurile contra jidanilor din Budapesta, dar a fost de acord cu măsuri diferenţiate. Astfel « a început strângerea sau reunirea din ultima zonă din provincie, a V-a (zonă neacoperită până în prezent, situată la vest de Dunăre, în afara Budapestei). Adunarea se va face simultan pe teritoriul ce ţine de autoritatea primului comandament de poliţie în localităţile din zona Budapesta dar mai depărtate, pentru a facilita scurgerea lor către capitală ». Ştampilat.

Documentul NG-5594. Telegramă anonimă din Budapesta, către ministerul de Externe, datată 18 aprilie. « Populaţia maghiară doreşte insistent o soluţie rapidă şi radicală a problemei jidoveşti, întrucât frica de răzbunarea jidovească este mai mare decât teama de brutalitatea rusească ». Indicaţii manuscrise de clasare.

Documentul NG-5596. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 28 aprilie. 194 000 de jidani au fost arestaţi în urma operaţiunilor speciale şi a proiectului maghiar de repartizare a jidanilor budapestani în capitală, datorită bombardamentelor aliate. Ştampilat.

Documentul NG-5597. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 30 aprilie. Este vorba de 194 000 de jidani arestaţi în urma operaţiunilor speciale, plus discuţii despre jidanii ce încearcă să se înroleze pentru a munci în Ungaria, cu scopul de a evita lagărele de concentrare. Ştampilat şi adnotat de mână.

Documentul NG-5599. Copie dactilografiată a unei telegrame de Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 5 mai. 196 700 de jidani arestaţi în urma operaţiunilor speciale. Ştampilat. Adnotat de mână.

Documentul NG-5600. Copie dactilografiată a unei telegrame de Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 6 mai. Jidanii prinşi în razii consideră că « nu merg decât temporar în lagărele de concentrare ».Ştampilat.

Documentul NG-5602. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 24 mai. 110 556 de jidani maghiari au fost deportaţi către Reich. Tamponat. Adnotaţii manuscrise.

Documentul NG-5603. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 19 mai. 51 000 de jidani maghiari au fost deportaţi. Ştampilă, adnotări manuscrise, parafă ilizibilă.

Documentul NG-5604. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 20 mai. 62 644 de jidani maghiari au fost deportaţi. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5605. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe. Datată 20 mai. Acelaşi raport ca documentul NG-2061. Adnotări manuscrite.

Documentul NG-5607. Copie dactilografiată a unei telegrame de Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 16 mai. La 14 mai a început deportarea a 300 000 de jidani grupaţi în regiunea Carpaţilor şi în Transilvania, cu trenuri speciale, fiecare pentru 3 000 de jidani, câte un tren pe zi. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5608. Copie dactilografiată a unei telegrame de Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 20 iulie. Naziştii maghiari au cerut Franciscanilor o liturghie de mulţumire pentru a sărbători deportarea jidanilor, dar episcopul s-a opus şi a trebuit găsit un compromis. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5615. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 11 iulie. 437 402 jidani maghiari au fost deportaţi. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5616. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 8 iulie. 422 911 jidani maghiari au fost deportaţi către Reich. Ştampilat.

Documentul NG-5617. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 17 iunie. 340 142 de jidani maghiari au fost deportaţi către Reich. Ştampilat. Adnotări Manuscrise.

Documentul NG-5618. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 17 iunie. 326 000 de jidani maghiari au fost deportaţi către Reich. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5619. Copie dactilografiată a unei telegrame către ministerul de Externe, datată 13 iunie. 289 357 de jidani au fost deportaţi din regiunile carpatice şi transilvănene. Viitoare proiecte de deportare sunt schiţate. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5620. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 8 iunie. Acest document lipsea în seria consultattă, dar el este aparent asemănător cu cele ce îl preced şi care îl urmează. Este prezentă analiza echipei TMI (*staff evidence analysis*).

Documentul NG-5621. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 2 iunie. 247 856 de jidani maghiari au fost deportaţi către Reich. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5622. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 8 iunie. 236 414 jidani maghiari au fost trimişi în Reich. Ştampilat.

Documentul NG-5623. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 1 iunie. 217 236 jidani maghiari au fost trimişi în Reich. Ştampilat. Adnotări manuscrise.

Documentul NG-5624. Copie dactilografiată a unei telegrame Veesenmayer către ministerul de Externe, datată 31 mai. 204 312 jidani maghiari au fost trimişi în Reich.

Documentul NG-5637. Memorandum dactilografiat al lui Wagner către Steengracht, datat 21 mai 1943. Wagner dă seamă de o vizită a ambasadorului maghiar. Sau discutat dificultăţile privind soluţia problemei jidăneşti în Ungaria. Deportările trebuie făcute pe etape, pentru a nu-i alarma pe cei ce rămân. Deportaţii trebuie să aibă « posibilitatea de a-şi câştiga traiul, cel puţin pe o perioadă scurtă ». Ştampilat şi semnat de Wagner.

Documentul NG-5684. Copie dactilografiată a unei telegrame de Veesenmayer către Ribbentrop, datată 6 iulie. Dare de seamă de şase pagini a unei conferinţe cu Horthy, care menţionează că « primeşte în fiecare zi un val de telegrame din toate colţurile, din exteriorul şi din interirul ţării, de exemplu de la Vatican, de la regele Suediei, din Elveţia, de la Crucea-Roşie şi din alte părţi », toate cu privire la jidanii maghiari. El preconizează să păstreze medicii jidani şi cohorte de muncitori jidani, afectaţi lucrărilor de război. Veesenmayer îi răspunde că « soluţia problemei jidoveşti [...] este dusă la bun sfârşit de către Ungaria [dar] aceasta [nu s-ar fi putut face niciodată fără ajutorul [SS şi SD] ». Parafat de Steengracht.

Se cuvine să spunem câteva cuvinte despre condiţiile în care s-a efectuat analiza acestor documente, înainte de a trece la interpretarea unor elemente de dovezi. Dacă nu mergem la Washington, pentru a examina documentele în original, când examinăm un anumit document acesta comportă până la patru elemente. Mai întâi, ar putea fi vorba de o copie foto-statică a unui document original, ceea ce se întâmplă într-un număr limitat de cazuri. Celelalte trei elemente sunt aproape totdeauna prezente. Mai întâi, avem de-a face cu reproducerea policopiată, în germană, a documentului original. Astfel, în locul unei piese manuscrise, avem una dactilografiată, prezentată ca transcrierea unui manuscris. Apoi putem avea de-a face cu o traducere în engleză a documentului în germnă. In al treilea rând, descrierea ce îl însoţeşte (aşa numita « *staff evidence analysis* » sau analiza colaboratorilor TMI). În cursul documentării noastre, am notat un bun număr de contradicţii minore între aceste patru elemente.

In general, foarte puţine documente lipsesc din seria pe care am examinat-o.

Putem spune, pe bună dreptate, că unele documente nu ar trebui să figureze în această listă, întrucât sunt susceptibile de numeroase interpretări, altele decât transportul majorităţii jidanilor maghiari către Reich. Documentul NG-2424 este de acest fel. Am văzut că acţiunea propusă cu privire la Budapesta a avut finalmente loc în octombrie. Documentele NG-5533 şi NG-5684 admit numeroase interpretări. Cât priveşte acesta de pe urmă, este neîndoielnic că anumiţi jidani din Ungaria au fost deportaţi către Reich cu scopul precis de a fi puşi la muncă, documentul putând fi interpretat în acest sens.

Este evident că suntem în prezenţa unei cantităţi apreciabile de documente falsificate, fabricate după război. Pentru motivele deja puse în evidenţă, este absolut sigur că evenimentele de care vorbesc aceste documente, transportul a peste 400 000 de jidani unguri către Reich (sau Polonia), între mai şi iulie 1944, nu a avut loc. In acest punct putem fi oarecum jenaţi de faptul că falsificarea nu pare să fi fost făcută pentru ceea ce ține de elementele legendei exterminării la Auschwitz, care au fost deja examinate. Falsificarea este o intreprindere riscantă, în sensul că şti unde dai, dar nu şti unde crapă! De aceea, deşi falsificarea este sigură, ne-ar place să găsim câteva dovezi independente.

Dacă nu ar fi vorba de aspectul imitării semnăturilor, falsificarea ar fi mai puţin riscantă. Riscurile sunt evitate sau în orice caz restrânse dacă s-a putut asigura colaborarea unor persoane ce semnează şi parafează documente falsificate. Trebuie deci să examinăm de aproape pe cei vizaţi de aceste documente. Cu excepţia documentului NG-5684, toate vizele constau în parafa şi/sau semnăturile (sau parafele şi semnăturile prezumtive) ale lui Geiger, Wissberg, Hencke, Reichel, Mirbach, Wagner şi von Thadden. Majoritatea vizelor aparţin ultimilor doi. Aceste şapte persoane prezintă un foarte interesant punct comun : niciuna nu s-a găsit pe banca acuzaţilor în procesul nr 11, aparent nici în vreun alt proces. Cu privire la primii cinci s-ar putea susţine că lucrul este normal, întrucât rangul acestora nu era prea înalt sau că rolul lor a fost foarte secundar în cadrul crimelor prezumate. Acesta a fost cazul primelor cinci persoane din procesul nr 11, în care Mirbach a

depus ca martor al apărării iar Hencke a semnat o mărturie sub jurământ, tot pentru apărare[279].

Faptul că Wagner şi von Thadden nu au fost traduşi în justiţie este însă foarte misterios dacă nu înţelegem că fabricarea aparent fără riscuri a documentelor acusatoare cu privire la Ungaria, nu necesita la bază, decât colaborarea lor. Va trebui decă să examinăm care a fost rolul lor în ministerul german de Externe şi soarta ce le-a fost rezervată după război.

Eberhard von Thadden a fost un funcţionar Inland II în cadrul ministerului german de Externe. Grupul Inland II avea în sarcină legătura cu SS-ul, acesta fiind motivul pentru care von Thadden era, ca să spunem aşa, « expertul în probleme jidoveşti » al ministerului de Externe. Colaborarea cu Eichmann pe tema aplicării politicii cu privire la jidani, oricare ar fi fost această politică, făcea parte dintre atribuţiile lui. Documentele NG-2233 şi NG-2980 sunt foarte precise, cel puţin din acest punct de vedere.

Horst Wagner era membru al echipei ministrului de Externe, Ribbentrop. Ca şef al grupului Inland II, el era superior lui von Thadden. După cum documentele lasă să se vadă pe bună dreptate, Wagner era implicat în politica guvernului german cu privire la jidani. Ministrul afacerilor Externe fusese acuzat de diferite tribunale militare de implicare în exterminarea jidanilor. In faţa TMI, Ribbentrop fusese inculpat pe baza acestei acuzaţii. Principalii acuzaţi din procesul nr 11 au fost funcţionari ai ministerului german de Externe, majoritatea fiind diplomaţi de carieră. Natural, implicarea lor în exterminarea jidanilor era una dintre acuzaţiile ridicate contra lor.

Prin chiar funcţiile lor şi în lumina documentelor examinate, von Thadden şi Wagner ar fi fost într-o postură foarte neplăcută în cadrul procesului nr 11, neputând fi consideraţi ca prea mici sau prea obscuri în procesul Wilhelmstrasse sau al miniştrilor. Articolul din *New York Times* ce anunţa deschiderea procesului nr 11 a ales să menţioneze opt « acuzaţi şi martori », între care figura şi von Thadden[280].

Este deci inexplicabil că Horst Wagner şi von Thadden nu au figurat printre acuzaţii din procesul nr 11. Ambii au apărut însă

---

[279]. TMN, vol. XIV, pp. 1023, 1027.

[280]. *New York Times*, 26 febr. 1947, p. 4; HILBERG, p. 350 sqq.; TMN, vol. XIV, p. 1057 sqq. ; Steengracht 86.

ca martori ai acuzării[281]. Vreme de mai mulţi ani, s-au petrecut mai multe bizarerii de acest gen. In ce priveşte von Thadden, tribunalele germane au încercat să corijeze omisiunea flagrantă, traducându-l în justiţie. După punerea sa în libertate de către americani, în 1949, a fost inculpat, în decembrie 1950, de către un tribunal german din Nuremberg. Thadden însă s-a refugiat la Köln, în zona engleză, iar extrădarea a fost refuzată. În 1952 a fost inculpat chiar de către un tribunal din Köln, dar procesul nu a avut loc niciodată. In 1961, von Thadden a semnat o depoziţie în favoarea acuzării, în procesul Eichmann. La începutul lui 1964 a fost din nou arestat şi apoi eliberat, după depunerea unei cauţiuni de 500 000 de dolari. In noiembrie 1964 a avut un accident de automobil, de pe urma căruia a murit.

De asemenea, Horst Wagner a fost arestat de către autorităţile germane în 1949, dar a reuşit să fugă în Spania, apoi în Italia. Procedura de extrădare începută în 1953 a eşuat. In 1958 s-a reîntors în Germania, reclamându-şi drepturile la o pensie. A fost arestat, apoi eliberat, în urma unei cauţiuni de 20 000 de dolari şi în ciuda tentativelor precedente de sustragere din faţa justiţiei. Pe când afacerea lui părea să fi fost uitată, într-un sfârşit i s-a fixat proces pe 20 mai 1968, zece ani după întoarcerea sa în Germania. Pentru diverese motive, procesul a fost amânat în mai multe rânduri iar în 1972 afacerea a fost definitiv îngropată. La sfârşitul lui 1975, Wagner era un pensionar fără probleme, la periferia Düsseldorfului[282].

Am terminat cu dovezile documentare privind alegaţiile despre exterminarea jidanilor unguri. Ca şi Höss şi mulţi alţii, Wagner şi von Thadden şi-au cumpărat locul printre « Noii Maeştri cântăreţi din Nuremberg ». Spre deosebire însă de primul comandant de la Auschwitz (Höss), ei au făcut-o într-un mod inteligent, beneficiind apoi de o reală imunitate în faţa oricăror probleme judiciare. Revenind la documentele rezumate, credem că examinarea lor de către un specialist ar fi foarte utilă. Unul dintre punctele analizei ar trebui să fie limbajul utilizat. Astfel, expresia nach Deutschland din documentul NG-2262 mi se pare la fel de bizară cum ar fi nach America într-un document

---

[281]. TMN, vol. XIV, p. 1031.

[282]. HILBERG, pp. 714-715; REITLINGER, pp. 443, 566-567; Eichmann, şedinţa 85, A1, B1, O1-R1; *Times* (Londra), 20 noiembrie 1964, p. 16; *New York Times*, 20 noiembrie 1964, p. 8; *Daily Telegraph* (Londra), 7 noiembrie 1975, secţia magazin, p. 17.

oficial al Departamentului de Stat. În această materie însă, eu nu pot fi cel mai bun judecător. Wagner şi von Thadden deţineau anumite atuuri, aveau cunoştinţă de existenţa unor documente falsificate, în vreme ce alţii nu ştiau şi nu deţineau nimic. Situaţia lui Höss, de exemplu, nu depindea decât de eventuala recunoştinţă pe care i-ar fi putut-o arăta Aliaţii!

Nu am examinat totalitatea documentelor din seria NG (există peste 5000) şi deci nu pot exclude posibilitatea şi chiar probabilitatea să existe şi altele la fel sau chiar mai interesante. Nu este imposibil să apară unul sau două documente comportând o semnătură ilizibilă, pe care unii o pot socoti parafă şi pentru care nu aş avea un răspuns imediat. Ţinând cont de obiectivul urmărit, studiul documentelor a fost totuşi relativ profund, mergând mai departe de cele utilizate de Hilberg şi Reitling ca referinţă. Pe baza acestui studiu am ajuns la concluzia că utilizarea acestor documente a depins, în esenţă, de cooperarea, după război, a lui von Thadden şi Wagner.

Nu strică să notăm că von Thaddenn şi Wagner nu sunt singurii nemţi implicaţi în afacerea jidanilor maghiari care au fost scutiţi în mod misterios de orice urmărire penală. Generalul SS Otto Winkelmann, demnitar SS şi şef al poliţiei din Ungaria, comandant peste toate operaţiunile SS din această ţară, a fost şi el martor al acuzării în procesul nr 11. Colonelul SS Kurt Becher, reprezentant *SS Führungshauptamt* în Ungaria, deci reprezentant al lui Himmler), a colaborat şi el cu acuzatorii, în cadrul TMI. Practic, cu excepţia lui Eichmann, nici unul dintre principalii responsabili implicaţi incontestabil în măsurile nemţilor contra jidanilor maghiari, oricare ar fi fost natura acestora, nu au fost judecaţi nici la Nuremberg, nici în altă parte. Absent la Nuremberg, ceilalţi nemţi au putut pune pe seama lui Eichmann ceea ce au crezut de cuviinţă, deşi implicarea lui a fost cel mult secundară.

V. 6. Regia şi înscenarea

Nu trebuie să fim surprinși de descoperirea celor mai abjecte, scandaloase şi incalificabile practici în spatele acestor procese, în cadrul cărora, pentru obţinerea de « dovezi », nicio limită și lege omenească nu a fost respectată. În consecință, vom examina cu atenţie pe cei ce au avut responsabilitatea procesului nr 11. Reamintim că nu a existat o procedură reală de « inculpare », cu

un juriu de punere sub acuzare. După cum se vede din lectura cărţii lui DuBois, ministerul public sau procurorul era acela care, în fiecare caz, decidea cine trebuie să fie judecat şi pentru care motive.

Procesul Wilhelmstrasse nu avea de altfel nimic de-a face cu celelalte afaceri judecate de TMN. După cum se vede din tabloul celor 12 procese (p. 61), toate aveau un scop precis. Dimpotrivă, procesul Wilhelmstrasse sau al ministerelor a fost un fel « Mini-TMI » de mare audienţă, cu inculparea unor funcţionari din diferite ministere germane şi divizarea întregii tărăşenii judiciare într-o « secţiune economică » şi o alta « politică », fiecare cu echipa ei de procurori.

Din punctul nostru de vedere, secţiunea care importă este cea politică, adică ministerele « judecate » în cadrul procesului n° 11, aceasta fiind cea mai importantă afacere de pe agenda TMN. Procuror şef a fost Robert M. W. Kempner, un specimen cu o întreagă istorie în spate. Prezentarea punctelor proeminente ale carierei sale va fi foarte utilă.

Kempner era un jidan născut în Germania, în 1899. După studii de drept, a intrat în ministerul de Interne al Prusiei, în anii douăzeci. Intre 1928 şi 1933 a fost consilier juridic la poliţia de Stat din Prusia (sub autoritatea ministerului de Interne), specializându-se în anchete asupra partidului nazist, pe atunci în plină ascensiune. In cadrul funcţiilor sale a devenit un cruciat anti-nazist, încercând cu energie dar fără succes să interzică NSDAP.

In 1933, când NSDAP a venit la putere, Kempner a fost concediat din postul ce-l ocupa în administraţie. Deşi jidan, el şi-a putut totuşi exercita câtva timp meseria de avocat, în calitate de consilier în drept internaţional, pe probleme legate de emigraţia jidănească, fiind, în acelaşi timp, se pare, consilier al sindicatului şoferilor de taxi. Nu ştim dacă a fost închis în vreun lagăr sau dacă a cunoscut o altă formă de detenţie. Ştim însă că în 1935 s-a instalat în Italia, ocupând un post administrativ şi de profesor (în ştiinţe politice), la o mică şcoală din Florenţa. Guvernul lui Mussolini închise însă şcoala în 1938, astfel că aceasta, cu Kempner cu tot, a părăsit Florenţa şi s-a instalat la Nisa, în Franţa. Kempner însă nu a rămas mult pe lângă această şcoală, emigrând anul următor în Statele Unite. Mama lui ocupa un post de cercetător la universitatea din Pensylvania, astfel că i

s-a găsit şi lui un post de « cercetător asociat » la această universitate[283].

In America, Kempner reluă imediat cruciada lui anti-nazistă, mai ales că reuşise să scoată din Germania dosarele sale de la poliţia prusiană, care i-au servit pentru a publica o carte pe contul lui, în 1943. Bazîndu-se pe experienţa din Germania, Kempner încerca să arate ce trebuie făcut în această ţară, după sfârşitul războiului, pentru a elimina definitiv nazismul. Deşi a cunoscut o foarte restrânsă difuzare, această carte şi alte câteva articole au făcut din Kampner un soi de expert în lupta contra naziştilor. De asemenea, Kempner scosese din Germania unele fonograme ale reuniunilor naziştilor, efectuate de poliţia din Prusia pe vremea când fusese salariatul ei. Toate acestea au fost predate de el universităţii din Pensylvania, adresând, pe deasupra, un număr de scrisori anti-naziste diverselor ziare. Intrucât războiul se apropia de sfârşit, Kempner începu să scrie că liderii nazişti ar trebui judecaţi de tribunalele americane. Intre timp, el obţine naturalizarea americană[284].

Pe timpul războiului a lucrat pentru ministerul american al Justiţiei şi pentru OSS. In această ultimă agenţie, el fu însărcinat să întocmească liste de anti-naziști germani, susceptibili de a intra în viitorul guvern de ocupaţie din Germania. El făcea parte dintr-un important grup de jidani germani recrutaţi de către OSS, printre care figura şi Herbert Marcuse.

La sfârşitul războiului, Kempner intră în ministerul de Război și se întoarce în Germania cu armata americană, în schema şi bugetul procurorului militar general. Înaintea deschiderii procesului TMI, a jucat un rol destul de important, ca mijlocitor între parchet şi avocaţii apărării. Apoi a condus un grup ce pregătea rechizitoriile individuale ale părţii americane. In timpul procesului, Kempner era un membru aparent ordinar al parchetului, specializat în acuzarea lui Frick, ministrul nazist de Interne. Se pare că nu a fost foarte, foarte călare pe succes, deşi imediat după proces a trimis un articol la *New York Times*, pe chestiunea dimensiunii educative pe care procesul a avut-o

---

[283]. *New York Times*, 22 febr. 1940, p. 22; 26 aug. 1940, p. 17; 30 mart. 1944, p. 6; 14 nov. 1945, p. 8; 17 ian. 1946, p. 14; Select Committee, pp. 1534-1535; *Current Biography* (1943), p. 370; *Who's Who în World Jewry* (1965), p. 498.

[284]. KEMPNER, pp. 1-12; *New York Times*, 28 sept. 1941, sec. 2, p. 6; 20 ian. 1945, p. 10.

pentru nemţi. Execuţia şefilor militari şi politici ai Germaniei nu avusese încă loc dar Kempner prezicea deja, cu o intensă jubilare, că naziştii condamnaţi vor fi îngropaţi în morminte fără nicio inscripţie, pentru a se « evita pelerinajele fanatice ale naziştilor, încă fervenţi ». Pentru a spune adevărul, procedura finală a fost şi mai isterică, corpul lui Göring şi ale celorlaţi fiind fotografiate (pentru a se delecta cu acest spectacol şi mai târziu, în presă şi în jurnalee cinematografice) în uniforme ale armatei americane şi transportate secret la Dachau, unde au fost incinerate, cenuşa fiind aruncată într-un râu din apropiere[285].

In 1947, pe când i se atribuiau noi responsabilităţi în cadrul procesului nr 11, Kempner fu onorat de presă într-o afacere importantă, legată de subiectul nostru. In anii 1943 şi 1944, în ţara « presei libere » avuseseră loc procese de insubordonare şi revoltă contra americanilor ale căror opinii despre politica de război a guvernului Statelor Unite erau considerate indezirabile. Procurorul acestor procese era O. John Rogge, din statul Ohio, pe care familia şi prietenii speraseră să îl vadă pastor. După studii strălucite, la Harvard, el se făcu însă avocat. Biddle, ministrul Justiţiei, l-a ales pentru a conduce procesele de sediţiune, în locul lui William P. Maloney, ale cărui metode provocaseră protestele mai multor membri influenţi ai Congresului. Urmărirea judiciară implica 30 de acuzaţi, iar procedura, contrară principiilor constituţionale americane, a fost în cele din urmă abandonată şi anulată, la moartea judecătorului, în noiembrie 1944. Pe când guvernul pregătea reluarea procesului, Curtea supremă anulă o altă condamnare pentru insubordonare şi sediţiune, astfel că ministerul Justiţiei începu să se îndoiască de oportunitatea continuării procedurii. Sperăm că cititorul va avea răbdarea necesară pentru a urmări această lungă abatere pe tema episodului « sediţiunii », în cadrul digresiunii Kempner, chestiuea fiind extrem de importantă[286].

Rogge încetă să se mai intereseze de procesul pentru sediţiune ca atare, fără să piardă însă din vedere aspectul general al unei ameninţări « fasciste », în interiorul Statelor Unite. In primăvara lui 1946, el petrecu unsprezece săptămâni în

---

[285]. R. H. SMITH, pp. 217, 222; *Yad Vashem Studies*, vol. V, p. 44; *New York Times*, 6 oct. 1946, sec. VI, p. 8; 7 oct. 1946, p. 2; 18 mar. 1947, p. 4; Select Committee, pp. 1536, 1539.

[286]. *Current Biography* (1948), pp. 533-534; *New York Times*, 7 feb. 1943, p. 34.

Germania, pentru a aduna « informaţii » cu privire la fascism. Cu această ocazie colectă ceea ce el numea fapte, pe care le rezumă într-un raport înaintat în acelaşi an ministerului Justiţiei. Intrucât însă ministerul Justiţiei nu reacţionă imediat, Rogge sfârşi prin a-şi pierde răbdarea, se puse pe călătorii, cu care ocazie pronunţă mai multe discursuri în care divulgă anumite « informaţii », culese din gura nemților interogaţi. In octombrie 1946, cu ocazia unui discurs în faţa lojei B'nai B'rith din New York, Rogge declară în termeni foarte generali că fasciştii erau încă liberi « în lume şi în această ţară [...]. Acum fasciştii se pot prezenta sub o aparenţă mai subtilă, putând spune, foarte simplu, că „ei sunt anti-comunişti" ». Câteva zile mai târziu, într-un alt discurs, Rogge fu mult mai precis cu privire la cei despre care vorbea. Astfel, într-un discurs pronunţat la Swarthmore College, spuse că John L. Lewis, preşedintele sindicatului minerilor, şi William R. Davis, om de afaceri ce lucra în petrol, conspiraseră împreună cu Göring şi Ribbentrop pentru a-l bate pe Roosevelt în alegerile din 1936, 1940 şi 1944. Conform « dovezilor » pe care el le obţinuse în Germania, alţi americani de prim plan se vor fi opus, după naziști, « participării Statelor Unite la război ». El cită pe senatorul Burton K. Wheeler, vechiul vice-preşedinte John N. Garner, fostul preşedinte Herbert Hoover şi James A. Farlez, un elefant leguminizat din Partidul democrat. Rogge încredinţase ziaristului Drew Pearson unele din dosarele sale, astfel că multe lucruri picante fură publicate de acesta cam în acelaşi timp cu discursurile incendiare. Pentru violarea flagrantă a regulilor şi normelor ministerului Justiţiei şi ale profesiunii de avocat, precum şi pentru a fi atentat la imaginea unor personaje politice importante, Rogge fu concediat din ministerul Justiţiei, de către ministrul Clark. El însă persistă în acţiunea sa, explicând că nu făcuse decât un « studiu al fascismului internaţional, cei anchetaţi fiind membrii unei mişcări internaţionale ce viza distrugerea democraţiei, atât aici cât şi în străinătate ». El dădu şi alte nume, de exemplu două persoane ce ar fi reprezentat o ameninţare fascistă, Douglas MacCollum Stewart şi George T. Eggleston, din redacţia *Reader's Digest*. Rogge declara că obţinuse aceste informaţii în Germania, de la diplomaţii germani ce avuseseră contacte oficiale cu Statele

Unite, înainte de Pearl Harbour. In acelaşi timp, ziarul *Pravda* calificase revocarea lui Rogge un « scandal[287]».

Inainte de Pearl Harbour, Stewart şi Eggleston publicaseră *Scribner's Commentator*, cu scopul de a menţine Statele Unite în afara celui de al II-lea Război mondial. In 1941, Stewart primise o sumă importantă de bani, 38 000 de dolari, a căror provenienţă nu o putea explica. Cu ocazia trecerii sale prin faţa Camerei de punere sub acuzare, în cadrul procesului pentru « sediţiune », Stewart declarase că ar fi găsit aceşti bani la el acasă. Intrucât o astfel de explicaţie părea ridicolă chiar şi pentru un observator imparţial, Stewart fu pus sub urmărire pentru declaraţie mincinoasă şi insultă a magistraţilor. Refuzând să îşi schimbe declaraţia, Stewart fu acuzat de ultraj la magistrat şi condamnat la 90 de zile de închisoare. După 75 de zile, fost eliberat pe cuvânt de onoare.

In cursul anului 1946, atât ministerul Justiţiei cât şi Rogge însuşi au ajuns la concluzia că nimeni nu putea fi condamnat sub acuzaţie de « sediţiune », astfel că, în cele din urmă, dosarul fu clasat. Rămânea însă în picioare problema depoziţiei lui Stewart, ce părea să ofere o bază pentru acuzarea acestuia de jurământ fals şi chiar de trădare. Din această cauză, în 1947, Stewart fu din nou acuzat de jurământ fals în timp de război, în faţa camerei de punere sub acuzare.

Acuzarea susținu că 15 000 din cei 38 000 de dolari, veneau de la Statul german, prezentând în acest sens doi martori : baronul Herbert von Strempel, fost prim secretar la ambasada germană din Washington, şi Dr Hans Thomsen, unul dintre foștii însărcinați cu afaceri ai Germaniei în Statele Unite. Strempel declara că a dat 15 000 de dolari lui Stewart, la hotelul Pensylvania din New York, în toamna lui 1941. Banii proveneau de la Hans Thomsen. Depoziţiile lui Strempel şi Thomsen erau o consecinţă directă a călătoriei de « informare » a lui Rogge în Germania.

Avocatul lui Stewart demonstră că banii proveneau din sumele primite de Stewart de la americanii bogaţi ce susţineau cauza izolaţionismului în mod anonim, întrucât aceasta era foarte impopulară. Că aceasta ar fi fost adevărat sau că Stewart

---

[287]. *Current Biography* (1948), p. 534; *New York Times*, 14 oct. 1946, p.44; 23 oct. 1946, p. 8; 26 oct. 1946, p. 1; 27 oct. 1946, p. 16; 3 nov. 1946, p. 13; *Newsweek*, 4 nov. 1946, p. 26.

ar fi minţit camera de punere sub acuzare din timpul războiului, pentru a nu îşi divulga susţinătorii americani, lucrul nu are importanţă din perspectiva subiectului nostru. Ceea ce ne interesează este contra-interogatoriul apărării, al martorilor acuzării, procesul Stewart. Apărarea acestuia a discreditat total martorii germani ai acuzării, arătând că depoziţiile lor fuseseră obţinute prin constrângere. Baronul von Strempel declară că a fost arestat la Hamburg de doi agenţi britanici. Când le-a cerut acestora să îi prezinte mandatul de arestare, englezii şi-au scos pistoalele spunând « iată mandatul de arestare! ». Strempel petrecu patru săptămâni într-un centru american de interogatorii, apoi şapte luni într-un lagăr tot american, unde a fost supus zi şi noapte la interogatorii. In această perioadă, « săntatea sa fu mai rea ca niciodată ». Intre altele a fost interogat şi de Robert M. W. Kempner, dar nu ar fi dorit să vorbească despre asta. Judecătorul Laws se văzu constrâns să îi ordone martorului să răspundă la întrebările avocatului apărării, Magee, cu privire la acest episod. Strempel sfârşi prin a declara că Kempner îl ameninţase că va fi tradus în faţa unui consiliu de război şi condamnat la moarte « dacă va ascunde cea mai mică maşinaţie din cadrul manevrelor ambasadei ». Apoi povesti întreaga istorie. Sub focul întrebărilor avocatului apărării, Strempel răspundea ca un « hipnotizat ». John Roge fusese unul dintre cei ce l-au interogat pe Strempel în Germania. In timpul interogatoriului, i se confiscase cravata de la gât, cureaua de la pantaloni şi şireturile de la pantofi. Vreme îndelungată singur în celulă, interogat zi şi noapte, fără hrană, « permanent ameninţat cu tot felul de violenţe », Strempel sfârși prin a recunoaște că a semnat o declaraţie prin constrângere, temându-se că altfel detenţia sa secretă s-ar putea prelungi. El făcu această depoziţie fatală pentru acuzare, în ciuda faptului că Statele Unite îi dădeau 70 de dolari pe săptămână şi îi plăteau hotelul, pentru ca să depună mărturie contra lui Stewart. La un moment dat a fost evocată posibilitatea inculpării lui pentru « crime de război ». Interogat de apărarea lui Stewart, Hans Thomsen recunoscu că Strempel îi vorbise de ameninţarea cu moartea ce plana asupra lui, declarând că Rogge îi dăduse instrucţiuni pentru a-şi aminti anumite detalii. Stewart a fost declarat nevinovat. Așa îşi făcu Kempner apariţia spectaculoasă în ziare, înainte de deschiderea procesului nr 11[288].

---

[288]. *New York Times*, 12 mart. 1947, p. 6; 13 mart. 1947, p. 17; 14 mart. 1947,

Examinând această afacere americană de sediţiune, ne-am întâlnit într-un fel neaşteptat cu procesul 11 sau *Wilhelmstrasse*, în sensul că Kempner figurează ca anchetator şi procuror potenţial al funcţionarilor încarceraţi din fostul minister german de Externe. Legătura cu procesul nr 11 este încă şi mai puternică întrucât Warren S. Magee, avocatul lui Strempel în procesul acestuia din 1947, va deveni curând unul din avocaţii baronului von Weizsäcker, principalul acuzat din procesul nr 11. Ne găsim astfel în faţa unui fapt neobişnuit : cele două părţi implicate în procesul n° 11 s-au înfruntat, aproape în acelaşi timp, într-un proces banal din Statele Unite, mărturia rezultată din interogatoriile prizonierilor germani fiind răsturnată de apărare întrucât fusese obţinută prin constrângere. Este vorba de o confirmare extraordinar de importantă cu privire la genul de practici, indicaţii şi elemente pe care le-am examinat deja, şi care nu puteau să nu se răspândească în culisele TMN : metoda combinării promisiunilor şi ameninţărilor, putând merge în unele cazuri până la tortură în toată regula (deşi nu neapărat în toate cazurile în care am putea spune pe bună dreptate că « dovezile » fuseseră stoarse « prin constrângere »).

Succesele avocatului Magge nu s-au limitat la procesul lui Stewart. Ca principal martor contra lui Weizsäcker, Kempner îl utilizase pe Friedrich Gaus, ce avea reputaţia de a fi fost « geniul rău » al lui Ribbentrop. Suntem în faţa altui exemplu neobișnuit, în care o persoană este folosită ca martor al acuzării, în loc să fie judecată şi ea. Pentru că era american şi că în această calitate avea acces la documente ce erau refuzate avocaţilor germani, Magee a putut dovedi tribunalului că procurorul Kempner îl ameninţase pe Gaus că îl va preda ruşilor dacă nu va coopera cu acuzarea, ameninţare frecventă şi eficace, comportând anumite variante. Häfliger, unul dintre acuzaţii procesului n° 11, era cetăţean elveţian. Dacă ar fi să credem mărturia lui în cadrul procesului, anchetatorul Sachs îl ameninţase că îl va preda ruşilor dacă va mai vorbi de cetăţenia lui elveţiană şi că « nu existau relaţii diplomatice între Elveţia şi Rusia ». Mult mai interesant pentru noi este însă faptul că Thadden a recunoscut, în cursul contra-interogatoriului avocatului apărării, Dr Schmidt-

---

p. 12; 15 mart. 1947, p. 11; 18 mart. 1947, p. 4; 19 mart. 1947, p. 5; 26 mart. 1947, p. 4; *Chicago Tribune*, 19 mart. 1947, p. 20.

Leichner, că, legat de o execuţie efectuată de autorităţile germane în Franţa, Kempner l-a făcut să înţeleagă că

Nu îi rămân decât două posibilităţi : sau mărturiseşte, sau va fi predat autorităţilor franceze, care precis îl vor condamna a moarte. Mi s-au acordat douăzeci şi patru de ore pentru a mă decide.

La vremea respectivă, un ziarist elveţian scrisese că procurorul Kempner şi colegii lui încearcă să prezinte nazismul ca o « invenţie a burgheziei germane » pentru distrugerea structurii sociale existente în Germania, înaintea venirii naziştilor la putere[289].

Rogge a avut o lungă şi interesantă carieră, dar rezumatul complet al acesteia ne-ar duce prea departe. Pentru a fi drepţi cu el, trebuie să spunem că atitudinea lui din timpul procesului de « sediţiune » nu înseamnă că libertăţile publice îi erau indiferente. Atunci când, după război, au fost luate primele măsuri în sensul unui program intern de securitate contra comuniştilor, Rogge a denunţat « vânătoarea de vrăjitoare ». In anii următori, el a devenit preşedintele unui comitet new-yorkez de susţinere a candidaturii comunistului Henry Wallace la preşedinţie, poziţie perfect logică întrucât Rogge încarna toate cele spre care această mişcare năzuia în materie de relaţii cu Uniunea Sovietică. In 1950, revista de stânga *Nation* l-a calificat de « independent solitar în diferite congrese, delegaţii şi comitete controlate de comunişti », calitate în care s-a dus chiar la Moscova să asiste la « Congresul mondial al partizanilor păcii ». Cu ocazia unei reuniuni la Kremlin, Rogge luă cuvântul şi îl cită pe Thomas Jefferson, iniţiativă nu tocmai pe placul gazdelor sovietice. Revista *Nation* făcu următorul comentariu :

Uşor de văzut în John Rogge numai un fel de Don Quijote ce atinge totul, un progresist cu spiritul confuz, atât de străin de realitate încât crede că necazurile lumii nu sunt decât rezultatul unei regretabile neînţelegeri […]. El a arătat de ce conducătorii sovietici nu au încredere în aceia dintre ai lor care au luat contact cu Occidentul[290].

---

[289]. UTLEY, pp. 172, 177; Gaus (transcrierea procesului nr 11, pp. 5123-5167) a negat constrângerea. Avocatul Magee a declarat însă în faţa tribunalului că « apărarea posedă întrebările şi răspunsurile date de martor » la interogatoriul respectiv. Declaraţiile lui von Thadden şi Häfliger au fost făcute în şedinţele din 3 martie şi 11 mai 1948, părţile corespunzătoare din dezbaterile procesului fiind citate de BARDECHE, p. 120 sqq., care dă şi alte exemple de constrângere şi intimidare a martorilor la Nuremberg.

[290]. *New York Times*, 8 nov. 1947, p. 10; 4 apr. 1948, p. 46; *Nation*, 27 mai 1950, p. 258; 2 dec. 1950, p. 499.

De asemenea, ca avocat al « Civil Rights Congress » (Congresul libertăţilor publice), Rogge a participat la procesul pentru crimă al « Celor şase din Trenton », care a durat din 1948 până în 1953 şi a cunoscut un mare ecou internaţional. In decembrie 1949, judecătorul l-a exclus din procesul New Jersey pentru

> violul regulilor de etică avocăţească prin denunţarea publică a modului cum este condus procesul şi manifestarea unei « lipse de curtoazie şi a unui dispreţ de circumstanţă » faţă de tribunal, « deformând în mod deliberat faptele ». De asemenea, judecătorul a acuzat Congresul libertăţilor publice [...] de a fi adunat de la oameni mai mulţi bani decât necesarul pentru proces.

Şapte luni mai târziu, un tribunal american a considerat nejustificată concedierea lui Rogge, fără să ordone însă reintegrarea lui[291]. Acest scurt examen al carierei lui Rogge este suficient pentru ce ne interesează pe noi,

Să ne întoarcem însă la Kempner. În 1949, în vreme ce guvernatorul din Bonn abia fusese instalat, Kempner lansă un avertisment contra reînvierii nazismului, ceea ce nu l-a împiedicat, doi ani mai târziu, să participe, ca reprezentant al Israelului, la negocierile pentru indemnizarea jidanilor ce suferiseră prejudicii din cauza guvernului nazist. O lună mai târziu, Kempner critica reducerile şi comutările de pedepse acordate de Statele Unite anumitor « criminali de război[292] ».

In 1952 îl reîntâlnim pe Kempner în ancheta Camarei reprezentanţilor cu privire la masacrul de la Katyn, o atrocitate sovietică bine cunoscută. Felul în care TMI a tratat această afacere aruncă o lumină crudă asupra absurdităţii respectului pe care acest « tribunal » îl pretinde din partea posterității.

La 13 aprilie 1943, germanii anunţaseră descoperirea în pădurea Katyn, nu departe de Smolensk, în Rusia (la jumătatea drumului între Minsk şi Moscova), a unor gropi comune conţinând cadavrele ofiţerilor polonezi capturaţi de ruşi în 1939. Patru zile mai târziu, ministrul Apărării din guvernul polonez aflat în exil la Londra, cerea Crucii-Roşii internaţionale deschiderea unei anchete. Germanii sprijiniră această cerere la care ruşii s-au opus, calificând polonezii din Londra drept « colaboratori polonezi ai lui Hitler ». Din cauza acestei afaceri,

---

[291]. *New York Times*, 17 dec. 1949, p. 1 ; 22 iul. 1950, p. 32.
[292]. *New York Times*, 30 sept. 1949, p. 21; 12 ian. 1951, p. 7; 2 febr. 1951, p. 8.

la 26 aprilie 1943, Uniunea Sovietică a rupt relaţiile diplomatice cu guvernul polonez în exil.

Din cauza opoziţiei Uniunii Sovietice, Crucea-Roşie a rufuzat să ia parte la această anchetă. Totuşi, guvernul german prezentă osuarele descoperite unor diferite grupuri de polonezi, unui grup de reprezentanţi ai presei străine, unui grup de ziarişti germani, unor mici grupuri de prizonieri de război britanici şi americani, unei echipe tehnice a Crucii-Roşii poloneze şi, ceea ce este mai important, unei comisii internaţionale de medici legişti. Aceasta de pe urmă şi-a făcut cunoscute concluziile sale într-un raport ce demonstra că ofiţerii polonezi fuseseră asasinaţi de către ruşi, înaintea declanşării războiului între Germania şi Rusia, în iunie 1941.

După descoprirea ororii de la Katyn, serviciile de propagandă germane neştiind exact câte cadavre vor fi găsite în final, dar cunoscând numărul aproximativ de ofiţeri polonezi ce putuseră fi victimele ruşilor, avansă cifrele de 10 000 şi de 12 000, care apoi s-au răspândit în întreaga lume. De aceea, în cadrul TMI, acuzarea reproşă germanilor uciderea a 11 000 de polonezi la Katyn, deşi se stabilise, în cursul lui 1943, că nu fuseseră găsite decât 4253 de cadavre. Această precizare fusese publicată de guvernul german, dar întrucât ea contrazicea precedentele lui alegaţii, nemţii au sfârşit prin a nu face o prea mare publicitate cifrei exacte.

Ceea ce s-a produs la TMI cu această acuzaţie ilustrează absurditatea pretenţiilor acestui « tribunal » de a se prezenta ca o instituţie sau jurisdicţie de drept. Mărturia membrilor comisiei de medici legişti experţi era de bună seamă interesantă. Din acest motiv, ruşi prezentară la Nuremberg pe profesorul Marko Markov, cetăţean şi locuitor al Bulgariei, unul dintre semnatarii raportului comisiei de medici legişti. Bulgaria devenise între timp una din republicile « populare » sovietice din Europa. Profesorul Markov îşi schimbase între timp opinia, susţinând în faţa tribunalului că nemţii îl ameninţaseră pentru a-l forţa să semneze raportul comisiei[293].

Pe de altă parte, avocatul lui Göring ceru ca profesorul F. Naville, preşedintele comisiei, să fie chemat în faţa tribunalului pentru a depune mărturie. Constatăm o totală lipsă de eficacitate din partea tribunalului pentru a găsi adevărul, ba chiar şi a

[293]. BELGION, pp. 64-78.

dorinţei de a-l găsi. Naville era cetăţean elveţian, locuitor al Genevei, ce nu putea fi constrâns să depună mărturie. Nu a depus, iar motivele sunt evidente. De asemenea, avocatul feld-mareşalului Keitel a cerut şi el ca Naville (ce fusese şi reprezentant al Crucii-Roşii internaţionale) să răspundă în scris la anumite întrebări, pe cu totul alte probleme. Se pare că acest interogatoriu nu a avut loc niciodată. Din cauza naturii sale intime, TMI s-a arătat ostil prezentării martorilor venind dintr-o ţară neutră în timpul războiului şi independentă după acesta. Este adevărat că TMI nu putea constrânge martorii elveţieni să se prezinte în faţa instanţei. Am văzut însă promptitudinea cu care Burckhardt, preşedintele Crucii-Roşii, răspunsese fără probleme la câteva întrebări scrise, ce i-au fost puse în Elveţia, pentru apărarea lui Kaltenbrunner. In cele din urmă, apărarea a făcut apel la trei soldaţi germani. Ca şi acuzarea, apărarea nu putea dispune decât de trei martori[294].

Independent de veritabilii făptași ai atrocităţii respective, decizia finală a TMI în chestiunea masacrului de la Katyn a fost o ruşine, subiectul fiind abandonat pe tăcute… Nemţii nu au fost declaraţi nici vinovaţi, nici nevinovaţi de această atrocitate rusească. Pur şi simplu TMI a înăbuşit afacerea Katyn.

In 1952, Camera reprezentanţilor a anchetat şi ea masacrul de la Katyn, dorind bineînţeles să cunoască concluzia TMI în această chestiune. Comisia de anchetă pe această problemă a ţinut câteva audienţe la Frankfurt, în aprilie. Apoi i-a ascultat pe reprezentanţii apărării şi acuzării ce oficiaseră în scenariul TMI. In ce priveşte partea germană, comisia a făcut apel la Dr Otto Stahmer, care fusese avocatul acuzatului principal, Göring, care insistase cel mai mult asupra acestei afaceri. Ca reprezentant al acuzaţiei americane, comisia Camerei reprezentanţilor l-a ales pe Kempner, ceea ce este surprinzător. Examinând dezbaterile, nu ne-am putut da seama de ce comisia l-a ales pe Kempner pentru acest rol. Este adevărat, el locuia în Germania la vremea respectivă şi s-a putut deplasa cu uşurinţă la Francfurt. Aceasta însă nu explică nimic. Singurul alt membru al parchetului american, pe care l-a ascultat comisia, a fost judecătorul Jackson. Figuraţia acestuia din noiembrie, la Washington, a fost însă cam ceremonială, fără să aducă nimic nou la dosar.

---

[294]. TMI, vol. X, p. 648.

Conform celor publicate la Francfurt, Kempner susţinu că, după opinia membrilor parchetului, masacrele de la Katyn sunt « o afacere rusească pură, ruşii fiind cei ce s-au ocupat de ea încă de la început […]. Noi nu avem nici un drept să intervenim. Totuşi, după ce martorii fură ascultaţi, opinia de ansamblu a fost, după Kempner, că Göring repurtase o victorie în această chestiune. Absenţa unei referinţe la Katyn în sentinţa finală punea în cauză integritatea procesului de la Nuremberg. Intrebările puse de membrii comisiei arată de manieră implicită că şi-au dat seama de aceasta. Kempner a fost interogat despre o eventuală participare a procurorilor americani la negocieri de culise cu privire la Katyn, lucru pe care l-a negat. De asemenea, răspunzând la anumite întrebări, Kempner a negat existenţa unei « conspiraţii sau a unei tentative de complicitate între partea americană şi partea rusă[295] ».

New York Times raportează că tonul şedinţelor comisiei, la Francfurt, a fost de aşa natură încât « principiile procedurii de la Nuremberg au fost serios zdruncinate. In privat, responsabilii americani prezenţi la aceste audienţe publice şi-au exprimat neliniştea şi preocuparea cu privire la acest subiect[296]». *Chicago Tribune* a raportat că în cursul unei şedinţe secrete, în ajunul audienţei publice de la Francfurt, Kempner a recunoscut că parchetul american al TMI-ului deţinea dovezi ce demonstrau că ruşii săvârşiseră masacrul de la Katyn.

Comisia de anchetă asupra masacrului de la Katyn a tras concluzia că guvernul american a ascuns adevărul cu privire la Katyn, atât în timpul războiului, cât şi după acesta. In special, raportul locotenen-colonelului John H. Van Vliet, unul dintre prizonierii de război americani, cărora nemţii le-au prezentat masacrul, « dispăru nu se ştie cum atât din dosarul armatei cât şi din cel al Departamentului de Stat ». S-a mai descoperit că Federal Communications Commission intimidase staţiunile de radio pentru a le determina să se abţină de a-i critica pe ruşi în această chestiune[297].

După 1952, Kempner a avut mai puţin de-a face în legătură cu naziştii. Mai târziu, cu ocazia procesului Eichmann, el reintră

---

[295]. Select Committee, pp. 1536-1548.

[296]. *New York Times*, 25 apr. 1952, p. 5; *Chicago Tribune*, 24 apr. 1952, partea a IV-a, p. 1.

[297]. *New York Times*, 15 nov. 1952, p. 2; 23 dec. 1952, p. 1.

în « pâine », pe post de « consultant » al guvernului israelian, însărcinat cu reunirea dovezilor pentru proces. In această calitate, Kempner deveni din nou foarte activ, redactând un articol pentru *Yad Vashem Studies*, despre metodele de interogare a naziştilor în procese, publicând o carte pe aceeași temă în germană, repetând la tot pasul şi fără încetare vechile mituri ale propagandei de război. In 1971, Kempner aprobă condamnarea locotenentului american Calley, iar în decembrie 1972 cauţionă « dovezile » reunite de Ladislas Farago, cu privire la presupusa prezenţă a lui Martin Bormann în Argentina. Regretând în mod evident epoca de aur, când tăia în carne vie şi spânzura oameni nevinovaţi, Kempner declară că « Statele Unite şi aliaţii lor ar trebui să redeschidă dosarul Borman, în cadrul TMI[298] ». Borman fusese judecat în contumacie şi condamnat la moarte, de către TMI. El nu a fost niciodată găsit, iar astăzi se consideră că de fapt a murit la Berlin, în 1945.

Din acest rezumat al carierei sale, rezumat ce se sprijină pe materiale din domeniul public, putem trage trei concluzii principale. Mai întâi şi pe bună dreptate, îl putem caracteriza drept un anti-nazist fanatic, atitudine ce vine din anii douăzeci, de pe vremea când, de bună seamă, naziştii nu puteau fi mai criminali decât alte grupuri apărute pe scena politică germană în plină violenţă şi haos (comuniştii şi social-democraţii germani dispuneau şi ei de propriile lor batalioane de miliţieni). Este clar că anti-nazismul a fost vocaţia lui devorantă. Kempner a fost însă o figură foarte importantă în cadrul proceselor pe care Statele Unite le-au regizat la Nuremberg. Am văzut că el a îndeplinit responsabilităţi cruciale în TMI şi că, mai târziu, a fost considerat drept o autoritate în legătură cu ceea ce s-ar fi petrecut. La sfârşitul TMI-ului, presa îl descria ca « expertul judecătorului Jackson în afacerile germane », « şeful anchetelor şi cercetărilor [...] lui Jackson[299]». In cadrul TMN-ului, Kempner a condus acuzaţia în cea mai importantă cauză, secţiunea politică a procesului Wilhelmstrasse şi se prea poate ca el să fi fost personajul cel mai important de la Nuremberg. Pentru a stabili acest lucru, ar fi necesare cercetări suplimentare, pentru a clarifica veritabilele relaţii de putere ce existau în cadrul

---

[298]. *Encyclopedia JudaicaI,* vol. X, p. 904; *New York Times*, 31 mart. 1971, p. 1; 5 dec. 1972, p. 16.
[299]. *New York Times*, 6 oct. 1946, sec. 6, p. 8; 7 oct. 1946, p. 2.

personalului american al maeștrilor cântăreți nurembergieni. Rămâne însă de văzut dacă o astfel de clarificare este posibilă. James M. McHaney a condus divizia ce a pregătit procesele nr 1, 4, 7, 8, 9 şi 12. Taylor a evocat alte personaje influente în cadrul TMN[300]. *Encyclopedia Judaica* îl descrie pe Kempner ca « procurorul-şef » al proceselor TMN.

A treia concluzie pe care o putem trage este că există excelente motive, pe bază de fapte de notorietate publică, de a admite că procurorul Kempner a abuzat de puterea avută în tribunalele militare, obținând « dovezi » prin metode ilegale, ameninţări şi diverse forme de constrângere. Procesul Stewart face această concluzie absolut inevitabilă.

Acesta este omul ce deţinea puterea de viaţă şi de moarte asupra lui von Thadden şi Horst Wagner.

Cu aceasta, digresiunea Kempner se încheie. In analiza noastră cu privire la jidovii din Ungaria, am arătat deja iregularităţi clare în ce priveşte obţinerea de dovezi în cadrul procesului nr 11. Mai era însă necesară examinarea a încă două aspecte : cine s-a ocupat de procesul n° 11 şi care a fost nivelul de integritate şi corectitudine al procedurilor de la Nuremberg. Examinând primul aspect, am ajuns să vedem adevărul destul de clar și cu privire la cel de al doilea. Studiul carierei lui Kempner ne-a arătat toate cele pe care trebuie să le ştim, pentru a înţelege valoarea reală a « dovezilor » furnizate în cadrul proceselor de la Nuremberg.

E clar că dacă vrem să susţinem autenticitatea documentelor privind o exterminare în Ungaria, trebuie să furnizăm o poveste sofisticată şi alambicată, atât de trasă de păr încât abia am putea imagina un astfel de scenariu.

O altă persoană foarte implicată în aceste documente este Veesenmayer, unul dintre acuzaţii procesului Wilhelmstrasse, care a fost interogat cu privire la unele dintre aceste documente. Poziţia adoptată în depoziţia sa a depins de scopul lui, care era obţinerea achitării, sau a unei pedepse foarte uşoare. Sarcina lui fusese de a supraveghea tot ce se petrece în Ungaria, acesta fiind motivul pentru care măsurile cu privire la jidani figurează invariabil în rapoartele sale. La vremea respectivă însă, în spiritul său, aceste măsuri nu aveau importanţa pe care ele o au astăzi, în spiritul nostru. Veesenmayer a explicat că adesea

---

[300]. TAYLOR, 15 aug. 1949, p.38 sq.

primea douăzeci de misiuni pe zi şi că în interval de o lună i s-a întâmplat să primească misiuni total opuse. Natural că aceste rapoarte, mărturiseşte Veesenmayer, erau redactate de asistenţii săi. El le parcurgea rapid şi le semna. Când i s-au arătat documente în care raportase că două convoaie, fiecare fiind compus din 2000 de jidani apţi de muncă, fuseseră expediate la Auschwitz în aprilie 1944, cerându-i-se să confirme dacă este exact, el a răspuns că nu îşi aminteşte precis, dar că este « foarte posibil », adăugând că el niciodată nu a ştiut ce înseamnă Auschwitz. Când i s-a prezentat documentul NG-5567, în care el raportează că, până la 17 iunie 1944, 326 009 de jidani fuseseră deportaţi din Ungaria, Veesenmayer aprobă din nou, spunând că este « foarte posibil ». Cu alte cuvinte, el nu a vrut cu niciun chip să se implice în aceste chestiuni, manifestând acordul sau dezacordul în legătură cu faptele respective. Dacă el ar fi spus că îşi aminteşte clar şi amănunţit de deportări masive de jidani, potrivit cifrelor avansate în documente, pentru primăvara şi vara lui 1944, atunci ar fi fost amestecat vrând-nevrând în povestea exterminărilor. Pe de altă parte, dacă ar fi negat realitatea acestor deportări în masă, aceasta ar fi însemnat că îşi recunoaşte implicarea în ceea ce se petrecuse, indiferent de ceea ce s-a petrecut. Printr-un astfel de răspuns el ar fi lansat o provocare la adresa acuzării şi a tribunalului, pe care acestea nu ar fi putut-o ignora. De aici decurge întreaga logică a depoziţiei lui Veesenmayer. El a declarat că fusese însărcinat să îi deplaseze pe jidani în afara Budapestei, din cauza riscurilor de revoltă, pe măsură ce ruşii se apropiau. Interogat insistent asupra acestui punct, Veesenmayer a explicat că :

> Practic, problema consta în a şti dacă frontul va rezista sau nu. Dacă Budapesta se revoltă, întreg frontul se va prăbuşi […]. Dacă am participat la aceste conversaţii, şi nu neg că este posibil, atunci a fost exclusiv din punct de vedere militar. Ce puteam face pentru a menţine Frontul de Est cât mai mult timp posibil? Numai din acest punct de vedere.

Veesenmayer a fost condamnat la 20 de ani de închisoare, dar la începutul lui 1952 era deja liber[301].

A sosit momentul să atragem atenţia asupra unui fapt ce pare să fi fost omis de mulţi dintre cei ce au scris pe această temă. Al doilea Război mondial nu a fost uşor pentru nimeni. Germanii îşi băteau capul cum să câştige războiul, nu cum să extermine pe

---

[301]. TMN, vol. XIII, pp. 487-508 ; REITLINGER, p. 566.

jidani. Afirmaţia din documentul NG-2233, după care programul de exterminare avea prioritate asupra producţiei militare în materie de exploatare a reţelei feroviare, este de-a dreptul ridicolă.

V. 7. Ce s-a petrecut în Ungaria?

In legătură cu ceea ce s-a petrecut cu adevărat în Ungaria, amintim că raportul Crucii-Roşii spune că politica din 1944 a nemţilor a fost internarea jidanilor din Europa de Est, întrucât reprezentau o ameninţare pentru securitate, pe măsură ce frontul se apropia. Este posibil ca documentele ce vorbesc despre regruparea şi deportarea unui mare număr de jidani maghiari, să fie exacte numai în ce priveşte regruparea. Aceasta era politica tuturor ţărilor vecine. Totuşi, pare foarte puţin probabil că au putut cu fi cu adevărat regrupaţi, undeva, un număr apropiat de 400 000 de oameni. Asta ar fi reprezentat o operaţiune gigantică. Obţinerea unui tablou destul de precis cu privire la cele petrecute în Ungaria pare posibilă prin completarea versiunii Crucii-Roşii cu examenul documentelor, eliminând pe acelea care sunt falsuri evidente.

Avem şansa de a dispune de o selecţie de documente originale în două volume, *The Destruction of Hungarian Jewry*, publicată sub direcţia lui Randolph L. Braham. Pentru cititorul ce dispune de resurse financiare normale, aceste volume înlocuiesc în mod comod documentele însele. Examinând documentele din aceste două volume şi renunţând la cele ce vorbesc de deportarea celor 400 000 de jidani maghiari, începe să se contureze o istori mai apropiată de adevăr. La 14 aprilie 1944, Ungaria îşi dă acordul ca 50 000 de jidani apți de muncă să fie deportaţi în Germania pentru a munci (documentul NG-1815). La 19 aprilie Veesenmayer cere vagoane de marfă, a căror obţinere « întâmpină cele mai mari dificultăţi », pentru deportarea a 10 000 de jidani apţi de muncă, furnizaţi de către unguri (NG-5546). In final, la 27 aprilie, Veesenmayer raportează trimiterea imediată la Auschwitz a 4 000 de jidani apţi de muncă (NG-5535). In aceeaşi zi de 27 aprilie, Ritter raportează întârzieri în deportarea celor 50 000 de jidani, datorate lipsei de trenuri (NG-2196). Mai târziu, la 14 iulie, Veesenmayer raportează dificultăţile privind ducerea la bun

sfârşit a politicii cu privire la jidanii din Ungaria, graţie politicii mai clemente faţă de jidani, a României şi Slovaciei (NG-5586). La 25 august, Veesenmayer vorbeşte de ordinul lui Himmler de oprire a deportărilor din Ungaria (fără număr de document), iar la 18 octombrie el raportează noile măsuri contra jidovilor din Ungaria (fără număr de document). Iată deci o istorie mai verosimilă care, pe deasupra, se acordă cu Raportul Crucii-Roşii.

De asemenea, în legătură cu Ungaria putem arăta că, odată în plus, autorii înşelătoriei încearcă să dea o dublă interpretare unui fapt perfect stabilit. In primăvara lui 1944, au avut loc cu adevărat deportări de jidovi din Ungaria, la Auschwitz și la alte destinaţii. Totuşi, aceste deportări al căror scop era furnizarea de braţe de muncă, fură sever limitate din cauza dezagregării sistemuului feroviar, neputând fi executate în ritmul prevăzut sau sperat iniţial.

Câteva cuvinte despre afacerea Joel Brand, o propunere de a schimba jidanii maghiari pe camioane sau pe alte furnituri.

Politica germană dinainte de război, menţinută într-o oarecare măsură şi la începutul acestuia, a constat în încurajarea prin toate mijloacele a emigraţiei jidoveşti. Din momentul în care războiul s-a transformat într-un vast conflict, această politică s-a schimbat, emigraţia jidovească devenind foarte dificilă în ţările de sub controlul Germaniei. Bineînţeles, motivul principal a fost că aceşti jidani reprezentau o forţă de muncă ce ar fi fost folosită contra Germaniei, dacă s-ar fi continuat emigrarea liberă sau chiar favorizată de naziști. Existau şi alte motive, cel mai important dintre acestea fiind că pentru a semăna zâzania între Marea-Britanie şi arabi, germanii au fost de partea acestora de pe urmă în chestiunea emigrării jidoveşti în Palestina. Aşa s-a ajuns la politica germană din a doua jumătate a războiului, când emigraţia jidovească nu s-a mai putut face decât pe bază de schimb : jidanii erau schimbaţi pe nemţi aflaţi în mâinile Aliaţilor, mai ales când cei plecaţi nu se duceau în Palestina. Am văzut că la Bergen-Belzen funcţiona un de lagăr de tranzit, pentru jidanii ce urmau a fi schimbaţi pe nemţi.

Din punctul de vedere german, afacerea Brand comporta acelaşi gen de calcul, diferenţa fiind o simplă corectură de compensaţie. Nemţii erau dispuşi să-i lase pe jidani să plece, în schimbul unor camioane sau a altor furnituri. De aceea, afacerea

Brand este absolut credibilă, cu condiţia de a înţelege că aceasta nu privea viaţa jidanilor în niciun fel.

Deşi trocul propus de Brand nu a avut loc, câţiva foarte rari jidani fură totuşi autorizaţi să emigreze în Suedia, Elveţia şi chiar Statele Unite, de exemplu. In 1944, un foarte mare număr de jidani maghiari au pătruns de altfel clandestin în România şi Slovacia, inversând precedenta mişcare de emigraţie, către Ungaria. Documentele apărării lui Steengracht (75, 76, 77 şi 87) furnizează un tablou cu privire la această situaţie.

Studiul propagandei aliate din 1944, prezentat în acest capitol, arată că lagărul de concentrare Auschwitz nu a început să fie prezentat drept lagăr de exterminare decât după debarcarea aliată din Normandia, într-o vreme când nimeni nu acorda vreo atenţie acstui gen de poveşti. Mai târziu, în toiul verii lui 1944, atenţia propagandei aliate s-a concentrat pe lagărul Lublin, pe care Ruşii l-au cucerit la sfârşitul lui iulie. După ocuparea de către ruşi a acestui lagăr, s-au pornit inepţiile rituale ale propagandei în legătură cu cele cinci crematorii din lagărul Lublin, poveştile cu Zyklon, presupuse oase omeneşti, etc. O bună parte din toamna anului 1944, Lublin a rămas principalul lagăr pe agenda propagandistică a Aliaţilor[302].

V. 8. Cine poate crede o astfel de poveste?

Incheiem astfel analiza acuzaţiilor cu privire la Auschwitz. Ceea ce ni se spune este incredibil. Alegaţiile exterminaţioniste sunt atât de neverosimile, de abracadabrante în absurditatea lor încât este foarte dificil să le rezumăm. Ni se spune că naziştii făceau exterminări masive în centrul industrial Auschwitz, folosind pentru aceasta produsul « Zyklon B », un insecticid foarte răspândit cu mulţi ani înainte de război. Cele 30 sau 46 de cuptoare-crematorii de la Auschwitz, utilizate pentru incinerarea cadavrelor a numeroşi deţinuţi morţi de moarte naturală, ar fi fost utilizate şi pentru exterminarea jidanilor, fără a lăsa urme. Odată Auschwitz-ul botezat centru de exterminare, de către propaganda aliată, jidanii maghiari nu puteau deci fi trimişi

---

[302]. Propaganda privind Lublin (Maidanek) a fost publicată în *Life*, la 28 aug. 1944, p. 34; 18 sept. 1944, p. 17; *Newsweek*, 11 sept. 1944, p. 64; *Reader's Digest*, nov. 1944, p. 32; *Time*, 21 aug. 1944, p. 36; *Saturday Review of Literature*, 16 sept. 1944, p. 44.

decât către acest loc de execuţie. Într-o perioadă când mâna de lucru devenise o probemă extrem de gravă pentru industria de război, convoaie de jidani apţi de muncă ar fi fost întârziate pentru a se putea transporta la Auschwitz jidani ce urmau chipurile a fi exterminaţi. Cele 46 de crematorii, existente la Auschwitz, se dovedesc insuficiente pentru arderea unor oameni ce ar fi sosit chipurile într-un ritm de 10 000 pe zi, astfel că multe dintre cadavre ar fi fost arse în aer liber, tranşee şi gropi. Această expulzare-epurare a jidanilor maghiari nu a fost observată de delegaţia Crucii-Roşii internaţionale de la Budapesta, deşi aceasta se interesa, aproape exclusiv, numai de probleme jidoveşti. Pentru toate acestea, « dovezile » ce ne sunt prezentate de către guvernul american sunt documente a căror autenticitate se sprijină pe viza specialiştilor în materie de politică jidovească, Wagner şi von Thadden, pe care documentele respective îi acuză mai mult decât pe alţii. Totuşi, guvernul american nu i-a « judecat » pe aceştia în cadrul procesului Wilhelmstrasse, ale cărui rechizitorii erau în mâna unui om ce îi ura din totdeauna pe nazişti (Kempner), şi în cadrul căruia un avocat american pusese în lumină că aşa numitele « dovezi » fuseseră obţinute prin constrângere, după cum o făcuse şi în Statele Unite, în cadrul unui proces normal, la Washington, cu participarea aceluiaşi Kempner.

De asemenea, în ciuda celor afirmate în 1944, guvernul american s-ar fi dovedit incapabil să împiedice desfăşurarea evenimentelor de la Auschwitz. Deşi posedau escadrilele de aviaţie cele mai performante şi mai eficace ale vremii respective, Statele Unite s-ar fi dovedit incapabile să facă nişte simple fotografii aeriene ale lagărului de la Auschwitz.

Cine poate crede o astfel de poveste ?

CAPITOLUL VI :

ET CÆTERA !

Alegaţiile exterminaţioniste s-au concentrat atât de mult pe Auschwitz încât această carte s-ar putea foarte bine termina aici. Din moment ce partea centrală a legendei exterminării este falsă, nu avem niciun motiv să credem că vreuna dintre părţile ei secundare ar putea fi adevărată, chiar dacă, la prima vedere, anumite « dovezi » par relativ solide. Sute de specialişti au fost trimişi în Europa pentru a descoperi şi aduna « dovezile » exterminării şi ale altor crime. Am văzut versiunea pe care tovarăşii exterminatori au prezentat-o cu privire la Auschwitz : un tablou inventat în mic şi în mare, compus din mărturii false şi documente traficate, fapte deformate şi prezentări mincinoase ale unor documente. Nu avem niciun motiv să credem că vom găsi altceva, în ce priveşte aspectele mai puţin cunoscute ale legendei exterminării. Se cuvine totuşi să examinăm povestea în întregul ei, mai întâi pentru că dorim să ducem lucrul început la bun sfârşit, apoi pentru că această examinare se poate face destul de rapid şi, mai ales, pentru că, sub un anumit aspect, un punct al legendei ar putea fi parţial adevărat. De asemenea, trebuie trecute în revistă câteva aspecte singulare, ce ar putea frapa anumiţi cititori şi apărea în ochii lor ca dovezi ce confirmă teoria exterminărilor.

VI.1. Alte lagăre de « exterminare »

Dovezile în sprijinul ziselor că exterminări ar fi avut loc la Belzec, Chelmno, Lublin, Sobibor şi Treblinka sunt aproape inexistente, reducându-se la depoziţia sub jurământ, la mărturia lui Höss şi la aşa numitul « raport Gerstein ». Mai există încă proiectul sau schiţa unei scrisori a Dr Wetzel, un alt nazist ce a reuşit să evite inculparea, zicând că el nu a avut « nicio obiecţie să suprime jidanii inapţi de muncă cu ajutorul leacului lui Brack » (documentul NO-365). Proiectul acesta de scrisoare este bătut la maşină şi comportă jos o scriitură ilizibilă, ce ar putea sau nu ar putea să fie a lui Wetzel, ce fusese şef al Oficiului politico-rasial NSDAP, dar unde a fost transferat, în 1941, la

ministerul Teritoriilor din Est, al lui Rosenberg, unde a fost folosit ca expert în chestiunile jidoveşti. Nu avem însă nicio dovadă că această scrisoare, adresată lui Heinrich Lohse, comisarul Reichului pentru Ostland (Teritoriile din Est), ar fi fost cu adevărat expediată. Un document similar, purtând semnătura dactilografiată a lui Wetzel, poartă sigla NG-2325. Wetzel nu a fost convocat ca martor în niciun proces la Nuremberg şi nu a fost ameninţat de nimic până în 1961, an în care a fost arestat la Hanovra, de către autorităţile germane. Dosarul sau afacerea lui pare totuşi să se fi evaporat o bună bucată de vreme, întrucât nu s-a mai auzit nimic despre el până a inculparea din 1966. Dacă aşa stau lucrurile, faptul că numele lui nu figurează în lista din Cartea Maro est-germană, publicată în 1965, este cât se poate de bizar. Fapt este că Wetzel nu a fost « judecat » niciodată[303]. Vom avea ocazia să revenim asupra lui Lohse.

Viktor Brack din scrisoarea lui Wetzel era un funcţionar de la Cancelaria Führerului, care participase la programul nazist de eutanasie. Astăzi se pretinde că aşa numitele camere de gazare din Polonia, cu excepţia celor ce ar fi fost utilizate la Auschwitz, au « evoluat » începând cu programul de eutanasiere, despre care se spune că ar fi folosit camere de gazare. In ciuda mărturiei lui Brack, este greu de crezut că în spitalele germane s-ar fi practicat eutanasia, gazând 20 sau 30 de persoane odată, cu ajutorul oxidului de carbon[304]. Bineînţeles, din această « evoluţie » a programului de eutanasiere, trebuie să excludem Auschwitz, între altele din cauza mărturiei lui Höss. Reitlinger şi Hilberg nu par preocupaţi de confuzia creată astfel în însuşi corpul şi structura preasfântului evangheliar holocaustic.

Programul de eutanasie s-a născut dintr-un decret al lui Hitler (1 sept. 1939), care autoriza ucidera caritabilă, umanitară şi filantropică a bolnavilor suferind de boli mortale. Mai târziu, acestor bolnavi li s-au adăugat şi suferinzii de alienări profunde. Acest program a fost întâmpinat cu ostilitate de către poporul german, mai ales după ce diverse zvonuri şi rumori au început să circule. Acestea făceau caz, mai ales, de gazarea masivă a bătrânilor. La 6 noiembrie 1940, cardinalul Faulhaber din

---

[303]. HILBERG, p. 562; REITLINGER, pp. 137, 567; RASSINIER (1962), p. 80n.

[304]. TMN, vol. I, p. 876.

Munchen scria ministerului Justiţiei, împărtăşindu-i obiecţiile bisericii şi semnalând că

> o mare tulburare se ridică astăzi în mijlocul poporului nostru, întrucât peste tot este vorba de moartea în masă a bolnavilor mintali şi, din păcate, zvonurile cele mai absurde sunt pe cale de a-şi face apariţia în legătură cu numărul de morţi şi felul în care aceasta s-ar petrece, etc[305].

Programul de eutanasiere nu a întârziat să îşi facă apariţia şi în propaganda aliată. In decembrie 1941, BBC-ul a difuzat o alocuţiune a scriitorului Thomas Mann, în care acesta implora poporul german să se dezică de nazism. Făcând o listă a crimelor naziste, Mann declara :

> Cei care sunt grav răniţi, cei slăbiţi şi bătrânii, sunt ucişi în spitalele germane cu ajutorul gazelor toxice – într-un singur spital, două, până la trei mii de persoane ar fi fost ucise, a declarat un medic german[306].

Aceasta pare să fie prima apariţie a camerelor de gazare în propaganda aliată. Pe cât se vede însă, aceste alegaţii nu fuseseră încă rataşate la propaganda privind exterminările, care a început şase luni mai târziu, şi care, aparent, nu a făcut nicio referinţă la programul de eutanasiere. Punerea în relaţie a programului de eutanasiere cu exterminările va veni mult mai târziu.

In cadrul TMI, acuzatorii nu au făcut nicio tentativă pentru stabilirea unei legături între eutanasie şi exterminări. Această încercare fu făcută de un martor al apărării, Konrad Morgen, apărut în ultimele zile ale TMI-ului, ca martor al apărării organizaţiei SS. Am văzut deja că acest Morgen denunţase afacerile de crime şi corupţie din jurul comandantului Koch, de la Buchenwald. Din această cauză, Morgen a fost considerat un « bun » SS, contrar colegilor şi camarazilor săi care ar fi fost nişte canalii sângeroase. El continuă să figureze printre cei « buni », deşi nu chiar atât de « bun » ca Gerstein, ce a atins în prezent stadiul de sfinţenie, în cadrul invocaţiilor, litaniilor și acatistelor holocaustice. In împrejurările fără de speranţă de atunci, acest martor al apărării organizaţiei SS a expus o poveste ce avea o anumită logică. Mai bine zis, pentru analiza noastră, logica depoziţiei lui Morgen îmbracă o importanţă ce depăşeşte imediatitatea celor discutate în acest punct.

---

[305]. NO-824 (ordin al lui Hitler), NO-846 (scrisoarea lui Faulhaber), No-844 (raport cu privire la zvonuri).
[306]. *New York Times*, 7 dec. 1941, p. 45.

Morgen a declarat că în cursul anchetelor sale în lagăre, făcute în calitatea sa de ofiţer SS, a căzut dintr-o dată pe programul de exterminare de la Auschwitz şi Lublin, dar că implicarea organizaţiei SS era inexistentă sau minimă. La Lublin, exterminările erau conduse de Wirth, de la poliţia criminlă ordinară, ajutat de detaşamentele jidăneşti de muncă, cărora li se promisese o parte din « pradă ». După Morgen, Wirth conducea încă alte trei lagăre de exterminare din Polonia. Deşi din punct de vedere administrativ, poliţia judiciară KRIPO era sub ordinele RSHA, Morgen remarcă prudent că Wirth, comisarul criminal, nu era membru SS. El afirmă că Wirth fusese ataşat cancelariei Führerului, că luase parte la programul de eutanasiere (ceea ce este poate adevărat), primind mai târziu, de la aceeaşi cancelarie, ordinul de a extinde și pe jidani activitatea sa de exterminare. Deşi singurul punct interesant al depoziţiei lui Morgen este tentativa sa zadarnică de a scoate din cauză SS-ul, această depoziţie este considerată de către Reitlinger şi Hilberg o « dovadă ». De altfel, aceştia trec sub tăcere faptul că, în tentativa sa de a scoate SS-ul basma curată, Morgen situează exterminările nu la Birkenau, cum susține legenda, ci la Monovitz, lagărul administrat de IG-Farben. Morgen nu a întins aţa până la a susţine că IG-Farben ar fi avut propriul ei program de exterminare. Totuşi, el a declarat că participarea SS-ului era minimă, limitată la prezenţa câtorva răcani balţi sau ucrainieni folosiţi ca gardieni, « totalitatea dispoziţiilor tehnice fiind aproape exclusiv în mâinile prizonierilor[307] ».

Stratagema lui Morgen a inspirat pe acuzatori, care nu avuseseră încă ideea de a face legătura între eutanasie şi exterminări. Era însă prea târziu pentru a dezvolta acest aspect în faţa TMI-ului, treaba fiind amânată până la primul proces din cadrul TMN. (În realitate, programul de eutnasiere este foarte vag legat de exterminări în « Raportul Gerstein », invocat ca « dovadă », în cadrul TMI-ului, mult înainte de depoziţia lui Morgen, căreia nimeni nu i-a acordat vreo atenţie). Pentru noi, punerea în relaţie a exterminărilor şi a eutanasiei nu este decât un exemplu de « lucrătură excesivă ». Inventatorii legendei ardeau de dorinţa de a introduce elemente reale în povestea lor,

[307]. TMI, vol. XX, p. 521-553.

fără să le treacă prin cap că o bună înşelătorie trebuie totuşi să evite conexiunea cu anumite fapte reale.

Exceptând Auschwitz-ul, cam la atât se rezumă « dovezile » de gazare în lagărele de concentrare din Polonia, aşa cum au fost ele prezentate în cursul proceselor de la Nuremberg. Celelalte « dovezi » sunt depoziţii ale unor persoane puţin cunoscute, cazul nesfârşitelor procese din Germania de Vest. Aceste depoziţii nu au prea mare importanţă. Nu din cauza asta nu ne ocupăm însă de ele, ci pentru că regulamentele şi secretomania, nu întâmplătoare, a actualului sistem judiciar german interzice accesul la ele.

Ca strategie a apărării în faţa unui tribunal, logica depoziţiei lui Morgen are o anumită importanţă pentru studiul nostru. Fără îndoială, Morgen şi avocatul său au înţeles că « tribunalul » nu putea fi decât inflexibil şi categoric în ce priveşte realitatea exterminărilor. De aceea, prin depoziţia lui, Morgen invita sau manipula judecătorii, în sensul adoptării tezei că « vinovatul » nu era organizaţia SS, ci altcineva.

VI. 2. Logica martorilor și mărturiilor apărării

Inainte de a trece la examinarea activităţilor mult hulitelor *Einsatzgruppen* în Rusia, vom trece în revistă declaraţiile ce ar fi fost făcute de diferiţii nazişti, mai ales după război, şi în care, în mod explicit sau doar implicit, este vorba de exterminări.

Mai întâi, este vorba de declaraţiile martorilor şi acuzaţilor germani, cu ocazia « proceselor » pentru crime de război. Pentru evaluarea acestor declaraţii, nu trebuie să pierdem din vedere realitatea simplă că guvernele ce au pus în scenă aceste procese nu căutau adevărul, pe care pretindeau că îl deţin, ca fapt politic imuabil în ce priveşte exterminarea jidanilor, mai ales la Auschwitz. Conducătorii acestor guverne lansaseră acuzaţiile cunoscute mult timp înainte de a avea în mână cel mai mic indiciu de ceea ce oamenii normali numesc « dovadă ». Aşa numitele tribunale cauţionau legenda exterminării în mod aprioric. Pur şi simplu, concluzia după care exterminările nu avuseseră loc era inadmisibilă din punct de vedere politic. Ea nu putea intra în domeniul posibilului, iar acest lucru este un fapt incontestabil.

Pe de altă parte, afară de câteva rare excepţii, tribunalele nu puneau vreun preţ pe responsabilitatea personală a indivizilor. Sub acest aspect, tribunalele nu făceau obiectul unei presiuni politice excesive. In cele mai multe cazuri, judecăţile privind responsabilitatea personală erau pe deplin de domeniul posibilului, care nu trebuie însă confundat cu probabilul. In faţa unui astfel de tribunal, orice apărare se organiza funcţie de aceste observaţii, a căror valoare este incontestabilă. Chiar şi în cazul unor acuzaţi a căror situaţie părea fără de speranţă, avocaţii nu aveau altă alegere decât acţiunea conform ideii că un verdict favorabil este posibil. Dacă privim procesele din acest puct de vedere, devine foarte utilă trecerea lor cronologică în revistă.

VI. 3. Josef Kramer, « Bestia din Belzen »

Primul proces care ne interesează nu este marele sau cunoscutul TMI ci « procesul Belsen », pus în scenă de un tribunal militar britanic, însărcinat să judece germanii ce făceau parte din personalul lagărului de concentrare Bergen-Belsen, în momentul capturării acestuia. Natural, comandantul lagărului, căpitanul Josef Kramer (« Bestia din Belsen ») a fost principalul acuzat. Importanţa procesului din Belsen provine însă din faptul că Josef Kramer fusese, în vara lui 1944, comandantul lagărului Birkenau. Procesul lui Kramer a avut loc în toamna lui 1945 şi s-a încheiat în luna noiembrie din acel an, chiar în momentul când începea merele proces TMI. Kramer a fost spânzurat în decembrie 1945.

Avem şansa de a dispune de prima şi lunga declaraţie făcută de Kramer, ca răspuns la interogatoriile britanicilor. Importanţa acestei declaraţii decurge din aceea că a fost redactată înainte ca germanii în ansamblul lor să se fi lămurit cu privire la chestiunea de a şti dacă tribunalele aliate ţineau cu adevărat şi categoric să impună cu orice preţ realitatea exterminărilor (cum ar fi putut fi în luna de după capturarea lagărului Bergen-Belsen, dar lucrul nu este absolut sigur[308]). Prima declaraţie a lui Kramer

---

[308]. Lagărul Bergen-Belsen a fost capturat la 15 aprilie 1945 iar decizia politică privind punerea în scenă a întregii procesomanii postbelice a fost luată la Londra (8 august 1945), cu o zi înaintea bombardamentului atomic, democrat şi foarte… umanist, de la Hiroşima. (NT).

nu permite niciun fel de apărare, din care cauză o şi reproducem în întregul ei (Anexa D). Povestea lui Kramer este în acord total cu ceea ce am prezentat deja, adică : existenţa crematoriilor în toate lagărele de concentrare, că unele dintre lagăre au fost confruntate cu o foarte mare rată a mortalităţii, mai ales Auschwitz, care necesita instalaţii de cremaţie pe măsura imensităţii sale. Declaraţia lui este de o mare sinceritate cu privire la aspectele mai puţin contrariante ale lagărelor, fiind o descriere cât se poate de precisă a acestora. Cu privire la atrocităţi, el declară cu fermitate că :

Sunt la curent cu alegaţiile vechilor prizonieri de la Auschwitz, ce vorbesc de existenţa unei camere de gazare acolo, de execuţii în masă, de şedinţe de biciuire şi alte cruzimi ale gardienilor, afirmând că am fost prezent la astfel de evenimente sau că aş fi avut cunoştinţă de ele. Tot ceea ce pot spune despre aceste afirmaţii este că ele sunt false de la un capăt la celălalt.

După această declaraţie, Kramer face încă una, reprodusă şi ea în Anexa D, în care recunoaşte existenţa unei camere de gazare la Auschwitz, adăugând că el nu a avut niciun fel de responsabilitate în legătură cu ea, că exterminările erau sub directa responsabilitate a administraţiei centrale a lagărului Auschwitz. Cu ocazia procesului său, Kramer furnizează două motive despre diferenţa dintre cele două declaraţii :

Primul motiv (al acestei a doua declaraţii) este că, cu ocazia primei mele declaraţii, s-a spus că aceste camere de gazare ar fi fost sub comanda mea. Al doilea şi cel mai important motiv este că Pohl mi-a cerut sub cuvântul de onoare să rămân absolut mut, să nu suflu o vorbă absolut nimănui despre existenţa acestor camere de gazare. Când am făcut prima declaraţie, mă simţeam obligat prin cuvântul de onoare. Când am făcut cea de a doua declaraţie, în închisoare, nu mai erau valabile motivele legate de persoanele faţă de care mă simţeam cel mai legat pe planul onorabilităţii (Adolf Hitler şi reichsführerul Himmler), căci acestea ne mai fiind în viaţă, nu mă mai simţeam legat prin cuvântul de onoare dat[309].

Absurditatea explicaţiei că, în prima fază a interogatoriilor, Kramer încercase să păstreze secretul asupra lucrurilor pe care anchetatorii nu încetau să i le repete, şi care umpleau până la refuz paginile presei aliate, nu l-a împiedicat totuşi pe acesta, nici pe avocatul său, să o prezinte, vrând-nevrând, în faţa « tribunalului ». La baza ei, logica apărării lui Kramer era identică cu cea din declaraţia lui Morgen. Kramer era într-o situaţie ce-l obliga să furnizeze o versiune care să-l scoată în

[309]. FYFE, p. 157.

afara oricăror implicaţii privind exterminările în masă de la Birkenau. Adevărul adevărat, adică faptul că Birkenau nu a fost un lagăr de exterminare, nu avea nicio şansă de a fi acceptat de « tribunal », întrucât era vorba de o imposibilitate politică. Rămânerea pe linia adevărului, din prima declaraţie, ar fi fost eroică pentru Kramer, dar în acelaşi timp sinucigaşă, căci aceasta l-ar fi lăsat fără nicio apărare privind rolul său la Birkenau. Chiar dacă a fost tentat să rămână pe linia eroismului, Kramer a fost supus unor puternice argumente ce pledau contra eroismului. Ca toate familiile germane din acea vreme, familia sa era disperată şi avea nevoie de el. Dacă totuşi s-ar fi încumetat să adopte până la capăt eroismul din prima declaraţie, este probabil că avocatul nu ar fi cooperat în acest sens. Niciun avocat nu adoptă cu bună ştiinţă o atitudine sinucigaşă, când este evident că aceasta nu oferă nicio şansă de succes. Apărarea lui Kramer nu putea consta decât în aceea că, personal, nu luase parte la exterminările de la Birkenau, de care se ocupau RSHA şi Rudolf Höss. E bine să ne amintim că o astfel de tactică, de a evita condamnarea la moarte, era adoptată nu de istorici în căutarea adevărului cu privire la anumite evenimente, ci de avocaţi, care încercau să salveze viaţa unor oameni.

O altă afacere pe seama lui constă în faptul că Josef Kramer, în calitate de comandant al lagărului Natzweiler, ar fi fost implicat în gazarea a optzeci de persoane, pentru experienţe medicale. Aceste persoane ar fi fost selecţionate la Auschwitz, după criterii necunoscute, apoi transportate la Natzweiler, pentru a fi ucise, întrucât era nevoie de cadavre proaspete la Strasburg. Kramer relatează acest episod în a doua declaraţie. Intreaga poveste este dezminţită de prima declaraţie, astfel încât sunt înclinat să cred că este vorba de un fals. Totuşi, cadavrele unor oameni executaţi la Natzweiler, sub un alt comandant, ar fi putut fi transportate la Institutul anatomic din Strasburg (care, desigur, poseda cadavre, pentru cercetările sale). In orice caz, această chestiune nu are nicio legătură cu un program de exterminare.

VI. 4. Herman Göring şi ceilalţi în faţa TMI-ului

Din cauza numărului mare de acuzaţi, procesul TMI este mai greu de examinat, întrucât fiecare dintre aceştia putea invoca motive proprii pentru a se disculpa de crime reale sau imaginare.

Transcrierea procesului nu este foarte potrivită pentru studiul comportamentului acuzaţilor TMI. Însemnările psihologului închisorii Nuremberg, Dr G. M. Gilbert, publicate sub titlul *Nuremberg Diary*, completează în mod adecvat, pentru noi, transcrierea oficială a procesului. Cartea doctorului Gilbert ne dă o descriere a atitudinilor şi reacţiilor acuzaţilor TMI, nu numai în cadrul strict al procesului, dar şi în închisoarea din Nuremberg. Desigur, nu putem avea o încredere absolută în exactitatea povestirii lui Gilbert. Majoritatea elementelor constau în rezumate ale discuţiilor acuzaţilor în închisoare, fie între ei, fie cu doctorul Gilbert. Acesta nu nota nimic în timpul discuţiilor, dar transcria totul, în fiecare seară, după memorie. Manuscrisul său a fost examinat critic de un membru Office du War Information, ca şi de procurorii Jackson şi Taylor. Cu cea mai desăvârşită bună voinţă şi cu cele mai imparţiale dispoziţii, este însă limpede că doctorul Gilbert nu a putut consemna totul cu perfectă exactitate. Cartea lui posedă o exactitate de ansamblu, rezervele noastre privesc numai detaliile.

Acuzaţii TMI fură arestaţi aproape imediat după capitularea Germaniei, în mai 1945, apoi au fost închişi separat, interogaţi şi supuşi propagandei vreme de şase luni înaintea deschiderii procesului TMI (noiembrie 1945), cu care ocazie se întâlniră pentru prima oară după capitulare, ba chiar, în anumite cazuri, pentru prima oară pur și simplu.

Patru observaţii foarte importante trebuie făcute. Prima, de loc surprinzătoare, este că toţi, cu excepţia lui Kaltenbrunner, adoptaseră în esenţă aceeaşi tactică de apărare cu privire la atrocităţile din lagărele de concentrare şi exterminarea jidanilor, indiferent de gradul de încredere pe care îl acordau sau nu acestor alegaţii. Totul era, chipurile, greşeala lui Hitler şi a organizaţiei SS, a lui Himmler. Bolnav şi acuzat în locul lui Himmler, care murise, Kaltenbrunner nu se întâlni cu ceilalţi acuzaţi decât după câteva săptămâni. Când şi-a făcut apariţia, ceilalţi coacuzaţi îl evitau, din care cauză el le-a spus foarte puţine lucruri pe timpul celor zece luni care au urmat.

A doua observaţie este mai puţin evidentă şi i-ar putea mira pe unii. Cu excepţia lui Kaltenbrunner şi poate a încă doi sau trei, aceşti funcţionari germani de rang înalt nu înţelegeau că în cele câteva luni sau săptămâni de prăbuşire progresivă a Germaniei, lagărele au fost confruntate cu o situaţie catastrofală pe toate planurile (alimentar, medical, îmbrăcăminte, căldură,

etc.). Originea şi cauza scenelor teribile, fotografiate şi exploatate cu cinism de către propaganda aliată, trebuie căutată în această catastrofală prăbuşire din ultimele luni, săptămâni şi zile de război. Se ştie că fotografiile cadavrelor găsite, ale prizonierilor ce nu mai avuseseră o hrană normală de săptămâni şi poate chiar de luni de zile, au fost folosite de aliaţi drept « dovezi » de exterminare. Afirmaţia aceasta poate să mire pe mulţi. Consultarea cărţii doctorului Gilbert le va arăta însă că ea este cât se poate de îndreptăţită. (Singura explicaţie diferită posibilă ar fi că anumiţi acuzaţi s-au prefăcut pur şi simplu că nu înţeleg situaţia). Administrarea lagărelor de concentrare era ceva foarte străin şi depărtat de domeniul de activitate al aproape tuturor acuzaţilor, ce fuseseră supuşi propagandei ordinare de după capitularea germană. In măsura în care ei admiteau sau se făceau că admit exterminările în masă, de care numai Hitler şi Himmler ar fi fost responsabili, ei îşi bazau opiniile personale pe chiar scenele teribile descoperite în lagărele germane la sfârşitul războiului, şi pe care nu le înţelegeau ori se făceau că nu le înţeleg. Acest lucru este bine ilustrat prin următorul schimb de cuvinte între Gilbert şi Göring :

— « Ce ţi-e şi cu filmele astea de atrocităţi! urmă Goering. Orcine poate fabrica un film de atrocităţi, scoţând cadavrele din morminte şi arătând apoi un buldozer ce le împinge.

— Nu puteţi şterge astea cu atâta uşurinţă, am răspuns eu. Am găsit lagărele voastre de concentrare efectiv presărate de cadavre şi de gropi comune. Le-am văzut eu însumi la Dachau şi la Hadamar!

— Nu însă îngrămădite cu miile, cum a fost cazul…

— Nu îmi vorbiţi despre ceea ce nu aţi văzut. Eu am văzut căruţe de cadavre.

— Oh, un singur convoi.

— Dispuse ca lemnele ce trebuie arse în cuptorul de cremaţiune; prizonieri pe jumătate morţi de foame şi mutilaţi, care mi-au spus (totul) despre măcelăria ce dura de ani şi ani. Dachau încă nu era chiar cel mai rău dintre rele! Nu puteţi suprima toate astea cu o simplă ridicare din umeri… şase milioane de asasinate!

— Ei bine, mă îndoiesc că este vorba de şase milioane, spuse el descurajat, părând să regrete că a început această discuţie; după cum am spus-o, este suficient ca numai 5% să fie adevărat ». Apoi urmă o linişte de moarte[310].

Acesta nu este decât un exemplu. Lectura cărţii lui Gilbert ne arată evidenţa faptului că orice discuţie a acuzaţilor, despre

[310]. Cartea lui Gilbert merită să fie citită în întregime. Paginile 15, 39, 46, 47,64, 78, 242, 273-275 şi 291 sunt foarte interesante.

atrocităţile din lagărele de concentrare, se făcea pe fondul celor descoperite şi aranjate de aliaţi la ocuparea acestora, către sfârşitul războiului. Este probabil imposibil de determinat care dintre acuzaţi nu înţelegea cu adevărat situaţia (Göring, de exemplu), sau doar se făceau că nu o înţeleg, calculând că din moment ce nu aveau nici în clin nici în mânecă cu lagărele de concentrare, era preferabil să accepte alegaţiile aliate decât să le conteste, ceea ce ar fi însemnat să-şi bată singur cuie în tălpi.

Cea de a treia observaţie a noastră priveşte calculul pe care, în timpul procesului, şi l-a putut face fiecare dintre acuzaţi. Li se părea desigur probabil sau în orice caz posibil ca Aliaţii să nu fie absolut decişi de a proceda la execuţii şi de a pronunţa pedepse de ani şi ani de închisoare. Procesele acestea pentru crime de război sau contra omenirii erau o noutate absolută în istorie şi în lumea lui Dumnezeu, iar acuzaţii erau conştienţi de ostilitatea considerabilă faţă de ele în chiar sânul opiniei publice din ţările aliate, mai ales Statele Unite şi Anglia. Mulţi dintre ei au putut estima că obiectivul lor imediat trebuia să fie de a spune sau de a face orice părea necesar pentru a supravieţui valului, presupus efemer, de isterie, de după război, lăsând restabilirea adevărului pe seama viitorului, la o vreme când examenul sincer al celor petrecute va fi posibil pe fond istoric, nu isteric.

A patra observaţie este că exterminarea jidanilor era numai una dintre numeroasele acuzaţii lansate la Nuremberg. Privnd retrospectiv, aceasta pare acuzaţia principală. La vremea respectivă însă, în spiritul celor mai mulţi dintre oameni, acuzaţiile principale priveau responsabilitatea în « conducerea, pregătirea, declanşarea şi continuarea războiului de agresiune », adică ceea se numea pe atunci « crimă contra păcii ».

Având în spirit aceste patru observaţii, vom constata că, fără excepţie, comportamentul acuzaţilor, în timpul procesului, a fost acela la care ne-am fi putut aştepta din partea unui astfel de grup de nazişti convinşi, tehnocraţi şi ofiţeri prusaci conservatori sau politicieni obişnuiţi. În « privat », adică în închisoarea în care cei executaţi şi-au petrecut ultimul an şi cinci luni de viaţă, prizonierii erau la fel de circumspecţi în remarcile lor ca şi în public, atacându-se şi criticându-se reciproc, făcându-şi unele reproşuri, inclusiv insinuări şi chiar calomnii. Din acest punct de vedere, Frank este cel ce s-a dat mai mult în spectacol, practica respectivă fiind totuşi generală. Naziştii închişi la Nuremberg nu au format o familie mare, fericită şi unită. Pentru a înţelege

strategia apărării urmată în timpul procesului, va fi suficient să examinăm cazurile lui Speer, Göring şi Kaltenbrunner.

Strategia lui Speer a fost simplă şi încununată de succes, întrucât el nu a fost spânzurat. El a pretins că obligaţiile lui profesionale nu i-au permis să cunoască diversele atrocităţi de care s-a vorbit la proces. Chiar şi astăzi încă, i se permite să iasă basma curată, cu această inepţie inteligentă. De fapt, Speer şi colaboratorii lui era implicaţi din greu, de exemplu în deportarea, din primăvara lui 1944, a jidanilor maghiari apţi de muncă, spre uzinele subterane de avioane de la Buchenwald[311]. Dacă lucrul respectiv s-ar fi petrecut cu adevărat, Speer şi colaboratorii lui ar fi ştiut, de exemplu, că s-ar fi dat prioritate convoaielor de jidani trimişi la exterminare, nu celor ce trebuiau trimişi la muncă. Dacă Speer nu ar fi minţit, el ar fi trebuit să declare că prin poziţia pe care o ocupa, ar fi trebuit să cunoască existenţa unui program de exterminare, dacă un astfel de program ar fi existat. Problema este că dacă nu ar fi minţit şi ar fi spus acest adevăr, Speer nu ar fi scăpat cu viaţă ci ar fi ajuns în ştreangul aliaţilor, ca şi colegii lui.

In cartea lui, Speer nu dă decât o « dovadă » ridicolă pe care ar fi căzut în timpul războiului, şi pe care ar fi trebuit să o interpreteze, spune el în prezent, ca indicând existenţa unui program de exterminări. Este vorba de sugestia ce i-a fost făcută, în vara lui 1944, de prietenul său Karl Hanke[312], de a nu « accepta niciodată o invitaţie de vizită în vreun lagăr de concentrare din Silezia de Nord ». De asemenea, Speer raportează o remarcă ce i-ar fi fost făcută de Göring, exact înaintea procesului TMI, apropo de « supravieţuitorii » jidani din Ungaria: « Deci încă mai sunt pe acolo? Credeam că i-am făcut îngeraşi pe toţi. Cineva a făcut vreo prostie[313] ». Un astfel de sarcasm era de înţeles în împrejurările respective, întrucât Göring nu a recunoscut niciodată realitatea unui program de exterminare, insistând asupra faptului că nu a existat decât de un program de emigrare şi de evacuare a jidanilor în afara zonei de influenţă germană din Europa.

---

311. HILBERG, p. 599; REITLINGER, p. 460-463; TMI, vol. XVI, p. 462, 538.
312. In ultimele zile de război, acesta a fost desemnat de Hitler ca succesor al lui Himmler pe postul de Reichsführer SS.
313. SPEER, pp. 375-376, 512.

Introducerea lui Eugene Davidson, la cartea lui Speer, menţionează faptul (v. cap. IV) că numeroşi jidani olandezi trimişi la Birkenau « aproape de camerele de gazare », nu aveau cunoştinţă de niciun program de exterminare, scriind scrisori optimiste către rudele şi prietenii rămaşi în Olanda[314]. Remarcile cu privire la exterminarea jidanilor nu existau în versiunea originală a manuscrisului lui Speer, ele fură adăugate la insistenţele editorului[315].

Spre deosebire de ceilalţi acuzaţi, de-a lungul întregului proces, Göring a presupus că va fi condamnat la moarte. Mărturia lui pare să fie adevărul aproximativ, aşa cum l-a trăit el, atunci. Deşi nu a acceptat niciodată că ar fi existat vreun program de exterminare a jidanilor, Göring nu a înţeles totuşi ce s-a petrecut, la sfârşitul războiului, cu lagărele germane. Aşa stând lucrurile, el a putut presupune că Himmler s-ar fi dedat probabil la unele masacre. Totuşi, Göring niciodată nu a admis legenda unui număr de victime apropiat de faimoasele şase milioane[316].

Remarcăm în trecere că Göring nu a fost niciodată toxicoman, cum afirmă legenda şi după cum a pretins de mai multe ori Speer, în privat, de-a lungul perioadei TMI. Douglas Kelley, psihiatrul închisorii Nuremberg, a încercat să restabilească adevărul în această privinţă. Göring fusese militar, as al aviaţiei germane din primul război, ultimul comandant al faimoasei escadrile sau « circ zburător » von Richtofen, « Baronul roşu ». La sfârşitul primului război, Göring a refuzat să predea inamicului unitatea lui. S-a reîntors cum a putut în Germania, unde s-a regăsit în postura de erou fără slujbă, fără a avea din ce trăi. Deţinător al medaliei « Pentru merit », cea mai înaltă distincţie militară a Germaniei imperiale, odată intrat în NSDAP era normal să devină curând unul dintre conducătorii acestuia. Ca atare, el a fost unul dintre şefii tentativei de putsch din 1923, în cursul căreia a fost rănit la pulpa dreaptă. Nevoit să se ascundă, rana i s-a infectat şi în timpul spitalizării i s-au injectat cantităţi considerabile de morfină. Ca urmare, a contractat o oarecare dependenţă, de care însă s-a vindecat rapid, după ieşirea din spital, în 1924. Mai târziu, în 1937, suferind de

---

[314]. SPEER, p. XVII; DE JONG.
[315]. *New York Times Book Review*, 23 aug. 1970, pp. 2, 16.
[316]. Depoziţia lui Göring, mai ales TMI, vol : IX, pp. 553-558, 647-655.

dureri de dinţi, a început să ia comprimate de paracodeină, un derivat homeopatic al morfinei, prescris curent pentru astfel de cazuri, pe care l-a luat tot timpul războiului. Obişnuinţa de a lua paracodeină nu era gravă, doctorul Kelley reuşind să suprime acest medicament înaintea deschiderii TMI, printr-o simplă reducere zilnică a dozei[317].

Revenind la acuzaţii TMI, situaţia lui Kaltenbrunner pare, astăzi încă, să fi fost fără de speranţă, lucru de care avocatul lui era probabil conştient. Totuşi, el trebuia să adopte un sistem de apărare. Cu privire la aspectele ce ne interesează, acest sistem se baza pe două puncte principale.

Primul punct este că securitatea lagărelor de concentrare revenea şefului RSHA, nu şefului WVHA, care se ocupa numai de administrarea lor. Astfel, el a pretins că, practic, aproape nici nu a avut de-a face cu lagărele. Singurul exemplu cunoscut de implicare a lui Kaltenbrunner în funcţionarea internă a lagărelor este ordinul său din martie 1945, privind autorizaţia acordată Crucii-Roşii de a se instala în fiecare dintre acestea. Nu se ştie cum a ajuns el la autoritatea necesară pentru a da un astfel de ordin. În loc să încerce a restabili adevărul cu privire la cauzele situaţiei catastrofale din lagăre, la sfârşitul războiului, Kaltenbrunner şi avocatul său au insistat şi poetizat concesia făcută Crucii-Roşii, prezentând-o drept un act contra lagărelor de concentrare ca atare, lagăre cu a căror existenţă el nu s-ar fi împăcat niciodată.

Al doilea argument al lui Kaltenbrunner era că, după cum fiecare o va recunoaşte, detaliile privind politica de urmat în problema jidovilor fuseseră fixate de Heydrich, predeccesorul său, oricum ar fi fost această politică. El luase şefia RSHA în 1943, cu o directivă a lui Himmler ce îi ordona să înfiinţeze serviciul de informaţii SD. Apărarea lui exageră un pic, pretinzând că noile dispoziţii ale lui Himmler arătau că acesta nu va permite altcuiva să atingă notorietatea lui Heydrich şi că el, Kaltenbrunner, nu trebuia să se ocupe decât de informaţii, fără niciun control asupra funcţiunilor de poliţie şi securitate RSHA, mai ales asupra poliţiei Gestapo, care trimitea prizonierii politici în lagăre şi organiza deportările, prin intermediul serviciilor lui Eichmann. Astfel, potrivit apărării sale, Kaltenbrunner nu era în niciun caz vinovat de exterminarea jidanilor, pe care însă o

---

[317]. KELLEY, pp. 54-58.

recunoştea că a existat, după cum afirmau învingătorii, cu diferenţa că, după el, ea ar fi început încă din 1940. Practic, Kaltenbrunner nu ar fi avut cunoştinţă de programul de exterminări condus de serviciul lui Eichman decât în vara lui 1943, când a aflat acest lucru din presa străină şi emisiunile radio ale inamicilor Germaniei. La începutul lui 1944 l-ar fi forţat pe Himmler să recunoască acest lucru, protestând mai întâi faţă de Hitler şi apoi faţă de Himmler. Programul de exterminare fu stopat în octombrie 1944 mai ales datorită « protestelor lui pe lângă Hitler[318] ». Oricât ar fi de absurdă maniera în care Kaltenbrunner pretinde că ar fi înţeles existenţa exterminărilor, ea este compatibilă cu secretul extrem, despre care se vorbeşte şi astăzi, din jurul programului de exterminare.

Versiunea lui Kaltenbrunner, deşi total absurdă, nu era lipsită de merite reale, ca strategie de apărare într-un proces pe viaţă şi pe moarte. Ce s-ar fi întâmplat dacă el ar fi declarat inexistenţa unui program de exterminare? Într-o lume normală, tribunalul ar fi fost obligat să dea dovadă de clemenţă, recunoscând astfel implicit că alegaţiile exterminaţioniste erau false, sau cel puţin probabil false. O astfel de sentinţă însă era imposibilă din punct de vedere politic, foarte multe lucruri fireşti şi normale fiind politicește imposibile la vremea respectivă. Pretinzând însă că programul de exterminare ar fi existat, dar că el nu a avut niciun amestec în asta, ba chiar s-a opus lui, apărarea lui Kaltenbrunner dădea « tribunalului », din punct de vedere politic, posibilitatea de a arăta oarecare clemenţă. In orice caz, tentativa ei în acest sens este clară. Dacă ne gândim cât de cât, înţelegem că nicio altă strategie de apărare nu era posibilă în cazul Kaltenbrunner. Pe de altă parte, era evident că procesul nu se putea termina fără cel puţin câteva condamnări la moarte, câteva achitări şi câteva pedepse intermediare, acestea fiind necesare pentru păstrarea aparenţei unui adevărat proces. Analiza ne arată că logica de avocat a strategiei apărării lui Kaltenbrunner a fost de o perfectă justeţe. Din punctul de vedere al strategiei apărării, faptul că ea era absurdă nu avea prea mare importanţă. Felul în care au fost tratate lucrurile acestea de atunci şi până astăzi este el însuşi o continuă şi incredibilă absurditate. Cazul Speer arată că o poveste absurdă avea şansa ei de a fi acceptată nu numai de către TMI ci şi de opinia publică, chiar mult mai târziu, într-un

[318]. TMI, vol. XI, pp. 279-283, 344.

moment când aceasta ar fi putut, în sfârşit, să deschidă ochii şi să vadă adevărul ceva mai clar.

Omul de rând şi chiar un spirit critic instruit şi la curent cu aceste evenimente nu sesizează prea uşor semnificaţia depoziţiei lui Kaltenbrunner, întrucât este dificilă înţelegerea punctului de vedere al acuzatului, a cărui grijă nu se centra pe problemele de istorie, cu care ne confruntăm noi astăzi. Problema acuzaţilor de la Nuremberg era una de viaţă şi de moarte, nu de cunoaştere ştiinţifică, de istorie. Viața lor era în joc, iar ei considerau aceste procese, pe bună dreptate, o incredibilă manifestare de isterie judiciară. Pentru fiecare dintre ei, salvarea vieţii însemna definirea strategiei de urmat în faţa instanţei, adică adaptarea la situaţia absurdă de atunci, care de altfel continuă. Nicio strategie judiciară nu caută a înfrunta tribunalul în punctele sau elementele în care acesta crede şi nu cercetează, cum este cazul în orice religie. Lucrul acesta se produce inclusiv în multe din procesele ordinare. Odată luată o decizie, aceasta este luată cu adevărat, iar avocaţii organizează apărarea în consecinţă.

Bineînţeles, este dezolant şi penibil că, în încercarea de a-şi salva viaţa, naziştii implicaţi în procesomania postbelică au fost siliţi să mintă. Cunosc însă universitari capabili de minciuni enorme, pentru a beneficia de un mic spor de salariu pe timp de vară, de exemplu. Care din aceste două exemple este mai consternant decât celălalt?

VI. 5. Oswald Pohl la Nuremberg

La vremea procesului Kramer şi a TMI-ului, tribunalele erau convinse *a priori* că Germania nazistă a avut un program de exterminare a jidanilor. Cu ocazia proceselor ulterioare, începând cu TMN-ul şi până astăzi, tribunalele sunt convinse nu numai aprioric ci obligate prin jurisprudența procedurală despre care deja am vorbit, declaraţiile înseşi din judecata TMI constituind « dovada faptelor enunţate » de aceste declaraţii. Sentinţa TMI declară că milioane de oameni au fost exterminaţi în lagărele de concentrare germane, în special la Auschwitz, lagăr ce ar fi fost « conceput mai ales în acest scop ». Mai precis, 400 000 de jidani maghiari ar fi fost asasinaţi acolo[319].

[319]. TMI, vol. XXII, pp. 526-527.

Aşa stând lucrurile, acuzaţii şi martorii TMN au fost obligaţi să joace după cum cântă muzica, altfel spus, să facă faţă unei situaţii asemănătoare celei în care s-au găsit acuzaţii şi martorii ce îi precedaseră. Intre timp, situaţia se codificase, iar strategia judiciară se standardizase. Procurorii ştiau foarte bine să atragă atenţia judecătorilor asupra acestei constrângeri legale, atunci când li se părea că există riscul ca ea să fie neglijată[320].

In acest scurt sub-capitol, vom arunca o privire rapidă, din punctul de vedere al strategiei apărării, asupra a două cazuri : procesele nr 4 şi nr 6 din lista noastră, adică procesele Oswald Pohl şi IG-Farben Industrie. Acuzatul Pohl, bineînţeles, nu a negat programul de exterminare. Negând orice participare personală la exterminări, el a beneficiat de un oarecare avantaj din faptul că acuzaţiile Aliaţilor vizau mai ales poliţia Gestapo şi funcţiile de securitate SS, ce nu erau din domeniul lui, în calitatea sa de şef WVHA[321]. Depoziţia şi mărturia lui Höss, i-au fost de mare ajutor. Cine auzise vreodată de Wirtschafts-Verwaltungshauptamt? Totuşi, acuzatul Pohl a fost şi el spânzurat.

Depoziţia lui Münch, fost medic la Auschwitz, este şi ea foarte interesantă. Münch a compărut ca martor al apărării în cadrul procesului IG-Farben, după ce în prealabil fusese achitat de un tribunal polonez. El este martorul pe care avocatul general Minskoff l-a interogat cu privire la fiţuicile lansate asupra lagărului Auschwitz de către avioanele aliate. Intre altele, Münch a declarat că în vreme ce el avea cunoştinţă de exterminări pe când era la Auschwitz, ba chiar asistase la o gazare, cei ce trăiau în afara regiunii Auschwitz, adică cei din Germania, nu ştiau nimic despre asta. Totul era aranjat de o mână de maestru, astfel încât « cel ce vizita vreo uzină din lagărul Auschwitz, de două sau de trei ori pe an, câte o zi sau două », să nu-şi dea seama de nimic în ce priveşte exterminările. Bineînţeles, aproape toţi acuzaţii, după Münch, aparţineau celor ce nu puteau să ştie. Fără să-şi tragă sufletul după o mărturie atât de dialectică, Münch afirmă pe deasupra că toţii soldaţii şi ofiţerii SS, ca şi prizonierii, cunoşteau foarte bine chestia exterminărilor, dar nu vorbeau despre asta cu civilii, de teamă că ar fi fost pedepsiţi. Astfel, inginerul Faust, de la IG-Farben, pe

---

[320]. Dezbaterea procesului nr 6, 197.
[321]. TMN, vol. V, pp. 664-676.

care Münch îl cunoscuse la Auschwitz, nu ştia nimic despre exterminări. In mai multe rânduri, Münch a afirmat că tot ce se putea percepe cu privire la exterminări era putoarea infectă a crematoriilor, « perceptibilă peste tot ». De mirare însă că nimeni în cadrul acestui proces, în care erau judecaţi numai ingineri chimişti, nu şi-a riscat pielea să arate că industria chimică din regiune producea şi ea tot felul de putori. Ceea ce este însă şi mai bizar în depoziţia lui Münch este că, după el, crematoriile şi camerele de gazare se găseau « la un kilometru şi jumătate sud-vest de Birkenau, camuflate întro pădurice[322] ».

Depoziţia lui Münch nu este decât o ilustraţie suplimentară a felului în care apărarea îşi organiza strategia, pentru a salva vieţile acuzaţilor. Apărarea nu se putea limita la lucrurile asupra cărora tribunalele se pronunţaseră deja, ea trebuia să fabrice noi şi noi poveşti, cu scopul de a-i dezvinovăţi cum-necum pe bieţii oameni care își riscau libertatea și chiar viața. De aceea, diversele apărări pretindeau invariabil că programele de exterminare comportau aspecte ce puteau disculpa acuzaţii. In orice caz, a vorbi despre aspectele programului de exterminare, însemna a admite *sine die* existenţa programului însuşi.

VI. 6. Adolf Eichmann

Procesul Eichmann merită şi el să fie examinat. Reamintim că Eichmann a fost răpit banditește la Buenos Aires, în mai 1960, de către spioni israelieni. Apoi Eichmann a fost expediat în Israel, unde a devenit victima unui « proces » ce avea să bată toate recordurile de ilegalitate, întrucât statul ce regiza sinistra înscenare judiciară nici măcar nu existase la data săvârşiri sau nesăvârşirii pretinselor fapte. Dezbaterile ilegale au început la Ierusalim, la 11 aprilie 1961. Tribunalul jidovesc a pronunţat pedeapsa cu moartea la 31 mai 1962.

Pentru a determina strategia apărării lui Eichmann, să vedem mai întâi care era situaţia lui înaintea procesului, cum ar fi fost ea considerată de un avocat. In fond era vorba de situaţia politică a unei ţări, Israelul, care luase decizia punerii în scenă a unui proces spectacol. Capturându-l pe Eichmann, Israelul călcase în picioare suveranitatea Argentinei. Din punctul de

---

[322]. DUBOIS, pp. 230-231; TMN, vol. VIII, pp. 312-321; Dezbaterea procesului n° 6, pp. 14321-14345.

vedere al avocatului, singura speranţă de a obţine un verdict favorabil (o pedeapsă cu închisoarea, ce putea fi apoi comutată) depindea de opinia publică mondială, care ar fi putut incita Israelul să îşi tempereze aroganţa printr-un gest de clemenţă. Totuşi, eventualitatea unei astfel de sentinţe depindea de strategia apărării, ce trebuia să se menţină în limitele politice posibile, acceptabile pentru tribunal. Ca şi la procesele de la Nuremberg, nu se punea problema negării programului de exterminări, aceasta fiind în afara oricărei strategii posibile pentru apărare. Aşa stând lucrurile, ca şi în cazul proceselor din Germania, singura apărare posibilă pentru Eichmann era negarea oricărei responsabilităţi personale.

Eichmann a admis existenţa unui program de exterminare, iar prima ediţie a cărţii lui Reitlinger fu acceptată de cele două părţi ca descriere aproximativă a ceea ce se petrecuse. Esenţialul apărării lui Eichmann consta în aceea că el ar fi organizat pur şi simplu convoaie de jidani, conform ordinelor drastice, ce nu puteau fi încălcate. Dintr-un anumit punct de vedere, apărarea lui fu încoronată de succes, întrucât portretul pe care şi l-a făcut el însuşi, conform adevărului de altfel, ca simplă « curea de transmisie în cadrul maşinii » a fost mai mult sau mai puţin acceptat de toţi cei ce i-au studiat procesul (a se vedea, de exemplu, cartea lui Hannah Arendt).

Totuşi, practic, Eichmann şi-a atribuit un rol puţintel mai important decât o simplă « curea de transmisie ». Un aspect oarecum secundar al mărturiei sale arată pretenţia lui că el, Eichmann, făcuse tot ceea ce o persoană de un rang atât de modest, ca al lui, ar fi putut face pentru sabotarea programului de exterminare. Din acest punct de vedere, el a deviat semnificaţia multor documente utilizate pe parcursul procesului său. Un foarte bun exemplu este comentariul lui Eichmann pe două documente precise. Primul dintre acestea datează din 24 septembrie 1941, fiind o scrisoare a comandantului unui lagăr de reinstalare din Lodz, ce deplângea supra-aglomerarea lagărului condus de el, din cauza enormelor convoaie de jidani, pe care nu avea unde să îi găzduiască : « Sunt pus în faţa *faptului împlinit*, ca să spun aşa, să absorb cât mai repede posibil încă 20 000 de jidani în ghetou, plus încă cinci mii de ţigani ». Scrisoarea este adresată şefului local al guvernământului (polonez, NT). Al doilea document este o scrisoare a aceluiaş şef local, datată 9 octombrie 1941, prin care transmitea la Berlin plângerea

primită, adăugând că Eichmann procedase ca un « negustor de vite » trimiţând acest convoi la Lodz fără să fie autorizat, deşi pretinde că ar fi fost. In depoziţia sa de la Ierusalim, Eichman a susţinut că aceste plângeri erau justificate, întrucât efectiv trimisese jidani la Lodz, fără nicio autorizaţie în acest sens. A făcut-o însă, afirma el, întrucât nu erau decât două locuri posibile unde i-ar fi putut trimite pe cei 20 000 de jidani: fie la « Est », unde, spune el, ar fi trebuit să îi trimită, fie la Lodz. Întrucât însă, după el și mai ales după acuzare, la « Est » se petrecea exterminarea, a ales Lodz-ul, unde nu se făceau exterminări la vremea respectivă. Așadar el nu era de acord cu exterminările, făcând tot ceea ce funcţia lui modestă îi permitea, pentru a le împidica, trimiţând convoiul respectiv la Lodz pentru a prelungi viaţa celor 20 000 de jidani[323].

De asemenea, acelaşi aspect al strategiei apărării lui Eichmann este ilustrat de depoziţia sa cu privire la propunerea de troc din 1944, « camioane contra jidanilor maghiari ». Natural, el prezentă eforturile germane de a se ajunge la un târg, în această problemă, ca datorate într-o largă măsură iniţiativei lui, motivată, bineînţeles, de dorinţa de a-i salva pe jidani[324].

Subliniem însă că interogatoriile şi contra-interogatoriile lui Eichmann, de către procurori, nu vizau ceea ce se petrecuse pe timpul războiului. Acuzaţia căuta să îl oblige pe Eichmann să repete în faţa « tribunalului » ceea ce se pretindea că ar fi spus anchetatorilor israelieni în anul de detenţie dinaintea procesului. De asemenea, acuzarea ar fi vrut să-l audă spunând în faţa « tribunalului » ceea ce se credea că ar fi spus în Argentina, în 1957, unui anumit Sassen. Conform depoziţiei sale, Eichmann îl întâlnise pe Sassen în 1955, la Buenos Aires. Pe atunci, Eichmann era un om uitat de mulţi, nu însă şi în anumite cercuri restrânse. Relaţiie dintre Eichmann şi Sassen ajunseră în final la proiectul editării unei cărţi despre persecutarea jidovilor în timpul războiului. Cartea pe care Sassen urma să o termine şi să o lanseze urma să fie scrisă pe baza ședințelor înregistrate pe bandă magnetică, constând în întrebări şi răspunsuri cu Eichmann. După mărturia acestuia de pe urmă, forma de lucru prevăzută iniţial nu a putut fi menţinută :

---

[323]. Eichmann, şedinţa 78, NI-O1; şedinţa 98, TI-W1.
[324]. Eichmann, şedinţa 103, Jj1; şedinţa 106, V1.

punându-mi-se aceste întrebări, eu trebuia să răspund, din când în când, fie că nu îmi aminteam, fie că nu ştiam; a devenit însă repede evident că nu aceasta era cea mai bună metodă de a scrie o carte […] şi atunci am convenit că important era nu ceea ce îmi aminteam ci relatarea evenimentelor aşa cum s-au petrecut ele; apoi am vorbit despre licenţele poetice, de acelea consimţite ziariştilor şi altor autori, care ne dau dreptul să descriem evenimente; chiar dacă nu îmi aminteam anumite detalii, esenţialul ce rămânea era o descriere a evenimentelor aşa cum au avut ele loc, iar în final este ceea ce de fapt a fost retranscris.

[Sassen] mi-a cerut să spun ceva despre fiecare punct, pentru a se obţine cantitatea necesară.

[…] De asemenea, s-a convenit că Sassen va aranja apoi totul sub forma unei cărţi şi că amândoi vom fi coautorii acesteia.

In final, materialul de care dispunea Sassen fu publicat de magazinul *Life*, în toamna lui 1960. Este deci clar că obiectul şedinţelor de lucru Sassen-Eichmann era producerea unei cărţi, care dacă nu ar fi avut vreo valoare istorică, urma să aibă, cel puţin, una comercială. In orice caz, deşi Eichmann conta pe recuperarea unei părţi din profit, mărturia lui nu precizează speranţele financiare nutrite de Eichmann şi Sassen.

Sassen a transcris anumite benzi magnetice sub o formă dactilografiată, iar Eichmann adăugă cu mâna comentarii şi corecţii pe margine. De asemenea, Eichmann a redactat 83 de pagini în manuscris. După apariţia articolelor din *Life*, acuzaţia obţinu de la Sassen o fotocopie a documentului de 300 de pagini dactilografiate, cu comentariile lor marginale, parese de mâna lui Eichmann, document socotit a fi transcrierea a 62 din cele 67 de şedinţe înregistrate. Tot atunci, ea a obţinut şi fotocopia celor 83 de pagini, presupuse a fi fost scrise de mâna lui Eichmann. Bineînţeles, documentele originale nu au fost furnizate, ceea ce a lăsat deschisă posibilitatea unor alterări şi schimbări, mai ales în ce priveşte documentul de 300 de pagini. In legătură cu benzile magnetice originale, parchetul a emis următorul comentariu:

Nu ştim nimic despre aceste benzi. Nu ştim dacă persoanele ce au luat parte la această conversaţie au păstrat banda, sau dacă aceasta a fost ştearsă şi reutilizată pentru alte înregistrări.

Apărarea a contestat exactitatea documentelor, arătând că cea mai mare parte a corecţiilor marginale nu fuseseră incluse în document şi cerând ca Sassen însuşi să vină pentru a depune mărturie în faţa tribunalului, cu care ocazie s-ar putea dovedi că

El a modificat şi deformat ceea ce spusese acuzatul, pentru a îşi îndeplini astfel propriile sale scopuri. El [Sassen] a vrut să producă o carte de

propagandă. Putem dovedi cum şi în ce fel acesta a deformat spusele [lui Eichmann].

Acuzarea a asigurat tribunalul că dacă Sassen vine în Israel, va fi judecat pentru apartenenţă la organizaţia SS.

Tribunalul a decis să accepte cele 83 de pagini redactate de mâna lui Eichmann. Acuzarea însă descoperi curând că ele nu conţineau nimic care ar fi putut fi utilizat, fiind nevoită să facă o nouă ofertă tribunalului, deşi procesul era destul de avansat. Ea manevră astfel încât tribunalul acceptă, ca « dovezi », unele extrase din documentul dactilografiat, ce conţinea o serie de corecţii şi adaosuri manuscrise. Magazinul *Life*, ce primise, aparent, aceleaşi texte de la Sassen, consideră toate acestea ca absolut autentice[325].

Terminăm scurtul examen al procesului Eichmann raportând reacţia acestuia la alegaţia, foarte răspândită, după care, la sfârşitul războiului, el ar fi declarat că « ştiind că cinci sau şase milioane de jidani ar fi fost ucişi, coboară bucuros în mormânt ». Eichmann declară că într-adevăr făcuse cândva o astfel de remarcă sarcastică şi dezagreabilă, către cei din echipa lui, dar că nu era vorba de « jidani » ci de « inamici ai Reichului », adică soldaţi inamici, mai ales ruşi. Strategia de apărare a lui Eichmann nu implica contestarea realităţii programului general de exterminare. El a insistat chiar asupra faptului că nu era nicicum în măsură să cunoască numărul aproximativ al jidanilor ucişi sau morţi de moartea lor, în ciuda remarcilor ce i se atribuiau în chestiunea jidovească (de exemplu, depoziţia lui Hötl), care erau false[326].

VI. 7. Procesele din Germania de Vest

Procesele de după război, din Germania de Vest, nu au prea mare importanţă întrucât nu au adus noutăţi documentare semnificative. În general, este vorba de depoziţiile unor oameni puţin cunoscuţi. Pe de altă parte, după cum am spus, legislaţia germană nu permite studiul acestor depoziţii (a se vedea, de exemplu, anexele II şi III din *Mitul de la Auschwitz*, de Wilhelm

---

[325]. Eichmann, şedinţa 72, Aa1-Kk11; şedinţa 73, A1-R1; şedinţa 74, Hh1-Ii1; şedinţa 88, L1-P2 şi anexele; şedinţa 104, T1-V1; şedinţa 105, W1-Z1; *Life*, 28 nov. 1960, p. 19 sq.; 5 dec. 1960, p. 146 sq.

[326]. Eichmann. Sedinţa 85, J1-K1; şedinţa 87, M1-O1, Y1; şedinţa 88, G1-H1.

Stäglich). Vom spune totuşi câteva cuvinte, pe baza studiului « procesului Auschwitz » de la Francfurt, 1963-1965.

Seria de procese pentru crime de război, între care procesul Auschwitz fu cel mai important, a fost organizată din motive politice, ca urmare a publicităţii isterice declanşate de răpirea banditească a lui Adolf Eichmann. Una dintre victime fu Richard Baer, succesor al lui Höss şi ultimul comandant de la Auschwitz, arestat la 20 decembrie 1960, lângă Hamburg, unde lucra ca tăietor de lemne. Baer a fost închis şi interogat în închisoare şi se spune că ar fi declarat cu insistenţă că la Auschwitz nu au existat niciun fel de camere de gazare. Orice ar fi declarat însă, Baer nu a trăit destul pentru a asista la proces, murind în vârstă de 51 de ani, la 17 iunie 1963, aparent de o boală circulatorie. Intrucât soţia lui a declarat că Baer era în perfectă sănătate când a fost arestat, moartea lui trebuie considerată ca suspectă[327].

Când procesul s-a deschis finalmente la Francfurt, în decembrie 1963, principalul acuzat fu Robert K. L. Mulka, fost căpitan SS, ce a servit o vreme ca adjunct al lui Höss, la Auschwitz. Pentru rolul său la Auschwitz, Mulka fusese deja judecat şi condamnat, imediat după război, ca cei mai mulţi dintre ceilalţi douăzeci şi unu de coacuzaţi în procesul Auschwitz, care toţi erau judecaţi a doua oară, pentru aceleaşi acuzaţii, încălcându-se principiul *non bis in idem*.

Bineînţeles, tribunalul nu ignora în totalitate chestiunile de legalitate. De aceea şi-a dat silinţa să explice că guvernul din Bonn se consideră succesorul legal al celui de al III-lea Reich, fiind competent să judece persoanele ce ar fi încălcat legile în vigoare în Germania, pe timpul războiului. Uciderea jidanilor fusese desigur ilegală în Germania nazistă, din care cauză majoritatea acuzaţilor erau inculpaţi chiar de această vină. Cât despre a şti dacă organizarea acestui proces a fost normală, oportună şi rezonabilă, cel mai bun lucru este să citǎm chiar opinia tribunalului din Francfurt, cu privire la acest proces :

> […] Totuşi, această demonstraţie a culpabilităţii a pus tribunalul în faţa unor sarcini extrem de dificile.
>
> Pentru reconstituirea acţiunilor acuzaţilor, în afara câtorva documente foarte firave, tribunalul dispunea, aproape exclusiv, numai de mărturii. Din experienţă criminologică, se ştie însă că mărturiile nu constituie cel mai bun mijloc de a dovedi ceva. Lucrul este și mai valabil în cazul depoziţiilor unor

[327]. ARETZ, p. 58; NAUMANN, p. 8.

martori despre evenimente observate de ei acum douăzeci de ani sau mai bine, în mijlocul unor nenorociri şi dificultăţi inexprimabile. Chiar martorul ideal, care nu vrea să spună decât purul adevăr şi care îşi stoarce memoria, după douăzeci de ani va avea dificultăţi să-şi amintească ceva cu precizie, riscând să proiecteze asupra altor persoane lucruri pe care le-a trăit cu adevărat, sau de a considera ca experienţe personale lucruri pe care alţii, din mediul respectiv, i le-au descris cu forţă sugestivă. Pe această pantă, în legătură cu ceea ce a trăit, el riscă să confunde timpurile şi locurile.

Desigur, faptul de a-i interoga pe martori astăzi despre ceea ce au trăit, cu toate detaliile respective, este un lucru dureros şi penibil pentru ei. Ar însemna să le cerem prea mult astăzi, după douăzeci de ani, ca martorii să-şi amintească precis şi riguros când, unde, cum şi în ce fel, cineva a făcut una sau alta. Acesta este motivul pentru care martorii şi-au exprimat în repetate rânduri mirarea că li se cere să reproducă cu o astfel de precizie evenimente învechite. Este de la sine înţeles şi de datoria apărării să ne informăm cu privire la aceste detalii. Nu ar fi absolut nedrept dacă am imputa apărării intenţia de a-i face pe martori să arate cât pot fi de ridicoli. Dimpotrivă, se cuvine să ne reprezentăm infinita minuţiozitate cu care se procedează astăzi într-un proces criminal; cum se face că de la piesele mărunte ale mozaicului se reconstituie imaginea veritabilă a evenimentelor din clipa crimei. Tribunalul dispune în primul rând de cadavru, de protocolul de autopsie, de rapoartele de expertiză asupra cauzelor ce au antrenat moartea, de ziua când s-a produs aceasta şi de mobilul ce a determinat moartea persoanei în chestiune. Dispunem de arma crimei, de amprentele digitale ce identifică vinovatul, dispunem de urmele paşilor lăsate de el când a pătruns în casa victimei. Suntem în prezenţa multor altor detalii ce procură tribunalului convingerea de neclintit că acest om a fost ucis de un vinovat hotărât.

Toate acestea ne-au lipsit în cadrul procesului de faţă. Pentru diferitele crime, nu avem nici un indice absolut. Nu avem decât depoziţiile martorilor. In plus, acestor depoziţii le lipseşte exactitudinea şi precizia presupuse de un proces criminal. Astfel, când întrebăm martorii în care an şi în care lună a fost comis cutare act, o facem numai din nevoia unei indispensabile exigenţe în căutarea adevărului. S-a întâmplat ca aceste date să fie pentru tribunal singurul indiciu pentru a verifica dacă evenimentul descris de martori s-a produs în felul descris de aceştia, dacă nu cumva martorii au fost victimele unor erori sau confuzii de persoane. Tribunalul şi-a dat seama că, pentru acești oameni, povestirea minuţioasă a lucrurilor trăite cândva, în mediu concentraţionar, fără să dispună de un calendar, de un ceas, de mijloacele cele mai primitive de reperaj, a fost o probă extraordinară. Totuşi, tribunalul trebuie să poată stabili dacă cutare acuzat a comis cu adevărat o crimă, unde şi când a comis-o, căci asta ne cere codul penal.

Orice altă perspectivă i-am atribui, suntem în faţa unui veritabil proces penal. Tribunalul nu poate să îşi dea sentinţa decât conform legilor pe care a jurat să le respecte şi aceste legi ne obligă, subiectiv şi obiectiv, la stricta demonstraţie a vinovăţiei fiecărui acuzat în parte. Faptul că cerem prea mult martorilor demonstrează imensa dificultate de a stabili evenimente concrete, pe baze solide, după douăzeci de ani. Am văzut martori care la prima vedere erau atât de demni de crezare încât tribunalul a lansat mandate de arestare pe baza depoziţiilor lor. Examinând însă mai atent depoziţiile martorilor, în

cursul multor ore de deliberări, a trebuit să recunoaşten că depoziţiile lor nu erau absolut solide şi nu puteau corespunde pe de-a-ntregul adevărului. Acesta este motivul pentru care a trebuit să aprofundăm întrebările pe problema împrejurărilor temporale, să verificăm pe documente dacă acuzatul pus în cauză de un martor a fost sau nu la Auschwitz în perioada respectivă, dacă a avut sau nu posibilitatea de a comite actul de care este acuzat, dacă nu cumva martorul a pus acest act pe seama unei alte persoane.

Dat fiind caracterul nesigur al mărturiilor, tribunalul a fost obligat să controleze foarte de aproape depoziţiile. Vorbesc numai de martorii pe care tribunalul i-a acceptat cu deplină încredere în bunele lor dispoziţii cu privire la adevăr, adevărul subiectiv şi obiectiv. Acum câteva săptămâni am putut citi în ziare că un membru al lagărului din Buchenwald a fost condamnat pentru asasinarea unui deţinut, despre care se ştie astăzi că este în viaţă, şi că nu a fost asasinat. Astfel de exemple trebuie să ne dea de gândit. Este vorba de exemple de erori judiciare care nu contribuie nici la întărirea securităţii oferite de legi, nici la consolidarea încrederii generale în drept. Acesta este motivul pentru care tribunalul a evitat tot ceea ce ar fi putut semăna cu o decizie sumară. Tribunalul a controlat cu cea mai mare grijă şi seriozitate fiecare dintre depoziţiile fiecărui martor, din care cauză nu s-a putut pronunţa cu privire la o serie de capete de acuzare, întrucât condiţiile de certitudine pentru o astfel de decizie nu au putut fi reunite. De altfel, condiţiile de control al acestor depoziţii au fost foarte restrânse. Toate urmele au fost distruse. Documentele care ar fi fost de mare ajutor tribunalului, au fost arse [...][328].

Deşi această mărturie a tribunalului din Francfurt ne dă o idee despre acest proces, trebuie să adăugăm că tribunalul a rămas totuşi mult dedesubtul adevărului. Marea majoritate a martorilor erau cetăţeni ai ţărilor blocului sovietic, cu tot ce implică aceasta în legătură cu mărturiile lor. Tribunalul se plânge, de exemplu, că « depoziţia nu este destul de fidelă şi de precisă, pe cât am fi dorit ». Trebuie să arătăm însă că s-a încercat influenţarea memoriei martorilor într-un mod foarte subtil : « Comitetul internaţional Auschwitz » și-a stabilit cartierul general la Francfurt, publicând « fiţuici informative » cu privire la teribilele lucruri ce se petrecuseră la Auschwitz. Martorii au luat cunoştinţă de aceste « fiţuici informative », pe care le-au studiat înainte de a-şi face depoziţiile lor. Nu departe de tribunal exista un « Comitet al lagărelor » care, de altfel a beneficiat de sprijinul multor persoane, de exemplu primarul din Francfurt, care a făcut martorilor tot felul de sugestii, mai directe sau mai subtile[329].

De asemenea, farsa judiciară include chestiunile pe care tribunalul le-a abordat în cursul acestui lung proces, ca şi

---

[328]. NAUMANN, pp. 8-26, 416-417.
[329]. LATERNSER, pp. 85-94.

pedepsele ce fură pronunţate. Recunoscut vinovat de a fi fost personalitatea numărul doi în administraţia marelui lagăr de « exterminare », de a fi comandat Zyklon B cel puţin odată, de a fi fost şeful echipei de automobile ce transporta condamnaţii, de a se fi ocupat de anumite sarcini administrative cu privire la convoaie şi de a fi fost implicat în construcţia crematoriilor, Mulka a fost condamnat la 14 ani muncă silnică, dar a fost eliberat patru luni mai târziu din motive de sănătate. Acuzatul Franz Hofmann, fost căpitan SS şi responsabil la Auschwitz I, deşi recunoscut vinovat de a fi participat la exterminări, a fost condamnat la închisoare pe viaţă pentru a fi aruncat o sticlă în capul unui deţinut, care apoi a murit din cauza aceasta. Povestea cu sticla a avut mai mare efect asupra curţii decît exterminările în masă, ceea ce nu trebuie să ne surprindă. Episodul cu sticla este lesne de înţeles. Fără niciun fel de martori, toată lumea ştie ce este o sticlă şi că există destule sticle peste tot. Exterminările însă sunt mai rare decât sticlele şi mai greu de recunoscut. Din cauza sticlei buclucaşe, Hofman a fost condamnat la închisoare pe viaţă, înainte de a fi eliberat, puţin mai târziu, întrucât s-a ţinut cont de timpul deja petrecut în detenţie[330] !

VI. 8. Astfel de procese nemaipomenite au mai avut loc vreodată?

Cel ce caută în cărţile de istorie proceduri judiciare comparabile cu « procesele pentru crime de război », nu trebuie să se limiteze la procesele politice. Astfel de procese, de exemplu cel al Mariei Stuart, regina Scoţiei, nu au cunoscut atmosfera de isterie intercontinentală a proceselor noastre pentru crime de război, reale sau imaginare. O altă particularitate a proceselor politice ordinare constă în aceea că, de obicei, nu este vorba decât de o victimă, cel mult câteva, şi că urmărirea penală nu depăşeşte două decenii. Procesul Ioanei d'Arc, care a comportat anumite aspecte isterice, nu este comparabil cu procesele noastre pentru crime de război, întrucât este vorba de o singură persoană, nu de un Stat și o societate întreagă sub acuzație.

---

[330]. NAUMANN, pp. 412-413, 418-419, 422-423; REITLINGER, p. 551, 561.

In căutarea de precedente pentru procesomania șoatică și procesele contemporane de crime de război, numai procesele de vrăjitorie oferă comparaţii satisfăcătoare. O foarte importantă similitudine rezidă în faptul că acuzaţii din procesele de vrăjitorie estimau frecvent că este oportun, în împrejurările respective, de a admite într-o oarecare măsură acuzaţiile. Practic, în numeroase cazuri, o confesiune parţială era singura strategie de apărare posibilă. Nu se putea nega existenţa însăşi a sinoadelor sau reunilor vrăjitoreşti de sâmbătă noaptea, numite sabaturi, întrucât imaginaţia socială decisese de mult că acestea există, că vrăjitoarele pot zbura pe o coadă de mătură, etc. Când condamnaţii acestor procese erau executaţi, se putea asista la scenele următoare :

Pe eşafod erau cei sortiţi focului, câţiva, nu prea mulţi, iar pe un podium, mai încolo, se găsea mulţimea celor iertaţi, inclusiv eroina ce şi-a regretat faptele, căreia i se citeşte spovedania. Aceasta îndrăznise tot ce se poate închipui. Nimic mai dement nu putea să existe. La sabatul vrăjitoarelor se mănâncă băieţei şi chiar fetiţe tocate mărunt. La felul doi se servesc hălci respectabile, din corpurile vrăjitorilor proaspăt dezgropaţi. Broscoii dansează, vorbesc, se plâng de broaştele ce le-au sucit minţile, sunt certaţi de tovarășul Diavol în persoană, care, apoi, îşi conduce politicos vrăjitoarele, luminându-le calea cu făclia făcută din mâna unui copil, mort nebotezat, nespovedit, neîmpărtăşit, fără lumină, fără colivă, etc.[331].

Situaţia era de aşa natură încât trebuiau alimentate şi întreţinute fantasmele şi pasiunile judecătorilor, ca și ale gloatei. Existau mijloace de a devansa acuzaţia. Unele femei, de exemplu, se prezentau singure drept vrăjitoare pocăite. Apoi acestea erau instruite cu privire la activitatea altor vrăjitoare, în păcat până peste urechi, ce trebuiau demascate şi arse, pentru a le salva sufletele, nu-i așa? Atunci ca și astăzi, Doamne ferește, Biserica nu-și permite să piardă vreun suflet.

Paralela între procesele pentru crime de război şi cele de vrăjitorie frizează perfecţiunea absolută. Cele două tipuri de procese comportă o mulțime de victime potenţiale, posibilităţile de atac, anatemizare şi condamnare a lor, inclusiv ele între ele, fiind nelimitate. Suntem în fața aceleaşi atmosfere de irealitate şi isterie socială, a aceluiaș tip de proces. Cel ce crede că un Stat modern a exterminat milioane de oameni într-un centru industrial coxo-chimic, cu analcid, motoare Diesel și prafuri, că putoarea persistentă venea de la crematorii, nu de la uzinele

---

[331]. MICHELET, p. 162.

chimice, este echivalentul contemporan al celui care, acum câteva secole, credea că nenorocirile şi calamităţile se datorează vrăjitoarelor ce discută cu broaştele, călătoresc pe mătură şi fac dragoste cu Satana…

VI. 9. Cum stăm cu tortura?

Un alt aspect important al paralelismului istoric dintre procesele de vrăjitorie şi cele pentru crime de război este tortura acuzaţilor şi a martorilor, utilizată cu vârf şi îndesat în ambele cazuri. Mărturiile inventate cu ocazia proceselor de vrăjitorie sunt explicate, de regulă, prin recursul la tortură, deşi citatul din Michelet subliniază că isteria gloatei furnizează ea singură un motiv foarte eficace. Ştim că anumite persoane au fost torturate în cadrul proceselor pentru crime de război şi vom examina în ce măsură tortura a contribuit la stoarcerea mărturiilor, mai ales a acelora ce confirmă teza exterminărilor.

Dispunem de dovezi ce arată că tortura a fost frecvent folosită în cadrul proceselor pentru crime de război. In primul capitol am văzut torturile prin care au trecut acuzaţii germani cu ocazia procesului de la Dachau. Sub oblăduirea britanicilor, scene asemănătoare au avut loc în cadrul procesului Bergen-Belsen. Josef Kramer şi alţi acuzaţi au fost torturaţi până ce ei înşişi şi-au implorat călăii torţionari să îi execute[332].

Pe de altă parte, se pare că acuzaţii TMI erau prea cunoscuţi pentru a se recurge la tortură, cu excepţia lui Iulius Streicher, despre care se spune, inclusiv, că a fost obligat să îşi mănânce propriile excremente[333]. Streicher s-a plâns în faţa tribunalului, de a fi fost bătut de soldaţi negri, după arestarea sa. La cererea procurorului Jackson, această mărturie a fost suprimată din procesul-verbal, altfel « curtea ar fi fost obligată să facă o anchetă ». Streicher fusese redactorul şef şi editorul revistei *Der Stürmer*, un magazin cvasi pornografic despre care se zice că

---

[332]. BELGION, p. 80-81.

[333]. Opera lui Țurcanu, Pitești, Gherla, Aiud, penitenciarizarea socialului, educația șoatică, școala, presa, ne-au dezvrednicit cu o sfântă schimbare excrementială la față. Din bube, mucegaiuri și noroi/Iscat-am frumuseți și prețuri noi, spunea omul din Mărțișor. Poezie argheziană, sau povestea cu albina și musca ? Făcând Dumnezeu albina și văzând că e bine, s-a încruntat întru acestea Satana și ne-a blagoslovit cu musca, instrumentul multor schimbări excrementiale la față. (NT).

avea o foarte proastă reputaţie, care ataca însă nu numai pe jidani, ci şi pe francmasoni, clerul catolic sau protestant, inclusiv nazişti cu poziţii foarte înalte. Streicher a afirmat în *Der Stürmer*, că fata lui Göring nu era chiar a acestuia, întrucât fusese concepută prin inseminare artificială. *Der Stürmer* era considerată o publicaţie şocantă de aproape toţi conducătorii politici ai Germaniei, dar Streicher beneficia de protecţia lui Hitler, ce îi era recunoscător pentru contribuţia lui la succesul nazismului în Nuremberg. În 1940, Göring a manevrat astfel încât Streicher a fost pus pe tuşă. Deşi *Der Strürmer* nu a fost interzis, Streicher a fost demis din funcţia lui de Gauleiter de Nuremberg. El nu a ocupat niciodată vreo funcţie în guvernul german, nici înainte de război, nici în timpul acestuia. Faptul că ziaristul Julius Streicher a fost inclus în prima linie a acuzaţilor TMI-ului este mai mult decât ridicol, mai mult decât o crimă, o murdărie pe obrazul celor patru magnifici[334].

In cadrul proceselor TMN, nu s-a produs niciodată o revelaţie generală sau masivă cu privire la torturarea acuzaţilor şi a martorilor. După cum am arătat însă în capitolul precedent, credem că acuzatorii de la Nuremberg nu au ezitat să îi tortureze pe martori, inclusiv într-un proces american aproape banal, care însă îl implica de-a dreptul pe procurorul Kempner. Acest lucru confirmă supoziţia noastră că tortura a fost utilizată curent la Nuremberg, mai precis contra martorilor şi a acuzaţilor ce au jucat un rol în procesele de la Nuremberg.

Suntem tentaţi să credem că Adolf Eichmann nu a fost foarte torturat de răpitorii lui israelieni, cel puţin nu pentru a-l obliga să furnizeze o anumită mărturie cu ocazia procesului său. Această opinie se bazează pe simplul fapt că nu s-a plâns de a fi fost torturat, cu ocazia depoziţiei sale din timpul procesului, deşi la începutul depoziţiei se plânsese de tratamentul sălbatic din primele zile de după răpire. Se ştie că răpitorii l-au forţat să semneze o declaraţie după care ar fi venit în Israel de bună voie, pe care acuzaţia a avut tupeul să o prezinte ca dovadă în timpul procesului. Totuşi, secretul riguros în legătură cu încarcerarea lui în Israel indică posibilitatea că Eichmann a fost torturat cel

---

[334]. BARDECHE, p. 12; DAVIDSON, pp. 44-47, 51.

puţin într-un anumit sens, dar că din motive tactice, sau de altă natură, a preferat să treacă peste asta în depoziţia sa oficială[335].

Examinând problema mai de aproape, notăm că eficacitatea torturii pentru obţinerea unei mărturii cu un conţinut determinat este contestabilă. Nu putem crede că autorităţile judiciare de la Nuremberg şi-au făcut scrupule cu privire la utilizarea torturii. Este însă foarte probabil că ele îşi vor fi zis că oricare ar fi stadiul în care administrarea torturii este stopată, nu se ştie niciodată ce va spune victima în faţa instanţei, când va fi chemată ca martor, pentru a confirma sau infirma ceva. Există însă excepţii, cazul proceselor staliniste din Moscova anilor treizeci, de exemplu, ca şi a altor procese ulterioare, dn ţările comuniste. În aceste cazuri, acuzaţii au fost supuşi la o astfel de « spălare a creierelor » încât s-au prosternat în faţa tribunalului, denunţându-se ei înşişi ca fiinţele cele mai repugnante de pe pământ[336]. La Nuremberg, nu s-a văzut nimic de acest gen. În ciuda mărturiilor mincinoase şi insultante pentru reputaţia regimului nazist în general, acuzații nu s-au preocupat decât de afirmarea inocenţei lor personale.

Examinarea chestiunii torturii arată că anchetatorii-călăi sau torţionari trebuie să fie foarte atenţi cu privire la întrebările pe care le pun şi concluziile ce pot fi trase din răspunsuri. Evident, se pune problema de a şti dacă un om a fost sau nu a fost torturat. Apoi, trebuie ştiut dacă acuzatul sau martorul a confirmat sau nu realitatea exterminărilor. Presupunând că a confirmat, nu este sigură concluzia că tortura explică răspunsul în întregul lui. Cazul Kramer ilustrează această incertitudine. În ciuda torturii, el a spus adevărul în prima declaraţie, pe care nu a schimbat-o decât după ce avocatul său i-a explicat implicaţiile sigure ale persistării într-o direcţie ce nu are nicio şansă de a fi acceptată de tribunal. Pe de altă parte, dacă un martor sau un acuzat a fost torturat, este limpede că nu putem avea nicio încredere în autoritatea ce a organizat punerea în scenă a procesului.

In acelaşi timp, nu trebuie să ne grăbim cu supoziţiile în ce priveşte motivele posibile pe care le-ar fi avut temnicerii de la

---

[335]. Eichmann, şedinţa 75, U1. Cu privire la măsurile incredibil de fanatice, luate pentru izolarea lui Eichmann de lumea exterioară, pe timpul detenţiei în Israel, a se vedea *Jewish Chronicle* din Londra, 2 sept. 1960, p. 15.

[336]. Soljeniţîn a făcut descrierea finală a evoluţiei « procesului » politic comunist. De asemenea, se poate vedea CONQUEST, pp. 82-147.

Nuremberg pentru a folosi tortura. Aceasta nu putea fi neapărat necesară pentru obţinerea de mărturii speciale. In consecinţă, tortura a putut avea un caracter mai mult sau mai puţin conştient, fiind drămuită şi milimitremizată de la caz la caz. Mai întâi, ea a putut fi folosită din exces de zel şi pentru simpla plăcere a brutelor şi a temnicerilor călăi. Jidanii tăiau şi spânzurau la Nuremberg, greu de găsit vreunul ce nu ura la modul talmudic victimele germane. In al doilea rând, tortura a putut fi folosită pur şi simplu pe baza observaţiei că deşi utilitatea ei nu este garantată, ea nu putea prejudicia câtă vreme rămânea confidenţială.

Al treilea motiv posibil al utilizării torturii este ceva mai inteligent. Deşi discutabilă şi puţin utilă pentru obţinerea de mărturii precise, tortura putea fi eficace într-un sens mai general. Când anchetatorul ameninţă acuzatul că va acţiona contra familiei lui dacă nu cooperează, nimic nu dovedeşte că posedă puterea şi cruzimea necesară pentru asta. Se poate deci ca acesta să se îndoiască de intenţiile lui. Dimpotrivă, dacă prizonierul este încarcerat vreme de un an sau mai mult şi torturat în permanență, acesta poate să creadă că anchetatorul este în stare de orice. Deşi prin ea însăşi tortura nu este un mijloc foarte potrivit pentru stoarcerea mărturiilor, ea a putut fi totuşi utilizată la Nuremberg pentru intimidarea generală a martorilor şi acuzaţilor, intimidare ce putea facilita ulterior represiunea şi supuşenia planetară, la care s-a ajuns.

Există însă şi anumite complicaţii. De exemplu, tortura fizică nu este o realitate suficient de bine definită. Se poate susţine că o încarcerare îndelungată, în condiţii insalubre sau cel puţin neconfortabile şi cu interogatorii zilnice, este ea însăşi o formă de tortură. O altă complicaţie este că există forme de tortură, mai ales de natură sexuală, despre care nu vom avea niciodată cunoştinţă întrucât victimele vor evita să vorbească despre asta. În sfârşit, dar nu în ultimul rând, trebuie spus că aproape nimeni printre noi, inclusiv autorul acestor rânduri, nu a fost torturat de către profesionişti urmărind un scop precis. Acesta este motivul pentru care, pentru a spune lucrurilor pe numele lor, nu ştim despre ce vorbim când vorbim de tortură.

Esenţialul concluziei noastre cu privire la tortură este că ea ne pune în faţa unei zone de imponderabilitate. Pe cât se pare, tortura a fost utilizată pentru slăbirea generală a victimelor, cu scopul ca mărturiile lor să fie canalizate pe căi motivate de cu

totul alte consideraţii decât atrocităţile, brutalitatea, cruzimea şi sadismul. Sub acest unghi am făcut analiza depoziţiilor martorilor şi acuzaţilor de mai sus. Efectele şi frica de tortură nu explică, prin ele însele, depoziţiile suportericești, în sprijinul tezei exterminaţioniste. De aceea, vom fi probabil în dezacord cu o bună parte dintre lucrările asupra acestei chestiuni, lucrări ce acordă o prea mare importanţă ipoteticei eficacităţi a torturii la Nuremberg. Totuşi, admitem că analiza noastră asupra acestui subiect dificil nu ne permite să tragem o concluzie. Din acelaş motiv bănuim că deşi s-au sprijinit pe două fapte incontestabil autentice, autorii de lucrări privind procesele de vrăjitorie au putut ajunge la concluzii eronate. Faptele incontestabil autentice de care vorbim sunt: 1) victimele proceselor de vrăjitorie au fost sigur torturate, potrivit procedurii legale pe atunci ; 2) foarte multe persoane au recunoscut mai târziu existenţa unor fapte imposibile. Primul, adică tortura ca atare, nu îl implică neapărat pe cel de al doilea, dar poate contribui în sensul respectiv, în măsura în care efectele lui se adaugă motivaţilor mai puternice care pot favoriza un anumit gen de mărturii.

VI. 10. Adolf Hitler

La momentul oportun, vom reveni asupra anumitor declaraţii făcute în cadrul proceselor pentru crime de război. Până atunci, vom menţiona câteva remarci atribuite naziştilor de rang foarte înalt.

La 17 aprilie 1943, Hitler l-a întâlnit pe amiralul Horthy, la castelul Klessheim. Cu această ocazie, cancelarul german ar fi criticat politica de clemenţă a lui Horthy, cu privire la jidani, explicându-i, se spune, că în Polonia lucrurile se petrec cu totul altfel:

> Jidanii ce nu voiau să muncească, erau împuşcaţi. Dacă nu puteau munci […], trebuiau trataţi ca bacilii de tuberculoză, prin intermediul cărora pot fi contaminate corpurile sănătoase. Dacă ne gândim că până şi creaturile inocente ale naturii, precum iepurii sau iezii trebuie ucişi dacă au contractat o boală cu care riscă să îşi infecteze semenii, nu este vorba de nicio cruzime.

Dovada că Hitler ar fi pronunţat aceste cuvinte este stenograma făcută atunci de către Paul Otto Schmidt, interpretul lui, care a depus mărturie în faţa TMI-ului. Bineînţeles, Paul Otto Schmidt participa adesea la acest gen de întâlniri, şi totdeauna lua note. In faţa tribunalului, el a declarat că aceste

cuvinte sunt autentice, fiind notate de el însuşi. Totuşi, într-o carte publicată după aceea, Schmidt recunoaşte că deşi a fost prezent la întâlnirea cu Horthy, acesta a insistat ca el să părăsească încăperea respectivă[337].

O altă declaraţie, despre care se face mult caz, figurează în *Testamentul politic* al lui Hitler:

> In privinţa asta, nu vreau să las nici un fel de îndoială : dacă popoarele Europei vor fi din nou considerate simple pachete de acţiuni de către conspiraţia banului şi a finanţelor, vom face ca acest popor, adică jidanii, să suporte responsabilitatea de a fi fost veritabilul vinovat al acestei lupte funeste.
>
> Vreau ca aceasta să fie clar pentru toată lumea : de data asta, nu numai milioanele de bărbaţi adulţi îşi vor găsi moartea, nu numai sutele de mii de femei şi de copii, bomdardaţi şi arşi de vii în oraşe, vor muri, ci şi adevăraţii vinovaţi, care îşi vor plăti greşeala, deşi prin mijloace mai umane decât războiul.

Această declaraţie este adesea interpretată ca o mărturisire a exterminărilor, deşi semnificaţia ei este cel puţin ambiguă. Apare foarte clar că ispăşirea de care este vorba trebuie să se realizeze prin « mijloace mai umane decât războiul ». Jidanii din Europa dominată de Hitler îşi pierduseră bunurile şi poziţiile lor, aceasta fiind probabil interpretarea corectă a frazei de mai sus. Pierderea bunurilor materiale şi a unei poziţii dominante poate să pară o ispăşire inadecvată în raport cu ceea ce reproşează el jidanilor. Se ştie însă că, în momentul când părăsesc scena publică, oamenilor politici le place să exagereze importanţa acţiunii lor.

Există însă şi posibilitatea ca textul testamentului să fi fost denaturat, întrucât descoperirea lui de către autorităţile britanice şi americane nu a fost anunţată decât la 29 decembrie 1945, singura pagină semnată de mâna cancelarului fiind cea de pe urmă. Maşina de scris şi hârtia utilizată de secretariatul lui Hitler ar fi fost suficiente pentru a provoca o alterare indetectabilă[338].

VI. 11. Heinrich Himmler

---

[337]. REITLINGER, p. 450-452 ; HILBERG, p. 524; SCHMIDT, p. 248.

[338].Ultima pagină a *Testamentului* reprodus de TREVOR-ROPER, p. 180. Descoperirea şi textul *Testamentului* sunt raportate de *New York Times*, 30 dec. 1945, p. 1 ; 31 dec. 1945, p. 1, 6. *Testamentul* figurează de asemenea în SHIRER (1947), pp. 180-181.

Se vorbeşte despre un discurs al lui Himmler, pe care acesta l-ar fi pronunţat la Posen (Poznan), în 1943. Reproducem mai jos traducerea părţii ce ne interesează, aşa cum figurează ea în volumele TMN. In anumite cazuri, vom da şi termenii originali, în germană. Iată deci partea aleasă de noi din presupusul discurs al lui Himmler:

Cu toată sinceritatea şi încrederea, voi aborda aici, în faţa dumneavoastră, un capitol foarte penibil. Trebuie să-l abordăm între noi, cu toată francheţea, deşi nu vom vorbi niciodată despre asta în public, după cum, la 30 iunie 1934, fără să vorbim, nu am ezitat să ne îndeplinim datoria de a pune la zid şi executa camarazii ce se rătăciseră. Nu vom vorbi nici despre asta. […]

Ajungem la evacuarea jidanilor [*die Judenevakuierung*], la eliminarea [*Ausrottung*] poporului jidănesc. Este genul de lucruri despre care se vorbeşte uşor. — « Poporul jidănesc va fi eliminat [*ausgerottet*] », va spune primul venit dintre camarazii de partid; « bineînţeles, eliminarea [*Auschaltung*] jidanilor este în programul nostru, ceea ce şi facem ». Iată însă că vin peste noi 80 de milioane de bravi germani, fiecare în braţe cu jidanul lui bun. De acord, ceilalţi sunt nişte canalii, dar acesta este un jidan foarte bun. Dintre cei ce vorbesc astfel, niciunul nu a privit lucrurile mai de aproape, nimeni nu vorbeşte din experienţă. Cei mai mulţi dintre dumneavoastră ştiu ce înseamnă o sută de cadavre alungite unul lângă altul, sau cinci sute de cadavre, sau o mie de cadavre. O ştim pentru că am îndurat-o, ceea ce ne-a oţelit, fără ca pentru asta să încetăm de a fi oameni de bine, mai puţin în cazul excepţiilor datorate slăbiciunilor omeneşti. Aceasta este o pagină faimoasă din istoria noastră, care nu a fost scrisă şi nici nu va fi scrisă vreodată căci ştim cât ne-ar costa astăzi, când în fiecare oraş, în mijlocul bombardamentelor, greutăţilor şi privaţiunilor de război, îi avem încă pe aceşti sabotori clandestini, agitatori, provocatori şi instigatori, care sunt jidanii. Fără îndoială, astăzi suntem la nivelul anilor 1916-1917, când jidanii încă erau încorporaţi în poporul german.

Le-am confiscat bogăţiile pe care le posedau. După cum trebuia, am dat ordinul strict, executat de către generalul Pohl, ca aceste bogăţii să fie integral vărsate Reichului. Nu am oprit nimic pentru noi. [...] Avem dreptul moral, avem datoria faţă de germani să distrugem acest popor [*dieses Volk umzubringen*] ce voia să ne distrugă. Totodată, nu avem dreptul să ne îmbogăţim, nici măcar cu o blană, cu un ceas, o marcă, o ţigaretă sau orice altceva. Sub pretext de a extermina [*ausrotten*] un bacil, nu vrem ca în final să ne infectăm noi înşine şi să murim de asta. [...] Acolo unde se vor forma, îi vom cauteriza împreună[339].

Dovada că Himmler ar fi pronunţat aceste cuvinte este foarte slabă. Presupusul text al discursului lui Himmler face parte din documentul PS-1919 şi se întinde pe 63 de pagini în volumele TMI. Pasajul citat ocupă o pagină şi jumătate, cam la jumătatea

---

[339]. Ps-1919 în TMI, vol. XXIX, p.110-173 (în germană). Extras din versiunea engleză, TMN vol. XIII, pp. 318-327.

textului, sub titlul « Evacuarea jidanilor ». Manuscrisul discursului nu poartă nicio semnătură, nicio menţiune. Conform prezentării ce însoţeşte documentul procesului, discursul ar fi fost găsit în dosarele lui Rosenberg, ministrul Estului ocupat. El a fost prezentat ca dovadă în faţa TMI-ului, ca făcând parte din documentul PS-1919. In cursul procesului, nu s-a precizat unde anume ar fi fost găsit acest document şi nimeni nu l-a interogat pe Rosenberg în această chestiune. Rosenberg a fost interogat despre un alt document, PS-3428, despre care vom spune câteva cuvinte mai încolo, care, de asemenea, ar fi fost găsite în dosarele sale[340]. Faptul însă a fost dezminţit de Rosenberg. În plus, se afirmă că, cu ocazia procesului nr 11, « dosarele lui Rosenberg fură din nou luate la bani mărunţi, descoperindu-se 44 de discuri conţinând înregistrările fonografice ale discursului ţinut de Himmler la Posen, la 4 octombrie 1943[341]». Discurile sunt socotite a fi documentul NO-5909 şi au fost admise cu titlul de dovadă în timpul depoziţiei acuzatului Gottlob Berger, general SS, fost şef al departamentului administrativ SS, ofiţer de legătură personal al lui Himmler cu ministerul pentru Est, al lui Rosenberg, responsabil cu afacerile prizonierilor de război, către sfârşitul acestuia. Interogat de procuror, Berger a declarat că nu a ştiut nimic despre programul de exterminare şi că într-adevăr Himmler pronunţase un « interminabil » discurs la Posen, în 1943, în faţa unui public compus din înalţi demnitari nazişti, dintre care făcea parte şi el însuşi. Totuşi, el a contestat că documentul PS-1919 este o transcriere exactă a discursului, întrucât el îşi amintea că o parte din discurs tratase despre anumiţi şefi SS belgieni şi olandezi, prezenţi la reuniune. Iată ce a declarat Gottlob Berger:

> Aceasta lipseşte din transcriere. Pot spune cu toată certitudinea că el nu a vorbit de *Ausrottung* cu privire la jidani, reuniunea respectivă fiind consacrată aplanării şi reglării tensiunilor dintre Waffen SS şi poliţie[342].

Cu ocazia contra-interogatoriului, procurorul Petersen a dispus ascultarea înregistrării fonografice a primelor rânduri ale discursului presupus. Berger a contestat însă că ar fi vocea lui Himmler. Apoi, după o a doua ascultare a aceluiaşi fragment, el a declarat că totuşi « ar putea fi vocea lui Himmler ». Discurile

---

[340]. TMI, vol. XI, p. 567.
[341]. TMN, vol. XIII, p. 318.
[342]. TMN, vol. XIII, pp.457-487.

au fost admise ca dovadă. Alte extrase, inclusiv cel de mai sus, tratând despre evacuarea jidanilor, fură ascultate de tribunal, fără ca Berger să mai fie interogat cu privire la autenticitatea vocii şi fiind lăsat să plece imediat după terminarea audiţiei discurilor. Tribunalul a manifestat oarecare reticenţă în acceptarea acestor discuri ca dovezi:

Preşedintele Powers : consider că, la prima vedere, avem destule elemente ce justifică admiterea acestui document cu titlu de dovadă. Dimpotrivă, nu este dovedit că acest discurs a fost pronunţat la Poznan sau într-un alt loc. Discurile sunt admise ca dovadă, dar numai în sensul de indicaţie a atitudinii generale a lui Himmler.

Singura dovadă « la prima vedere », privind autenticitatea vocii (într-un singur loc al discursului), a fost, pe cât îmi dau seama, declaraţia lui Berger după care vocea, în acel loc, « ar fi putut fi a lui Himmler ».

In ce ne priveşte, acuzarea nu a dovedit întru nimic că vocea respectivă a fost cu adevărat a lui Himmler, nici că discursul de la Posen, care trata subiecte delicate, ar fi fost înregistrat pe disc. De aceea, autenticitatea acestor înregistrări, care nici măcar nu a făcut obiectul unei discuţii, nu a fost demonstrată.

Probabil că nu există nicio înregistrare presupusă a conţine observaţiile lui Himmler privind « evacuarea jidanilor ». Pe câte ştiu, în iureşul propagandistic din jurul afacerii Eichmann, nicio înregistrare de acest gen nu a ieşit la lumină. Reitlinger pretinde că există « o înregistrare parţială, pe fonograf », a discursului de la Posen, fără să ne spună însă care parte există[343]. Nu am dus cercetarea asta mai departe, întrucât chiar dacă înregistrările ar fi disponibile, nu aş fi calificat pentru a le evalua.

Amintesc însă că aceste înregistrări, descoperite târziu, în dosarele unui mort, au fost admise ca dovezi în timpul « procesului », mai exact circul lui Kempner, pe care analiza noastră l-a discreditat total, pe bază de cu totul alte elemente. Pare foarte bizar că Himmler ar fi aprobat înregistrarea unui discurs conţinând lucruri despre care el « nu va vorbi nicidată [...] în public » şi apoi că, în ciuda faptului că el era şef peste Gestapo, aceste înregistrări au ajuns chiar în mâna lui Rosenberg, rivalul său politic. Ţinând cont de aceste consideraţii şi de faptul că este greu de admis că Himmler ar fi ocupat timpul atâtor şefi SS pronunţând presupusul text al documentului PS-

[343]. REITLINGER, p. 317.

1919 (o discuţie generală despre război), suntem siguri că ne găsim în faţa unui alt fals. Se poate însă ca unele părţi din presupusul discurs să fie autentice, anumite fragmente au fost poate pronunţate în discursul de la Posen sau cu alte ocazii.

Cu ocazia procesului nr 4, Pohl a declarat că a asistat la discursul din Posen (ceea ce este probabil adevărat) şi că Himmler formulase câteva remarci cu privire la exterminarea jidanilor. Totuşi, argumentul principal al lui Pohl a fost rizibil. Am văzut că strategia de bază a lui Pohl consta în exploatarea faptului că acuzaţiile de exterminare fuseseră lansate contra Gestapo-RSHA, folosind tot ceea ce îl putea disculpa de domeniul exterminărilor, de exemplu depoziţia lui Höss. După cum am văzut, strategia sa de apărare era pe aceeaşi logică de bază a tuturor acuzaţilor, cu singura excepţie a lui Göring. Astfel, mărturia lui Pohl despre discursul de la Posen intervine într-un anumit context, discursul respectiv fiind prezentat de el drept primul element de informaţie pe care l-ar fi avut, cu privire la exterminări. In alţi termeni, exterminările ar fi fost atât de îndepărtate de funcţiile sale oficiale, încât i-a trebuit o declaraţie a lui Himmler pentru a lua cunoştinţă. Bineînţeles, el a declarat în faţa tribunalului că puţin după aceea protestase pe lângă Himmler, care i-ar fi răspuns că nu aceasta este « treaba lui ». Pohl întorcea în folosul său tot ceea ce curtea admitea ca un fapt sigur[344].

Inainte de a încheia chestiunea discursului de la Posen, iată însă şi un argument secundar. Se poate admite autenticitatea textului dar arăta că prin « *Ausrottung* » Himmler vorbea pur şi simplu despre « dezrădăcinare » sau o altă formă de eliminare, mai puţin radicală decât asasinatul. Baza acestui argument constă în faptul că, în text, *Ausrottung* este un echivalent de *Judenevakuierung* şi de *Ausschaltung*. Cadavrele despre care se vorbeşte pot fi uşor asimilate ca fiind acelea ale victimelor germane ale bombardamentelor teroriste aliate, despre care naziştii pretindeau adesea că cei vinovaţi sunt jidanii. Pe de altă parte, dacă discursul este autentic, putem nota că Himmler considera un drept şi o datorie *dieses Volk umzubringen*, iar comparaţia cu epuraţia sângeroasă din 1934 pare să justifice considerarea expresiei *Ausrottung* în sensul de exterminare. De

---

[344]. TMN, vol. V, pp. 666, 675.

aceea, deşi un astfel de argument ar putea fi avansat, el nu ar fi prea solid.

Concluzia este că cerânduni-se să credem în autenticitatea acestui text-discurs, mi se cere în fapt să avem încredere în Kempner.

VI. 12. Josef Goebbels

The Goebbels Diaries conţin o serie de observaţii şi de remarci. « Nota editorului » ne explică însă că « jurnalul a fost dactilografiat pe o foarte frumoasă hârtie filigranată », apoi « trecu prin mai multe mâini înainte de a ajunge, finalmente, în cele ale lui Frank E. Masson ». De aceea, deşi într-un fel sau altul se poate dovedi autenticitatea de ansamblu a jurnalului, autenticitatea întregului manuscris nu este de loc sigură. Ediţia originală a acestor *Diaries* conţine chiar o declaraţie a guvernului american, care « nu certifică, nici nu respinge autenticitatea manuscrisului ».

Wilfred von Oven, fost funcţionar în ministerul lui Goebbels, a devenit, după război, la Buenos Aires, directorul revistei « de dreapta » *La Plata*, în limba germană, făcându-se cunoscut ca un partizan de o ardentă curiozitate a autenticităţii *Goebbels Diaries.*

Impresia produsă de comentariile lui este însă de-a dreptul opusă. De exemplu, el ne spune că a) jurnalul a fost dictat consilierului (*Regierungsrat*) Otte, pe bază de note manuscrise, care apoi au fost distruse. Otte le dactilografia cu o maşină de scris specială, ale cărei caractere aveau aproape un centimetru înălţime, maşină utilizată pentru textele lui Goebbels, când acesta rostea un discurs. b) Conform ordinelor lui Goebbels, Oven « a observat adesea » pe Otte care ardea paginile manuscrise « cât se poate de meticulos şi cu grijă », către sfârşitul războiului, după ce le microfilmase. Motivul acestei ultime operaţii, după cum Gobbels i l-a explicat lui Oven şi a scris în jurnal la data de 18 aprilie 1945 (publicat la Buenos Aires în 1948-1949), era că Goebbels « supraveghease vreme de luni de zile ca secretul şi comoara lui, rezultatul unei cariere politice de peste douăzeci de ani, să fie păstrat pentru posteritate şi să nu cadă în mâini neautorizate ».

Istoria cam bizară povestită de Oven lămureşte întrucâtva aluzia din *Introducerea* lui Louis P. Lochner la *Diaries*, cu privire la o maşină de scris puţin obişnuită. Dacă cele spuse de Oven sunt adevărate, este posibil ca persoane necunoscute să fi obţinut maşina de scris specială, un facsimil sau un joc de microfilme, fabricându-ne apoi un text. Este aproape imposibil de crezut că jurnalul lui Goebbels a fost într-adevăr transcris aşa cum susţine Oven[345].

VI. 13. Formaţiunile militare *Einsatzgruppen*

Partea restantă din legenda exterminării susţine că formaţiunile *Einsatzgruppen* i-au exterminat pe jidanii ruşi în camioane de gazare sau prin execuţii în masă. Este singurul fragment din legendă, care conţine o parte de adevăr.

In momentul invaziei Rusiei de către germani, iunie 1941, un ordin al *Führer*-ului anticipa viitoarea linie sovietică de conduită a războiului, declarând că războiul cu Rusia nu trebuia dus după tradiţionalele « legi de război ». Trebuiau luate măsurile necesare contra activităţii partizanilor, Himler fiind împuternicit să « acţioneze independent şi pe proprie responsabilitate ». Fiecare ştia că aceasta însemna executarea partizanilor şi a colaboratorilor lor. Sarcina neplăcută a fost încredinţată celor patru *Einsatzgruppen SD*, despre care vom spune câteva cuvinte. Efectivul total al acestora era de aproximativ 3000 de soldaţi, cam între 500 şi 1000 pentru fiecare grup. Diverse autorităţi în materie, o spunem în treacăt, au recunoscut necesitatea acestor operaţiuni contra partizanilor, pe teatrul de război al Rusiei, în faţa unui inamic ce nu respecta nicio « regulă[346] ».

In mai multe ocazii am vorbit despre ameninţarea pe care jidanii o exercitau contra securităţii spatelui armatelor germane în război. Extrasul citat din Raportul Crucii-Roşii o lasă să se înţeleagă limpede. Sarcina formaţiunilor *Einsatzgruppen* era de a face faţă partizanilor prin toate mijloacee, din care cauză nu avem nevoie să ni se spună prea multe pentru a înţelege că ele au putut executa numeroşi jidani, deşi nu ştim dacă acest cuvânt

---

[345]. LOCHNER, pp. VIII, 126, 138, 147 sqq., 241. Remarcile lui Oven se găsesc în *Nation Europa*, apr. 1975, pp. 53-56.

[346]. VEALE, pp. 220-224; REITLINGER, pp. 83, 198; DAWIDOWICZ, p. 125.

« numeroşi » înseamnă 5 000, 25 000 sau 100 000. Desigur, unităţile *Einsatzgruppen* au executat la fel de bine alți numeroşi, partizani care nu erau jidani.

Alegaţiile pe această temă ţintesc însă mai lung, atribuind unităţilor *Enstatzgruppen* un rol dublu. Ele ar fi fost însărcinate nu numai să facă faţă problemei partizanilor ci şi să extermine orice jidan sau ţigan ce le ieşea în cale. Simplul bun simţ este suficient pentru a înţelege că efectivul total de aproximativ 3000 de soldaţi nu permitea celor patru *Einsatzgruppen* să îşi risipească forțele, timpul şi activitatea pe obiective fără nicio legătură cu operaţiile militare. Ni se oferă din nou un fapt căruia i se atribuie o dublă interpretare, ceea ce arată că suntem în faţa unei poveşti cusute cu aţă albă.

Legenda pretinde că nu a existat un ordin scris pentru exterminarea jidanilor, comandanţii unităţilor *Einsatzgruppen* primindu-şi ordinele pe cale orală şi în momente diferite. Comandantul formaţiunii D *Einsatzgruppen*, ce opera în sudul Rusiei, a fost Ohlendorf, ce işi primise ordinele pe cale verbală, în iunie 1941, de la Streckenbach. Rasch, comandantul unităţii C *Einsatzgruppen*, opera la nord de unitatea lui Ohlendorf. El nu şi-a primit ordinele înainte de august 1941. Unităţile A şi B *Einsatzgruppen* acţionau în jurul Statelor baltice şi la sud-estul acestora, comandanţii lor fiind Stahlecker şi Nebe[347].

Principala « dovadă » a exterminărilor *Einsatzgruppen* este o cantitate enormă de documente de-a dreptul comice. Intre acestea, găsim celebrul document PS-501, folosit deja de ruşi în cadrul unui proces-spectacol pus în scenă în decembrie 1943[348]. Parte din acesta este o scrisoare adresată lui Rauff, la Berlin, de către Becker, un sublocotenent SS. Aparent este singurul document pe care l-ar fi semnat acest Becker, care ar fi fost deja mort la data procesului TMI. Iată ce putem citi în « scrisoarea » lui Becker:

Revizia camioanelor [Wagen] grupelor D şi C este încheiată. Camioanele [Wagen] primei serii pot fi încă utilizate când timpul nu este prea rău, iar camioanele [Wagen] celei de a doua serii (Saurer) se opresc complet pe timp de ploaie […]. Camioanele grupei D le-am camuflat în maşini-camping

---

[347]. REITLINGER, pp. 62-84, 199-201; HILBERG, pp. 187-188, 194-195.
[348].REITLINGER, p. 213.

[Wohnwagen) […] şoferii apăsând pedala până la fund. In acest fel, oamenii ce trebuie executaţi mor prin asfixie şi nu prin adormire, cum este prevăzut[349].

Textul acestui document sună cât se poate de fals. El ar fi fost scris de un obscur sublocotenent, înainte de a ajunge întâmplător în mâinile ruşilor. In Arhipelagul Gulag, Soljeniţîn menţionează cazul bavarezului Jupp Aschenbrenner, pe care ruşii l-au făcut să semneze o declaraţie similară, după care, în timpul războiului, ar fi lucrat pe camioane de gazare. Mai târziu, Aschenbrenner a putut dovedi că în perioada presupuselor camioane de gazare el învăţa sudura electrică într-o şcoală profesională din Munchen[350].

« Dovada » mai des citată constă într-o serie de documente presupuse a fi rapoarte zilnice şi altele ale celor patru *Einsatzgruppen*, adresate lui Himmler şi Heydrich între iunie 1941 şi mai 1942. Cotele documentelor ar fi L-180 (chipurile un raport al lui Stahlecker găsit în dosarele lui Himmler[351]), PS-2273 (un alt raport Stahlecker asupra operaţiunilor până la 31 ianuarie 1942[352], « descoperit de ruşi la Riga »). Stahlecker a fost ucis în martie 1942), după cum reiese din documntul USSR-119 şi multe altele, prea multe pentru a le putea face lista aici, majoritatea având cote în jur de NO-3000. Dincolo de activităţile normale contra partizanilor, rapoartele menţionează acţiuni individuale de execuţie în masă a jidanilor, cu un mare număr de victime, ce se ridică de obicei la mai multe mii. În majoritatea cazurilor este indicat că numeroase copii au fost distribuite, uneori până la o sută. Ele sunt policopiate şi nu comportă semnături, ce ar stabili autenticitatea. Există de asemenea NO-1128 care ar fi fost adresat lui Hitler prin Himmler, şi care raportează, între alte subiecte, execuţia a 363 211 jidani ruşi, din august până în noiembrie 1942. Această afirmaţie figurează la pagina 4 din NO-1128, iar parafa, chipurile a lui Himmler, este la pagina 1, care nu are nicio legătură cu subiectul. In rest, parafa lui Himmler era foarte uşor

---

[349]. TMI, vol. III, pp. 563-564. [Traducerea oficială franceză este atât de proastă încât îi substituim aici una fidelă, după originalul german (vol. XXVI, pp. 102-105), NT] ; vol. XXVI, pp. 102-105; POLIAKOV & WULF (1955), p. 140 sqq.
[350]. SOLJENIŢÎN, vol. I, p. 89, nota 15.
[351]. TMI, vol. III, p. 563.
[352]. REITLINGER, p. 201, note 70.

de falsificat, întrucât consta din trei linii verticale tăiate de una orizontală[353].

Legat de asta semnalez cititorilor că în reproducerile imprimate de documente din volumele TMI şi TMN, o semnătură manuscrisă nu trebuie considerată ca atare decât atunci când este indicat expres că ea este manuscrisă. In general, cuvântul « semnat » înseamnă semnătură dactilografiată. Documentul L-180, de exemplu, este reprodus nemţeşte în volumele TMI, în vreme ce volumele TMN nu dau decât extrase în engleză. In ambele cazuri, se indică prezenţa semnăturilor, dar documentul veritabil nu comportă de fapt decât decât « gez. Dr Stahlecker » (semnat Dr Stahlecker), dactilografiat în două locuri[354].

Există două documente al căror autor ar fi Hinrich Lohse, *Reichskommisar* (comisar al Reichului) Ostland, despre care am văzut că era de asemenea destinatarul scrisorii în care Wetzel vorbea de « remediul lui Brack » (p. 300). Unul dintre documente tratează chestiunea *Sonderbehandlung*, despre care am vorbit în capitolul IV. Ca şi Wetzel, Lohse nu a fost chemat ca martor la Nuremberg. Totuşi, spre deosebire de Wetzel, Lohse a fost judecat de un tribunal german, condamnat, în 1948, la zece ani de închisoare, apoi eliberat, în 1951, din motive de sănătate, atribuindu-se chiar o pensie, ce i-a fost apoi retrasă din cauza protestelor publice. In legătură cu documentele ce îi sunt atribuite, Reitlinger arată că acestea « l-au scăpat de tribunalul militar şi poate chiar de eşafod ». Deşi ele vorbesc de atrocităţi, documentele respective sunt astfel formulate încât autorul lor apare ca fiind contra crimelor. Documentul ce vorbeşte de *Sonderbehandlung* este o scrisoare datată 18 iunie 1943, adresată lui Rosenberg, prin intermediul lui Lohse. Se pare că documentul veritabil, R-135, este o dublură nesemnată, a corespondenţei găsite în dosarele organizaţiei SS. Fragmentul ce ne interesează indică următoarele :

> Că jidanii sunt *Sonderbehandelt*, nu comportă nicio discuţie. Că lucrurile se petrec însă după cum relatează raportul *Generalkommisar*-ului din 1 iunie 1943, asta pare aproape incredibil. Ce este Katyn în comparaţie cu asta[355]?

---

[353]. TMN, vol. XIII, pp. 269-272 (numai extrase).
[354]. TMI, vol. XXXVII, pp. 670-717 ; TMN, vol. IV, p. 154.
[355]. HILBERG, p. 252n ; REITLINGER, p. 232-233. Documentele R-135 şi PS-3633, reproduse în POLIAKOV & WULF (1955), p. 190 sqq.

Trei rapoarte nesemnate, primite, pe cât se pare de Wilhelm Kube (*Generalkommisar* al Bielorusiei), sunt alăturate documentului.

Al doilea document Lohse (PS-3663) este unul din cele câteva « documente » al căror principal inconvenient este de a fi trecut prin mâinile institutului Yivo (Institut ştiinţific idiş) din New York, înainte de a deveni documente oficiale în procesul Nuremberg. Aproximativ şaptezeci de documente de acest gen ar fi fost descoperite în septembrie 1945, la ministerul lui Rosenberg, de către sergentul Szajko Frydman, din Divizia 82 aeropurtată americană. Frydman a făcut parte din personalul Yivo atât înainte cât şi după serviciul militar. Institutul Yivo a fost foarte activ în furnizarea de documente descoperite chipurile în ministerul lui Rosenberg, încât s-ar putea foarte bine ca el să deţină informaţii instructive şi despre originea textului discursului pronunţat de Himmler la Posen. Prima parte a documentului este scrisă pe hârtie cu antetul ministerului. Este vorba de o scrisoare adresată lui Lohse, datată 31 octombrie 1941, purtând semnaătura dactilografiată a Dr Leibrandt şi viza manuscrisă ilizibilă a altcuiva. Putem citi:

RSHA s-a plâns că *Reichskommisarul Ostland* a interzis execuţiile de jidani la Libau. Ca răspuns la această scrisoare, cer un raport asupra acestei afaceri.

A doua parte a documentului este răspunsul scris de mână, se pare de Trampedach, şi parafat de Lhose (cu o literă « L » de aproximativ 3,5 centimetri înălţime. In acest document citim :

Am interzis execuţiile sălbatice ale jidanilor la Libau întrucât ele nu se justificau datorită felului în care erau efectuate.

Aş vrea să ştiu dacă cererea dumneavoastră din 31 octombrie trebuie considerată ca o directivă pentru lichidarea tuturor jidanilor din Est. Oare asta trecuie să aibă loc indiferent de vărstă, sex, şi de interesele economice (ale Wehrmacht-ului, de exemplu, pentru specialiştii în industria de armament)? Bineînţeles, curăţirea Estului de jidani este o sarcină necesară; ea trebuie să se armonizeze însă cu necesităţile producţiei de război.

Până în prezent nu am fost în măsură să găsesc o astfel de directivă nici în dispoziţiile privind chestiunea jidovească din « dosarul maro » [*Braune Mappe*], nici în alte decrete.

Este evident că Lohse nu putea avea nici un motiv imaginabil pentru a contesta autenticitatea acestor documente întrucât deşi ele sugerează existenţa exterminărilor, în acelaşi timp îl disculpă categoric.

Un alt document ce provine de la Yivo poartă cota PS-3428, o pretinsă scrisoare a lui Kube către Lohse, dând seamă de expedierea jidanilor germani, polonezi şi din alte ţări în regiunea Minsk şi de lichidarea unora dintre ei. Examenul rezumatului policopiat nu ne permite să ştim clar dacă documentul este socotit a fi sau nu semnat de mână. In ce privește rolul institutului Yivo în această afacere, chestiunea nu are prea mare inportanță. Wilhelm Kube a fost asasinat în septembrie 1943[356].

Alte documente interesante sunt numerotate de la PS-3660 la PS-3669 (cu excepţia lui PS-3663). Ele sunt atribuite unora precum Kube şi Gewecke, în fiecare caz descriptivul însoţind documentul precis al cărui original nu ştim unde se găseşte, nefiind disponibilă decât o fotocopie. Semnătură manuscrisă nu există decât în două cazuri.

Reitlinger pare intrigat și el de aceste rapoarte şi a alte documente, făcând următoarea remarcă :

> Greu de înţeles de ce criminalii au lăsat mărturii atât de abundente în spatele lor întrucât, în ciuda largei lor circulaţii, rapoartele lui Knobloch (funcţionar Gestapo ce publica rapoartele) par să fi fost concepute pentru a face plăcere lui Himmler şi Heydrich. De aceea, în ciuda acestei jonglerii cu cifrele zilnice ale morţilor, pentru a furniza totaluri impresionante, este vorba de muncă de amator în materie de informaţii politice[357].

« Munca de amator » ne lămureşte că este vorba de un fals : conţinutul acestor rapoarte este ridicol prin însăşi lucrurile ce sunt raportate. Iată câteva exemple de extrase, reproduse în volumele TMN :

> Tactica ce constă în a opune teroarea la teroare a reuşit minunat. Impinşi de frica de represalii, ţăranii au venit pe jos sau călare de pe o rază de 20 de kilometri de sub-comandamentul detaşamentului special A, pentru a ne aduce informaţii despre partizani, ce s-au dovedit adesea exacte.
>
> In această privinţă, un caz poate servi de exemplu pentru justeţea principiului « teroare contra teroare ». In satul Iatchnova, un raport din partea țăranului Iemelianov, confirmat de interogatorii şi percheziţii, arăta că partizanii mâncaseră şi se odihniseră în casa Anei Prokofieva. La 8 august 1941, orele 21^{00} s-a dat foc casei respective şi au fost arestaţi cei ce locuiau în ea. Puţin după miezul nopţii, partizanii au incendiat şi ei casa informatorului Iemelianov. Detaşamentul trimis a doua zi la Iatchnova a stabilit că o țărancă numită Ossipova prevenise partizanii că Iemelianov era cel care vorbise cu noi și provocase acţiunea noastră. Ossipova a fost împuşcată, iar casa ei

---

[356]. HILBERG, p. 709 ; REITLINGER, p. 560 ; PS-3428 în TMN, vol. IV, pp. 191-193.

[357]. REITLINGER, pp. 213-214.

incendiată. In plus, doi tineri din sat, în vârstă de 16 ani, au fost împuşcaţi după ce au mărturisit că transmiteau informaţii şi scrisori partizanilor. [,,,]

Mai mulţi jidani, ce nu fuseseră scărmănaţi cum trebuie de către gărzile lituaniene, au scos cuţite şi pistolete şi s-au aruncat asupra poliţiştilor urlând « Trăiască Stalin! » şi « Jos Hitler! », reuşimd să rănească şapte dintre ei. Rezistenţa lor a fost zdrobită scurt. După ce am împuşcat pe loc 150 de jidani, am reluat transportul celorlalţi către locul de execuţie, fără alte incidente.

In cadrul marii acţiuni contra jidanilor, la Minsk au fost împuşcaţi 3412, la Vileika 302 şi 2007 la Baranovichi.

Populaţia a aprobat aceste acţiuni, mai ales când a descoperit în apartamentele goale ale acestora stocuri importante de provizii, în vreme ce ei nu aveau mai nimic.

Jidanii nu încetează să-şi facă simțită prezența, mai ales pe piaţa neagră. In cantinele din Minsk care hrănesc oamenii sub-administraţia municipală, doi jidani comiseră deturnări importante şi distribuiseră plocoane. Hrana subtilizată era revândută pe piaţa neagră[358].

Raţiunea existenţei acestor « documente » nu este greu de înţeles întrucât, fără ele, autorii minciunilor nu ar avea altă dovadă despre alegaţiile lor decât mărturiile. In ce priveşte Auschwitz, de exemplu, am văzut că semnificaţia multor fapte materiale putea fi deformată : expedierea jidanilor la Auschwitz, dintre care mulţi nu s-au mai întors în ţările de origine, livrările de gaz cianhidric, crematoriile moderne, selecţiile, putoarea, etc. Situaţia unităţilor *Einsatzgruppen* era diferită; nu exista decât un singur şi unic fapt, execuţiile. In el însuşi, acest fapt nu este prea impresionant ca element de dovadă şi această constatare i-a obligat pe cei interesaţi a fabrica documente în stil mare. Aceasta contrastează cu impostura de la Auschwitz, în cadrul căreia falsificările de documente sunt mult mai puţin numeroase şi realizate mai cu grijă. In cazul Auschwitz avem de-a face cu o minciună fabricată de Washington, iar în cazul unităţilor *Einsatzgruppen* este vorba de minciuni îngogonate la Moscova.

În arsenalul propagandistic sovietic, « camioanele de gazare » nu figurează înainte de mijlocul războiului. Bineînţeles, despre masacrarea jidanilor s-a vorbit de la început, iar articolul *New York Times* din 6 aprilie 1942, reprodus de noi în capitolul III, este un exemplu. Una din producţiile propagandei sovietice a fost cartea *We Shall Not Forgive* (Moscova, 1942). Cartea începe printr-un rezumat cu privire la crimele pe care germanii le-ar fi comis în cursul invaziei Rusiei, rezumat prezentat de

---

[358]. TMN, vol. IV, pp. 168-169, 187, 190.

demnitarul stalinist Molotov la 27 aprilie 1942. Restul cărţii ilustrează acuzaţiile prin fotografii şi comentarii, cele mai multe fiind simple montaje. Intrucât nemţii sunt acuzaţi de aproape toate crimele imaginabile, natural că sunt acuzaţi şi de masacrarea jidanilor. Totuşi, « camioanele de gazare » încă nu figurează printre aceste acuzaţii. Pe cât ne-am putut da seama, primele alegaţii de exterminare prin « camioane de gazare » în teritoriile ruseşti, (alegaţii ce nu trebuie confundate cu cele privind lagărul Chelmno, din Polonia), apărură în iulie 1943, în timpul procesului de la Krasnodar a unsprezece ruşi, acuzaţi de sovietici de a fi colaborat cu nemţii. Aceasta sugerează că alegaţiile formulate de ruşi apropo de camioanele lor de gazare le-au fost inspirate de propaganda privind camerele de gazare, începută în Vest la sfârşitul lui 1942. In orice caz, apariţia tardivă a camioanelor de gazare printre acuzaţii, ca şi propaganda privind Auschwitz, constituie un alt indiciu că este vorba de o invenţie[359].

De asemenea, există un anumit număr de mărturii ce trebuie menţionate. Cu riscul de a trece prin ciur şi dârmon o observaţie cât se poate de simplă, vom repeta încă odată ceea ce am subliniat deja în mai mute rânduri : martorul ce recunoaşte în faţa unui tribunal existenţa unui « X », în împrejurări pe care tribunalul deja le-a formulat în propria sa teză despre « X », nu dovedeşte absolut nimic.

Mărturia la care se face adesea referinţă este aceea a generalului SS Ohlendorf, un economist ce a avut un oarecare diferend cu Himmler, după care s-a trezit pentru un an, din vara lui 1941 până în vara lui 1942, la comanda *Einsatzgruppen*-ului D, în sudul Rusiei. Ohlendorf era cel mai instruit printre cei implicaţi în această afacere.

Cu ocazia procesului TMI, în vreme ce alţii erau judecaţi, Ohlendrof comparu ca martor al acuzării, depoziţia sa fiind conformă cu acuzaţiile exterminaţioniste[360]. El declară că a primit ordin oral de a adăuga exterminarea jidanilor la activităţile sale, camioanele de gazare fiind utilizate pentru exterminarea femeilor şi a copiilor, documentul PS-501 fiind autentic (scrisoarea sublocotenentului Becker) iar Wehrmacht implicată în toate acestea. Această acuzaţie cu privire la

---

[359]. *New York Times*, 16 iulie 1943, p. 7.
[360]. TMI, vol. IV, pp. 317-364.

Einsatzgruppen face deci parte din judecata TMI, care a mers până la a afirma că Ohlendorf însuşi exterminase jidani, în fruntea grupului său « D[361]». După cum am văzut, aceste decaraţii cuprinse în judecată constitue ele însele « dovada faptelor enunţate ». Contrar aşteptărilor sale, Ohlendrof însuşi fu tradus în justiţie, ca principal acuzat în procesul nr. 9. Faţă cu constrângerie legale ale momentului, nimeni nu s-ar fi putut găsi într-o situaţia mai dispecată decât aceea a lui Ohlendorf, la propriul său proces.

Depoziţia lui Ohlendorf în procesul său a fost pur şi simplu contradictorie. El nu se putea depărta de depoziţia făcută cu ocazia procesului TMI. Procurorul de altfel făcu tot ce putu pentru a-l menţine pe poziţia respectivă, dar Ohlendorf manevră tot timpul într-o parte sau alta, astfel că s-a ajuns la o poveste perfect incoerentă[362]. El reveni asupra primei sale declaraţii, după care ar fi avut ordine explicite pentru exterminare. In cursul contra-interogatoriului declară însă că ucidea, bineînţeles, toţi jidanii şi ţiganii, dar că de fapt era vorba de operaţii contra partizanilor, ce nu făceau parte din programul « pentru exterminarea tuturor jidanilor şi ţiganilor, pentru motive rasiale sau religioase ». Numărul total al celor, de toate categoriile, executaţi de către *Einsatzgruppen*-ul D, în timpul anului său în Rusia, fiind numai de 40 000, nu de 90 000, cifră susţinută în faţa TMI-ului, pe care procurorul TMN-ului încerca să-l facă să o confirme. Aceste cifre, mai ales prima, au desigur un sens dacă execuţiile intrau în cadrul măsurilor contra partizanilor. Dacă era însă vorba de executarea tuturor jidanilor şi ţiganilor, inclusiv a femeilor şi a copiilor, ele aveau un cu totul alt sens.

Depoziţia lui Ohlendorf în faţa TMN-ului este total şi iremediabil contradictorie. Ea nu putea fi altfel, în împrejurările disperate în care se găsea generalul Ohlendorf. De altfel, Ohlendorf nu a confirmat realitatea execuţiilor acceptate aprioric de tribunal ca reale. Singura parte a mărturiei lui Ohlendorf care are poate o valoare este calificarea de către el ca « false », a rapoartelor diverselor *Einsatzgruppen*.

Depoziţia lui Ohlendorf contrastează cu aceea a lui Hänsch, un locotenent-colonel SS care a comandat cam şapte săptămâni un *Sonderkommando* din *Einsatzgruppen* C. Faptul că el nu

---

[361]. TMI, vol. XXII, pp. 509,522, 574.
[362]. TMN, vol. IV, pp. 223-312.

depusese înainte ca martor şi că prin gradul său inferior greutatea constrângerilor era mai mică îi asigură lui Hänsch o libertate de care nu putea beneficia Ohlendorf. El a declarat că nimeni absolut nu menţiona jidanii ca atare, atunci când primea ordine, în cadrul execuţiilor efectuate de *Einsatzgruppen*, şi că *Sonderkommando*-ul său nu a avut niciodată ca linie de conduită executarea jidanilor ca jidani. El estima că *Sonderkommando*-ul său executase probabil aproximativ şaizeci de persoane pe timpul perioadei sale de serviciu. Toate acestea contrazic în întregime ceea ce ni se prezintă ca rapoarte *Einsatzgruppen*, lucru pe care tribunalul l-a semnalat detaliat în judecata sa, concluzionând, în legătură cu Hänsch că :

> nu putem decât să înlăturăm ca extravagantă declaraţia acuzatului, după care predeccesorul său ce ucisese, după propriile-i mărturisiri, mii de jidani, conform ordinului Führer-ului, şi pe care el trebuia să îl continue, nu i-ar fi spus nimic lui Hänsch despre acest program. Când Hänisch afirmă cu îndrăzneală că abia şase ani mai târziu, la sosirea lui la Nuremberg, ar fi auzit prima ooară despre acest ordin al Führer!ului, el se plasează într-o categorie de incredulitate (sic) ce sfidează orice calificare [*he entered a category of incredulousness wich defies characterization*][363].

Ohlendorf şi Hänsch fură condamnaţi deopotrivă la spânzurătoare. Primul fu efectiv spânzurat în 1951. Celui de al doilea, pedeapsa cu moartea i-a fost comutată în cincisprezece ani de temniţă. Totuşi, pe cât se pare, Hänsch a fost eliberat în cursul anilor cincizeci.

Bineînţeles, prima justificare a tuturor acuzaţilor din procesul n° 9, ca şi din aproape toate celelalte procese, a fost că nu au făcut decât să respecte ordinele primite, care nu puteau fi încălcate fără riscul de a fi executat. In treacăt fie spus, acest argument este perfect valabil, după mine, ceea ce a contribuit probabil ca germanii să devină martori ai acuzării în procesul TMI. Cel puţin din punct de vedere logic, aceasta nu implica vinovăţia lor, de vreme ce nu făcuseră decât să execute ordinele. Lucrul acesta era clar stipulat în regulamentul militar german, care era familiar tuturor martorilor. Neîndeplinirea unui ordin, chiar ilegal, era pasibilă de sancţiuni. Oameni ca Höss şi Ohlendorf îşi făcuseră fără îndoială socoteala că depoziţia lor în faţa TMI nu putea suscita decât reproşul de trădare, un delict pentru care ştiau că tribunalele aliate nu îi vor urmări. Încercările lui Ohlendorf de a intra în graţiile procurorilor

---

[363]. TMN, vol. IV, pp. 313-323, 547-555.

americani nu s-au limitat la procesul TMI, el fiind utilizat ca martor al acuzării contra generalilor Wehrmacht, deşi era deja condamnat la moarte, în cadrul procesului n° 12.

Este evident că vinovăţia personală nu are nicio importanţă câtă vreme este clar că acţiunile sugerate sau cerute de către acuzatori i-ar fi condus inevitabil pe acuzaţi la moarte. Consider că toţi acuzatorii unităţilor *Einsatzgruppen* s-ar fi supus ordinelor de participare la raidurile aeriene [teroriste] ale aliaţilor deasupra unor oraşe ca Hamburg, Dresda, Hiroshima sau Nagasaki, dacă ar fi primit astfel de ordine.

Nu aş vrea să dau totuşi impresia că neg sau contest că, în cadrul activităţilor lor în Rusia, unităţile militare *Einsatzgruppen* au executat oameni care, aparent, erau civili, inclusiv femei şi copii. Toate războaiele contra partizanilor, indiferent că au fost ale britanicilor, francezilor sau americanilor, arată clar şi indiferent de dovezile contrafăcute, pentru a nu spune mai mult despre « procesele » de la Nuremberg, că ele au fost confruntate cu fenomene de acest gen. In timpul războiului din Vietnam, americanii nu s-au sfiit să folosească napalmul. Abia însă când un obscur locotenent a fost prins că face asta cu gloanţe incendiare, s-a ajuns la scandalul cunoscut.

Nu doresc să dau impresia că toată lumea este la fel de brutală. Un examn complet al problemelor implicate de asta ne-ar duce prea departe, din care cauză ne limităm la esenţial.

Din nefericire, războaiele neconvenţionale sau de partizani, cu toate cele implicate de ele, reprezintă nu numai cea mai mizerabilă nevoie sau acţiune imaginabilă ci şi o permanenţă în cadrul tuturor războaielor din istoria secolului XX. Acţiunea respectivă este la fel de murdară, chiar şi atunci când cele două tabere sunt la fel de « civilizate », aparţinând aceleiaşi culturi. Un bun exemplu este campania engleză contra rebeliunii irlandeze, care a avut loc între 1916 şi 1921, în cursul căreia cele două acţionară una contra alteia cu o brutalitate greu de depăşit.

Dacă adăugăm la aceasta că unul, cel puţin, dintre cei doi inamici în război, aparţinea unei populaţii relativ primitive, necivilizate, sau numai pe jumătate, ajungem la situaţia că o persoană civilizată oarecare nu poate decât foarte greu realiza despre ce este vorba, dacă este lipsită de o experienţă directă în acest sens. Aşezaţi comod într-un fotoliu, la căldurica saloanelor noastre, e foarte uşor să ne indignăm contra operaţiilor ce implică asasinarea de oameni care, « după toate aparenţele, erau

civili, inclusiv femei şi copii ». Europenii tip din Vest ca şi americanii sadea au trăit într-o cultură în care principiile caritabile, de bunătate şi de onoare se impun de la sine, fiindu-le dificil să înţeleagă că acestea nu sunt automat respectate în Asia sau în Rusia, de exemplu, în cadrul unui război de partizani în care sălbăticia depăşeşte orice imaginaţie. Nu voi da decât un exemplu, cules printre cele petrecute în războiul american din Vietnam. Ce vei face tu, cititorule, dacă un copil continuă să se apropie de tine cerşind bomboane sau de-ale gurii, deşi tu îi ceri insistent să se depărteze, ştiind că e foarte probabil ca el să aibă un colier de grenade pe sub hainele-i zdrenţuite?

Bineînţeles, în astfel de situaţii, totdeauna intervin numeroase brutalităţi inutile. Tot ce putem face este să încercăm înţelegerea situaţiei.

In legătură cu unităţile militare *Einsatzgruppen*, contest că putem acorda vreo încredere poveştii a cărei trăsătură esenţială, în ciuda câtorva variante, este că aceste deşamente, ce nu au cuprins niciodată mai mult de 3000 de oameni, pentru operaţiuni contra partizanilor din toată Rusia ocupată, ar fi avut, în același timp, o a doua misiune, fără nicio legătură cu mersul frontului. Nu putem crede că un număr atât de redus de oameni ar fi putut avea o a doua misiune permanentă, adică exterminările, fără nicio legătură cu consideraţiile militare. Indeplinirea unei astfel de misiuni ar fi necesitat mijloace tehnice importante și efective considerabile. În consecință, respingem această a doua misiune a formaţiunilor *Einstazgruppen*, considerând-o simplă propagandă inamică, fără să uităm, bineînţeles, falsurile şi mărturiile stoarse prin cine ştie ce mijloace, pentru susţinerea alegaţiei respective. Datorită rarităţii dovezilor demne de crezare, este foarte probabil că nu vom putea înţelege decât foarte aproximativ ceea ce s-a petrecut de fapt. Din nefericire, se pare că evenimentele petrecute în Rusia nu vor putea fi niciodată stabilite cu precizie, evenimentele legate de activitatea unităţilor *Einsatzgruppen* şi numeroase altele, rămânând parţial în umbră.

CAPITOLUL VII

« SOLUŢIA FINALĂ » SAU CE S-A PETRECT EFECTIV CU JIDANII ?

VII. 1. Politica germană şi Conferinţa de la Vannsee

Am arătat că exterminările sunt o invenţie a propagandei. Cu alte cuvinte, până acum am arătat ceea ce nu s-a întâmplat jidanilor. Pentru a trata problema în întregul ei, trebuie să arătăm ceea ce s-a petrecut cu ei în realitate.

Dacă ne mulţumim cu un răspuns general, problema de a şti ce s-a întâmplat cu jidanii europeni este relativ simplă. În cazul că dorim un răspuns precis, cu cifre şi statistici matematice, problema devine foarte dificilă, probabil insolubilă. Pentru a răspunde la chestiunea de ansamblu, tot ceea ce avem de făcut este să consultăm documentele germane respective. În primul rând trebuiesc consultată corespondenţa internă dintre liderii germani, în legătură cu politica lor.

Natura generală a politicii germane faţă de jidani este uşor de descoperit, întrucât ea se găseşte în întregime în volumul XIII din seria TMN. In cadrul procesului Wilhelmstrasse, acuzaţia americană a produs un document, NG-2586, compus din mai multe părţi, fiecare constituind un document important în cadrul dezvoltării politicii germane cu privire la jidani. Una dintre părţi, NG-2586-J, le rezumă practic pe celelalte, furnizând un rezumat comod al acestei politici. Cel mai bun lucru este să reproducem acest text, care este o lungă notă [*Aufzeichnung*] a lui Martin Luther (predeccesorul lui Horst Wagner), datată 21 august 1942 :

1. După luarea puterii, principiul politicii germane în chestiunea jidovească a constat în favorizarea prin toate mijloacele a emigrării [*Auswanderung*] jidoveşti. In acest scop, în calitatea sa de comisar al planului de patru ani, mareşalul Göring a creat în 1939 o Centrală a Reichului pentru emigraţia jidovească [*Reichszentrale für die jüdische Auswanderung*], a cărei direcţie a fost încredinţată generalului Heydrich, în calitatea sa de şef al Siguranţei. Ministerul Afacerilor externe este reprezentat în sânul comisiei Centralei; asupra acestui subiect, în februarie 1939, sub referinţa 83/24 B, ministerul Afacerilor externe a adoptat proiectul unei scrisori adresate şefului Siguranţei.

2. Războiul actual oferă Germaniei ocazia ca şi datoria de a rezolva [*lösen*] chestiunea jidovească [*die Judenfrage*] în Europa. Dată fiind

derularea favorabilă a războiului contra Franţei, D III [Divisia Germania III] a propus, în iulie 1940, soluţia următoare : îndepărtarea [*entfermen*] tuturor jidanilor din Europa cu solicitarea insulei Madagascar de la Franţa, ca teritoriu de primire pentru jidani [*als Gebiet für die Aufnahme der Juden*]. Dl. ministru al Afacerilor externe a aprobat în principiu deschiderea lucrărilor pregătitoare expulzării [Abschiebung] jidanilor din Europa. Ar trebui realizat un acord strâns cu serviciile Reichsführer-ului SS (vezi D III 200/40).

Proiectul Madagascar a fost adoptat cu entuziasm de către RSHA, care, pentru ministerul Afacerilor externe, este singurul serviciu dispunând de mijloacele tehnice necesare evacuării jidanilor (*Judenevakuierung*) la scară mare şi supravegherea celor evacuaţi. Din acest punct de vedere, serviciile specializate ale RSHA au elaborat un proiect amănunţit de evacuare a jidanilor în Madagascar şi de stabilire a lor acolo, proiect aprobat de către *Reichsführer*-ul SS (Himmler). Generalul Heydrich a transmis imediat acest plan ministerului de Afaceri externe [Ribbentrop], în luna august 1940 (vezi D III 2171). Proiectul Masagascar propriuzis este însă depăşit de evoluţia situaţiei politice.

In chiar luna august 1940, după o conferinţă în prezenţa Führerului, ambasadorul Abetz m-a avertizat despre intenţia acestuia de a evacua toţi jidanii din Europa (vezi D III 2298).

Pentru D III, directiva fundamentală a ministerului de afaceri Externe rămâne deci evacuarea jidanilor în strâns acord cu serviciile *Reichsführer*-ului SS.

3. Administrarea teritoriilor ocupate comportă problema tratamentului [Behandlung] jidanilor trăitori în aceste teritorii. Guvernatorul militar al Franţei a fost primul constrâns să emită, la 27 septembrie 1940, o ordonanţă cu privire la tratamentul jidanilor din Franţa ocupată, promulgată cu acordul ambasadei germane din Paris. In cursul unei întrevederi, directiva i-a fost comunicată personal şi verbal [Guvernatorului militar] de către Dl Abetz, ambasadorul ministerului de afaceri Externe.

După modelul celei din Paris, ordonanţe asemănătoare au fost promulgate apoi în Oanda şi Belgia. Intrucât aceste ordonanţe, ca şi legile germane cu privire la jidani, îi privesc pe aceştia independent de naţionalitatea lor, au intervenit reclamaţii din partea puterilor străine, între altele note de protest ale ambasadei Statelor Unite, deşi guvernatorul militar al Franţei, prin directive interne, ordonase ca aceste măsuri să nu se aplice resortisanţilor jidani ai ţărilor neutre.

Ca urmare a protestelor americane, ministerul afacerilor Externe a făcut publică respingerea de către el a excepţiei consimţite de autorităţile militare pentru jidanii americani. El estima că respingerea reclamaţiilor unor ţări prietene (Spania, Ungaria) este o greşeală, câtă vreme [germanii] dovedesc o slăbiciune faţă de americani. Ministerul afacerilor Externe considera că abrogarea directivelor transmise comandaturii (vezi D III 5449) este indispensabilă.

Conform acestei instrucţiuni, măsurile contra jidanilor au fost aplicate la modul general.

4. Prin scrisoarea sa din 24 iunie 1940, (Pol XII 136), generalul Reinhard Heydrich făcea cunoscut ministerului de Externe că problema globală [*Gesamtproblem*] privind aproximativ 3 250 000 de jidani din teritoriile sub

jurisdicţie germană nu mai poate fi rezolvată prin emigraţie [*Auswanderung*], trebuind găsită o soluţie finală de ordin teritorial (*eine territoriale Endlösung*].

In urma acestei instrucţiuni, la 31 iulie 1941, mareşalul Göring a însărcinat pe generalul Heydrich ca, împreună cu instanţele centrale germane interesate, să intreprindă toate pregătirile indispensabile unei soluţii globale a chestiunii jidoveşti (*eine Gesamtlösung der Judenfrage*] în teritoriile europene aflate sub jurisdicţie germană (vezi D III 709 secret). In virtutea acestui ordin, generalul Heydrich a organizat o reuniune a tuturor serviciilor germane interesate (20 ianuarie 1942), la care au participat secretarii de Stat din alte ministere ; pentru ministerul de afaceri Externe, am luat parte eu însumi. In cursul şedinţei, generalul Heydrich a declarat că, din ordinul lui Hitler, mareşalul Göring l-a însărcinat cu (această) misiune şi că Führer-ul a autorizat soluţia [*Lösung*] evacuării [*Evakuierung*] jidanilor, mai curând decât a emigrării [*Auswanderung*] (vezi p. 5 a anexei la D III 29/42 secret). Secretarul de Stat von Weizsäcker a fost informat despre reuniune ; într-o primă instanţă, ministerul de Externe nu fusese informat despre reuniune întrucât generalul Heydrich se gândea la o alta, ulterioară, în cursul căreia soluţia de ansamblu urma să fie discutată mai în amănunt. Această reuniune nu s-a mai ţinut însă, din cauza afectării generalului Heydrich ca Protector al Boemiei şi Moraviei, apoi a decesului său.

In cadrul şedinţei din 20 ianuarie 1942, am cerut categoric ca toate chestiunile cu privire la străinătate să fie discutate în prealabil cu ministerul de Externe, ceea ce generalul Heydrich a accepat, conformându-se în modul cel mai leal. De asemenea, serviciul competent pentru afacerile jidoveşti, din cadrul RSHA, a executat de la început şi în toate punctele măsurile de colaborare convenite, fără nicio fricţiune cu Externele. In această privinţă, RSHA a procedat într-un mod deosebit de precaut.

5. Pe baza instrucţiunii Führerului menţionată la (punctul) 4, s-a început evacuarea jidanilor din Germania. A urmat, de asemenea, înglobarea resortisanţilor jidani din ţările ce luaseră şi ele măsuri cu privire la jidani. Pe acest subiect, Direcţia generală a Siguranţei Reichului adresă o cerere ministerului afacerilor Externe. Din curtoazie, prin ambasadele germane din Presburg [Slovacia], Agram [Croaţia], şi Bucureşti [România] am cerut guvernelor locale să-şi recheme în timp util jidanii din Germania, dacă nu vor ca aceştia să fie transferaţi în ghetourile din Est. Această instrucţiune a fost aprobată de secretarul de Stat, sub-secretarul de Stat cu divizia politică, directorul diviziunii economice şi directorul diviziunii juridice (vezi D III 536 secret).

Ambasada Germaniei din Bucureşti a făcut cunoscut prin D III 602 secret că guvernul român lăsa guvernului Reichului grija expulzării [*abschieben*] jidanilor săi, în acelaşi timp cu jidanii germani, către ghetourile din Est. El nu era interesat să-i vadă pe jidanii români reveniţi în România.

Ambasada germană din Agram (Zagreb) notifia că guvernul croat mulţumea guvernului german pentru gestul său, adăugând că i-ar fi recunoscător pentru expulzarea jidanilor săi către Est (vezi D III 624 secret).

Ambasada germană din Presburg (Bratislava) a făcut conoscut prin D III 661 secret că guvernul slovac era în principiu de acord cu expulzarea

jidanilor către ghetourile din Est. Totuşi, nu trebuiau ameninţate drepturile legitime ale slovacilor asupra bunurilor acestor jidani.

De asemenea, conform uzajului, textele acestor cabluri au fost comunicate biroului de afaceri Externe.

In consecinţă, cu avizul ambasadorilor, s-a comunicat la RSHA, prin D III 661 secret, că jidanii de naţionalitate română, croată şi slovacă puteau fi adăugaţi expulzărilor, bunurile acestora trbuind puse în securitate. Directorii diviziunii politice, secţiunea a IV-a, secţiunea a IX-a a diviziei juridice şi secţiunea a IV-a a diviziei economice au semnat împreună documentul. Toate acestea îndeplinite, s-a procedat a expulzarea jidanilor din teritoriile ocupate.

6. Numărul jidanilor expulzaţi către Est era insuficient pentru acoperirea nevoilor de mână de lucru. De aceea, sub instrucţiunile Reichsführer-ului, RSHA a contactat afacerile Externe pentru ca acestea să roage guvernul slovac de a-i pune la dispoziţie 20 000 de jidani tineri şi sănătoşi, în vederea expulzării din Slovacia către Est. Prin D III 874, ambasadorul Germaniei la Presburg a primit instrucţiunile aferente, semnate de secretarul de Stat însărcinat cu divizia politică şi secţiunea a IV-a a diviziei politice.

Prin D III 1002, legaţia germană din Presburg anunţă că guvernul slovac a acceptat proiectul în viteză şi cu nerăbdare, preliminariile putând începe.

Ca urmare a acordului călduros al guvernului slovac, *Reichsführer*-ul SS a propus de a-i adăuga şi pe jidanii slovaci la expulzările către Est şi de a curăţa astfel Slovacia de toată jidănimea [*judenfrei*]. Prin D III 1559 Ang. II, legaţia a primit instrucţiuni pentru acest subiect, parafate de secretarul de Stat. După trimiterea lor, aceste instrucţiuni au fost aduse la cunoştinţa biroului ministerului de Externe şi a sub-secretarului de Stat însărcinat cu divizia politică.

Intrucât însă, între timp, episcopatul slovac se pronunţase contra transferului [*Abtransport*] jidanilor, instrucţiunea atrăgea în mod expres atenţia asupra faptului că trebuiau evitate Slovaciei orice dificultăţi de politică internă, pe tema evacuării jidanilor. Prin cablul său D III 2006, legaţia ne-a adus la cunoştinţă că guvernul slovac îşi dăduse acordul pentru transferul jidanilor fără nici un fel de constrângere din partea Germaniei, şeful de Stat aprobându-l personal. Nota telegrafică a fost transmisă biroului ministerului de Externe. In plus, guvernul slovac a aprobat contribuţia la cheltuieli, acordând 500 de Reichsmark pentru fiecare jidan evacuat.

De atunci, 52 000 de jidani au fost escortaţi [*fortgeschafft*] din Slovacia. Datorită influenţei ecleziastice şi a coruperii câtorva funcţionari, 35 000 de jidani au beneficiat de o legitimaţie excepţională [*Sonderlegitimation*]. Primul ministru Tuka doreşte totuşi continuarea transferului jidanilor în colonie [*Judenaussiedlung*] şi a cerut ca Reichul să facă presiuni, în acest sens, pe cale diplomatică (vezi D III 3865). Şeful legaţiei este autorizat să procure acest ajutor diplomatic sub forma următoare : el va putea informa pe şeful de Stat, Dr Tiso, că excluderea (*Ausschliessung*] celor 35 000 de jidani va produce o surpriză cu atât mai mare în Germania, cu cât colaborarea Slovaciei în chestiunea jidovească, până în prezent, a fost foarte apreciată de ea. Aceste instrucţiuni au fost semnate de sub-secretarul de Stat însărcinat cu divizia politică şi de secretarul de Stat.

7. In principiu, guvernul croat este şi el de acord cu transferul jidanilor din Croaţia în colonie. El ţine mai ales la transferul a patru sau cinci mii de

jidani din a doua zonă de ocupaţien italiană (centrele Dubrovnik şi Mostar), ce reprezintă un impediment politic a cărui rezolvare ar contribui la uşurarea şi satisfacţia generală. Transferul în colonie nu va putea fi însă executat fără ajutorul Germaniei, întrucât se aşteaptă greutăţi din partea italienilor, mai ales pentru măsurile croate vizând pe jidanii bogaţi. In plus, şeful de stat-major italian din Mostar a declarat că nu poate admite transplantarea [*Umsiedlung*], întrucât este garantată egalitatea de tratament pentru toţi locuitorii din Mostar.

Cu toate aceste dificultăţi, conform unei comunicaţii telefonice din Agram, guvernul croat şi-a dat în scris consimţământul său pentru acţiunea prevăzută. In urma acestora, şeful legaţiei, Kasche, consideră că a sosit momentul pentru începerea transferului în colonie, în principiu pentru jidanii din întraga ţară. Rămâne de văzut dacă, în cursul acţiunii, nu vor apărea dificultăţi în zona ocupată de către italieni.

In acest sens, un proiect supus ministerului afacerilor Externe, (D III 562 secret), a fost suspendat de către secretarul de Stat von Weizsäcker, care consideră necesare unele precizări complementare, de la ambasada din Roma. Se aşteaptă încă răspunsul.

Chestiunea jidanilor italieni se prezintă în acelaţi fel ca evacuarea jidanilor din Franţa.

In legătură cu transferul jidanilor, ce se pregăteşte în zona ocupată din Franţa, ambasadorul Abetz atrage atenţia asupra interesului politic imperativ ca măsurile de transfer să fie aplicate mai întâi jidanilor străini. Datorită faptului că aceşti jidani sunt foarte detestaţi ca străini, orice privilegii li s-ar acorda ar provoca o indispoziţie şi confuzie generală, mai ales că autorii acţiunilor jidoveşti de sabotaj şi teroare au fost găsiţi chiar printre ei. După el, este regretabil că puterile Axei nu urmează o politică uniformă sub acest plan precis.

In cazul că evacuarea jidanilor străini nu va fi posibilă în imediat, guvernul italian ar trebui incitat să îşi retragă din Franţa resortisanţii săi jidani.

Interesele economice par să joace un rol determinant pentru partea italiană. Ocrotirea acestora este însă perfect posibilă, astfel încât, sub acest punct, soluţia dorită să nu întâmpine nicio piedică.

În legătură cu chestiunea jidanilor italieni din Franţa, ministerul de Externe dispune de raportul D III 562 secret.

8. Cu ocazia recepţiei din 26 noiembrie 1941, de la ministerul afacerilor Externe, ministrul de afaceri Externe al Bulgariei, Popoff, a abordat chestiunea tratamentului uniform al jidanilor de (diferite) naţionalităţi europene, atrăgând atenţia asupra dificultăţilor Bulgariei în aplicarea la resortisanţii jidani străini a propriei sale legi în materie.

Răspunzând chestiunii abordate de Dl Popoff, ministrul de Externe a spus că aceasta nu este lipsită de interes. De pe acum însă, îl poate asigura că la sfârşitul acestui război toţi jidanii vor trebui să părăsească [*verlassen*] Europa. Era vorba de o decizie ireversibilă din partea Führerului dar şi singurul mod în care această probemă putea fi rezolvată global [*global*], întrucât ea necesită o soluţie de ansamblu [*umfassende Lösung*], iar măsurile individuale ar fi de prea puţin ajutor. De altfel, nu trebuie acordată prea mare atenţie protestelor pentru jidanii de naţionalitate străină. In orice caz, noi nu

ne facem griji pentru astfel de proteste din partea americanilor. El însuşi – ministrul de Externe – va dispune examinarea serioasă a problemei ridicate de Dl Popoff către afacerile Externe.

Ministrul afacerilor Externe m-a însărcinat să intreprind examenul promis (vezi D III 660 secret) [document NG-4669].

Imi permit o trimitere la raportul meu despre conferinţa de bază din 4 decembrie 1941 sub D III 660 secret, pe care îl expediez în acelaşi timp cu piesele corespunzătoare. Secretarul de Stat a reţinut acest raport întrucât considera indispensabilă viza prealabilă a serviciului juridic. Din punctul de vedere al acestui serviciu, ar exista o contradicţie între tratatul germano-bulgar de comerţ şi navigaţie, respectiv acrodul germano-bulgar propus de mine. De aceea, prin D III 497 secret, din 19 iunie, referindu-mă la sugestia ministrului de Externe bulgar, Dl Popoff, cu ocazia recepţiei, am prescris legaţiei din Sofia să ia contact cu guvernul bulgar şi să se asigure dacă acesta este dispus să încheie un acord în chestiunea jidovească, angajându-se să nu facă nicio favoare jidanilor în numele tratatului germano-bulgar de comerţ şi navigaţie, cu garanţie de reciprocitate.

Când partea bulgară va întreba dacă Germania va fi dispusă să expulzeze [*abschieben*] către Est jidanii din Bulgaria, va trebui răspuns afirmativ, rămânând însă evaziv în ce priveşte momentul ridicării lor [*Abnahme*]. Această decizie a fost semnată împreună de secretarul de Stat, sub-secretarul de Stat, directorul diviziunii politice, secţiunea a IV-a a diviziei economice şi R[ibbentrop]. Despre acest subiect, legaţia a schimbat note cu guvernul bulgar, arătând că acesta este dispus, în principiu, să încheie un acord cu noi în chestiunea evacuării. Astfel a fost stabilită o bază pentru înglobarea jidanilor bulgari în măsurile jidoveşti [*Judenmassnahmen*]. (D III 559 secret şi 569 secret).

9. Incă nu am tatonat guvernul maghiar în ce priveşte transferul jidanilor în colonie, întrucât starea actuală a legislaţiei ungureşti asupra jidanilor nu ne permite să sperăm un rezultat favorabil.

10. Conform acordului cu guvernul român, menţionat în paragraful 8, s-a început evacuarea jidanilor români din Germania şi din teritoriile ocupate. In urma acesteia însă, au intervenit diferiţii consuli şi şeful legaţiei României de la Berlin, care nu aveau nicio instrucţiune din partea guvernului lor. S-au cerut lămuriri şefului legaţiei germane la Bucureşti, von Killinger. Se pare că legaţia l-a consultat pe consilierul în afaceri jidoveşti, Richter, căruia guvernul român i-a confirmat acordul de cuprindere a jidanilor români în măsurile germane, vice-prim-ministrul Mihai Antonescu comunicând dorinţa mareşalului ca serviciile germane să binevoiască a asigura ele însele transferul în colonie al jidanilor din România, începând imediat cu transferul celor din ciconscripţiile Arad, Timişoara şi Turda.

In ce priveşte detaliile, îmi permit trimitere la raportul meu al conferinţei din 17 august, sub cota D III 649.

11. Conform dorinţei guvernelor interesate, pe lângă legaţiile din Presburg, Agram şi Bucureşti au fost trimişi consilieri în afacerile jidoveşti, puşi la dispoziţie de către RSHA, la cererea ministerului de Externe. Misiunea acestora este limitată în timp. Ea va înceta de îndată ce vom estima că problema jidovească este rezolvată de ţările respective, în sensul german.

Mai întâi, s-a plecat de la principiul că aceasta va fi situaţia de îndată ce ţările interesate vor promulga legi echivalente celor germane, cu privire la jidani.

Acesta este motivul pentru care Richter a fost deja chemat din România, anul trecut, de către RSHA.

In urma cererii presante a legaţiei din Bucureşti şi în ciuda obiecţiilor RSHA, Richter a fost pus din nou la dispoziţia legaţiei, cu condiţia expresă de a rămâne acolo până la punerea în practică a soluţiei finale [*Endlösung*] în România. (D II 1703 et 1893 secret).

Intrucât toate negocierie cu guvernul român au avut loc prin intermediul ministerului de Afaceri externe, raportul căpitanului Richter, prezentat de către Rechsführer-ul SS, trebuie considerat un document intern de muncă RSHA. După recepţia raportului, procedura insolită constând în certificarea prin scrisoare a concluziilor unei întrevederi de către vice-prim-ministrul român, a făcut obiectul unui protest energic printr-o notă din 17 curent; fără întârziere, va trebui restabilit caracterul oficial de tratare a afacerii. Detaliile subiectului au fost deja expuse acolo în D III 659 secret.

Expulzările prevăzute reprezintă un nou pas înainte pe calea soluţiei globale [*Gesamtlösung*] şi sunt foarte importante în raport cu alte state (Ungaria). Transferul către Guvernământul general (Polonia) este o măsură tranzitorie. Jidanii vor fi conduşi mai departe, către teritoriile ocupate din Est, de îndată ce condiţiile tehnice vor fi îndeplinite.

Cu această condiţie, cer autorizarea în forma prevăzută a continuării negocierilor şi măsurilor intreprinse.

(s) Luther[364]

Fragmentul ce începe cu cuvintele « când din partea Bulgariei » şi se termină cu fraza « Detaliile subiectului au fost deja expuse acolo în D III 659 secret » a fost suprimat din volumul 13 TMN. De altfel, în ansamblu şi după context, se pare că data de 24 iunie 1940, a documentului Pol XII 136, în secţiunea a IV-a, este o eroare; ar fi trebuit să fie 1941.

Să reţinem că nu este vorba de un document izolat. Nu este vorba numai de rezumatul unor documente explicând politica guvernului german cu privire la jidani, ci de toate documentele implicate de această politică, cu excepţia celor pe care le-am identificat ca false. Toată politica jidovească a Germaniei naziste se situează în cadrul fixat de acest document. « Soluţia finală » însemna expulzarea tuturor jidanilor din sfera de influenţă germană din Europa. După invazia Rusiei, semnificaţia ei precisă fu reinstalarea acestor jidani la Est, acolo de unde plecaseră. Documentele germane ce ne-au parvenit exprimă clar acest lucru. Este vorba de un punct dificil pentru partizanii legendei exterminării, care sunt constrânşi să declare că, şi în

[364]. TMN, vol. 13, pp- 243-249.

acest document, desigur, nemţii utilizează un dublu limbaj, codificat, ce exprimă de fapt « exterminarea[365] ».

In capitolele precedente, am făcut de mai multe ori aluzie la acest program de reinstalare în Est. Expresia lui cea mai clară se găseşte în extrasul prezentat din Raportul Crucii-Roşii care, în ciuda observațiilor sale echivoce privind « exterminarea » oferă totuşi un tablou apropiat de versiunea expusă în NG-2596-J. La Theresienstadt, trimişii Crucii-Roşii şi-au pus chestiunea de a şti dacă acesta « nu era cumva un simplu lagăr de trecere şi întrebară când a avut loc ultima plecare către Est ». În Slovacia, jidanii fuseseră supuşi la o « emigrare forţată cu destinaţia în teritoriile din puterea Autorităţilor germane ». Un mare număr de jidani români fuseseră reinstalaţi la Est, dar lucrurile nu au funcţionat prea bine şi mulţi s-au întors, deşi au fost multe ocazii favorabile pentru a îi extermina, dacă aceasta ar fi fost politica adevărată. In ciuda diverselor observaţii vagi şi ambigui, cu privire la « exterminare », pe care le-am văzut în capitolul V, rezultatul net al *Raportului* confirmă cât se poate de clar că germanii făceau ceea ce este atestat de documentele lor.

Documentele germane nu sunt doar coroborate de o autoritate neutră. După cum am văzut, ele sunt confirmate chiar de către surse ostile. În capitolul IV, am vorbit de jidanii de la Theresienstadt trimişi la Auschwitz, după cum susține Raportul WRB. Maniera în care aceşti jidani au fost trataţi nu se justifică decât dacă Birkenau era pentru ei un lagăr de tranzit. In rest, sursa israeliană citată în capitolul IV raportează că jidanii din Theresiensttadt erau efectiv trimişi la Est. Astfel, chiar surse ostile raportează că germanii făceau ceea ce spuneau că fac.

Ceea ce este scris în NG-2586-J (datat 21 august 1942 - NT), este programul aşa cum exista el la începutul lui 1939. Practic, din cauza presiunilor exercitate contra lor între 1933 şi 1939, marea majoritate a jidanilor germani şi austrieci emigraseră înainte de începerea războiului. Germanii nu s-au preocupat prea mult cu privire la destinaţia jidanilor ce emigrau. In virtutea Declaraţiei Balfour din 1917, Palestina părea să fie o bună soluţie. Negocierile cu britanicii s-au împotmolit însă, întrucât aceştia doreau să păstreze bune relaţii cu arabii, ce constituiau atunci grosul populaţiei Palestinei. A existat totuşi o emigraţie constantă jidovească, din Europa către Palestina, deşi, din cauza

---

[365]. HILBERG, pp. 619 sau 621.

politicii anunţate în *Cartea Albă britanică* din mai 1939[366], aceasta a rămas destul de redusă.

Oricât ar părea de fantastic astăzi, proiectul Madagascar a fost luat foarte în serios de germani, deşi nu a condus la niciun rezultat. Început în iunie 1941, războiul cu Rusia a deschis noi perspective de colonizare. În această epocă a fost redactată faimoasa scrisoare a lui Göring către Heydrich, datată iulie 1941 [fără precizarea zilei – NT], cu privire la « soluţia finală a problemei jidoveşti » :

> Ca un supliment la sarcina ce va fost deja fixată prin decretul din 24. I. 1939, adică obţinerea pentru chestiunea jidovească, pe calea emigraţiei [*Auswanderung*] sau a evacuării [*Evakuierung*] a celei mai avantajoase soluţii [*Lösung*] posibile în aceste împrejurări, vă însărcinez prin prezenta a face toate pregătirile necesare, pe planul organizării chestiunilor concrete şi materiale pentru a ajunge la o soluţie de ansamblu a chestiunii jidoveşti [*eine Gesamtlösung der Judenfrage*] în zona de influenţă germană din Europa.
>
> In măsura în care chestiunea priveşte şi alte autorităţi competente dintre instituţiile centrale, acestea vor coopera du dumneavoastră.
>
> In plus, vă însărcinez să îmi supuneţi rapid un proiect de ansamblu [*Gesamtenwurf*] privind măsurile de organizare, dispoziţiile concrete şi materiale pentru realizarea soluţiei finale, la care aspirăm, a chestiunii jidoveşti [*zur Durchführung der angestrebten Endlösung der Judenfrage*[367]].

Această scrisoare este citată foarte frecvent, suprimându-se însă referinţele la emigrare şi evacuare[368]. Emigrarea concertată, către teritoriile din Est, a jidanilor germani şi a celor din « zona de influenţă germană din Europa » era un proiect destul de considerabil. De aceea, în acord cu aluzia lui Göring la « alte autorităţi competente dintre instituţiile centrale », Heydrich organiză o conferinţă specială, « Conferinţa de la Wannsee », care în final a avut loc la 20 ianuarie 1942. Au asistat la ea reprezentanţii mai multor administraţii ale guvernului german. Printre participanţii la această conferinţă, Eichmann era în penultima poziţie ca grad. Procesul-verbal al conferinţei, cota NG-2586-G, este destul de lung. Partea lui esenţială se poate exprima după cum urmează :

> Între timp, Reichsführer-ul SS şi şeful Poliţiei Germane, [Himmler], a interzis emigraţia jidanilor, din cauza pericolelor unei emigraţii în timp de război şi a posibilităţilor ce se oferă la Est.
>
> Cu autorizaţia prealabilă a Führerului, emigraţia a lăsat loc posibilităţii unei alte soluţii: evacuarea jidanilor către Est.

---

[366]. SACHAR, pp. 365-368, 412-417 ; JOHN & HADAWI, vol. I, pp. 295-326.
[367]. TMN, vol. XIII, pp. 169-170.
[368]. De exemplu SHIRER (1960), p. 964.

Totuşi, aceste acţiuni nu trebuie considerate soluţii întâmplător şi conjunctural norocoase, experienţa practică dobândită în acest domeniu având o importanţă semnificativă pentru viitoarea soluţie finală a chestiunii jidoveşti. […]

In cadrul soluţiei finale, jidanii vor fi deci bine păziţi şi transportaţi către Est, într-un fel convenabil, pentru a fi puşi să muncească. Grupaţi în mari colonii de muncă, bărbaţii de o parte, femeile de alta, jidanii apţi de muncă vor fi conduşi în aceste teritorii, construind în acelaşi timp şosele; fără îndoială, o mare parte dintre ei se va elimina prin reducere naturală [*durch natürliche Verminderung*].

Întrucât ceea ce va rămâne la sfârşit va fi partea cea mai rezistentă, aceasta va trebui tratată în mod adecvat pentru că, reprezentând o selecţie naturală, la punerea în libertate [*bei Freilassung*] acest rest va trebui considerat ca purtând în germen elementele unei noi renaşteri jidoveşti [*als Keimzelle eines neuen jüdischen Aufbaues*] (să considerăm experienţa istoriei).

In cursul realizării practice a soluţiei finale [*Endlösung*], Europa va fi trecută prin sită, de la vest la est. Teritoriul Reichului, inclusiv Protectoratul Boemiei-Moraviei, va trebui tratat mai întâi, din cauza chestiunii locuinţelor şi a altor necesităţi socio-politice.

Jidanii evacuaţi vor fi mai întâi transferaţi, convoi după convoi, în ghetouri de tranzit, pentru a fi duşi apoi mai departe, către Est.

In plus, generalul Heydrich a declarat că o condiţie prealabilă importantă pentru a duce la bun sfârşit evacuarea este determinarea exactă a categoriei de persoane implicate.

In ce priveşte jidanii de peste 65 de ani, ne propunem nu evacuarea către Est ci transferarea în ghetouri de bătrâni — s-a prevăzut că aceasta va fi la Theresienstadt.

Aproximativ 30% dintre cei 280 000 de jidani aflători la 31 octombrie 1941 pe teritoriul vechiului Reich [Germania] şi în Ostmark [Austria] sunt în vârstă de peste 65 de ani. Alături de aceste clase de vârstă, în ghetourile pentru jidanii bătrâni vom plasa şi jidanii răniţi în război sau titulari de decoraţii (EK1*: Crucea de Fier*, clasa I-a). Această soluţie adecvată şi indicată ne va permite să prevenim cu anticipaţie numeroase intervenţii. […]

Cât despre influenţa evacuării jidanilor asupra vieţii economice, secretarul de Stat Neumann a explicat că jidanii ce lucrează în intreprinderi importante pentru efortul de război nu vor putea fi evacuaţi înainte a le găsi înlocuitori.

Insuşi generalul Heydrich a declarat, conform directivelor definite chiar de către el, privind măsurile de evacuare actualmente în curs, că aceşti jidani nu trebuie evacuaţi.

Secretarul de Stat Dr Bühler a remarcat că Guvernământul general (al Poloniei) va fi bucuros dacă soluţia finală a chestiunii *ar începe cu Guvernământul general*; practic, problema transportului nu a jucat un rol capital iar argumentele privind utilizarea mâinii de lucru nu trebuie să împiedice acţiunea în curs […]. Apoi, cele aproape două milioane şi jumătate de jidani ar fi în majoritate inapţi de muncă […]. El (Dr Buhler) nu exprimă

decât dorinţa ca probema jidovească în această ţară să fie rezolvată cât mai rapid[369].

Suntem în faţa dovezii documentare lipsită de orice ambiguitate, că nu a existat nici un program de exterminare. Politica germană a fost de evacuare a jidanilor la Est. Nu aveam nevoie de nici un document german pentru a înţelege asta. Bine cunoscut în timpul războiului, acest fapt a fost raportat şi comentat de nenumărate ori în presa aliată, în cursul primelor faze ale programului de reinstalare. In cazul jidanilor din Viena deportaţi în Polonia, la începutul lui 1941, *New York Times* observă că jidanii « găsiseră noile lor locuinţe mult mai confortabie decât se aşteptau şi chiar decât ar fi sperat ». Dările de seamă ulterioare asupra programului reinstalării nu au mai fost la fel de favorabile, dar presa raporta cel puțin, aproximativ, ceea ce se petrecea[370].

In treacăt fie spus, Rothe consideră însăşi Conferinţa de la Vannsee un mit al propagandei. Principalul lui motiv pentru a afirma asta este că la 20 ianuarie 1942, Heydrich era la Praga. Totuşi, data atribuită conferinţei şi documentul prezentat ca proces-verbal al acesteia se acordă perfect cu ceea ce cunoaştem din alte surse, despre politica germană, astfel încât credem că Rothe se înşeală asupra acestui punct[371].

Singurul aspect real al programului de evacuare către Est, care se acordă în general cu alegaţiile exterminaţioniste, este că numeroşi jidani expediaţi în lagărele din Polonia nu s-au mai întors în vechile lor locuinţe. Aceasta pare să explice de ce numeroase persoane, ce aveau informaţii mai mult sau mai puţin directe despre anumiţi indivizi, au acceptat alegaţiile exterminaţioniste. Situaţia este însă cât se poate de simplă. Este evident că aceste lagăre serveau ca locuri de tranzit pentru programul de evacuare către Est. Am văzut că la Birkenau exista un cartier special ce servea de lagăr de tranzit pentru jidanii din Theresienstadt, şi că mulţi jidani olandezi au tranzitat și ei prin Auschwitz. Ocazional, lagărul de concentrare Maidanek juca şi el uneori acest rol[372]. Treblinka a fost un lagăr de muncă

---

[369]. TMN, vol XIII, pp- 212-213 ; POLIAKOV & WULF (1955), p. 119-126.
[370]. A se vedea mai ales *New York Times* din 28 febr. 1941, p. 4 ; 18 oct. 1941, p. 4, 28 oct. 1941, p. 10 ; 9 febr. 1942, p. 5 ; 15 mart. 1942, p. 27 ; 6 aug. 1942, p. 1.
[371]. ROTHE, pp. 173-196.
[372]. NO-1611 şi NO-1882 în TMN, vol. V, pp. 318, 619 sau 621.

independent de WVHA, servind sigur ca lagăr de tranzit, mai ales pentru jidanii din Varşovia. Ca şi pentru Auschwitz, Reitlinger consideră dificilă concilierea faptelor avansate în legătură cu gazările la Treblinka. Sobibor era clasat oficial drept lagăr de tranzit[373].

Cititorul va afla cu mirare că documentele analizate de noi, şi care constituie dovada solidă că nu a existat niciun program de exterminare, nu au fost trecute sub tăcere de către partizanii legendei exterminării, care dimpotrivă ni le-au aruncat în faţă cu îndrăzneală, ca şi cum ar fi vorba de indicaţii în sprijinul tezei exterminaţioniste. Nu este vorba numai de ideea implicită dată de seria de documentele din volumul XIII TMN. Reitlinger şi Hilberg, la rândul lor, sunt foarte serioşi când consideră aceste documente ca relative la un program de exterminare. Astfel, de exemplu, se pretinde că « evacuarea către Est » este de fapt o expresie « de cod » ce înseamnă exterminare.

In virtutea uneia dintre trăsăturile dogmatice și imuabile ale legendei exterminării, conform căreia una dintre sarcinile unităților *Einsatzgruppen* în Rusia ar fi fost exterminarea jidanilor, partizanii legendei exterminării susţin că politica de exterminare ar fi fost decisă înainte de vara lui 1941. De aceea, deşi scrisoarea lui Göring către Heydrich, din iulie 1941, enunţă foarte precis că « soluţia finală » este un program de emigrare şi de evacuare, deşi ea face referinţă precisă la programul ce exista din 1939, care era, după cum o recunoaşte chiar şi Reitlinger şi Hilberg, un program de emigrare, cei doi autori sunt obligaţi să adopte poziţia că de fapt era vorba de un ordin de exterminare. Aparent, faptul că deportările jidanilor din Reich, către Rusia şi statele baltice, au început în toamna lui 1941, nu îi deranjează de loc[374].

Fideli atitudinii lor iniţiale şi cu aerul cel mai serios din lume, ei interpretează Conferinţa de la Wannsee ca o discuţie voalată despre « exterminare », deşi programul de evacuare de care vorbeşte procesul-verbal al acesteia era deja în curs la data respectivă. Cei doi autori insistă asupra referinţei « ceea ce va rămâne în orice caz la sfârşit » şi ceea ce va trebui « să fie tratat în mod adecvat ». Acest pasaj poate însemna foarte multe lucruri. Cuvintele « la punerea în libertate » [*bei Freilassung*],

---

[373]. REITLINGER, pp. 149, 279 ; HILBERG, pp. 318, 619 sau 621.
[374]. REITLINGER, pp. 84-97 ; HILBERG, pp. 262-263.

au fost suprimate din versiunea procesului-verbal, reprodusă în volumul XIII din TMN. Aceasta dă de gândit că editorii au putut interpreta pasajul ca o recomandare că « ceea ce va rămâne » va fi pus în libertate. In comentariul său al procesului-verbal al Conferinţei de la Wannsee, Reitlinger rarată că « Heydrich a fost destul de discret pentru a nu menţiona restul » şi că « redactarea circumspectă a proceselor-verbale constituia una din artele de căpetenie ale Reichul hitlerist ». Din punctul său de vedere, Hilberg rezolvă probema inexistentă a lipsei de claritate din semnificaţia anumitor pasaje, spunând că « noi ştim, după limbajul rapoartelor *Einsatzgruppen* că aceasta înseamnă ucidere[375]». Aceasta revine la afirmaţia extraordinară că Reichul hitlerist era « circumspect » în ce priveşte limbajul utilizat pentru scrierea proceselor-verbale ale conferinţelor secrete dar că nu era de loc în limbajul rapoartelor larg distribuite ale formaţiunilor *Einsatzgruppen*. Oricum ar sta lucrurile, aceste fragmente din ceea ce este procesul-verbal al Conferinţei de la Wannsee sunt singurele documente ce retrasează politica germană în ce priveşte jidanii, pentru care o interpretare sinistră poate fi posibilă, alături de numeroase alte interpretări la fel de posibile.

Interpretarea excesiv de forţată a acestor documente este un factor în plus, faţă de cele menţionate de noi în capitolul IV, care îl împinge pe Reitlinger să declare că Höss a vrut de fapt să spună că în vara lui 1942 primise de la Himmler ordinul de exterminare. Reitlinger şi Hilberg presupun amândoi că scopul deportărilor către Est era uciderea jidanilor într-un fel sau altul, camerele de gazare din Polonia fiind instalate la mijlocul anului 1942 pentru a modifica metoda de ucidere. Am văzut că această teorie contrazice calendarul lucrărilor preliminare şi concepţia crematoriilor de la Auschwitz, destinate chipurile pentru exterminări. De aceea, alegaţia după care documentele trebuie interpretate ca vrând să spună altceva decât ceea ce spun conduce la contradicţii şi dificultăţi insolubile. Rezultatul însă ar fi acelaşi dacă ar trebui să interpretăm în acelaşi fel reţetele de bucătărie, semnalizarea rutieră, formulele matematice, etc.

Este inutil să insistăm asupra acestor tentative de a forţa documentele să spună altceva decât spun efectiv. În politica

---

[375]. REITLINGER, pp. 102-109 ; HILBERG, pp. 264-265; TMN, vol XIII, p. 213.

germană, « soluţia finală » însemna reinstalarea jidanilor în teritoriile ocupate din Est. Documentele spun exact asta, iar programul de care aceste documente vorbesc este confirmat în largă măsură de surse neutre, ba chiar şi ostile. Pentru a adăuga încă un element de confirmare, vom cita un fragment din *History*, a lui Grayzel. El scrie că germanii făceu ceea ce documentele lor spun că făceau :

> Ei continuară cu deportăriloe masive, alegând un anumit număr de locuri din Europa orientală unde îi concentrară pe jidanii din alte ţări, conform politicii declarate de nazişti, de « a elibera » întreaga Europă de influenţa jidovească.

In paragraful următor, Grazyel contrazice aceste afirmaţii zicând că germanii făceau ceea ce propaganda aliată spunea că fac : exterminări, camere de gazare, etc., fără să încerce a rezolva contradicţia[376].

Ne-am putea întreba de ce autorii înşelătoriei ne-au prezentat documentele ce descriu, în termeni generali, în ce consta politica germană. Inşelătorii erau în prezenţa unui prim fapt (a) că germanii spuseseră europenilor, în momentul deportărilor, că jidanii trebuiau reinstalaţi, ei sunt în faţa unui al doilea fapt (b) că programul de reinstalare fusese raportat de către presa aliată; şi a unui al treilea fapt (c) că, faţă de documente, trebuia operată o alegere între trei posibilităţi : a nu produce niciun document de nivel înalt tratând despre politica faţă de jidani, a prezenta documente de înalt nivel sprijinite pe nimic sau producerea unei selecţii de documente de înalt nivel, tratând despre această politică. In împrejurările respective, cea de a treia posibilitate era clar cea mai bună. Era preferabilă producerea unui document autentic, semnat de Göring şi vorbind despre « soluţia finală » a chestiunii jidoveşti, decât un document pe bază de nimic sau pur şi simplu niciun document. Deşi soluţia finală este indicată ca trebuind efectuată pe « calea emigrării sau a evacuării », s-a considerat imposibilă escamotarea faptului că naziştii îşi descriau programul în aceşti termeni. De aceea, astăzi, partizanii legendei exterminaţioniste afirmă pur şi simplu că ar fi vorba de un limbaj codificat.

Nu putem trece sub tăcere importanta lucrare a lui R. L. Koehl, care este o *rara avis* : un universitar, un istoric de profesie ce scrie într-un domeniu dominat de ne-istorici.

---

[376].GRAYZEL, pp. 785-786.

Principala valoare a lucrării lui Koehl este că situează Polonia într-o perspectivă exactă.

In timpul războiului, Germania a intreprins modificarea compoziţiei populaţiei din preajma frontierelor sale orientale. Principalul instrument al acestui program a fost RuSHA (*Rasse- und Siedlungshauptamt* [Birou central pentru rasă şi repopulare]), una dintre zecile de ramuri ale organizaţiei SS. Politica consta în deplasarea anumitor germani din Reich şi din comunităţile germane din Europa orientală (*Volksdeutsche*) în teritoriile din apropierea Germaniei. Jidanii şi polonezii fură expulzaţi din aceste regiuni şi trimişi în diverse locuri, uneori în chiar fermele părăsite de germanii de sânge, în ghetouri sau colonii speciale la Est, eventual în unele sate speciale din Polonia, numite « sate Z ».

Koehl subscrie explicit la realitatea programului de exterminare, dar modul în care o face este unic :

> Versiunea oficială susţinea că jidanii trebuie deplasaţi mai departe, către Est, în teritoriile cucerite de la sovietici, pentru a-i separa cît mai deplin de spaţiul vital german. Ca numeroase declaraţii ale germanilor, aceasta conţine şi ea o parte de adevăr : (1) trenuri întregi de jidani din Reich erau trimise către Est, cât mai departe posibil, pentru a fi adesea lichidate de către non germani, precum ucrainienii sau balţii. (2) Conform primelor planuri ale lui Rosenberg, pe când acesta era ministru al Teritoriilor din Est, polonezii trebuiau să fie reinstalaţi în zona sovietică (Smolensk), liberând astfel Guvernământul general pentru instalarea germanilor[377].

Koehl nu furnizează nicio dovadă despre asasinatele comise de către ucrainieni sau balţi. Sursele pe care le citează nu spun nimic despre acest gen de alegaţii. Apoi, el se referă la lagărele de exterminare:

> De-a lungul toamnei şi iernii 1941-1942, ultimii 240 000 de jidani ai provinciilor anexate fură trimişi în lagărele de exterminare nou construite la Kolo, Belzec, Maidanek şi Sobibor[378].

Lista lui Koehl exclude Auschwitz, care nu apare în cartea lui decât în legătură cu anumiţi germani trimişi acolo în cadrul unei condamnări legate de « acţiunea Reinhardt » (explicată mai încolo) sau în pasajul următor :

> [Dr Klukowski] a declarat că dintre cele 691 de sate din districtul Zamosc, 297 fură total sau parţial evacuate înainte de iulie 1943. El a estimat că 110 000 polonezi şi jidani au fost expulzaţi din regiune, femeile și bărbații

---

[377]. KOEHL, p. 131-132.
[378]. Ibidem, p. 146.

capabili de muncă fiind trimişi la muncă forţată în uzina de hidrogenare de la Auschwitz, restul în celelalte 394 sate « Z[379]».

Cititorii vor trage singuri concluzia de cuviinţă. Recomandăm totuşi cartea lui Koehl, acelora care doresc o informaţie amănunţită asupra politicii demografice germane, mai ales în raport cu naţionalismul german, ideologia rasială nazistă şi politica internă a partidului nazist.

VII. 2. Numărul de deportaţi: proveniență şi destinaţie

Intrucât numeroşi jidani europeni au fost deportaţi către Est, vom examina mai îndeaproape programul acestor deportări. Se pun mai multe întrebări: cine a fost deportat? Câţi au fost deportaţi? Către ce destinaţie? In ce consta viaţa lor acolo unde au fost deportaţi? Ce s-a întâmplat cu cei deportaţi? Intr-o anumită măsură, nu vom putea aduce aici decât răspunsuri fragmentare şi provizorii.

Mai întâi, vom examina numărul şi originea jidanilor implicaţi în acest program de reinstalare. Ne vom confrunta din nou cu problemele întâlnite în primul capitol. Determinarea numărului precis al celor deportaţi s-ar putea dovedi dificilă. Totuşi, noi nu căutăm aici o precizie statistică ci numai cifre aproximative, ordinul lor de mărime. Aceste cifre vor putea fi utilizate pentru a arăta că, din fericire, pe baza unor date verificabile, se poate foarte bine ca jidanii ce au fost deportaţi să fi supravieţuit. Pentru nevoile analizei noastre, va fi suficient să acceptăm anumite cifre furnizate de către Reitlinger şi Hilberg, deşi acestea pot fi contestate, cu ajutorul lui Rassinier. Cifrele sunt estimări ale numărului celor *ucişi*. In ce ne priveşte, bineînţeles, presupunem că aceste persoane au fost pur şi simplu deplasate către răsărit. In cazul lui Reitlinger, utilizăm estimarea sa cea mai ridicată[380]:

---

[379]. Ibidem, pp. 130, 184.
[380]. REITLINGER, pp. 533-546 ; HILBERG, p. 670.

	REITLINGER	HILBERG
Germania	180 000	160 000
Austria	60 000	53 000
Cehoslovacia	251 000	271 000
Danemarca		1 000
Franţa	65 000	70 000
Belgia	28 000	50 000
Luxemburg	3 000	2 000
Norvegia	700	1000
Olanda	102 700	120 000
Italia	8 000	17 000
Iugoslavia	58 000	63 000
Grecia	60 000	62 000
Total	816 400	870 000

Intr-o anumită măsură, aceste cifre se sprijină pe documente germane, în special « Raportul Korherr » (documentul NO-5193-8). De asemenea, într-o anumită măsură, cifrele de mai sus provin din surse neutre, cazul Crucii-Roşii olandeze, pentru cifrele privind această ţară. Pe de altă parte, cifrele de mai sus implică şi o anumită doză de speculaţie demografică. Cu toate acestea, consider că totalul la care s-a ajuns este acceptabil ca ordin de mărime.

Ungaria nu a fost inclusă în lista noastră întrucât, după Reitling şi Hilberg, jidanii din această ţară ar fi fost exterminaţi, ceea ce este o pură invenţie. Aceştia, nici măcar nu au fost deportaţi către răsărit. Ceva mai puţin de 100 000 fură trimişi în Germania, pentru a munci. In condiţiile haotice din ultimele luni de război, un bun număr dintre ei a putut pieri, cifra lor exactă fiind imposibil de fixat.

De asemenea, se presupune că România a pierdut între 200 000 şi 370 000 de jidani, din cauza « exterminării ». După cum remarcă însă chiar Reitlinger, aceste cifre sunt bazate pe « supoziţii », din cauza « lipsei de informaţii sigure ». Aceleiaşi categori îi aparţin marile grupuri de jidani chipurile « exterminaţi »: între 2 350 000 şi 3 300 000 pentru Polonia şi între 400 000 şi 700 000 pentru URSS. Aceste cifre sunt rezultatul unei pure speculaţii demografice, care nu se sprijină pe nimic concret, în afara declaraţiilor guvernelor comuniste de după război.

Vom examina aceste cifre ceva mai încolo. Amintim deocamdată că jidanii deportaţi din Franţa şi din Belgia nu erau jidani francezi sau belgieni, spre deosebire de cei deportaţi din Olanda, care aproape toţi erau jidani olandezi. Se pare că motivul a fost o simplă chestiune de drept. Franţa şi Belgia au făcut act de capitulare în faţa Germaniei, ajungându-se la un acord pe baza unui armistiţiu după toate regulile de drept. Intrucât regina Olandei a fugit în Anglia, germanii considerau că această ţară este lipsită de un Stat independent[381]. In consecinţă, drepturile germanilor în Olanda fură mai întinse, faţă de Belgia şi de Franţa. Bineînţeles, Germania intenţiona expulzarea ulterioară a tuturor jidanilor din Europa. S-a început însă, natural, cu cei pentru care nu exista decât un minim de obstacole juridice.

Pentru cazul jidnilor din România, extrasul din Raportul Crucii-Roşii, examinat în capitolul V, contrazice în mod absolut orice alegaţii de exterminare. In ce priveşte jidanii din teritoriul sovietic ocupat de germani după 22 iunie 1941, este normal să presupunem că aceştia au fugit către interiorul imperiului stalinist, înainte de sosirea nemţilor, opinie împărtăşită de altfel inclusiv de Reitlinger (p. 241). In orice caz, nu există o dovadă că germanii ar fi avut o altă atitudine faţă de jidanii rămaşi pe loc, decât neîncrederea şi ostilitatea suscitate de ameninţările partizanilor, despre care am vorbit în capitolul precedent. Printre jidanii deplasaţi de germani, cei din Polonia sunt majoritari, însă analiza amănunţită a acestei chestiuni este foarte dificilă, din cauza locurilor şi a împrejurărilor în care trăiau aceştia. Putem reconstitui ce li s-a întâmplat acestora, însă numai în linii mari.

De remarcat că deşi trebuie să facem o distincţie între jidanii polonezi şi cei ruşi, această distincţie nu poate fi decât minimă, aproape inexistentă. Până la sfârşitul primului Război mondial, aceste două categori de jidani erau supuse aceluiaş Imperiu Ţarist.

Primele evenimente privind jidănimea poloneză s-au datorat mai curând dispoziţiilor luate de ruşi, decât de germani. Germania şi Rusia îşi împărţiseră Polonia în 1939. Jumătatea orientală, adică numeroşi jidani polonezi, au ajuns astfel sub dominaţie sovietică. Aceştia au fost cuprinşi într-un vast program sovietic de reinstalare, ale cărui linii generale au fost

---

[381]. REITLINGER, pp. 367, 377.

arătate de Korzen, într-un articol publicat sub auspiciile guvernului israelian. Cât priveşte chestiunile tratate în acest capitol, articolul lui Korzen este foarte important[382].

Pe scurt, ceea ce s-a întâmplat acestor « sute de mii » de jidani este că au fost dispersaţi în lungul şi în largul Uniunii Sovietice, în cadrul unui program de evacuare ce a început în iunie 1940. La început, mulţi fură trimişi în lagăre de muncă. După septembrie 1941, a fost intreprins un serios efort « pentru transformarea refugiaţilor în cetăţeni sovietici şi împiedicarea lor de a părăsi Uniunea Sovietică ». Dispersarea s-a făcut până în Asia Centrală şi chiar Extremul Orient. Este foarte greu de dat mai multe detalii. Korzen însuşi şi-a exprimat dorinţa ca istoricii să se intereseze mai mult de acest subiect. Mulţi dintre aceşti jidani au devenit cetăţeni sovietici. Unii dintre ei s-au întors în Polonia, după război, nu puțini continuându-şi drumul până în Israel. Korzen arată că s-au făcut presiuni asupra jidanilor ajunși conducători ai regimului comunist din Polonia « pentru a-şi schimba numele jidoveşti cu altele de consonanţă strict poloneză, păstrând secretă originea lor jidovească ». Unii dintre aceşti jidani au ajuns chiar în Iran sau India, via Şanhai. In timpul războiului, cunoscutul Joint Distribution Committee din New York a menţinut contactul cu refugiaţii din Uniunea Sovietică şi i-a ajutat în migraţiile lor de după război.

De asemenea, se ştie că un mare număr de jidani, 300 000 după o sursă, s-au refugiat în 1939 din partea occidentală a Poloniei în cea orientală, nemţii fiind primii care au invadat atunci Polonia[383]. Inainte de izbucnirea războiului între Germania şi Uniunea Sovietică, iunie 1941, o parte importantă dintre jidanii polonezi, poate o treime, s-au plasat deci în afara influenţei germane.

Deşi mai înainte existase un mic program german de reinstalare a jidanilor, mai ales pentru cei din Viena, abia în toamna lui 1941 va începe cu adevărat programul german în această chestiune. Dacă omitem pentru moment jidanii polonezi, incluzându-i pe cei români, constatăm că, germanii au deplasat cel mult un milion de jidani către coloniile sau ghetourile de populat, din teritoriile ocupate în Est. După locurile ce au fost menţionate, ne putem face o idee despre amplasarea acestor

---

[382]. *Yad Vasem Studies*, vol. III, pp. 119-140.
[383]. KIMCHE & KIMCHE, p. 63.

colonii : Riga, Minsk, Ucraina, Marea de Azov. Obţinem astfel un fel de linie, ce denotă o intenţie.

Deşi avem o idee destul de bună cu privire la amplasarea acestor colonii, afară de faptul sigur că au existat, nu ştim totuşi mare lucru despre ele. Natural, după cum trebuia să ne aşteptăm, ocupaţia aliată a distrus arhivele şi documentele germane respective, astfel că numai fragmente subzistă, cu privire la programul de reinstalare în termeni mai preciși, de exemplu memorandumul Luther (NG-2586-J). Avocatul lui Steengracht [secretar de Stat în ministerul de Externe al Reichului] a făcut eforturi serioase pentru a descoperi acest gen de documente la Nuremberg. Tot ce a găsit însă cu privire la lagărele orientale se rezumă la două documente, pe care le-a prezentat cu titlul de dovezi. Primul este « *Steengracht 64* »[384], adică o scrisoare a lui Eichmann, din 5 iunie 1943, adresată ministerului de Externe, în atenţia lui von Thadden. Scrisoarea vorbeşte despre lagărele jidoveşti din Est şi anumite articole din diversele periodice europene. Se pare că anumite persoane, în Slovacia, au acordat încredere « zvonurilor fantastice » care circulau în această ţară în legătură cu lagărele. Eichmann remarcă :

> Pentru a contracara zvonurile fantastice care circulă în Slovacia, despre soarta jidanilor evacuaţi, ar trebui acordată mai multă atenţie legăturilor poştale ale acestor jidani cu Slovacia [...], care se ridică, de exemplu, la peste 1000 de scrisori şi cărţi poştale, pentru lunile februarie și martie din acest an. Cu privire la informaţiile asupra condiţiilor de viaţă din lagărele jidoveşti, pe care Primul ministru Tuka doreşte să le aibă, serviciul nostru nu ar trebui să se opună unui posibil examen al acestei corespondenţe, înainte ca ea să fie predată destinatarilor.

Al doilea document « Steengracht 65 » (cota NO-1624), oferă un tablou puţin mai precis despre situaţia jidanilor din Estul ocupat. Este vorba de un ordin, datat 20 august 1943, al şefului RuSHA, generalul SS Hildebrandt, cu privire la asociaţiile dintre germani şi jidanii din Estul ocupat şi la condiţiile în care ar putea fi folosiţi aceştia de pe urmă. Iată ce putem citi :

> Din diverse părţi mi se atrage atenţia că, în teritoriile din Est, atitudinea serviciilor germane cu privire la jidani a evoluat în ultimele luni, într-un fel ce dă de gândit. Diferite servicii folosesc jidani pentru munci şi sarcini care, dintr-o elementară discreţie, nu ar trebui încredinţate decât persoanelor de mare încredere. Aceasta îi face pe jidani să apară, în ochii populaţiei

---

[384]. « *Steengracht 64* » în TMN, vol. XIII, p. 300 ; NO-1247, citat de REITLINGER, p. 308, şi de HILBERG, p. 254. Steengracht 65 (sau NO-1624) nu pare să fi fost reprodus undeva.

autohtone, ca oameni de încredere ai serviciilor germane. Ceea ce urmează, din păcate, este că raporturile personale, ale anumitor germani cu jidoavcele, depăşesc limitele care, din motive de principiu, ideologice şi rasiale, ar trebui respectate în mod riguros. Este vorba nu numai de jidani rezidenţi aici, ci şi de jidani şi jidoavce provenind din Fostul Reich şi aduşi în teritoriile ocupate din Est. Aceste împrejurări ar fi condus deja pe jidani la a profita de pretinsa încredere ce li se face, pentru a-şi procura avantaje preferenţiale faţă de autohtoni, în materie de aprovizionare şi altele. Atunci când, de curând, a început să circule zvonul că, din păcate, germanii s-ar putea retrage, se pare că autohtonii s-au grăbit să îi curteze pe jidanii folosiţi de serviciile germane, pentru a-şi asigura astfel un mai bun tratament din partea bolşevicilor. Cu durere în suflet, partea sănătoasă a populaţiei autohtone a luat act de aceste fapte, pe care le consideră în contradicţie cu principiile naţional-socialiste şi conduita germanilor în realitate.

O concepţie greşită despre utilizarea muncii jidanilor prejudiciază prestigiul Marelui Reich german şi situaţiei reprezentanţilor săi, compromiţând imperativele unei securităţi poliţiste eficace în teritoriile ocupate din Est. In special, este de temut marele pericol ca jidanii să se folosească de poziţiile ce li s-au procurat în scopuri de propagandă şi spionaj, în serviciul inamicului.

De aceea, rog serviciile de ocupaţie din Est, nominalizate mai jos, să ia următoarele măsuri :

1. Jidanii şi persoanele asimilate, nu pot fi afectaţi decât la munci manuale. Este interzisă folosirea lor la lucrări de birou (precum contabili, dactilografe, gestionari de fişiere, grefieri în tribunale). Trebuie avut grijă ca din genul de muncă pe care o efectuează, jidanii să nu poată trage concluzii privind elementele ce trebuie să rămână secrete.

2. Să se interzică folosirea jidanilor în cadrul serviciului particular, de pe lângă case şi locuinţe, sau la misiuni precum cele de intermediari comerciali sau pentru procurarea de diverse furnituri şi mărfuri.

3. Să se interzică frecventarea privată a jidanilor, jidoavcelor şi persoanelor asimilate, astfel încât relaţiile cu acestea să nu depăşească problemele şi cadrul strict al serviciului.

« Persoanele asimilate », la care se face aluzie, erau probabil ţiganii. Presupunem că avocatul lui Steengracht a efectuat o cercetare profundă a documentelor tolerate la Nuremberg. Ordinul lui Hildebrandt din RuSHA nu face alta decât să reproducă textual pe cel al lui Kaltenbrunner, din 13 august 1943, adresat tuturor serviciilor germane din regiunile ocupate (document NO-1247). Probabil că Steengracht nu a utilizat documentul NO-1247 întrucât acesta este aproape identic cu documentul NO-1264.

Aceste documente nu sunt decât un fragment infim şi dezolant de ceea ce au putut fi vastele arhive scrise, tratând despre coloniile, ghetourile și chibuțurile jidoveşti de populare din teritoriile Estului cucerit. Probabil că primul să nu fi fost

distrus întrucât vorbea de « zvonurile fantastice » care circulau în Slovacia, iar celelalte două să fi scăpat atenţiei procurorilor întrucât nu conţineau subînţelesuri suficient de evidente.

In cartea lui Behm, *We Survived*, jidoavca germană Jeanette Wolf, unul dintre foştii conducători ai Partidului Social-Democrat German, a scris un text despre cele trăite de ea, după deportarea la Riga, în Letonia. Foarte greu de crezut poveştile ei despre loviturile nejustificate ale soldaţilor SS, orgiile sexuale şi scenele de beţie. Articolul ei merită totuşi să fie menţionat, întrucât ne arată că, în apropiere de Riga, exista un vast sistem de colonii, ghetouri şi lagăre pentru jidani. In aceste colonii nu erau colonizaţi numai jidanii letoni, ci şi un mare număr de jidani deportaţi din Germania şi alte ţări europene. Bineînţeles, în capitolul IV am notat informaţia din Theresienstadt, care raporta că naziştii au deportat jidani la Riga şi în alte locuri, în tot cursul războiului.

Pe timpul proceselor de la Nuremberg, nu s-a putut dispune de documente şi arhive germane cu privire la coloniile din Riga, pe care cărţile de referinţă nici măcar nu le amintesc. Din câte ştiu, nici mai târziu nu s-a putut dispune de astfel de documente. Cu alte cuvinte, suntem în faţa dovezii că aceste documente favorabile Germaniei şi germanilor au fost îndepărtate, poate chiar distruse, de către învingători.

VII. 3. Ghetourile poloneze

Consultând lucrările consacrate « Holocaustului » de către « supravieţuitorii » acestuia, înţelegem, în linii mari, ce li s-a întâmplat nu numai jidanilor polonezi, ci şi celor letoni şi lituanieni. In oraşele mari şi mijlocii din Polonia, pe toată durata războiului, jidanii fură închişi în ghetourile existente. Ghetouri foarte mari existau la Lodz (Litzmannstadt), Varşovia, Bialystok, Lvov şi Grozno; în Lituania la Vilnius şi Kovno, iar în Letonia la Riga, după cum am mai spus. Deşi literatura produsă de « supravieţuitori » comportă divagaţii cu privire la exterminare, ea oferă totuşi destule elemente pentru a înţelege în general ceea ce s-a petrecut acolo. De altfel, divagaţiile respective sunt adesea greu de conciliat cu legenda oficială, de exemplu cînd se vorbeşte de existenţa unei camere de gazare la Cracovia, în decembrie 1939.

In fiecare ghetou exista un Consiliu jidănesc, numit *Judenrat*, un fel de guvern intern al ghetoului. De regulă, *Judenratul* era de părere că trebuie cooperat cu germanii, căci în împrejurările respective nu vedea altă linie de conduită posibilă. Germanii făceau dese cereri de mână de lucru, iar *Judenratul* întocmea liste de oameni ce urmau a fi trimişi la diverse munci. De asemenea, în marile ghetouri existau diverse organizaţii de rezistenţă, de obicei bine înarmate, ai căror membrii considerau că *Judenratul* este constituit din marionetele nemţilor[385].

Mai multe capitole din cartea lui Dawidowicz sunt consacrate condiţiilor de viaţă din ghetourie poloneze. Deşi prin politica lor iniţială, imediat după ocuparea Poloniei, nemţii au interzis şcolile jidoveşti, ulterior această politică fu abandonată, copiii jidani primind o educaţie mai mult sau mai puţin normală, în şcoli conduse de particulari sau funcţionând sub autoritatea *Judenräte*. Literatura, teatrul muzica şi alte activităţi pentru adulţi au permis îndulcirea anumitor aspecte puţin amuzante şi distractive din viaţa ghetoului. Biroul de ajutor social jidovesc se numea ZSS[386], desfiinţat de germani în vara lui 1942 dar reconstituit aproape imediat sub numele de JUS[387]), care procura hrană, haine şi medicamente de la administraţia civilă germană, menţinând de asemenea legătura, prin intermediul Crucii-Roşii germane, cu organizaţiile străine ce furnizau ghetourilor banii şi diverse bunuri de larg consum. Inainte de intrarea în război a Statelor Unite, grosul acestor fonduri provenea de la Joint Distribution Committee din New York. După decembrie 1941, acest lucru nu a mai fost posibil în mod legal.

In ciuda statutului său protejat, biroul ZSS-JUS servea uneori de acoperire pentru activităţi politice ilegale. Diversele organizaţii politice (socialiste, sioniste, comuniste, agudiste) făceau parte dintr-o rezistenţă ale cărei activităţi mergeau de la sabotajul activ şi propagandă până la opoziţia armată.

Propaganda cu privire la exterminări a început prin publicaţii clandestine, nu mult înaintea largii ei difuzări de către Congresul mondial jidovesc (v. Anexa E). Populaţia ghetourilor nu credea în această propagandă contrazisă flagrant de viaţa ei de zi cu zi.

---

[385]. Printre lucrările « supravieţuitorilor », a se vedea mai ales GLASTEIN şi ceilalţi, pp. 25-32, 43-112; GRINGAUZ (1949 & 1950); FRIEDMAN & PINSON.

[386]. *Zydowska Samspomoc Spoleczna* (Intrajutorare socială jidovească) - NT.

[387]. *Jüdische Unterstüzungsstelle* (Oficiu de asistenţă jidovească) – NT.

Scrisorile trimise de jidanii deportaţi în Est erau cât se poate de liniştitoare pentru pritenii şi familiile acestora. In acest sens îşi scrie Dawidowicz capitolul introductiv, consacrat problemelor pe care « Holocaustul » le ridică în faţa cercetării istorice.

In ciuda masei enorme pe care ea o reprezintă, m-am ciocnit de insuficienţa documentaţiei jidoveşti […]. Absenţa subiectelor vitale din dosarele ei se poate explica prin împrejurări, teroare şi cenzură. Intrucât lipsesc dovezile pentru confirmarea sau negarea cutărei sau cutărei afirmaţii, istoricul nu va şti niciodată cu certitudine dacă absenţa este urmarea deciziei oficiale că aceste subiecte nu trebuie tratate, sau dacă ea nu este decât consecinţa politicii de prudenţă, că aceste lucruri nu trebuie menţionate. Efectele terorii se vedeau chiar în jurnalele intime, redactarea în idiş sau ebraică fiind foarte circumspectă. Utilizarea Scrierilor (sfinte) şi a Talmudului conduce la esoterism şi la impunerea unei forme de tăcere.

După cum apare clar din lectura studiilor despre politica demografică germană în Polonia, cele ale lui Dawidowicz şi Koehl, de exemplu, exista o neîncetată deplasare de jidani, conform politicii generale a nemţilor de concentrare la Est, cât mai departe posibil. Conform raportului Korherr, din martie 1943, 1 449 692 de jidani fuseseră transferaţi « în afara provinciilor din Est, către Estul rus ». In plus, se precizează că 90% dintre aceştia trecuseră prin lagărele Guvernământului general iar ceilalţi prin cele din Warthegau (ceea ce înseamnă fără îndoială regiunea Lodz). Imensul ghetou din Varşovia fu lichidat în primăvara lui 1943, majoritatea jidanilor fiind expediaţi şi mai la Est, Treblinka servind drept lagăr de tranzit. Aceasta însă nu s-a putut face decât după o rezistenţă crâncenă din partea jidanilor, după o luptă ce a cunoscut o publicitate mondială în perioada ei maximă intensitate. Totuşi, transferul nu a fost complet, câţiva jidănuţi rămânând pe amplasamentul ghetoului. După cum am mai spus, toate marile ghetouri au continuat să existe, la un anumit nivel, pe toată perioada războiului.

Când ghetoul era anunţat depre iminenţa unui transfer, *Judenratul* întocmea lista celor ce urmau să fie transferaţi. Cu câteva rare excepţii, jidanii ce urmau a fi transferaţi plecau liniştiţi, căci se ştia foarte bine că « transferul » nu este nimic alta decât asta.

Se pare că epidemiile erau destul de frecvente în ghetouri. Germanii le atribuiau « lipsei de disciplină » din partea jidanilor. Ei luară măsurile în puterea lor. *New York Times* a raportat cel

puţin odată că « numeroase maşini sanitare fuseseră trimise din Varşovia, pentru a dezinfecta ghetoul[388] ».

Deplasarea generală a jidanilor către Est este un fapt bine stabilit. In schimb, nu există date ce ar permite să determinăm cu exactitate numărul lor şi locurile de destinaţie. Totuşi, majoritatea jidanilor polonezi evacuaseră complet teritoriul Poloniei anterioare războiului, cu excepţia părţii sale extrem orientale. Intrucât teritoriul Poloniei de după război este constituit din ceea ce fusese mai înainte Germania orientală şi Polonia occidentală şi centrală (Rusia alipindu-şi fosta Polonie orientală), aceasta îmseamnă că majoritatea jidanilor fuseseră deplasaţi în afara Poloniei de astăzi. Cât despre marile ghetouri menţionate mai sus, Lvov, Grodno, Vilnius, Kovno şi Riga au fost absorbit de Uniunea Sovietică, punctul extrem oriental al Poloniei postbelice fiind Bialystok. Dacă au existat aproximativ trei milioane de jidani în Polonia antebelică, şi dacă ţinem cont de numărul celor fugiţi în 1939 în Uniunea Sovietică, de cei deportaţi de către ruşi în 1940, de cei care au reuşit să treacă în Cehoslovacia sau Ungaria, de cei au pierit în epidemii, ajungem la concluzia că cel mult două milioane de jidani polonezi erau diseminaţi în ghetourile din teritoriul controlat de germani şi că majoritatea lor au fost expediaţi în teritoriile devenite sovietice după război.

In linii mari, dar în mod suficient pentru ceea ce ne interesează, se vede care a fost natura veritabilă a ceea ce se numeşte « soluţia finală a problemei jidoveşti ». Completarea acestui tablou prin detalii mai ample nu este necesară, mai ales că este îndoielnică descoperirea a ceva cu adevărat inedit. Faptul că această « soluţie » nu a fost de fapt « finală », că jidanii au revenit graţie schimbării politice, nu este chiar aşa de extraordinar. Guvernele secolului al XX-lea au dat invariabil proiectelor lor diverse nume utopice, îndrăzneţe, irealizabile : Corpul Păcii, Alianţa pentru Progres, cel mai din cele mai, etc.

VII. 4. Ce s-a întâmplat cu jidanii ?

Să vedem ce s-a putut întâmpla acestor oameni. Dispunem de mult mai puţine date decât ar fi de dorit. Există însă destule

---

[388]. *New York Times*, 18 oct. 1941, p. 4.

elemente pentru reconstituirea aproximativă a ceea ce s-a petrecut efectiv. Din acest punct de vedere, trebuie să examinăm mai multe posibilităţi. Iată pe acelea care ni se par rezonabile:

1. In cursul retragerii lor, germanii vor fi lichidat mulţi jidani, întrucât aceştia puteau fi consideraţi mână de lucru utilizabilă contra lor. Trebuie să considerăm aceasta ca o posibilitate rezonabilă, întrucât am văzut că germanii consideraseră foarte serios acest aspect al chestiunii, sfârșind prin a face foarte dificilă emigrarea jidanilor în afara Europei.

Totuşi, două fapte opun o puternică rezistenţă contra acestei posibilităţi. Mai întâi, jidanii apţi de muncă şi de vârstă militară fuseseră deja selecţionaţi şi folosiţi în diverse feluri, de către germani. In al doilea rând şi probabil punctul cel mai important şi mai simplu, dacă germanii ar fi exterminat jidovi cu adevărat, Aliaţii i-ar fi acuzat în consecinţă, adică ar fi dispus de elemente reale și palpabile pentru o astfel de acuzaţie, fără să recurgă la povestea incredibilă a « camerelor de gazare ».

Deşi dovezile arată că autorităţile germane în retragere nu au efectuat lichidări de jidani la scară mare, bunul simţ şi cunoaşterea împrejurărilor ne fac să presupunem că numeroase masacre de jidani au fost comise de către indivizi şi grupuri mici, acţionând din propria lor iniţiativă. Trupele germane, maghiare sau române, ca şi anumiţi civili din Europa de Est, ale căror sentimente anti-jidoveşti erau amplificate de cursul dezastruos al războiului, s-au putut lega de jidani, în momentul retragerii germane. Se ştie însă că, la începutul războiului, când europenii din Est au încercat să lanseze pogromuri, autorităţie germane i-au împiedicat şi chiar reprimat[389]. Totuşi, în condiţiile unei retrageri haotice, nemţii îşi băteau probabil prea puţin capul cu masacrele anti-jidăneşti.

2. Ruşii au putut lichida şi ei destul de mulţi. Reţinem această ipoteză întrucât Rusia este o veritabilă enigmă, modul său de a reacţiona, faţă de populaţii, pare adesea foarte arbitrar. Nu există însă nicio indicaţie de lichidare din partea ruşilor, dar este bine să avem în vedere şi această posibilitate.

3. Mulţi jidani au murit din cauza condiţiilor de viaţă din lagăre şi ghetouri. Aceasta este una din posibilităţile cele mai

---

[389]. Cea mai bună sursă despre natura şi motivele pogromurilor anti-jidoveşti, ca şi măsurile luate de germani pentru a le reprima, pare a fi RASCHHOFER, pp. 26-66. De asemenea, a se vedea BURG (1962), p. 50.

serioase. Am văzut cât de instabile pot fi condiţiile sanitare din lagăre, situaţia putându-se degrada rapid, ca efect au haosului şi al penuriei. Că a fost din cauza nemţilor sau, dimpotrivă, din cauza jidanilor, după cum pretindeau nemţii, condiţiile de viaţă din ghetouri favorizau izbucnirea epidemiilor inclusiv la începutul războiului, când germanii stăpâneau destul de bine situaţia sanitară de ansamblu. Este deci foarte posibil că mulţi jidani au pierit în ghetouri din cauza condiţiilor haotice din timpul retragerii germane. In plus, Korzen crede că mulţi jidani dintre cei exilaţi în 1940 în Rusia, au murit în lagărele ruseşti unde fuseseră expediaţi. De aceea, este posibil ca numeroşi jidani din ghetouri să fi pierit din cauza felului cum sovieticii au administrat ghetourile, după ce acestea au intrat pe mâna lor.

4. Mulţi jidani au fost dispersaţi în lungul şi largul Uniunii Sovietice, integrându-se în viaţa acesteia. Aceasta este ipoteza cea mai probabilă, întrucât se ştie că Uniunea Sovietică a încurajat asimilarea jidanilor în timpul războiului şi imediat după acesta. Am văzut că aceasta a fost politica urmată cu privire la deportaţii jidani din 1940. Un alt exemplu este ceea ce s-a întâmplat în Ucraina sub-carpatică cehoslovacă de dinaintea războiului, anexată de Uniunea Sovietică după acesta. Zece mii de jidani, foşti rezidenţi ai Ucrainei carpatice, posedau, în primăvara lui 1946, statutul de refugiaţi în Cehoslovacia. Rusia a insistat ca aceşti jidani să fie repatriaţi în Uniunea Sovietică. Deşi acest demers era contar acordurilor în vigoare cu privire la refugiaţi, presiunea sovietică asupra lui Beneş a fost suficient de puternică pentru a-l obliga pe acesta să cedeze[390].

Semnalăm existenţa « Provinciei autonome » jidoveşti numită Birobidjan, în sânul Uniunii Sovietice, situată la Extremul Orient, pe fluviul Amur, la graniţa cu China. Birobidjanul fusese creat de sovietici în 1928, ca stat jidovesc. Imediat după război exista la New York « Fondul Einstein Ambijan », acronimul lui American Birobidzhan Committee [Comitet american pentru Birobidjan], al cărui scop era « colonizarea Birobidjanului cu refugiaţi ». După al II-lea Război mondial, au existat şi alte asociaţii la New York, pentru ajutarea jidanilor reinstalaţi în Birobidjan.

De asemenea, tot la New York existau organizaţii jidoveşti precum *Joint Distribution Committee*, care i-au ajutat pe jidanii

---

[390]. *New York Times*, 31 aprilie 1946, p. 8.

din alte părţi ale Uniunii Sovietice, sau *Committee for Aid to Minsk and Neighboring Towns* [Comitetul de asistenţă a Minscului şi a oraşelor vecine]. Existau încă programele UNRA, United Nations Relief and Rehabilitation Administration [Administratia Naţiunilor Unite pentru ajutor şi reconstrucţie], în Bielorusia şi Ucraina, despre care vom vorbi ceva mai încolo. Aceste eforturi pentru a-i ajuta pe refugiaţii jidani din Uniunea Sovietică beneficiară de susţinerea publică a unor jidani eminenţi precum Albert Einstein, care şi-a exprimat recunoştinţa faţă de guvernul sovietic pentru ajutorul dat de acesta « sutelor de mii de jidani », cărora li s-a dat un cămin în URSS[391].

Deşi a încurajat integrarea jidanilor, Uniunea Sovietică a semnat un acord cu guvernul comunist al Poloniei, pentru repatrierea celor ce fuseseră cetăţeni polonezi la data de 17 septembrie 1939. Incheiat în iulie 1945, acordul includea în mod explicit jidanii ce locuiseră pe teritoriul anexat de URSS şi pe cei deportaţi în Uniunea Sovietică în 1940, fiind prevăzut că aceştia puteau alege între cetăţenia sovietică şi cea poloneză. Data limită pentru această alegere fu fixată la 30 iunie 1946.

După cum am arătat în capitolul I, Reitlinger admite că populaţia jidovească a Uniunii Sovietice de după război putea foarte bine să o depăşească pe cea anterioară războiului, datorită adăugiri jidanilor polonezi, balţi şi a altora. El consideră ca « foarte prudentă » estimaţia *Jewish Observer*, după care 500 000 de jidani polonezi optaseră pentru Uniunea Sovietică, ba chiar acceptă, pe această temă, existenţa unor incertitudini enorme şi insurmontabile. De aceea, deşi ruşii s-au arătat dispuşi să accepte plecarea jidanilor polonezi înainte de 30 iunie 1946, ei au încurajat în acelaşi timp integrarea lor în Uniunea Sovietică. Printre aceştia, ar putea fi vorba de un mare număr de jidani instalaţi în Est de către germani. Totuşi, din acest punct de vedere, încercarea de a ajunge la o concluzie pseudo-statistică şi demografică, pe baza datelor furnizate de ruşi sau de către organizaţiile jidoveşti, este inutilă[392].

5. Mulţi jidani rupţi de căminele lor, sau putut întoarce, dacă nu chiar în acestea, în orice caz în ţara lor de origine. Am văzut

---

[391]. *New York Times*, 20 iul. 1945, p. 9 ; 7 sept. 1945, p. 5 ; 25 nov. 1945, p. 32 ; 10 mart. 1946, p. 2, 17 apr. 1946, p. 27 ; 13 mai 1946, p. 18 ; 17 mai 1946, p. 5 ; 2 dec. 1946, p. 5.

[392]. REITLINGER, p. 534, 542-543 ; *New Work Times*, 8 iul. 1945, p. 1 ; 24 mart. 2946, p. 3.

că ruşii erau dispuşi a-i lăsa pe jidanii polonezi să părăsească Uniunea Sovietică. Presupunem că aceeaşi politică a fost urmată şi faţă de jidanii de alte naţionalităţi. De asemenea, este posibil, dar nu probabil, ca Uniunea Sovietică să fi asimilat toţi jidanii ce fuseseră deportaţi de către nemţi din Germania, Olanda şi alte ţări.

La prima vedere, conduita logică de după război, a oricărui jidan deportat, ar fi trebuit să fie reîntoarcerea în ţara rezidenţei sale anterioare. Totuşi, din diverse motive, lucrurile au stat altfel. Mai întâi şi probabil în majoritatea cazurilor, nu mai aveau către ce să revină. Motivul a fost « Acţiunea Reinhardt », prin intermediul căreia jidanii deportaţi în Est au fost despuiaţi de aproape toate bunurile lor : mobile, vite, fonduri de comerţ, bijuterii, haine pe care nu le puteau lua cu ei, banii lichizi pe care îi posedau, cu excepţia a aproximativ 25 de dolari. Toate acestea erau confiscate în cursul procedurilor de transfer, deşi unii se pare că au dus cu ei, în deportare, o parte dintre bunurile lor comerciale. Lagărele de la Maidanek şi Auschwitz au fost principalele puncte de regrupare şi negociere a unei mari părţi din aceste bunuri, indiferent de locul unde fuseseră confiscate[393]. Nemaiavând familie, nici bunuri materiale în ţările de origine, numeroşi jidani nu aveau niciun motiv să se reîntoarcă acolo. Programul german fusese o veritabilă dezrădăcinare.

Un alt aspect al situaţiei, la sfârşitul lui 1945 şi în 1946, a fost că s-a vorbit mult de masacrele jidanilor ce s-ar fi multiplicat, după cum se spunea, în Polonia şi în alte ţări din Europa de Est. Dacă acestea erau adevărate, atunci masacrele în chestiune erau pentru jidani o incitaţie de a nu se mai întoarce acolo de unde plecaseră. Dacă aceste poveşti erau propagandă sionistă, cu foarte puţin sau niciun suport real, putem trage concluzia că sioniştii erau angajaţi într-o vastă operaţiune pentru a-i face să plece pe jidanii din Europa orientală. Astfel, adevărate sau false, poveştile despre pogroame sugerează că un număr de jidani au părăsit Europa Orientală.

Cu ocazia conferinţei de la Yalta (februarie 1945), Churchill, Roosevelt şi Stalin s-au pus de acord că « refugiaților jidani le va fi imposibil să se întoarcă în Polonia şi să ducă acolo o viaţă normală[394]». Deşi mulţi dintre jidani s-au întors cu siguranţă în

---

[393]. KOEHL, pp. 198-199 ; TMN, vol. V, pp. 692-741 ; vol. IV, pp. 954-973.

[394]. *New York Times*, 28 iunie 1945, p. 8.

ţările respective, o serie de realităţi dificile şi o puternică propagandă se străduia să-i convingă să nu se întoarcă de unde plecaseră. Dacă aceasta este adevărat şi dacă de asemenea este adevărat că un mumăr important de jidani polonezi au părăsit Uniunea Sovietică, atunci mulţi dintr ei şi-au continuat drumul mai departe, după un scurt popas în Polonia. Aceasta s-a şi petrecut efectiv. Conducătorii politici sionişti prevăzuseră pentru ei cu totul alte destinaţii.

6. In ultimă instanţă, numeroşi jidani nu s-au reinstalat nici în Uniunea Sovietică, nici în ţara lor de origine ci în cu totul altă parte, mai ales în Statele Unite şi în Palestina. Deşi acest lucru este foarte adevărat, există o incertitudine cu privire la cifre, mai ales în cazul jidanilor ce au emigrat în Statele Unite. Până în noiembrie 1943, serviciul de emigraţie şi naturalizări din Statele Unite recunoştea o categorie numită « israelită », printre « rase şi popoare ». În noiembrie 1943 s-a renunțat la recunoașterea acestei categorii, astfel că nicio cifră oficială, privind emigraţia jidovească, nu a mai fost furnizată după această dată[395].

Incercând studierea mai în detaliu a deplasărilor jidanilor la sfârşitul războiului, cădem invariabil peste War Refuge Board şi UNRA. Amintim că WRB a fost infiinţat la începutul lui 1944 ca filială hibridă a departamentelor de Finanţe, Război şi de Stat (Externe) ale guvernului american, dar că el depindea mai ales de Morgenthau, ministrul Finanţelor. Comisiei WRB i s-a acordat priviligiul extraordinar de a numi *ataşaţi* speciali, cu statut diplomatic. Un alt aspect foarte neobişnuit era că WRB lucra în foarte strânsă colaborare cu organizaţii private precum Joint Distribution Committee, Congresul mondial jidovesc, alte organizaţii sionisto-jidoveşti sau ne-jidoveşti, precum American Friends Service Committee. WRB-ul şi cele trei ministere asociate fură autorizate « să accepte serviciile şi contribuţiile persoanelor şi organizaţiilor private[396] ». In consecinţă, suntem în faţa unei entităţi hibride, ce s-a ocupat deopotrivă de propagandă şi de asistenţă, beneficiind, la alegere, de drepturile unei agenţii guvernamentale când statutul oficial era mai comod, sau de cele ale unei organizaţii private, când aceasta era mai avantajos.

---

[395]. DAVIE, p. 33.
[396]. US.WRB (1945), pp. 34, 12-13.

Activitatea WRB de asistenţă s-a desfăşurat de la mijlocul anului 1944 până la mijlocul lui 1945, dată de la care operaţiunile cu caracter internaţional fură preluate aproape în întregime de UNRA. Creată în noiembrie 1943, aceasta va acţiona până în martie 1949. Primul ei director, numit de Roosevelt, fu Herbert Lehman, fost guvernator al Statului New York, important lider democrat şi partizan al politicii New Deal. Ideea lui Roosevelt în alegerea lui Lehman se rezumă în cuvintele pe care le-ar fi pronunţat preşedintele american : « un jidan în fruntea acestei organizaţii va fi o frumoasă lecţie de toleranţă şi fraternitate omenească. Cred că Herbert va fi excelent[397] ». La începutul lui 1946, Lehman a fost înlocuit de Fiorello La Guardia, fost primar la New York. Deşi tatăl acestuia nu fusese jidan iar el va fi înţeles profitul ce l-ar fi putut avea din imensul rezervor al voturilor italiene din New York, La Guardia s-a afirmat ca un adevărat politician jidan şi sionist, figurând ca atare în *Encyclopedia Judaica*. De aceea, putem fi siguri că echipa UNRA este de fapt aceeaşi cu echipa WRB, o altă entitate hibridă, aceeași Mărie cu altă pălărie, o organizaţie ce se va pretinde internaţională. In septembrie 1945, când Congresul Statelor Unite a cerut ca General Accounting Office (Curtea de conturi americană) să controleze conturile UNRA, Lehman nici nu a vrut să audă de asta[398]. Pe atunci se spunea că Statele Unite plăteau două treimi costurile de funcţionare UNRA. Probabil însă că plăteau şi mai mult.

Activităţile UNRA aveau tot felul de ramificaţii. Cea mai mare parte a ajutorului UNRA mergea în Europa de Est, sumele trimise în Polonia urmând imediat după cele cheltuite în China. Ajutoare importante au fost trimise în Bielorusia şi Ucraina[399].

Către mijlocul anului 1944, WRB şi UNRA administrau o vastă reţea de lagăre de refugiaţi în Africa de Nord, Italia şi Palestina, destinate aproape în exclusivitate jidanilor. Incepând cu 1944, s-au făcut evacuări considerabile de jidani europeni către aceste lagăre. Mulţi au fost evacuaţi din Balcani prin Istambul, sau Marea Neagră şi Istambul. Câtă vreme războiul încă nu se terminase, un mare număr dintre aceştia au obţinut dreptul de intrare în Statele Unite sau în ţările Americii de Sud.

---

[397]. ROSENMAN, p. 399.
[398]. *New York Times*, 21 sept. 1945, p. 7.
[399]. *New York Times*, 23 dec. 1945, p. 1.

În acest context s-a deschis lagărul de la Oswego, în Statul New York, lângă frontiera canadiană. Mulţi dintre jidanii ce nu putuseră fi plasaţi într-un lagăr ce deshidea drumul Palestinei, reuşiră totuşi să ajungă la această destinaţie[400].

După prăbuşirea celui de-al III-lea Reich, UNRA a administrat lagărele pentru persoane deplasate, mai ales în zonele americană şi britanică din Germania şi Austria. Bineînţeles, în aceste lagăre nu erau numai jidani, însă aceştia au beneficiat de o poziţie privilegiată, adesea fiind găzduiţi în case sau hoteluri rechiziţionate special pentru ei[401].

Activităţile UNRA în Germania au constiuit unul dintre scandalurile perioadei de ocupaţie. Intre altele, UNRA organiza razii în casele germane pentru « eliberarea copiilor ». In Europa orientală, când se întâmpla să recupereze orfani, naziştii aveau obiceiul să efectueze un examen rasial pentru selecţionarea copiilor arieni, în vederea adoptării lor de către familiile germane. Crescuţi ca toţi copiii germani, aceşti copii deveniră victimele inocente ale terorii exercitate de UNRA. Nimeni nu ştie ce s-a întâmplat cu aceşti copii[402].

Comportamentul persoanelor deplasate din lagărele UNRA a fost groaznic, lucru recunoscut de cel mai de seamă istoric al guvernării militare americane din Germania :

> Nu numai că aceste persoane consumau cantităţi incredibile de hrană. Pe deasupra, ele manifestau multe dintre trăsăturile psiho-nevrotice întâlnite la cei ce au traversat greutăţile prin care trecuseră persoanele deplasate. Adesea puteau fi auziţi că nu primesc din partea autorităţilor aliate întreaga consideraţie pe care o merită. Bineînţeles, nu se sfiau să protesteze inclusiv contra lagărelor în care trăiau, susţinând că este o nedreptate să fie găzduiţi astfel. Unii dintre ei nu se sfiau să ceară rechiziţionarea celor mai bune case germane pentru persoanele deplasate, mai ales pentru jidani. In mai multe rânduri, aceştia au refuzat chiar să se ocupe de întreţinerea propriilor locuinţe, pretinzând că după cele suferite nu trebuie să mai facă niciun efort. In cursul acestei perioade, UNRA s-a ocupat vreme de câteva luni de persoanele deplasate, înainte ca această responsabilitate să revină guvernului militar ce a fost nevoit să plece urechea acuzaţiilor din presă cu privire la insuficienta luare în consideraţie a acestor persoane.
>
> In plus, persoanele deplasate continuau războiul lor clandestin contra germanilor, în ciuda eforturilor şi promisiunilor conjugate ale personalului UNRA şi ale armatei americane. Raziile în satele germane nu au încetat niciodată. Unele persoane deplasate profitau de toate ocaziile pentru a căuta

---

[400]. US-WRB (1945), pp. 9, 16-45, 61-69, 72-74.
[401]. JOHN & HADAWI, vol. II, p. 34.
[402]. KOEHL, pp. 219-220.

râcă germanilor, ce se lăsau jefuiţi sau chiar ucişi. Nemţoaicele erau violate aproape zilnic. S-a ajuns astfel la un resentiment general în rândul populaţiei, mai ales că aceasta nu se putea apăra contra armelor de foc pe care persoanele deplasate reuşiseră să şi le procure[403].

In cursul unui incident ce a beneficiat de o largă publicitate, persoane deplasate de origine jidovească şi poloneză, încârdășite cu militari americani, au forţat locuitorii unui oraş german să dezgroape cadavre recent îngropate. Apoi, cu lovituri de pumni şi de picioare, nemţii fură siliţi să jupoaie pielea şi carnea în descompunere de pe oasele morţilor[404].

VII. 5. Iarăși și iarăși sionismul

Ceea ce ne interesează este rolul politic jucat de lagărele pentru persoanele deplasate. Ele au servit de lagăre de tranzit şi antrenament militar pentru invadarea Palestinei.

Lumea a avut ocazia să afle acest lucru încă din ianuarie 1946. După cum se întâmplă din când în când cu « organizaţiile internaţionale », generalul britanic Frederik E. Morgan, şeful UNRA, era un om independent, în niciun caz o marionetă sionistă. Deşi nu putea controla decât parțial activităţile UNRA din Germania, el ştia ce se petrece şi vorbea public despre asta. Cu ocazia unei conferinţe de presă la Francfurt, Morgan acuză un grup jidănesc organizat de finanţare a exodului jidanilor din Polonia către zona americană din Germania. El ironiză « zvonurile privind pogromurile din Polonia », arătând că jidanii ce soseau cu trenuri întregi la Berlin arătau în formă, bine hrăniţi, bine îmbrăcaţi, cu buzunarele pline de bani : « Nu se poate spune că sunt persecutaţi. Cred că au un plan, un plan veritabil pentru părăsirea Europei ». Morgan adăugă că banii acestora erau mărci de ocupaţie, imprimate de către ruşi. Cititorii îşi vor aminti că în capitolul III am vorbit despre una din acţiunile cele mai spectaculoase ale agentului sovietic Hary Dexter White, şeful operaţiunilor internaţionale ale Trezoreriei americane, care a constat în transmiterea planşelor imprimeriei americane a banilor de ocupaţie americană din Germania.

Chaim Weizman a denunţat declaraţia lui Morgan ca manifestare antisemită. Rabinul Wise declară că aceasta mirose

---

[403]. ZINK, pp. 121.122.
[404]. *New York Times*, 26 oct. 1946, p. 5.

a nazism din cea mai neagră epocă, amintind *Protocoalele Înţelepţilor Sionului*. Cartierul general UNRA din Statele Unite anunţă că Morgan a fost demis din funcţia sa, dar acesta a dezminţit ştirea. Rabinul Wise, Henry Monsky (preşedintele B'nai B'rith) şi alţi jidani de calibru discutară cu Lehman şi « conveniră că, date fiind împrejurările, ar fi imprudent să se insiste pe cazul Morgan », acesta dispunând probabil de dovezi în sprijinul afirmaţiilor sale.

Ceva mai târziu, în cursul lui 1946, o comisie de anchetă anglo-americană a constatat că Morgan subestimase situaţia. In lagărele pentru jidovii deplasaţi, « feţele de schimbau de la o zi la alta, noi sosiţi răspunzând la nume mai vechi, la controalele nominale, pe măsură ce organizaţia sionistă transporta jidănimea tot mai aproape de Palestina ». Jidanii, mai ales polonezi, soseau în masă în Germania occidentală, trecând prin lagărele UNRA, unde subofiţeri americani şi englezi îi instruiau milităreşte în vederea invadării Palestinei. Deşi cei mai mulţi dintre ei ar fi dorit să meargă în Statele Unite, nu în Palestina, toate mijloacele fură utilizate pentru a-i constrânge să emigreze în aceasta din urmă. Rezumând activitatea sa în cadrul UNRA, generalul Morgan scrise în memoriile sale (*Peace and War*, 1961) : « Lucrul cu o astfel de echipă este indescriptibil ».

Peste ani şi ani, diverşi autori sionişti au recunoscut justeţea acuzaţiilor lui Morgan, în povestirile lor elogioase ale exodului organizat al jidanilor, de la bazele din Europa[405].

In august 1946, La Guardia l-a demis pe Morgan pentru a fi acuzat UNRA de a fi servit ca « acoperire pentru agenţii secreţi sovietici şi alte elemente criminale implicate în contrabandă şi trafic de droguri ». Morgan fu înlocuit de Meyer Cohen, din biroul UNRA de la Washington. Această măsură fu luată în cadrul conflictului, larg descris în presa epocii, dintre UNRA şi autorităţile militare. La Guardia venise în Germania pentru diverse probleme, între care cazul Morgan. Cu prilejul unei conferinţe de presă imediat după demiterea lui Morgan, La Guardia a avut un violent schimb de cuvinte cu ziaristul Hal Foust, de la *Chicago Tribune*, pe care l-am întâlnit în capitolul I. Foust l-a întrebat pe La Guardia câţi bani a primit UNRA de la alte ţări decât Statele Unite. La Guardia nu a vrut să răspundă la

---

[405]. KIMCHE & KIMCHE, pp. 88-89; JOHN & HADAWI, vol. II,pp. 23-26, 34-46; *Morgenthau Diary*, p. 79.

niciuna dintre întrebările lui Foust, pretextând că « în orice caz, ziarul infect al acestuia nu va publica răspunsurile sale ». La cererile repetate ale lui Foust, La Guardia a sfârşit prin a urla să îşi « închidă pliscul[406] ».

Morgan nu a fost primul ofiţer aliat de rang înalt, care s-a ciocnit cu sionişti. In vara lui 1945, « raportul Harrison », adresat Casei Albe, afirma că jidanii din zona americană din Germania erau trataţi aproape la fel de rău ca pe vremea naziştilor. Deşi numeroşi jidani din lagăre s-au distrat public pe marginea acestor vorbe, generalul Eisenhower, comandantul şef al armatelor aliate, îl vizită pe generalul George S. Patton, şeful celei de a III-a armate a Statelor Unite, guvernatorul militar al Bavariei, făcându-i unele reproşuri, declarându-se gata să « scoată pe germani din casele lor, de va fi necesar, pentru ca victimele să se simtă mai la largul lor ». După puţin timp, Eisenhower l-a demis pe Patton din funcţiile sale, întrucât acesta ar fi declarat în public că se făcea prea mare caz de înlăturarea naziştilor din poziţiile importante şi că diferenţa între nazişti şi ne-nazişti era asemănătoare cu cea existentă, în Statele Unite, între republicani şi democraţi. Patton ar fi declarat că cheia reuşitei ocupaţiei Germaniei ar fi constat în a arăta nemţilor « cât sunt americanii de extraordinari, fantastici, admirabili, magnifici, senzaţionali, perfecţi şi sublimi ». Acesta a fost cazul cel mai cunoscut de reticenţă a « autorităţilor de ocupaţie a acţiona la nivel operaţional cu toată duritatea cerută de politica enunţată la Berlin de (cei trei) şefi(i) de state, şi chiar de generalul Eisenhower însuşi ». Afectat la comanda unui grup însărcinat să redacteze o istorie militară, generalul Patton suferi un accident de circulaţie, în decembrie 1945, murind două săptămâni mai târziu, în urma unor complicaţii[407].

Atitudinea lui Eisenhower faţă de sionişti a fost totdeauna foarte amicală. Cu puţin înainte de sfârşitul războiului, militanta sionistă Ruth Klieger, născută în România şi emigrată în Palestina, s-a deplasat la cartierul general SHAEF din Paris, al lui Eisenhower, pentru a explica judecătorului Rifkind, consilierul generalului în problemele persoanelor deplasate, misiunea ei ce consta în organizarea transportului de jidani din

---

[406]. *New York Times*, 14 aug. 1946, p. 10 ; 21 aug. 1946, p. 1 ; 23 aug. 1946, p. 18.
[407]. *New York Times*, 1 oct, 1945, p. 2 ; 2 oct. 1945, p. 1 ; 3 oct. 1945, p. 1.

Germania în Palestina. Militanta Ruth Klieger a fost avansată promt la gradul de colonel al armatei americane, furnizându-i-se hârtiile necesare în vederea îndeplinirii misiunii sale în Germania. Serviciile lui Eisenhower merseră chiar mai departe. Vaporul *Ascania*, proprietate SHAEF, ce servea pentru transportul trupelor, fu împrumutat cu echipaj cu tot pentru transportarea a 2 400 de jidani în Palestina. Dorind să evite orice complicaţii cu SHAEF, britanicii autorizară cei 2 400 de jidani să debarce în Palestina. Mai târziu, Eisenhower avea să devină preşedinte al Statelor Unite[408].

După cum am mai spus, majoritatea jidanilor ce părăsiseră Uniunea Sovietică pentru Polonia, nu a rămas multă vreme în această ţară. Susţinuţi de către Joint Distribution Committee şi de alte organizaţii jidoveşti, ale căror contribuţii voluntare erau scutite de impozite[409], jidanii plecaţi din Rusia în Polonia trecură în Germania şi uneori în Cehoslovacia, dirijaţi la fiecare pas de către agenţii sionişti. După cum am mai spus, circulau tot felul de zvonuri cu privire la pogromuri, majoritatea jidanilor considerând că destinaţia lor nu putea fi decât Statele Unite. Intr-adevăr, foarte mulţi dintre ei şi-au continuat drumul către Statele Unite, nu puţini însă au luat drumul Italiei, unde existau lagăre UNRA, sau al Franţei, ce şi-a cucerit atunci reputaţia de suporter al cauzei sioniste. Din Cehoslovacia, jidanii mergeau către Viena, Italia, Budapesta sau Belgrad, destinaţii tot mai apropiate de Palestina. In febra acestor mişcări ilegale, autenticitatea paşapoartelor şi a actelor de identitate nu preocupa pe nimeni. Acte de identitate greceşti fură fabricate în stil mare, mulţi jidani dându-se drept greci întorşi din Polonia. Când a prins de veste, guvernul grec a trimis un funcţionar pentru a ancheta. El însuşi sionist activ, acesta a informat Organizaţia sionistă că va acoperi ilegalităţile trecute, dar că trebuie renunţat la filierea « greacă ». Aceasta însă servise atât de bine în Cehoslovacia încât grănicerii cehi se credeau de acum buni cunoscători ai « grecilor ». Când întâmplător au avut de-a face cu greci adevăraţi, aceştia fură arestaţi ca « suspecţi[410] ».

La începutul acestei migraţii, Organizaţia sionistă i-a considerat pe jidani prea indisciplinaţi şi demoralizaţi pentru a

---

[408]. KIMCHE & KIMCHE, p. 101-103.
[409]. Ibidem, pp. 97-98.
[410]. Ibidem, pp. 85-88.

putea deveni membrii unei mişcări politice eficace. De aceea, în scopul relansării spiritului combativ jidănesc, s-a recurs la metoda propagandei prin ură în toate lagărele. S-a început prin « a inspira jidanilor aversiune şi ură pentru nemţi, mai exact pentru tot ce nu era jidănesc, pentru toţi goyimii din jurul lor ». Comisia de anchetă anglo americană, care a vizitat lagărele germane în iarna lui 1946, a fost « consternată de acest anti-goyism printre clienţii lagărelor, de imposibilitatea menţinerii unui contact oarecare între jidanii deplasaţi şi britanici sau americani[411]».

Autorităţile americane de ocupaţie din Germania erau foarte preocupate la vederea atâtor oameni, grupaţi sub eticheta vagă de « refugiaţi », intraţi în masă într-o zonă sub responsabilitatea lor. Nimeni nu îndrăznea să se exprime deschis cu privire la aceste lucruri, de teamă că vor păţi ca Patton şi Morgan. Totuşi, problemele generate de creşterea continuă a numărului de « refugiaţi » nu mai puteau fi ignorate. In iunie 1946, un grup de directori de ziare şi ziarişti americani, prezenţi la Francfurt în cadrul unei prime etape a unui turneu în Germania, a aflat din gura « ofiţerilor americani plasaţi foarte sus », că jidanii intrau în zona americană în ritmul de zece mii pe lună, ceea ce constituia o « problemă gravă ». Ofiţerii respectivi au adăugat : « Mulţi dintre ei vin din Rusia. Dacă se unesc cu cei din Polonia, pentru a se scurge masiv către Palestina, va trebui să ne ocupăm de 3 000 000 de refugiaţi ». Proveniența « multora » dintre jidanii în cauză şi faptul că autorităţile militare americane considerau plauzibilă cifra de trei milioane constituie punctul interesant al acestei declarații. Bineînţeles, autoritățile militare exagerau cu scopul de a provoca o reacţie, căci nu ar fi fost nicicum posibil ca trei milioane de jidani să pătrundă în zona americană din Germania. De reţinut însă cifra utilizată de militarii americani şi precizarea provenienţei ruseşti a « multora » dintre jidanii deplasaţi[412].

Această problemă luă o astfel de amploare încât, în august 1946, guvernatorul militar american, generalul McNarney, anunţă că « patrulele americane de frontieră nu vor permite refugiaţilor jidani din Polonia să pătrundă în zona americană în convoaie organizate de camioane sau trenuri ». Totuşi,

---

[411]. Ibidem, p. 81-83.
[412]. *New York Times*, 24 iunie 1946, p. 12.

McNarney adăuga că « dacă cei persecutaţi traversează frontiera în mod individual, fiind vorba de o cu totul altă afacere, vor fi primiţi ». Mulţi observatori au fost surprinşi că această rezervă neînsemnată i-a satisfăcut totuşi pe sionişti, astfel că, puţin mai târziu, rabinul Wise şi alte personalităţi sioniste lăudară public « atitudinea generalului Joseph T. McNarney [...] cu privire la ansamblul acestei probleme ». Enigma a fost dezlegată în noiembrie 1946, când s-a aflat că în septembrie intraseră din Polonia în Germania de Vest cifra record de 35 000 de jidani, majoritatea în zona americană, şi că « valul » ce se scurgea fără încetare fusese în noiembrie « între 150 şi 200 de persoane zilnic[413] ».

In articolele de ziare din această perioadă, jidanii « ce se întorceau » din Rusia în Polonia erau frecvent descrişi ca fiind, în principal, cei care fuseseră deportaţi, în 1940, în Uniunea Sovietică. Ne-am fi putut aştepta ca presa să trateze informaţia astfel, întrucât ceilalţi erau presupuşi deja morţi. Totuşi, putem să nu ţinem cont de această interpretare, deşi, după cum remarcă Korzen, în acest grup intrau mulţi deportaţi din 1940.

In 1946, comisia de anchetă asupra războiului, a Senatului american, l-a trimis în Germania pe primul său consilier, George Meader, pentru a ancheta cu privire la politica de ocupaţie a Statelor Unite. Raportul lui Meader vorbea de imoralitatea generală a armatei, de cazuri de corupţie, delapidare şi altele asemenea. El a fost însă îngropat în urma « formidabilei presiuni a Casei Albe, a departamentelor de Stat, de Război, a senatorului Vandenberg şi a generalului Clay, ce ameninţa cu demisia ». Raportul Meader nu a fost adus la cunoştinţa publicului. El era însă foarte critic cu privire la politica ce consta în a-i primi pe jidanii ce soseau în masă din Polonia, care de fapt nu erau refugiaţi, făcând parte dintr-un val migrator masiv, finanţat de grupuri private în numele unei cauze politice precise : sionismul. Aceştia nu puteau fi refugiaţi întrucât nu îi mai persecuta nimeni, nefiind nici lipsiţi de resurse sau de locuinţă în Germania de după război. In consecinţă, primind aceşti jidani în lagărele germane pentru persoane deplasate, Statele Unite « finanţau un program politic » ce nu fusese niciodată supus aprobării Congresului. In Statele Unite exista deci o nelinişte şi o opoziţie privind susţinerea deloc neglijabilă a cauzei sioniste

---

[413]. *New York Times*, 10 aug. 1946, p. 4; 27 aug. 1946, p. 6; 2 nov. 1946, p. 7.

în chestiunea « refugiaţilor ». Aceasta însă a intervenit prea târziu şi prea timid pentru a putea schimba cursul evenimentelor.

In raportul său, Meader se plângea de dificultatea de a obţine din partea persoanelor jidoveşti deplasate (pe care el părea să le distingă net de cele ne-jidoveşti) acceptarea celor mai uşoare munci sau chiar participarea la recondiţionarea propriilor lor locuinţe. Ele se plângeau constant că lucrurile nu sunt atât de bine pe cât ar trebui. Meader nu se sfiise să remarce numeroasele activităţi ilegale, inclusiv crimele comise de către persoanele deplasate. Intre altele, Meader nota că Statele Unite acceptaseră primirea a 2 250 000 de refugiaţi din Europa[414].

Desigur, cu privire la numărul de persoane deplasate s-au dat şi cifre, care însă nu au prea mare valoare. In toamna anului 1946, s-a spus că ar fi existat 185 000 de jidani în lagărele din Germania de Vest. Dacă îi adăugăm pe cei din Austria, cifra depăşeşte 200 000. De asemenea, s-a zis că la 1 iulie 1947, cifra de jidani refugiaţi în Europa occidentală depăşea 400 000 de persoane[415]. Aceste cifre nu spun însă mare lucru întrucât lagărele postbelice pentru jidani şi alţi refugiaţi serveau în realitate de staţii de tranzit, în cadrul unul flux constant către Statele Unite şi Palestina. Acest flux era în parte ilegal sau « oficios » în ce priveşte cea de a doua destinaţie, ca de altfel, probabil şi prima.

Principalele dar nu singurele destinaţii ale jidanilor ce părăseau Europa au fost Palestina şi Statele Unite. De aceea, trebuie să încercăm a estima numărul lor. Cifrele populaţiei palestiniene, stabilite de către britanici, sunt probabil exacte până în 1946[416]:

	Musulmani	**Jidani**	**Creştini**	**Alţii**
1924	532636	94945	74094	8263
1929	634 811	156481	81776	9443
1934	747826	282975	102407	10793
1939	860580	445457	116958	12150
1944	994724	528702	135547	14098

La sfârşitul lui 1946, ar fi fost 608 000 de jidani şi 1 237 000 de musulmani, creştini şi « alţii ». După această dată, din cauza imigraţiei ilegale foarte puternice, nu mai există cifre britanice

---

414. *New York Times*, 2 dec. 1946, p. 3 ; 3 dec. 1946, p. 13.
415. *New York Times*, 2 nov. 1946, p. 7 ; KIMCHE & KIMCHE, p. 95.
416. JOHN & HADAWI, vol. II, pp. 45, 179.

precise, Anglia pierzând tot mai mult controlul situaţiei. In iulie 1949, după o oarecare acalmie, guvernul israelian a anunţat existenţa a 925 000 de jidani în Israel. In foarte mare parte era vorba de jidani de origine europeană, imigraţia pe scară largă din Africa de Nord şi Asia fiind încurajată ceva mai târziu. In 1957 existau aproximativ 1 868 000 de jidani în Israel, 868 000 de arabi fugiseră între timp în ţărie vecine, după preluarea controlului de către jidănime[417].

Mulţi îşi fac o imagine greşită despre sionism şi Israel. O opinie răspândită în prezent pretinde că sionismul s-ar fi născut la sfârşitul celui de al II-lea Război Mondial, când un mare număr de jidani europeni ar fi decis că nu mai pot trăi în Europa şi ar fi invadat Palestina, izgonindu-i pe arabii ce o populau aproape în întregime. În realitate, istoria sionismului, adică a mişcării pentru stabilirea unui stat jidovesc în Palestina, începe la sfârşitul secolului al XIX-lea. In 1917, sionismul devenise o forţă politică atât de puternică încât Marea-Britanie, angajată într-un război sângeros cu Germania imperială, a semnat « Declaraţia Balfour », prin care promitea Palestina jidanilor, în schimbul ajutorului acestora în războiul respectiv. Intrucât însă Marea-Britanie încheiase anumite acorduri şi cu arabii, Palestina deveni « pământul foarte adesea promis ».

După primul Război mondial, organizaţiile sioniste încurajară emigrarea jidanilor către Palestina. In anii treizeci, după cum rezultă din cifrele de mai sus, Palestina devenise probabil cea mai delicată problemă a politicii externe britanice, a cărei sarcină imposibilă era concilierea revendicărilor jidăneşti şi arabe asupra Palestinei. La sfârşitul anilor treizeci, sionismul colaboră activ cu poliţia germană Gestapo. Au avut loc negocieri între Gestapo şi diverşi lideri sionişti, Germania şi Austria punând la dispoziţia acestora terenuri şi clădiri pentru instalarea centrelor de antrenament în vederea emigrării jidoveşti masive. Sioniştii şi poliţia Gestapo aveau unul şi acelaşi obiectiv : plecarea tuturor jidanilor din Europa[418].

Nu cel de al II-lea Război mondial a creat deci sionismul, ca mişcare politică eficace. Acest război a dat însă sionismului, la nivel mondial, victoria politică de care avea nevoie în cadrul

---

[417]. *World Almanac* (1950), pp. 193 ; (1958), 364-365 ; PRITTIE, pp. 149-150 . McDONALD, pp. 142-143.

[418]. KIMCHE & KIMCHE, pp. 15-19.

ultimei etape : luarea efectivă în posesiune a Palestinei. Intreaga putere mondială căzuse de acum în mâinile Statelor Unite şi ale Uniunii Sovietice, ambele favorabile atunci cauzei sioniste. In astfel de împrejurări, poziţia arabilor era fără de speranţă, ea fiind funcţie de fermitatea şi independenţa politică a unei Mari-Britanii ce nu mai era « mare » decât cu numele, fiind căzută într-o profundă letargie politică şi economică.

VII. 6. Emigraţia către Statele Unite

Ne-am putut face o idee relativ exactă despre întinderea şi proporţiile emigrării jidăneşti în Palestina. Dacă încercăm însă acelaşi lucru pentru Statele Unite, ne vom lovi de un veritabil zid. Am văzut că practica ce consta în clasarea anumitor imigranţi în categoria « israeliţi » [*hebrews*] a fost abandonată în 1943, exact în acelaşi an în care, prin infiinţarea oficiului UNRA, guvernul american începea să se ocupe la scară mare de problemele persoanelor deplasate. Natural, imediat după război, s-a făcut simţită o foarte mare presiune din partea jidanilor, pentru ca Statele Unite să îi accepte în număr mare. În decembrie 1945, preşedintele Truman anunţă o accelerare a ritmului imigrărilor, pentru permiterea unui ritm mai înalt de intrări pe teritoriul Statelor Unite. Preşedintele Truman a regretat imposibilitatea adăugării cotelor neutilizate, din timpul războiului, angajându-se în schimb să realizeze din plin cotele în vigoare[419]. Dacă aşa au stat lucrurile, efectul asupra intrării jidanilor a fost neglijabil, întrucât aceştia au intrat sub acoperirea unor diverse naţionalităţi : germană, austriacă, olandeză, poloneză, etc. Reglementarea existentă nu permitea însă primirea unui atât de mare număr de emigranţi pe cât se dorea, din care cauză, la scurtă vreme după război, s-a promulgat o legislaţie specială privind primirea persoanelor deplasate, prin care « se eliminau restricţiile existente ». Prin această legislaţie se înfiinţa o « comisie a persoanelor deplasate », pentru ajutorarea noilor sosiţi să se instaleze. Conform conturilor acestei comisii, între 1948 şi 1952, perioadă pentru care se promulgase noua legislaţie, peste 400 000 de persoane din această categorie s-au instalat pe teritoriul Statelor

[419]. *New York Times*, 23 dec. 1945, p. 1.

Unite. Bilanţul oficial afirmă că numai 16% dintre cei 400 000 erau jidani. Este vorba însă de bilanţul oficial al unui guvern ce luase toate măsurile pentru a fi sigur că nu vor exista niciun fel de cifre cu privire la acest subiect[420].

Iată rezumate, în ceea ce au ele mai util, elementele cele mai pertinente asupra emigraţiei, publicate de guvernul american[421]:

Ţară	Imigraţie regulată 1941-1950	1951-1960	Persoane deplasate	Total pe ţări
Germania	226 578	477 765	62 123	766 466
Austria	24 860	67 106	8 956	100 922
Belgia	12 189	18 575	951	31 715
Danemarca	5 393	10 984	62	16 439
Estonia	212	185	10 427	10 824
Franţa	38 809	51 121	799	90 729
Grecia	8 973	47 608	10 277	66 858
Ungaria	3 469	36 637	16 627	56 733
Italia	57 661	185 491	2 268	245 420
Letonia	361	352	36 014	36 727
Lituania	683	242	24 698	25 623
Olanda	14 860	52 277	64	67 201
Polonia	7 571	9 985	135 302	152 858
România	1 076	1 039	10 618	12 733
Cehoslovacia	8 347	918	12 638	21 903
URSS	548	584	35 747	36 879
Iugoslavia	1 576	8 225	33 367	43 168

Tabloul cuprinde cifrele ţărilor europene care au furnizat un mare număr de jidani dezrădăcinaţi. Există însă o dificultate. Totalul pentru Ungaria, între 1951 şi 1960, nu pare să includă pe cei pătrunși în Statele Unite în virtutea legislaţiei speciale votată pentru refugiaţii revoltei maghiare din 1956, dintre care cam 45 000 fură admişi în Statele Unite. Semnalăm că 285 415 europeni au pătruns pe teritoriul american între 1954 şi 1971, în virtutea altor dispoziţii în favoarea refugiaţilor.

Pentru motivele ce vor apărea când vom analiza aceste cifre, dăm totalurile imigraţiei din diversele continente :

---

[420]. U. S. Displaced Persons Commission, pp. V, 248.

[421]. Esenţialul acestor elemente provine din *Annual Report*, publicat de Oficiul american de imigrare şi naturalizare. Am folosit rezumatele din *Information Please Almanac* (1969) şi *Statistical Abstract of the U. S.* (sept. 1972).

Continent	Imigraţie regulamentară 1941-1950	1951-1960	Persoane deplasate 1948-1952	Total pe continent
Europa	621 704	1 328 293	405 234	2 355 231
Asia	31 780	147 453	4 016	183 249
America de Nord şi Sud	354 804	996 944	307	1 352 055
Africa	7 367	14 092	107	21 566
Zona Pacific	19 242	16 204	10	35 456
Totaluri	1 034 897	2 502 986	409 674	3 947 557

Pentru interpretarea acestor date notăm că în cazul imigraţiei normale, din anii 1941-1950 şi 1951-1960, ţara de origine este definită ca aceea a ultimului domiciliu fix, în vreme ce, în cazul persoanelor deplasate, în Statele Unite, ţara de origine este aceea de naştere.

Faptul că, în cazul imigrării normale, naţionalitatea interesaţilor a fost aceea a ultimului domiciliu fix, face ca aceste cifre să fie foarte greu de interpretat. Un bun exemplu în acest sens este totalul celor 766 466 intraţi în Statele Unite din Germania, dintre care peste 90% pe baza cotei regulamentare normale. Considerând că un jidan german este un jidan care a fost cu adevărat crescut în Germania şi posedă cetăţenia germană, atunci numai o parte dintre cei 766 466 au putut fi jidani germani, pentru simplul motiv că între 500 000 şi 600 000 de jidani germani emigraseră înainte de război. Pentru a ne face o anumită idee cu privire la numărul jidanilor germani ce au putut emigra în Statele Unite după război, trebuie să ne amintim că jidanii din Franța sau Belgia, deportaţi în Est, de către germani, erau aproape toţi jidani germani, ce emigraseră din Germania înainte de război. Dacă acceptăm cifrele lui Reitlinger, totalul jidanilor germani deportaţi în Est s-ar situa în jurul la 250 000. Presupunând că jumătate dintre aceştia au mers în Palestina după război, rezultă că peste 125 000 de « germani » intraţi în Statele Unite ar putea fi jidani. Calculul acesta poate fi totuşi modificat printr-o simplă observaţie : statutul de « rezident permanent » a putut fi acordat unui mare număr de jidani de diferite naţionalităţi, ce trăiau în condiţii diverse în Germania, imediat după război. Această perioadă nu se distingea printr-o riguroasă respectare a legilor, din care cauză este normal să presupunem că ceva mai mult de 125 000 dintre aceşti

« germani » erau de fapt jidani. La fel stau lucrurile şi în cazul Italiei.

Caracterul imprecis al noţiunii de « rezident permanent » explică de ce figurează în tabloul nostru cifrele imigraţiei din cele două Americi şi Asia. Nu trebuie să presupunem că jidanii dezrădăcinaţi erau foarte scrupuloşi cu actele lor de identitate. Cazul « grecilor » ce traversau Cehoslovacia ilustrează perfect situaţia. Fabricarea unor acte de identitate indicând că jidanii îşi aveau domiciliul fix în diferite ţări din America de Sud şi chiar Canada nu putea fi prea dificilă pentru ei. In drum spre Statele Unite, un ocol prin ţara respectivă era probabil necesar, dar numai formal. Se poate ca ţările Americii de Sud să fi cooperat cu plăcere, întrucât jidanii în cauză nu intenţionau să se oprească acolo, apoi mişcau din urechi, distribuind plicurile ce deschid orice poartă şi toate perspectivele.

Pentru aceste motive este normal să presupunem că cel puţin 500 000 de jidani dezrădăcinaţi au intrat în Statele Unite. Cifra exactă este probabil superioară. Întrucât milioane de jidani locuiesc în zona New York, câteva sute de mii s-au putut instala fără ca cineva să fi făcut mai mult decât să-şi de seama. Nu era nimic extraordinar în faptul că jidani din Europa se instalau după război la New York.

În cursul analizei am presupus că masele de jidani reinstalate după război erau dezrădăcinate, fără jidani francezi, de exemplu, care nu aveau mai multe motive de a părăsi Franţa decât jidanii americani de părăsi Statele Unite. Rezultatul politicii naziste de deportări a fost că, rupţi de căminele lor, mulţi jidani au căzut în sarcina organizaţiilor de asistenţă a refugiaţilor, controlate de sioniştii ce conduceau masele de jidani către destinaţii alese funcţie de anumite raţiuni politice.

VII. 7. Recapitulare

Nu este necesar să aprofundăm analiza demografică, mai ales că, foarte probabil, în esenţă lucrul nu este posibil. Dacă presupunem că la sfârşitul războiului existau aproape trei milioane de jidani dezrădăcinaţi de care Aliaţii trebuiau să se ocupe, atunci este posibil ca o jumătate de milion au emigrat în Statele Unite, o altă jumătate de milion în Palestina, un milion au fost absorbiţi de către Uniunea Sovietică, 750 000 în Europa

orientală (nu însă URSS), iar 250 000 s-au instalat în Europa occidentală. Pe de altă parte, se poate foarte bine ca cifrele exacte, inclusiv cele furnizate aici ca date oficiale, să fie relativ diferite. In ce ne priveşte, nu garantăm decât valoarea de ansamblu a analizei noastre demografice. În acest domeniu, precizia statistică este o imposibilitate.

Încercând să estimăm numărul celor ce au pierit, fie din cauza haosului din lagăre, în momentul retragerii germane, fie din cauza epidemiilor din ghetouri din perioadele normale, din cauza pogromurilor sau masacrelor ce s-au putut produce, mai ales în timpul retragerii germane, fie din cauza execuţiilor *Einstazgruppen* sau a condiţiilor insalubre de prevalau în lagărele germane, mai ales la sfârşitul războiului, suntem din nou în faţa unei cifre insolubile. Estimaţia lui Rassinier este de aproximativ un milion de jidani. Multe argumente pot fi însă opuse acestei cifre. Deşi posibilă cifra de un milion mi se pare exagerată. Cu toate acestea, date fiind vastele incertitudini ce există cu privire la acest subiect, nu avem nicio predilecţie pentru o teză sau alta.

Nu trebuie să simţim nevoia de a ne scuza pentru această ignoranţă statistică. In studiul său despre jidanii polonezi dispersaţi de deportările ruseşti din 1940, cu tot sprijinul primit de la autorităţile israeliene, Korzen mărturiseşte largi şi importante zone de ignoranţă, mai ales în ce priveşte cifrele. Un studiu ca cel de faţă se confruntă în mod necesar cu imense dificultăţi în ce priveşte statisticile. Eu însumi am fost surprins de a fi putut reconstitui anumite aspecte statistice şi cantitative, chiar dacă numai incomplet. Diversele dificultăţi provin din faptul că organizaţiile cele mai puternice din lume au încercat să deformeze realitatea cu privire la ceea ce s-a petrecut efectiv cu jidanii, în timpul celui de al II-lea Război mondial.

VII. 8. J. G. Burg (Josef Ginsburg(

In memoriie sale, J. G. Burg (Josef Ginsburg) povesteşte o întâmplare perfect conformă cu realitatea istorică. Când războiul a izbucnit, în septembrie 1939, el locuia la Lemberg, în Polonia. A fugit imediat cu întreaga familie la Cernăuţi, în Bucovina românească, pe care Armata roşie a ocupat-o la 28 iunie 1940. Un an mai târziu, atacul german contra Rusiei goneşte Armata

roşie, iar bandele de ucrainieni se pun pe masacrarea jidanilor, întreruptă de sosirea armatelor germană şi română. Ginsburg şi familia lui sunt apoi deportaţi în Transnistria, unde viaţa este destul de suportabilă. Un anumit M. Kolb, de la Crucea-Roşie elveţiană şi internaţională, vizitează locul în 1943.

Acumularea înfrângerilor germane conduce la tensiunea ce creşte tot mai mult între germani şi români, numeroşi dintre aceştia din urmă încep să se apropie de jidani. La mijlocul lui 1944, frontul germano-român începe să se prăbuşească şi Ginsburg se întoarce cu familia la Cernăuţi, unde domneşte haosul, foametea şi teroarea rusească. După sfârşitul războiului, condiţiile de viaţă nu sunt deloc mai bune, astfel că Ginsburg şi familia sa merg la Breslau şi de acolo într-un lagăr pentru persoane deplasate, administrat de UNRA, lângă Munchen, în zona americană. In noul lagăr, toţi jidanii sunt foarte interesaţi de posibilitatea de a emigra în Statele Unite, ştiind bine că mulţi dintre ei au ajuns deja acolo. Direcţia sionistă încearcă însă să-i deturneze prin toate mijloacele către Palestina. La întrebarea : « Dacă emigrantul în Statele Unite poate rămâne sionist ? », răspunde un anumit profesor, Spiktor : « Cel ce emigrează în Statele Unite, la această oră a destinului, nu poate fi sionist, întrucât îşi abandonează astfel propriul său popor ». Șase luni mai târziu, profesorul Spiktor emigrează el însuşi în Statele Unite. Ginsburg şi familia sa merg în Palestina, împreună cu o mare parte dintre ceilalţi jidani din lagăr.

VII. 9. Concluzie

Ne apropiem de sfârşitul studiului nostru. Teza acestei cărţi, sprijinită pe dovezi, ne conduce la concluzia că jidanii din Europa nu au fost exterminaţi, că nu a existat nicio tentativă germană în acest sens. Germanii au reinstalat un anumit număr dintre ei, care apoi au fost încă odată reinstalaţi, conform programelor Aliaţilor. Deşi analiza noastră este lipsită de unele detalii statistice, totuşi am putut reconstitui, în mod satisfăcător, aspectele cantitative ale problemei.

In timpul războiului, jidanii din Europa au suferit din cauza deportărilor în Est, a confiscării unei bune părţi din averile lor şi, mai ales, de condiţiile ce au însoţit înfrângerea Germaniei. Pierderile lor se ridică poate la un milion de morţi.

Toată lumea a suferit în timpul războiului, mai ales popoarele Europei centrale şi orientale. Cel mai mult au suferit învinşii, germanii şi austriecii, care au avut zece milioane de morţi, datorită pierderilor militare, bombardamentelor aliate, terorii ruseşti de la sfârşitul războiului, rechiziţiilor de prizonieri de război pentru muncă în Rusia şi în Franţa, expulzărilor brutale din ţara lor de către Polonia şi alte state, din cauza politicii de ocupaţie răzbunătoare din anii 1945-1948[422].

VII. 10. Himmler a spus-o perfect !

« Camerele de gazare » sunt opera propagandei de război, fiind absolut comparabile inepţiilor lordului Bryce şi ale asociaţilor săi din primul Război mondial. Câteva săptămâni înainte de sfârşitul celui de al II-lea Război mondial, într-o convorbire cu un membru al Congresului mondial jidovesc, Himmler a pus degetul exact pe fundamentul veritabil al acuzaţiilor ridicole :

> Pentru a putea face faţă epidemiilor, am fost obligaţi să ardem cadavrele unui număr incalculabil de oameni morţi din cauza bolii. Am fost deci forţaţi să construim crematorii, din care ei acum torc frânghia cu care vor să ne spânzure[423].

Este foarte regretabil că Himmler s-a « sinucis » pe când era în mâinile britanicilor. Dacă el ar fi depus în faţa TMI, ne-ar fi povestit veritabila istorie, iar cărţi precum cea de faţă nu ar fi fost necesare întrucât am fi putut citi esenţialul documentaţiei în chiar transcrierile procesului TMI. Prin poziţia lui în sânul ierarhiei naziste, Himmler era pe deplin informat, şi nu ar fi putut arunca responsabilitatea pe nimeni altul. In acel moment însă, după cum am văzut, din punct de vedere politic Himmler nu putea trăi pentru a se prezenta în faţa TMI-ului.

Judecata lui Himmler cu privire la camerele de gazare este corectă. Lucrul este perfect evident pentru cel ce consacră câtva timp acestei chestiuni, cum am făcut-o şi noi în capitolul IV, în care am vorbit despre lagărul de concentrare Auschwitz. Hilberg şi Reitlinger, mai ales, ar fi trebuit să fie în măsură de a înţelege asta, înainte de a termina măcar o parte din volumele lor groase, care sunt monumente de inepţii.

---

[422]. ARETZ, pp. 337-346.
[423]. REITLINGER, p. 521.

CAPITOLUL VIII :

Constatări, observaţii, clarificări

VIII. 1. Diverse obiecţii

Terminăm lucrarea noastră prin câteva observații, majoritatea privind obiecţiile ce s-ar putea ridica în anumite situaţii.

O persoană cu spirit critic şi multă inteligenţă, mi-a spus că lucrarea mea seamănă cu cărțile despre « farfurii zburătoare » şi « baghete vrăjitorești ». O astfel de reacţie este suprinzătoare şi deranjantă, dar ușor de înţeles. Anii îndelungaţi de propagandă au legat în aşa hal Germania de legenda celor şase milioane încât, pentru mulţi oameni, respingerea autenticității acesteia, pare, la prima vedere, aproape la fel de absurd ca negarea realității celui de-al II-lea Război mondial. La această obiecţie nu se poate răspunde decât arătând că lucrarea de faţă nu implică nimic supranatural, nici mai neobişnuit decât faptul că oamenii mint adesea în legătură cu inamicii lor, mai ales politici. Celor ce formulează o astfel de obiecţie le putem cere să încerce a o formula ceva mai inteligent.

O obiecţie aparent mai substanţială, ar fi aceea că am utilizat ca sursă lucrări favorabile tezei « holocaustice », cărţile lui Reitlinger şi Hilberg, deşi le calific « monumente de inepţii ». Este vorba de o obiecţie serioasă, iar eu voi fi primul a spune că odată ce legenda exterminării va fi îngropată, aceste cărţi nu vor avea altă importanţă decât aceea de exemple ale unei iluzii complete, a unei perfecte inepţii, la care nu ne vom referi decât ca la cele mai mari înşelătorii din întreaga istorie. Totuşi, sarcina noastră aici este exact aceea de a îngropa legenda, iar singurul mijloc de a parveni la aceasta este de a examina versiunea propusă de mitologii exterminării, Reitlinger şi Hilberg.

Avem însă şi un al doilea motiv pentru utilizarea ca sursă a lucrărilor lui Reitlinger şi Hilberg. Am considerat că este foarte important de a furniza în această carte o documentaţie pe care cititorul ar putea fi în măsură să o verifice el însuşi într-o bibliotecă. Din păcate, acest deziderat nu a putut fi satisfăcut în întregime, o bună parte din analiza noastră sprijinindu-se pe documente şi publicaţii de care nu putem lua cunoştinţă cu uşurinţă, ci numai prin proceduri de împrumut foarte

complicate. Pentru a depăşi măcar parţial această dificultate, am utilizat pe Reitlinger şi Hilberg ca surse în ce priveşte un mare număr de aspecte, dar nu am făcut-o decât cu privire la acelea pe care le puteam confirma la rândul meu eu însumi. Nu am adoptat ca principiu că tot ceea ce Reitlinger sau Hilberg spun în favoarea tezei mele este neapărat adevărat. Astfel, în capitolul V, în legătură cu data primului raid aerian aliat deasupra lagărului Auschwitz, am arătat de ce cred că acest raid nu a avut loc înainte de august 1944. Nu ar fi fost corect din partea mea să mă refer pur şi simplu la Hilberg, care crede că primul raid aliat la Auschwitz a avut loc în decembrie 1944. Este evident că în acest punct el se înşeală[424].

M-am referit adesea la Reitlinger şi Hilberg, pentru încă un motiv : doresc sincer ca cititorii mei să arunce o privire şi asupra cărţilor acestora. Numai atunci cititorul îşi va da seama cu adevărat că înşelătoria este pe cât de reală, pe atât de evidentă. Pentru a se asigura de aceasta, iată demersul pe care îl recomand cititorului doritor să verifice singur. Să luăm cartea lui Hilberg. La paginile 567-571 (ediţia 1961, NT), Hilberg prezintă o magnifică discuţie despre pretinsul rol în exterminări al substanţei Zyklon B, iar la paginile 619 şi 621 el arată că documentele germane nu vorbesc decât de un program de deportări către Est, şi de operaţiuni asociate acestuia. De asemenea, este util să citim în cartea sa ce spun documentele procesului din Nuremberg cu privire la cele ce s-ar fi petrecut în Ungaria (pp. 509-554) şi să notăm cotele documentelor citate pe acest subiect. Dacă cititorul găseşte apoi un exemplar al cărţii lui Reitlinger, în prima sau a doua ediţie, la paginile 158-159 (150 în prima ediţie), autorul reproduce textul documentului NO-4473 şi notează că « camera de gazare » ce ar fi existat în clădirea ce adăpostea crematoriul nr 2 de la Auschwitz era descrisă ca *Vergasungskeller*, în germană). La paginile 118, 121 şi 182 (112, 114-115 şi 169 din prima ediţie), Reitlinger semnalează « misterul » că « în anumite perioade, convoaie întregi [de jidani] erau admise » a pătrunde în Auschwitz. De asemenea, el menţionează pe scurt existenţa industriei chimice la Auschwitz, p. 109 şi 492 (105 şi 452, în prima ediţie). Este de dorit ca cititorul să intreprindă o verificare cât mai profundă. Totuşi, ceea ce am arătat ar fi un bun început de verificare.

---

[424]. HILBERG, p. 632.

Nu este exclus ca unii să presupună că opiniile exprimate de jidani şi de nemţi în problema « soluţiei finale » ar avea o consistenţă aparte. Adevărul ştiinţific fiind egal accesibil celor ce îl caută, o astfel de opinie nu poate fi decât falsă.

Când însă un grup de oameni va discuta despre această carte, s-ar putea ca un jidan, dintre ei, să prezinte un argument aparent foarte puternic, întrucât sentimental, susceptibil să răstoarne ambianţa grupului, afirmând că şi-a pierdut părinţii sau rudele în « Holocaust », eventual că aceşti părinţi sau rude au fost doar expediaţi la Auschwitz, Treblinka sau în alt loc de genul ăsta.

In faţa unui astfel de argument se poate reacționa în diferite feluri. De altfel, este foarte probabil ca persoana în cauză să spună adevărul, aşa cum îl cunoaşte ea. Dacă presupunem că povestea ei este exactă, ea nu poate fi decât într-un singur şi unic sens. Ceea ce poate pretinde aceasta este că familia ei sau ea însăşi a pierdut contactul cu o rudă din Europa, în timpul războiului, despre care apoi nu a mai auzit nimic. Este evident că aceasta nu implică un program nazist de exterminare.

Contactul între oameni, în timpul războiului, se putea pierde aproape în mod inevitabil, fie pentru că era dificil celor deportaţi la Est să comunice cu cei din ţările aliate, fie pentru că era greu de comunicat din Est cu cei situaţi mai la Vest, în special în ultimul an, haotic, al războiului. De aceea, singurul punct interesant, într-un astfel de caz, este afirmaţia după care contactul nu a fost reluat după război.

Cea mai simplă explicaţie este că această rudă sau acest apropiat, însoţit de un număr indeterminat de alte persoane originare din Europa centrală şi orientală, a murit cu adevărat undeva în Europa, în timpul războiului, eventual într-un lagăr de concentrare, din cauze despre care se vorbeşte în cartea de faţă.

O a doua posibilitate, este ca această rudă să fi supravieţuit războiului, dar să nu fi reluat contactele şi relaţiile anterioare acestuia. Un motiv posibil, deşi puţin verosimil, ar fi că guvernul sovietic a interzis orice corespondenţă jidanilor absorbiţi de Uniunea Sovietică.

Există însă un motiv mai important şi mai verosimil, când este vorba de separaţia unui cuplu de căsătoriţi. Un mare număr de căsătorii nu rezistă decât prin constrângerile sociale şi economice, care însă nu mai existau pentru foarte mulţi dintre jidanii pe care condiţiile din timpul războiului şi de după acesta îi dezrădăcinaseră.

In numeroase cazuri, familiile jidăneşti deportate erau dispersate pentru o perioadă pe care germanii ar fi dorit-o, desigur, limitată. Acesta a putut fi cazul, mai ales în situaţiile când soţul părea apt de muncă. După cum bărbaţii germani erau înrolaţi într-un serviciu militar plin de pericole, bărbaţii jidani erau constrânşi să presteze munci dezagreabile. In aceste condiţii, ne putem aştepta ca foarte mulţi dintre aceşti soţi şi soţii însinguraţi pe timpul războiului sau către sfârşitul acestuia, să fi stabilit alte relaţii ce li se vor fi părut mai solide decât cele anterioare. In astfel de cazuri, a existat un serios motiv de a nu relua contactul cu soţul sau soţia legală. In plus, nu mai existau « constrângerile sociale şi economice », menţionate mai sus, iar jidanii erau în măsură să aleagă numeroase destinaţii în cadrul programelor de reinstalare finanţate de Aliaţi după război. Această posibilitate ar putea constitui explicaţia a numeroase cazuri de jidani « lipsă ». Să presupunem, de exemplu, că un jidan şi soţia sa, cu doi copii mici, au fost deportaţi, bărbatul fiind trimis într-un lagăr de muncă, iar soţia şi copiii expediaţi într-o colonie din Est. Se pare deci că vom avea patru persoane declarate moarte sau dispărute. Soţul va crede că soţia şi copii au murit fără îndoială, iar soţia va spune că şi-a pierdut soţul. Separaţia unui soţ de soţia sa poate fi la originea multor jidani dispăruţi, întrucât este posibil ca părinţii sau alţi membri ai familiei soţiei, pe de o parte, şi ai soţului, pe de alta, să se fi pierdut şi ei unii de alţii. De aceea, vom avea un anumit număr de persoane, din partea soţului, afirmând dispariţia unui număr de persoane din partea soţiei, respectiv viceversa. In acest fel, posibilităţile matematice de a crea jidani dispăruţi sunt practic nelimitate.

Se zice că arhivele de la Yad Vashem din Ierusalim posedă în prezent numele a aproximativ 2,5 la 3 milioane de jidani « morţi în holocaustul nazist ». Datele respective ar fi fost « culese pe un formular de mărturie de o pagină, completată de rude, martori sau prieteni ». Bineînţeles, guvernului israelian îi este imposibil să dovedească în mod satisfăcător afirmaţia lui cu privire la cele două milioane şi jumătate sau trei, fără să mai socotim că el nu poate fi în niciun caz parte dezinteresată în chestiunea numărului de jidani efectiv morţi în timpul războiului. Nu există însă nicio îndoială că numeroşi jidani au murit în timpul războiului, astfel că putem considera că ceva este adevărat din ceea ce se afirmă la Yad Vashem. Este însă imposibil de făcut diferenţa între cei

efectiv morţi în timpul războiului şi cei cu care semnatarii de « formulare de mărturie » au pierdut pur şi simplu contactul. Informaţiile acestea sunt foarte nesigure în cazul când cel ce a completat formularul este un « prieten ». Toţi avem un mare număr de prieteni şi de cunoştinţe cu care am pierdut contactul, fără ca aceştia să fie neapărat morţi. Utilizarea de către Yad Vashem a mărturiei « prietenilor » pentru colectarea de informaţii ne face să credem că în partea lor esenţială acestea nu au o prea mare valoare. Aceşti « prieteni » nu au motive mai multe decât eu însumi sau oricine altcineva de a declara moarte cunoştinţele dispărute[425].

Nu am nicio idee despre « martorii » ce au semnat formularele de mărturie. Este foarte posibil ca, dintr-o serie de motive, anumiţi semnatari ai acestor declaraţii să îşi fi inventat prieteni sau rude dispărute. Se poate chiar ca unii dintre semanatari să nu fi existat niciodată.

La 25 noiembrie 1978, ziarul *San Francisco Chronicle* a publicat un articol despre reuniunea familiei Steinberg, cu ocazia sărbătorii *Thanksgiving Day* [Ziua acţiunii de graţie], la Los Angeles. Graţie efortului organizatorului, Joe Steinberg, participanţii veniră din numeroase ţări, ceea ce l-a făcut să observe că « pentru unii dintre ei este ceva cu totul extraordinar, întrucât credeau că nu mai au familie », cu alte cuvinte unii dintre aceştia credeau că « niciun membru din familia lor nu supravieţuise cataclismului Hitler ». Participanţii « peste două sute de supravieţuitori şi descendenţii acestora », au « înghiţit cu ocazia sărbătorii *Thanksgiving Day* nu mai puţin de douăzeci şi trei de curcani ».

Peste două sute de « supravieţuitori » şi de descendenţi de supravieţuitori au fost descoperiţi graţie eforturior private ale unui cetăţean american! Câţi « supravieţuitori » şi descendenţi de « supravieţuitori », a căror existenţă este necunoscută de rude şi de amici, ar putea fi descoperiţi în cadrul unei mari anchete oficiale, cu ajutorul informaticei[426]?

Pentru a rezuma reacţia noastră în faţa alegaţiilor jidanilor cu privire la persoanele ce ar fi fost victime ale « Holocaustului », vom spune că ele sunt adevărate într-o anumită măsură, întrucât numeroşi jidani au murit efectiv. Datele indiscutabile de care

---

[425]. *The Sun*, Colorado Springs, 30 ian. 1973, p. 6.

[426]. Ultimele două fraze au fost adăugate de autor în ediţia din 1980. (NT).

dispun însă jidanii rămaşi în viaţă, când ele sunt autentice, nu permit concluzia sigură privind decesul celor în chestiune şi nu implică în niciun caz existenţa unui program nazist de exterminare.

VIII. 2. Germania postbelică şi Willy Brandt

Faptul că germanii ar crede în realitatea politicii naziste de exterminare trebuie interpretat cu prudenţă. Majoritatea nemților par să admită mitul exterminaţionist şi probabil nu toţi o fac de frică. Ceea ce putem spune este că poporul german nu era și nu este mai bine plasat decât un altul, pentru a descoperi adevărul. Mulţi dintre nemți şi-au putut da seama că jidanii deportaţi, din vecinătatea lor nu s-au mai întors după război, ceea ce a putut contribui, pentru mulți dintre ei, la formarea unei convingeri în favoarea înşelătoriei exterminării. Observaţia fundamentală pe care o putem face în legătură cu opinia germanilor despre acest subiect este că ei au dispus de aceleaşi « informaţii » ca toată lumea, cu ale cuvinte că, în buna lor credinţă, au fost abuzaţi ca toate celelalte popoare.

Guvernul german face tot ce poate pentru susţinerea minciunii şi împiedicarea liberei dezbateri, între altele prin interminabilele procese pentru crime de război, ce au loc astăzi, la peste treizeci de ani după presupusele fapte, prin învăţământul din şcoli şi prin teroarea judiciară și poliţistă contemporană, după cum o arată episoadele Stäglich, Roeder și altele. In cazul ultimilor doi este vorba de o afacere ceva mai complicată decât comportamentul scuzabil printr-o neînţelegere feciorelnică. Fondul afacerii este pretenţia guvernului german, de a fi cu adevărat german, pretenție destul de precară. Întreaga structură politică a Germaniei de Vest a fost instalată de Statele Unite. Aceasta înseamnă controlul ziarelor, al tuturor mijloacelor de informaţie, controlul şcolilor şi al tuturor aspectelor vieţii social-politice, începând chiar cu Constituţia Bundesrepublik. Ca marionetă în mâinile ocupantului yankeu, această nomenclatură pretins germană este cointeresată în menţinerea minciunilor învingătorilor, comportându-se în concecinţă. Lucrul este foarte simplu şi este dovedit de cariera nomenclaturistă a celui ce a fost cancelar în Germania de Vest cea mai mare parte a perioadei în care cartea de faţă a fost scrisă. Exemplul lui Willy Brandt

ilustrează perfect ceea ce spunem. Numele lui, de fapt, este un pseudonim. Adevăratul lui nume este Herbert Ernst Karl Frahm; Frahm este numele de fată al mamei sale, întrucât Willy Brandt nu a ştiut niciodată cine a fost tatăl său.

Marxistul Brandt a părăsit Germania după venirea la putere a lui Hitler, obţinând naţionalitatea norvegiană. După invazia Norvegiei de către germani, în 1940, el trecu în Suedia neutră, unde şi-a găsit o slujbă în presă. In timpul războiului, Willy Brandt transmitea poveştile propagandei jidănești cu originea presupusă la Stokholm, care sfârşeau invariabil în paginile ziarului *New York Times*[427].

După catastrofa din 1945, Brandt s-a întors în Germania, unde situaţia se schimbase în sensul vederilor lui, şi-a reluat cetățenia germană şi s-a angajat în viaţa politică a Berlinului de Vest, în rândurile social-democraţilor. Apoi a devenit destul de rapid primar al Berlinului de Vest, avându-l ca ataşat de presă pe Hans Hirschfeld, un jidan german care împreună cu Kempner, Marcuse şi alţii făcuse parte din OSS, pe timpul războiului. In timpul procesului pentru spionaj al lui R. A. Soblen, care a avut loc în Statele Unite, în 1961, terminându-se cu condamnarea acestuia la închisoare pe viaţă, un martor al acuzării, D-na. J. K. Beker, fostă agent de legătură într-o reţea de spionaj sovietic, în timpul războiului, devenită apoi informatoare FBI, a declarat sub jurământ că transportase informaţii de la Hirschfeld la Soblen, ce le-a transmis la Moscova. Doamna Becker era principalul martor al acuzării, astfel că apărarea ar fi vrut să-l aducă şi ea pe Hirschfeld ca martor. Avocatul lui Soblen declară că a încercat să-l convingă pe Hirschfeld să vină în Statele Unite pentru a depune mărturie la proces, dar că acesta a refuzat, pretinzând că publicitatea inerentă i-ar putea dăuna lui Willy Brandt, care era în plină campanie electorală. Hirschfeld avea însă motive să se teamă de o inculpare în Statele Unite, dacă ar fi ajuns acolo. Aflat la New York în perioada când Hirschfeld era în cauză, Willy Brandt luă apărarea acestuia, care între timp era la pensie, în Germania.

Pentru a da însă toate şansele apărării lui Soblen, guvernul american oferi lui Hirschfeld imunitatea necesară « pentru orice acţiune sau operaţiune aparţinând trecutului », în cazul că va veni în America pentru a depune mărturie, adăugând că nu ar fi

---

[427]. *New York Times*, 12 aug. 1972, p. 23.

putut fi urmărit decât pentru o eventuală falsă mărturie în cazul unui nou proces Soblen. Totuşi, Hirschfeld refuză să depună mărturie în favoarea lui Soblen[428].

Brandt a ajuns până la urmă cancelar al Germaniei de Vest, primind în 1971 premiul Nobel pentru pace, ca răsplată pentru *Ostpolitik* şi pentru eforturile sale în vederea ameliorării relaţiilor cu « blocul de Est » sau « Lagărul socialist ». Cota politică a lui Brandt fu la început excelentă, dar în 1974 diferitele puncte ale politicii sale, inclusiv *Ostpolitik*, scăzuseră mult în rândul opiniei publice germane. Politicienii social-democraţi din regiunile-bastion ale partidului respectiv şi-au exprimat temerea că vor pierde alegerile ce se apropiau. Din păcate pentru social-democraţii lui Brandt, tocmai atunci izbucni scandalul Günther Guillaume, demascat ca spion est-german. Deşi se ştia că acesta fusese membru al unei reţele de spionaj din Berlinul de Est, guvernul Brandt îl ocrotise, dându-i un post important printre consilierii cancelariei. Scandalul Günther Guillaume a grăbit prăbuşirea lui Willy Brandt, care şi-a dat demisia la 7 mai 1974, fiind înlocuit la şefia social-democrată cu Helmut Schmidt, ce avea să recupereze declinul partidului lor[429].

Este clar că o carieră postbelică precum aceea a ui Willy Brandt nu este posibilă decât într-o ţară unde trădarea a sfârşit prin a face parte integrantă din viaţa politică. Nu este deci întru nimic surprinzător că guvernul german este un apărător al înşelătoriei exterminaţioniste.

O obiecţie interesantă este că nimeni nu ar fi îndrăznit să inventeze minciuna celor şase milioane, că nimeni nu ar fi avut imaginaţia necesară pentru asta sau, de ar fi avut-o, l-ar fi oprit riscurile de a povesti astfel de bazaconi. Acest argument revine la a spune că simpla existenţă a minciunii implică adevărul ei în punctele esenţiale, altfel spus îl putem considera « argumentul ontologic » al partizanilor şi suporterilor înşelătoriei.

Interesul acestei obiecţii stă în logica ei superficială, care explică într-o largă măsură acceptarea generală a înşelătoriei. Oamenii presupun că nimeni nu ar fi suficient de îndrăzneţ pentru a inventa astfel de minciuni. Această logică este falsă, întrucât istoria arată numeroase exemple de minciuni enorme,

---

[428]. *New York Times*, 6 oct. 1961, p. 10 ; 14oct. 1961, p. 10 ; 17 oct. 1961, p. 35 ; 4 nov. 1961, p. 1 ; R. H. SMITH, p. 237n.
[429]. *New York Times*, 8 mai 1974, p. 16.

acceptate de o mulţime de oameni. In această privinţă, citǎm încă odată isteria proceselor de vrăjitorie, ca precedent psihologic al înşelătoriei celor şase milioane.

VIII. 3. Talmudul

Este o adevărată ironie a istoriei că Hitler a prevăzut psihologia « marii minciuni » în capitolul X din *Mein Kampf*. De asemenea, este o ironie şi un simptom demn de luat în seamă că poveștile exterminaţioniste cele mai extraordinare, incredibile, stupefiante şi sufocante pentru spiritele normale se găsesc în literatura talmudică jidovească, în legătură cu ultimele două dintre cele trei mari revolte jidoveşti contra Romei : revolta Diasporei de la 115-117 era noastră, apoi revolta Palestinei din 132-135. În legătură cu revolta jidovească din anii 66-70 era noastră, scrierile talmudice jelesc pierderea Templului din Ierusalim, fără să discute implicaţiile acestei pierderi pentru legea jidovească. Cartea lui Michael Drant, *The Jews in the Roman World* conţine un bun studiu al acestor trei revolte.

Conform textelor antice (mai ales Dio Cassius, ce a scris în jurul anului 200 era noastră, sau Eusebiu, episcop ce Cezareea, începutul secolului al IV-lea), revolta Diasporei ar fi început în Cyrenaica (nord-estul Libiei), pe când împăratul Traian pregătea anexarea ţării parţilor şi a Mesopotamiei, în care scop constituise o mare armată orientală, prin prelevarea unor mici contingente din diversele puncte ale imperiuui, slăbind astfel posibilităţile de menţinere a ordinei în aceste ţinuturi. Jidanii revoltaţi atacară populaţia civilă greco-romană omorând, se zice, 220 000 de oameni în Cirenaica, într-un fel cât se poate de macabru. Revolta s-a întins curând în Egipt, unde jidanii au ucis un număr necunoscut de oameni, apoi în Cipru, unde ar fi ucis exact 240 000 de civili. Totuşi, la Alexandria, populaţia majoritară greacă reuşi să menţină controlul situaţiei, masacrând toţi jidanii din cetatea respectivă. Indicaţii arheologice recente par să arate că textele antice nu au exagerat prea mult cele povestite[430].

Talmudul nu spune nimic despre această revoltă, afară de faptul că numărul jidanilor ucişi în Alexandria a fost de « şaizeci

---

[430]. FRUKS.

de miriade plus şaizeci de miriade, de două ori mai mult decât la ieşirea din Egipt », adică 1 200 000 dacă presupunem că trebuie adunat, nu înmulţit. Impăratul Adrian ar fi responsabil pentru acest masacru şi altele, lucru datorat probabil faptului că, la ora respectivă, el era comandantul armatei orientale a lui Traian, căruia i-a urmat la tron în 117, moartea acestuia având loc înainte de sfârşitul revoltei.

Cifra victimelor jidoveşti este evident exagerată, deşi este foarte dificilă estimarea exactă a popuaţiei orşelor antice. Se crede că Alexandria avea pe atunci cel puţin 500 000 de locuitori. Putem estima că Alexandria avea mai puțin de un milion de locuitori, aceasta fiind pe atunci populaţia aproximativă a Romei, cifră de altfel nici ea foarte sigură. Dacă populaţia Romei a atins o cifră sensibil superioară celei de un milion, în niciun caz nu s-a apropiat de două milione[431]. Cei 1 200 000 de jidani martiri ar putea conta drept o invenţie îndrăzneaţă, dacă nu ar fi altele şi mai şi...

Cealaltă mare revoltă s-a desfăşurat în Palestina, între 132 şi 135, fiind o tentativă din partea şefului ei, Bar-Kokhba, de a stabili un stat jidănesc, el însuşi fiind regele, deşi la un moment dat s-a prezentat de-a dreptul Mesia în persoană. In timpul revoltei, Bar-Kokhba promulgă legi, bătu monedă şi îndeplini toate funcţiile normale ale unui guvern. Sfârşitul lui Bar-Kokhba s-a produs în 135. Ieruslimul neputând face faţă unui asediu, Bar-Kokhba se retrase cu armata sa în satul Bethar (Bittir), situat pe o înălţime la aproximativ 15 km sud-est de Ierusalim, 40 km de Marea Moartă şi 55 km de Mediterană. Cetatea respectivă avea forma aproximativă a unui dreptunghi, cu lungimea de aproximativ 600 de metri pe direcţia nord-sud şi lăţimea de 200 de metri, est-vest. Partea de sud a oraşului era fortificată[432]. Aceste dimensiuni ca şi faptul că estimările populaţiei jidoveşti din Palestina vremii oscilează între 500 000 şi 2 500 000 ne fac să credem că armata lui Bar-Kokhba nu a putut atinge cifra de 50 000 de oameni[433].

---

[431]. *Cambridge Ancient History*, vol. X, p. 296 ; PACKER, CARCOPINO, pp. 16-21 ; T. FRANK, vol. II, p. 245 ; vol. IV, p. 158 sqq ; vol. V, p. 218 n.
[432]. *Encyclopedia Judaica*, vol. 4, p. 735.
[433]. McGOWN.

Romanii asediară Betharul în vara lui 135 şi luară cetatea cu asalt în luna august a aceluiaşi an. Bar-kokhba a fost ucis în cursul bătăliei finale.

Pentru motive de ordin general, pare foarte puţin probabil ca romanii să fi masacrat populaţia jidovească din Bethar. Singura « dovadă » a unui astfel de masacru se găseşte în literatura talmudică (*Midrash Rabbah*) care, pentru motive necunoscute, conţine o mulţime de comentarii despre asediul Betharului şi presupusele sale consecinţe. Cu excepţia locurilor indicate expres, pasajele din Talmud sunt reproduse în anexa lucrării *Bar-Kokhba*, a arheologului Yigael Yadin. Mărimea armatei lui Bar-Kokhba la Bethar este considerată de 200 000 de oameni. Se afirmă că Bar-Kokhba era atât de robust încât intercepta din zbor, pe genunchi, proiectilele catapultate de romani peste fortăreaţa sa. Nu numai că intercepta proiectilele romanilor, dar le şi returna către aceştia, făcând mare prăpăd printre asediatori. Talmudul declară că numărul jidanilor ucişi de romani după cucerirea Betharului fu de patru miliarde; alţii vorbesc numai de 40 de milioane iar *Midrash Rabbah* admite 800 de milioane de jidani martirizaţi. Ca o confirmare a faptului că aceste cifre sunt cât se poate de serioase, ni se povestesc imprejurările prin care au trecut cei masacraţi. Nivelul sângelui jidanilor asasinaţi atingea botul cailor romanilor, apoi se produse un val pe o distanţă de kilometri, ce plonjă până la urmă în mare, cărând după el stânci întregi şi înroşind marea cât vedeai cu ochii.

Conform literaturii talmudice, şcolarii jidani din Bethar nu fură nici ei cruţaţi de către romani, care înfăşură fiecare elev într-un rulou manuscris apoi le dădură foc la ţoţi. Numărul şcolarilor în chestiune ar fi fost sau de 64 de milioane, sau de cel puţin 150 000, ceea ce resprezintă aproximativ numărul şcolarilor din Washington.

Romanii rivalizau în eficacitate cu Germanii, căci corpurile jidanilor masacraţi fură utilizate pentru edifierea unei închideri în jurul viei lui Adrian, ce ocupa o suprafaţă de aproximativ 30 de kilometri pătraţi. Sângele de după valul pomenit a fost utilizat pentru fertilizarea viilor romane vreme de şapte ani, ceea ce constituie o excelentă anticipare a fabricilor de « săpun jidovesc », de clei şi de îngrăşăminte iudeo-comice...

De asemenea, se pretinde că Bar Kokhba, desemnat de literatura talmudică sub numele de Bar-Koziba (nu i se cunoaşte

numele adevărat), ar fi fost de fapt ucis de către rabini, pentru vina de a se fi proclamat Mesia[434].

Nefiind destinată unui public larg, literatura talmudică a beneficiat de mai multă credibilitate decât înşelătoria celor şase milioane, inventatorii acesteia confruntându-se cu un public nejidănesc puţin credul sau sceptic de-a dreptul. Spiritul poveștilor talmudice, din exemplele precedente, seamănă perfect cu acela al înşelătoriei secolului XX. Din acest punct de vedere notăm probabilitatea ca rabinul Weissmandel să fi jucat un rol important în realizarea înşelătoriei, alături de rabinul Wise, care întrucât a tradus un mare număr de texte jidăneşti din Antichitate şi Evul Mediu și a fondat un seminar jidănesc, poate să fie considerat un talmudist. Nu este greu de imaginat că astfel de erudiţi erau exact tipul de oameni indispensabili pentru clocirea înşelătoriei.

VIII. 4. Competenţe

Rămâne încă o obiecţie : aş putea fi întrebat care sunt competenţele mele pentru a scrie o astfel de carte. Aceasta ar fi o întrebare bună, întucât sunt de formaţie inginerească, specialist în matematică aplicată, nu în istorie. Nu este însă pentru prima dată că un cercetător studiază un domeniu aparent îndepărtat de specialitatea sa. In acelaşi timp însă recunosc că argumentul are greutatea lui şi merită să fie luat în seamă. In mod normal, lumea se aşteaptă ca descoperirile în materie de istorie să vină din partea istoricilor, după cum progresul tehnic vine din partea inginerilor. Putem admite excepţii la această regulă, în care caz suntem în drept să cerem justificarea excepţiei.

Justificarea mea este evidentă și constă în incapacitatea istoricilor de a-și onora profesiunea. Niciun istoric nu a propus un studiu critic al acestei chestiuni, o lucrare asupra unui aspect important al problemei exterminării, furnizând dovezi şi argumente în sprijinul afirmaţiilor sale. Cel ce se apropie întrucâtva de aceasta este Reitlinger, care cel puţin este dispus să ia în consideraţie unele din anomaliile istoriei « Holocaustului ». Reitlinger însă, nu este nici el istoric, ci un artist şi un colecţionar de artă. El a scris mai multe cărţi în acest domeniu,

---

[434]. *Talmudul babilonian*, *Sanhedrin* 93 b sau p. 627 în traducerea editată de I. Epstein.

între care cea mai importantă este un studiu în trei volume asupra istoriei obiectelor de artă, *The Economics of Taste*. După Reitlinger, Hilberg încearcă a se arăta ceva mai critic. El este însă profesor de ştiinţe politice la Universitatea Vermont, şi posedă un doctorat de drept public.

Cărţile lui Reitlinger şi Hilberg sunt astfel scrise încât grija lor de a convinge cititorii sceptici este perceptibilă. Ceilalţi mitologi ai exterminării nu fac nici cel mai mic efort pentru a demonstra că exterminările au avut loc cu adevărat. Ei consideră pur şi simplu că ştim cu toţii că ele au avut loc, pleacă de la ceea ce ar trebui să demonstreze, punând carul în faţa boilor, cu care ne confundă. Aşa stau lucrurile cu principalii apostoli ai exterminării, dintre care citǎm pe Nora Levin, Leon Poliakov, şi Lucy S. Dawidowicz. Nora Levin era bibliotecară şi cercetătoare când şi-a scris cartea, iar acum este profesoară de istorie la Gratz College, o mică şcoală jidănească din Filadelfia. Poliakov este director de cercetări la Centrul de documentaţie jidovească contemporană din Paris, deci un jidan propagandist profesionist. Dawidowicz este singurul istoric de profesie dintre cei cinci, ocupând catedra Leah Lewis de studiu al Holocaustului, de la Universitatea Yeshiva din New York. Cei cinci principali apostoli ai exterminării sunt toţi jidani.

In cărţile şi articolele pe diferite subiecte, dar abordând totuşi chestiunea « Holocaustului », istoricii profesionişti cauţionează mai mult sau mai puţin minciuna, deşi scrierile lor conţin un număr considerabil de insinuări contrarii. Niciun istoric de profesie nu a publicat o carte cu argumente şi dovezi pentru sau contra exterminărilor. Motivele acestei stări de fapt sunt evidente. Niciun istoric nu a catadixit să îşi pună în pericol situaţia scriind o lucrare de factură ştiinţifică în sprijinul alegaţiilor exterminării, referindu-se cu gravitate la documente şi mărturii produse în cadrul unor procese ilegale, desfăşurate în atmosfera de isterie ce a scos la iveală, fără explicaţii, o serie de idioţii evidente, de exemplu aceea cu privire la dublul rol al substanţei numită Zyklon. Nicio incitaţie în sensul scrierii unei astfel de lucrări nu s-a manifestat. Pe de altă parte, conformismul intelectual (ca să nu spunem mai mult) ce domneşte în universităţi i-a redus pe istorici la linişte totală, i-a pus cu botul pe labe. Situaţia fiind aşa cum o ştim cu toţii, nu trebuie să ne mirăm că lucrări precum a noastră sunt scrise de către ingineri sau de necunoscuţi.

VIII. 5. Alte chestiuni

După cum am anunţat la începutul lucrării noastre, nu ne-am ocupat în profunzime decât de mitul exterminării din cadrul propagandei fără a acoperii amsamblul revizionismului celui de al II-lea Război Mondial. Ar fi inutil să repetăm ceea ce a fost spus cu talent de către alţi autori, ce au contribuit la demolarea mitologiei persistente cu privire la acest război. Totuşi, câteva cuvinte vor fi bine venite, măcar pentru a indica cititorului cărţile ce ar trebui citite.

Mitul responsabilităţii exclusive a Germaniei în declanşarea Războiului mondial a fost demolat de istoricul american David L. Hoggan, a cărui carte a apărut doar în germană: *Der erzwungene Krieg*[435]. Cartea lui A. J. P. Taylor, *The Origins of the Second World War* nu este foarte profundă dar a cunoscut o mai largă difuzare, fiind disponibilă o vreme în format de buzunar. Reputaţia binemeritată de germanofob a lui Taylor a contribuit la creşterea semnificativă a literaturii revizioniste.

Un anumit număr de cărţi au demonstrat falsitatea mitului brutalităţii naziste comparată cu brutalităţile democraţiilor occidentale. Cea mai bună dintre acestea aparţine lui F. J. P. Veale, purtând titlul de *Advance to Barbarism*, din care în 1968 a apărut o ediţie adăugită şi îmbogăţită. De asemenea, trebuie citată *Unconditional Hatred*, a căpitanului Russel Grenfell, de la Royal Navy, *America's Second Crusade* de William Henry Chamberlin şi *The High of Vengeance* de Freda Utley. Aceşti autori ignoră totuşi una dintre cele mai teribile crime ale democraţiilor occidentale : repatrierea postbelică forţată a rușilor în Uniunea Sovietică (« Operatiunea Keelhaul »). Cea mai mare parte din ceea ce ştim despre acest episod ruşinos o datorăm eforturilor lui Julius Epstein, un jidan ce a părăsit Germania în anii treizeci, din motivele obişnuite. Epstein şi-a început încă din timpul războiului cruciada sa pentru adevăr, anchetând asupra masacrului din pădurea Katyn şi utilizând cea mai mare parte din perioada de după război pentru clarificarea Operaţiunii Keelhaul. Cartea consacrată acestui subiect a fost publicată în 1973. Arhipelagul Gulag, a lui Soljeniţîn evocă îndelung

---

[435]. Intre timp, cartea lui Hoggan a fost publicată şi în engleză : *The Forced War : When Peaceful Revision Failed*, Institute for Historical Review, Costa Mesa (California), 1989. (NT).

Operaţiunea Keelhaul. In plus, scriind din punctul de vedere al ruşilor, Soljeniţîn completează considerabil studiul lui Epstein. *The Last Secret* de Nicholas Bethell explorează contextul politic al repatrierilor forţate.

Cititorul interesat de examenul aprofundat al literaturii revizioniste, poate începe cu volumul de omagii lui Harry Elmer Barnes, publicat sub direcţia lui Arthur Goddard. Pamfletul lui Barnes, *Blasting the Historical Blackout* este o analiză destul de profundă a revizionismului celui de al II-ea Război mondial.

Niciuna dintre publicaţiile menţionate aici nu abordează mitul camerelor de gazare şi nu tratează în mod serios ceea ce se presupune că s-ar fi petrecut în lagărele de concentrare germane. Dimpotrivă, noi am tratat aproape dintr-un singur punct de vedere lagărele de concentrare, fără să examinăm mai amănunţit baza reală a altor alegaţii de brutalitate, de caracter nesigur şi nesistematic. Totuşi, cazul lui Ilse Koch, despre care am vorbit în capitolul II, ar trebui să fie suficient de instructiv pentru a ne permite distincţia între fapte şi ficţiune iar metodele utilizate de către autorităţile americane, la Dachau, pentru obţinerea de « dovezi » cu privire la extraordinarele brutalităţi germane ar trebui să fie convingătoare.

Scandalul încarcerării lui Rudolf Hess, în vârstă de peste 81 de ani la ora actuală, a fost abordat de un anumit număr de cărţi recente, de exemplu *Prisoner N° 7: Rudolf Hess* de Eugene K. Bird, unul dintre comandanţii americani ai închisorii Spandau din Berlin, care a încălcat reglementările nu numai vorbindu-i lui Hess ci întreţinându-se timp îndelungat cu el. Putem cita încă două cărţi: *Motive for a Mission* de James Douglas-Hamilton şi *Hess: The Man and His Mission*, de J. Bernard Hutton.

VIII. 6. Câteva implicaţii

In această carte ne-am limitat necesarmente la demolarea unui singur mit, fără să încercăm abordarea subiectului foarte vast al conduitei generale a Germaniei naziste comparată cu aceea a Aliaţilor, singura excepţie fiind recomandarea lecturii celor câteva cărţi precedente. Această lectură va ajuta cititorul să înțeleagă implicaţiile majore ale acestei cărţi, care se pot rezuma în ideea că mijloacele de informare ale democraţiilor occidentale se dovedesc o formidabilă uzină a minciunilor, de o întindere

mult mai vastă decât au putut detecta, până acum, spiritele cele mai luminate și mai independente.

O a doua implicaţie a acestei cărţi este legată de Palestina. « Justificarea » invariabilă a sioniştilor pentru faptul de a fi expulzat arabii din Palestina comportă mereu şi într-o largă măsură legenda celor şase milioane. Este vorba aici de ceva mai mult decât un simplu raţionament, deducţie sau argumentaţie. Palestina nu a fost invadată de şase milioane de jidani morţi, ba chiar de niciun mort cumsecade și la locul lui; pe de altă parte, nu este nici just, nici rezonabil ca arabii să plătească ceea ce se presupune că nemţii le-ar fi făcut jidanilor în Europa, pe timpul celui de al II-e Război mondial. In plus, Israelul nu este o ţară ce primeşte pe toţi cei ce au suferit într-un fel sau altul în mâinile nemţilor. Statul Israel primeşte toţi jidanii, indiferent că ei sau ai lor au fost sau nu în contact cu naziştii.

Astăzi, guvernul american furnizează destul ajutor Israelului, pentru ca acesta să conserve, graţie unei ocupaţii armate, teritorii pe care chiar Statele Unite le consideră ca aprţinând în mod legitim arabilor (este vorba de teritorii pe care Israelul le-a cucerit cu ocazia războiului din 1967). Deşi este dificil de înţeles în ce fel legenda celor şase milioane ar motiva o astfel de politică, fapt este că aceasta este justificarea cel mai des invocată. Când în noiembrie 1975, într-un moment de trezire din somnolenţă, Naţiunile Unite au votat cu o majoritate zdrobitoare rezoluţia declarând sionismul o formă de rasism (un adevăr la fel de indiscutabil ca 2+2 = 4), reprezentantul Statelor Unite, Daniel Patrick Moynihan, altfel un spirit strălucitor, a fost redus cu o stupefiantă instantaneitate la urlete isterice pe tema celor « şase milioane ». Consecinţele « războiului de Iom Kipur », din 1973, au arătat că această susţinere totală a Israelului este contrară intereselor Occidentului. Faţă cu moralizarea ce a devenit trăsătura dominantă a politicii externe a ţărilor occidentale, această susţinere necondiţionată şi totală este imorală şi absurdă, ba chiar de două ori absurdă.

Israel a primit un ajutor considerabil din partea unei alte ţări, Germania de Vest. In 1975, guvernul din Bonn plătise jidanilor două miliarde de dolari, sub formă de restituiri şi indemnizaţii diverse (de la sfârşitul anilor cincizeci şi începutul anilor şaizeci), angajându-se încă a efectua şi alte plăţi[436]. Cel mai

[436]. *New York Times*, 18 ian. 1975, p. 6.

important program de acest gen a fost definit prin tratatul de la Luxemburg, din 1952, între Republica Federală Germană şi Israel. Bonn se angaja să plătească Israelului 750 de milioane de dolari, în principal sub formă de produse industriale germane şi produse petroliere englezeşti. Desemnat de către Israel sub numele de *Shilumin*, acest program s-a încheiat în 1966. Textul tratatului din Luxemburg începea prin aceste cuvinte :

> Având în vedere că
> acte criminale inexprimabile au fost comise contra poporului jidănesc sub regimul de teroare al naţional-socialiştilor
> şi având în vedere că,
> prin declaraţia în Bundestag, din 27 septembrie 1951, Guvernul Republicii Federale Germane a făcut cunoscută decizia, ca pe măsura mijloacelor sale, să repare prejudiciile materiale cauzate prin aceste acte […][437].

Guvernul din Bonn a lansat programe suplimentare de indemnizare, ale cărei motivări sunt identice. Intrucât această carte a arătat că « actele criminale inexprimabile », în sensul în care expresia aceasta este folosită în textul tratatului de la Luxenburg, sunt în mare parte o înşelătorie sionistă, rezultă că Israelul datorează Germaniei mulţi bani, pentru că, după cum am arătat, justificarea avansată pentru aceste reparaţii nu este valabilă.

---

[437]. VOGEL, pp. 56, 88-100.

ANEXA A

« RAPORTUL GERSTEIN[438] »

Raportul a fost dactilografiat la maşina de scris şi poartă la sfârşit semnătura lui Kurt Gerstein. Aliaţii i-au atribuit cota PS-1553. Henri Roques a reprodus fotografia întregului document în teza sa de Doctorat, la Universitatea din Nantes (Franța) : *Les confessions de Kurt Gerstein. Étude comparative des différentes versions* (*Spovedaniile lui Kurt Gerstein. Studiul comparativ al diferitelor versiuni*) (iunie 1985). De asemenea, a se vedea André Chelain, *La Thèse de Nantes et l'affaire Roques* (*Teza din Nantes şi afacerea Roques*), Polémiques, Paris 1989, pp. 362-367 – NT.

Bergassessor Diplomingenieur

Rottweil, 26 aprilie 1945

Kurt Gerstein

Indicaţii personale: Gerstein, Kurt, Bergassessor, exclus din serviciul statului pentru atitudine antinazistă în 1936, inginer diplomat.

Născut la 11 august 1905 la Muenster, Westfalia. Asociat la uzina de îngrăşăminte naturale (limon) Fluhme & Cie, ungere automată a locomotivelor, frâne Westinghousse, Knorr, etc., Duesseldorf, Industriestrasse 1-17.

---

[438]. « Raportul Gerstein » este format dintr-o serie de declarații dactilografiate sau manuscrise, date de Gerstein anchetatorilor americani, francezi, englezi și canadieni. Ele sunt produsul unui spirit deranjat, autorul lor neputându-se exprima coerent în limba sa maternă (germana), nici în franceză sau engleză, pe care, le cunoștea destul de bine. După câteva luni de captivitate în Franța, temnicerii l-au făcut dispărut. Nu e nici primul, nici ultimul caz de acest gen. S-au preferat declarațiile, nu declarantul, aceasta fiind concluzia tezei de la Universitatea din Nantes, prin care Henri Roques a obținut titlul de Doctor în Istorie (1985), cu calificativul maxim, « foarte bine ». Un an mai târziu, în 1986, ministerul Educației Naționale din Paris a anulat teza din Nantes, retrăgând lui Henri Roques titlul de Doctor în Istorie. Primul caz de acest fel din istoria universtităților Franței, a fost urmat apoi de un al doilea, la Universitatea Lyon III, unde s-a anulat Diploma de Studii aprofundate în Istorie, obținută de Jean Plantin, cu o lucrare despre epidemiile de tifos din lagărele germane. De atunci se vorbește de un « Tabu » universitaro-academic, în materie de tot ce atinge istoria războiului altfel decât pe linia glorioasă, a partidului ! Nu a partidului comunist, ca la noi, ci a partidului câștigătorilor războiului ! Diferența fiind sublimă dar inexistentă, s-a ajuns la necesitatea clarificării ei printr-o publicație istorică trimestrială intitulată *TABOU* (adică TABU), ajunsă între timp la câteva zeci de numere. (NT).

Tatăl : Ludwig Gerstein, Landgerichts praesident, Hegen Westf.

Mama : Clara Gerstein, născută Schmemann, decedată 1931.

Căsătorit la 2 mai 1937 cu Elfriede, născută Benesch la Tuebingen Gardenstrasse 24, 3 copii Arnulf, 5 ani, Adelheid 3 ani şi 1/2, Olaf 2 ani.

Viaţă : 1905-1911 Muenster. 1911-1919 Sarrebruck. 19-21 Halberstadt 21-25 Neuruppin aproape de Berlin, matur 1925. – Studii: 1925-1931 Marbourg/Lahn, Aix La Chapelle, Berlin-Charlottenburg, universitate şi înalte şcoli tehnice. 1931 examen inginer diplomat. Din 1925, membru activ al tineretului protestant organizat în Uniunea Creştină a tinerilor bărbaţi, mai ales a tinerimii Inalt-Creştine numită BK = Bibelkreis = Cerc biblic.

Politică: Aderent al lui Stresemann şi Bruening, activ pentru ei.- Din 1933, iunie, urmărit de Gestapo pentru activitate creştină contra Statului nazist. - 2 mai 1933, admis în NSDAP. – 2 octombrie 1936 exclus din NSDAP pentru activitate contra partidului şi statului. – 30 inuarie 1935 protest public la teatrul din Hagen/Westfalia, contra dramei anti-creştine „Wittekind". – Bătut şi rănit de către naziţti. – 27 noiembrie 1935 examen de bergassessor. Salariat de Stat la Sarrebruck. – 27 septembrie 1936 închis de Gestapo pentru „activitate contra Statului", pentru că am trimis 8500 de broşuri antinaziste înalţilor funcţionari de Stat. Inchis până la sfârşitul lui octombrie 1936. Dat afară din serviciul de Stat. Decembrie 1936 până la începutul războiului : studii medicale la Tuebingen, institutul pentru misiuni protestante, medicale tropice. – O treime – aproximativ – din veniturile mele, asta făcea 1/3 din 18000 Reichsmark pe an, le-am dat din 1931 pentru scopurile mele ideale religioase. Am imprimat şi trimis prin poştă, pe banii mei, circa 230 000 broşuri religioase anti-naziste.

14 iulie – 28 august 1938 a doua detenţie în lagărul de concentrare Welzheim. Ascultând de masacrele imbecililor şi alienaţi la Grafeneck, Hadamar, etc., şocat şi rănit în interiorul meu, având un astfel de caz în familie nu aveam decât o singură dorinţă : să văd, să văd toată această maşinărie şi atunci să strig în tot poporul! Cu două referinţe la mână, din partea a doi funcţionari de la Gestapo, care s-au ocupat de cazul meu, nu era greu să întri în SS armată. 10 martie, 2 iunie 1941, instrucţia elementară a soldatului la Hamburg-Langenhoorn şi Oranienburg cu 40 de medici. Pentru studiile mele duble – tehnice şi medicale – am primit ordin de a intra în serviciul medico-tehnic SS-Fuehrungshauptamt, serviciul saniar SS armată – Amtsgruppe D, Igienă. – In acest loc al serviciului mi-am ales mie însumi datoria de a construi imediat aparate de dezinfecţie şi filtre de apă potabilă pentru trupele şi lagărele de prizonieri şi de concentrare. Prin cunoaşterea exactă a industriei, am reuşit curând acolo unde alţii neffind reuşiţi. Astfel a fost posibil să reduc considerabil numărul de prizonieri morţi. – Pentru succesele mele, curând am reuşit locotenent. – Decembrie 1941, tribunalul care ordonase excluderea mea din NSDAP a primit cunoştinţă de intrarea mea în SS armată. S-au făcut mari eforturi pentru a mă goni şi a mă urmări. Pentru succesele mele însă, am fost declarat sincer şi indispensabil. Ianuarie 1942, fui şeful serviciului tehnic de dezinfecţie, conţinând de asemenea serviciul de Gaze sever toxice pentru dezinfecţie. – La 8 iunie 1942, el intră în camera mea de serviciu SS-Sturmbannfuehrer Guenter din Reichs-Sicher-ReichSicherheitsHauptamt, în civil, necunoscut le mine. Mi-a dat ordin să procur 100 kg de acid prusic şi să merg cu el într-un loc care nu era cunoscut

decât şoferului camionului. Am plecat împreună la uzina de potasă lângă Collin (Praga). Cu camionul încărcat, noi plecăm la Lublin-Polonia. Am luat cu noi pe profesorul Dr med. Pfannenstiel, *ordinarius* de igienă la Universitatea Marbourg/Lahn. – La Lublin, SS-Gruppenfuehrer Globocnek ne aştepta. El ne-a zis : este unul din cele mai secrete lucruri care există, chiar cel mai secret. Fiecare, care vorbeşte va fi împuşcat imediat. Ieri, doi vorbitori au murit. Atunci ne-a explicat : In clipa asta – 17 august 1942, sunt trei instalaţii :

1.) Belcec, la şoseaua Lublin-Lemberg, în sectorul liniei de demarcaţie ruseşti. Maxim pe zi, 15 000 persoane. (văzut!)

2.) Sobibor, nu ştiu exact unde, nu văzut. 20 000 pers. pe zi.

3.) Treblinka, 120 km NNE de Warsawa. 25 000 pe zi. Văzut!

4.) Maidanek, aproape de Lublin, văzut în pregătire.-

Globocnek zise : Va trebui să faceţi dezinfecţia unei mari cantităţi de veşminte, zece sau douăzeci de ori rezultatul de la „Spinnstoffsammlung" (colecţie de veşminte şi textile) ce nu se face decât pentru a ascunde provenienţa veşmintelor jidani, polonezi, cehi, etc. – Cealaltă datoria a voastră va fi să schimbaţi serviciul nostru de camere de gazare, acum funcţionând printr-un eşapament motor „Diesel", la un lucru mai toxic şi funcţionând mai repede, este acidul prusic. Dar Fuehrerul şi Himmler, care erau aici la 15 august – e alaltăieri – m-au obligat să însoţesc eu însumi toţi cei ce trebuie văzute instalaţiile. – Atunci profesorul Pfanenstiel : Dar ce a spus Fuehrerul? – Atunci Globocnek, acum şef de poliţie şi SS malul Adriaticei la Triest : Mai repede, mai repede, a realiza toată acţiunea! Spuse el. Atunci directorul din minister, Dr. Herbert Lindner, ministerul Interior : Nu era mai bine să ardem corpurile, în loc să le îngropăm? O altă generaţie, poate-, gândeam într-o altă manieră". – Atunci Globocnek : Dar domnilor, dacă vreodată, după noi, va fi o generaţie mai laşă, atât de cariată că nu înţelege opera noastră atât de bună şi necesară, atunci – domnilor – tot Naţional socialismul era pentru nimic. – Dar, dimpotrivă, ar trebui îngropate tablete de bronz pe care este scris că noi, noi suntem cei care avut curajul pentru grandoarea bunei voastre opere gigantică!" – Atunci Hitler: da, bravul meu Globocnek, ai zis vorbă, este și opinia mea! - " – Altă zi, noi plecat la Belcek. O mică gară specială cu două peroane se înclină la deal de nisip galben, imediat la Nord de strada şi drumul de fier Lublin-Lemberg. La sud, aproape de şosea, câteva case de serviciu cu afişul : „loc de serviciu din Belcek, al SS armată". – Globocnek m-a prezentat lui SS-Hauptsturmfuehrer Obermeyer de Pirmasens, care mi-a arătat cu mare reţinere instalaţiile. Ziua asta nu vedem morţi, dar mirosul de toată regiunea, asemenea marea şosea, era pestilentă. Alături de mica gară, era o mare baracă „Garderobă" cu un ghişeu „Valori". Atunci o cameră cu 100 scaune „Frizeri". Atunci un coridor de 150 metri în vânt, sârmă ghimpată pe două părţi şi afişe „La băi şi inhalaţii"! – Inaintea noastră o casă ca o instituţie de băi, la dreapta şi la stânga mare ghiveci de beton cu muşcate şi alte flori. După ce am urcat o mică scară, la dreapta şi la stânga, trei şi trei camere ca garajele, 4 x 5 metri, 1,90 metru altitudine. La întoarcere, invizibile, ieşiri de lemne. Pe acoperiş, steaua lui David în cupru. In faţa clădiri inscripţia: „Fundaţia Heckenholt". In plus, în această după-amiază n-am văzut. – Altă dimineaţă, câteva minute înainte ora 7, am fost anunţat : După zece minute, primul tren va sosi! – Intr-

adevăr, după câteva minute, primul tren sosi la Lemberg. 45 de vagoane, conţinând 6 700 de persoane, 1 450 deja morţi la sosire. In spatele micilor lucarne cu sârmă ghimpată, copii, galbeni, plini de frică, femei, bărbaţi. Trenul soseşte : 200 de ucrainieni siliţi s-o facă, smulg uşile şi cu cravaşe din piele gonesc persoanele afară din vagon. Atunci un mare megafon dă instrucţiunile : In plin vânt, unii în baracă se dezbracă de orice veşmânt, asemenea proteze şi ochelari. Cu o mică bucăţică de sfoară, oferită de un băiat jidan de 4 ani, pune împreună încălţăminte. A preda orice valoare, orice bani la ghişeul „Valori“ fără bon, fără chitanţă. Atunci femeile, tinerele fete la coafeur, care taie dintr-o mişcare sau două părul ce dispare în sacii de porumb „pentru a face ceva special pentru submarine, grosimi etc“, îmi spune Unterscharfuehrerul-SS de serviciu. Atunci începe piaţa : La dreapta, la stânga sărmă ghimaptă, în spate două duzini de ucrainieni cu puşcă, Conduşi de o fată extraordinar de frumoasă, ei se apropie. Eu însumi cu Hauptmann Wirth, poliţie, ne găsim în faţa camerelor morţii. Complet goi, bărbaţii, femeile, fetele tinere, copiii, bebeluşii, cei într-un singur picior, toţi goi, trec. In colţ, un SS puternic, cu o voce puternică pastorală spune săracilor : Nu vi se va întâmpla nici nimic! Nu va trebui decât să respiraţi cu putere, aşa face puternici plămânii, inhalaţie, este necesar contra boli infecţioase, este o frumoasă dezinfecţie. Intrebat care va fi soarta lor, el răspunde : Intr-adevăr bărbaţii munceşte, face străzi şi case. Dar femeile nu sunt obligate. Numai dacă vor, ele pot ajuta în treburile gospodăreşti şi la bucătărie. Pentru câţiva din aceşti bieţi oameni încă odată, destul pentru a-i face să meargă fără rezistenţă la camerele morţii, — majoritatea ştie tot, putoarea le indică soarta! Atunci ei urcă mica scară şi văd adevărul! Mame, doici, pruncii la piept, dezbrăcaţi, mulţi copii de toate vârstele – goi – ezită, dar intră în camera morţii, majoritatea fără să zică un cuvânt, împinşi de ceilalţi, din spatele lor, agitaţi de cravaşele SS-iştilor. — O jidoavcă, 40 de ani aproximativ, ochii ca flăcările, citează sângele copiilor lor pe criminali. Primind cinci lovituri de cravaşe pe figură din partea hauptmanului de poliţie Wirth însuşi, ea dispare în camera de gazare. Mulţi îşi fac rugăciunile, alţii zic : Cine ne dă apa, pentru moarte? (Rit israelit?) — In camere, SS-ul împinge oamenii. „Umpleţi bine“ – hauptmanul Wirth a ordonat. Bărbaţii goi sunt în drepţi la picioarele altora, 700-800 pe 25 metri pătraţi la 45 m(etri) cubi! Uşile se închid. In timpul ăsta, restul trenului, goi, aşteaptă. Mi se spune : asemenea în iarnă goi! – Dar ei pot duce moartea! De aceea sunt ei aici! – era răspunsul! In cest moment eu înţeles de ce „Fundaţia Heckenholt“. Heckenholt este şoferul lui „Diesel“, ale cărui eşapamente sunt destinate a ucide săracii! Unterscharfuehrerul SS Heclenholt îşi dă ceva silinţă face merge motor Diesel. Dar el nu merge! Hauptmanul Wirth soseşte. Se vede, îi este frică pentru că eu vede dezastrul. Da, eu văd tot şi aştept. Cronometrul meu „stop“ a fixat totul. 50 minute, 70 minute, Diesel nu merge!— Oamenii aşteaptă în camera de gazare. Degeaba. Se aud plângând. „Ca la sinagogă“ – zice sturmbannführer-ul Profesor Pfannenstiel, *ordinarius* de igienă la Universitatea Marbourg/Lahn, urechea la uşa de lemn. Hauptmanul Wirth, furios, face 10, 11 lovituri de cravaşă pa faţa ucrain, care este ajutor de Heckenholt. — După două ore 49 minute stop a registrat tot— Diesel începe. Până la acest moment, oamenii din cele 4 camere deja pline trăiesc, trăiesc 4 ori 750 persoane la 4 ori 45 metri cubi! — Din nou trec 25 de minute : mulţi,

este adevărat, sunt morţi. Asta se vede prin mica fereastră, prin care lampa electrică face vede pentru un moment interiorul camerei. După 28 de minute, încă puţini care supravieţuiesc. După 32 de minute, în sfârşit, — totul e mort! – De celaltă parte, muncitorii jidani deschid porţile de lemn. Li s-a promis, pentru serviciul lor teribil, libertatea şi câteva procente din rezultatul valorilor şi bani găsiţi. Ca nişte coloane de bazalt, morţii sunt încă în picioare, niciun loc pentru cade sau înclinare. Chiar morţi, se cunoaşte încă familiile, ce îşi strâng mâinile. Se desfac greu, pentru face camerele goale tura următoare. Se aruncă corpurile, albastre, umede de sudoare şi urină, piciorele pline de excremente şi sânge periodic. Printre toţi, bebeluşii, cadavrele copiilor. Dar nu avem timp! Două duzine de muncitori ocupă control guri, pe care le deschid cu mijloace croşete de fier. „Aur la stânga, fără aur la dreapta“! Alţii controlează anusul şi genitalul pentru monede, briliante, aur, etc. Dentiştii smulg prin mijloc ciocane dinţii de aur, coroanele, lucrările. Printre toţi, hauptmanul Wirth. El este în elementul său, dându-mi o mare cutie de conserve, plină de dinţi îmi spune : încercaţi dumneavoastră înşivă greutatea aurului. Este numai de ieri şi de alatăieri! – Nu veţi crede ce găsim zilnic! Dolari, briliante, aur! Controlaţi dumneavoastră înşivă; — Atunci mă conduce la un bijutier, care avea responsabilitatea acestor valori. — Mi s-a arătat unul dintre şefii marelui magazin din Berlinul de vest, Kaufhaus din Westens, un omuleţ ce cânta la vioară, şeful comandoului muncitorilor jidani. „Este un căpitan din armata K şi K Austria, cavaler Cruce de fier German, clasa I-a, îmi spune Hauptsturmfuehrerul Obermeyer. Atunci corpurile goale fură aruncate în gropi mari de 100 x 20 x 12 metri aproximativ, situate în apropierea camerelor morţii. — După câteva zile, corpurile se umflau şi totul se ridica 2-3 metri prin mijloc de gaz, care se forma în cadavre. După câteva zile umflarea sfârşi, corpurile cade împreună. In alte zile, gropile fură umplute din nou şi acoperite cu 10 cm de nisip. – Ceva mai târziu – am ascultat – făcut un grătar din linii de cale farată şi am ars cadavre cu mijlocul ulei Diesel şi benzină, pentru a face să dispară cadavrele. La Belcek şi la Treblinka nu s-a făcut efortul de număra cumvatelea exact numărul de oameni ucişi. Numerele, fapt cunoscut de Britisch Broadcastingb Co-Radio fără fir nu sunt juste, în adevăr era vorba de 25 000 000 oameni! Nu numai jidani, dar de preferinţă polonezi şi cehi, biologic fără valoare după opinie Nazişti. Majoritatea şi moarte anonimă. Comisii de pseudo-medici, simpli tineri SS cu mantouri albe şi limuzine, parcurgeau satele şi oraşele Poloniei şi Cehoslovaciei pentru a desemna bătrânii, tuberculoşii, bolnavii pentru ceva mai târziu dispăruţi la camere de gaze. Erau polonezii, cehii de la Nr III, care nu erau demni de a trăi pentru nu puteau lucrare.—Hauptmanul de poliţie Wirth m-a rugat să nu propun la Berlin o altă metodă de camere de gaz şi să las totul cum este. — Am minţit — mai făcusem, în orice caz, că acidul prusic era deja distrus de transport şi devenit foarte periculos. Atunci forţat să-l îngrop, ceea ce s-a făcut imediat. — Altă zi noi mergeam cu maşina de hauptmann Wirth la Treblinka, 120 km aproximativ NNE de Warsawa. Instituţia acestui loc al morţii are aproape aceeaşi ca la Belcec, dar mai mare. 8 camere de gaz şi adevăraţi munţi de veşminte şi lenjerie, 35-40 m aproximativ de altitudine. Atunci, în “onoarea noastră“ se făcu banchet cu funcţionarii instituţiei. Obersturmbannfuhrerul profesor Dr. med. Pfannenstiel, *ordinarius* de igienă la universitatea Marbourg/Lahn, făcu o

predică : Opera voastră este o mare datorie şi o datorie şi utilă şi necesară. In mine singur el vorbea de acest institut ca de o "frumuseţe de muncă şi de lucru omenesc. La toţi : dacă vedem corpurile jidanilor, se înţelege grandorul bunei voastre opere! – Cina a fost simplă. Dar, conform ordinului lui Himmler, ocupaţii cu acest serviciu primeau ceea ce doreau ca unt, carne, alcool, etc. – La despărţire, ni s-a oferit mai multe kilograme de unt şi mare număr de sticle de lichior. Mi-a fost greu să mint că am de toate, de la ferma noastră. Din această cauză, Pfannenstiel luă şi porţia mea. — Noi mers cu maşina la Warsawa. Aşteptând în zadar un pat liber, l-am întâlnit pe secretarul legaţiei Suediei, Msr, baron de Otter. Toate paturi ocupate, noi petrecem noapte pe coridorul vagonului de dormit. Acolo, sub impresia recentă, i-am povestit tot, cu rugămintea să refere totul la guvernul său şi la toţi aliaţii. Mi-a cerut referinţă de-a mea. I-am dat ca atare adresa Msr. Generalsuperintendent D. Otto Dibelius, Berlin-Lichterfelde West, Bruederweg 2, prieten al lui Martin Niemoeller şi şeful rezistenţei protestantice contra nacismului. După câteva săptămâni, l-am văzut încă de două ori pe baronul Otter. Mi-a spus că a făcut raportul său guvernului Suediei, un raport care, după cuvintele sale, a avut mare influenţă la relaţiile Suediei şi Germaniei. Tentativa mea de a trimite toate acestea şefului legaţiei Sfântului-Părinte nu a avut mare succes. Am fost întrebat dacă sunt soldat. Atunci mi s-a refuzat orice convorbire. Atunci am făcut un referat amănunţit secretarului episcopatului Berlin, Msr. Dr, Winter, ca să refere toate astea episcopului său de Berlin şi de asemenea la legaţia Sfântului-Părinte. – Ieşind de la legaţia Sfântului-părinte la Rauchstrasse în Berlin, aveam o întâlnire periculoasă cu un agent de poliţie, care mă urmărea, dar după câteva minute foarte dezagreabile m-a făcut scăpat.

Trebuie să adaug că Sturmbannfuehrer-ul SS Guenther din Reichssicherheitshauptamt cerut la mine, la începutul lui 1944, foarte mari furnituri de acid prusic, pentru un scop obscur. Acidul trebuia furnizat la Berlin, Kurfuerstenstrasse, la locul său de serviciu. Am reuşit să-l fac să creadă că asta nu era posibil pentru mari pericole. Este vorba de mai multe vagoane de acid toxic, destul pentru a ucide mulţi oameni, milioane. Mi-a spus că nu era sigur dacă da, când, pentru care cerc de persoane, în ce fel şi unde va fi nevoie de această otravă. Nu ştiu exact care a fost intenţia lui Reichssicherheitshauptamt şi a SD-ului. Mai târziu însă m-am gândit la cuvintele lui Goebbels de „a închide uşile din spate dacă nacismul nu reuşeşte niciodată. Poate că voiau să ucidă o mare parte din poporul german, poate muncitori străini, poate prizonieri de război – nu ştiu! In orice caz, am făcut să dispară acidul prusic, imediat după sosirea lui, pentru datorii de dezinfecţie. Era un pic cam periculos pentru mine, dar dacă cineva m-ar fi întrebat unde se găsea acidul toxic, aş fi răspuns : era deja în stare de disoluţie periculoasă, din care cauză a trebuit să-l consum pentru dezinfecţii! – Ştiu că Guenther, fiul lui Rassen-Guenther, după propriile lui cuvinte, avea ordin să procure acid pentru – eventual – ucide milioane oameni, poate de asemenea în lagărele de concentrare. Am asupra mea note de 2175 kg, dar de fapt este vorba de aproximativ 8500 kg, destul pentru a ucide 8 milioane de oameni. Am aranjat să fie scrise pe numele meu notele, pentru, cum am spus, discreţie, în adevăr pentru a fi un pic liber în dispoziţii şi pentru a face să dispară mai bine acidul toxic. Nu am plătit niciodată aceste livrări pentru a

evita rambursarea şi a reaminti SD-ului acest stoc. Directorul de la Degesh, care făcuse această furnitură, mi-a spus că el furnizat pentru ucide oameni acid prusic în fiole.

Altă dată Guenther m-a consultat dacă era posibil ucidera unui mare număr de jidani în plin vântul gropilor de fortificaţii din Maria-Theresienstadt. Pentru a împiedica acest sfat diabolic, am declarat imposibilă această metodă. Puţin mai târziu, am ascultat că SD-ul îşi procurase altfel acid prusic pentru a ucide aceşti sărmani la Theresienstadt. – Lagărele de concentrare cele mai detestabile nu erau Oranienburg, nici Dachau, nici Belsen – ci Auschwitz (Ovice) şi Mauthausen-Gus, în aproape de Linz/Donau. Acolo au dispărut milioane de oameni în camere de gaz şi auto pentru camere gaz. Metoda de a ucide copiii era de a le ţine sub nas un tampon de acid prusic.

Am văzut – eu însumi – experimente continuate până la moarte, cu persoane trăind în lagăre de concetrare. Astfel, Hauptsturmführer-ul Gundlach, Dr. med, a făcut aşa experimente în lagăre de concentrare pentru femei la Revensbrück, lângă Fuerstenberg-Mecklenburg. Am citit multe referate – la locul meu de serviciu – de aşa experimente la Buchewald, de exemplu experimente până la 100 tablete de Pervitine pe zi. Alte experimente – totuşi circa 100-200 de persoane, s-au făcut până la moarte cu ser, limfă, etc. Himmler însuşi îşi rezervase permisiunea unor astfel de experimente.

Intr-o zi, la Oranienburg, lagăre de concentrare, am văzut dispărând, o singură zi, toţi prizonierii, fiind acolo pentru fiinţe perverse (homosexuali).

Am evitat să vizitez adesea lagărele de concentrare, pentru că era uzual – de preferinţă la Mauthausen Gusen – lângă Linz – de spânzurare în onoarea vizitatorilor, a unuia sau a doi prizonieri. La Mauthausen, era uzual să pui la muncă jidanii la o carieră de mare altitudine. După câtva timp, SS-iştii de serviicu ziseră: Atenţie, după câteva minute va avea ceva nenorocire! Cu adevărat, unu sau două minute mai târziu, câţiva jidani fură precipitaţi din carieră, căzând morţi la picioarele noastre. „Acident de muncă“ —se registra la hârtiile ucişilor. Dr. Fritz Krantz, anti-nazist, SS-Hauptsturmfuehrer mi-a povestit adesea lucruri de astea, pe care le condamna cu tărie şi publica des.

Crimele descoperite la Belsen, Oranienburg, etc nu sunt considerabile în comparaţie altele, care sunt făcute la Auschwitz şi la Mauthausen.

Am planul să scriu o carte conţinând aventurile mele cu naziştii.

Sunt gata să depun jurământ că toate declaraţiile mele sunt total adevărate.

Greu de crezut că cineva a avut ideea de a lua în serios acest « raport ». Voi examina câteva puncte, lăsând pe ansamblu cititorul cu surpriza lui. Partea imprimată în volumele TMN începe cu « Ascultând de masacrele imbecililor » şi se termină cu « grandoarea bunei voastre opere! ». Remarca privind BBC-ul şi cele 25 de milioane de victime ale camerelor de gazare a fost însă suprimată. Versiunea utilizată de tribunalul din

Ierusalim, cu ocazia procesului Eichmann, a făcut obiectul unor tăieturi mult mai importante[439].

In lucrarea de faţă, regula a fost de a nu da gradele SS, întrucât majoritatea cititorilor nu le-ar fi înţeles : un *Oberscharführer* [plutonier] are aerul la fel de important ca un *Obergruppenführer*, general de corp de armată]. In locul acestora am utilizat gradele aproximativ echivalente din cadrul armatei [române]. Totuşi, în traducerea Raportului Gerstein, nu am urmat această regulă din cauza unei anumite confuzii în gradul prof. Pfannenstiel (încă un nazist ce a beneficiat de o misterioasă imunitate din partea acuzaţiei), care într-un loc este calificat de «Obersturmbannführer » (locotenent-colonel), şi în alt loc « Sturmbannführer » (maior). Gradele SS şi echivalenţele respective sunt repertoriate în Anexa B. Nu pare verosimil ca Gerstein să fi putut comite o astfel de eroare, dacă ar fi redactat acest « raport » în deplină libertate.

Pare imposibil să poţi îndesa 700 sau 800 de persoane într-o cameră de 20 sau 25 de metri pătraţi, cu înălţime de 1,9 metri. Lucrul ar putea fi posibil dacă s-ar utiliza o presă de strivit fiare vechi. In acest caz însă, victimele ar fi lichefiate, iar gazarea ar deveni inutilă.

Nicio sursă suedeză din timpul războiului, adică anterioară redactării acestui document, nu confirmă întâlnirea lui Gerstein şi Otter. Declaraţiile ce confirmă chipurile respectiva întâlnire au fost făcute mulţi ani mai târziu[440].

După cum a remarcat Rassinier, dacă nu este adevărat că Hitler a vizitat Lublinul, dacă nu este adevărat că într-o cameră de gazare de 25 de metri pătraţi pot să încapă 700 până la 800 de persoane şi dacă nu-i adevărat că germanii au gazat 25 de milioane de oameni, atunci, întrucât documentul nu conţine nimic altceva, suntem în drept să ne întrebăm ce adevăr conţine el?

Documentul pe care l-am citit este ceea ce, normal, trebuie considerat ca fiind « Raportul Gerstein ». Totuşi, rapoartele în mai multe limbi (după documentul PS-1553), care au fost depuse de Gerstein în primăvara lui 1945, au de fapt o urmare :

Kurt Gerstein. Supliment

---

[439]. Rassinier, 1964, pp. 93-106.

[440]. HILBERG, p. 622 ; REITLINGER, p. 163 ; POLIAKOV şi WULF, 1955, p. 114 ; BAUER, vol. XIII, p. 112.

In apartamentele mele din Berlin W 35, Buelowstrasse 47 I stânga, aveam în jurul meu un cerc de anti-naziţti. Iată numele cătorva membri :

Maior Lutz Reis, acum Hamburg, Fa. Glasurit-Werke.

Dr. Felix Buss, Justiţiar şef Telefunken, Berlin SW11, Hallesches Ufer 30.

Msr. preotul Buchholz, parohul închisorii Ploetzensee, care a însoţit la moarte ofiţerii din 20 iulie la eşafod. Aceşti ofiţeri ca şi parohul Martin Niemöller, prietenul meu cordial, fumau ţigarete şi ţigări pe care eu li le-am trimis la închisoare.

Msr. Parohul Mochalski, înlocuitorul parohului Martin Niemöller la Dahlen, Annen-Kirche.

Dorothea Schulz, secretara Msr. Parohul Martin Niemöller.

Doamna Arndt, secretara Msr. Martin Niemöller, din Dachau.

Emil Nieuwenhuiwen şi prietenul său Hendrik, din Philippe-Eyndhoven, deportaţi, pe care i-am întâlnit la biserică, şi care erau, de mult, de două sau de trei ori pe săptămână, invitaţii mei pentru a mânca şi asculta radio t. s. f.[441]

Director Haueisen, Berlin Nr 7, Mittestrasse, Imprimeria Francke.

Herbert Scharkowsky, redactor Scherl-Presse.

Hauptman Nebelthau şi soţul ei, Berlin, acum la Kirchentellinsfurt-Wurttemberg.

Dr. Hermann Ehlers, preşedintele comitetului parohial al bisericii lui Niemöller, de rezistenţă anti-nazistă.

Dr. Ebbo Elss, la fel ca Dr. Ehlers.

Alte referinţe: Generalsuperintendent d. Otto Dibelius, Şeful rezistenţei bisericii contra rasismului.

Msr. Parohul Rehling, Hagen Westfalia, rezistenţa bisericii din Westfalia, activist.

Praeses Dr. Koch, Bad Oeynhausen, la fel.

Baron von Huene, Profesor la Universitatea Tuebingen, anti-nazist.

Bernhard J. Goedecker, fabricant, München, Tizianstrasse, anti-nazist.

Directir Franz Bäuerle, München, Siemenstrasse 17, anti-nazist:

Msr. Paroh Otto Wehr, Sarrebruck.

Msr. Parohii Schlaeger şi Bittkau, Neurppin, lângă Berlin.

August Franz şi toată familia, mari anti-naziţti, Sarrebruck, acum la Talheim-Wurttemberg.

Msr. Doctorul Straub, Metzingen-Wurttemberg şi familia.

(fără semnătură)

Nu am nicio idee despre raportul ce există, dacă există, între Gerstein şi acest document. Se poate ca Gerstein să fi cooperat pentru elaborarea lui, la cererea expresă a temnicerilor, sau poate că nu este amestecat în afacerea asta. Am putea probabil să rezolvăm acest punct, comparând semnătura (probabil manuscrisă) primei părţi a raportului reprodus mai sus, dar nu e sigur că face să ne pierdem vremea.

---

[441]. T. S. F. sau t. s. f. prescurtare franțuzească curentă pentru télégraphie sans fil, telegrafie fără fir, adică emisiuni radio. (NT).

O versiune germană a « Raportului Gerstein », al cărui conţinut este în esenţă acelaşi, a fost produsă cam la un an de la dispariţia lui Gerstein. Soţia sa a declarat că fără să ştie, Gerstein o pusese între lucrurile lor, pe când se găseau la hotelul Mohren la Rottweil. In zilele sombre din 1946, descoperirea Doamnei Gerstein îi consolida poziţia de soţie a sfântului Gerstein, mai curând decât aceea de soţie a unui ofiţer SS ordinar, ceea ce, pe atunci, era o situaţie de dorit pentru o nemţoaică.

Versiunea germană a « Raportului Gerstein » este bătută la maşină, fără nicio semnătură, cu un post-scriptum manuscris, al cărui conţinut nu este precizat. Pentru motive ce nu sunt date, se zice că Gerstein a inclus în versiunea germană zece pagini de « declaraţii din auzite », care nu făceau parte dintre hârtiile pe care el le-a predat anchetatorilor americani, înainte de dispariţie.

Câţiva ani mai târziu, Otto Dibelius, episcop luteran la Berlin, a declarat că Gerstein şi baronul von Otter au discutat împreună cu el aceste chestiuni. Deşi el a făcut parte dintre conducătorii DNVP din Hugenberg, care avea legături cu naziştii înainte de 1933, Dibelius s-a asociat, după 1933, la opoziţia naziştilor, condusă în sânul bisericii de către Niemöller. Acesta a fost închis în 1935, iar Dibelius rămase în libertate şi dispăru în obscuritatea unei funcţii mărunte în sânul unei organizaţii caritative a bisericii, devenind episcop în 1945, după război. Nu este exact că Dibelius a fost, pe timpul războiului, un membru activ al rezistenţei, cum o face « Raportul Gerstein » şi suplimentul de mai sus, care îi atribue o importanţă superioară la ceea ce faptele autorizează cu adevărat[442].

Cu privire la celelalte nume de « anti-naziști » de pe lista « Gerstein », cu excepţia lui Niemöller, nu ştiu ca vreunul să fi avut vreo legătură, în timpul războiului, cu vreo activitate anti-nazistă sau de altă natură. Numai pe unul dintre ei îl pot identifica sub un plan oarecare: Dr Hermann Ehlers, care a făcut o carieră de prim plan în CDU, după război, şi care a murit în 1954. Se poate ca persoana identificată « Praeses Dr Koch » să fie fie Dr Karl Koch, un teolog protestant, membru alături de Dibelius, în DNVP, sub republica de la Weimar, mort şi el în 1951.

---

[442]. *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, aprilie 1953, pp. 178-182; MOSSE, p. 245; *New York Times*, 1 febr. 1967, p. 39.

In rapoartele lui Cesare Orsenigo, nunţiul papal la Berlin, care au fost publicate de Vatican, nu se face nicio menţine la Gerstein. A se vedea Anexa E.

Partea următoare din documentul PS-1553 este o scrisoare de la DEGESH către Gerstein, cu privire la conservarea produsului Zyklon şi la posibilitatea unor viitoare livrări în urma bombardamentelor ce distruseseră o uzină. Nu merită să o reproducem aici. Partea următoare din document este o scurtă notă manuscrisă:

Acidul prusic după notele adăugate fiind comandat de Reichssicherheitshauptamt, Berlin W, 35 Kurfustenstrasse, la ordinul SS Sturmbannfuhrer Günther: eu, responsabilul acestui serviciu, mi-aş făcut loial serviciul, pentru, fiind sosit acid la Oranienburg şi Auschwitz, face dispariţia cutiilor în camerele de dezinfecţie. Astfel era posibil împiedica reaua folosire a acidului. Pentru a împiedica reamintirea prezenţei acestui stoc, sau, mai bine, non-prezenţa lui pentru Reichssicherheitshauptamt nu plătit niciodată aceste furnituri, a căror adresă de note (facturi) era pentru acelaşi destin, eu însumi. Astfel, era posibil făcut dispară imediat după sosire acid. Dacă s-ar fi remarcat non-prezenţa, aş fi răspuns : este eroare a serviciului de dezinfecţie, care nu ştia şi nu trebuia să ştie adevăratul destin, sau aş fi zis : acidul devenise disociat şi nu mai era încă posibil să fie păstrat mult timp.

Partea finală a raportului este nota manuscrisă în « engleză », pe care nu o traducem în română, reproducând-o exact aşa aşa cum a fost scrisă.

Bergassessor a. D.
Kurt Gerstein
Diplomingenieur

Domicil permanent:
Tuebingen- Neckar
Gartenstr. 24, 26 aprilie 1945

Mz report ist interessant for Secret Service. The Things, I have seen, no more than 4-5 others have seen, and these others were nazies. Many of responsables of Belsen, Buchenwald, Maidanek, Oswice, Mauthausen, Dachau, etc. were men of my service, daily I have them in my double position in:

1) SS Fuehrung-Hauptamt, D, sanitary-service and 2) Reichsartz SS and Polizei, Berlin.

I am in situation to saz zhe nemes and crimes of in reality responsables of this things, and I am ready t ogive the material for this accusation in World-Tribunal.

My-self, cordial friend of reverend Martin Niemöller and his family (now at Leoni/Starnberger See/Bavaria!) I was after 2 prisons and concentration-camp agent of “confessional church“, SS-Obersturmführer and compartement- chef in SS-Führungshauptamt and of Reichsartz SS and Polizei, a dangerous position!

The thingsI have seen nobodz has seen. 1942, August, I have made my reports for Swenska legation in Berlin. I am ready and in situation to saz all my observations to your Secret-Service.

The secretary of Swenska legation Berlin, now at Stokholm Baron von Otter is ready to be wittnes of my relation of 1942 of all this crueltys. I propose to demand me for this informations.

Reference: Msr. Niemöller
(reverend Martin Niemoeller's woman)
Leoni/Starnberger See/München Bavaria)

Gerstein

Nota: Your army has not fiind
Mr. Niemoeller
Mr. Stalin junior
Mr. Schuschnigg
at Dachau
They are deported, nobody
Now, who they are.
Please do not bevore exactement
Now: Niemoeller ist liberated
Or dead

Gerstein

Restul documentului PS-1553 constă într-o serie de facturi de Zyklon. Nota în « engleză » s-ar putea să fi fost redactată de un francez. « Mr. Stalin junior » face fără îndoială referinţă la fiul lui Stalin, care era prizonier de război în Germania. Schuschinigg era cancelarul austriac în momentul istoric Anschluss; el şi Niemöller fuseseră deţinuţi la Dachau câtva timp. Rassinier a furnizat interesante elemente de discuţie pe subiectul Niemöller[443].

[443]. RASSINIER, 1964, pp. 35-39.

ANEXA B

Gradele militare ale armatei germane Waffen SS

După Jean Mabire, *La Division Charlemagne*,
Fayard, Paris, 1974, p. 11.

Grad Waffen SS	Grad în armata franceză	Grad în armata română
Grenadier	Soldat clasa a II-a	Soldat
Ober-grenadier	Soldat clasa I-a	Soldat fruntaş
Sturmmann	Caporal	Caporal
Rottenführer	Caporal-şef	Inexistent
Unterscharführer	Sergent	Sergent
Junker der Waffen SS	Elev-ofiţer (sergent)	Elev ofiţer (sergent)
Scharführer	Sergent-şef (rar)	Sergent major
Standarten-Junker	Elev-ofiţer (sergent şef)	Elev ofiţer (serg. maj.)
Oberscharführer	Adjutant	Plutonier
Sturmscharführer	(fără corespondenţă)	Fără corespondenţă
Hauptscharführer	Adjutant-şef	Plutonier major
Standarten-Oberjunker	Aspirant	Sub-locotenent
Untersturmführer	Sub-locotenent	Locotenent
Obersturmführer	Locotenent	Locotenent-major
Hauptsturmführer	Căpitan	Căpitan
Sturmbannführer	Comandant	Maior
Obersturmbannführer	Locotenent-colonel	Locotenent-colonel
Standartenführer	Colonel	Colonel
Oberführer	Grad intermediar	
Brigadenführer und Generalmajor der Waffen SS	General de brigadă	Fără corespondență
Gruppenführer und Generalleutnant	General de divizie	
Obergruppenführer und General der Waffen SS	General de corp de armată	General de corp de armată
Oberstgruppenführer und Generaloberst der Waffen SS	General de armată	General de armată
Reichsführer SS	Şeful SS (Heinrich Himmler)	Fără corespondență

ANEXA C

Deportarea jidanilor din Olanda

Cele şase broşuri care constituie Raportul Crucii-Roşii olandeze intitulat *Auschwitz* se referă la aproximativ o sută de convoaie de jidani, care au părăsit Olanda între 15 iulie 1942 (primul convoi) şi 13 septenbrie 1944 (ultimul convoi). Auschwitz a fost destinaţia directă a aproximativ două treimi dintre jidanii deportaţi, deşi un mare număr a ajuns şi la Sobibor, iar alţii la Theresienstadt, Bergen-Belsen şi Rawensbrück. Datele Crucii-Roşii olandeze (CRN) sunt exhaustive cu privire la tot ce priveşte aceste convoaie: parcursul în Olanda, datele plecărilor, numărul deportaţilor şi destinaţia fiecărui convoi, repartiţia funcţie de sex şi vârstă, numele celor din fiecare convoi. Autorii presupun că toţi jidanii a căror urmă nu o găsesc după sosirea lor la destinaţie, au fost gazaţi ori au pierit într-un fel sau altul. Ei trag concluzia că majoritatea celor 100 000 de jidani deportaţi din Olanda au pierit, pentru că, evident, studiul lor este foarte incomplet cu privire la ce se întâmpla în lagăre când soseau aceşti deportaţi. Există însă câteva excepţii. Dispunem de date cu privire la evacuarea lagărului Auschwitz, în ianuarie 1945, şi la funcţionarea spitalului din Monowitz. Datele cele mai importante de care dispunem se găsesc în ceea ce este prezentat ca registrul mortuar al lagărului de bărbaţi Birkenau, pentru perioada de la 16 iulie la 19 august 1942, prezentat în al doilea volum al raportului. Intrucât CRN furnizează de asemenea informaţii detaliate despre convoaiele jidăneşti plecate în această perioadă din Westerbork (lagăr de tranzit în Olanda), putem face o comparaţie şi, cum o recunoaşte Reitlinger, această comparaţie contrazice alegaţiile după care o majoritate sau chiar mai mulţi dintre jidani erau gazaţi imediat după sosirea lor la Auschwitz. Treisprezece convoaie plecate din Westerbork, în iulie şi august 1942, au fost compuse în felul următor :

Data deportării	Totalul deportaților	Total bărbați	Bărbați 0-12 ani	Bărbați 13-15 ani	Bărbați 16-17 ani	Bărbați 18-35 ani	Bărbați 36-50 ani	Bărbați 51-60 ani	Bărbați peste 61 de ani
15.7	1135	663	41	9	85	356	157	11	4
16.7	895	640	32	7	41	285	193	62	20
21.7	931	511	62	14	54	317	61	2	1
24.7	1000	573	51	6	83	340	75	11	7
27.7	1010	542	60	17	90	315	55	4	1
31.7	1007	540	47	13	93	326	56	5	
3.8	1013	520	72	21	31	255	139	1	1
7.8	987	510	67	28	21	172	168	48	6
10.8	559	288	18	8	19	93	97	45	8
14.8	505	238	43	14	5	36	68	72	
17.8	506	364	36	8	11	247	60	2	
21.8	1008	493	56	12	49	269	97	9	1
24.8	519	351	26	5	19	192	78	23	8
Total	11075	6233	611	162	601	3203	1304	295	27

Total femei	Femei 0-12 ani	Femei 13-15 ani	Femei 16-17 ani	Femei 18-35 ani	Femei 36-50 ani	Femei 51-60 ani	Femei peste 61 ani	Femei cu copiis sub 15 ani
472	36	3	38	318	74	3		63
255	28	6	27	161	32		1	42
420	53	8	36	268	54	1		83
427	52	3	42	273	51	6		75
468	55	13	50	291	55	4		85
467	65	10	51	296	44	1		81
493	85	17	29	232	129	1		104
477	74	21	26	167	175	13	1	96
27	19	8	12	9	109	23	1	35
267	53	19	3	43	100	49		52
142	18	6	12	49	53	4		26
515	58	16	36	253	132	19	1	85
168	26	8	6	63	39	18	8	39
4842	622	138	368	2513	1047	142	12	866

Prezentăm în continuare datele ce provin din lagărul de bărbaţi Birkenau, pentru a le putea compara cu precedentele, de

la Westerbork. Coloana I-a va indica data şi momentul zilei (D= dimineaţă şi S=seară), când se făcea apelul nominal la Birkenau. Coloana a II-a indică numărul total al celor ce au fost număraţi la apel. Coloana a III-a indică numărul celor care au murit între două apeluri. Coloana a IV-a indică numărul noilor deţinuţi sosiţi între două apeluri. Coloana a V-a dă numărul celor plecaţi între două apeluri, fie în urma eliberării, fie prin evadare. Coloana a VI-a indică originea diferitelor convoaie către lagăre, semnalându-se convoaiele de la Westerbork, Pithiviers, Drancy şi Beaune-la-Rolande — punct de adunare în Franţa pentru convoaiele de jidani, iar Malines era un astfel de punct în Belgia. Convoaiele venind din Slovacia erau probabil compuse din jidani, dar compoziţia celor venite din Polonia este destul de problematică. Când se indică « diverse naţionalităţi » (div. nat.), convoaiele erau foarte probabil compuse mai ales din prizonieri politici şi condamnaţi de drept comun. Coloana a VII-a indică numerele matricole atribuite celor repertoriaţi pe coloana a IV-a.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
		40	22			
D 16.7.42	16246					
		100	131			
S 16.7.42	16277					
		30	601		Westerbork 15.7.42	47087-47687
D 17.7.42	16848					
		83	185		div.nat.	47688-47842
S 17.7.42	16950					
		25	977		Westerbork 16.7.42	47843-48493
D 18.7.42	17902				Slovacia	48494-48819
		101	46	1]		
S 18.7.42	17846			]	div. nat.	48820-48901
		18	24	]		
D 19.7.42	17852					
		82				
S 19.7.42	17770					
		53	809		Pithiviers 17.7.42	48902-49670
D 20.7.42	18526					
		122	74	]		
S 20.7.42	18478			]		
		28		]	div. nat.	49671-49795
D 21.7.42	18450			]		
		110	21	]		
S 21.7.42	18361					
		18	620	]		
D 22.7.42	18963			]	Pithiviers 19.7.42	49796-50270

		125	9	]	div. nat.	50271-50405
S 22.7.42	18847					
		14	479		Westerbork 21.7.42	50406-50884
D 23.7.42	19312					
		127	134		Pologne	50885-51002
S 23.7.42	19319					
		13	411		Drancy 20.7.42	51003-51413
D 24.7.42	19717					
		173	91		Pologne, etc.	51414-51503
S 24.7.42	19635					
		11	791		Drancy 22 7.42	51504-52102
D 25.7.42	20415				div. nat.	52103-52115
		208	73	2	Slovacia	52116-52332
S 24.7.42	20278				div. nat.	52333-52367
		26	515		Westerbork 24.7.42	52368-52882
D 26.7.42	20767					
		71				
S 26.7.42	20696					
		28	370		Pithiviers 24.7.42	52883-53252
D 27.7.42	21038					
		167	69	1]		
S 27.7.42	20939			]		
		24		1]	div. nat.	52253-53325
D 28.7.42	20914			]		
		205	4	]		
S 28.7.42	20713					
		23	473		Westerbork 27.7.42	53326-53790
D 29.7.42	21163					
		100	31		div. nat.	53791-53829
S 29.7.42	21094					
		16	249		Pithiviers 27.7.42	53830-54078
D 30.7.42	21327					
		91				
S 30.7.42	21236					
		16				
D 31.7.42	21220					
		113	76		div. nat.	54079-54154
S 31.7.42	21183					
		32	270		Pithiviers 29.7.42	54155-54424
D 1.8.42	21421					
		98	166		Slovacia	54425-54590
S 1.8.42	21489					
		31	495		Westerbork 31.7.42	54591-55071
D 2.8.42	21953				div. nat.	55072-55085
		71				
S 2.8.42	21882					
		41	693		Pithiviers 31.7.42	55086-55778
D 3.8.42	22534					
		107	51	]		

S 3.8.42	22478			]		
		35		]	div.nat.	55779-55840
D 4.8.42	22443			]		
		100	11	]		
S 4.8.42	22354					
		38	480		div. nat.	55841-55907
D 5.8.42	22796				Westerbork 3.8.42	55908-56334
		82	67		div. nat.	56335-56387
S 5.8.42	22781					
		44	22		div. nat.	56388-56409
D 6.8.42	22759					
		78	446		Malines 4.5.42	56410-56855
S 6.8.42	23127					
		48				
D 7.8.42	23079					
		93	79		div. nat.	56856-56991
S 7.8.42.	23065					
		55	373		Beaune la Rolande 5.8.42	56992-57308
D 8.8.42	23383					
		121	91		div. nat.?	57309-57399
S 8.8.42	23353					
		70	315		Westerbrok 7.8.42	57400-57714
D 9.8.42	23598					
		98				
S 9.8.42	23500					
		80	63		div. nat.	57715-57777
D10.8.42	23483					
		219	128		Pithiviers 7.8.42	57778-57905
S 10.8.42	23902					
		56				
D11.8.42	23336					
		232	5		div. nat.	57906-57910
S11.8.42	23109					
		69	164		Westerbrok 10.8.42	57911-58074
D12.8.42	23204					
		205	11		div.nat.	58075-58085
S12.8.42	23010					
		44	140		Drancy 10.8.42?	58086-58225
D13.8.42	23106					
		213	306		Malines 11.8.42?	58226-58531
S13.8.42	23199					
		111				
D14.8.42	23088					
		206	102		????	58532-58633
S14.8.42	22984					
		63	152		Drancy 12.8.42	58634-56785
D15.8.42	23073					
		177	270		????	58786-59055

S15.8.42	23166					
		109	165		Westerbork	59056-59220
D16.8.42	23222					
		134	9		div.nat.	59221-59229
S16.8.42	23097					
		127	115		Drancy 14.8.42	59230-59344
D17.8.42	23085					
		157	225		Malines 15.8.42	59345-59599
S17.8.42	23183					
		92	5		div. nat.	59600-59604
D18.8.42	23096					
S18.8.42	23112				div.nat.	59605-59691
		275	87			
		115	319		Westerbork 17.8.42	59692-60010
D19.8.42	23112					
		220	33		div.nat.	60011-60043
Totaluri		**6507**	**13173**	**5**		

Pentru a da un exemplu de interpretare a acestor cifre, se vede că între seara lui 16 iulie şi dimineaţa lui 17 iulie 1942, convoiul din Westerbork din 15 iulie a sosit la Auschwitz, 601 bărbaţi din cadrul lui fiind înregistraţi la Birkenau, sub matricolele 47087-47687. In această perioadă au murit 30 de oameni în lagăr, ceeace produce schimbarea de cifre în apel 601 – 30 = 16848 – 16277 = 571. De notat că cei 601 oameni din convoiul din 15 iulie de la Westerbork formează aproape totalul oamenilor plecaţi în acest convoi, dacă sustragem băieţii sub 15 ani. Intrucât tabloul deportărilor din Westerbork comportă o coloană separată pentru « femei cu copii sub 15 ani », probabil că aceştia au rămas cu femeile.

Ne-am luat libertatea să corectăm două erori evidente în datele lagărului de bărbaţi Birkenau. Raportul CRN precizează că 43 de deţinuţi sunt morţi între seara lui 5 august şi 6 august, dar trebuie o cifră de 44 de morţi pentru ca aceasta să se acorde cu cifrele de apel şi cu totalul coloanei 3. De asemenea, raportul CRN precizează că convoiul din Malines, din 15 august, a primit matriculele 59 345-59 699, eroare clară ce a fost rectificată.

Creştera matricolelor coloanei 7 nu concordă în toate cazurile cu numerele figurând în coloana 4. Este vorba de majoritatea convoaielor sosite între 17 iulie şi 24 iulie, aceasta fiind de asemenea valabil pentru convoaiele ce au primit matricolele 56 856 -57 308. În toate celelalte cazuri, matricolele coloanei 7 concordă cu cifrele coloanei 4.

Dacă scădem copiii sub 15 ani din totalul bărbaţilor diverselor convoaie Westerbork, cifrele la care ajungem concordă în general cu numerele înregistrate în lagărul de bărbaţi Birkenau, deşi, din motive pe care le putem ghici, concordanţa nu este perfectă. Probabil că mici grupuri de deportaţi au fost adăugate convoaielor ce soseau. Acestea nu sunt înregistrate ca atare, plus că un anumit număr, din diverse motive, nu a fost acceptat la Birkenau, prizonierii respectivi fiind trimişi către o altă destinaţie. Cele mai mari diferenţe fără explicaţie comportă convoaiele Westerbork din 7 şi 10 august, din care lipsesc câte 100 de oameni la înregistrarea din Birkenau.

Fără a socoti unicul volum al registrului mortuar Birkenau, aceste date confirmă alegaţiile Raportului WRB, după care Auschwitz a traversat o mare epidemie în vara lui 1942, ceea ce a provocat o întrerupere a muncii. Această chestiune a fost de asemenea examinată în rapoartele CRN, dar desemnată sub numele registrului mortuar Auschwitz. Nu dispunem de alte date, pentru o perioadă ulterioară, care să pună în lumină o rată a mortalităţii atât de ridicată ca la Auschwitz, mortalitate din păcate deplorabilă începând cu 1942.

ANEXA D

Declaraţiile lui Jozef Kramer (Procesul Belsen)

Declaraţiile ce urmează au fost publicate în
Fyfe, editura The Belsen Trial

Prima declarație a lui Josef Kramer

M-am născut la 10 noiembrie1906, la München. Sunt căsătorit şi am trei copii. M-am angajat în SS în anul 1932. Nu aveam nicio pregătire, aşa că am fost repartizat cu serviciul într-un lagăr de concentrare. Nu am cerut acest gen de muncă. Când a izbucnit războiul, organizaţia SS a trecut sub comandament militar, iar eu am cerut să trec în serviciul activ, pentru că aş fi preferat lupta. Mi s-a spus însă că trebuie să fac munca la care am fost repartizat. Primul meu grad a fost cel de Unterscharführer; apoi am fost promovat Scharführer şi Oberscharführer, în 1934 şi 1935. Nu îmi mai amintesc datele.

Dachau. În 1936, eram în administraţia lagărului Dachau, comandant fiind Standartenführer-ul Loritz. In lagăr, nu erau decât prizonieri germani. Nu pot fi absolut sigur, dar, pe cât îmi amintesc, toţi prizonierii erau germani. Unitatea SS sau « trupa de gardă » [*Wachttruppe*] era din Bavaria de Nord. In lagăr nu erau decât prizonieri politici, delicvenţi şi anti-sociali. Anti-socialii sunt oameni precum cerşetorii şi ţiganii, care nu vor să muncească. Nu s-au făcut execuţii în lagăr. Singurul caz în care oamenii puteau fi ucişi era tentativa de evadare. In acest caz, santinela avea ordin să deschidă focul. Dacă se trăgeau focuri de armă cu ocazia unei tentative de evadare, poliţia făcea o anchetă. Am plecat din acest lagăr la începutul lui iunie 1937.

Sachsenhausen. De la Dachau am ajuns în lagărul de concentrare de la Sachsenhausen. Fusesem promovat ofiţer, Untersturmführer, în afara procedurii normale de cadre. Când am ajuns la Sachsenhausen eram deja în cadrele SS. Prizonierii de la Sachsenhausen aparţineau aceloraşi trei categorii ca cei din lagărul precedent. Comandantul lagărului era Standartenführerul Baranowsky. Nici în acest lagăr nu se executau sentinţe capitale.

Eram prea mic în grad ca să aflu tot ce se petrecea, dar am auzit din când în când că au fost uciși oameni cu ocazia tentativelor de evadare.

Mauthausen. Lagărul următor a fost cel de la Mauthausen, în Austria. Când am sosit în el, abia fusese terminat. Comandantul legărului era Standartenführerul Ziereis. La început aveam același grad ca mai înainte, apoi am fost promovat Obersturmführer, în ianuarie 1939, dacă nu mă înșel. Eram un fel de ofițer de administrație, la dispoziția comandantului. Toți prizonierii erau germani, cele trei tipuri menționate mai sus. Cei din ultimul tip, adică vagabonții și bate-câmpii de pe ulițe erau austrieci, mai ales, căci erau mulți acolo înainte ca Germania să ia Austria. Erau cam între 1 500 și 2 000 de prizonieri, toți bărbați. Aceste cifre cuprind și prizonierii jidani. Pe când eram acolo, era destul loc în lagăr pentru toți prizonierii. La data sosirii lor, prizonierii nu știau când vor pleca. Numai câțiva erau condamnați pe trei sau șase luni, majoritatea însă erau acolo pentru o perioadă nedeterminată. Încălcarea disciplinei era sancționată prin izolare, izolare cu apă și pâine sau muncă suplimentară dumineca. Prizonierii nu erau bătuți niciodată și nu cunosc cazuri când s-ar fi tras cu arma. Au fost cazuri de evadare, dar nu eram acolo când cu aceste tentative. Eram la birou, telefonul sună și una dintre santinele anunță că un prizonier a încercat să fugă. Datoria mea era atunci de a merge unde lucra prizonierul, pentru a vedea cum de a fost posibil să evadeze. Se prevenea poliția, dându-se semnalmentele evadatului. Potrivit instrucțiunilor, un prizonier nu avea dreptul să depășească o anumită linie. Dacă depășea această linie, santinela trebuia să facă trei somații cu cuvintele « Stai sau trag! », apoi să tragă primul foc în aer și abia al doilea pentru a ucide. Dificil de spus câte tiruri de acest fel vor fi fost pe când eram acolo pentru că a trecut destul timp de atunci. Cred că zece, până la cincisprezece persoane or fi fost împușcate, dar nu pot spune o cifră exactă. Toate cazurile în care s-a tras, făceau obiectul unui raport către autorități, la Mauthausen și la Linz. Orașul cel mai apropiat făcea ancheta. Dacă se trăgea în cineva sau dacă cel în care s-a tras murea, santinela era imediat pusă într-un fel de arest, dar nimeni nu a fost vreodată condamnat pentru a fi tras fără justificare. Majoritatea celor împușcați astfel erau delicvenți sau vagabonzi, cea mai mare parte a deținuților aparținând acestei categorii.

Decesele ce interveneau, aveau mai ales cauze naturale. Dacă cineva murea, trebuiau avertizați cei apropiați lui, precum și

autoritatea care l-a trimis în lagărul de concentrare. A fost o iarnă foarte grea, în care numărul deceselor a crescut, dar pe ansamblu erau foarte puţini morţi. Prizonierii locuiau în barăci de lemn, cu trei rânduri de paturi supra-etajate, de la 250 la 300 pe fiecare baracă. Pe când eram în acest lagăr, Obergruppenfürerul Eike, ce superviza toate lagărele de concentrare, a venit în vizită de trei sau patru ori, dar nu mai îmi amintesc datele. Nu existau prizonieri de război în acest lagăr. Cei câţiva prizonieri politici, care ne-au venit, nu au mărit prea mult numărul deţinuţilor. Erau mai toţi de naţionalitate austriacă. Membri ai vechiului guvern austriac sau ai partidului lui Schuschnigg nu aveam nici la Dachau, nici la Mauthausen. Eu conduceam birourile şi mă ocupam de scrisorile comandantului, tot ce sosea şi pleca. Ii citeam scrisorile şi el îmi dădea ordine pe care apoi le transmiteam diverşilor sub-comandanţi. În ce priveşte pedepsirea prizonierilor, puterile comandantului nu erau bine precizate, dar cred că putea să dea până la 21 de zile de arest. De altfel, el era singurul ce dispunea de puteri disciplinare. Nu ştiu care era numărul de prizonieri când am plecat, în 1940, dar lagărul era plin. Efectivele erau înregistrate zilnic, dar nu mai îmi amintesc acum numărul lor. Unii prizonieri erau trimişi în alte lagăre. Aceste transferuri se efectuau nu după tipul prizonierului ci după genul de muncă ce trebuia prestată şi după profesiile disponibile. Pe când eram acolo, câteva persoane au fost eliberate. Nu îmi amintesc dacă era vorba de prizonieri politici sau de alte categorii, dar îmi amintesc că pentru aniversarea lui Hitler din 20 aprilie 1940, am văzut vreo cincizeci de prizonieri în curte, care urmau să fie eliberaţi.

Auschwitz. Am sosit la Auschwitz în mai 1940. Trăiam afară din lagăr, într-un sat, cu familia. Aveam birou în lagăr, unde lucram în timpul zilei. Comandantul lagărului era Obersturmführerul Höss, iar eu eram locţiitorul lui. Nu ştiu cam câţi membri număra personalul lagărului când am sosit. Cea mai mare parte dintre prizonierii de la Auschwitz erau deţinuţi politici, de naţionalitate poloneză. Nu erau prea mulţi când am sosit în lagăr, pentru că acesta abia fusese construit. Tot ce era când am plecat, patru luni după sosire, erau clădiri din piatră, construite de polonezi. Bărbaţi, femei şi vite trăiau în barăci de lemn. Clădirile din piatră erau goale. Vechii locatari ai clădirilor din lemn se mutaseră. Când am început, personalul se limita la mine însumi şi un secretar. Nu aveam decât o companie SS pentru pază. Nu îmi amintesc numele companiei, dar o numeam « compania de pază a lagărului de

concentrare Auschwitz ». Această companie nu avea număr de cod poştal la armată. Ofiţerul în gradul cel mai înalt era comandantul lagărului, după el venind comandantul companiei de pază, Obersturmführerul Plorin. In afară de comandantul companiei, nu mai era nici un ofiţer. Plutoanele erau comandate de plutonieri. Asta se mai schimba, funcţie de împrejurări. In afara comandantului de lagăr, de mine însumi, de secretar şi de compania SS, nu mai era nimeni. Al doilea secretar a sosit mai târziu. Mai erau vreo 40 sau 50 de SS care nu aparţineau companiei de pază, îndeplinind funcţii administrative în legătură cu bucătăriile, barăcile, etc.

Nu ştiu care era numărul prizonierilor din acest lagăr. Puteau fi cam între 3 000 şi 4 000, dar nu garantez. Untersturmführerul Meyer conducea administraţia. Nu reuşesc să-mi amintesc prenumele lui, căci totdeauna m-am ţinut departe de ceilalţi. Motivul este că aveam familia cu mine. Era un medic, cred că se numea Potau. Venea din Silezia de Nord. Apoi a murit, nu îmi aduc aminte prea bine. Mai era un Untersturmführer, îl chema Meier (sau Mayer) şi se ocupa de prizonieri. Cred că prenumele lui era Franz. Comandantul dădea ordine ofiţerului SS, camandantul gărzii. Ordinele veneau de la instanţa superioară SS, care era Wirtscaftsverwaltungshauptamt SS (Birou principal de administraţie economică), Amtsgruppe D, Berlin, Oranienburg.

Gestapoul din Katovice ne prevenea de sosirea prizonierilor. În anumite cazuri, prizonierii erau aduşi de poliţişti obişnuiţi, care le aduceau şi dosarele. În cea mai mare parte a timpului, prizonierii soseau prin convoaie cu trenul, la gara Auschwitz, unde mergeam cu maşinile, să-i luăm în primire. Toţi prizonierii erau bărbaţi. Gestapoul nu interoga pe nimeni în lagăr. Toate interogatoriile aveau loc înainte de sosirea în lagăr. Reprezentantul poliţiei din administraţia lagărului se ocupa de delicvenţii contra cărora deja erau deschise unele proceduri. Nu îmi aduc aminte de numele lui. Nu a rămas decât foarte puţin timp, fiind înlocuit de un altul. Când prizonierii soseau, unii erau foarte sănătoşi, alţii nu. Niciunul nu dădea însă semne de inaniţie sau tratament inuman. Cred că pe vremea când eram acolo nu exista un arest sau o « zarcă », pentru pedepsirea disciplinară a prizonierilor. După cum am spus însă, lagărul nu era decât la începuturile sale. Regulile ce se aplicau prizonierilor politici germani s-au aplicat tuturor prizonierilor germani, polonezi sau ruşi. Nu se făcea nicio diferenţă. Una din clădirile din piatră a fost transformată în spital. Era o clădire de

piatră, la fel ca celelalte. Alături de medicul pe care l-am menţionat mai era unul dintre deţinuţi, printre care erau mulţi medici şi studenţi în medicină. Atribuţiile mele nu îmi permiteau să dau ordine echipei medicale, medicii depinzând direct de comandant. Rata mortalităţii era de aproximativ 1% vara, poate 1,5%, o medie săptămânală. Erau morţi naturale, datorate sănătăţii proaste încă de la sosire. Medicul lagărului întocmea rapoarte, pe care, în calitatea mea de locţiitor, le vedeam şi eu. In medie, primeam cam treizeci de astfel de rapoarte pe săptămână. Prizonierii morți erau incineraţi. Unii prizonieri lucrau la crematorii, sub ordinele gardienilor. Cenuşa morţilor era expediată familiilor, dacă acestea o solicitau.

Cât timp am fost acolo au avut loc foarte puţine eliberări, care pentru prizonierii politici trebuiau autorizate de către Gestapoul din Berlin. Pentru prizonierii de drept comun, autorizaţia eliberării era eliberată de către poliţie. Filiala Gestapo care se ocupa de lagăr era Cartierul general departamental de la Katowice. Nu ştiu să mai fi fost un cartier general intermediar între cel din Katowice şi cel din Berlin. Funcţionarii Gestapo erau fie îmbrăcaţi civil, fie în uniformă banală, fără nimic distinctiv. Unii purtau o insignă SD [Serviciu de siguranţă], deşi SD-ul şi Gestapoul erau două lucruri diferite. Ordinele mele veneau de la SS, ca şi pentru comandantul lagărului. Poliţia Gestapo se ocupa de prizonierii politici din interiorul lagărului. Orice pedeapsă corporală trebuia autorizată de către Berlin. Autorităţile lagărului nu puteau ordona nicio pedeapsă corporală. La început, pedepsele corporale erau administrate de către Gardieni, Mai târziu însă, acest lucru a fost interzis de către Berlin, prizonierii trebuind să-şi administreze ei înşişi pedepsele de acest fel. Nu ştiu de ce acest ordin a venit de la Berlin-Oranienburg, semnat de Gruppenführerul Glüks.

Dachau. Intre 15 şi 20 noiembrie 1940, m-am întors la Dachau. Până atunci fusesem folosit la munca de birou, întâi ca secretar, apoi ca locţiitor sau adjunct, iar acum urma să mă familiarizez cu munca în raport direct cu prizonierii. Trebuia să mă formez spre a deveni *Lagerführer* [şef de lagăr]. Transferul meu fusese autorizat de organizaţia centrală SS de la Berlin. Când am sosit la Dachau, lagărul era în perfectă ordine şi consta în 30 sau 32 de clădiri din lemn pentru găzduirea prizonierilor, a spitalului, etc. Fiecare baracă adăpostea între 300 şi 350 de oameni. Numărul total al prizonierilor era între 13 000 şi 14 000 oameni. Pentru paza acestora existau trei companii SS, fiecare având între 120 şi 150 de oameni. Ofiţerii companiilor de gardă, nu erau profesionişti SS, ci oameni de

diverse meserii şi profesii, încorporaţi în armată şi detaşaţi la SS, care îi folosea în lagărele de concentrare. Nu ei ceruseră acele posturi. Ei îşi primeau ordinele de la comandantul lor, care le primea pe ale sale de la Berlin-Oranienburg. Comandantul Lagărului era Obersturmführerul SS Piorkozski. Rangul imediat inferior era acela de Lagerführer, deţinut de Hauptsturmführerul Eill. Nu îmi mai amintesc prenumele acestuia. Mai era un ofiţer care conducea administraţia, Hauptsturmführerul Wagner. Apoi erau trei comandanţi de companie, ale căror nume nu mi le amintesc.

Toţi prizonierii erau bărbaţi, delicvenţi şi prizonieri politici, ca mai înainte, la care se adăugaseră un nou tip, polonezii şi ruşi făcuţi prizonieri de război, care fuseseră afectaţi la anumite munci, de exemplu în ferme agricole. Printre aceştia, mulţi erau autori ai unor delicte minore precum tentativă de evadare sau refuz de a munci, pentru care ajunseseră în lagăr de concentrare. Prizonierii de război fuseseră aduşi în lagărul de concentrare întrucât comiseseră aceste delicte sau altele în lagărele de prizonieri. Pe vremea aceea nu erau decât prizonieri ce veneau de pe Frontul de Est, adică polonezi şi ruşi. Mi se spune că războiul cu Rusia nu a izbucnit decât în iunie 1941, în vreme ce eu am plecat în aprilie 1941. Dacă este aşa, inseamnă că am amestecat cu Auschwitz. Am fost acolo doar ca un fel de stagiar, nu avem nicio obligaţie în legătură cu organizarea lagărului. Nu îmi amintesc de tentative de evadare. Nu îmi amintesc nici de rata mortalităţii, pentru că nu aveam nimic de-a face cu asta. Ştiu însă că era un foarte bun lagăr.

Exista o fabrică de mobilă, unde prizonierii lucrau ca dulgheri şi tâmplari, în vreme ce alţii erau croitori sau cizmari. Prizonierii nu erau autorizaţi să iasă din lagăr decât în cazuri excepţionale, de exemplu pentru munca în grădini. Câtă vreme am fost acolo, în fiecare săptămână soseau între patruzeci şi cincizeci de prizonieri noi. Erau puţine transferuri, iar eliberări şi mai puţine. Noii prizonieri veneau de la Gestapoul din München. Dacă aceştia erau de drept comun, atunci veneau de la poliţie, tot din München. Sub conducerea administraţiei, diverse grupuri vizitau lagărul de două sau de trei ori pe săptămână. Aceste grupuri erau formate mai ales din străini eminenţi, oameni de stat şi politicieni din ţările aliate Germaniei. Niciun înalt demnitar german nu a vizitat lagărul.

Natzweiler, din aprilie 1941 până la 10 sau 15 mai 1944. Am fost numit Lagerführer la Natzweiler şi promovat comandant de lagăr în octombrie 1942. Am fost avansat la gradul de

Hauptsturmführer, înainte de a fi numit comandant de lagăr. La sosirea mea în lagăr, comandantul acestuia era Sturnbannführerul Hüttig. Administraţia era condusă de Obersturmführerul Faschingbauer, iar medic era Obersturmführerul Eiserle. Comandantul companiei de gardă era Obersturmführerul Peter. Personalul administrativ se compunea din 20 de persoane la început şi 70 sau 75 la sfârşit. Este vorba de un lagăr foarte mic. Când am ajuns, încă nu erau prizonieri, întrucât lagărul abia fusese construit. Când am plecat, în mai 1944, erau între 2 500 şi 3 000 de prizonieri, repartizaţi în cele trei categorii obişnuite : politici, anti-sociali, drept comun, iar mai târziu prizonierii de război polonezi sau ruşi, care comiseseră delicte minore încercând să evadeze sau refuzând să muncească. De asemenea, erau câteva sute de prizonieri din Luxemburg. Nu pot spune cu certitudine dacă erau sau nu şi prizonieri francezi. Prizonierii soseau cu documente de identitate, unde era trecută şi naţionalitatea lor. Nu îmi amintesc detaliile întrucât nu mă ocupam de hârtii eu însumi. Acei oameni nu veneau direct în lagărul meu ci proveneau din alte lagăre de concentrare. Nu pot deci spune de ce erau ei acolo, dar pe câte ştiu nu puteau să aparţină decât celor trei tipuri de care am vorbit.

In orice caz, nu am nicio amintire de faptul că unii prizonieri ar fi fost cedaţi pentru experienţele medicale ale unui medic din Strasburg. Nu îmi amintesc de profesorul Pickard din Strasburg. Este absolut imposibil ca astfel de experienţe, pe orice fel de prizonier, să fi putut fi practicate fără să o ştiu, Cele două funcţiuni ale mele, lagerführer şi comandant de lagăr, mă obligau să ştiu astfel de lucruri. Obergruppenführerul Glücks, din ministerul de la Berlin, a venit de două ori în inspecţie, la începuturile lagărului, prima dată în vara lui 1941 şi a doua oară în primăvara lui 1942. Vizita Gruppenführerului Pohl a avut loc la sfârşitul lui aprilie sau începutul lui mai 1944. Singurul lucru care l-a interesat pe Glücks a fost numărul de prizonieri politici şi de anti-sociali. Străinii contau ca prizonieri politici. Glücks nu m-a întrebat de naţionalitatea prizonierilor. Nu am cunoştinţă de prizonieri britanici deţinuţi la Natzweiler. Niciodată nu am văzut un document al lagărului care să indice că unul dintre prizonieri ar fi fost de naţionalitate britanică.

Situat pe vârful unui deal, lagărul era compus din 15 barăci de lemn, fiecare dintre acestea putând adăposti până la 250 de persoane. Biroul meu era tot acolo. Locuiam însă în sat, la picioarele dealului, împreună cu familia mea. Toţi ofiţerii erau

căsătoriţi şi trăiau în sat, cu familiile lor. Imi amintesc de o schimbare de personal : Obersturmführerul Peter, care comanda compania de gardă, a fost transferat şi înlocuit de un alt Obersturmführer, numit Meier. Nu cunosc niciunul dintre Rottenführer-ii ce erau acolo. In lagăr exista un crematoriu, iar rata mortalităţii depindea de anotimp. Vara erau cam 7-8 decese pe săptămână, iar iarna între 15 şi 18. Toţi mureau de moartea lor naturală. Urmam aceeaşi procedură ca în toate celelalte lagăre descrise aici, pentru informarea familiilor şi a autorităţilor ce îi trimiseseră în lagăr.

In toată echipa nu exista decât un singur ofiţer cu sănătatea, Obersturmführerul Eiserle şi patru sau cinci infirmieri (germani). Ofiţerul cu sănătatea era asistat de către medici şi studenţi în medicină dintre prizonieri. Multe persoane de peste 50 de ani mureau din cauze naturale, de exemplu boli de inimă. Faţă de alte lagăre, rata mortalităţii era foarte joasă. Mă duceam adesea în sala de operaţii şi medicul îmi dădea explicaţii despre diversele probleme de acolo, de exemplu furniturile medicale. Intrucât însă erau multe cuvinte în latină, nu prea înţelegeam despre ce era vorba. Medicul nu s-a plâns niciodată de lipsa furniturilor medicale. Două barăci fuseseră rezervate spitalului, una pentru spitalul propriuzis şi alta pentru prizonierii cu probleme generale de sănătate sau pur şi simplu slăbiţi. Veritabilul spital cuprindea între 60 şi 75 de paturi. Chirurgul putea face mici intervenţii, dar nu operaţii în stil mare. Pentru operaţiile importante, oamenii erau trimişi la Strasbourg. Se semna un document când persoana pleca, și la întoarcere se semna din nou. Rata mortalităţii era înscrisă în registrele lagărului.

Cât am fost acolo, au avut loc cam 20 sau 25 de tentative de evadare, zece prizonieri dintre cei ce încercau să evadeze fiind împuşcaţi. Cei opt sau nouă, care au fost prinşi, au primit între 14 şi 21 de zile de carceră, funcţie de vârsta şi de condiţia lor fizică. In patru sau cinci cazuri din douăzeci, aceştia au fost biciuiţi sau bătuţi. Vinovatul primea zece sau cincisprezece bice, cu aprobarea Lagerführerului şi sub supravegherea medicului lagărului. Când am fost Lagerführer, aprobam eu însumi. În general, când se aplicau pedepse corporale, numărul de lovituri de bici varia între cinci şi douăzeci şi cinci. Numărul acesta era fixat prin ordin de la Berlin şi nu putea trece peste douăzeci şi cinci. Medicul trebuia să fie prezent în momentul pedepsei. Nu îmi amintesc de cazuri în care prizonierul ar fi fost incapabil să îşi suporte pedeapsa şi ar fi

leşinat. Dacă aşa ceva se întâmpla, datoria medicului era să intervină, căci de aceea era el acolo. Se foloseau bastoane din lemn ordinar, lungi de aproximativ un metru şi groase precum degetul cel mare. Ele erau dintr-un lemn solid, de prin păduricele din jurul lagărului. Pedeapsa era administrată de un alt deţinut, care era tras la sorţi, aceasta petrecându-se în felul următor : prizonierul îmbrăcat era lungit pe o masă, loviturile se aplicau pe partea posterioră, peste veşminte. Nu am avut niciodată dificultăţi cu prizonierii ce trebuiau să administreze pedeapsa. Ei primeau un ordin, pe care îl executau. Dacă ar fi refuzat să execute ordinul, nu aş fi putut să-i pedepsesc pentru acest refuz. Ordinul de la Berlin spunea că atâtea lovituri trebuie administrate de către un alt prizonier, fără să spună ce trebuie făcut cu cel ce refuză să bată pe unul dintre camarazii săi.

Nu exista o regulă fixă cu privire la faptele pentru care se aplicau pedepse corporale. Comandantul era acela care propunea şi cerea aprobarea Berlinului pentru aplicarea unei astfel de pedepse. Cererea către Berlin trebuia să specifice genul de delict comis şi ce alte pedepse a primit cel în cauză pentru eventuale delicte anterioare. Scrisoarea aceasta trebuia semnată de comandant. Genul de delicte pentru care ceream aprobarea de aplicare a unei pedepse corporale era că « prizonierul a furat de trei sau patru ori mâncarea altor prizonieri », murdărie, nesupunere, agresiune contra unui gardian. Primul lucru ce se petrecea când un evadat era prins şi readus în lagăr, era o anchetă a poliţiei judiciare, pentru a se afla dacă evadatul a comis crime sau delicte înainte de a fi prins. Apoi evadatul era adus în faţa comandantului care, fără proces, ordona pedeapsa. Fiecare caz de evadare se semnala la Berlin. Prinderea evadatului era semnalată şi ea. Comandantul putea aplica celui evadat o pedeapsă de până la 21 de zile de carceră, fără să ceară aprobarea Berlinului. Pedepsele corporale nu se puteau însă aplica fără aprobarea Berlinului. Fiecare membru al gărzii îşi avea puşca sa, iar turnurile de pază erau prevăzute cu mitraliere. Soldaţii de pază nu aveau decât armele lor regulamentare, biciul, bâtele, bastoanele fiind interzise.

Prizonierii sosiţi în grup erau instalaţi în aceeaşi baracă. La nevoie, erau împărţiţi în categoriile cunoscute : politici, anti-sociali şi drept comun, niciodată însă după naţionalitate. Nu exista un regulament precis în acest sens. Era vorba mai curând de un obicei. Cele trei categorii nu erau grupate numai în ce priveşte locuinţa. Oamenii munceau împreună, mâncau împreună, vorbeau între ei.

La început, prizonierii lucrau numai în interiorul lagărului. Apoi a fost deschisă o carieră alături de acesta. De asemenea, exista un atelier pentru demontarea motoarelor de avion şi recuperarea pieselor ce puteau încă servi. Cincisprezece sau douăzeci de prizonieri au fost eliberaţi pe când eram acolo. Ordinul de eliberare venea de la Berlin. Nu cunosc motivele. Toţi cei eliberaţi erau prizonieri politici, de naţionalitate germană.

Lagărul era înconjurat de sârmă ghimpată de trei metri înălţime. In fiecare colţ al lagărului erau turnuri de pază prevăzute cu mitraliere. Exista un rând de sârmă ghimpată după care patrulau santinelele, apoi un alt rând de sărmă ghimpată. La început, firele nu erau electrificate, pentru că nu aveam curent. Apoi însă, când am avut curent, începând cu 1943, sârma ghimpată a fost pusă sub tensiune. Pe atunci eram comandant. Două luni înainte să părăsesc lagărul, ne-au sosit opt sau nouă câini pentru a-i ajuta pe gardieni. Îi utilizam mai ales la carieră, pentru a-i împiedica pe prizonieri să evadeze. Gardienii supravegheau şi câinii şi oamenii. Imi amintesc de două cazuri de prizonieri ce au încercat să evadeze de la carieră. Nu îmi amintesc să se fi tras după ei. In timpul sejurului meu de trei ani, nu am avut decât două cazuri de evadare de la carieră, când s-a tras asupra celor ce voiau să fugă. După cum am spus, celelalte opt cazuri de prizonieri ce au încercat să evadeze, s-au produs chiar în lagăr, nu la carieră.

Singurul caz de spânzurare a avut loc în vara lui 1943, din ordinul Berlinului. Doi agenţi Gestapo au adus un prizonier în lagăr şi mi-au arătat un ordin semnat de cineva la Berlin, zicând că acest om trebuia adus la mine în lagăr şi spânzurat. Nu îmi amintesc cine semnase ordinul. Am desemnat atunci doi prizonieri pentru a face execuţia. S-a construit un eşafod în lagăr şi execuţia a avut loc în prezenţa mea. Persoanele prezente erau : medicul lagărului (Obersturmführerul Eiserle), care a certificat că moartea s-a produs prin spânzurare, cei doi agenţi Gestapo care au adus prizonierul, cei doi prizonieri care au executat sentinţa şi eu însumi. Nu îmi amintesc numele prizonierului. Cred că era de naţionalitate rusă. Nu pot să-mi amintesc numele lui pentru că niciodată nu a figurat în registrele mele. A fost adus exact pentru a fi spânzurat. Este absolut imposibi ca alte execuţii să fi avut loc pe timpul cât am fost comandant. Ceilalţi prizonieri nu au fost aliniaţi pentru a asista la execuţie. Nu a avut loc nicio altă execuţie prin împuşcare sau altfel, din ordinul Berlinului. Nu am auzit niciodată vorbind de celule speciale, strâmte, unde oamenii ar fi fost spânzuraţi de mâini. Nu

exista o clădire specială pentru prizonierii pedepsiţi cu un număr de zile de arest, nu exista carceră. Este absolut imposibil ca cineva să fi fost executat prin spânzurare de braţe, fără ca eu să o ştiu. Singura închisoare utilizată contra celor ce încălcaseră codul disciplinar al lagărului era o baracă la fel ca celelalte, separată printr-un gard de sârmă ghimpată.

Toţi prizonierii lagărului erau bărbaţi. Nu am auzit niciodată vorbind de un prizonier numit Fritz Knoll. Nu a fost şef de echipă, dar ar fi putut fi prizonier. Nu îmi amintesc de numele lui. Dacă cineva murea în timpul lucrului, s-ar fi făcut un raport şi l-aş fi văzut. Nu îmi amintesc de un astfel de incident. Cazul unui prizonier mort la muncă sau din altă cauză, făcea obiectul unui raport către birou, apoi trimis de birou celui însărcinat cu ancheta criminală, care îl retrimitea comandantului. Comandamentul şi controlul pe care le exercitam asupra a tot ce se petrecea în lagărul Natzweiler erau atât de complete iar administraţia primea ordine atât de precise încât execuţia unui prizonier fără să o ştiu, pe timpul cât am fost comandant, era o totală imposibilitate.

Numai SS-ul avea dreptul să inspecteze lagărul. Nimeni altcineva nu se putea apropia, inclusiv ofiţerii armatei, care nu aveau voie să intre în niciun lagăr de concentrare. Intr-un lagăr de concentrare, nu se putea pătrunde fără autorizaţia comandamentului general SS de la Berlin. Personalul serviciului de securitate (SD) nu putea nici el intra într-un lagăr fără permisiunea Berlinului. Afară de Gruppenführerul Glücks şi de Obergruppenführerul Pohl, din partea ministerului de la Berlin, nimeni nu a vizitat lagărul pe timpul celor doi ani cât am fost comandant. In afara acestor vizite, nu am avut pe nimeni căruia să dau socoteală, afară de superiorii din Berlin, pe hârtie. Nu îmi amintesc de nimic special privind vizita Obergruppenführerului Pohl, la începutul lui mai 1944. A venit să inspecteze lagărul şi a controlat totul cu mare atenţie.

In perioada când am fost Lagerführer, am primit *Kriegsverdienstkreuz* (clasa a II-a). Nu a existat nici un motiv special pentru această decoraţie. Mi s-a decernat, la propunerea comandantului, pentru că am fost vreme de doi ani Lagerführer în acest lagăr. De asemenea, am primit *Kriegsverdienstkreuz* (clasa I-a), în ianuarie 1945. Tot timpul petrecut la Natzweiler am fost responsabilul lagărului. Când am plecat, am transferat aceste competenţe succesorului meu Sturmbannführerul Hartjenstein. Transferul s-a petrecut în biroul meu şi i-am dat în primire întregul

lagăr. Registrele nu au fost transmise formal succesorului meu, ele nu au fost menţionate.

Auschwitz, 10 [sau] 15 mai 1944 până la 29 noiembrie 1944. Auschwitz a fost un lagăr enorm, de care au aparţinut multe lagăre mici din regiune. Intrucât responsabilitatea întregului lagăr era prea mare pentru un singur om, aceasta era împărţită, iar eu am fost pus în fruntea unei părţi din lagăr. Eram comandantul acestei părţi, dar în acelaşi timp subordonat comandantului suprem al lagărului, superiorul meu ierarhic, astfel că funcţia mea era mai curând aceea a unui lagerführer, deşi titlul meu era acela de comandant. In partea ce mi-a fost încredinţată se găsea spitalul şi un lagăr agricol ce avea o suprafaţă enormă de mai multe mii de hectare. Numărul de prizonieri de care mă ocupam direct a oscilat între 15 000-16 000 şi 35 000-40 000, bărbaţi şi femei.

Erau cam între 350 şi 500 de morţi pe săptămână. Rata mortalităţii era mai mare la bărbaţi, întrucât grosul celor ce soseau din lagărele de muncă era format mai ales din bolnavi. Când vorbesc de rata mortalităţii la Auschwitz, vreau să spun că toţi aceşti oameni mureau de moarte naturală, adică de boală sau de bătrâneţe. Rata mortalităţii era un pic superioară normalei pentru că în lagărul meu soseau oameni din alte lagăre, care erau deja bolnavi. După mine, singura cauză a unei rate mai ridicate a mortalităţii, din toate lagărele, nu numai de la Auschwitz, faţă de închisorile civile, este că prizonierii din lagăre trebuiau să muncească, în vreme ce în închisorile civile nu se munceşte.

La Auschwitz, prizonierii plecau la muncă la 5 dimineaţa şi se întorceau seara la ora 8, sau chiar mai târziu. Se lucra şapte zile pe săptămână, duminica numai până la orele 13, 14 sau 15. Era o muncă agricolă. Totul se făcea de către prizonieri. Lagărul în întregul lui avea cam 90 000 sau 100 000, cifre ce reprezintă o estimare. Superiorul meu, comandantul întregului Auschwitz era Obersturmbannführerul Höss. In lagăr erau bărbaţi, femei şi copii. Majoritatea prizonierilor ce depindeau direct de mine erau din Est, adică polonezi şi ruşi. Nu am motive să cred că ar fi fost prizonieri de război între ei, deşi ar fi putut să fie fără ca eu să o ştiu. Pe cât îmi aduc aminte, nu erau prizonieri britanici. Cred că aceştia erau în lagărul Sachsenhausen şi într-un alt lagăr, lângă Hamburg, ce se numea Neuengamme. Este posibil să fi avut francezi în lagărul meu, dar nu o pot spune cu certitudine. Printre prizonieri erau mai multe femei decât bărbaţi.

Pentru paza lagărului aveam trei companii SS. Unii gardieni erau din Waffen SS. Organizația SS folosea femei ca gardiene. Existau cam 420 de gardieni SS bărbaţi şi 40 până la 50 gardiene SS femei. Cei ce lucrau în afara lagărului, pe câmp, bărbați sau femei, erau invariabil supravegheaţi de către bărbaţi. Gardienele nu lucrau decât în interiorul lagărului. Intregul lagăr dispunea de 10 până la 14 medici, dintre care doi erau detaşaţi în sectorul meu de lagăr. Exista un spital în fiecare parte a lagărului, cel mai mare fiind chiar în sectorul meu. Nu pot spune exact câte paturi erau în acest spital. Asta depindea de cum apropiam paturile între ele.

Prizonierii locuiau în barăci din lemn şi dormeau în paturi suprapuse pe trei nivele. Bărbaţii erau separaţi de femei, iar copiii erau cu mamele lor. Cuplurile erau separate. In total, erau cam 150 de barăci, lagăr de bărbaţi şi lagăr de femei inclusiv. Pentru bărbaţi erau cam 80 sau 90 de barăci, iar pentru femei cam 60. Intre 25 şi 30 de barăci erau folosite ca spitale. Lagărul era încă la începuturile sale, fiind prevăzută mărirea lui considerabilă.

Toţi prizonierii care mureau erau incineraţi. Nu exista serviciu religios pentru cei morţi. Erau incineraţi şi atât. Cremaţiunea se făcea de către prizonieri. Tot ce aveam de făcut de făcut, în caz de deces, era să previn pe Obersturmbannführerul Höss, care apoi se ocupa el. Eu nu aveam administraţie la Auschwitz. Prizonierii nu erau recunoscuţi decât prin numărul lor matricol. Nu trebuia să mă ocup nici de pedepse. Höss se ocupa şi de asta. Când am ajuns la Auschwitz, nu existau pedepse corporale pentru femei. Am auzit însă, şi se vorbea peste tot în lagăr, că mai înainte ar fi fost pedepse corporale pentru femei, care acum erau abolite. Singurul fel în care am aflat că aceste pedepse nu erau autorizate pentru femei a fost această conversaţie. Nu-mi amintesc cu cine am avut-o. Dacă se întâmpla ca o femeie să comită un delict pentru care un om ar fi fost bătut, trebuia să spun gardienelor că femeilor nu li se poate administra nici un fel de pedeapsă corporală. Singura autoritate pe care m-aş fi sprijinit ar fi fost această discuţie avută la puţin timp după sosirea mea. Chiar dacă pedeapsa corporală pentru femei ar fi fost permisă, tot nu aş fi practicat-o niciodată, întrucât acest lucru mi se pare inconcevabil. Pedeapsa pentru femeile ce comiteau delicte pentru care bărbaţii ar fi fost bătuţi, era transferul în alt comandou de muncă, unde trebuia lucrat mai mult, după un orar prelungit.

Când Berlinul cerea mână de lucru, prizonierii trebuiau să defileze prin faţa medicului. Am asistat adesea la aceste defilări,

dar nu totdeauna. Prizonierii treceau prin faţa medicului fără să se dezbrace. Aşa se decidea dacă bărbatul sau femeia sunt capabili de muncă. Dacă un bărbat trebuia examinat pentru a şti dacă poate suporta o pedeapsă corporală, atunci se făcea un examen medical adevărat. Motivul pentru care nu se putea proceda la un veritabil examen medical pentru determinarea capacităţii de muncă a prizonierilor era că cererea de braţe de muncă era urgentă şi privea mii de persoane, a căror examinare medicală ar fi cerut mai multe săptămâni. Această metodă pentru selecţionarea celor buni de muncă era cât se poate de normală şi se practica în toate lagărele de concentrare.

Au fost cinci sau şase cazuri de oameni ce au încercat să evadeze, cât timp am rămas la Auschwitz. Anumiţi prizonieri au reuşit să evadeze. In sectorul meu, nici un prizonier nu a fost ucis în timpul unei tentative de evadare. De asemenea, nici un prizonier nu a fost biciuit. Nu a existat nici un fel de execuţie în sectorul meu, nici împuşcare, nici spânzurare, nimic. Făceam inspecţii frecvente. Când un prizonier murea, numai medicul se putea pronunţa cu privire la cauza decesului. Medicii însă se schimbau necontenit. Unul din aceşti medici era Hauptsturmführerul Mengele. Circulând în lagăr în calitate de comandant, am inspectat corpurile celor morţi de moarte naturală. Cei ce mureau peste zi, erau depuşi într-o clădire specială, numită morgă, de unde, seara, erau duşi la crematoriu cu camionul. Cadavrele erau încărcate şi descărcate din camion de către prizonieri, care de altfel îi şi dezbrăcau, înainte de a fi arşi. Veșmintele erau curăţate şi redustribuite acolo unde nimeni nu murise de boli infecţioase. În cursul inspecţiilor mele, nu am văzut niciodată pe cineva mort din cauza violenţei fizice. Când un prizonier murea, medicul trebuia să certifice ora şi cauza decesului, să indice detaliile bolii. Medicul semna un certificat, pe care îl trimitea biroului central din lagăr. Certificatele acestea nu treceau prin mâna mea. Cei doi medici lucrau în fiecare zi, de la opt dimineaţa la opt sau nouă seara. Ei făceau toate eforturile posibile pentru a menţine prizonierii în viaţă. Se utilizau medicamente, dar şi fortifiante sau întăritoare. Doi medici diferiţi luau în primire sectorul meu în fiecare zi. Imi amintesc foarte bine de unul dintre ei, pentru că a rămas cel mai mult în sectorul meu, unde era de pe vremea lui Hartjenstein, comandantul care m-a precedat. Nu ştiu cât timp a rămas acolo. Numele lui era Hauprsturmführer Mengele, după cum am mai spus.

Sârma ghimpată din jur era electrificată şi nu utilizam câinii decât în afara lagărului, pentru paza prizonierilor repartizaţi la munci agricole. Nu am văzut niciodată vreun raport despre prizonieri ce ar fi fost îngrijiţi medical din cauza muşcăturilor de câine. Niciun interogatoriu nu se făcea în lagăr şi nu am interogat niciodată pe cineva cât am fost comandant. Mi s-a întâmplat să trimit oameni pentru a fi interogaţi de cel încărcinat cu ancheta criminală. In acest caz, prizonierii mergeau la biroul central al lagărului, apoi erau readuşi, după interogatoriu. Nu ştiu cine îi interoga. Sunt la curent cu alegaţiile vechilor prizonieri de la Auschwitz cu privire la existenţa unei camere de gazare, execuţii în masă, şedinţe de biciuire, cruzimi ale gardienilor, afirmaţii că aş fi fost prezent în timpul unor astfel de evenimente, că aş fi avut cunoştinţă de ele. Nu pot să spun decât că toate acestea sunt false în întregime.

Belsen, 1 decembrie 1944 până la 15 aprilie 1945. La 29 noiembrie 1944 am fost la Oranienburg, Berlin, pentru a-mi face raportul în faţa Gruppenführerului Glücks. Acesta era şeful *Amstgruppe* D, ofiţer responsabil cu organizarea tuturor lagărelor din Reich. El era subordonat Obergruppenführerului Pohl, şeful *Wirtscaftsverwaltungshauptamt* SS (Biroul central al administraţiei economice SS). Gradul acestuia era echivalent cu cel de general de armată. Gruppenführerul Glücks mi-a spus : « Kramer, veţi merge comandant la Belsen. Acolo sunt o grămadă de prizonieri jidani, pe care vom încerca să îi schimbăm ». Abia mai târziu, când eram deja la Belsen, am înţeles că aceşti prizonieri jidani se schimbau pe nemţii din străinătate. Primul schimb a avut loc între 5 şi 15 decembrie 1944 sub direcţia şi supravegherea personală a unui funcţionar venit special de la Berlin. Nu îmi amintesc numele lui. Gradul lui era « *Regierungs-Rat* ». Primul convoi era cam de 1 300-1 400 de prizonieri. Glücks îmi spusese deja la Berlin : « Intenţia este de a transforma Belsenul în lagăr pentru prizonierii bolnavi. Acest lagăr va primi toţi prizonierii şi toţi deţinuţii bolnavi, din toate lagărele de concentrare din Germania de Nord şi Nord-Vest, plus cei ce sunt bolnavi dintre prizonierii ce lucrează în intreprinderile industriale sau în altele ». El vorbea de *Arbeitseinsatzstellen*, termen ce desemnează prizonierii trimişi să lucreze la ţărani sau în uzine, mine de cărbuni sau cariere şi pentru care lagăre speciale fusesră instalate în locurile respective. Intreprinderile erau obligate să îi cazeze şi să îi hrănească. Responsabilitatea administrativă aparţinea lagărului de concentrare

respectiv. Glücks a spus : « Un număr considerabil de prizonieri lucrează în intreprinderi industriale dar sunt bolnavi sau incapabili fizic pentru munca pe care o prestează. Toţi aceşti prizonieri vor fi regrupaţi la Belsen. Ei sunt o povară inutilă pentru intreprinderile în cauză şi trebuie să îi transferăm. Nu vă pot spune pentru moment câţi prizonieri vor merge la Belsen. Acest lucru va fi determinat văzând şi făcând. Regula generală este că orice prizonier absent de la muncă vreme de 10 la 14 zile, va fi transferat la Belsen. Dacă aceşti prizonieri se restabilesc la Belzen, vor merge în alte echipe de muncă sau se vor întoarce la vechile lor posturi, după cum va fi mai simplu. Vă sugerez să mergeţi la Belsen şi să aruncaţi o privire asupra lagărului, pentru a vedea cum vă veţi putea descurca. Dacă aveţi nevoie de ajutor, puteţi reveni la Berlin sau să ne scrieţi ».

Cu aceste cuvinte, conversaţia noastră oficială luă sfârşit. Apoi Glücks m-a întrebat despre soţie şi copii, la rândul meu m-am interesat de sănătatea familiei lui. De asemenea, l-am întrebat dacă, odată luată comanda la Belsen, puteam să îmi aduc şi familia. Mi-a spus că asta trebuie să o văd singur, la faţa locului. In caz că aş fi găsit o locuinţă convenabilă, nu aveam decât să îi scriu iar el m-ar fi autorizat să îmi aduc familia. La această conversaţie cu Gruppenführerul Glücks nu a asistat nimeni altul. Am arătat instrucţiunile pe care le-am primit şi nu am cerut altele. Nu credeam să am nevoie de altele şi eram pe deplin satisfăcut de ordinele primite.

După discuţia cu Glücks am mai vorbit cu trei ofiţeri, pe care îi cunoşteam personal. Aceştia au fost Standartenfüuhrerul Maurer (responsabil cu distribuţia prizonierilor în lagăre şi la locurile de muncă), *Hauptsturmführerul* Sommer (care lucra în serviciul lui Maurer) şi *Sturmbannführerul* Burger (care superviza administraţia diferitelor lagăre de concentrare). Conversaţiile cu ei nu au fost de natură profesională. Erau prieteni de-ai mei şi am făcut cum se face, m-am dus în birourile lor să îi salut. Medicul şef era *Standartenführerul* Dr Lolling, ofiţerul responsabil cu sănătatea pe toate lagărele de concentrare. Nu îmi amintesc numele altor oameni. Imi amintesc acestea patru, fie pentru că ei au vizitat lagărele, fie pentru că am văzut numele lor în scrisorile ce veneau de la minister.

M-am dus deci la Belsen, unde am fost primit de către Obersturmführerul Schaaf, ofiţerul ce conducea administraţia. A doua zi dimineaţă, m-am dus la birou şi l-am întâlnit pe Sturmbannführerul Haas, comandantul care ştia că vin de la Berlin

pentru a prelua direcţia la Belsen. L-am întrebat câţi prizonieri erau în lagăr şi mi-a spus « In mare, cam 15 000 ». Mi-a spus că discuţia în birou nu serveşte prea mult şi mi-a sugerat să facem turul întregului lagăr, cu care ocazie mi-a arătat schimbările şi îmbunătăţirile pe care conta să le facă. Lagărul avea cam un kilometru şi jumătate lungime, şi 300-350 de metri lărgime. Erau cam 60 de barăci, inclusiv cele ale gardienilor şi ale magazinelor. Între 40 şi 45 de barăci erau rezervate prizonierilor, bărbaţi, femei şi copii. Familiile erau autorizate să trăiască împreună, altfel bărbaţii erau separaţi de femei. Şase clădiri în lagărul de bărbaţi, trei în lagărul de familişti şi două în lagărul de femei serveau ca spitale. Lagărul dispunea de un crematoriu.

Nu ştiu de ce naţionalitate erau prizonierii, când am sosit, întrucât nu erau niciun fel de dosare sau alte hârtii în lagăr. Imi era imposibi să ştiu cu ce fel de prizonieri am de-a face, întrucât aceştia fuseseră trimişi la Belsen ca bolnavi şi proveneau din toate lagărele de concentrare ale ţării. Mulţi dintre ei îşi pierduseră mărcile de identificare şi întrucât nu erau registre, era absolut imposibil să spui care cine era! Am început să ţin propriile mele registre de prizonieri, dar acestea au fost distruse, conform ordinelor primite de la Berlin, către sfârşitul lui martie. Nu îmi amintesc cine a semnat aceste ordine.

Personalul consta într-o companie de gardă SS. Comandantul companiei era Hauptscharführerul Meyer, de prin părţile Hanovrei. Era de talie mijlocie, cam un metru şi 70, purta ochelari, nu mai avea aproape nici un fir de păr la cei cam 50 de ani ai lui. Mai era Hauptsturmführerul Vogler, ofiţerul responsabil cu administraţia, succesorul lui Schaaf, pe care l-am menţionat, care se ocupa cu administraţia în momentul sosirii mele. Ofiţerul secţiei criminale era Untersturmführerul Frericks. Lagerführerul (Obersturmführer Stresse) a fost transferat câteva zile după sosirea mea şi vreme de aproape două luni a trebuit să fac toată munca singur, având ca asistent pe subofiţerul Oberscharführer Reddhaser, pe post de *Rapportführer*. Ofiţerul cu sănătatea era Sturmbannführerul Schnabel. Un Hauptscharführer îndeplinea funcţia de dentist. Numele lui era Linsmeier. Nu erau alţi ofiţeri şi nu aveam nici un adjunct. Erau vreo 60-70 de subofiţeri, dintre care 20 sau 25 în compania de gardă SS, ceilalţi îndeplinind sarcini administrative. Unul dintre subofiţeri era secretarul ofiţerului însărcinat cu administraţia, Unterscharführerul Kuckertz. Un alt subofiţer, cel mai vechi în biroul meu, era Oberscharführerul Hilmer

(administraţie). Alţi subofiţeri erau Unterscharführerul Lademacher (administraţie), Unterscharführerul Wille (tot administraţie) şi Unterscharführerul Müller, care se ocupa de magazinele alimentare. Când am luat direcţia la Belsen, eram în total şase ofiţeri, cu mine cu tot. Nu am avut subofiţeri cu vechime. Când am luat direcţia, existau trei femei în cadrul personalului. Pentru moment, nu îmi amintesc numele lor.

Când am sosit, rata mortalităţii era da 40 până a 60 de morţi pe săptămână. Când am sosit în lagăr, Lagerführerul trebuia să îmi facă un raport şi să îmi spună: « Există atâţia prizonieri, atâţia au murit astăzi, deci au rămas atâţia ». La sosirea mea s-a ţinut un registru cu aceste cifre, apoi ne-am lipsit de el. Acest registru îl primisem de la predeccesorul meu. Era ţinut de Lagerführerul interimar, în biroul său. Exista de asemenea un registru în care se notau efectivele. Lagerführerul interimar făcea un apel în fiecare dimineaţă, pentru a număra prizonierii. Cu ocazia acestui apel, fiecare *Blocführer* dădea numărul de persoane din unitatea sa şi numărul de morţi din ajun și de peste noapte. *Rapportführerul* nota pe o foaie de hârtie efectivele din fiecare baracă şi făcea adunarea. Acest raport includea numărul de morţi de peste noapte. În fiecare zi, la apel, erau cam 40 de *Blocführeri*.

În ianuarie, am luat în primire un nou lagăr, vecin cu celălalt, care avea şi el cam 40 sau 50 de barăci noi. Luând în primire acest lagăr nou, nu am primit nici un fel de personal suplimentar. Abia mai târziu, după evacuarea lagărelor din Silezia, împreună cu prizonierii au sosit şi gadienii acestora, ceea ce a dus la creşterea personalului. Nu eram totdeauna prevenit de sosirea convoaielor de prizonieri. De regulă, prizonierii evacuaţi din Silezia soseau fără să ne prevină. Unele convoaie numărau 100 sau 200 de persoane, altele însă aveau 1 500, 2 000 sau 2 500 de persoane, etc. Aveam rezerve de hrană în lagăr, şi atunci când sosea un nou convoi de prizonieri, trebuia să iau din aceste rezerve, aşteptând un raport asupra noilor efective, pentru a primi hrană suplimentară, pentru un număr mai mare de deţinuţi. Nu existau livrări regulate de hrană. Când existau trenuri disponibile, hrana sosea pe calea ferată. Sunt incapabil să spun câţi prizonieri aveam începând cu luna aceasta, pentru că primisem ordinul să trimit cât mai repede posibil prizonierii la muncă. Prizonierii ce soseau compensau numărul celor ce plecau la postul lor, cifrele schimbându-se în fiecare zi. Orice prizonier capabil să muncească era trimis într-o grupă de muncă (« Arbeitseinsatz »), la o intreprindere industrială. Ceilalţi

prizonieri nu lucrau decât în interiorul lagărului, ocupându-se cu întreţinerea acestuia.

La 1 decembrie, cînd am luat direcţia, erau cam 15 000 de persoane în lagăr. Aproximativ 200 au murit în decembrie. La 1 ianuarie erau cam 17 000 de persoane în lagăr, 600 dintre acestea au murit în chiar cursul lunii ianuarie. La 1 februarie erau 22 000 de prizonieri în lagăr. Sunt incapabil să spun câţi prizonieri au fost după 15 februarie. Nu se mai ţineau registre pentru că era complet imposibil din cauza convoaielor ce soseau neîncetat din Silezia, unde se evacuau lagărele. Apoi, cum am mai spus, registrele pe care le-am ţinut au fost distruse în martie.

Nu cunosc numărul de morţi din această perioadă, dar condiţiile s-au degradat fără încetare între 15 februarie şi 15 aprilie, când au sosit Aliaţii. In această perioadă, am inspectat zilnic lagărul şi cunosc perfect condiţiile şi numărul mare de oameni ce mureau. In lunile februarie, martie şi aprilie, rata mortalităţii a urcat până a 400 şi chiar 500 de morţi pe zi. Această cifră se datorează faptului că oamenii sănătoşi erau trimişi la muncă, iar în lagăr rămâneau numai bolnavii şi muribunzii. Şeful de gară mă anunţa că un convoi a sosit, iar eu trebuia să îl iau în primire. Gardienii verificau convoaiele notând numerele matricole, nu numele prizonierilor. Cam de două ori pe săptămână luam hrană din depozitele locale şi semnalam aceasta la Berlin, dând cifrele înregistrate de gardieni şi verificând oamenii ce intrau în lagăr.

Toţi prizonierii primeau trei mese pe zi. Nu pot spune care era raţia zilnică întrucât aceasta depindea de depozitul de hrană şi era standardizată. Nu m-am dus niciodată să verific raţiile în depozit, dar am luat măsuri ca toţi prizonierii să primească un litru de supă de legume la masa principală, cafea şi pâine dimineaţa, dacă era, seara la fel, cafea şi pâine, dacă era, cu brânză sau cârnaţi. Dacă prizonierii ar fi muncit, acest regim ar fi fost insuficient pentru a-i menţine în viaţă. Intrucât însă nu munceau, cred că era suficient pentru a-i păstra în viaţă. Consideram că ar putea suporta acest regim vreme de aproximativ şase săptămâni şi speram ca la capătul acestora să primesc mai multă hrană. In acea vreme, raţiile de care vorbesc erau norma comună a tuturor lagărelor de concentrare. Punctul cel mai dificil în această deteriorare era pâinea, care a lipsit de mai multe ori vreme de două sau trei zile. Mi-a fost absolut imposibil să găsesc suficientă pâine pentru numărul de prizonieri din lagăr. La început, pâinea era furnizată de brutăriile din Belsen. Apoi, erau atâţia prizonieri că brutăriile locale nu puteau furniza

cantitatea necesară de pâine. Am trimis camioane la Hanovra şi în alte localităţi, pentru a aduce pâine, Nici aşa însă nu am reuşit să procur măcar jumătate din pâinea necesară, pentru a furniza prizonierilor o raţie normală. Cu excepţia pâinii, raţiile nu au fost niciodată diminuate. Se folosea făină în locul pâinii, făceam din ea mâncare. S-a dovedit că dacă am fi făcut pâine, din această făină, mortalitatea nu ar fi fost aşa de mare. Am fost la depozitul din Celle, apoi la autorităţile superioare din Hanovra. Le-am descris ce era pe cae să se producă a Belsen. Le-am spus clar că de se va produce o catastrofă îi voi considera responsabili şi voi anunţa acest lucru. Nu îmi mai amintesc pe cine am văzut în aceste două locuri. În această chestiune nu m-am adresat Berlinului, întrucât cei de acolo nu m-ar fi putut ajuta în niciun fel. Era o afacere care nu se putea regla decât cu oamenii din aprovizionare, de la Celle sau Hanovra. Vizitele mele la depozite s-au soldat, puţin mai târziu, cu livrări suplimentare de cartofi şi de napi.

Imi amintesc foarte bine de un caz de canibalism. Mi s-a raportat că un prizonier a intrat în morgă şi mânca bucăţele dintr-un corp. Am pus santinele de noapte în apropierea corpurilor, care au arestat un prizonier ce încerca să se apropie. Arestatul s-a spânzurat însă înainte de a-l putea interoga a doua zi dimineaţa. Nu pot spune dacă au mai fost şi alte cazuri de canibalism. Incepând din acest moment am pus pază de noapte a morgă. Această pază însă era compusă tot din prizonieri. Mi-am zis că prizonierii vor păzi corpurile contra altor prizonieri. Au făcut-o cu adevărat? Nu ştiu nimic. Morga nu era totdeauna în aceeaşi baracă, pentru că populaţia de prizonieri varia enorm. Trebuia să deplasez morga tot timpul, deci clădirea în care se găsea nu putea fi mereu aceeaşi. După ce morga era schimabată, prizonierii curăţau locul şi îl foloseau pentru locuit chiar de a doua zi.

Doctorul lagărului fiind bolnav, către mijlocul lui februarie a fost înlocuit de către Dr Klein. Către 1 martie a sosit un alt ofiţer cu sănătatea, Hauptsturmführerul Horstmann. Două zile înainte de sosirea aliaţilor, Horstmann a plecat cu trupa şi a rămas numai doctorul Klein. In afară de aceştia doi (Klein şi Horstmann), nu era alt medic SS în lagăr. La sfârşitul lui ianuarie, Dr Lolling, din ministerul de la Berlin, a sosit în inspecţie. I-am semnalat că, dacă aşa cum mi se spusese la Berlin, Belsenul trebuia să devină un lagăr pentru bolnavi, mi-ar trebui mai mulţi medici. Mi-a spus că pe moment nu are medici disponibili şi că îmi va trimite de îndată ce va avea. Doctorul Lolling a inspectat lagărul şi s-a pus la curent

cu condiţiile din momentul inspecţiei sale. A petrecut o zi întreagă circulând în lagăr cu Dr Schnabel. A inspectat tot. Dr Lolling a făcut o listă cu furniturile medicale necesare şi a promis că va supraveghea trimiterea acestora. Deşi eram comandant, nu cunoşteam nimic în materie de aprovizionare şi stocaj de echipament medical. Toate acestea le lăsasem pe seama ofiţerilor cu sănătatea. Totul trebuia cerut direct la Berlin (seviciul Dr Lolling).

Cât timp am fost la Belsen, au avut loc 15 sau 20 de tentative de evadare. Câţiva prizonieri au fost ucişi în timpul acestor tentative. Nu ştiu exact câţi. Către sfârşitul lui decembrie, un ordin de la Berlin a interzis orice pedepse corporale. Din acel moment, nu s-a mai aplicat niciun fel de pedeapsă coporală.

Intre 20 şi 28 februarie, ofiţerul cu sănătatea mi-a adus la cunoştinţă că febra eruptivă (tifosul) a izbucnit în lagăr. Acest lucru a fost confirmat de către Institutul bacteriologic din Hanovra. Am închis deci lagărul şi am trimis un raport la Berlin. Răspunsul Berlinului a fost că trebuie să menţin lagărul deschis şi să primesc convoaiele ce soseau din Est, indiferent de febră. Intre 1 şi 10 martie am scris la Berlin un al doilea raport complet asupra condiţiilor ce domneau în lagăr. Aceste două cazuri au fost singurele ocazii când mi-am permis critici şi chiar avertismente la adresa autorităţilor superioare. Aceste două scrisori au fost adresate la *Verwaltungsgruppe B* la Berlin. Nu m-am dus eu însumi întrucât asta mi-ar filuat trei sau patru zile, în care timp nu era nimeni să mă înlocuiască.

Pe cât îmi aduc aminte, către 20 martie, Gruppenführerul Pohl a inspectat lagărul Belsen. A venit cu încă un ofiţer. L-am condus pe Pohl prin tot lagărul şi i-am arătat ce se petrecea. Nu venise din cauza scrisorii trimise de mine ci în inspecţie de rutină, « pentru a arunca o privire asupra lagărului ». Nu pot spune dacă am vorbit despre scrisoarea pe care o trimisesem biroului central de la Berlin. I-am arătat în ce condiţii eram şi a zis că trebuie făcut ceva. Prima măsură pe care mi-a sugerat-o a fost de a închide lagărul şi de a nu mai admite pe nimeni. Pentru a face faţă situaţiei, i-am sugerat lui Pohl două măsuri : (a) niciun convoi nu mai trebuia admis şi (b) schimbul jidanilor din lagăr trebuie făcut imediat. Rezultatul a fost că el a dictat din biroul meu o scrisoare pentru Berlin, spunând că schimbul de prizonieri jidani trebuie să se facă imediat. In final, acest schimb s-a făcut în utimele zile din martie. Nu ştiu cu cine au fost schimbaţi aceşti prizonieri, dar ei au pecat din Belsen către

Theresienstadt. Aproximativ 6 000 sau 7 000 de persoane au fost trimise pentru a fi schimbate (trei trenuri). Cei 6 000 sau 7 000 constituiau numărul total de prizonieri jidani pentru schimb. Au fost transportaţi cu trei trenuri, fiecare de 45 sau 50 de vagoane. Aveam ordin de a face trei expediţii, în trei zile diferite. Pentru fiecare tren am detaşat un număr de gardieni, nu mai ştiu câţi, sub conducerea unui subofiţer, probabil un Scharführer, dar nu îmi mai amintesc. Ajungând la destinaţie, nu ştiu cui trebuiau să-şi facă raportul lor, cei trei subofiţeri. Tot ce ştiu este că am trimis cele trei garnituri. Nu i-am mai văzut niciodată pe subofiţerii trimişi acolo (cu aceste trenuri).

I-am precizat lui Pohl că aş vrea mai multe paturi şi pături. A fost de acord că în această chestiune ca şi în altele este nevoie de un ajutor imediat. Medicul şi ofiţerul responsabil cu administraţia au vorbit şi ei cu Pohl. Ofiţerul cu administraţia a subliniat greutăţile întâmpinate în procurarea hranei, iar medicul era relativ mulţumit întrucât primise un nou transport de produse medicale. Pohl a rămas pe postul său la Berlin vreme de aproape doi ani, Glücks a rămas însă mult mai mult, fiind acolo încă de pe timpul lui Eike. Acesta a fost trimis pe frontul de Vest, apoi pe cel de Est, unde a fost ucis.

Nu am cunoscut naţionalitatea niciunui prizonier la Belsen, întrucât aceștia nu erau însoţiţi de nici un fel de acte, iar apelul se făcea după numerele matricole. Nu pot deci să spun dacă aveam britanici printre prizonieri, dar este posibil să fi avut. Nu am auzit niciodată de un prizonier numit Keith Meyer, supus britanic.

Personalul feminin a crescut în aceleaşi proporţii cu cel masculin, căci gardienele soseau cu convoaiele de femei din Est. Toate femeile din lagăr erau sub comanda mea, la fel toţi bărbaţii. Când au sosit Aliaţii, aveam cam 20 sau 22 de gardiene şi aproximativ 26 000 de prizoniere. Dacă nu cumva primeam vreo plângere din partea vreunei prizoniere, nu aveam nici un mijloc de a aprecia modul în care gardienele tratau prizonierele, dar aveam toată încrederea în ele. Singura critică pe care le-aş pute-o face este că erau prea familiare cu prizonierele. Aceeaşi încredere aveam şi în gardieni. Erau sută la sută corecţi, niciodată nu am primit o plângere din partea prizonierilor. In februarie sau martie, Oberaufsherin Volkenrath a sosit pentru a lua conducerea tuturor gardienelor. Am avut toată încrederea în ea.

Lagărul dispunea de un crematoriu şi câtă vreme am avut cocs, cadavrele au fost incinerate. Când nu am mai avut cocs, le-am înhumat în gropi comune. Nu am văzut reprezentanți ai Crucii-

Roşii în niciunul din lagărele pe unde am fost. Nu pot să spun de ce. Dacă un reprezentant al Crucii-Roşii s-ar fi prezentat, aş fi telefonat la Berlin, pentru a întreba dacă are permisiunea să intre în lagăr, căci nimeni nu putea pătrunde într-un lagăr fără voie din partea Berlinului. Nu pot spune care ar fi fost răspunsul.

In lagărele de concentrare pe unde am trecut, nu erau ordine fixe, de la Berlin, cu privire la (a) spaţiul individual rezervat prizonierilor, (b) sistemul sanitar, sau (c) condiţiile de muncă. Acestea erau lăsate complet la discreţia comandantului. Nu îmi amintesc de un ordin fix sau de instrucţiuni din Berlin, decât pentru vizitatorii din lagăr şi pentru pedepse. In orice alt domeniu, comandantul acţiona cum credea de cuviinţă. Când lagărul din Belsen a fost în final cucerit de către Aliaţi, eram ferm convins că făcusem tot ce se putea face, în împrejurările respective, pentru îmbunătăţirea condiţiilor din lagăr.

A doua declaraţie a lui Josef Kramer

1. În mai 1944, am cedat comandamentul din Struthof-Natzweiler Sturmbannführerului Hartjenstein. La acea epocă, Buck comanda de aproape un an la Schirmek, dar nu exista relaţie oficială între Schirmek şi Struthof. In vremea mea, la statul meu major din Struthof aveam ataşat un ofiţer Wochner, trimis de Gestapoul din Stutgart. Conform decupajului pe districte, Struthof trebuia să ţină de Strasbourg. Fapt este că Gestapoul din Strasbourg depindea de cel din Stuttgart.

2. Referitor la ordinele primite de a gaza anumite femei şi de a le trimite apoi la Universitatea din Strasbourg, în mărturia mea sub jurământ, prestată în faţa comandantului Jadin, din armata franceză, dau următoarele detalii : ordinele primite erau scrise şi semnate pentru Reichsführerul Himmler, prin delegaţie, de către Gruppenführerul Glücks. Pe cât îmi aduc aminte, ele spuneau că un transport special avea să sosească din Auschwitz, cei din convoi trebuiau ucişi iar corpurile lor trimise profesorului Hirt, la Strasbourg. Ordinele spuneau că trebuie să iau legătura cu Hirt, pentru clarificarea procedeului uciderii. Am făcut asta, iar Hirt mi-a dat un flacon [conteiner] de cristale de gaz cu instrucţiuni privind modul de întrebuinţare. La Struthof, nu exista o cameră de gazare conformă, dar el mi-a arătat cum ne putem servi de o cameră obişnuită pentru asta. Nu ştiu nimic în plus despre relaţiile altor

profesori cu Hirt, dar ştiu că în unul din departamente era un profesor Bickerbach.

3. Prima dată când am văzut o adevărată cameră de gazare, a fost la Auschwitz. Era ataşată la crematoriu. Clădirea completă cuprindea crematoriul, iar camera de gazare era situată în lagărul numărul II (Birkenau), unde comandam eu. Cu prilejul primei mele inspecţii, am vizitat clădirea trei zile după sosirea mea, dar în primele opt zile, cât am stat acolo, ea nu a funcţionat. După opt zile sosi primul convoi, din care s-au selecţionat victimele pentru camera de gazare. In acelaşi moment am primit un ordin scris de la Höss, care comanda peste întregul Auschwitz, zicând că deşi camera de gazare şi crematoriul sunt situate în partea mea de lagăr, nu aveam asupra lor nici un drept, nici măcar de a le privi. De fapt, ordinele cu privire la camera de gazare erau totdeauna date de Höss şi sunt convins că el însuşi primea ordine de la Berlin. Cred că dacă aş fi fost în poziţia lui Höss, şi aş fi primit astfel de ordine, le-aş fi executat, pentru că dacă aş fi protestat, singurul rezultat ar fi fost că aş fi ajuns prizonier eu însumi. Sentimentele mele cu privire la ordinele privind camera de gazare constau într-o uşoară surpriză şi mă întrebam dacă un astfel de act era cu adevărat just.

4. În legătură cu condiţiile de la Belsen, spun încă odată că am făcut tot ce am putut pentru a le remedia. Cât priveşte hrana, în martie şi aprilie 1945 prizonierii au primit toată raţia la care aveau dreptul. După mine, această raţie era perfect suficientă pentru un prizonier sănătos; de la jumătatea lui februarie însă, bolnavii au început să sosească şi m-am gândit că le-ar trebui mai multă hrană. Am însărcinat pe subofiţerul cu aprovizionarea, Unterscharführerul Müller, să meargă la depozitele din Celle şi Hanovra, dar i s-a spus că nu i se poate da nimic în plus, pentru că primeam deja tot ceea ce ni se cuvenea. Practic însă, am reuşit să obţin un pic de hrană din magazinele Wehrmacht, de la Belsen. Era însă inutil să le cer mai mult, întrucât nu ele erau centrul meu de aprovizionare regulată şi autorizată.

5. In ce priveşte cazarea, când a sosit ordinul să primesc 30 000 de persoane în plus, la începutul lui aprilie, într-un moment în care lagărul era deja arhiplin, am apelat la generalul locotenent Beineburg, de la Kommandantur(a) lagărului Wehrmacht din Belsen, care mi-a permis să cazez 15 000 de persoane în cazărmile lagărului. El a trebuit să obţină prin telefon permisiunea de a face asta. Nu am cerut ajutorul generalului pentru a obţine mâncare sau a rezolva alte dificultăţi, pentru că ştiam că el nu era în măsură să

mă ajute, neavând puterea necesară pentru asta. In plus, cred că nimeni în Germania nu ar fi putut ameliora raţiile prizonierilor din lagăr, întrucât nu cred că exista hrană disponibilă. Sunt foarte surprins să aud că stocuri suficiente de hrană ar fi existat în lagărul Wehrmacht. Totuşi, continui să cred că un apel la general pentru hrană ar fi fost inutil.

6. Mi s-a spus că unii dintre membrii SS ai echipei mele s-au făcut vinovaţi de brutalităţi şi tratament inuman faţă de prizonieri. Imi este foarte dificil să cred asta, întrucât aveam încredere absolută în ei. Din câte ştiu, niciodată nu au comis vreo greşeală în ce priveşte prizonierii. Mă consider responsabil de conduita lor şi nu cred că vreunul dintre ei ar fi trecut peste ordinele mele interzicând orice brutalitate şi tratament abuziv.

7. Câteva zile înainte de sosirea britanicilor, trupele ungureşti au ocupat poziţiile de apărare din jurul perimetrului lagărului. Recunosc că în această perioadă au fost mai multe focuri de armă decât de obicei, când Wehrmachtul asigura paza. Imi amintesc de incidentul din 15 aprilie 1945, către sfârşitul după-amiezii, când am mers cu ofiţerii britanici în careul cartofilor şi mi s-a dat ordin să retrag din acest careu cadavrul unui prizonier. Cred că acest om a fost ucis pe nedrept şi nu mă îndoiesc că vina este fie a Wehrmachtului, fie a maghiarilor.

8. Standul de tir vizibil în unghiul nord-vest al lagărului meu, a fost utilizat regulat de către Wehrmacht, de două sau de trei ori pe săptămână.

ANEXA E

Rolul Vaticanului

Exterminarea jidanilor este o înşelătorie, o minciună de așa dimensiuni încât implicațiile ei nu pot fi reduse la subiecte restrânse precum Israelul sau revizionismul celui de al II-lea Război mondial. Cu câţiva ani în urmă, ne-am dat seama că papa Pius al XII-lea nu a condamnat niciodată pretinsele exterminări ale jidanilor. Acest fapt pune anumite probleme istoriei Războiului mondial, aşa cum este ea concepută, formulată și propagată. Evenimentul precis care a lansat această controversă generală a fost piesa lui Rolf Hochhuth, *Der Stellvertreter* [Vicarul]. Considerată un fel de emanaţie a « *Raportului Gerstein* », această piesă intreprinde fără scrupule asasinarea morală a lui Pius al XII-lea. Se relatează evenimente în contradicţie cu « *raportul* » respectiv, bază pe care se îngrămădeşte invenţie peste invenţie. Cu toate acestea, piesa lui Hochhuth a servit incontestabil de catalizator pentru examenul unui fapt destul de important, deşi discuţia ce a urmat, dusă de oameni complet manipulaţi de înşelătorie, nu a clarificat nimic, sporind şi mai mult confuzia.

Nu este necesar să explicăm de ce Pius al XII-lea nu s-a exprimat public apropo de exterminarea jidanilor. Nu a făcut-o pentru că nu era cazul. Din același motiv, nu a protestat nici contra exterminării eschimoşilor, de exemplu ! În consecință, pentru că rolul Vaticanului se intersectează cu subiectul nostru, trebuie să vedem mai de aproape cum stau lucrurile.

Mai întâi, câteva repere istorice. Intre 1920 şi 1945, Vaticanul a considerat comunismul drept principala ameninţare din lume. In aceste condiţii, el era dispus pentru relaţii amicale cu fasciştii italieni, după luarea puterii de către aceştia, în 1922. S-a ajuns la concordatul din 1929, care a marcat o schimbare în politica anti-clericală a guvernelor italiene anterioare, fiind la baza unor relaţii bune în ansamblul lor, până a căderea lui Mussolini, în 1943.

Când Hitler a ajuns la putere, în 1933, Vaticanul şi-a imaginat că este vorba de un nou guvern anti-comunist, care va face pace cu biserica, pe plan naţional. La început, evenimentele păreau să se desfăşoare ca şi în Italia, concordatul cu Hitler din 1933 (încă în vigoare), garantând bisericii o parte din veniturile rezultate din

impozite și definind sferele de acţiune ale acesteia şi ale Statului, părea să confirme această speranţă.

Lucrurile nu s-au petrecut însă chiar atât de bine. Deşi, spre satisfacţia Vaticanului, concordatul a definit rolul bisericii în domeniul educaţiei şi al formării tineretului, naziştii nu l-au aplicat întru totul, găsind diverse căi şi mijloace pentru a slăbi poziţia catolicismului, fără să conteste termenii concordatului. S-a interzis asociaţiilor tineretului catolic, de exemplu, să se ocupe de sport. Ideea era că, printr-o astfel de măsură, influenţa lor urma să se limiteze la domeniul strict spiritual, ceea ce ar fi condus la dispariţia lor. De asemenea, existau diverse mijloace de intimidare contra părinţilor ce insistau să-şi înscrie copiii în şcolile catolice. In plus, publicaţiile naziste precum *Das Schwarze Korps* (revistă SS) sau *Der Stürmer* erau deschis anti-creştine şi nu încetau să insulte papalitatea şi clerul catolic în general, acuzaţiile preferate fiind că oamenii bisericii sunt ori homosexuali, ori manifestă o slăbiciune specială pentru legăturile cu jidovcuţele. Naziştii însă nu au revenit niciodată asupra celei mai importante dispoziţii din concordat, adică dreptul de a percepe o parte din impozite. Totuşi, ostilitatea reciprocă deveni din ce în ce mai mare, astfel încât, după unii, se ajunsese la punctul ce anunța un al doilea *Kulturkampf* (tentativa nereuşită a lui Bismarck, în anii 1870, de a limita puterera bisericii catolice din Germania).

In 1937, ostilitatea dintre naziști şi Vatican a produs enciclica *Mit Brennender Sorge*, ce ieşea din uzanţele Vaticanului. Redactată în germană, nu în latină, ea contează printre cele mai virulente atacuri ale Vaticanului contra unui Stat. La epoca respectivă, papa era Pius al XI-lea, iar cardinalul Eugenio Pacelli, care în 1939 va deveni Pius al XII-lea, era secretarul de Stat al Vaticanului. Diplomat până în vărful unghiilor, cardinalul Pacelli fusese vreme de zece ani nunţiu papal în Germania, vorbind curent nemţeşte. El era considerat succesorul probabil al lui Pius al XI-lea şi nimeni nu îi contesta supremaţia în materie de diplomaţie internaţională. Enciclica *Mit brennender Sorge* a fost redactată sub directa lui supraveghere[444].

In ciuda ostilităţii incontestabile dintre biserică şi naziști, nu trebuie să uităm că, pentru Vatican, inamicul principal era comunismul. In faţa unui adversar precum naziştii, biserica dispunea de un spaţiu de manevră, în vreme ce comuniştii se

[444]. RHODES, pp. 171-210.

arătaseră inamici absolut mortali. In plus, Germania nu era singurul Stat european ce nemulţumea Vaticanul. Franţa şi Cehoslovacia aveau şi ele guverne foarte anticlericale. De aceea, când a izbucnit războiul, oficial neutru, după cum ştim, Vaticanul nu se putea entuziasma nici pentru o tabără, nici pentru cealaltă. Intrucât însă comunismul era inamicul principal, este normal să credem că Vaticanul avea totuşi o preferinţă pentru lagărul Axei. În ochii lui, Axa reprezenta răul cel mai mic. In sânul bisericii exista o diversitate considerabilă de opinii. Astfel, nunţiul papal la Berlin, pe timpul războiului, Mgr Cesare Orsenigo a fost evident satisfăcut de victoria germană asupra Franţei, în 1940, exprimând ministerului german de Externe speranţa de a vedea pe nemţi trecând prin Versailles[445], înainte de a intra în Paris. Pe de altă parte însă, Radio Vatican, condus de iezuiţi, era atât de anti-german încât englezii îl considerau prelungirea virtuală a propriei lor propagande[446].

După ce am reamintit aceste puncte şi aspecte istorice, să examinăm tăcerea papei Pius al XII-lea, în legătură cu exterminarea jidanilor. Nu vom putea trece în revistă opiniile tuturor celor ce au participat la controversă. Ne vom impune unele limite. Mai întâi, între 1967 și și 1975, Vaticanul însuşi a publicat nouă volume de documente din timpul războiului — *Acte şi documente ale Sfântului-Scaun, privind al II-lea Război mondial*. Principalul editor al acestei serii a fost Robert A. Graham, fost director al revistei iezuite *America*. Graham a acceptat legenda exterminării, fiind cunoscut ca principalul purtător de cuvânt al Vaticanului, în această chestiune. Din păcate, numai ultimele două din cele nouă volume sunt consacrate în întregime victimelor războiului. Ele au fost publicate în 1974-1975, şi se opresc în luna decembrie 1943.

Diferitele poziţii ale numeroşilor participanţi la controversă se regăsesc în două opere recente, *The Vatican in the Age of the Dictators*, de Anthony Rhodes (Londra, 1973), apărător al Vaticanului, şi *The Pope's Jews*, de Sam Waagenaar (Londra, 1974), care se arată critic în privinţa papei.

Poziţia oficială a Vaticanului, aşa cum este ea enunţată în Introducerea la cel de al VIII-lea volum din *Acte şi documente*… (p. 279-280) este următoarea :

---

[445]. Aluzie la proclamarea Imperiului german, în ianuarie 1871, în Galeria Oglinzilor din castelul Versailles. (NT).
[446]. RHODES, p. 246.

In timpul scurtei sale vizite la Vatican, la 26 septembrie [1942], reprezentantul personal al preşedintelui Roosevelt, Myron Taylor, ne-a încredinţat o cerere oficială de informaţii. Din partea Biroului din Geneva al Agenţiei jidoveşti pentru Palestina, primisem informaţii cu privire la situaţia disperată a jidanilor din Polonia sau deportaţi în Polonia. Raportul datează din 30 august şi descrie lichidarea ghetoului din Varşovia, execuţiile dintr-un lagăr numit Belick, la Lwow şi la Varşovia. La capătul deportării, se afla moartea : « Raportul spunea că jidanii deportaţi din Germania, Belgia, Olanda, Franţa şi Slovacia sunt trimişi la măcelărie, în vreme ce arienii din Olanda sau Franţa, deportaţi în Est, sunt într-adevăr utilizaţi pentru muncă ». In discuţia lui cu cardinalul Maglione, Taylor a spus: « Aş fi foarte recunoscător Eminenţei Voastre de mi-aţi putea spune dacă Vaticanul deţine unele informaţii ce par să confirme raportul conţinut în acest pro-memoria. In caz afirmativ, aş dori să ştiu dacă Sfântul Părinte are vreo sugestie cu privire la mijlocul practic de utilizare a forţei opiniei publice a lumii civilizate, pentru a opri continuarea acestei barbarii ».

La 10 octombrie, cardinalul Maglione răspunse că nu dispunea de nicio informaţie specială, pentru confirmarea raportului din Geneva. Efectiv, informaţia cea mai amănunţită, primită zilele acestea de către Vatican, era aceeaşi pe care o primise şi Satele Unite. Ea provenea de la ambasadorul Papée, al Poloniei, şi de la organizaţiile jidoveşti ele însele. « De asemenea, din alte surse, Sfântul-Scaun a primit Raportul asupra măsurilor severe contra non-arienilor. Până în prezent însă, nu i-am putut verifica exactitatea ». In aceste condiţii, a doua întrebare, despre mijloacele practice care ar putea fi întrebuinţate, nu are nevoie de niciun răspuns.

Foarte semnificative sunt adnotările lui Maglione, după ce a primit documentul lui Taylor: « Nu cred că avem informaţii confirmând aceste foarte grave ştiri. Nu-i aşa? » Cel întrebat, secretarul sau « minutorul » răspunse : « Avem informaţiile D^lui^ Malvezzi ». Grave dar generale, indicaţiile lui Malvezzi, funcţionarul unei intreprinderi italiene din Polonia, recent întors din Polonia, nu corespund celor din raportul de la Geneva.

Ceea ce cardinalul Secretar de Stat înţelegea prin « severe măsuri », se poate interpreta la lumina documentelor din aceşti doi ani. Informaţiile primite de Vatican proveneau din rapoarte de a doua sau a treia mână, cu privire la tratamentul brutal impus jidanuilor din Ungaria, Croaţia, Slovacia, Franţa şi alte ţări. Care era ultima destinaţie a deportaţilor, care era planul naziştior constituia pe atunci o enigmă. De exemplu, când în luna martie, Mgr Burzio, însărcinatul cu afaceri al Slovaciei, vorbea de deportaţi ca mergînd la « moarte sigură », este clar că afirmaţia lui se baza pe condiţiile inumane ale plecării şi brutalitatea gardienilor. După un astfel de debut, era uşor de imaginat că bătrânii, infirmii şi copii nu puteau trăi prea mult, chiar dacă tifosul nu i-ar fi secerat în lagărele supra-populate şi insalubre. Pe aceeaşi linie se situa şi remarca şefului croat de poliţie, Eugen Kvaternik, după care nemţii ar fi făcut deja să piară două milioane de jidani, aceeaşi soartă aşteptându-i şi pe jidanii croaţi. Ulterior, aceste cuvinte s-au verificat ca foarte exacte. Totuşi, este evident că aducând acestea la Vatican, Părintele Abate Marcone, reprezentantul Sfântului-Scaun, nu credea că ele vor fi luate *à la letre*, ci doar ca un grav avertisment cu privire la tragedia ce se profila.

La sfârşitul lui 1942, s-au făcut mai multe declaraţii publice cu privire la deportare. La 17 decembrie, Naţiunile Unite aliate publicară la Londra o

declaraţie despre drepturile omului, care denunţa, în termeni puternici dar generali, tratamentul impus jidanilor. La 24 decembrie, în discursul său din ajunul Crăciunului, papa Pius al XII-lea scăpat o aluzie foarte clară la deportări, despre care, pe atunci, lumea nu îşi putea face o idee decât cu oarecare dificultate.

Explicaţia Vaticanului nu este acceptabilă. Bineînţeles, este adevărat că în documente nu apăreau decât informaţii ocazionale şi neprevăzute cu privire la exterminare. In plus, nimeni cu scaun la cap nu contesta că majoritatea acestor fragmente erau invenţiile propagandei, alegaţiile exterminaţioniste fiind însoţite de altele, în care nimeni nu mai crede astăzi, respectiv asociate cu bizarerii ce le făceau incredibile. De exemplu, nota din 2 ianuarie 1943, adresată Vaticanului de către Wladislas Raczkiewicz, preşedintele guvernului polonez în exil la Londra, pretindea că germanii săvârșiseră exterminarea generală a populaţiei poloneze, peste minoritatea jidovească (conform analizei noastre din capitolul III, nota menţionează lagărul de concentrare Auschwitz, lăsând să se înţeleagă că acesta nu este unul dintre locurie exterminării[447]). In capitolul III am văzut deja că Mgr Burzio, însărcinatul cu agaceri al papei în Slovacia, transmitea la Roma anumite poveşti inventate. Ceva mai încolo, vom trece în revistă alte piese de acest gen.

Bineînţeles, trebuie să acceptăm informaţia Vaticanului după care informaţiile de care dispunea acesta, în timpul războiului, nu puteau fi considerate dovezi despre exterminări. Lucrul acesta l-am demonstrat deja. Astăzi, purtătorii de cuvânt ai Vaticanului afirmă că într-adevăr informaţiile lor de atunci nu indicau un program de exterminări, dar acestea au avut totuşi lac la scara continentului, fără ca informaţii demne de încredere, pe tema asta, să fi ajuns la Vatican. Afirmaţia este complet ridicolă şi nu o putem lua în consideraţie mai mult de câteva secunde.

Nu este posibil ca un atât de întins program de exterminări să aibă loc fără ca Vaticanul să prindă de veste. Masacrele s-ar fi produs mai ales în Polonia, ţară catolică unde biserica îşi avea agenţii, preoţii catolici din toate satele aflaţi într-o astfel de poziţie că nimic în genul exterminărilor nu s-ar fi putut produce fără ca întregul cler catolic să o afle (mâncărimea sub limbă a femeilor, spovedaniile credincioşulor, etc.). Este adevărat că germanii au impus o cenzură asupra comunicaţiilor dintre Polonia şi alte ţări, clerul polonez şi Vaticanul neputând comunica la fel de uşor ca de obicei, lucru ce ni se explică în introducerea volumului III din *Acte*

---

[447]. *Actes et documents*…, vol VII, p. 179.

şi documente… Ni se explică însă, de asemenea, că existau numeroase tertipuri pentru a păcăli cenzura, graţie italienilor, de exemplu, care aveau diverse intreprinderi comerciale în Polonia şi în diferite puncte din Estul acesteia, pe lângă mesajele transmise de particulari până la nunţiul papal din Berlin, care apoi comunica cu Vaticanul pe canalele diplomatice privilegiate.

Rhodes înţelege perfect că nu se poate susţine teza ignoranţei. Pe de altă parte, fiind un partizan al exterminărilor, el admite că Pius al XII-lea trebuie să fi avut cunoştinţă de ele. In plus, Rhodes ne explică de ce papa nu s-a exprimat limpede în această privinţă : de frica unei condamnări publice explicite, care ar fi agravat situaţia catolicilor din Germania şi din teritoriie ocupate. Apoi el afirmă că, « *în mesajele sale private către şefii de State, privind persecuţia jidanilor, e sigur că papa „a vorbit"* » (sublinierea lui Rhodes)m dându-ne ca exemplu două astfel de mesaje private, privind Slovacia şi Ungaria, care nu conţin însă nimic despre exterminări, vorbind în termeni generali numai de deportarea şi persecuţia jidanilor[448].

Rhodes portretizează un Pius al XII-lea timorat, temându-se să se exprime direct contra naziştilor şi a programelor acestora. Din numeroase motive, portretistica lui nu stă însă în picioare. După cum o arată chiar documentele citate de el, Rhodes este nevoit să pretindă că papa era timorat, inclusiv în mesajele sale diplomatice confidenţiale. In plus, cele ştiute despre această perioadă nu ne permit să susţinem, cum o face Rhodes, că biserica romano-catolică fusese pusă cu botul pe labe de către nazişti, prin teroare. Deşi este adevărat că, spre deosebire de colegii lor din ţările aliate, preoţii catolici nu s-au opus niciodată efortului de război german, ei au făcut totuşi, pe timpul războiului, mult zgomot şi opoziţie valorilor regimului naţional-socialist în domeniul religios, exprimându-şi atitudinea în toată presa catolică din Germania şi de la altarul tuturor bisericilor catolice din Reich. În decembrie 1942, episcopii germani reuniţi la Fulda în conferinţă anuală au trimis o declaraţie guvernului german, denunţând persecutarea bisericilor catolice din țările ocupate. În ianuarie 1943, contele Konrad von Preysing, episcop de Berlin, a pronunţat o condamnare publică a teoriilor rasiale şi a politicii naziste. In august 1943, episcopii germani denunţară public ostilitatea naziştilor faţă de educaţia catolică,

---

[448]. RHODES, p. 347.

mesajul lor fiind citit public, în toată Germania[449]. Este absolut sigur că biserica papistașă nu a fost pusă cu botul pe labe, cum se zice.

Dacă chiar i-ar fi fost frică Sfântului Părinte, nu vedem de ce nu a condamnat exterminările după înfrângerea Germaniei. Discursul din 2 iunie 1945, al lui Pius al XII-lea în faţa Colegiului Sacru, a fost un lung şi ofensant atac contra naziştilor înfrânţi. Totuşi, singurul pasaj din acest discurs, care ar putea fi interpretat ca referindu-se la exterminări, nu priveşte decât « aplicaţiile invăţăturii naţional-socialiste, ce au mers până la utilizarea celor mai rafinate metode ştiinţifice, pentru torturarea sau eliminarea oamenilor, adesea nevinovaţi ». Citind întreg discursul papei, apare clar că, precum atâţia alţii atunci, Sfântul Părinte nu se gândea decât la spectacolul dezastruos oferit de lagărele de concentrare la sfârşitul războiului. Singurele victime precise menţionate sunt preoţii catolici internaţi la Dachau, dintre care un procent important a pierit din motivele tratate abundent în această carte. Deşi Pius al XII-lea menţionează că un episcop auxiliar polonez a murit de tifos, remarcile lui lasă impresia că nu credea că morţii din lagăre au fost ucişi deliberat de către nazişti, preoţii internaţi la Dachau fiind descrişi ca martiri ce au « îndurat suferinţe inexprimabile, din cauza credinţei şi vocaţiei lor ». Nimic din alocuţiunea papei nu vizează exterminarea vreunui grup rasial, religios sau naţional[450]. Nimic nu arată că romano-catolicismului i s-ar fi închis gura cu pumnul, pe timpul războiului. In plus, Vaticanul s-a dovedit mai mult sau mai puţin sensibil la anumite presiuni din direcţia contrară. Lucrul apare evident dacă examinăm împrejurările în care papa şi-a pronunţat mesajul de Crăciun 1942, care semăna și nu chiar cu o condamnare a exterminărilor.

In capitolul III şi chiar ceva mai înainte, am văzut că în toamna lui 1942, Aliaţii au consultat Vaticanul pe tema informaţiilor privind alegaţiile cu privire la exterminările despre care rabinul Wise şi alţii vorbeau de mai multe luni. Am văzut că Vaticanul nu dispunea de astfel de informaţii. Deşi papa Pius al XII-lea şi cardinalul-secretar de Stat Maglione au simțit râma din undiţa propagandei, tristaa *Gruelpropaganda* (propagandă pe bază de poveşti groaznice), documentele Vaticanului, reproduse mai sus,

---

[449]. *New York Times*, 22 ian. 1943, p. 6 ; 13 mai 1943, p. 8 ; 5 sept. 1943, p. 7 ; 6 sept. 1943, p. 7.
[450]. *New York Times*, 3 iunie 1945, p. 22.

arată efortul acestuia pentru a examina îndeaproape chestiunea. Astfel, la 10 noiembrie 1942, nunţiul papal în Italia, Mgr Francesco Borgongini-Duca, a întâlnit pe Guido Buffarini, sub-secretar la ministerul italian de Interne, cu care a discutat situaţia militară şi politică, inclusiv chestiunea jidovească. Iată ce raporta Borgongini-Duca lui Maglione :

Apoi mi-a vorbit despre discursul lui Hitler (München, 8 noiembrie); întrebându-l dacă în aluziile la represalii este vorba de gaze asfixiante [*gaz asfissianti*], mi-a răspuns [*risposto recisamente*] nu de două ori[451].

Se vede că în toamna lui 1942, Vaticanul nu dispunea de informaţii în sensul confirmării alegaţiilor exterminaţioniste, poziţie pe care a adoptat-o în schimburile sale cu reprezentanţii Aliaţilor, când s-a pus această problemă. In capitolul III am arătat că, la sfârşitul lui noiembrie 1942, o notă anonimă, despre care se credea că provine din cercurile Vaticanului, părea să confirme alegaţiile exterminaţioniste. Intrucât nu era vorba de poziţia Vaticanului, această notă era într-un anumit sens un fals. Dacă ea nu provenea de la o sursă din interiorul Vaticanului, ea ar fi putut fi opera lui Virgilio Scattolini, ziarist la *Osservatore Romano*, ce se dădea mare cunoscător al arcanelor Vaticanului și vindea « informaţii » fabricate după buget. Cooperant şi disponibil, Scattolini aranja « informaţiile » conform nevoilor clientelei, fiind considerat de către OSS, la un moment dat, « omul nostru la Vatican[452]». O altă posibilitate, mai puţin probabilă, este că nota provenea de la preotul Pirro Scavizzi, despre care vom vorbi mai încolo.

Informaţiile de care dispunea Vaticanul în decembrie 1942, cu privire la persecuţia jidanilor de către naziști, sunt bine ilustrate într-un mesaj redactat de Mgr Giuseppe di Meglio, adjunct al Mgr Orsenigo, nunţiul papal la Berlin, mesaj remis Vaticanului la 9 decembrie 1942. Mesajul tratează amănunţit politica germană cu privire la jidani şi putem presupune pe bună dreptate că redactarea lui s-a făcut în urma unei cereri adresată de Vatican nunţiului papal, Mgr Orsenigo. Fără îndoială, nunţiatura din Berlin era considerată de Vatican cea mai bună sursă de informaţii în această problemă. De altfel, după cum am văzut, o mare parte dintre informaţiile din Polonia soseau la Vatican prin intermediul biroului lui Orsenigo

---

[451]. *Acte şi documente*…, vol. VII, p. 82.
[452]. *Catholic Historical Review*, vol. 59, ian. 1974, p. 719 sq.

din Berlin. Iată fragmentul din mesaj care tratează chestiunea jidovească[453]:

Intrucât mulţi au fugit, înainte de sosirea trupelor germane, în teritoriile poloneze ocupate de ruşi ca şi cele propriuzis ruseşti, se estimează că în întregul Reich, în momentul de faţă, inclusiv teritoriile ocupate şi Protectoratul Boemiei-Moraviei, se găsesc cam patru milioane de jidani, adică un sfert din populaţia jidovească mondială.

Măsuri.

Principalele măsuri decise contra jidanilor sunt următoarele:

1. Înfiinţarea ghetourilor.

Cartiere întregi din câteva mari oraşe au fost destinate jidanilor ca domiciliu oficial, cu drept de administrare, forţe de poliţie şi mijloace de comunicare adecvată.

Printre ghetourile stabilite până în prezent, cele mai importante sunt la Litzmannstadt (Lodz) şi Varşovia. De asemenea, câteva ghetouri de găsesc în ţările baltice şi în teritoriie ruseşti ocupate.

2. Lagăre de concentrare.

Întrucât este evident că în ghetourile din oraşe nu s-a putut găsi loc pentru toţi jidanii, au fost create imense lagăre de concentrare, unde aceştia duc o viaţă foarte grea; li se dă mâncare puţină, sunt supuşi la o muncă extraordinar de penibilă, condiţii ce conduc pe mulţi şi rapid la moarte.

Se zice că în momentul de faţă aceste lagăre de concentrare se găsesc în Polonia, ceea ce ne face să credem că teritoriile orientale şi Polonia în special au fost alese, în cadrul planurilor guvernului german, ca loc de rezidenţă definitivă pentru populaţia jidovească din Europa. In general, pentru a nu atrage atenţia populaţiei, ei sunt obligaţi să plece în mijlocul nopţii; nu pot lua cu ei decât foarte puţine veşminte personale şi o mică sumă de bani.

3. Steaua.

Incepând cu luna septembrie 1941, pentru toţi jidanii a fost stabilit un semn obligatoriu de identificare : o stea galbenă cu şase colţuri, cu inscripţia « Jude ! » în mijlocul ei.

Vederea acestor nenorociţi palizi şi emaciaţi (raţiile lor alimentare sunt foarte reduse faţă de cele ale germanilor, anumite produse alimentare fiindu-le total interzise) ce se grăbesc pe străzile oraşelor la anumite ore, sau care, pe timpul călătoriei, se strâng într-un colţ, trezeşte un profund sentiment de oroare şi de compasiune [...]

Tratamente inumane în teritoriile ocupate şi în ţările supuse Germaniei din punct de vedere politic.

În urmă cu câtva timp, un ziarist italian, întors din România, mi-a făcut o lungă expunere a metodelor brutale adoptate de această ţară contra jidanilor, mai ales la instigaţiile Germaniei.

Mi-a povestit că un tren întreg fusese umplut cu jidani. Apoi s-au închis cu grijă toate deschiderile, pentru ca aerul să nu mai poată circula. Când trenul a sosit la destinaţie, supravieţuitorii au fost foarte puţin numeroşi, anume aceia care fiind mai aproape de o deschidere ce nu a fost complet astupată, au putut respira cât de cât [...]

---

[453]. *Catholic Historical Review*, vol. 59, ian. 1974, p. 719 sq.

Di Meglio încheia această parte din mesajul său arătând caracterul anti-creştin al *Institut für Erforschung des jüdischen Einflusses auf das deutsche kirchliche Leben* (Institut de Cercetări asupra influenţei jidăneşti în viaţa religioasă germană), condus de Alfred Rosenberg, ca şi indiferenţa clerului german cu privire la suferinţele jidanilor.

In mai multe puncte, informaţiile lui Di Meglio erau clar eronate. De exemplu, ne putem face o idee destul de precisă despre condiţiile în care avea loc deportarea jidanilor români, după raportul Crucii-Roşii, citind extrasul reprodus în capitolul V, eventual alte părţi ale raportului respectiv[454] sau scrierile lui Ginsburg. Este sigur că evenimentele raportate de ziaristul italian au fost inventate. Di Meglio pare dispus să accepte poveşti alarmiste.

Felul în care Di Meglio tratează rolul lagărelor de concentrare arată că falsa interpretare a naturii acestora. Astfel, el lasă se se înţeleagă că numeroşi jidani au fost trimişi în lagărele de concentrare pentru că nu ar fi avut loc în ghetouri. Acest lucru nu este exact. Jidanii şi alţii au fost trimişi în lagărele din Polonia pe măsura cererii de mână de lucru. De asemenea, Di Meglio lasă impresia că lagărele de concentrare au fost destinate mai ales cazării jidanilor, ceea ce de asemenea este inexact, ca și exagerarea insuficienţei hranei în lagărele de concentrare. Totuşi, după cum am văzut în capitolul IV, el are dreptate cel puţin în ce priveşte mortalitatea ridicată din lagăre în momentul redactării dării sale de seamă, deşi nu excesul de muncă a fost cauza deceselor.

In alţi termeni, descrierea lui Di Meglio constituie un adevăr general sau aproximativ, cu câteva lucruri inexacte şi tendinţa de a crede prea uşor lucruri din cele mai grave. Este însă clar că el nu avea cunoştinţă de existenaţa vreunui program de exterminări care să semene cu acela care prindea formă în propaganda aliată, şi care era raportat Vaticanului de către unii diplomaţi aliaţi şi diversele organizaţii jidoveşti.

Alocuţiunea papei cu ocazia Crăciunului conţinea o remarcă, fără aluzie precisă la jidani, despre « sutele de mii de oameni care, fără să fi comis vreo greşeală ci numai din cauza naţionalităţii sau rasei, au fost uneori condamnaţi la moarte sau la o deteriorare progresivă ». Reacţia Berlinului la această alocuţiune a fost eterogenă. RSHA a considerat-o un atac direct la adresa regimului

---

[454]. Crucea-Roşie (1948), vol. III, p 520 sqq.

nazist, în vreme ce pentru ministerul de Externe nu a fost decât obișnuitul exces de păşunism catolic. Reamintim că la 17 decembrie 1942, Aliaţii adoptaseră oficial alegaţiile exterminaţioniste, într-o declaraţie în care « numărul victimelor » era « estimat la câteva sute de mii » de jidani. Ei nu au fost foarte satisfăcuţi de declaraţia Papei, considerând-o insuficient de explicită[455]. Din punctul nostru de vedere, remarca de Crăciun a Papei este excesivă, dat fiind tabloul situaţiei pe care Vaticanul îl primise de la nunţiatura din Berlin. Având în vedere excepţionalitatea unei astfel de formulări, în gura unui papă ce nu dăduse astfel de semne până atunci, ea este încă şi mai tulburătoare, mai ales în acel moment al războiului şi pentru că nu a mai revenit asupra ei.

Documentele Vaticanului din timpul războiului explică totuşi remarca Papei cu privire la persoanele condamnate la « moarte sau deteriorare progresivă », din alocuţiunea pronunţată de Crăciun. La sfârşitullui 1942 şi începutul lui 1943, unul dintre principalele obiective ale diplomaţiei vaticane era obţinerea din partea Aliaţilor a angajamentului de a nu bombarda Roma. Britanicii insistau asupra dreptului lor de a bombarda Roma, atitudine ce contrasta cu cea americană, care trebuia să ţină seama de o largă minoritate catolică, ce forma o parte importantă din electoratul New Deal al preşedintelui Roosevelt. Poziţia adoptată de Anglia consta în aceea că Roma nu putea beneficia de consideraţii particulare şi că va fi bombardată funcţie de necesităţile militare. Urmărindu-şi obiectivul, Vaticanul nu trata numai cu Aliaţii ci şi cu germanii şi italienii. Pe Aliaţi încerca să îi facă să renunţe la ideea de a bombarda Roma, iar pe italieni şi germani să îşi mute în alte părţi obiectivele militare. De altfel, la Roma nu exista aproape nimic în materie de industrie de război, în schimba erau foarte multe cazărmi şi comandamente militare. In decembrie 1942, guvernul italian consimţi să îşi mute cartierul general afară din Roma. Simţind că se făcuse un pas important în sensul cel bun, cardinalul Maglione întâlni la 14 decembrie ministrul Angliei pe lângă Vatican, sir F. D'Arcy Osborne, anunţându-i schimbarea intervenită. Osborne nu s-a lăsat însă convins pe deplin, arătând că

[455]. RODES, p. 272 sqq. ; WAAGENAAR, pp. 409, 435 sq.

foarte multe trupe italiene sunt cantonate în oraş. In notele sale, Maglione rezumă întâlnirea lor în felul următor[456]:

Ministrul a arătat că impresia lui este că Sfântul-Scaun se preocupă special de oraşele italiene, când este vorba de bombardamente, tocmai pentru că ele sunt italiene.

I-am făcut observaţiile următoare: (1) că pentru Roma există motive foarte speciale. I le-am reamintit şi i-am spus că dacă Roma va fi bombardată, Sfântul-Scaun va protesta; (2) că Sfântul-Scaun intervine contra bombardării populaţiei civile din oraşele italiene, ce era în curs. Ministrul nu trebuie să uite că Sfântul-Părinte s-a exprimat și cu alte ocazii contra bombardării populaţiei lipsite de apărare. Când oraşele englezeşti au fost bombardate, toată lumea a văzut că acest lucru nu a scăpat cuvintelor foarte severe ale Sfântului-Părinte.

Ministrul a recunoscut justeţea observaţiei mele, apoi a exclamat : Dar de ce Sfântul-Scaun nu intervine contra teribilului masacru al jidanilor?

I-am reamintit că Sfântul-Părinte revendicase deja, în mesajele sale, dreptul la viaţă, la o existenţă calmă şi la o parte suficientă din bunurile lumii acesteia pentru toţi oamenii, oricare le-ar fi rasa şi religia.

Pe de altă parte, am adăugat, nu trebuie să ignoraţi ce a făcut şi face încă Sfântu-Părinte pentru a uşura soarta bieţilor jidani. Aceştia o ştiu foarte bine şi mulţumesc frecvent Sfântul-Scaun pentru tot ce se face în favoarea lor.

Ministrul a insistat : trebuie ca Sfântul-Scaun să intervină pentru a obţine încetarea masacrelor [eccidi] jidanilor. [sfârşitul notei].

Mai târziu, în aceeaşi zi, Osborne s-a întâlnit din întâmplare cu Mgr Domenico Tardini, secretarul Congregaţiei pentru afaceri ecclesiastice extraordinare (ministrul de Externe al Vaticanului), asigurându-l că plecarea din Roma a comandamentului militar italian « Nu schimbă nimic! ». In notele sale, Tardini a rezumat conversaţia cu Osborne şi a concluzionat că[457] :

Indepărtarea comandamentelor miliatre poate servi la mai buna punere în evidenţă a faptului că cel ce bombardează Roma este un barbar (din care motiv este foarte bine că Sfântul-Scaun s-a interesat de această problemă), deşi asta nu va feri Roma de bombe.

Vedem astfel fundalul politic în cadrul căruia s-a produs alocuţiunea Papei din ajunul Crăciunului. Din punctul de vedere al Vaticanului, după schimbul de vederi dintre Osborne şi Maglione, era clar că Anglia propunea un târg : Papa să condamne exterminarea jidanilor, iar Aliaţii, în schimb, se vor abţine să bombardeze Roma. Recunoaştem că este vorba de o poziţie persuasivă având darul de a forţa chiar şi mâna unui

---

[456]. *Acte şi documente*…, vol. VII, p. 136 sqq. Waagenaar, p. 413, dă extrase din discuţia lui Osborne cu Maglione, fără să le situeze însă în perspectiva ameninţării aeriene aliate asupra Romei.

[457]. *Acte şi documente*…, vol. VII, p. 138 sq.

Sfânt-Părinte. Dincolo de consideraţiile de etică, este evident că Vaticanul nu îşi putea batjocori neutralitatea oficială, acuzând public Germania de crime absolut inventate. In orice caz, la ora respectivă, Germania încă era forţa militară dominantă pe continent, aceasta fiind cauza pentru care alocuţiunea de Crăciun nu comporta o aluzie precisă la jidanii din Germania. Totul însă s-a spus pe un fond pe cât de imprecis, pe atât de anti-german. Ameninţarea bombardamentelor aliate asupra Romei nu diminuă însă după Crăciunul 1942. Astfel, cu ocazia unei scurte remarci similare, ignorate de presa mondială, pe care o găsim într-o lungă alocuţiune pronunţată de Papă la 2 iunie 1943, Vaticanul nu a mai făcut nicio aluzie la această chestiune. Intr-o scrisoare către prietenul său Preysing, Papa Pius al XII-lea a menţionat remarca sa din ajunul Crăciunului 1942. Chiar şi în această corespondenţă confidenţială însă, termenii precişi folosiţi sunt mult mai puţin severi decât cei din ajunul Crăciunului 1942[458].

Deşi Vaticanul a interpretat pe bună dreptate cuvintele lui Osborne în sensul unei propuneri precise, este totuşi foarte probabil că acesta nu avea în vedere propunerea unui târg. Este posibil, de exemplu, că Osborne a simţit că poziţia lui Maglione este relativ puternică şi s-a servit de ce i-a fost mai la îndemână pentru a-şi consolida poziţia şubredă din cadrul schimbului de vederi. Declaraţia oficială a Aliaţilor, asupra exterminărilor, va interveni trei zile mai târziu și nu încape îndoială că întregul corp diplomatic era la curent cu tărăşenia ce plutea în aer, lucru ce explică prezenţa ei în spiritul lui Osborne.

Roma a suferit primul bombardament aerian la 19 iulie 1943 (opera americanilor), ţintele raidului fiind nodurile feroviare utilizate de armatele italo-germane după debarcarea aliată din Sicilia, la 9 iulie. În cursul raidurilor următoare, s-a întâmplat ca bombele să cadă chiar şi asupra Vaticanului, distrugerile suferite de monumentele istorice şi religioase ale acestuia fiind însă minime.

Singurul punct interesant cu privire la rolul Vaticanului constă în eforturile sale cu adevărat importante, pentru ajutarea jidanilor, după cum a arătat şi Rhodes. Acesta însă neglijează unele aspecte, din care cauză trebuie citit şi Waagenaar. Totuşi, pentru cel ce analizează legenda exterminării, singura concluzie importantă ce se degajă din activităţile Vaticanului este

---

[458]. *Acte şi documente*…, vol. II, p. 326 ; vol. IX, p. 40 ; RHODES, p. 348 sq.

următoarea : implicaţiile de atunci ale Vaticanului în chestiunile jidoveşti din Europa aduc dovada suplimentară că în chestiunea exterminărilor nimic nu se putea petrece fără ca Sfântul-Scaun să prindă de veste.

Am examinat câteva puncte importante cu privire la rolul Vaticanului, dar există şi alte elemente singulare pe care le putem aborda, câtă vreme suntem pe subiect.

In documentele Vaticanului cu privire la război, apare un preot bizaroid şi suspect, pe nume Pirro Scavizzi. Acesta era un preot militar ce călătorea în trenurile sanitare ale armatei italiene, făcând un fel de navetă între Italia şi Frontul de Est. Calitatea lui de cuvios părinte militar îi permitea să se roage pentru soldaţii italieni răniţi, după cum se obişnuieşte în astfel de împrejurări. Intrucât însă călătorea foarte mult, cuviosul părinte făcea adesea serviciul de curier, contactele pe care le avea du demnitarii bisericii permiţându-i să predea cu regularitate diverse mesaje, dintre care unele au avut darul să îi excite imaginaţia. Prima bizarerie o întâlnim în februarie-martie 1942, când Scavizzi aduce o scrisoare presupusă a fi din partea Mgr Adam Sapieha, arhiepiscopul Cracoviei. Era vorba despre suferinţele preoţilor catolici, confruntaţi cu brutalităţile nemţilor. Modul cum *Acte şi documete* raportează acest fapt arată că împrejurările erau cu totul singulare[459]:

> [...] arhiepiscopul renunţă la orice precauţie, descriind opresiunea nazistă şi tragedia lagărelor de concentrare în termeni pe care nu-i întâlnim nici înainte, nici mai târziu. După ce i-a predat însă lui Scavizzi mărturia sa, arhiepiscopului i se făcu frică şi trimise un mesager cu misiunea de a-l ruga pe preotul militar să ardă mesajul, « fiind îngrozit că nemţii ar pune mâna pe el, în care caz ar împuşca toţi episcopii, ba poate şi pe alţii ». Abatele Scavizzi distruse efectiv autograful respectiv, nu înainte însă de a face o copie cu mâna sa, adăugând propria sa mărturie asupra tragediei şi disperarea ce este urzeala vieţii de zi cu zi a catolicilor polonezi.

Că Scavizzi vorbeşte de o scrisoare pe care o arde, pentru a onora cererea autorului ei, iată ceva care ne surprinde. Să fim însă indulgenţi cu prea-cucernicul părinte, cum se spune. Iată-l însă că Scavizzi reapare cu o scrisoare către Papa, crisă la 12 mai 1942, în Bolonia[460]:

---

[459]. *Acte şi documente*…, vol. III, p. 15 sq ; Rhodes, p. 288.
[460]. *Acte şi documente*…, vol. VIII, p. 534.

In legătură cu nunţiul actual [Orsenigo, la Berlin] cardinalul [Innitzer, din Viena] îi deplânge tăcerea şi îşi exprimă opinia că acesta [Orsenigo] este prea timorat şi nu se interesează de lucruri cu adevărat grave [...]

Lupta contra jidanilor este implacabilă şi se agravează pe zi ce trece, cu depotări şi chiar execuţii în masă.

Masacrul jidanilor din Ucraina este de acum complet. Tot aşa, în Polonia şi Germania, ei vor să-l ducă la capăt cu un sistem de asasinate în masă [*uccisioni in massa*].

Am văzut însă că nu acestea erau informaţţile de care dispunea nunţiatura din Berlin. Totuşi, chiar dacă Innitzer ar fi avut astfel de opinii, este ridicul să ne imaginăm că le-ar fi încredinţat lui Scavizzi, chiar numai pentru conduita personală a acestuia, fără să mai vorbim că i le-ar fi încredinţat spre a le transmite Papei. Suntem deci în drept să emitem îndoielile noastre cu privire la credibilitatea lui Scavizzi.

Iată-l însă încă odată pe prea-cucernicul părinte, la 7 octombrie 1942, când scrie un « raport asupra situaţiei din Polonia », care a ajuns în dosarele Vaticanului[461]:

Jidanii : Eliminarea jidanilor prin asasinate în masă [*uccisioni in massa*], inclusiv copii şi sugari, este aproape totală. In rest, pentru aceştia orice viaţă civilă este imposibilă, din cauza unei brasarde albe. Nu pot merge la piaţă, nu pot intra într-un magazin, urca într-un tramvai sau taxi, asita la un sectacol sau freventa o casă ne-jidănească. Înainte de a fi deportaţi sau ucişi, ei sunt condamnaţi să muncească forţat, chiar dacă aparţin clasei instruite. Cei câţiva jidani rămaşi par liniştiţi, ba chiar îşi afişează aproape orgoliul lor. Se zice că peste două milionae de jidani ar fi fost ucişi.

Ajunşi aici, putem formula o a doua bănuială : Vaticanul cunoştea foarte bine ceea ce noi avansăm ca simplă bănuială, dar a considerat că nu trebuie dată nicio importanţă declaraţiilor lui Scavizzi. Deşi le păstrează în dosarele sale, Vaticanul nu consideră că ele confirmă alegaţiile exterminaţioniste ale organizaţiilor sioniste evocate mai sus.

Intrucât publicarea documentelor Vaticanului din cursul războiului este încă în curs la data încheierii acestei lucrări, este posibil ca numele lui Scavizzi să nu mai apară de loc. Totuşi, în 1964 (el a murit către 1967), el pretindea, într-o revistă italiană, că Papa i-ar fi vorbit *cu toată încrederea*, în timpul războiului, despre consecinţele neapărat negative pe care le-ar fi avut excomunicarea lui Hitler (care, oficial, era catolic) pentru exterminarea jidanilor[462]. Iată-ne aşadar la destinaţie! Scavizzi

---

[461]. *Acte şi documente*, vol. VIII, p. 669 n.

[462]. RHODES, p.345 ; WAAGENAAR,p. 431.

inventa poveşti extravagante pentru a se plasa pe post de vedetă în sutană, atribuindu-şi o importanţă şi un statut diferite de poziţia poziţia lui umilă, de popă militar într-un tren saniar. Devine clar că cea de a doua bănuială a noastră este probabil întemeiată : Scavizzi era considerat de Vatican drept un preot inofensiv, care putea administra sfintele taine şi chiar transporta mesaje, dar care era incapabil să raporteze corect nişte fapte. Judecând după comentariile lor, constatarea că editorii *Actelor şi documentelor*... l-au putut lua uneori în serios, este destul de amuzantă. Totuşi, întrucât imaginea lui Scavizzi de povestitor bun de adormit copiii sare în ochii cititorului, la lectura documentelor, se poate ca editorii să fi avut o altă opinie cu privire la cuvioşia sa, pe care încă nu au exprimat-o.

Există totuşi un punct ce merită reţinut din rapoartele lui Scavizzi, mai ales cel din12 mai 1942. Nu este verosimil ca Scavizzi să fi inventat singur legenda exterminării, deşi aceasta ar putea fi totuşi posibil într-un mod confuz şi vag. Dacă nu el a inventat alegaţiile despre exterminare ce se găsesc în scrisoarea sa din 12 mai 1942, înseamnă că a auzit ceva, undeva... Faptul nu este lipsit de interes întrucât raportul său este datat cu o lună înainte ca organizaţiile sioniste din Vest să înceapă a vorbi în acest fel. Prima declaraţie de acest gen a Congresului mondial jidovesc datează din 29 iunie 1942, după cum am arătat în capitolul III. Aceasta ne face să credem că motivul propagandei exterminaţioniste circula deja în Europa orientală înainte de iunie 1942. De altfel, supoziţia noastră este în acord cu studiul lui Dawidowicz, după care alegaţiile exterminaţioniste în Watherland (partea anexată din Polonia, la sudul Coridorului), privind camioanele de gazare de la Chelmno, au apărut mai întâi în publicaţia clandestină jidovească *Veker*, de patru pagini. Paginile 3 şi 4, din numărul pe februarie 1942, al acestei publicaţii, lansau alegaţiile exteminaţioniste în Guvernământul general din Polonia. Apoi, acestea au fost preluate de *Mitteylungen*, o altă publicaţie jidovească, tot clandestină, la începutul lui aprilie 1942[463], care vorbea de gazări la Belzec. Potrivit acestor indicaţii, legenda exterminaţionistă a fost inventată de obscuri propagandişti jidani din Polonia, promovarea ei ulterioară la rang de impostură istorică

[463]. Dawidowicz, p. 295 sqq.

internaţională fiind opera unor cercuri sioniste occidentale, mai ales din New York şi din jurul acestuia.

Intrucât propaganda privind exterminările exista deja în Polonia, în primăvara lui 1942, şi pentru că un bun număr de informaţii ajunse la Vatican au trecut prin biroul nunţiului papal din Berlin, se poate ca aceste poveşti exterminaţioniste să fi ajuns şi la urechile lui Orsenigo. In scrisoarea sa din 28 iulie 1942, către Mgr Giovanni Montini (actualul Papă Paul a VI-lea, care adesea l-a înlocuit pe Maglione în timpul războiului), Orsenigo se plângea de dificultăţile obţinerii de informaţii exacte cu privire la ce se întâmpla cu jidanii. După ce comentează practica naziştilor de a ordona jidanilor dintr-o dată şi fără avertisment să-şi facă valiza pentru a fi deportaţi, Orsenigo scrie[464]:

> După cum este uşor de înţeles, această absenţă de informaţii dă naştere la cele mai macabre supoziţii privind soarta non-arienilor. De asemenea, din păcate, circulă zvonuri [*voci*], greu de controlat, despre călătorii dezastruoase şi chiar asasinate în masă de jidani [*eccidi in massa*]. Astfel, până acum, toate intervenţiile în favoarea catolicilor non-arieni, au fost respinse cu răspunsul obişnuit că apa de botez nu schimbă sângele jidanului şi că Reichul german se apără contra rasei non ariene, nu contra religiei jidanilor botezaţi.
>
> Printre atâtea rumori sinistre sunt şi câteva ştiri mai puţin triste. De exemplu, circulă zvonul că în Olanda, unde tocmai au început deportările non-arienilor, protestul deschis al protestanţilor, la care s-au asociat şi episcopii catolici, a reuşit să excludă non-arienii botezaţi de pe lista deportărilor. De asemenea, s-a raportat că în ghetoul de tristă celebritate Litzmannstadt, în Reichsgau-l Wartheland, un preot polonez cu spirit apostolic eroic a fost autorizat să rămână printre catolicii non-arieni, pentru a se ocupa de mântuirea sufletelor acestora.

O notă a editorului arată totuşi că povestea cu protestul din Olanda este falsă. Semnalăm că o parte însemnată din ajutorul Vaticanului destinat jidanilor, în această perioadă, era vărsat mai ales familiilor recent convertite la catolicism, a căror situaţie era deosebit de tragică. Nimeni nu vrea să mai audă de ei. Germanii îi considerau jidani în continuare, iar jidanii îi considerau renegaţi.

Remarcile precedente ale lui Orsenigo arată clar că Scavizzi ne-a dat o imagine falsă despre nunţiul papal din Germania. In egală măsură însă, ele mai arată că Orsenigo auzise anumite rumori oribile, deşi nu se ştie prea bine ce înţelegea el prin « masacre » (eccidi in massa). Bineînţeles, după cum am notat în

---

[464]. *Acte şi documente*, vol. VIII, p. 607 sq.

capitolul VII, uneori au avut loc masacre de jidani iar el a putut lua cunoştinţă prin mesajele primite şi poveştile care circulau. Se poate ca aceste poveşti să-şi fi avut originea în propaganda ce începuse să strige cucurigu de pe acoperişurile organizaţiilor clandestine jidoveşti din Polonia. Este posibil ca el să fi avut în vedere un raport al lui Scavizzi către nunţiatura din Berlin, cu privire la « informaţiile » transmise prin scrisoarea din 12 mai 1942. In orice caz, scrisoarea lui Di Meglio, din 9 decembrie 1942, arată că nunţiatura din Berlin nu îşi dăduse adeziunea, la acea dată, la nicio alegaţiune exterminaţionistă (cu excepţia poate a poveştii despre România) ce a putut să îi parvină.

In legătură cu documentele Vaticanului, mai sunt câteva puncte ce ar merita să fie examinate. In timpul războiului, reprezentantul Vaticanului în Grecia şi în Turcia a fost Mgr Angelo Roncalli, devenit mai târziu papă, sub numele de Ioan al XXIII-lea. Iată ce transmite acesta, din Istambul la Vatican, la 8 iulie 1943[465]:

> Fidel regulii de prudenţă ce mi-am impus în contactele cu diverse persoane, chiar cele demne de un respect special, evit întâlnirile ce nu sunt strict necesare sau foarte utile. De exemplu, nu l-am văzut pe von Papen (ambasadorul Germaniei în Turcia) decât odată în şase luni şi foarte rapid, cu ocazia vizitei mele la Ankara, pentru sărbătoarea de Paşte. Atunci se vorbea mult de afacerea Katyn care, după von Papen, ar fi trebuit să dea de gândit polonezilor cu privire la avantajele reorientării lor către Germania. I-am răspuns cu un trist surâs, că pentru asta ar trebui uitate mai întâi milioanele de jidani trimise şi suprimate [*soppresi*] în Polonia şi că în orice caz este o bună ocazie pentru Reich de a schimba tonul în relaţiile cu polonezii.
>
> Acum că von Papen şi întregul corp diplomatic s-au întors din Ankara la Istanbul şi pe malul Bosforului, ocaziile de întâlniri nu vor lipsi.
>
> 2. Cel ce vine să mă vadă din când în când este bravul baron von Lersner [...].

Roncalli trece apoi la subiecte ce nu ne interesează. Când acest document a fost publicat de către Vatican, presa a spus că Mgr Roncalli vorbise de « milioane de jidani trimise şi suprimate în Polonia[466] », traducere acceptabilă care cere însă câteva cuvinte din partea noastră. Verbul italian *sopprimere* (al cărui participiu trecut *soppressi* se găseşte în nota Mgr Roncalli) este apropiat de englezul *suppress* şi de francezul *supprimer*, remarcă ce îşi are locul aici pentru că Mgr Roncalli şi von Papen îşi vorbeau probabil în franceză. Termenii italian şi francez au

---

[465]. *Acte şi documente*…,vol.VII, p. 473 sq.
[466]. *New York Times*, 5 aprilie 1973, pp. 1, 5.

acelaşi sens, fără să fie echivalentul strict al termenului englez căci, aplicate la oameni, cuvintele *sopprimere* şi *supprimer* lasă să se înţeleagă că sunt ucişi mulţi. Totuşi, aceste cuvinte nu sunt echivalentul strict al exterminării (« extermination ») sau anihilării (« annihilation »). Italiana şi franceza au termeni de aceeaşi origine şi echivalenţi cu cel englez, pentru ambele noţiuni. A aplica termenul *sopprimere* la un mare număr de persoane sub-înţelege că multe sunt ucise şi, funcţie de context, poate însemna sau nu acelaşi lucru cu « exterminarea ». Nu trebuie deci exclusă posibilitatea ca Mgr Roncalli să se fi gândit la altceva decât exterminările ce făceau atunci obiectul declaraţiilor aliate, pe care desigur le cunoştea. De exemplu, cu aceiaşi termeni, a putut să se gândească la ceea ce germanii numeau suprimarea rebeliunii din ghetoul Varşovia, în cursul căreia nemţii au ucis numeroşi jidani. Totuşi, eu înclin către respingerea acestei interpretări. Mi se pare mai probabi că Mgr Roncalli se gândea la exterminările evocate de Aliaţi.

Dacă totuşi citim cu atenţie darea de seamă a lui Roncalli, înţelegem că nu este foarte important de a şti la ce anume s-a gândit el exact când a formulat remarca respectivă. El descrie întâlnirea neprevăzută dintre doi diplomaţi, pe care unul, adică el însuşi, nu o dorise. Conform « regulii de prudenţă » ce îşi impusese, cuvintele sale au fost astfel alese pentru a scurta sau evita astfel de întâlniri. Ceea ce de fapt i-a spus lui von Papen a fost că, dacă acesta doreşte să prelungească întâlnirea, nu trebuie să conteze pe el, pe Roncalli. In limbaj diplomatic, i-a adus la cunoştinţă lui von Papen atitudinea pe care o expune curat şi neîntortochiat în prima frază din raportul său. Remarca lui Roncalli era o paradă diplomatică de un tip bine cunoscut, în cadrul căreia nu este foarte important de ştiut cu adevărat despre ce vorbeşte interlocutorul, sau de a verifica dacă acesta acceptă sau nu veracitatea alegaţiunii respective. Partea semnificativă din acest schimb de cuvinte este că Roncalli nu dorea să vorbească cu von Papen, asta fiind tot ce i-a spus. Pe de altă parte, dacă Roncalli ar fi dorit cu adevărat să vorbească lui von Papen, în niciun caz nu ar fi început conversaţia prin remarci indiscutabil ostile, evocând exterminarea-represiunea sângeroasă a revoltelor din ghetouri, independent de opinia pe care ar fi avut-o despre atrocităţile şi brutalităţile ce ar fi fost comise de către nemţi.

Vaticanul fiind observator şi participant la evenimentele războiului mondial, era inevitabil să audă zvonurile și poveştile exterminaţioniste cunoscute de toată lumea. Ecoul acestor poveşti este cât se poate de normal în anumite pasaje din documentele Vaticanului. Când întâlnim astfel de pasaje, trebuie să le considerăm funcţie de intenţiie posibile ale persoanei ce a formulat cutare sau cutare remarcă sau observaţie, ca şi întregul context al evoluţiei propagandei, aşa cum am analizat-o mai ales în capitolul III. După cum prima frază din raportul său lasă clar să se înţeleagă, Roncalli încerca pur şi simplu să se debaraseze de von Papen, în cadrul acestei întâlniri fortuite din 8 iulie 1943, la Ankara, repetând alegaţiile exterminaţioniste cărora, după cum o ştia foarte bine, Vaticanul nu le dăduse o cauţiune specială, în ciuda presiunii Aliaţilor.

Intre documentele Vaticanului, găsim o altă scrisoare, din august 1942, a arhiepiscopului catolic ucrainian Szeptyczkyi, către papa Pius al XII-lea. Această scrisoare se întinde mult pe tema atrocităţilor pe care nemţii le-ar fi comis, cititorul surprins întrebându-se, până la ultimele linii, când Szeptyczkyi pune punctul pe « i » ce l-a determinat pe acesta să îşi scrie scrisoarea. Szeptyczkyi semnalează că de trei ani nu a obţinut nicio binecuvântare apostolică (adică adeziunea Papei, foarte importantă în materie de politică eccleziastică), că suferinţele şi lupta sa sub germanii « răi » ar trebui să fie un motiv suficient pentru a i se acorda, în sfârşit, binecuvântarea respectivă[467].

Este clar că cele câteva pasaje din documentele Vaticanului cu privire la exterminarea jidanilor reflectă pur şi simplu evoluţia propagandei, aşa cum am analizat-o în această carte. În capitolul III am văzut că Burzio transmitea Vaticanului, din Slovacia, poveşti despre uzinele de săpun, ce constituiau o trăsătură a propagandei epocii respective. Un alt exemplu este seria de note redactate de către Maglione, la 5 mai 1943, raportând poveştile exterminaţioniste. Nu ştim prea clar care a fost la originea acestor note. După textul publicat, cititorul nu poate spune dacă Maglione raporta propriile lui impresii sau numai alegaţiile formulate de un altul (alte documente redactate de Maglione, în perioada respectivă, arată că acesta nu credea în povestea exterminărilor). In orice caz, se face referinţă la exterminări prin cameră de gazare la Treblinka şi aproape de

---

[467]. *Acte şi documente*…, vol. III, pp. 625-629.

Brest-Litovsk. Editorul şi-a manifestat evidenta perplexitate observând că[468]:

> Informaţia adusă probabil de un om de afaceri italian, pare destul de veche, întrucât nu menţionează nici Birkenau, nici Auschwitz, unde se concentrase atunci cea mai mare parte a exterminărilor.

Mereu pe acelaşi subiect, editorul notează că[469]:

> Propaganda aliată care vorbea pe larg despre atrocităţile germane, era complet mută cu privire la Auschwitz, pentru motive care niciodată nu au fost analizate de cineva.

După cum era inevitabil ca propaganda să se manifeste în documentele Vaticanului, tot aşa de inevitabil era ca o parte din adevărul cu privire la cele ce ne interesează, să se găsească în fragmentele alese din arhiva publicată a Sfântului-Scaun. Aceste documente sugerează că Vaticanul avea acces nu numai la jidanii polonezi, dar şi la cei deportaţi din Italia, după ocuparea Romei de către germani, la 8 septembrie 1943[470].

Editorii volumului IX din *Acte şi documente...* (apropo de victimele războiului în 1943) arată că prietenii şi rudele jidanilor deportaţi au primit scrisori din partea acestora, că membrii rezistenţei olandeze, « în contact constant cu jidanii din ţările lor, [raportau] pur şi simplu că deportaţii erau puşi la muncă în lagăre, vârstnicii şi copii fiind trimişi în ghetouri ». Conducătorii comunităţii jidoveşti din Roma nu aveau cunoştinţă de un program de exterminare, temându-se numai de « rigorile iernii şi sănătatea fragilă a multor deportaţi », după cum o confirmă « multe dintre scrisorile ajunse atunci la Vatican şi care formează astăzi un gros dosar în arhivele acestuia [...] nu este menţionată exterminarea lor brutală ». De asemenea, citim că, în iulie 1943, părintele Marie-Benoît, care i-a ajutat mult pe jidani în timpul războiului, a descris deportările jidanilor din Franţa, arătând că lagărul Auschwitz şi cele din vecinătate sunt lagăre de muncă în care « moralul deportaţilor este în general bun, plin de încredere în viitor[471]».

Propaganda privind exterminările la Auschwitz nu a început decât în 1944. De aceea, vom întâlni probabil alegaţiuni ce nu pot lipsi din documentele Vatican pentru 1944-1945, atunci când

---

[468]. *Acte şi documente*, vol. IX, pp.39, 274.
[469]. *Acte şi documente*, vol. IX, p. 42.
[470]. *Acte şi documente*…, vol IX, pp. 493, 499, 632-636.
[471]. *Acte şi documente*…, vol IX, pp. 38, 42 sq.

acestea vor fi publicate. Alegaţiunile în speţă nu pot lipsi întrucât, ca şi pentru documentele despre « exterminări » în general, tot ce priveşte lagărul Auschwitz provine din aceeaşi sursă contestabilă care este... propaganda.

SUPLIMENT 1
Controvesa internaţională pe tema « Holocaustului »

Comunicare din septembrie 1979, în cadrul Primei Conferinţe internaţionale la Institute for Historical Review, California

Unii dintre dumneavoastră s-au obişnuit probabil să mă audă vorbind despre *Inşelătoria secolului al XX-lea*, titlul cărţii mele despre legenda exterminării a milioane de jidani, de către Germania naţional-socialistă în timpul celui de al II-lea Război mondial. In general se vorbeşte de şase milioane. Cu diverse ocazii, întâlnind grupuri interesate de această chestiune, le-am făcut un rezumat oral al argumentelor expuse în cartea mea.

Astăzi însă abordez un subiect diferit. Nu mă voi ocupa de înşelătorie ca atare, ci de controversa internaţională din jurul ei. Fac această alegere din diverse motive. Cel mai evident dintre ele este că mă găsesc în faţa unui auditoriu informat, cunoscător al literaturii englezești pe această temă. Nu voi repeta cele afirmate de această literatură, iar profesorul Faurisson ne va prezenta unele aspecte ale înşelătoriei, despre care probabil încă nu aţi auzit. Un alt subiect, pe care unii dintre noi îl cunosc mai puţin bine, este dezvoltarea controversei holocaustice la nivel internaţional. Practic, mulţi americani « bine informaţi » nu ştiu nimic despre răsunătoarea controversă holocaustică, limitându-se la cele spuse de presa americană despre cele ce se petrec în lume. Presa aceasta lasă însă impresia că eu sunt singurul pământean ce contestă alegaţiile legendei exterminării.

Examenul controversei holocaustice la scară internaţională ne va învăța multe lucruri. Mai întâi, voi spune câteva cuvinte despre motivele pentru care examinez controversa din jurul înşelătoriei, nu înşelătoria ca atare.

Un subiect simplu

Una dintre dilemele mele este că scriind o carte despre înşelătorie, fără să vreau am sugerat ceva, căci există un punct important asupra căruia ar fi trebuit să insist. Am scris despre asta, fără să insist însă suficient :

Există numeroase argumente în sprijinul tezei mele, iar unele sunt atât de simple încât îl pot surprinde pe cititor. Cel mai simplu motiv pentru a fi

sceptic în ce priveşte alegaţiile exterminaționiste este că la sfârşitul războiului cei chipurile exterminați erau bine mersi printre noi.

Dilema pe care vreau să o schițez este rezumată de proverbul vorbă multă, sărăcia omului ! După atâta vorbă pe acest subiect, unii au impresia că avem de-a face cu ceva foarte complicat. De aceea, o spun categoric : vorba multă nu provine din faptul că subiectul ar fi complicat, ci din deformarea opiniei publice prin deceniile de spălare a creierelor, prin minciuna răspândită de școli și universități, de pălăvrăgeala sistematică a mediilor de « (dez)informare », consecinţa fiind că intelectualii, mai ales, au ajuns în situația măgarului lui Buridan. Neputându-se decide între adevărul istoric și păstrarea privilegiilor nemeritate, intelectualii sunt în situația măgarului, ce riscă să moară neștiind ce să aleagă între căldarea cu apă și snopul de fân. Pe fondul social al încăpățânării demne de stimatul ecvideu, se înțelege senzația de terapie neobișnuită și complicată, resimțită de tovarășii universitari și chiar de academicienii plini. De cei corespondenți nu mai vorbim, căci aceștia dacă nu citesc măcar știu să scrie, pe cât se spune. Este foarte important ca grupul sau comunitatea istoricilor revizioniști să nu piardă din vedere că subiectul este cât se poate de simplu. Numai anestezia culturală, prin care trece omenirea, a impus necesitatea eforturilor și sacrificiilor revizionismului istoric. Pentru a demasca înşelătoria avem nevoie de câteva elemente. Iată punctele principale.

Germania nazistă i-a ales pe jidani ca obiect al unei persecuţii speciale. Mulţi dintre aceștia fură privaţi de bunurile lor, rechiziţionaţi pentru muncă sau deportaţi pe timpul războiului. Documentele germane nu spun nimic despre exterminare. Expresia « soluţie finală » (*Endlösung*) însemna expulzarea jidanilor din Europa, iar deportările către Est au fost o primă etapă în vederea realizării acestui obiectiv.

Documentele publicate de Crucea-Roşie internaţională şi de Vatican nu se acordă cu alegaţiile despre exterminări. Papa Pius al XII-lea este adesea criticat pentru că nu s-a pronunţat contra exterminării jidanilor.

Din cauza condiţiilor generale ale războiului şi a măsurilor luate de nemți contra jidănimii (de exemplu supra-popularea ghetourilor), un mare număr de jidani au pierit, fără să se poată însă vorbi de o cifră comparabilă cu faimoasele şase milioane.

Statisticile demografice publicate sunt aberante, mai ales pentru că jidanii din Europa de Est, de exemplu cele două sau

trei milioane de jidani polonezi[472] sau cei din Statele Unite, nu au fost număraţi corect. Exact în momentul în care un mare

[472]. Datorită îndărătniciei istoricilor, autorul ignoră « peste-milionul » de jidani, din România de după război, despre care vorbește Paul Goma în *Săptămâna Roșie* : « După ce rușii au ocupat România, în august 1944, unul din marile-secrete-de stat impuse de invadatori a fost *numărul evreilor*: în 1948, în Republica Populară Română (fără Basarabia, fără Bucovina de Nord, fără Herța, fără Cadrilater)», *el era de peste un milion*. (…) *De unde mai mulți evrei în România-Mică, decât în România Mare, cea dinainte de "holocaustul românesc*"? (…) Ce fel de "Holocaust în România" acela care, departe de a diminua numărul evreilor, îl sensibil augumentase? Bunul simț și aritmetica elementară contrazic teza "Holocaustului în România": dacă Românii ar fi ucis 400 000 de evrei, ar fi fost evidentă… *lipsa* a 400 000 de evrei — simplu! Însă pentru a nu se observa grosolana înșelătorie, evreii "români" au obținut de la ocupanții sovietici (…) **tăcerea asupra statisticelor**. Tăcere acoperind atât… *inexistența-lipsei* (a celor 400 000 oameni "lichidați de către români"), cât și *sporul* populației evreiești în România post-belică mult diminuată teritorial și etnic (…). Dacă Românii ar fi ucis 400 000 de evrei, după 22 iunie 1941, de unde a ieșit peste-milionul-de-evrei- în România fără Basarabia, fără Bucovina de Nord, în 1945-1946? După august 1944, pe tancurile și în furgoanele Armatei Roșii a intrat în România câtă mai rămăsese, un număr imens de evrei. În majoritate (pro)veneau din Est, de peste Nistru (chiar și de peste Volga) — ei formau grosul… "ucișilor în Basarabia și Transnistria", care după 28 iunie 1940, când Rusia ne răpise Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța (totalizând 278 942 evrei) optaseră pentru Raiul Sovietic ». (…)

O mică parte, dar și ea imensă, disproporționată, mincinoasă privind *motivația mutării în România* ni s-a coborât cu hârzobul din cerul Nordului: *peste o sută de mii de evrei din Ungaria și din Cehoslovacia, având cetățenie și uniforme sovietice, au fost trimiși în 1945 de ruși în România, în virtutea "ajutorului frățesc", pentru edificarea poliței politice după modelul NKVD*. (Cf., Paul Goma, *Săptămâna Roșie*, Vicovia 2009, pp. 49-50. Sublinierile aparțin autorului. De reținut că Arthur Robert Butz și Paul Goma semnalează aceeași « înșelătorie ». (NT).

număr de jidani a pătruns în Statele Unite, recensămintele americane nu au pus întrebarea și nu au prevăzut categoria de « jidan » în registrele oficiale. La prima vedere poate să apară faptul că un număr important de jidani au dispărut din regiunile unde locuiau înainte de război. Explicaţia însă poate fi găsită în migraţiile masive şi bine atestate, efectuate de jidani, după război, în Statele Unite, Palestina şi în alte ţări, ca şi în faptul că unii au rămas « cuminţi » în Uniunea Sovietică, acolo unde germanii îi instalaseră, fapt atestat de documentele germane.

Dovada alegaţiilor exterminării depinde în mod decisiv de procese, ca cel de la Nuremberg, desfăşurate în faţa unor tribunale care, din motive politice, erau obligate să accepte aceste povești ca adevăruri apeiorice. De aceea, pentru numeroşi acuzaţi, singura strategie de apărare posibilă părea a fi nu negarea exterminărilor ci numai negarea implicării personale, cazurile Kaltenbrunner şi Eichmann, de exemplu.

Scenele oribile descoperite în lagărele de concentrare în 1945 au fost rezultatul prăbuşirii totale, nu numai politice şi militare, ci şi a industriei şi a transporturilor germane, a tuturor măsurilor profilactice luate de germani contra bolilor, mai ales tifosul, care a bântuit toate lagărele germane în timpul războiului. Măsurile preventive germane cuprindeau duşuri regulate, folosirea considerabilă şi periodică a insecticidelor, de exemplu Zyklon B, pentru dezinfecţia clădirilor, hainelor, uneltelor, etc.

Din cauza războiului, deţinuţii din lagărele de concentrare reprezentau o importantă sursă de mână de lucru pentru economia germană, mortalitatea ridicată din lagăre fiind considerată catastrofală de către germani.

Din cauza acestei mortalităţi, aproximativ 350 000 sau poate 400 000 de deţinuţi au murit în lagărele germane în timpul războiului, jidanii constituind o minoritate[473].

---

[473]. Este vorba de cifra celor morţi în lagăre, al căror deces a fost înregistrat în documente existente încă în număr suficient pentru a permite o estimare. Legenda pretinde că milioanele de « exterminaţi » nu erau înscrişi în registre. A se vedea raportul « Numărul victimelor persecuţiei naţional-socialiste », disponibil la Serviciul internaţional de cercetări (Arolsen, Germania).

Cifra aceasta nu trebuie înţeleasă în sensul că numărul jidanilor morţi în timpul războiului nu poate fi decât o oarecare minoritate dintre cei 350 000 sau 400 000 de morţi în lagărele de concentrare. Mulţi alţii sunt morţi în afara lagărelor de concentrare : bolnavi în ghetouri, în masacre din cauze obişnuite şi neobişnuite. Nu se cunoaşte acest număr.

Toate lagărele de concentrare dispuneau de crematorii pentru incinerarea cadavrelor celor morți.

Afară de publicațiile avide de senzațional, nimeni nu mai pretinde că lagărele situate pe pământul german au fost « lagăre de exterminare ». Pretinsele « lagăre de exterminare » ar fi fost toate în Polonia, fiind ocupate de către ruşi, după ce nemţii le-au evacuat în bună ordine. La venirea lor, ruşii nu au descoperit nicio dovadă de exterminări, niciun spectacol oribil, comparabil celor descoperite mai târziu de anglo-americani.

« Camerele de gazare » sunt imaginare. Tot ceea ce pot face partizanii legendei, pentru a le dovedi existenţa, este să pretindă că substanţa chimică numită Zyklon B îndeplinea un dublu rol, exterminând la fel de bine jidanii şi puricii, în « camere de gazare » improvizate din orice sală de duşuri sau încăpere obişnuită. O altă tactică este întreţinerea confuziei cu privire la ce este un « cuptor cu gaz ». Toate crematoriile din lume sunt « cuptoare cu gaz », lucru ce ar trebui să fie cunoscut de cei ce țin să verifice pe ei înșiși fabula lui Buridan.

De ce o înşelătorie?

Ţin să fac o remarcă privind titlul pe care l-am ales pentru cartea mea. In cursul controversei, unul dintre punctele ce au provocat dezacordul multora, inclusiv al cititorilor favorabili cărţii mele, a fost termenul de « înşelătorie » [*hoax*] pentru a desemna legenda general admisă. Unii susţineau că oricare ar fi realitatea legendei, acest termen nu este potrivit situaţiei pentru că banalizează subiectul. Aceştia considerau că un termen ce banalizează subiectul nu poate fi folosit pentru o legendă de proporţiile « Holocaustului ». Ar fi ca şi cum am califica de cântecel oratoriul *Mesia*, al lui Händel.

Am ales deliberat titlul de « Înşelătorie » şi sunt convins că a fost o alegere fericită, întrucât este vorba de o pungăşie banală. Termenul « înşelătorie » sugerează ceva grosolan și fără de valoare, adică exact ceea ce vreau să sugerez. Termenul de « mit », deşi exact, ba chiar utilizat uneori de mine, nu exprimă acest aspect important al naturii dovezilor pe care se sprijină alegaţiile exterminaţioniste.

Sentimentul de jenă pe care îl încercăm în faţa termenului de « înşelătorie » nu face decât să reflecte natura iluziei în care se complace majoritatea oamenilor, cu privire la acest subiect. Nu

cu mult timp în urmă, unii dintre cei ce vor lua cuvântul aici, de exemplu profesorul Faurisson sau eu însumi, împărtăşeam nu numai credinţa populară în adevărul legendei, ci şi impresia generală că acest adevăr este indiscutabil, « la fel de întemeiat ca Marea Piramidă », după cum am scris. De la o vreme am făcut însă unele cercetări şi am descoperit că în ciuda aparenţei de granit, legenda se sprijină pe picioare de mămăligă.

Întrevăzute în documentaţia istorică, picioarele de mămăligă au reţinut atenţia istoricilor revizionişti. Lucrul acesta înseamnă o mare diferenţă sau distanţă psihologică între istoricii revizionişti şi alţi oameni, chiar foarte inteligenţi. Atenţia concentrată pe picioarele de mămăligă ale legendei îi face uneori pe istoricii revizionişti un fel de cruciaţi, de comabatanţi pentru adevărul istoric. Cei ce nu văd picioarele de mămăligă ale minciunii nu pot avea gradul de certitudine al istoricilor revizionişti. Contrastul între aparenta demnitate a legendei şi trista realitate a minciunilor grosolane, demne de tot dispreţul, este punctul central ce trebuie pus în evidenţă, subliniat şi dezvoltat în cadrul reorientării psihologice a oamenilor pe care vrem să îi informăm. Odată această reorientare psihologică îndeplinită, restul este rutină. Şocul provocat de cuvântul « înşelătorie » este etapa iniţială a acestei reorientări.

O problemă de societate

Un alt motiv pentru care doresc să insist asupra controversei exterminaţioniste este că ea reprezintă o problemă distinctă. Pe de o parte există o problemă de istorie, pe de altă parte este vorba de statutul legendei în cadrul societăţii. Despre această problemă voi vorbi astăzi. Problema istorică este relativ simplă în comparaţie cu statutul legendei în societate. Altfel spus, înţeleg înțeleg mai puțin bine locul înşelătoriei holocaustice în societate, decât înşelătoria în ea însăşi. Două aspecte sunt evidente. Pe de o parte, suntem în faţa unei isterii provocată de mediile de « informare ». Pe de altă parte, interesele politice în joc nu au dispărut, cum au dispărut, de exemplu, cele ale Primului război mondial. Aceste interese politice sunt la fel de contemporane ca titlurile pe prima pagină ale ziarelor de mâine, Statul Israel are și va avea fără încetare probleme, câtă vreme va exista acest stat jidănesc.

Această stare de fapt a pus cercetarea istorică într-o situaţie dificilă, de care ne putem da seama mai bine după felul în care se efectuează de regulă difuzarea cunoaşterii în ştiinţele exacte, unde avem aproape totdeauna de-a face cu specialişti calificaţi, ce posedă competenţele profesionale necesare divulgării noilor cunoştinţe. Cunoştinţele noi sunt comunicate mai întâi colegilor, în limbajul mai mult sau mai puţin esoteric al specialităţii respective. După un anumit timp, noile cunoştinţe se răspândesc în toată societatea, termenii în care ele au fost descrise iniţial trecând printr-un proces gradual de simplificare şi vulgarizare.

Este clar că aşa ceva nu s-a produs în ce priveşte ştinţa nouă numită « Holocaust », ce se predă deja prin școli și universități. Cel ce nu este specialist, dar a văzut « picioarele de mămăligă » ale înșelătoriei, nu va găsi în revistele savante un răspuns la întrebările cele mai urgente şi mai elementare, pentru că împrejurările sau condiţiie sociale şi politice au băgat frica în lumea universitară şi academică. In principal, este vorba de amnezia culturală evocată mai sus. Nu este vorba de faptul că istoricii ar fi răspuns greşit la anumite întrebări. Problema constă în aceea că nu au îndrăznit să-şi pună întrebările pe care trebuiau să şi le pună şi care frământă foarte mulţi oameni. Numărul celor relativ străini profesiunii istorice, dar care îşi pun problema « Holocaustului » este din ce în ce mai mare. O astfel de situaţie este inimaginabilă în fizică sau matematică.

Putem înţelege fenomenul curios, ce tulbură pe unii, că problema « Holocaustului » a devenit un domeniu dominat de nespecialişti. Deşi această constatare nu este şi nu poate fi exactă pe deplin, cei ce au tras concluziile evidente din descoperirea « picioarelor de mămăligă » ale înșelătoriei şi care le-au făcut publice, nu sunt istorici de formaţie. De exemplu, eu sunt inginer. Recunosc însă că situaţia este regretabilă. Ea ar fi însă şi mai regretabilă dacă nimeni nu şi-ar pune întrebări în legătură cu pretinsul « Holocaust ». Cei ce îşi pun însă astfel de întrebări pot şi trebuie să găsească în aceasta satisfacţia de a fi păstrat vitalitatea cultural-spirituală specifică lui *homo sapiens*, în ciuda gravei amnezii, a carenţelor istoricilor şi a altor categorii de intelectuali buridanizați.

Un alt aspect al chestiunii : căile normale de circulaţie a cunoştinţelor fiind condamnate sau interzise, locul lor a fost luat de publicaţii de orientări ideologice speciale, care au contribuit enorm la difuzarea tezelor revizioniste privind soluţia finală.

Spotlight în Statele Unite şi *National Zeitung* în Germania sunt săptămânale fără pretenţii universitare, cărora mulţi omeni le sunt recunoscători pentru perseverenţa, profesionalismul și curajul de care au dat dovadă, fără să fie recunoscuţi oficial. Aceste publicaţii şi altele, în diferite ţări, sunt foarte citite, exercitând o influenţă tot mai mare, inclusiv asupra istoricilor profesionişti, cărora le este din ce în ce mai greu să se eschiveze de la a-şi face datoria de istorici, pentru care sunt plătiți.

Aceste publicaţii informează marele public, iar noi ar trebui să ne punem problema nevoilor revizionismului istoric. S-ar putea ca unii să mă înţeleagă greşit, în sensul că observaţiile mele ar viza rezervarea acestor probleme numai publicaţiilor savante, pentru a nu plictisi marele public cu ele. O astfel de idee este însă departe de mine, deşi cred că trebuie stabilită o distincţie între chestiunile tratate de către universitari şi cele tratate în presa populară.

Marele public nu este apt a trata convenabil aceste lucruri. Pentru el ar trebui să pregătim ceva compatibil cu adevărul istoric şi starea cercetării ştiinţifice, într-un moment sau altul. Ar fi util să distingem între o concepţie populară acceptabilă şi una inacceptabilă. De exemplu, ar fi inacceptabil să lăsăm oamenii a crede că pământul este pătrat. Practic, ideea rotunjimii planetei noastre ar fi suficientă, lăsând specialiştilor misiunea studierii variaţiilor majore sau minore ale sfericităţii pământului.

Situaţia este comparabilă cu privire la « Holocaust ». Publicaţiile ce difuzează rezultatele cercetării istoricilor revizioniști au făcut o muncă satisfăcătoare, exersând, în ciuda represiunii, o binevenită presiune asupra istoricilor profesionişti ce preferă să evite subiectul.

Evoluţia controversei

Înainte de începutul anilor șaptezeci, cei ce au emis îndoieli privind adevărul legendei Holocaustului, au fost relativ puţin numeroşi. Lucrări mai importante au fost cele ale lui Rassinier, fost deţinut la Buchenwald şi Dora, membru al mişcării franceze de Rezistenţă contra germanilor, decedat în 1967. Întrucât nu exista decât un interes restrâns pentru acest subiect, traducerea lucrărilor lui Rassinier nu s-a făcut decât în ultimii ani.

Către 1972 sau 1973, s-a produs un fapt aparent misterios, care inițial a trecut aproape neobservat. Este vorba de un anumit

număr de oameni, din diferite ţări, care aproape simutan şi fără ca nimeni dintre ei să cunoască existenţa celorlalţi, s-au pus dintr-o dată să conteste legenda holocaustică şi să îşi publice lucrările. Broşura lui Thies Christophersen, *Die Auschwitz Lüge*, cu o introducere de Manfred Roeder, se sprijinea pe amintirile autorului, ce trăise nu departe de Auschwitz. Ea a fost publicată în Germania, în 1973. Christophersen a fost urmat de Stäglich în revista lunară *Nation Europa*. Ca şi Christophersen, Stäglich se sprijinea pe propriile lui amintiri de război, când a fost afectat la Auschwitz. Tot în 1973 a apărut broşura *The Six Million Swindle* (Escrocheria celor şase milioane), a lui Austin J. App.

In primăvara lui 1974, apare în Anglia broşura lui Richard Harwood, *Did Six Million Realy* Die ?(Au murit într-adevăr şase milioane?). Ceva mai târziu, în acelaşi an, o scrisoare a profesorului Faurisson a pus Sorbona în efervescenţă. Englezul Harwood, francezul Faurisson, Stäglich, Christophersen şi eu însumi cercetam în 1973, sau chiar mai devreme, acelaşi subiect istoric. Personal, am început cercetarea istorică în 1972, iar cartea a fost publicată patru ani mai târziu în Anglia (1976). Anul următor s-a publicat traducerea germană.

In expunerea mea, nu am citat toate publicaţiile ce ne interesează, dar nu trebuie trasă vreo concluzie privind valoarea lor, din faptul că unele figurează în lista mea, iar altele nu. Nu intenţionez să furnizez o bibliografie, sau o critică. Doresc numai să discutăm despre evoluţia controversei.

Ceea ce s-a petrecut la începutul şi la mijlocul anilor şaptezeci a declanşat unele reacţii și o controversă ce nu dă semne de acalmie. In Germania, Roeder a fost condamnat pentru introducerea sa la broşura lui Christophersen[474], iar lui Stäglich i s-a redus pensia cu 20%, vreme de cinci ani, prin sentinţă judecătorească[475]. Actele oficiale de cenzură nu au intimidat autorii amintiți. Broşura lui Christophersen a fost reeditată cu o nouă introducere, a lui Stäglich în locul lui Roeder. Apoi, Stäglich a publicat excelenta lui lucrare *Der Auschwitz Mythos* şi încă o carte, ceva mai scurtă, în colaborare cu Udo Walendy. Pretinsul *establishment* liberal din Germania nu ştia ce să facă

---

[474]. *Jewish Chronicle* (săptămânal, Londra), 27 febr, 1976,p. 3 ; *Patterns of Prejudice* (bimensual, Londra), ian.-febr. 1977, p. 12.
[475]. *Nation Europa*, (revistă lunară, Coburg), aug. 1975, p. 39.

cu acest om curajos. Presa a pus pe faţă chestiunea « debarasării de acest paleo- şi neo-nazist[476] ».

Lucrurile s-au petrecut altfel în Anglia, îndreptăţind speranţa că dezbaterea deschisă şi contestarea sfintelor Șase Milioane nu va rămâne cantonată într-un fel de clandestinitate. Am citit cu stupefacţie darea de seamă favorabilă a cunoscutului autor Colin Wilson, pe marginea broşurii celebre de acum a lui Harwood, în influenta revistă lunară *Books and Bookmen*. S-a ajuns la o violentă controversă de aproape şase luni, în « poşta redacţiei » a revistei. Am făcut în altă parte critica broşurii lui Harwood, semnalând de altfel că ea conţine unele erori grave[477]. Broşura are însă calităţile ei incontestabile, ea a ocazionat şi a îndemnat publicul cititor la reflecţie, discuţie şi dezbaterea unui subiect până atunci tabu. Ulterior, broşura a fost interzisă în Africa de Sud[478] (1976), apoi în Germania, la sfârşitul lui 1978.

In nunărul din noiembrie-decembrie al revistei sale *Patterns of Prejudice*, Institute of Jewish Affairs din Londra a publicat un articol absolut sec, pe marginea cărţii mele. Cam în aceeaşi epocă, la Universitatea Northwestern s-a declanşat un tumult studenţesc în jurul cărţii mele, care a ajuns astfel la notorietate naţională şi chiar internaţională. *New York Times* a publicat un lung articol, schimbând titlul cărţii mele în *Fabrication of a Hoax*[479]. Ceva mai încolo voi spune câteva cuvinte despre efervescenţa de la Universitatea Northwestern.

In aprilie 1977, am scris revistei *Index on Censorship* (care apare la Londra și este afiliată la Amnesty International), aducându-i la cunoştinţă numeroase acte de cenzură oficială a revizionismului istoric, produse atunci în Africa de Sud şi în Germania. *Index on Censorship* s-a limitat la raportarea actelor de cenzură, fără să adauge vreun comentariu. Mi s-a răspuns în mai 1977 : « Se va pune chestiunea de a şti dacă o vom supune consiliului nostru editorial ». In vara lui 1977, cu ocazia unei călătorii în Europa, am vizitat sediul revistei, cu care ocazie mi s-a spus că deliberarea consiliului editorial încă nu a avut loc. De atunci, nu am niciun fel de veste de la această revistă, căreia îi voi scrie din nou pentru a-i aduce la cunoştinţă noi exemple de

---

[476]. *Die Zeit*, 25 mai 1979, p. 5.
[477]. *Voice of German Americans* (revistă lunară, New York), martie 1978.
[478] . *Patterns of Prejudice*, sept.-oct. 1977, p. 19.
[479]. *New York Times*, 28 ian. 1977, p. A 10.

cenzură, ce au intervenit foarte curând, întrucât, de exemplu, la 3 septembrie 1977, mi s-a interzis să iau cuvântul la München[480].

In 1977, excelentul grup Ditlieb Felderer[481] a lansat, în Suedia, operaţiuniea de publicare a unor diverse lucrări în engleză.

In martie 1978, istoricul francez François Duprat a fost asasinat la volanul maşinii sale, de către un aşa-zis « comandou al amintirii Auschwitz », pentru că a contestat cele şase milioane[482].

In primăvara lui 1978, canalul de televiziune NBC a difuzat monstruozitatea de opt ore intitulată *Holocaust*, precedată şi urmată de obişnuita spălare de creieri pe fondul prea-sfintelor liturghii jidoveşti. Aceste stupidităţi şi manifestări isterice s-au reprodus apoi în Marea-Britanie (1978) și alte ţări europene, la începutul lui 1979. În Germania, emisiunea *Holocaust* s-a difuzat într-un moment special ales pentru a influenţa Bundestagul, ce urma să se pronunţe asupra unei legi pentru « prescrierea crimelor de război ». Critica emisiunii *Holocaust* am făcut-o cu altă ocazie[483], nu vom mai pierde timpul cu asta acum. De altfel, am înţeles că va fi redifuzat în curând.

In vara lui 1978, Noontide Press publică unele dintre cărţile lui Rassinier[484]. Un an mai târziu, Historical Review Press publică traducerea engleză a cărţii lui Rassinier despre procesul lui Eichmann[485].

La sfârşitul lui 1978 asistăm la o escaladă a controvesei holocaustice. In octombrie, editorul german Propyläen publică *Geschichte der Deutsches* (Istoria Germanilor), a profesorului Hellmut Diwald. Proprietate actuală a lui Axel Springer, Propyläen este o prestigioasă editură specializată în cărţi scrise de universitari, destinate unui public cultivat. Pe două pagini, Diwald a publicat lucruri în absolut acord cu ceea ce susțin revizioniştii despre « soluţia finală ». Răcnetele de sfântă indignare ale purtătorilor de cuvânt *establishment-cuşer* fură asurzitoare. Golo Mann scrise că « cele două pagini [...] sunt

---

480. *Süddeutsche Zeitung*, 2 sept. 1977, p. 13; 3-4 sept. 1977, p. 13 sqq.
481. *Bible Researcher* (Marknadsvagen 289, 2 tr ; S-183, Taby, Suedia).
482. *Le Monde*, 19-20 martie 1978, p. 24 ; 23 martie 1978, p. 7.
483. *Spotlight* (săptămânal, Washington), 8 mai 1978.
484. *Debunking the Genocide Myth. A Study of the Nazi Concentration Camps and the Alleged Extermination of European Jewry.*
485. *The Real Eichmann Trial or The Incorrigible Victors.*

cele mai mostruoase ce mi-a fost dat să citesc într-o carte, după 1945[486] ». In faţa acestui scandal, editorul suspendă vânzarea primei ediţii a cărţii. În noua ediţie, cele două pagini incriminate au fost rescrise, nu de Diwald, autorul cărţii. Sunt sigur de asta, întrucât stilul este complet diferit. Editura Propyläen şi-a pus cenuşă pe cap, conformându-se liniei oficiale a partidului, nu-i aşa? Axel Springer a mers însă şi mai departe, asigurând publicul (în cuvinte pe care un editor american nu le-ar fi pronunţat pentru nimic în lume) că înlocuirea celor două pagini este doar începutul rescrierii cărţii şi că în toamna lui 1979 aceasta va fi « de nerecunoscut[487]».

Cele două pagini originale ae lui Diwald nu aveau prea mare importanţă în ele însele, ele nu spuneau decât puţine lucruri. Trebuie să reţinem însă două puncte, ambele de foarte mare importanţă. Mai întâi, ca istoric, Diwald are toate titlurile posibile. Este profesor de istorie la Universitatea Friedrich-Alexander din Erlangen, foarte bine cunoscut în profesie de cînd şi-a obţinut doctoratul, sub conducerea istoricului jidan-german Joachim Schopes, acum peste douăzeci de ani. In al doilea rând, rescrierea celor două pagini, în urma presiunii publice, pune în evidenţă atitudinea pe care va trebui să o avem când oamenii pun întrebări de genul : « De ce chiar şi nemţii admit realitatea celor şase milioane de morţi? » sau « De ce istoricii recunosc masacrele fictive? ». Răspunsul nostru trebuie să fie că în acest domeniu libertatea de opinie şi de expresie este o vorbă goală, schimbul de idei nefiind liber. Există în lume bariere oficiale şi oficiase care împiedică libertatea de discuţie şi de dezbatere.

In anumite ţări, mai ales în Germania, există barierele juridice legale, despre care am vorbit. Către sfârşitul lui 1978, Germania a traversat un nou val de represiune. In această ţară, cenzura a inventat noțiunea de noţiunea de « literatură periculoasă pentru tineri » (*jugendgefährdende Schriften*), găselniță ce ascunde un sistem comparabil cu americanul *X-rating*, guvernul făcând poliţia gândirii într-un domeniu care nu are nimic de-a face cu pornografia. In teorie, legea împiedică accesul tinerilor la anumite produse. Practic, este vorba de cenzura cărţilor de pe lista celor interzise minorilor, care nu pot fi vândute nici măcar

---

[486]. *Der Spiegel*, 4 dec. 1978, p. 14 sqq.

[487]. *Der Speigel*, 9 apr. 1979, ă. 232 sqq ; *National Zeitung* (săptămânal, Müunchen), 16 febr. 1979, p. 6.

prin poştă. Astfel de cărţi se vând totuşi în anumite librării, cu anumite restricţii. Cu excepţia cărţii lui Diwald, cărţile de care am vorbit nu au fost niciodată comercializate în librăriile obişnuite.

La sfârşitul lui 1978, Germania de Vest lansă o campanie sistematică pentru înscrierea multor cărţi pe lista celor interzise tinerilor. Primul titlu vizat fu traducerea germană a broşurii lui Harwood. Traducerea germană a cărţii mele, intitulată *Der Jahrhundertbetrug*, fu pusă pe această listă în mai 1979. De asemenea, se pregăteşte interzicerea cărţii lui Stäglich. Este însă prea devreme pentru a vorbi despre această interzicere mai mult decât sigură[488]. Aceste fapte oficiale din Germania, ca şi cele neoficiale, cazul afacerii Diwald, constitue un răspuns cât se poate de clar la întrebarea « de ce germanii recunosc ei înşişi realitatea exterminărilor? ». Sistemul politic de după cel de al II-lea Război Mondial nu le recunoaște libertatea de alegere.

Cam în acelaşi timp izbucni o altă afacere în Franţa. La sfârşitul lui octombrie 1978, l'*Express*, un magazin comparabil cu *Newsweek*, a publicat un interviu cu Louis Darquier de Pellepoix, exilat în Spania, fost comisar cu problemele jidoveşti al guvernului din Vichy, sub ocupaţia germană. Fără să manifeste niciun fel de remuşcare în atitudinea lui generală, Darquier susţinu că singurele fiinţe gazate la Auschwitz au fost puricii. Afirmaţia lui a declanşat în Franţa o polemică ce a coincis aproape cu cea din jurul cărţii lui Diwald, în Germania. Atenţia generală se fixă din nou pe Robert Faurisson, profesor la Universitatea Lyon II, aproape uitat după febra Sorbonei din 1974. Dezordinile anumitor studenţi au condus la suspendarea cursurilor profesorului Faurisson, suspendare prelungită până astăzi. Un alt rezultat al atenţiei acordate opiniilor chipurile scandaloase ale profesorului Faurisson, fu că ziarul *Le Monde*, echivalentul francez al lui *New York Times*, s-a văzut obligat, în mare parte contra voinței sale, de a-l lăsa să îşi exprime opiniile în coloanele sale. Desigur, *Le Monde* a acordat mai mult spațiu părţii adverse. Faptul însă rămâne fapt : a barieră importantă a

[488]. De făcut notă.

fost depăşită, cel puţin în Franţa, unde multe întrebări inimaginabile cu un an în urmă, se pun de acum pe faţă[489].

In urma publicităţii afacerii Faurisson în Franţa, acesta participă, la 17 aprilie 1979, la o dezbatere de trei ore, pe un canal de elveţian de televiziune în limba italiană. Emisiunea a suscitat un enorm interes, fiind redifuzată pe 6 mai. In urma dezbaterii televizate, revista italiană *Storia Illustrata* a publicat un lung interviu cu Faurisson. Până în prezent, acest interviu este cel mai instructiv material despre « Holocaust », publicat de o revistă sau un ziar « *establishment-cuşer* ».

In toiul afacerilor Diwald şi Faurisson din Europa, o altă controversă izbucni în Australia. John Bennet, un avocat de libertăți civile din Melbourne, trimisese câteva exemplare din cartea mea la mai mulţi universitari din oraşul său. Cărţile trimise erau însoţite de o notă, în care Bennet rezuma principalele argumente în sprijinul tezei cărţii, solicitând comentarii critice din partea destinatarilor. In ciuda publicităţii date acestei afaceri, până acum, dacă nu mă înşel, avocatul Bennet nu a primit aproape niciun comentariu. Nici nota în chestiune, nici o altă scriere a lui Bennet nu era destinată publicităţii. Un săptămânal şi-a procurat însă textul notei şi a publicat-o, lansând astfel o dezbatere ce a durat mai multe luni[490].

Cu ocazia acestor controverse, păzitorii și profitorii legendei holocaustice au pălăvrăgit fără să spună nimic, rostind, cu câteva rare excepţii, numai insulte : « antisemit », « neo-nazist », etc. Iată deci oameni care, până la o vârstă înaintată, au dus o viaţă normală, fără ca nimeni să îi eticheteze cu astfel de epitete şi care, dintr-o dată, sunt mitraliaţi cu un val de incalificabile insulte politice pentru simplul fapt că îşi pun întrebările pe care orice om normal şi le-ar putea pune.

Un alt fapt important s-a produs la începutul lui 1979. Interesant este că acesta a venit din partea agenţiei americane CIA. Doi foto-interpreţi au făcut public studiul lor despre

---

[489]. *Le Monde*, 22 nov. 1978, p. 42 ; 16 dec. 1978, p. 12 ; 29 dec. 1978, p. 8 ; 30 dec. 1978, p. 8 ; 10 ian. 1979, p. 11 ; 16 ian. 1979, p. 13 ; 3 febr. 1979, p. 10 ; 21 febr. 1979, p. 23 ; 8 mart. 1979, p. 31.

[490]. *National Times* (săptămânal), 10 febr ; 24 febr. ; *The Age* (cotidian),15 febr. ;16 febr., 15 mart. ; 17 mart. ; 22 mart. ; 24 mart. ; 28 mart. ; 6 apr. ; 14 apr. ; 8 mai ; *Nation Review* (săptâmânal) 24 mai ; 31 mai ; 28 iun. ; *Weekend Australian*, 26-27 mai. Totul în 1979.

fotografiile aeriene de recunoaştere pe care Statele Unite le-au făcut la Auschwitz în 1944, pe când acest lagăr reprezenta un interes strategic, ca ţintă petroliferă. In ciuda publicităţii şi a afirmaţiilor unui istoric că fotografiile sunt un fel de dovezi privind exterminările, acestea nu dovedeau nimic de genul ăsta[491]. Ele arătau exact ceea ce prevăzusem, înainte de a le fi văzut, când am spus că aceste fotografii trebuie să existe[492].

Reacţii negative în mediile universitare

Reacţiile negative faţă de revizioniştii « soluţiei finale » sunt în general de natură sentimental-pasională şi afectivă, fără prea mari diferenţe între reacţiile istoricilor profesionişti și cele ale profanilor. O spun cu regretm dar am fost stupefiat de reacţiile multor universitari ce s-au comportat ca nişte caţe jidoveşti hiper-emotive. In prima fază a reacţiilor publice pe marginea *Înșelătoriei secolului al XX-lea*, profesorul Wolfe, de la Universitatea New York, s-a acoperit de ridicol scriind în *New York Times* că Universitatea din Northwestern ar trebui să îmi facă proces pentru « incompetenţă universitară » şi « depravare morală », întrucât redactasem şi publicasem o carte al cărei titlu, spunea omul în scrisoarea lui, era *Fabrication of a Hoax*. Universitarul citise numai articolul din *New York Times*, care schimabse titlul cărții mele. Domnul profesor nu citise cele câteva sute de pagini, înainte de a-şi da cu părerea precum caţele buridanizate andro- sau menopauzate cerebral[493].

Reacţia profesorului Wolfe este un caz extrem. Profesorii universitari nu au dovedit însă că sunt mai bine informaţi decât muritorii de rând, făcând mult vacarm fără să spună nimic esenţial. Dintre criticile exprimate de profesorii de la Universitatea Northwestern, singura de valoare istorică, ce mi-a parvenit, este că statisticile demografice publicate nu confirmă afirmaţiile mele. Acest fapt este însă evocat şi tratat de mine în primul capitol al cărţii.

---

[491]. *Washington Post*, 23 febr. 1979, p. A1 ; *New York Times*, 24 febr. 1979, p. 2 ; 6 mart. 1979, p. A16.

[492]. Studiul foto-interpreţilor Dino A. BRUGIONI şi Robert G. POIRIER este intitulat *The Holocaust Revisited : A Retrospective Analysis of the Auschwitz-Birkenau Extermination Complex* şi este disponibil la Public Affairs Office, Central Intelligence Agency, Washington.

[493]. *New York Times*, 4 febr. 1977, p. A22.

Departamentul de Istorie al Universităţii Northwestern a patronat apoi o serie de conferinţe intitulate « Dimensiuni ale Holocaustului ». În cuvântarea lui introductivă, profesorul preşedinte al departamentului de Istorie a comis gafa de a mulţumi Fundaţiei Hillel de a fi furnizat oratorii. Ceva mai târziu, universitatea a publicat conferinţele respective într-o broşură, care presupun că este disponibilă.

La Universitatea Northwestern s-a mai produs încă un fapt semnificativ. Ziarul studenţilor a publicat o pagină de publicitate finanţată de Fundaţia Hillel. Este vorba de o declaraţie de « condamnare » semnată de aproximativ jumătate din corpul profesoral[494]. Ar fi inutil să reproducem textul acestei declaraţii. Ea menţiona « asasinarea a peste unsprezece milioane de oameni, de către Germania nazistă, între care şase milioane de jidani ». Aspectul interesant al afacerii nu este cifra de şase milioane, cu care suntem asurziţi de zeci de ani, ci celelalte cinci milioane şi mai bine, adăugate recent şi arbitrar de către propagandă, care ne asigură că « vânătorul de nazişti » Simon Wiesenthal utilizează această cifră de câtva timp[495].

Aparent, cele cinci milioane de ne-jidani joacă un rol precis în cadrul propagandei. Wiesenthal afirmă că « una din cele mai grave erori comise de jidani » a fost de a nu scoate în evidenţă decât cele şase milioane de jidani, nu şi pe ceilalţi, din care cauză jidanii « ar fi pierdut numeroşi prieteni ». Mărturisesc că nu văd prea bine ce vrea să spună. Aparent s-a decis adăugarea la propagandă a celor cinci milioane de ne-jidani, cel puţin în anumite ocazii bine alese.

Pentru a reveni la condamnarea semnată de mare parte din corpul universitar Northwestern, este clar că suntem în faţa a ceva mai grav decât o simplă adeziune la o doctrină sau un mit stabilit de sus, întrucât este sigur că marea majoritate a semnatarilor nu au auzit niciodată de cele cinci milioane de *goyimi*, înainte de a li se cere semnarea declaraţiei respective. Acordul lor nu provenea deci din simpla acceptare orbească a unei afirmaţii cu care ar fi fost familiarizaţi. Acordul lor se sprijinea pe consideraţii mult mai periculoase, păguboase,

---

494. *Daily Northwestern*, 30 martie 1977, p. 5.

495. *Chicago Daily News*, 12-13 nov. 1977 ; *Los Angeles Times*, 6 mai 1979, partea a IX-a, p. 4 ; *Los Angeles Times Calenda*r,13 mai 1979, p. 2 ; *New York Times*, 28 mai 1979, p. D 7.

nocive, perverse şi imorale pentru mediul universitar. Nu mă voi extinde asupra acestei chestiuni, ce ne pune în faţa tristei impresii că numeroşi sunt cei capabili să semneze orice pe tema controversei holocaustice, din moment ce Fundaţia Hillel sau alta le cere semnătura.

Un astfel de comportament este dezolant şi demn de milă, din partea unor oameni ce se cred intelectuali, pe care societatea i-a investit cu conservarea şi dezvoltarea celor ce ţin de spirit, de cultură, de bine şi de frumos. Totuşi, o serie de indicaţii par să arate că propaganda şi poliţia gândirii au înţeles necesitatea de a trata cartea mea cu toată atenţia, măcar pentru a o discredita. S-a zis recent că Butz ar putea furniza şi alte argumente istoricilor « revizionişti » ai Soluţiei finale. Acesta este pericolul. In consecinţă, Butz trebuie demascat, nu ignorat[496].

Concluzii

Esenţialul concluziilor se poate anticipa. Am descris procesul prin care o teză a ieşit din clandestinitatea la care fusese condamnată prin presiuni politice şi aparentă neverosimilitate (datorită deceniilor de propagandă), apărând la lumina zilei şi devenind pretutindeni obiectul discuţiilor şi dezbaterilor, inclusiv în presa *establishment-cuşer*. Este vorba de o teză încă minoritară. Tendinţa în favoarea revizionismului este însă clară, pentru cei ce nu-şi fură singuri căciula, nu-şi acoperă singuri ochii pentru a nu vedea ce este de văzut, nu-şi înfundă urechile pentru a nu auzii decât cu voie de la poliția gândirii.

Succesul revizioniştilor soluţiei finale, a câtorva istorici şi intelectuali fără de resurse, a depăşit aşteptările. Personal, nu mă aşteptam ca situaţia să evolueze atât de rapid. Calitatea lucrărilor revizioniste nu explică totul. În perioada istorică actuală, societatea este receptivă la ideile noastre. Evoluţia pe care am trasat-o în linii mari este atât de avansată încât devine aproape inutil de ştiut ce gândim noi aici şi ceea ce ni s-ar putea întâmpla pe plan personal. Independent de noi, cei prezenţi aici, sâmânţa revizionistă încolţeşte, creşte şi rodeşte pretutindeni în lume.

Este suficient să revenim la unul dintre primele mele argumente pentru a înțelege cauzele acestei evoluții. Nimic mai simplu, de altfel. Iluziile şi erorile majorităţii oamenilor nu

---

[496]. *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, apr. 1979, p. 264.

provin din complexitatea subiectului ci din factorii politici ai societăţii. Consecinţa simplităţii dezarmante a înşelătoriei constă în faptul că este suficientă dezbaterea ei într-un context favorabil, fără ameninţări, intimidări şi isterie, pentru ca orice om normal să priceapă rapid despre ce este vorba. În această pricepere sau deschidere a ochilor constă reorientarea psihologică de care am vorbit și care este în curs. Ea înseamnă prăbuşirea şi falimentul iluziilor, prejudecăţilor, minciunilor şi idolatriei holocaustice din epoca postbelică. Acest punct a fost atins de foarte mulţi oameni. Procesul de înţelegere, de deschidere a ochilor şi destupare a urechilor este ireversibil, fiind stimulat de excesul de zel al poliţiei gândirii.

In încheiere, voi face o observaţie ce ar putea să pară dezagreabilă. Spunând lucrurilor pe numele lor, revizioniştii « Holocaustului » sunt victimele unei persecuţii în forme multiple. Mulţi dintre noi nu cunoaştem decât o parte dintre acestea, cele ce apar în ziare, de exemplu, precum interdicţia cărţilor în Germania, suspendarea profesorului Faurisson la Universitatea din Lyon sau micşorarea pensiei lui Stäglich. Cealaltă parte, mult mai personală, despre care ziarele fac cel mult câte o aluzie voalată, este aproape necunoscută. Nu vă voi plictisi cu detalii penibile. Trebuie să vă spun însă că această parte există şi ea. In ce mă priveşte sunt pe deplin conştient de gravitatea într-un fel, dar şi de importanţa istorică a observaţiei următoare : persecuţiile ignobile la care suntem supuşi de autorităţile vremii sunt indicaţia sigură a succesului nostru istoric incontestabil. In ciuda împrejurărilor personale grave pe care le suportă de zeci de ani, victimele acestei persecuţii au toate motivele să se bucure în sinea lor. Persecuţiile nedrepte pe care le suferim dovedesc că ne-am făcut datoria de oameni, de intelectuali, de slujitori ai adevărului.

Unii spun că teza istoricilor revizionişti despre Holocaust este precum aceea care pretinde că pământul este plat. Despre această zicere putem observa că nimeni nu îşi bate capul cu cei ce spun că pământul este plat. Într-o chestiune fără nicio importanţă, fără nicio şansă de succes, nu este greu ca cineva să fie contra lumii întregi. Dimpotrivă, este foarte greu pentru cineva să se opună întregii lumi într-o problemă în care are dreptate. Acesta este cazul revizioniştilor soluţiei finale, acesta este motivul pentru care suntem persecutaţi pretutindeni. Victoria noastră, victoria adevărului istoric este sigură. Preţul pe

care fiecare dintre noi va trebui să-l plătească pentru asta este însă o altă problemă. De altfel, persecuţiile în sine sunt tardive şi inutile. Din perspectiva istoriei, nu are nicio importanţă ceea ce s-ar putea întâmpla, astăzi sau mâine, tuturor istoricilor și cercetătorilor științifici revizioniști la un loc, sau fiecăruia în parte. Forţa de inerţie a controversei istorice în curs este suficientă pentru demascarea înşelătoriei, indiferent de ceea ce vom face sau nu vom face de acum încolo, pentru aruncarea legendei și minciunii exterminaționiste la pubela minciunilor propagandei de război, ce şi-a trăit traiul şi şi-a mâncat mălaiul.

SUPLIMENT 2

Contextul istoric şi perspectivele de ansamblu ale controversei pe tema « Holocaustului »

Comunicare prezentată în septembrie 1982, la
a IV-a Conferinţă Institute for Historical Review, California

Introducere

Când în timpul unei discuţii, pe un subiect oarecare, spunem despre o persoană « că nu vede pădurea din cauza arborilor », vizăm de fapt un tip special de handicap sau neajuns intelectual. Unei astfel de persoane nu i se reproşează incompetenţa, nici opiniile eronate sau puţin pertinente într-o chestiune sau alta. Dimpotrivă, se poate ca opiniile acesteia să se bazeze pe cercetări a căror profunzime şi forţă ar putea onora orice spirit distins. Vorba cu arborii ce ascund pădurea spune însă că o astfel de persoană se concentrează excesiv pe detalii ce o împiedică să vadă ansamblul şi/sau contextul general. Dacă această persoană ar adopta o perspectivă mai înaltă, ar rezolva mai bine şi mai rapid multe din problemele ce suscită în ea o curiozitate de ordin general pentru subiectul în cauză.

Acum trei ani, cu ocazia primei mele conferinţe la Institute for Historical Review, am evocat deja în mod explicit această problemă. La pagina 10 din cartea mea, formulasem o remarcă pe cât de simplă, pe atât de evidentă, al cărei sens, dacă ar fi fost înţeles, ar fi făcut inutilă o bună parte din cartea mea :

> Cel mai simplu şi mai evident dintre motivele de a fi sceptic pe tema alegaţiilor exterminaţioniste este în acelaşi timp judecata şi evidenţa incontestbilă : după sfârşitul războiului, cei care, chipurile, ar fi fost exterminaţi, continuă să fie printre noi, ba chiar, slavă Domnului, sunt mai activi, mai zgomotoşi, mai puternici şi mai exigenţi decât oricând în trecutul lor de trei ori milenar.

Această idee m-a însoţit de-a lungul întregii controverse holocaustice. Faptul că această controversă s-a putut dezlănţui şi dura atâta vreme, fără să se facă această remarcă, mi se pare nu numai simptomatic, sau chiar bizar, ci de natură să suscite câteva întrebări pe care le vom examina împreună.

De vreme ce am făcut această remarcă de ordin istoric general, dar în aceeaşi ordine de idei, lucrul dovedeşte că, personal, nu sufăr de miopia de nu vedea pădurea din cauza arborilor. Pe de altă parte, anumite pasaje din cartea mea, în care mă ocup de detalii obscure, ar putea lăsa impresia că nici eu nu

sunt pe deplin la adăpost de miopia arborilor ce ascund pădurea. Această optică cu dubla ei perspectivă va face obiectul intervenţiei mele la conferinţa de astăzi.

Mai întâi, aş dori să dezvolt aspectul « pădure » al subiectului, adică să replasez « Holocaustul » în contextul mai general al istoriei secolului XX. Apoi, aş dori să arăt că o mare parte dintre cercetările ştiinţifice realizate în ultimii ani, inclusiv ale mele, evident, presupun şi încearcă să satisfacă exigenţele interlocutorilor loviţi de această miopie. In parte, graţie unei analogii istorice despre care vom vorbi ceva mai încolo, voi arăta că practica social-ştiinţifică şi mai ales politică ne obligă să insistăm asupra detaliilor ce par juste și chiar necesare. Totuşi, pentru a nu ne pierde printre detalii, este foarte important să nu uităm nicio clipă contextul istoric cel mai larg cu putinţă.

Gitta Sereny

Articolul publicat de Gitta Sereny în *New Statesman* (2 noiembrie 1979) constituie un bun exemplu. Ea a încercat să respingă argumentaţia mea, concentrându-se pe un singur punct. Pregătindu-şi cartea *Into That Derkness* (În fundul tenebrelor), Gitta Sereny s-a deplasat într-o închisoare germană, pentru a-l intervieva pe Franz Stangl, fost comandant al lagărului Treblinka din centrul Poloniei, care a servit în timpul războiului ca lagăr de tranzit pentru jidanii deportaţi din Varşovia, în drumul lor către Est, care era Vestul Uniunii Sovietice. Iată ce scrie Gitta Sereny despre contactul ei ci Franz Stangl :

> Am vorbit săptămâni întregi cu Stangl în închisoare. Am vorbit cu persoane ce au lucrat sub ordinele lui, am vorbit cu familiile acestora. Am vorbit cu oameni care fără să fie implicaţi special, au fost totuşi martorii acestor evenimente din Polonia. Am vorbit cu câţiva dintre cei foarte puţini care au supravieţuit.
>
> In cartea sa despre *Hoax* [Înşelătorie], Butz pretinde că cei (câteva sute), care au mărturisit participarea lor la exterminare, au făcut-o pentru a-şi facilita apărarea, astfel încât să obţină pedepse cât mai uşoare. Totuşi, cei cu care am vorbit eu fuseseră deja judecaţi. Mulţi îşi executaseră pedeapsa, niciunul dintre ei nu ar fi avut ceva de câştigat, vorbindu-mi astfel, cel mult ruşinea. Stangl nu dorea decât un singur lucru : să vorbească, mai întâi, şi apoi să moară. Apoi, chiar a murit. Dacă pe [...] Butz l-ar interesa cu adevărat adevărul, soţia lui Stangl şi mulţi alţi martori încă pot mărturisi.

Deşi lucrul nu este foarte important, constat că Gitta Sereny a interpretat cum i-a convenit, în interviul ei, speranţele lui Stangl. Conform cărţii sale *Into That Darkness*, Stangl făcuse apel

contra condamnării sale la închisoare pe viaţă, fiind în aşteptarea verdictului. Altfel spus, Stangl ar fi vrut să iasă din închisoare, înainte de a muri.

Cei ce cunosc cât de puţin detaliile legendei Treblinka (de exemplu, că s-ar fi utilizat gazul de eşapament al tancurilor şi camioanelor sovietice, luate de la ruşi, pentru « gazarea » oamenilor) vor înţelege că observaţiile lui Sereny despre interviurile ei cu Stangl nu au nici în clin nici în mânecă cu istoria. Mă tem că scepticismul sănătos din exemplul nostru tipic, în loc să explice observaţiile lui Sereny, se va lăsa odată în plus atins de miopia « arborilor ce ascund pădurea ».

Cea dintâi manifestare evidentă a miopiei ar consta în a spune sau a insinua că Gitta Sereny a minţit şi că Stangl nu a spus nimic din cele raportate de ea. De asemenea, am putea imagina că Stangl a fost condiţionat sau torturat, pentru a spune astfel de lucruri. Dacă ţinem cont de contextul ziselor lui Stangl, mai curând decât de zisele lui ca atare, atunci vom înţelege acest gen de reacţii. La vremea interviurilor cu G. Sereny, Stangl era deja un om bătrân. De peste douăzeci şi cinci de ani, el nu auzea decât astfel de poveşti cu privire la ceea ce s-ar fi petrecut la Treblinka. Bineînţeles, mai întâi va fi râs în sinea lui. Apoi s-a obişnuit să trăiască într-o ambianţă în care poveştile nu erau niciodată contestate public. Întrucât aşa se întâmplă în astfel de împrejurări, este posibil să fi început a crede el însuşi poveștile sau, dimpotrivă, să ascundă în fundul sufletului că este vorba de o pură invenţie. Nu o vom şti probabil niciodată. Ceea ce ştim însă precis este că, cu ocazia interviului ziaristei Gita Sereny, nefericitul bătrân închis de aproape treizeci de ani nu putea în niciun caz să considere că afacerile lui s-ar aranja dacă ar nega legenda Treblinka. Sunt convins că Stangl i-a spus lui Sereny genul de poveşti pe care aceasta le-a publicat. Evident, el a încercat să se disculpe, dar ce avantaj ar fi avut de i-ar fi spus lui Sereny că « gazările » sunt o minciună gogonată, unul dintre miturile secolului XX.

Acesta este motivul pentru care am trimis la *New Statesman* un răspuns care nu a fost publicat, dar care a apărut mai târziu în *Journal of Historical Review*[497], în care spuneam :

---

[497]. *The Journal of Historical Review*, vol. I, nr 2, vara 1980, p. 153 sqq. Particula « D^{r} » ce precedă semnătura mea, a fost adăugată de redacţie. Eu nu semnez niciodată astfel.

Punctul esenţial constă în supoziţia că genul acesta de declaraţii este dictat de un interes personal, nu de adevărul istoric. Cu ocazia unui « proces » [« trial », care înseamnă şi « încercare »], se « judecă » [« to tri », care înseamnă de asemenea « se încearcă »] ceva special, în sensul că se presupune că tribunalul va începe prin a trata afacera ca o chestiune ce trebuie dezbătută.

Alegaţia « exterminării » nu a fost niciodată pusă la îndoială pe plan practic, în niciunul dintre procesele cunoscute nu a fost examinată în sensul ei juridic. Alegaţia particulară sau minoră a « exterminării » nu s-a pus decât pe planul responsabilităţii personale, în cadrul unei alegaţii exterminaţioniste generale sau globale, aceasta de pe urmă nefiind niciodată pusă în discuţie, examinată cu adevărat. De aceea, « spovedaniile » sau « confesiunile » unor germani, care în diversele procese au încercat să nege responsabilitatea lor personală, sau să o minimalizeze, constituiau practic singurul mijloc posibil de apărare, în împrejurările în care se găseau.

Nu este chiar o « negociere în faţa instanţei », ca în cazul înţelegerii prealabile dintre acuzare şi apărare, dar nici nu suntem prea departe de așa ceva. Ceea ce contează este să se prezinte tribunalului o poveste, pe care acesta să o poată digera sau accepta. Din momentul în care apărătorul a decis că « judecata » [sau « încercarea »] este pe viaţă şi pe moarte, dilema logică este inevitabilă. Stangl nu putea ieşi din închisoare prin negarea legendei.

In plus, contrar a ceea ce susţine Gitta Sereny, nu este adevărat că dilema logică dispare în cazul unui acuzat condamnat la închisoare pe viaţă. Dacă acesta aspiră la graţiere sau la o eliberare condiţionată, el nu va căuta să răstoarne ceea ce s-a decis în instanţă, întrucât nu aşa se obţine o graţiere sau o eliberare condiţională. De exemplu, la « procesul Auschwitz » de la Francfurt (1963-1965), faptele reproşate lui Robert Mulka erau atât de monstruoase încât mulţi au estimat ca foarte uşoară condamnarea lui la numai 14 ani de muncă silnică. Apoi, beneficiind de un deznodământ stupefiant, Mulka a fost eliberat pe ascuns, patru luni mai târziu. Dacă în deplină sinceritate, pe durata procesului, sau după acesta, el ar fi susţinut că nu au avut loc niciun fel de exterminări la Auschwitz, şi că pziţia lui îi permitea să ştie foarte bune acest lucru, el ar fi fost probabil condamnat la închisoare pe viaţă. Dacă totuşi ar fi fost condamnat numai la 14 ani, atunci ar fi trebuit să execute în întregime pedeapsa, întrucât nici măcar nu s-ar fi putut vorbi de graţiere sau eliberare condiţionată.

Lucrurile acestea se cam ştiu, dar nu în suficientă măsură. Sunt foarte multe exemple de acest fel, din care cauză studierea lor nu este tocmai simplă[498]. Nu se cunoaşte niciun caz în care salvarea vieţii şi a libertăţii, adică a interesului personal al unui acuzat de crime de război, să se fi făcut sau să se fi putut face prin negarea absolută a oricărei exterminări. Metoda negării exterminării, nu era deci compatibilă cu salvarea vieţii, a libertăţii, a eliberării anticipate din închisoare[499].

---

[498]. *Los Angeles Herald Examiner* (2 septembbrie 1979), p. E2.

[499]. Din acest punct de vedere, întâlnirea Gittei Sereny cu Pierre Guillaume, părintele « Bătrânei Cârtiţe » (La Vieille Taupe) şi preşedintele de onoare al Librăriei Româneşti Antitotalitare, este foarte instructivă. Cf. « Les bonnes

Dacă într-o dezbatere s-a acceptat regula pur defensivă ce constă în a răspunde punct cu punct argumentelor adversarului, este limpede că numai aşa îi putea răspunde Stangl lui Gitta Sereny.

M-aş fi limitat probabil la aceste câteva linii dacă nu aş fi fost frapat, chiar în momentul când le scriam, de caracterul iraţional, aberant şi absurd al contextului în care ne aflăm. Gitta Sereny îşi publică articolul în 1979, nu în 1942. Ori, în anul de graţie 1979, la 34 de ani de la terminarea războiului, iată că fain-frumos, pe baza observaţiilor şi gemetelor unui prizonier bătrân şi suferind, aflat de 34 de ani după gratii, Gitta Sereny încearcă să convingă cititorii revistei *New Statesman* că povestea « exterminărilor » trebuie crezută, din moment ce şi Stangl o crede. Făcând această tristă constatare, mi-am completat scrisoarea în felul următor :

> Nu avem nevoie de « spovedanii » sau de « procese » pentru a stabili că bombardamentele de la Dresda sau Hiroshima au avut loc, sau că represaliile de la Lidice au urmat după asasinarea lui Heydrich. Legenda exterminării nu se referă numai la cazul câtorva crime. Ea afirmă existenţa unor evenimente de dimensiune continentală, din punct de vedere geografic, pe o durată de trei ani, din punct de vedere temporal, şi de mai multe milioane de persoane, din punctul de vedere al victimelor. În consecinţă, din partea partizanilor legendei exterminaţioniste, este absurd să se încerce « dovedirea » unui eveniment de așa amploare și proporții prin « spovedanii » obţinute în mijlocul isteriei, al cenzurii şi intimidării, al persecutării şi ilegalităţii flagrante din jurul acestui subiect, vreme de zeci de ani.

Pentru afirmarea realităţii evenimentului colosal cu care suntem îndopați, Gitta Sereny nu avea alte argumente decât gemetele şi amărăciunea unui bătrân prizonier, care spunea ce credea că trebuie spus pentru a-şi recăpăta libertatea şi a nu muri în închisoare. Este ca şi cum, pe baza mărturiilor ţiganilor ce locuiau acolo, incendiul din New York, din 1950, s-ar fi atribuit acestora. Bineînţeles, Sereny ar putea răspunde că nu am atacat decât una dintre observaţiile ei, ca şi cum ea nu ar mai avea alte argumente. Recunosc deschis că ea şi alţii ca ea ne pot spune o infinitate de poveşti de acest gen, fără să anuleze întru nimic substanţa argumentului meu. Lucrurile de acest gen nu se dovedesc cu martori. Gitta Sereny umple mai multe coloane într-o mare publicaţie, pentru a expune, la 34 de ani după război, nişte argumente ridicole și disproporţionate în raport cu sfânta

---

intentions dont l'Enfer est pavé » (Bunele intenţii cu care este pardosit Iadul) în *Annales d'Histoire révisionniste,* nr 5, vară-toamnă 1988, pp. 189-190.

alegaţie holocaustică. Dacă jidanii din Europa ar fi fost cu adevărat exterminaţi, nu s-ar fi propus astfel de argumente ridicole, întrucât ar fi existat argumente serioase, care nu au nevoie de poliţie, tribunale şi represiune pentru a se impune în faţa oamenilor de bună credinţă, a lumii ntregi.

Când l-am întâlnit pe profesorul Robert Faurisson, în 1980, acesta m-a felicitat pentru observaţia că nu avem nevoie de « procese » pentru a accepta realitatea evenimentelor istorice adevărate (Hiroshima, Lidice, Austerlitz, căderea Bizanţului), spunându-mi chiar că se miră că nu s-a gândit el însuşi la asta. Înţeleg foarte bine ce simţea întrucât chiar în perioada articolului lui Gitta Sereny, un necunoscut mi-a telefonat punându-mi o întrebare care m-a făcut să regret că nu m-am gândit eu însumi la chestiunea respectivă. Intrebarea necunoscutului cu care între timp m-am împrietenit a fost următoarea : de ce organizaţiile jidoveşti din afara zonei de influenţă a Axei, care aveau atâtea de zis despre « exterminare » şi « atocităţi » contra jidanilor, nu au încercat să prevină pe aceia dintre ei care erau în puterea Germaniei, să le explice că în spatele pretinselor programe germane de deplasare a populaţiilor se ascunde cu totul altceva? Toate poveştile pe această temă repetă ca la indigou că jidanii îşi făceau cuminţi bagajele şi se prezentau la locul de plecare în deportare, fără să-şi imagineze că se duc la moarte, fără să le treacă prin gând să se ascundă undeva. Acest aspect al legendei este evident necesar, întrucât se ştie că jidanii au opus o foarte slabă rezistenţă la deportări. In *Inşelătoria secolului XX* am făcut aluzie la această chestiune, dar nici acolo, nici în altă parte nu am insistat suficient până acum.

Invăţătura de tras din aceste două incidente face obiectul conferinţei mele. In ambele cazuri asistăm la un moment de miopie, nu numai din partea promotorilor, partizanilor şi profitorilor legendei, ci chiar şi din partea istoricilor revizionişti, ce se preocupă prea mult de « arbori » şi nu deschid ochii către « pădure » decât atunci când norocul sau o întâmplare fericită îi obligă. Nu se poate susţine că ar fi vorba despre un defect la nivelul capacităţii de cunoaştere a oamenilor. Este vorba mai curând de împrejurările istorice în care trăim. Voi încerca să descriu aceste împrejurări şi să arăt cum trebuie procedat şi ce avem de făcut pntru a fi a înălţimea exigenţelor lumii în care trăim şi a vieţii fiecăruia. O voi face, pe de o parte, prezentând ideea mea cu privire la punctul de vedere probabil al posterităţii,

despre aceste subiecte, pe de altă parte formulând anumite sugestii cu privire la conduita noastră în cadrul controversei.

Donaţia Impăratului Constantin cel Mare

« Donaţia împăratului Constantin » este falsul cel mai celebru din istoria Europei. Falsul constantinian îşi făcu apariţia în jurul anului 800 şi vom vedea că este vorba de un fals creștino-papal, nu constantinian. Potrivit legendei, căci falsurile îşi au legendele lor, ar fi vorba de un document scris de « mâinile » (sic!) împăratului Constantin (288?+337), de conversiunea şi botezul acestuia de către papa Silvestru I. Importanţa documentului constă în faptul că el atribuie papei autoritatea temporală asupra « Romei, a tuturor provinciilor şi statelor din Italia precum şi a regiunilor occidentale ». Scris de augustele mâini împărăteşti, documentul stipulează că papa de la Roma îşi va « exercita supremaţia şi în principalele locuri [sfinte], Alexandria, Antiohia, Ierusalim şi Constantinopole », acordând încă papei o serie de diverse avantaje. Pentru ca să fie clar că această donaţie constituie o garanţie, documentul conţine, în plus, o declaraţie a lui Constantin, prin care acesta manifestă intenţia de a-şi transfera propria sa capitală în « provincia, Bizanţ [unde] un oraş va fi construit pe numele nostru [...] întrucât acolo unde primul dintre preoţi şi şeful religiei creştine este plasat la putere de către Împăratul Ceresc, împăratul pământesc nu are a-şi exercita autoritatea sa ».

Interesul principal al acestei chestiuni este că, în ciuda faptelor următoare, nimeni nu a contestat autenticitatea documentului înainte de secolul al XV-lea :

1). Conform legendelor şi poveştilor abundente în Evul Mediu, ca şi după document el însuşi, oraşul pe care Constantin vrea să-l fondeze pe locul vechiului Bizanţ, numit mai târziu « Constantinopole », nu fusese încă fondat şi cu atât mai puţin transformat într-un sediu sfânt de mare importanţă.

2). În mod absolut sigur şi conform tuturor rapoartelor istoricilor Evului Mediu, autoritatea imperială a continuat să se exercite în Italia, sub împăratul Constantin , a papei Silvestru şi a succesorilor lor imediaţi. Din acest unghi se vede mai bine analogia cu expresia « ei (jidanii) sunt încă în viaţă, Slavă Domnului! », pe care am folosit-o mai înainte în legătură cu « Holocaustul ».

Este evident că nu lipsa de interes sau de importanţă a acestui document ne-ar putea explica că au fost necesare şapte secole de istorie pentru ca lumea să înţeleagă că Donaţia lui Constantin cel Mare este un fals creștino-papal. O bună parte din viaţa politică a Evului Mediu s-a concentrat pe controversa puterilor papei şi ale sfântului împărat roman de neam german. S-au găsit destule spirite distinse pentru a participa la discuţiile în cursul cărora Donaţia era utilizată ca argument în favoarea papei. Dante însuşi (1265-1321), inamic declarat al puterii temporale a papilor, atinge chestiunea Donaţiei în *Infernul* său, reproşându-i lui Constantin că a acordat-o :

Vai, Constantin, ce rău a ieșit
Nu din convertirea ci din donația ta,
Cu care s-a îmbogățit Primul Părinte!

Astfel, un fals total anistoric a fost secole întregi în centrul unei controverse, fără să fie niciodată contestat. Este ca şi cum i s-ar fi atribuit lui George Washington paternitatea unei scrisori semnată de el şi acordând Bisericii episcopale metodiste « puterea de a face legea la Washington şi pe teritoriile Americii de Nord ».

Primele îndoieli cu privire la acest document erau mai curând nemulţumiri, cazul lui Dante, alteori de-a dreptul stupide sau tendenţioase, fără ca, vreme de şapte sute de ani, cineva să conteste caracterul istoric însuşi al documentului. La mijlocul secolului al XII-lea, mişcarea de reformă a lui Arnaud de Brescia atacă legenda papei Silvestru şi a Donaţiei, arătând că împăratul era deja botezat, când s-a întâlnit cu papa. Către 1200, Gibelinii, antipapişti din Germania, lansară legenda după care, când împăratul Constantin şi-a făcut Donaţia, îngerii s-au pus pe plâns şi vaiete în lungul şi largul Raiului, de se auzea în întreg universul: « Nenorocire! Nenorocire! S-a vărsat otrava păcatului bogăţiei şi puterii în sânul Bisericii lui Dumnezeu ». Partizanii papei au răspuns că într-adevăr aşa a fost, jale mare, lacrimi multe, dar nu ale îngerilor ci ale drăcuşorilor Satanei, ce se deghizaseră în uniforme de îngeri, precum fețele palide bisericești, pentru a înşela credincioşii… Alţii spuneau că Donaţia nu are valoare pentru că împăratul era eretic de-al lui Arie, sau pentru că nu s-a cerut acordul populaţiei, că donaţia nu putea fi veşnică ci limitată la domnia lui Constantin, etc. Unii vedeau în Donaţie o lovitură parşivă contra papalităţii, în vederea compromiterii acesteia prin faptul că primatul papei

venea nu de la Dumnezeu ci de la un muritor, fie el chiar împărat. Către mijlocul secolului al XV-lea, acest ultim argument începu să inspire majoritatea purtătorilor de cuvânt ai anti-papiştilor pe tema Donaţiei constantiniene. Deja către 1200, diverşi autori arătaseră că regimul imperial s-a exercitat în Italia şi după pretinsa Donaţie. Toţi aceştia vorbeau însă cu multă prudenţă, indirect, imprecis, cu tot felul de perifraze, astfel că influenţa lor nu fu prea mare în controversa ulterioară.

Abia în 1433 apăru o critică decisivă a Donaţiei. Aceasta nu era opera unui anti-papist ci a unuia care ar putea fi considerat reformator liberal din chiar interiorul Bisericii. Este vorba de Nicolaus Cusanus (1401-1464), diacon la Koblenz (Germania). Cusanus prezentă conciliului din Basel o critică a Donaţiei, prezentând numeroase elemente istorice dovedind inexistenţa oricărui transfer de suveranitate de la Constantin la papa Silvestru sau imediat după.

Totuşi, *De Concordantia catholica* a lui Nicolaus Cusanus nu a avut aproape niciun fel de efect direct, pe de o parte datorită tonului rece şi fără pasiune al diaconului, pe de alta pentru că foarte curând, în 1440, apare *Contra Donationis, quae Constantini dicitur, privilegium*, a lui Laurent Valla[500]. Numele acestuia va rămâne strâns legat de denunţarea înşelătoriei, lucru la care au contribuit în egală măsură elocvenţa şi pasiunea lui Valla, munca anterioasă a lui Cusanus şi mai ales progresele imprimriei şi ale Reformei, care au făcut posibilă difuzarea masivă a tratatului lui Valla în diferite limbi.

Metoda lui Valla a constat în critica Donaţiei din toate punctele de vedere posibile în epocă. Valla începu prin a pune problema din punctul de vedere al personalităţii împăratului Constantin, « om setos de putere ce s-a războit cu popoare întregi, care prin atacuri şi disensiuni civile şi-a îndepărtat rudele şi amicii pentru a lua puterea » şi care, apoi, s-ar fi lăsat

---

[500]. A se vedea *La Donation de Constantin, premier titre du pouvoir temporel des papes, où ils est prouvé que cette donation n'a jamais existé et que l'acte attribué à Constantin este l'œuvre d'un faussaire* (Donaţia lui Constantin, primul titlu de putere temporală a papilor, unde se dovedeşte că această donaţie nu a existat şi că actul atribuit lui Constantin este opera unui falsificator), de Laurent Valla… Traducerea franceză este precedată, pentru prima oară, de studiul istoric al lui Alcide Bonneau şi însoţită de textul latin. Totul s-a publicat la Paris de I. Lisieux în 1879, XCVI-332 pagini. (Biblioteca naţională franceză, D2.14309) – (NT).

îmbrobodit « pentru a oferi altuia, din pură generozitate, Roma, patria lui, capitala lumii şi regina naţiunilor [...], pentru a se retrage într-un modest orăşel, Bizanţ ». După lectura câtorva pagini din lucrarea lui Valla, Donaţia pare deja cu neputinţă, textul continuând la aceeaşi intensitate pe cele 80 de pagini ale ediţiei în engleză care ne pune, practic, în faţa unui caz tipic de « supra-exterminare ». Valla a reluat argumentul lui Cusanus după care pretinsul transfer de suveranitate nu a avut loc întrucât monedele romane din epocă au fost emise cu efigia împăraţilor, nu cu aceea a papilor. Valla a studiat limbajul şi vocabularul textului Donaţiei, arătând că acestea nu puteau aparţine latinei folosită de Constantin. Astfel de metode erau noi pentru epoca respectivă.

Cercetările erudite ale lui Valla nu au fost dezinteresate. In epoca în care şi-a redactat tratatul său, Valla era secretarul lui Alphonse de Aragon, ce contesta papei drepturile de stăpânire peste Napoli.Valla nu lăsa cititorului nicio îndoială cu privire la convingerile sale. Pentru el, puterea temporală a papilor era un lucru foarte rău, ce trebuia abolit. Textul lui Valla a marcat o etapă în apariţia criticii istorice, studiul lui putând fi profitabil celor ce îşi propun « demontarea, piesă cu piesă, a mitului holocaustic ».

Iată însă că, în 1458, la Strasbourg, un om este ars pe rug pentru că a contestat autenticitatea Donaţiei constantiniene. Totuşi, teza lui Valla este bine primită în mediile cultivate, chiar dacă tratatul râmâne o vreme la starea de manuscris. Către 1500, pe fondul incheierii discuţiilor privind natura papalităţii, s-a crezut că legenda Donaţiei şi-a dat obştescul sfârşit. Ironia destinului face însă că pe fondul progreselor Reformei şi al uzajului tot mai larg al tratatului lui Valla ca armă contra papalităţii, legenda Donaţiei pare să reînvie. Pe de o parte, în 1537 Martin Luther declară că tratatul lui Valla l-a convins că papa este încarnarea lui Antichrist. Pe de altă parte, Steuchus, bibliotecarul Vaticanului, publică la 1547 o foarte abilă critică a tratatului lui Valla, care apoi este trecut în faimosul « Index » papal al cărţilor interzise. Abia către 1600 se poate considera că legenda Donaţiei constantiniene şi-a dat pe deplin duhul, marele istoric catolic, cardinalul Baronius, declarând că falsul este pe deplin dovedit.

Acest scurt expozeu istoric ne pune în faţa a două probleme fundamentale. Mai întâi, caracterul fraudulos al Donaţiei sărea

în ochi pentru simplul fapt că pretinsul transfer de suveranitate nu avusese loc în realitate. De ce totuşi au fost necesare atâtea secole pentru a se spune, în sfârşit, lucrurilor pe nume?

Motivul fundamental pare să fie că, până la Renaştere, ar fi fost contar anumitor interese politice să se tragă concluziile de rigoare apropo de Donaţia constantiniană. Intereselor politice şi economice importante nu le pot fi opuse cu uşurinţă observaţii şi argumente pe bază de fapte, oricât ar fi ele de juste şi de pertinente. Două motive par să explice abandonarea legendei către 1600. Pe de o parte, progresele Renaşterii suscitaseră în Europa un nivel de erudiţie superior şi mult mai răspândit decât în Evul Mediu. Pe de alta, Reforma favorizase progresul ideilor anti-papiste. Această înterpretare nu însemnă că Evul Mediu ar fi fost intelectualicește incapabil să detecteze frauda. Evoluţia politică generală a perioadei post-medievale a avut o importanţă decisivă în ce priveşte dreptul oamenilor de a deschide ochii către ceea ce este evident, fără niciun pericol, ba chiar cu profit.

Dacă examinăm de aproape această explicaţie în esenţă politică, regăsim eterna problemă : fără eforturi excepţionale din partea noastră, « arborii ascund pădurea ». Pentru a vedea ceea ce este evident, trebuie ca, într-un fel sau altul, acest « evident » să se pună sub ochii noştri, presupunând că aceştia vor să vadă ce este de văzut. Din controversa pe marginea Donaţiei constantiniene, oamenii reţinuseră pretenţia papilor, adică a Bisericii, la autoritate temporală. De aceea papii fabricaseră falsul şi se serveau de el, de aceea adversarii papalităţii căutau şi găseau tot felul de argumente în favoarea tezei lor. Istoria romană era destul de bine cunoscută dar nu era prezentată în mod inteligent. Ne putem mira de această lacună, dar explicaţia este simplă. Papii ocupau o poziţie puternică, putând decide ce trebuie şi ce nu trebuie discutat. In aceste condiţii, nu ne puteam aştepta ca cineva să preconizeze studiul Donației pe baze istorice. Din cauza poziţiei lor de dizidenţi, adversarii Donaţiei erau obligaţi să se menţină în limitele subiectelor familiare, general acceptate, dacă voiau să fie ascultaţi, cel puțin. In plus, pentru că erau preocupaţi mai curând de apărarea anumitor interese politice şi religioase, nu a adevărului istoric, adversarii Donației ignorau adesea tot ce ținea de aspectul istoric al chestiunii. Aceia dintre ei care erau oameni de litere, depindeau în mare măsură de autorităţile eccleziastice în ce priveşte subzistenţa. Atunci ca și acum, toate condiţiile erau reunite

pentru domnia prelungită, comodă şi molcomă a unei forme de tâmpenie obștească, buridanism intelectual cu substrat politic.

Să trecem însă la a doua chestiune fundamentală. Admiţând că aspectele frauduloase ale Donaţiei ar fi trebuit să fie evidente spiritelor îndrăzneţe şi curioase, şi că graţie evoluţiei politice favorabile intimidarea ar fi scăzut până la dispariţia ei totală, de ce a trebuit un tratat savant atât de lung ca cel al lui Valla, pentru a demasca înşelătoria?

Pusă în astfel de termeni, chestiunea devine insidioasă şi sofisticată, mai ales în sensul că presupune relaţii de la cauză la efect. Nu se pot distinge cauzele şi efectele evenimentelor complexe ce au condus 1) la ruinarea puterii papale de către Reformă, 2) la prăbuşirea uneia din imposturile pe care se sprijinea Vaticanul şi 3) larga difuzare a unei cărţi ce denunţa impostura multiseculară a catolicismului.

Ne putem întreba ce rol a jucat tratatul lui Valla în aceste evenimente şi ne putem face o bună idee despre asta dacă examinăm conţinutul tratatului, mult mai întins şi mai amănunţit decât era necesar pentru stricta susţinere a falsului Donaţiei constantiniene.

Documentaţia lui Valla era atât de abundentă şi diversificată încât efectul ei nu putea fi decât irezistibil. Amatorii de numismatică aveau cuvântul lor de spus; specialiștii în literatura şi gramatica latină erau invitaţi să ia parte la controversă; istoricii Romei se simţeau vizaţi, ca şi cei ai Bisericii. Pe scurt, toţi cei cu darul cuvântului dădură frâu liber limbii și minților îndelung înțărcate, pe fondul sau în contextul unei evoluţii politice colosale.

In conferinţa mea de acum trei ani, la congresul nostru, am subliniat că nu trebuie subestimat rolul controverselor extra-universitare ca mijloc de presiune contra bovinismului universitar, a comodităţii şi slugărniciei corpului profesoral şi academic ce nu se interesează decât de subiectele oficial comandate și bine remunerate. O spun întrucât, ca profesor universitar, eu însumi am avut ocazia să constat că în faţa subiectelor « arzătoare » domnii profesori spală putina, în așteptarea lui Putin.

Desigur există o minoritate mai mică sai mai mare de lachei, în slujba profitorilor tezei oficiale, care mint deliberat şi falsifică tot ce pot falsifica. Mai devreme sau mai târziu vine însă ziua când o altă minoritate, mai mică sau mai mare, atacă pe prima,

încercând să o trimită la plimbare. Intr-o primă fază, efectul provizoriu este ralierea unei mai largi minorităţi în banda mincinoşilor universitari profesionişti care, bineînţeles, încearcă şi ei să-i trimită la plimbare pe eretici. Faţă de aceste două extreme, universitarul onest, cinstit şi, să zicem, imparţial, nu mediocru, va încerca să închidă ochii, să-şi înfunde bumbacul în urechi, evitând să ia atitudine, fugind de responsabilitate ca dracul de tămâie.

Demisia ruşinoasă, refuzul asumării responsabilităţii şcolare sau academico-universitare devine dificilă sau imposibilă când un anumit număr de oameni din marele public începe să pună întrebări tulburătoare. Dacă expresia sentimentelor populare, a studenţimii şi a tineretului se menţine suficient, aceasta permite ereticilor să se exprime fără prea mari pericole. In consecinţă, când suntem în faţa unor minciuni precum legenda holocaustică, nu trebuie să subestimăm rolul propagării lor în marele public, ca mijloc de incitare şi trezire din somnolenţă a celor ce prin poziţia lor socio-profesională, prin privilegiile de care profită din partea societății, sunt obligaţi să îşi spună opinia cu privire la minciunile respective.

Principalele remarci pe care vreau să le fac sunt următoarele. Argumentele simple şi decisive contra Donaţiei constantiniene, care ar fi trebuit să sară în ochii oamenilor din Evul Mediu, au fost escamotate prin mijloacele politice ale vremii respective. Tratatul lui Valla ce mergea foarte departe în materie de detalii, mult mai departe decât minimul necesar după concepţia noastră istorică, a jucat un rol crucial în demascarea legendei Donaţiei constantiniene. Acest fenomen s-a produs însă pe fondul unei evoluţii politice favorabile tezei lui Valla, al examinării ei în deplină securitate, linişte, pace şi încredere.

Analogii cu legenda « Holocaustului »

Analogiile cu legenda « Holocaustului », vor părea unora atât de evidente încât ar putea spune că nici nu merită să vorbim despre ele. Universitarii, academicienii, intelectualii şi chiar preoţii sau studenţii Evului Mediu şi ai Renaşterii, ce refuzau să vadă lucrurile simple dar incomode dintr-o perspectivă sau alta, nu au dispărut, după cum s-ar putea crede. Lumea universitară şi academico-intelectuală nu este întru nimic diferită de aceea a Evului mediu. Lucrurile însă nu sunt foarte simple, de aceea vom diseca problema mai în profunzime.

Am văzut că legenda Donaţiei constantiniene s-a prăbuşit într-o perioadă în care situaţia politică evolua în defavoarea papalităţii. Evident, acest lucru sugerează o altă analogie şi o altă anticipaţie: legenda Holocaustului se va prăbuşi într-o epocă precum a noastră poate, în orice caz defavorabilă sionismului. Concomitenţa previzibilă a celor două fenomene este inevitabilă şi vom trece prin asta. De aceea nu strică să punem din timp în lumină aspectele periculoase. Pe plan politic şi intelectual, concomitenţa de care vorbim va genera presiuni teribile asupra reprezentanţilor revizionismului istoric.

De exemplu, în momentul în care scriu această carte, invazia Libanului de către armata israeliană a făcut din Menahem Begin omul cel mai detestat nu numai din Israel ci din întreaga lume. Pe bună dreptate putem arăta că invadatorii tratează cu brutalitate şi sălbăticie nemaivăzută inocentele victime civile libaneze, foarte multe dintre acestea fiind lichidate sau deposedate de tot ce au, ca urmare a tentativei israeliene de distrugere a OLP. Putem spune că înşelaţi şi drogaţi, americanii nu au refuzat niciodată nimic Israelului, până acum. În publicaţii ce arată o anumită simpatie pentru revizionismul istoric[501], am putut citi că politica Israelului echivalează cu un « genocid », ceea ce nu este cazul nici în intenţii nici în faptele de până acum, cel puţin în sensul în care înţeleg eu acest cuvânt, adică unul apropiat de « exterminare ». Dacă putem admite că o acuzaţie atât de nepotrivită poate veni de la un ziar de mare tiraj, este regretabil să o vedem adoptată de publicațiile și mediile de tendinţă revizionistă. Acestea, mai mult ca oricare altele, ar trebui să fie capabile a face distincţia între diferitele feluri de tratamente inumane, pentru a putea analiza cu precizie orice evenimente istorice.

Pericolul este real. Il vom sesiza şi mai bine dacă vom înţelege că o astfel de confuzie se poate explica la fel de bine în termeni de politică ca şi prin tendinţa naturală a omului la confuzie şi inexactitate. In anii ce vin se vor face presiuni asupra multor oameni, inclusiv asupra revizioniştilor, pentru ca aceştia să se declare nu numai echitabili faţă de arabi ci de-a dreptul favorabili acestora. Intr-o anumită măsură, această presiune va veni chiar din partea evenimentelor din Orientul Mijlociu, care vor furniza revizioniştilor ocazii de a se face auziţi. In

[501]. De exemplu *The Spotlight*, 26 iulie 1982, p. 10 sqq.

consecinţă, revizionistii vor fi într-o situaţie dificilă atât pentru a rezista la aceste presiuni cât şi pentru a exploata ocaziile ce le vor fi furnizate de evenimentele politice pentru exprimarea legitimelor lor observaţii istorice. Nu se va pune problema să ne închidem într-un turn de fildeş, pentru a studia înşelătoria la căldurică. Lucrurile se vor petrece altfel.

Intrucât istoria nu se repetă de fapt niciodată, comparaţia între Donaţia constantiniană şi « Holocaust » nu se aplică la toate aspectele frapante ale celor două legende. Există însă un punct asemănător ce merită subliniat. In ambele cazuri, este vorba de atenţia excesivă acordată detaliilor, atât de tratatul lui Valla cât şi de cercetările revizioniste actuale. Şi într-un caz şi în celălalt, este vorba de o « supra-exterminare ». Oamenii Renaşterii nu remarcaseră că transferul de suveranitate nu avusese loc. Asta-i tot. Noi, cei de astăzi, nu am remarcat că, la sfârşitul războiului, jidanii erau mai prezenţi ca oricând printre noi, că nu fuseseră exterminați. Asta-i tot. Aparent, va trebui să continuăm studiul subiectului până la nivelul detaliilor ce vor părea incredibile posterităţii. De exemplu, nu ne mulţumim să spunem că Ziklonul utilizat chipurile pentru « gazare » că era de fapt un insecticid, ci ne punem pe analiza tuturor consecințelor și detaliilor acestei afirmaţii.

Grija pentru detalii este de dorit şi necesară, după cum ne-a arătat-o şi examinarea Donaţiei constantiniene. Ea conduce la o mare diversitate de reflecţii asupra legendei. Astfel, chiar dacă posteritatea ne va acuza de miopie, ceea ce deja ar putea fi cazul, limbile se vor dezlega atât de mult în împrejurările practice şi urgente de azi încât cei a căror meserie este să se ocupe de aceste chestiuni nu vor avea încotro şi se vor ocupa vrând-nevrând de ele. Practic, acest punct a fost deja atins de Raul Hilberg. Intr-un recent interviu acordat unui săptămânal francez[502], autorul *The Destruction of the European Jews* (Distrugerea jidanilor din Europa) declara :

> Aş spune că, într-un anumit fel, Faurisson şi alţii, fără voia lor, ne-au făcut un serviciu. Au pus întrebări şi au ridicat probleme al căror efect a fost angajarea de către istorici a unor noi cercetări. Ne-au obligat să adunăm mai multe informaţii, să examinaăm mai îndeaproape documentele, să mergem mai departe în înţelegerea a ceea ce s-a petrecut.

Fără îndoială, grija pentru detalii se justifică la ora actuală, ea decurge din strategia propagandiştilor şi promotorilor legendei

---

[502]. *Le Nouvel Observateur*, 3-9 iulie 1982, p. 70 sq.

oficiale. Unul dintre aspectele acestei strategii constă în eschivarea întrebării fundamentale, foarte simple în acelaşi timp, de a şti dacă da sau ba, jidanii Europei au fost într-adevăr exterminaţi fizic de către germani? Abia apoi se pune problema aparent similară dar nu echivalentă, dacă germanii au utilizat sau nu « camere de gazare ».

Este vorba de un procedeu foarte îndrăgit de către autorii şi partizanii înşelătoriei, mulţi dintre istoricii revizionişti şi alţi căutători pe cont propriu al adevărului istoric lăsându-se adesea prinşi în mrejele lui. Pentru a evita orice neînţelegere, precizez imediat că, în ce mă priveşte, răspunsul la ambele întrebări este « nu »: nu a existat niciun program de exterminări, nu au existat nici camere de gazare. Numai prima întrebare este însă în centrul disputei, cea de a doua având numai o importanţă secundară pentru şcoala revizionistă, cel puţin în spiritul în care înţeleg eu revizionismul. De exemplu, dacă din întâmplare se va descoperi că într-o zi oarecare din 1942, zece jidani adulţi au fost duşi la cartierul general al lui Hitler din Prusia orientală, închişi în duşul cancelarului (rapid amenajat pentru aşa împrejurare) şi apoi gazaţi sub privirea aprobatoare a Führerului, aş avea toate motivele tehnice sau istorice să fiu surprins, dar aceasta nu m-ar obliga să îmi schimb opinia în ce priveşte partea esenţială a chestiunii « Exterminării ». O astfel de descoperire ar tulbura şi dezorienta pe cei ce pun persoana lui Hitler în centrul interesului lor, cazul lui David Irving, de exemplu, dar nu asta este problema.

Graţie diferitelor stratageme, precum insistenţa pe anumite tipuri de mărturii sau discuţiile despre « Ziklon », promotorii, partizanii şi profitorii legendei reuşesc adesea, în controversele publice, să înlocuiască pe nesimţite chestiunea « exterminării » prin aceea a « camerelor de gazare ». Asta nu înseamnă că cele două probleme se confundă în mintea lor. Este vorba de un aritificiu tehnic, de metodologie, prin care reuşesc să profite de aşa numita rezervă istorică uzuală, altfel spus de bunul simţ, incapacitatea de a concepe monstruozităţi, de generozitatea din inima celor de bună credinţă.

Să luăm un exemplu : de aş fi fost întrebat, în urmă cu câtva timp, dacă japonezii şi-ar fi gazat prizonierii în timpul celui de al II-lea Război Mondial, aş fi răspuns că nu am cunoştinţă de astfel de gazări. Iată însă că foarte recent am citit un raport serios care vorbeşte de gazarea a 404 « cobai umani », realizată

în cadrul « cercetărilor în materie de armament biologic ». Totuşi, în ciuda acestui fapt, continui să fiu sigur că japonezii nu au « exterminat » populaţii.

Alt exemplu : sunt sigur că, în timpul celui de al II-lea Război mondial, Aliaţii nu au exterminat nici măcar o parte puţin importantă din populaţia eschimoşilor, fiind convins că nu au gazat nicio comunitate de eschimoşi. Vă rog să remarcaţi însă că în primul caz sunt « sigur », în vreme ce în al doilea sunt doar « convins ». Diferenţa vine din faptul că putem dovedi că nu a existat un program de exterminare a eschimoşilor (de exemplu, după război, nimeni nu s-a sesizat că aceştia ar fi dispărut în masă), dar nu putem dovedi că niciun eschimoş nu a fost gazat. Mi se va spune, bineînţeles, că nu exista niciun motiv de a-i gaza pe eschimoşi, că nu avem nicio reclamaţie sau urmă în acest sens, putând fi convinşi că nicio comunitate de eschimoşi nu a fost gazată, deşi, în mod individual, unii eschimoşi au putut totuşi să fie executaţi, în vreo cameră de gazare californiană, prin delict particular şi pentru deliciile private ale unor maniaci. Totuşi, de exemplu, totdeauna trebuie să avem în vedere posibilitatea ca o comunitate izolată oarecare de eschimoşi să fi fost gazată în cel mai mare secret, pentru că ameninţa securitatea unei operaţii militare ultra-secrete a Aliaţilor. Este vorba de ceea ce istorii numesc rezerva uzuală, aplicabilă în toate perioadele istoriei şi care, de obicei, nu este menţionată pentru că lucrurile ce ţin de bunul simţ sau simţul comun se înţeleg de la sine.

Putem demonstra că eschimoşii nu au fost exterminaţi, dar nu este posibil să demonstrăm că nicio comunitate de eschimoşi nu a fost gazată. In acelaşi fel, şi cu riscul de a furniza adversarilor mei ocazia de a-mi cita cuvintele într-un alt context şi cu rea credinţă, pot demonstra că în cel de al III-lea Reich nu a existat un program de exterminare fizică a jidanilor, dar nu pot demonstra că niciun jidan nu a fost gazat, deşi lunga mea experienţă pe acest subiect îmi permite să fiu absolut convins că niciun jidan nu a fost gazat.

Dacă examinăm de aproape argumentele invocate de cei a căror tactică constă în a pretinde că jidanii au fost gazaţi, este clar că ne găsim în ipoteza « comunităţii izolate de eschimoşi ». În locul situaţiei geografice izolate [cazul eschimoşilor], se substituie o situaţie administrativă izolată, [cazul lagărelor de concentrare] : nu s-a găsit urmă scrisă, nici planuri ale camerelor de gazare, nici urme de construcţii, nici de gazări ca atare;

pentru a-şi ascunde isprăvile, germanii ardeau cadavrele, fără să lase vreo urmă. Pentru a reduce la minim numărul martorilor, jidanii însăşi serveau ca mână de lucru în aceste operaţii, fiind apoi ucişi, la rândul lor. Niciodată nu se explică de ce ar fi fost utilă şi necesară păstrarea secretului acestor operaţiuni, câtă vreme aveau loc manifestaţi publice la Madison Square Garden contra pretinsului masacru, plus condamnarea oficială din partea Aliaţilor, inclusiv a preşedintelui Statelor Unite. Nu ni se explică acest lucru pentru că foarte puţini oameni pun genul ăsta de întrebări. Ceea ce contează este ca o astfel de poveste să fie acceptată, nu« dovedită », prin declaraţiile câtorva « martori » cu lacrimi în ochi, precum« Scufiţa-Roşie » ce apare în faţa tribunalului aliat care condamnă « lupul », oficializându-se astfel o minciună foarte specială, la limită fără vreun raport cu exterminarea sau neexterminarea jidanilor din Europa.

Procedeul nu este complicat. Se face abstracţie de context şi se răstoarnă perspectiva normală a lucrurilor. Din păcate, procedeul a reuşit, acesta fiind motivul pentru care este necesar şi de dorit ca revizionismul istoric se se ocupe de chestiunile de amănunt. Partizanii şi profitorii legendei nu vor să abordeze direct chestiunea « exterminărilor » întrucât documente uşor accesibile arată că jidanii nu au fost mai exterminaţi decât eschimoşii! Lipsesc documentele uşor accesibile care să arate clar ce s-a petrecut pe timpul războiului în fiecare colţişor din Europa de Est. Această lipsă este de înţeles, dacă ţinem cont de situaţia politică de după război, când toate documentele posibile au fost pe mâna învingătorilor, autorii înşelătoriei. S-au creat astfel puncte şi perioade în Europa, care au permis şi permit înşelătorilor să eşafodeze înşelătoria publică. Ei propun să acopere sau să umple aceste puncte şi perioade nu prin documente de arhivă, ci prin pretinse reconstituiri teatrale după punerile în scenă numite « procese ». Inşelătorii ocupând peste tot poziţiile de comandă (în poliţie, justiţie, presă, universităţi, nu mai vorbim de politică), le este foarte ușor să dea tonul dezbaterilor şi să indice temele de dezbătut. In rarele ocazii când sunt invitaţi în dezbateri de aparenţă ştiinţifică, adversarii lor sunt confruntați cu mărturii ipocrite şi alte detalii insidioase. Este însă clar că autorii şi partizanii înşelătoriei holocaustice nu îndrăznesc să axeze dezbaterea pe adevărata chestiune a « exterminărilor », întru nimic mai complicată în cazul jidanilor, faţă de cel al eschimoşilor.

Context şi perspectivă

Din punct de vedere revizionist, interesul actual cu privire la detalii este întrucâtva de dorit. El este de asemenea necesar, întrucât aşa au decis autorii şi partizanii înşelătoriei, din motivele lor, care nu sunt decât ale lor. Ei au decis ca în orice manifestaţie publică ce vrea să pară o dezbatere (conferinţe, simpozioane, emisiuni televizate, etc.), accentul să se pună invariabil numai pe detalii. S-a stabilit astfel o curioasă antantă între cele două tabere, una însă care nu este decât de suprafaţă.

Revizionismul istoric trebuie să evite a se concentra oricum asupra detaliilor. Lucrul acesta se vede bine când apărătorii legendei adoptă această tactică pentru că ea le-a permis să substituie adevăratei chestiuni altele mai comode. Partizanii înşelătoriei se aranjează pentru a-şi face auditoriul să piardă sensul şi perspectiva contextului. Cele spuse de Stangl lui Gitta Sereny sunt de neînţeles dacă le rupem din contextul lor. Contextul respectiv este că nefericitul Stangl trăise treizeci de ani într-o Germanie cu un sistem politic impus de învingătorii străini, autorii şi responsabilii lansării şi instalării legendei exterminaţioniste. Bineînţeles, ni se replică în permanenţă că lipsa dovezilor istorice privind « exterminarea jidanilor » se datorează caracterului ultra-secret al politicii germane, fără să se spună nimic despre miile de tone de documente germane confiscate de învingători şi transportate la Moscova, Paris, Londra şi mai ales Washington, unde în general sunt ţinute la secret. Argumentul lipsei de documente nu este uşor de dărâmat dacă nu îndrăznim să facem apel la contextul istoric, arătând că lipsa de documente se datorează învingătorilor, care le-au confiscat şi ascuns/distrus pentru a ne băga pe gât legenda şi înşelătoria lor. În consecinţă, trebuie să înţelegem că nu se poate merge la infinit pe strategia accentului pe detalii reale sau fictive, cazul majorităţii mărturiilor. Cu o astfel de strategie, revizionismul istoric riscă să piardă bătălii după bătălii, ba chiar războiul. Oricare ar fi detaliile în faţa cărora ne putem găsi, contextul istoric nu trebuie niciodată pierdut din vedere. De altfel, după cum vom vedea, contextul istoric indică negreşit şi perspectiva istorică.

Tema intervenţiei mele este contextul istoric, dar în egală măsură şi perspectiva istorică. Mi-a trebuit această lungă expunere pentru a sublinia natura şi necesitatea lor. In ochii

posteritătii, acest « Holocaust » sau impostură ce ne-a băgat în sclavie mintală și financiară vreme de zeci de ani, o să apară ca un fenomen trecător ce a cauzat incredibile deformări ale evenimentelor istorice, deformări pe care le-am fi putut depista mai uşor dacă am fi avut curajul şi forţa morală necesară, dacă am fi acceptat să ne riscăm viaţa şi chiar să plătim cu ea preţul adevărului. Nu am făcut-o însă pentru că am preferat viaţa de sclavi ai învingătorilor, sfârşind prin a accepta interpretarea evenimentelor impusă de ei. Este însă evident că nu putem vedea lucrurile astăzi, aşa cum le va vedea mâine posteritatea. Putem însă încerca să câştigăm în perspectivă, o pespectivă ce nu poate fi decât aceea a adevărului istoric şi numai al lui. Astfel, reputaţia noastră va fi întrucâtva reabilitată în ochii posteritătii. Nu mai puţin, în acelaşi timp, aceasta ne va feri să cădem în cursa cramponării de infinitatea detaliilor şi mărturiilor mincinoase, pe care autorii şi partizanii înşelătoriei le fabrică neîncetat în laboratoarele înşelătoriei holocaustice.

Să ne punem întrebarea următoare : în faţa cărui fapt se va mira mai mult posteritatea? Ea nu se va putea mira de faptul « exterminării jidanilor » întrucât acesta nu a avut loc. Nu cred că se va mira nici de programul expulzării jidanilor, decis de către germani. Desigur, unii se vor interesa de acest program, nu mai mult însă decât în măsura în care istoricii se interesează de tot felul de evenimente trecute. In acelaşi timp, este evident că programul german « de curăţenie etnică » era departe de a fi unic în principiul său, întrucât jidanii fuseseră deja expulzaţi din Ierusalim în secolul al II-lea, din Spania, în secolul al XV-lea, pentru a nu menţiona decât aceste două celebre expulzări, între multe altele. Programul german de expulzare a jidanilor poate fi deplorat, nu însă considerat ca extraordinar.

Ceea ce va părea însă unic şi de necrezut va fi instalarea legendei « Holocaustului » în societatea occidentală, exploatarea acesteia până la nebunie, demascarea şi punerea ei în cauză, după câteva decenii, apoi, în sfârşit, abandonarea şi aruncarea ei la coşul de gunoi al istoriei. Una dintre consecinţele instructive poate, dar şi vexante, pentru revizionişti actuali, va fi că activitatea şi opera lor va preocupa pe istorici. Prin forţa lucrurilor, noi suntem o parte din procesul istoric pe care îl va examina posteritatea, nu suntem doar adevăraţii istorici, pionierii şi harachirişţii ce îndrăznesc astăzi să ia boul, sau mai degrabă « viţelul de aur » de coarne.

Cred că ne vor vedea astfel mai ales din cauza tendinţei arătate, de a ne împotmoli în detalii, trecând pe lângă cele care, în ochii lor, ar fi trebuit să fie nu numai evidente ci decisive.

Să luăm un exemplu precis. Pentru ca ceva să fie « evident », trebuie să îl avem sub nasul nostru. Să luăm cazul a două cărţi recente, ambele favorabile legendei exterminării şi despre care s-a vorbit mult, *Auschwitz and the Allies*, de Martin Gilbert (biograful lui Winston Churchill) şi *The Terrible secret*, de Walter Laqueur, directorul Institutului de Historie contemporană din Londra, redactor şef la *Journal of Contemporary History*. Ambele cărţi aparţin aceluiaşi domeniu, ocupându-se cam de acelaşi subiect, pe care îl tratează cam în acelaşi fel.

La sfârşitul lungului şi stufosului său studiu, Gilbert scrie următoarele[503]:

> Intre mai 1942 şi iunie 1944, niciunul dintre mesajele parvenite la Vest nu vorbea de Auschwitz ca de un loc al destinaţiei jidanilor deportaţi, sau ca de un centru de ucidere. Numele chiar de Auschwitz nu frapase spiritul celor ce erau pe cale să traseze ceea ce credeau a fi tabloul tot mai amănunţit şi complet al sorţii jidanilor.

Cât despre Laqueur, el ne explică la începutul studiului său mai scurt dar la fel de stufos şi plin de comentarii, că nu ar fi fost posibilă disimularea exterminărilor masive de la Auschwitz, întrucât, spune el, Auschwitzul era « un veritabil arhipelag », că « deţinuţii de la Auschwitz [...] erau dispersaţi în toată Silezia şi [...] întâlneau mii de oameni », că « sute de civili lucrau la Auschwitz » şi că « ziariştii circulau în Guvernământul general şi erau obligaţi să audă », etc[504].

Nu am nimic de zis despre aceste reflecţii, pe care, le-am făcut şi eu, practic pe baza aceloraşi consideraţii. Cititorilor lui Gilbert, Laqueur şi Butz nu le rămâne decât să facă ei înşişi o alegere, cât se poate de simplă. Le putem spune :

1. Între mai 1942 şi iunie 1944, cei interesaţi ei înşişi habar nu aveau că la Auschwitz se petrec exterminări masive.
2. Nu s-ar fi putut nicicum ascunde multă vreme existenţa exterminărilor de la Auschwitz.

Intrucât ambii autori vorbesc de aceeaşi istorie, prin deducţie logică cititorii vor presupune că ambele afirmaţii sunt adevărate. Aşa procedează cei ce nu au timp, nici mijloacele necesare sau dorinţa de a deveni istorici profesionişti.

---

[503]. GILBERT, p. 340.
[504]. LAQUEUR, pp. 22-25.

Nu s-a auzit de exterminări masive la Auschwitz, în perioada considerată şi, de altfel, nu s-ar fi putut păstra un astfel de secret. Concluzia celor două premize adevărate este cât se poate de simplă şi de adevărată, la rândul ei.

Nu este nevoie de logică aristotelică, pentru a trage concluzia silogismului simplu ca bună ziua. Putem face comparaţia cu un silogism structural identic.

1. « Nu văd niciun elefant în pivniţa mea! ».
2. « De-ar fi un elefant în pivniţă, nu s-ar putea să nu-l văd! ».
3. Concluzie: « Nu-i niciun elefant în pivniţă! »

Deşi, din punct de vedere logic, silogismul de mai sus nu admite replică, este sigur că, o bună bucată de vreme încă, mulţi istorici profesionişti se vor gargarisi cu elefenţii din pivniţele și mințile lor. Acesta este un bun exemplu cu privire la aspectul sau punctul în care posterităţii nu îi va veni să creadă că omenirea întreagă s-a făcut că vede elefanţi prin pivniţe vreme de atâtea zeci de ani. Ea se va întreba cum de nu s-a întrebuinţat acest argument în focul dezbaterilor. Literatura partizanilor legendei abundă în concesii făcute revizioniştilor, astfel că posteritatea se va întreba, mai întâi, cum de s-a putut crede o astfel de absurditate, apoi, cum de a trebuit ca revizioniştii să scrie cărţi şi biblioteci întregi pentru a arăta că în pivniţele noastre nu cresc elefanţi. Să ne explicăm.

Principalii actori ai tragi-comediei elefantine sunt guvernele puterilor aliate în război, organizaţiile jidoveşti din ţările aliate, neutre sau funcţionând legal în cele ocupate de germani, organizaţiile de rezistenţă candestină, jidoveşti sau nu, din Europa ocupată de Germania, Biserica romano-catolică (cu dubla sa caracteristică : omniprezenţa şi centralizarea) şi Crucea-Roşie internaţională.

In fruntea organizaţiilor jidoveşti se găseşte JDC (American Jewish Joint Distribution Committee), strâns legat de American Jewish Committee, « organizaţia politică a elitei non-sioniste a comunităţii jidăneşti americane[505] ». JDC-ul a jucat un rol primordial în ajutorul material al jidanilor. Reprezentantul său cel mai important din Europa, Joseph J. Schwarz[506], era la Lisabona. Din punctul de vedere care ne interesează, cel care a jucat un rol și mai important a fost Saly Mayer, reprezentantul

[505]. BAUER, p. 21 sqq.
[506]. BAUER, cap. VIII.

principal JDC în Elveţia, chiar atunci când, uneori, s-a întâmplat să nu fie oficializat. Mayer a fost în contact permanent cu JDC-urile din New York şi Lisabona, cu comunităţile jidoveşti din Europa ocupată, la Est ca şi la Vest[507].

In fruntea organizaţiilor jidoveşti se găsea JA (Jewish Agency, guvernul oficios ce nu-şi zicea încă « israelian », al cărui şef era Chaïm Weizmann, reprezentat la Geneva de Richard Lichtheim şi Abraham Silberschein. De asemenea, sionismul era reprezentat de către WJC (World Jewish Congress) [Congresul jidovesc mondial], ai cărui şefi erau Nahum Goldman şi rabinul Stephen Wise, reprezentantul principal din Elveţia fiind Gerhard Riegner. Reprezentanţii elveţieni ai acestor organizaţii ca şi cei ai unui anumit număr de alte organizaţii jidoveşti erau în contact permanent atât cu jidanii din Europa ocupată cât şi cu reprezentanţii, jidani între alţii, ai ţărilor aliate. Legăturile poştale sau telefonice între jidanii din ţările ocupate sau cele neutre, precum Elveţia şi Turcia, erau destul de simple[508].

După cum reiese foarte clar dintr-un mare număr de lucrări, inclusiv a mea şi a lui Gilbert, de exemplu, la originea propagandei exterminaţioniste este WJC-ul, ajutat de JA, de guvernul polonez în exil la Londra şi ocazional, de grupuri mai puţin cunoscute.

Pe baza literaturii partizanilor legendei și a cărţii mele, voi face opt observații simple, care stabilesc non-istoricitatea « Holocaustului », inexistența unui program de exterminare fizică masivă a jidanilor din Europa.

1. Alegaţiile exterminaţioniste de după război au la origine pe cele din timpul războiului. Diferenţele între ele sunt însă atât de mari încât putem deduce că alegaţiile din timpul războiului nu se sprijineau pe fapte reale.

Diferenţele principale dintre alegaţiile din timpul războiului şi cele de după război sunt de două feluri. Mai întâi, o mare parte dintre alegaţiile din timpul războiului au fost abandonate ulterior, cu câteva rare excepţii. Apoi, cea mai importantă dintre alegaţiile de după război, cea cu privire la Auschwitz, nu a fost emisă decât către sfârşitul războiului.

---

[507]. BAUER, cap. IX, pp. 246, 264, 272, 274, 333, 366 sqq., 371 sqq.
[508]. LAQUEUR, pp. 4, 170 sqq, 188.

Aceste două observaţii figurează deja în capitolul III. Pe cea de a doua am numit-o « elefantină ». Ambele sunt confirmate de o serie de publicaţii mai recente. Pentru prima observaţie, am făcut o listă de exemple precise, pe care o putem completa cu altele, din lucrări mai recente, mai ales din cartea lui Gilbert, care furnizează un mare număr de cazuri de acelaşi gen[509].

Pentru a da un exemplu precis, mă voi opri asupra cazului unui anumit Jan Karski, membru al rezistenţei poloneze, non-jidan, trimis în Polonia de către rezistenţa poloneză (noiembrie 1942) pentru a face un raport guvernului polonez, în exil la Londra. In raportul său, Karski pretinde că jidanii polonezi erau trimişi la Treblinka, Belzec şi Sobibor în vagoane pline « cu var şi clor, ce se stropeau cu apă ». In cursul călătoriei, jumătate din oameni mureau asfixiaţi sau din cauza fumului toxic, a lipsei de hrană şi de apă. Apoi erau arşi. Ceilalţi erau ucişi de plutoanele de execuţie, în « camere de gazare mortale », la Belzec, într-o « staţie de electrocutare ». Aceştia de pe urmă erau îngropaţi cu toţii. Raportul lui Karski a fost larg difuzat, o publicitate întreagă fiind organizată în jurul lui[510].

Evident, astăzi se spune că toţi jidanii erau ucişi în camere de gazare, cadavrele fiind apoi incinerate. Interesant este însă că acest raport al rezistenţei poloneze nu amintea lagărul Auschwitz, ca centru de exterminare, fără să se poată spune că autorul lui nu era la curent cu situaţia critică a jidanilor.

Karski şi-a publicat povestea în 1944, o carte ridicolă, *Story of a Secret State*, care s-a vândut bine. La ora actuală, el este profesor de Stat la Universitatea Georgetown din Washington. Cei cât de cât versaţi în materie ştiu foarte bine diferenţa enormă ce există între « punguţele cu doi bani » publicate de Karski în timpul războiului şi cele « cu trei » de după. Am considerat util cazul lui Karski, întrucât în plinul potopului holocaustic actual, numitul a fost scos de la naftalină, sărbătorit ca un patriarh, publicându-i-se o nouă versiune a « punguţelor cu doi şi cu trei bani », una purificată prin eliminări, probabil pentru a face plăcere amicilor jenaţi de prăpăstiile ce-i scăpaseră din peniţă[511]. În 1981, Karski a participat la o conferinţă organizată de Departamentul de Stat, sub egida Consiliului american al

---

[509]. GILBERT, pp. 31, 39 sqq, 44, 170.
[510]. GILBERT, p. 93 sqq. ; LAQUEUR, p. 231.
[511]. LAQUEUR, Anexa 5.

Memorialului Holocaustic, al cărui preşedinte, Elie Wiesel, organizase această manifestaţie în încercarea disperată de a stăvili valul crescând al revizionismului. Nu am auzit ca vreo voce să se fi ridicat, în cadrul conferinţei, pentru a-l ruga pe Karski să explice diferenţele dintre diversele versiuni ale aceleiaşi poveşti şi versiunea oficială astăzi, încă în vigoare, a marii poveşti « exterminaţioniste[512]».

Adesea sunt întrebat de ce îl neglijez pe Elie Wiesel. Îi voi consacra şi lui un paragraf. L-am neglijat pentru că, spre deosebire de autorii pe care am obiceiul să îi citez, Elie Wiesel este un romancier, în cărţile lui nu se găseşte nimic care ar putea să treacă drept argument istoric. Chiar şi ceea ce el numeşte autobiografia lui, *Night* sau *Noaptea* este o bufonerie ce nu poate fi considerată sursă de primă mână pentru istorie. Faptul că în fruntea Comisiei prezidenţiale a Holocaustului a fost ales un romancier, ciolan pe care şi l-au disputat mulţi în culisele bănoase ale gheşeftului, este o indicaţie cu privire la forţele actuale în prezenţă. Dacă ar trebui să exprim o judecată asupra tuturor scrierilor lui Wiesel despre « Holocaust », nu cred că aş fi injust spunând că el a atins culmi la care ceilalţi muritori ajung cu ajutorul poţiunilor de whisky, gin, vermouth, cocaină şi alte licori magice, de care el nu are nevoie[513].

Pentru a reveni la subiectul nostru, « că alegaţiunile care circulau în timpul războiului nu se sprijineau pe fapte sau evenimente reale », logica este următoarea. Partizanii legendei ar putea pretexta că, dacă nu s-a reţinut decât o parte din rapoartele întocmite în timpul războiului este pentru că împrejurările de război nu permiteau coroborarea informaţiilor. In consecinţă, publicului i-a fost servită o cantitate apreciabilă de poveşti inexacte. Ar fi rezutat deci o serie de rapoarte, care deşi se inspirau din fapte reale, exagerau realitatea. O explicaţie de genul acesta nu cadrează însă cu absenţa Auschwitzului din alegaţiile exterminaţioniste. Raţionamentul respectiv nu ar fi valabil decât în situaţia că, pe timpul războiului, s-ar fi exagerat

---

[512]. *Washington Post*, 28 oct. 1981, p. A1 ; *Los Angeles Times*, 29 oct. 1981, pt. I, p. 20.

[513]. A se vedea contribuţia wieseliană la broşura *Dimensions of the Holocaust*, Northwestern University Press, Evanston, 1977. Este vorba de textul conferinţei lui Wiesel la Universitatea Northwestern, în primăvara lui 1977. Cei ce nu găsesc broşura respectivă, vor citi cu folos articolul din *Jewish Chronicle* din Londra (4 noiembrie 1977).

cu privire la Auschwitz, faţă de ceea ce s-a spus după război, de exemplu că exterminările s-ar fi făcut prin mijloace tehnice adăugate peste camerele de gazare. Logica ne obligă a trage concluzia că alegaţiile din timpul războiului nu aveau nicio bază reală.

2. Documentele din timpul războiului şi comportamentul jidanilor din Europa controlată de naziști dovedesc că nimeni nu era informat cu privire la un program de exterminare.

Se ştie că rezistenţa jidanilor la deportări a fost inexistentă, că ei acceptau deportarea în lagăre fără să îşi pună problema că vor fi uciși acolo. Documente recent publicate confirmă şi întăresc această observaţie, fără ca nimeni să înţeleagă consecinţele ce decurg din acest lucru. Această observaţie este valabilă atât pentru autorităţile jidoveşti din diferitele ţări ocupate, cât şi pentru populaţia jidovească în ansamblul ei.

Iată câteva exemple. Către sfârşitul lui 1942, în cursul negocierilor cu germanii, anumiţi responsabili jidani slovaci luară foarte în serios propunerile germane de suspendare a deportării jidanilor slovaci la Auschwitz. In arhivele jidăneşti din Franţa găsim numeroase documente ce tind să nege exterminările. Autorităţile jidoveşti din Franţa considerau « Auschwitzul drept un loc de muncă » iar în noiembrie 1944, după ce nemţii fuseseră goniţi din Franţa, principala lor grijă cu privire la deportaţi era reunirea familiiilor. Ni se spune că « jidanii din Olanda n-au ştiut niciodată cu adevărat ce se petrecea în Polonia » şi că arhivele Consiliului jidănesc din Amsterdam, la data de 22 ianuarie 1943, dovedesc că posibilitatea « exterminării » nici măcar nu era evocată, pentru explicarea dispersiunii familiilor. Autorităţile jidoveşti din Roma ignorau existenţa unui program de exterminare şi nu se temeau decât de « iarna friguroasă şi sănătatea fragilă a multora dintre cei deportaţi ». În aceste condiţii, nu-i de mirare că jidanii din rezistenţa belgiană nu au reuşit să deraieze decât un singur tren cu jidani deportaţi, în drum către Auschwitz[514].

Să luăm cazul rabinului Leo Baek, « şeful venerat al comunităţii jidoveşti germane », care ar fi trebuit să fie bine informat : o scrisoare a lui, din noiembrie 1942, dovedeşte că el

[514]. BAUER, pp. 264, 271, 274, 371 ; GILBERT, p. 121.

nu bănuia că deportaţii jidani sunt ucişi. După cum a recunoscut, de altfel, după război, rabinul Baek nu a vorbit niciodată despre « exterminări » cu ceialţi jidani, de la Theresienstadt, lagărul de unde un mare număr de persoane erau deportate [în direcţia Auschwitz[515]].

Autorităţile jidoveşti din Ungaria nu au auzit de exterminări, nici la Auschwitz, decât în primăvara lui 1944, după ocuparea Ungariei de către germani. Nici atunci însă, ele « nu au dat vreo publicitate » unor astfel de alegaţii. « Responsabili sionişti din Ungaria aleseseră nu calea rezistenţei în faţa deportărilor ci pe aceea a negocierilor secrete cu şefii SS, pentru evitarea lor în general[516]».

În aprilie 1943, Polonia a cunoscut celebra insurecţie a ghetoului din Varşovia. Aceasta s-a produs însă după ce majoritatea jidanilor din Varşovia fuseseră deja deportaţi către Est. Se pretinde că « în martie 1943, distrugerea jidanilor din Polonia era pe deplin încheiată ». În perioada când această distrugere era chipurile în curs, nu găsim nicio urmă în ce priveşte refuzul sau opoziţia la deportări[517]. În plus, jidanii ţineau cu foarte mare grijă un registru, în care notau o mulţime de lucruri, astfel că « multe dintre aceste registre postume ne-au parvenit ». S-a constatat însă « absenţa subiectelor de importanţă vitală din aceste registre[518] ».

In consecinţă, jidanii nu au avut cunoştinţă de un program de exterminări. Dacă ar fi avut cunoştinţă de aşa ceva, atunci s-ar fi opus acestora sau, cel puţin, ar fi scris despre « Holocaust » în arhivele lor confidenţiale.

3. Organizaţiile jidoveşti din Europa ocupată, de exemplu JDC [Joint Distribution Committee], WJC [World Jewish Congress], JA [Jewish Agency] s-au comportat de parcă nici ele nu credeau în alegaţiile « exterminaţioniste » despre care, totuși, vorbeau.

Aceasta a fost situaţia în foarte multe sensuri dintre care cel mai important atinge punctul pus în lumină de noi.

Ni se spune că jidanii ce urcau în trenurile deportării fără să ştie că erau duşi la moarte erau, după cum am văzut, în contact

---

[515]. BAUER, pp. 56, 58.
[516]. GILBERT, p. 204 sqq.
[517]. BAUER, p. 325 sqq. ; GIBERT, p. 121.
[518]. DAWIDOWICZ (1975), p. XVII ; (1981), p. 125.

direct cu instanţele jidoveşti situate în afara Europei ocupate. În corespondenţa lor cu jidanii din afara Europei, găsim o mulţime de elemente ce dovedesc că nici măcar nu le trecea prin cap existenţa unui program de exterminări. Or, dacă dăm crezare comentariilor lor destinate uzului extern, jidanii din afara Europei nu au încercat să îşi avertizeze fraţii din interiorul acesteia despre pretinsa semnificaţie a deportărilor. În caz contrar, jidanii din Europa nu s-ar fi aflat în această pretinsă stare de ignoranţă cu privire la ceea ce, chipurile, li se pregătise şi îi aştepta.

Demonstraţia s-ar putea opri aici, dar nu strică să furnizăm câteva exemple despre comportamentul organizaţiilor jidoveşti din afara Europei, în cursul pretinsului « Holocaust ».

Chaïm Weizmann s-a servit de alegaţiile exterminaţioniste când și cum i-a convenit. Iată în ce termeni se plânge Weizmann, în mai 1943, secretariatului lui Churchill : « Dacă presa aliată continuă să afirme participarea savanţilor jidani la efortul de război al Aliaţilor [...], germanii vor accentua represaliile contra jidanilor[519] ». In ce fel ar fi putut accentua germanii represaliile care, chipurile, însemnau deja moartea? Trebuie oare să credem că Weizmann se gândea că jidanii ar putea fi uciși de două ori?

Am arătat deja că, potrivit legendei, în martie 1943 jidanii polonezi ar fi fost deja exterminaţi în cvasi-totalitatea lor. Se întâmplă însă că în chiar cursul acestei « exterminări », ba chiar şi în 1944, societăţile de într-ajutorare jidovească din Vest trimiteau pachete cu hrană şi altele jidanilor din Polonia, mai ales prin intermediul JUS (Jüdische Unterstüzungsstelle, birou de asistență socială jidovească), cu autorizaţia şi chiar concursul umanitar al autorităţilor naziste. De asemenea, organizaţiile jidoveşti din Polonia primeau bani de la aceeaşi expeditori, prin intermediul guvernului polonez din Londra şi cu aceeaşi autorizaţie binevoitoare din partea autorităţilor germane[520].

În 1944, Polonia redevenise un câmp de luptă. În consecinţă. La 14 martie 1944, pe când armata sovietică se apropia de Lvov, WJC-ul reaminti britanicilor că rămânea « încă un număr considerabil de jidani » în sectorul respectiv şi că trebuia dat un « nou şi energic avertisment nemţilor », pe lângă accelerarea

---

[519]. GILBERT, p. 143.
[520]. BAUER, pp. 329-334.

operaţiilor de salvare a jidanilor din teritoriile ocupate de naziști (adică expedierea acestora în Palestina, după cum o arată clar declaraţiile WJC pe timpul războiului[521]. Iată deci, cum spune proverbul, ca și pasărea, minciuna piere pe limba ei : WJC-ul însuşi recunoaşte, în martie 1944, că jidanii morţi slavă Domnului trăiesc, şi trebuie salvaţi!

Ziare jidoveşti din Vest îşi făceau o datorie rituală din a anunţa din când în când, câte un masacru sau două. Era clar însă că ele nu credeau în aceste alegaţii, cel puţin foarte exagerate, având tendinţa de a se contrazice în declaraţiile lor. Astfel, în octombrie 1943, ziarul jidovesc « *Bund* », ce se ţinea de stânga şi se credea foarte bine informat, în publicaţia sa *The Ghetto Speaks* vorbea de « lupta ce uneşte masele populare şi cele jidoveşti ». Dacă chiar se uneau respectivele « mase populare și cele jidovești », probabil că erau în viaţă, nu-i aşa? Se recunoaşte astăzi că, chiar şi după 17 decembrie 1942, când se vorbeşte pentru prima dată, oficial, despre exterminare, « nu s-a produs o reacţie viguroasă şi fără echivoc din partea comunităţii jidoveşti americane, inclusiv JDC ». In general, « jidanii ei înşişi nu au insistat niciodată pe apelurile de ajutorare, dovedindu-se mult mai preocupaţi de propagnda pentru Palestina decât de măsurile imediate în vederea salvării fraţilor lor[522]».

În afara câtorva gesticulaţii publice despre o vagă şi pretinsă « exterminare », arhivele istorice demonstrează că instanţele jidoveşti din afara Europei ocupate s-au comportat ca şi cum nu ar fi existat nicio exterminare, lucru ce rezultă din faptul că nu au încercat să-i prevină pe jidanii europeni, adevăratul lor efort concentrându-se pe problema Palestinei.

4. Comportamentul guvernelor aliate, al agenților și reprezentanţilor lor nu a fost al unora ce credeau alegaţiile exterminaţioniste, iar serviciile lor de informaţii nu au furnizat elemente susceptibile să confirme aceste alegaţii.

In ce priveşte atitudinea guvernelor aliate şi a reprezentanţilor lor putem spune că : (a) declaraţiile guvernamentale relative la « exterminare » au fost contradictorii, echivoce şi, ţinând cont de date, puţin convingătoare; (b) nicio măsură concretă nu a fost luată pentru contracararea deportărilor de jidani sau a celor ce se

---

[521]. GILBERT, p. 181.
[522]. LAQUEUR, pp. 183-186 ; BAUER, pp. 188.193, 403.

puteau petrece în lgăre; (c) incidente implicând înalţi funcţionari dovedesc că aceştia nu credeau alegaţiile extremination iste.

Cea mai cunoscută dintre gesticulațiile guvernamentale pe această temă este declaraţia aliată din 17 decembrie 1942, ale cărei cuvinte erau lipsite de orice echivoc, deşi nu conţinea niciun detaliu sau exemplu concret. Data ei nu era însă convingătoare în raport cu legenda care susţinea că exterminările se ţin lanţ de aproape un an, în Rusia. In plus, din partea Unuinii Sovietice, era vorba de prima acuzaţie clară de « exterminare », deşi acestea, potrivit legendei, ar fi început încă din iunie 1941. Declaraţia târzie a sovietelor era incredibilă, întrucât « existau toate motivele să se considere că bolşevicii erau la curent cu ce se petrecea pe teritoriul lor, ocupat de către germani[523] ».

De altfel, « Declaraţia despre crimele de război » publicată de Aliaţi la 1 noiembrie 1943, condamna « atrocităţile » germane fără să menţioneze pe jidani. Cu ocazia redactării proiectului de declaraţie, ministerul britanic de Externe suprimase din text referinţa la « camere de gazare, întrucât dovezile existente nu sunt demne de credinţă[524] ».

Cu privire la Auschwitz, emisiunile radio Londra şi Washington acuzară pe germani, la 10 octombrie 1944, de a avea « planuri [în vederea] executării masive a populaţiei lagărelor de concentrare » Auschwitz şi Birkenau. Serviciul telegrafic german replică imediat : « Aceste zvonuri sunt false de la un capăt la celălalt[525]». Prima dată că Aliaţii de rang înalt au denunţat lagărul Auschwitz, cam în termenii de astăzi ai legendei exterminaționiste, a fost la sfârşitul lui noiembrie 1944, după o pretinsă decizie cu privire la « exterminări » şi publicarea documentului pe care l-am numit « *WRB Report* », întrucât a fost publicat de către War Refuge Board. Ruşii au cucerit lagărul Auschwitz la 27 ianuarie 1945, dar nu au autorizat vizitarea şi inspecţia acestuia când lumea a devenit curioasă pe această temă, nici măcar după publicitatea senzaţională ocazionată de intrarea triumfală a anglo-americanilor în Belsen-Bergen şi Buchenwald, când sovieticii ar fi avut ocazia să intre şi ei în hora indignată a celorlalte democraţii. La sfârşitul lui aprilie 1945, ruşii s-au mulţumit să declare că 4 milioane de oameni

---

[523]. LAQUEUR, pp. 68-72 ; BUTZ, pp. 148, 341sq.
[524]. LAQUEUR, p. 121.
[525]. GILBERT, p. 325

fuseseră ucişi la Auschwitz, iar la 7 mai 1945 publicară un raport mai amănunţit în acelaşi sens[526].

Se ştie că Aliaţii nu au luat nicio măsură concretă pentru a-i preveni pe jidanii din Europa, nici pentru contracararea deportărilor şi a altor măsuri luate de către germani, cu privire la lagărele lor. Foarte revelatoare pe această temă este controversa scurtă şi confidenţială ridicată de chestiunea bombardării lagărului Auschwitz ca mijloc de a pune capăt exterminărilor. In cursul verii 1944, nu foarte sigur pe el, Chaïm Weizmann sugerase această soluţie. Impresia ce se degajă astăzi este că britanicii şi americanii se făceau că iau în serios sugestiile lui Weizmann, mulţumindu-se însă cu o indignare verbală. Astfel, la 7 iulie 1944, Anthony Eden se interesă pe lângă ministerul Aerului cu privire la posibilitatea realizării acestei sugestii. Weizmann a trebuit să aştepte o bucată de vreme înainte de a primi răspuns din partea lui Richard Law, din ministerul britanic de Externe: « Ţinând cont de marile dificultăţi tehnice implicate, în împrejurările de faţă nu avem altă alegere decât renunţarea a această sugestie ». Anglia dădea un astfel de răspuns la sugestia lui Weizmann exact în momentul în care forţele sale aeriene pregăteau bombardarea multor instalaţii petrolifere, între care cele de la Auschwitz. Pentru acest motiv, centrul industrial Auschwitz chiar a fost bombardat pe 20 august 1944, apoi de mai multe ori în perioada următoare. Este însă evident că alegaţiile cu privire la exterminări nu erau luate în serios, lucru confirmat de faptul că faimoasa « informaţie », zisă crucială, conţinută în ceea ce avea să devină « *Raportul WRB* », primită de Londra şi de Washington în iulie 1944, a fost clasată de cele două guverne, « până la scoaterea ei la lumină, trei luni şi jumătate mai târziu[527] ».

Numeroasele incidente care au implicat oficiali de rang înalt arată că aceştia nu credeau o iotă din legenda exterminării în plină metamorfoză atunci. Legăturile strânse dintre comunitatea jidovească şi administraţia Roosevelt sunt cunoscute. In septembrie 1942,

> Administraţia refuza să creadă rapoartele despre centrele de ucidere în masă, respingând ideea unei tentative organizate de lichidare a jidanilor.

---

[526]. GILBERT, p. 337 sqq.
[527]. GILBERT, pp. 267-273,290, 299-311, 341.

Roosevelt explică lui Frankfurter motivele deportărilor; pentru el, jidanii deportaţi erau folosiţi la construirea de fortificaţii pe frontiera sovietică[528].

Se presupune că Roosevelt îşi întemeia opiniile exprimate, în faţa judecătorului Frankfurter, pe baza informaţiilor ce îi erau furnizate de către serviciile speciale. Frankfurter trebuie să fi fost convins, întrucât, când l-a întâlnit pe Karski la Washington, iar acesta a început să-i debiteze poveştile sale despre « punguţele cu doi bani », i-a spus pe faţă « că nu poate să-l creadă[529] ».

Când alegaţiile despre Auschwitz ajunseră la Washington, specialiştii Departamentului de Stat le-au comentat între ei în următorii termeni : « Din1942 primim astfel de poveşti din Berna [...] Nu uitaţi că este vorba de un jidan ce vorbeşte despre alţi jidani. [...] Este vorba de o campanie a jidanului Morgenthau şi a colaboratorilor săi jidani[530] ».

În Anglia, situaţia era comparabilă. În septembrie 1942, în Camera Comunelor, Churchill a condamnat « deportările masive de jidani din Franţa, cu toate ororile finale inerente dislocării deliberate a familiilor ». Churchill însă nu a vorbit despre « exterminări ». La Foreign Office, nimeni nu credea alegaţiile despre « exterminări », iar la ministerul Coloniilor un funcţionar le-a calificat drept « produs lacrimogen al Agenţiei jidoveşti[531] ».

In noiembrie 1942, preşedintele în exil, la Londra, al Cehoslovaciei, Eduard Beneş, foarte bine informat cu privire la ce se petrecea în ţara lui, scrise WJC că alegaţiile venind de la Riegner, din Elveţia, erau false, că germanii nu aveau niciun plan de exterminare a jidanilor[532]. Guvernul elveţian estima că Declaraţia aliată din 17 decembrie 1942 era « un zvon al propagandei străine, de cea mai josnică specie[533] ».

Important pentru noi este ce aveau de spus serviciile aliate de informaţii, pe această temă. De mulţi ani citesc literatura existentă pe acest subiect Nu am întâlnit însă nici măcar un singur caz în care această « exterminare » să fie confirmată, pe timpul războiului, de o sursă din interiorul unuia sau altuia dintre serviciile de informaţii aliate. Elementele ce posedăm,

---

[528]. FEINGOLD, pp. 9, 170 ; LAQUEUR, p. 94.
[529]. LAQUEUR, p. 3.
[530]. DUBOIS, pp. 184, 188.
[531]. GILBERT, pp. 68, 95 sqq., 99.
[532]. LAQUEUR, p. 162.
[533]. BAUER, p. 229.

dintre cele provenind de la serviciile de informaţii amintite, pledează clar contra legendei exterminaţioniste. De exemplu, la 27 august 1943, « preşedintele Joint Intelligence Committee [comitetul de legătură al serviciilor de informaţii englez şi american] William Cavendish-Bentinck (Anglia), a cărui sarcină era aprecierea adevărului sau falsului rapoartelor sosite din Europa nazistă », declară confidenţial că poveştile care circulă « au tendinţa de a exagera atrocităţile germane pentru menţinerea fierbinţelii spiritelor[534] ».

Omologul său american, John Beaty, unul dintre cei doi redactori ai raportului cotidian secret « G2 », publicat zilnic la orele 12^{00}, pentru a da celor din fruntea ierarhiei tabloul lumii cu patru ore mai înainte, a ridiculizat legenda celor şase milioane, într-o carte publicată în cursul anilor 1950[535].

Singurele date cu adevărat importante pe care le posedăm, şi care provin de la serviciile de informaţii, sunt fotografiile de recunoaştere aeriană la Auschwitz, publicate în 1979 de către doi specialişti CIA în interpretarea fotografiilor. O bună parte dintre aceste fotografii au fost făcute în primăvara lui 1944, adică în momentul în care, după legendă, aproximativ 10 000 de jidani intrau zilnic în lagăr pentru a fi ucişi. Intrucât însă exterminaţionistii sunt obligaţi să recunoască incapacitatea crematoriilor din Auschwitz pentru a incinera zilnic 10 000 de cadavre, legenda povesteşte că « zi şi noapte, cadavrele ardeau în aer liber[536] ».

In consecinţă, este clar că Aliaţii nu au luat în serios alegaţiile « exterminaţioniste », vorbind despre acestea numai de formă, din vârful buzelor. Fotografiile aeriene nu prezintă nicio urmă în acest sens, iar cei doi specialişti, judecând după coşurile crematoriilor, considră că acestea nu păreau să fie în activitate[537].

---

[534]. LAQUEUR, pp. 83,86 ; GILBERT, p. 150.
[535]. *Iron Curtain Over America*.
[536]. GILBERT, p. 231 sqq ; BUTZ, 262 sq.
[537]. Dino A. BRUGIONI şi Robert G. POIRIER, *The Holocaust Revisited : A Retrospective Analysis of the Auschwitz-Birkenau Extermination Complex*, probabil încă disponibil la Public Affairs Office, Central Intelligence Agency, Washington. Lucrarea lui Brugioni & Poirier a apărut şi în franceză, sub titlul : « *Une amalyse rétrospective du complexe d'extermination „Auschwitz-Birkenau*" », în *Le Monde juif*, ianuarie-martie 1980, cel de al 36-lea an, nr 97, pp. 1-22].

5. Vaticanul nu a crezut alegaţiile exterminaţioniste

Prin natura foarte întinsă a activităţilor Bisericii catolice, Vaticanul era la curent cu tot ce li se întâmpla jidanilor[538]. Totuşi, Vaticanul nu a publicat nicio declaraţie clară şi fără echivoc, privind condamnarea « exterminării » jidanilor, nici măcar după ce germanii au pierdut Roma şi apoi războiul. Cu toate presiunile Aliaţilor, în sensul obţinerii unei astfel de declaraţii din partea lui, Vaticanul s-a abţinut de la un astfel de gest.

In 1942, în mesajul său cu ocazia Crăciunului, Papa Pius al XII-lea a făcut o declaraţie echivocă, pe care nu a publicat-o decât după ce britanicii i-au sugerat cu insistenţă că aceasta ar putea contribui la a-i face pe Aliaţi să nu bombardeze Roma. In orice caz, chiar şi după publicarea declaraţiei sale, Papa a spus Aliaţilor pe faţă că nu crede poveştile exterminaţioniste : « Impresia lui era că se exagerează din motive de propagandă[539] ». Faptul că purtătorii de cuvânt de astăzi, ai Vaticanului, au acceptat şi ei atotputernica legendă oficială, este o cu totul ată problemă, deferită de aspectul istoric ce ne interesează.

6. Activităţile şi rapoartele Comitetului internaţional al Crucii-Roşii nu confirmă alegaţiile exterminaţioniste.

Ca şi în cazul Vaticanului, declaraţiile de astăzi ale CICR acceptă legenda exterminărilor. După cum am spus însă, aceasta este o altă chestiune, ea nu confirmă întru nimic punctul de istorie ce ne interesează. Se ştie bine, nu vrem să o repetăm, după război, mulţi viteji se arată. După război, afirmaţiile şi observaţiile generale, ale documentelor publicate de CICR, se acordă pentru prima oară cu legenda exterminărilor. Singurul lucru ce trebuie să îl intereseze însă pe istoric este conţinutul rapoartelor şi activităţilor CICR din timpul războiului.

Rapoartele şi activităţile CICR din timpul războiului nu corespund şi nu confirmă legenda exterminării : este vorba de un subiect pe care l-am tratat pe larg, nu este cazul să revin asupra

---

[538]. LAQUEUR, pp. 55.58.
[539]. Cf. Anexa E ; GILBERT, p. 104 sqq.

lui[540]. Recent însă am descoperit două puncte, care merită să fie semnalate.

La 14 aprilie 1943, CICR a precizat în mod clar şi indubitabil că el consideră Auschwitzul drept un lagăr de muncă pentru deportaţi, cărora li se pot adresa colete poştale[541]. In două rânduri şi cu destulă publicitate de fiecare dată, CICR a vizitat colonia jidovească de la Theresienstadt, în Cehoslovacia. In ambele cazuri, rapoartele lui fură relativ favorabile. Ceea ce nu prea se spune totdeauna este că, cu ocazia celei de a doua vizite, în primăvara lui 1945, delegatul CICR, George Dunant însuşi, a descris falansterul, ghetoul sau chibuţul Theresienstadt « ca o experienţă încercată de unii conducători ai Reichului care, aparent, erau mai puţin ostili faţă de jidani decât cei ce erau responsabili de politica rasială a guvernului german ». Adolf Eichmann în persoană l-a însoţit pe George Dunant la Theresienstadt, care a aflat astfel că această colonie sau falanster de tip socialist era opera lui Heinrich Himmler, Reicsführer SS. In plus, prin natura funcţiilor sale, George Dunant era în permanent contact cu reprezentanţii comunităţilor jidoveşti. De exemplu, chiar la începutul lui 1945, el a tras o fugă şi la Bratislava, între altele la cererea insistentă a lui Saly Mayer, pentru a furniza fonduri jidanior ce se ascundeau[542].

7. Documentele germane nu vorbesc de exterminări ci numai de un program de expulzare şi implantare la Est. Nici în arhivele lagărelor de concentrare, nici în alte arhive germane nu găsim nimic despre « camerele de gazare ».

Se ştie foarte bine că documentele germane nu vorbesc despre exterminare. De exemplu, nu există nici un ordin scris al lui Hitler, cu privire la uciderea jidanilor[543]. Documentele germane vorbesc despre « Soluţia finală » în sensul expulzării definitive din Europa a tuturor jidanilor, iar pe durata războiului de transplantarea lor în teritoriile ocupate din Est.

Bineînţeles, autorii şi propagandiştii legendei pretind că în momentul în care germanii consemnau ceva în scris, ei foloseau în mod deliberat şi sistematic termeni evazivi şi un limbaj

---

[540]. Cf. BUTZ, pp.
[541]. GILBERT, p, 129.
[542]. BAUER, p. 430 sqq.
[543]. LAQUEUR, p. 152.

codificat. Această explicaţie este însă absurdă pentru că un astfel de efort de disimulare nu poate fi conceput decât pentru ceva care într-adevăr poate fi ascuns. Oricine poate înţelege că oricare ar fi fost sfârşitul războiului, exterminarea fizică a jidanuilor din Europa nu ar fi putut rămâne secretă. Pentru motivele arătate mai sus, exterminarea ar fi fost cunoscută în chiar momentul săvârşirii ei. Presupunând o stupiditate incredibilă a germanilor în această chestiune, trebuie să recunoaştem că ei erau la curent cu alegaţiile despre atrocităţi, propagate de ţările aliate pe seama lor. Cine poate crede că germanii au fost atât de tâmpiţi încât să îşi imagineze că travestirea documentelor printr-un limbaj codificat ar fi putut servi la ceva?

Niciunde în documentele germane nu este vorba de « camere de gazare » în sensul legendei exterminaţioniste. În acest punct, legenda se limitează a ne prezenta insecticidul « Zyklon B » sau un alt mijloc de dezinfecţie, a ne arăta fotografii de duşuri aparente absolut ordinare (dotate, pe cât se spunea, cu extraordinare particularităţi secrete), a vorbi despre utilizarea produselor de eşapament ale motoarelor diesel (fără să ştie, aparent, că un motor diesel produce mai ales bioxid de carbon, ca și respirația mamiferelor, nu oxid de carbon, care într-adevăr este toxic) sau a jongla cu expresia « cuptoare cu gaze » (cuptoarele crematoriilor, ca majoritatea cuptoarelor de bucătărie, sunt « cuptoare cu gaz », iar crematoriile din lagărele germane nu făceau excepţie).

Toate acestea sunt atât de aberante încât ar fi absurd să continuăm discuţia. Nu s-a găsit nicio urmă de planuri sau vreo construcţie ce ar fi putut fi o « cameră de gazare ». Pe cât mă pricep în materie de construcţii, nu cred că s-ar fi putut ascunde documentele tehnice necesare realizării unui proiect de anvergura unor mari « camere de gazare ». Astfel de documente trebuiesc mai întâi întocmite, apoi distribuite la un număr important de compartimente şi indivizi însărcinaţi cu executarea unei munci sau operaţiuni specifice, întrucât nu există alt mijloc de coordonare a unei activităţi tehnice de aşa complexitate. Admiţând chiar că documentele principale ar fi fost supuse unui strict control (cum se presupune că este cazul cu documentele « clasate secret » în Statele Unite), diferiţii tehnicieni însărcinaţi cu realizarea lucrărilor ar fi fost capabili, după război, să furnizeze detalii care, puse cap la cap, ne-ar fi dat o idee clară despre natura obiectivului urmărit. Multe astfel de documente

« secrete » germane au fost găsite de învingători, programele spaţiale americano-sovietice de mai târziu nefiind decât continuarea programului spaţial german, la originea lui. In ce priveşte « Holocaustul » nu s-a găsit niciun fel de documente care, puse cap la cap, s-ar putea confirma şi completa unele prin celelalte. Față cu buclucașul « Holocaust » suntem într-o incoerenţă totală, la două nivele. La primul nivel, este vorba de incoerenţa reciprocă între, de o parte, « camerele de gazare » ele însele şi, de altă parte, documente autentice privind crematoriile şi măsurile de dezinfecţie. La un alt nivel, tentativele de înşelătorie în vederea răspândirii prodigioase a detaliilor tehnice contrazic aspectul legendei exterminaţioniste ce susţine despre « camerele de gazare » că erau improvizate şi meşterite de un personal tehnic sub-mediocru, recrutat de prin împrejurimi, printre localnicii lipsiţi de orice calificare tehnică.

Interesant de amintit este că doi dintre colaboratorii apropiaţi ai lui Heinrich Himmler, generalii SS Gottlob Berger şi Karl Wolf, au declarat în faţa tribunalelor învingătorilor că de-a lungul întregului război nu au ştiut nimic despre un program de exterminare. De asemenea, către sfârşitul războiului, Himmler a declarat unui reprezentant al WJC[544]:

> Pentru a pune capăt epidemiilor, am fost obligaţi să ardem cadavrele unui număr incalculabil de bolnavi, morţi de tifos. Am fost deci constrânşi să construim crematorii, din care acum ei sunt pe cale a toarce funia cu care ne vor spânzura.

Intre această tentativă de disculpare din partea lui Himmler şi documentele pe care inamicii acestuia le-au reunit, după moartea lui, există o coerenţă ce nu poate fi întâmplătoare sau aranjată de Himmler graţie unui talent şi a unei ştiinţe anticipative supra-omeneşti. Trebuie oare să credem că la fel stau lucrurile şi în ce priveşte coerenţa dintre documentele nemţilor privitoare la politica lor jidovească şi comportamentul practic al inamicilor Germaniei în timpul războiului?

8. Rezistenţa germană contra lui Hitler, inclusiv numeroşii anti-hitlerişti din serviciile de informaţii ale armatei germane, nu aveau nici cea mai mică idee despre un program de exterminare a jidanilor.

---

[544]. LAQUEUR, p. 18.

Este evident că o parte din rezistenţa germană s-a opus regimului lui Hitler din cauza politicii acestuia faţă de jidani. In plus, serviciul de informaţii al armatei germane, Abwehr, era condus de Amiralul Canaris, un trădător recunoscut astăzi de toată lumea. Direct sub ordinele acestuia, un oarecare Hans Oster se ocupa de chestiunile financiare şi administrative, inclusiv lista la zi a tuturor agenţilor Abwehr. Oster şi unul dintre subordonaţii săi, Hans von Dohnanyi, un jidan parţial « arianizat », se ocupau împreună « cu tot felul de operaţii, fără legătură cu sarcinile lor de serviciu ». Intre alte astfel de operaţiuni a fost anagajamentul lor în opoziţia hitleristă şi asistenţa ilegală acordată unor jidani. Ambii au fost executaţi pentru participare la lovitura de Stat ratată din 20 iulie 1944[545].

In diferitele povestiri despre activităţile opoziţiei anti-hitleriste din Germania, de exemplu *The German Opposition to Hitler*, de Hans Rothfels, nu găsim nicio indicaţie că această opoziţie ar fi avut cunoştinţă de vreun program de exterminare a jidanilor sau că ar fi comunicat Aliaţilor vreo informaţie în acest sens. Dacă ar fi avut cunoştinţă despre un astfel de program, e sigur că opoziţia ar fi transmis informaţia Aliaţilor, de la care se forţa să obţină promisiunea de a fi ajutată în cazul că va reuşi să îl răstoarne pe Hitler[546].

Admiţând că mulţi germani implicaţi în opoziţia antihitleristă ar fi ignorat existenţa unui program de exterminare a jidanilor, cine poate să creadă că o astfel de ignoranţă a fi fost posibilă din partea șefului serviciului de contra-informaţii, Abwehr?

Aceasta este concluzia mea cu privire la cele « opt simple observaţii [...] ce stabilesc non-istoricitatea [...] unui program de

---

[545]. LAQUEUR, Anexa I. Cazul ziaristului Lemmer şi al economistului Sommer, ce au comunicat, în Elveţia, informaţii cu privire la exterminări, nu pare să fi avut de vreo importanţă. Lemmer nu avea nimic de-a face cu Abwehrul. După cum remarcă Laqueur, nimic din autobiografia sa nu arată că ar fi comunicat informaţii privind exterminarea. Sommer era ofiţer de legătură între statul-major general şi Abwehr, în care calitate făcea călătorii în Elveţia, pentru motive comerciale. După GILBERT (p. 56 sqq.) apropierea făcută între Sommer şi un raport din vara lui 1942, unde se spune că « se pregătesc lagăre în care vor fi exterminaţi prin gaze toţi jidanii din Europa şi o mare parte dintre prizonierii de război ruşi » a fost revendicată nu de Sommer, care a murit în 1965, ci de către doi intermediari jidovi. Interesant de remarcat este că nici Lemmer nici Sommer nu par să fi fost implicaţi în opoziţia anti-hitleristă. Ambii au supravieţuit războiului.

[546]. ROTHFELS, pp. 125-151.

exterminare fizică masivă a jidanilor din Europa ». Alegaţia aceasta nu corespunde niciunuia dintre criteriile de istoricitate admise. Ea implică un tupeu, o aroganţă şi o incorectitudine ce depăşeşte orice imaginaţie. Cu alte cuvinte, întreaga poveste exterminaţionistă este un « *chuțpah* », termen jidovesc ce desemnează o astfel de lucrătură, implicând într-adevăr un tupeu incredibil, o îndrăzneală, impertinenţă, incorectitudine şi insolenţă greu de întâlnit la popoarele europene. Ceea ce ni se cere este să credem că aceste « evenimente de dimensiunile unui continent, din punct de vedere geografic, care au durat trei ani, din punct de vedere temporal şi s-ar fi cifrat la şase milioane din punctul de vedere al victimelor » s-au putut petrece fără ca niciuna dintre părţile în cauză să fi avut cunoştinţă. Incă odată, este ca şi cum ni s-ar spune că azi dimineaţă nu am remarcat elefantul de la demi-sol, pe lângă care, chipurile, am trecut cu toții fără să îl vedem. Apoi, pe când eram în salon, nu am remarcat că elefantul urcase la etaj şi aranja cu trompa porţelanurile din vitrină şi cărţile din bibliotecă… Scara ce duce la etaj, uşile ce trebuiau deschise, toate se elefantizaseră ca prin minune, permiţând stimatului pachiderm să servească lângă mine o cafea, ba chiar să-şi aprindă un trabuc, fără ca eu să îl văd măcar. Apoi elefantul a ieşit la plimbare în plin cartier comercial, şi-a cumpărat rezerva de tutun pentru o bună bucată de vreme şi s-a întors liniştit la grădina zoologică, fără ca cineva să îl observe.

Vorbind de această afacere de exterminare, Rassinier spune undeva că: « nimic nu este serios în povestea asta ». Nu sunt de acord cu această apreciere. In ce mă priveşte, opinia mea este că, de la un capăt la celălalt, suntem în faţa unei poveşti absurde. Discuţia noastră nu trebuie să se fixeze pe absurditatea sau neabsurditatea tărăşeniei. Cele opt observaţii sunt toate « sub nasul nostru », pentru a ne exprima astfel, ele au fost formulate în cărţi recent publicate, nu de către istoricii revizionişti ci de partizanii legendei exterminaționiste. « Holocaustomania » a atins astfel de proporţii în ultimii ani încât s-a făcut o largă publicitate acestor lucrări, pe care nu le cunosc decât cei ce nu vor să le cunoască. Desigur, poate că aceste cărţi nu au prezentat observaţiile de mai sus cu acurateţea şi finețea cuvenită. Totuşi, ele le-au prezentat, iar datoria celor ce participă la dezbatere este să le cunoască. Pe bună dreptate putem vorbi de o miopie pe care posteritatea nu o va putea explica dacă în continuarea

controversei holocaustice ne vom lăsa pe mai departe absorbiţi de detaliile neînsemnate în jurul cărora se agită trepăduşii « Holocaustului », uitând sau neglijând observaţiile istorice simple, ce răspund clar la toate îndoielile privind existenţa unui program de exterminare fizică a jidanilor din Europa.

Observaţii finale

In continuarea controversei holocaustice, partizanii, profitorii şi ceilalţi mercenari în slujba legendei exterminaţioniste vor încerca, pe cât posibil, să încurce pistele tulburând apele prin tot felul de procedee previzibile sau imprevizibile. Am văzut precedentul controversei în jurul Donaţiei constantiniene. Ce am văzut de fapt? Am văzut măsura în care poate fi împiedicată exprimarea simplelor observaţii ce arată natura non-istorică, adică absurdă, a legendei impuse rin forţa baionetelor şi terorism intelectualo-ideologic. Puterea însă este una, iar adevărul istoric alta. In consecinţă, primul sfat pe care l-aş da celor ce abordează această controversă este de a nu pierde din vedere că inima subiectului, adică alegaţia unei exterminări la scară continentală, ce ar fi durat trei ani şi s-ar fi soladat cu şase milioane de victime numai printre jidani, nu a făcut încă obiectul unei analize istorice clasice.

Aceasta înseamnă că tactica de bază pe care o vor utiliza viitorii apărători ai minciunii şi imposturii istorice va consta în avansarea unor alegaţii imposibil de verificat prin metoda normală, adică plasarea oricăror ipoteze în contextul istoric respectiv pentru a verifica gradul lor de compatibilitate sau de incompatibilitate. Această tactică este deja vizibilă în articolul semnat de Gitta Sereny, de care am vorbit (*New Statesman*). Oricine citeşte articolul respectiv îşi dă imediat seama că autoarea lui preferă să vorbească despre locuri precum Belzec, Sobibor, Treblinka, nu despre Auschwitz.

Gitta Sereny ştie foarte bine de ce procedează astfel. Iată cum se exprimă ea cu privire la Auschwitz : « Auschwitz [...] consta în imense lagăre de muncă şi, foarte pe aproape, instalaţii de exterminare. Intrucât foarte mulţi oameni au supravieţuit, Auschwitz ne-a permis să aflăm efectiv ceea ce s-a petrecut, ceea ce a complicat în acelaşi timp confuzia noastră cu privire la cele două tipuri de lagăre ».

Distincţia este întemeiată. Lagărul Auschwitz a fost o imensă exploatare multiformă, în vreme ce alte lagăre, zise de

exterminare, constau în obscure instalaţii ce nu funcţionau decât pentru scurte perioade de timp, servind exclusiv ca lagăre de tranzit pentru jidani. Din cauza aceasta posedăm un număr important de informaţii cu privire la Auschwitz, dar mult mai puţine cu privire la celelalte lagăre. De exemplu, nu există probabil fotografii aeriene ale celorlalte lagăre. De asemenea, în celelalte lagăre nu existau prizonieri din ţările de Vest, iar în ele nu lucrau sute şi chiar mii de muncitori şi tehnicieni civili. Deţinuţii din celelalte lagăre nu erau în contact cu persoane atât de numeroase şi repartizate pe un teritoriu atât de mare. Aparent, Crucea-Roşie nu avea cunoştinţă de celelalte lagăre, în care soseau mult mai puţine convoaie de jidani din Europa vestică (câteva convoaie de jidani olandezi au ajuns până la Sobibor).

In consecinţă, dacă pentru nevoile unei dezbateri suntem tentaţi să lăsăm de o parte argumentele de ordin general, ce contrazic teza « exterminării », ne va fi mai uşor să arătăm absurditatea legendei pentru Auschwitz, decât pentru celelalte lagăre. Acesta este motivul pentru care partizanii legendei exterminării preferă să vorbească despre Belzec, Sobibor sau Treblinka. In cazul acestor lagăre dispunem de mult mai puţine elemente ce contrazic direct pretinsele lor « dovezi », ce constau aproape exclusiv în mărturiile şi spovedaniile de după război. Se ştie însă că, după orice război, se arată mulţi viteji! Majoritatea mărturiilor postbelice au avut loc în faţa tribunalelor pseudo-germane. Ţinând cont de condiţiile politice şi judiciare actuale din Germania, istoricii revizionişti nu au încă accces la aceste documente, pentru a le examina[547] în interesul istoriei, al adevărului istoric. Lucrurile sunt foarte clare : în ce priveşte controversa holocaustică, justiţia este departe de a fi justă, iar dreptul nu a fost niciodată drept. Actuala ordine mondială este o barbarie.

În ce priveşte Auschwitz, apărătorii sau partizanii imposturii holocaustice sunt într-o poziţie extrem de dificilă, întrucât nu pot renunţa la acest lagăr fără să renunţe la întreaga tărăşenie

---

[547]. Potrivit dreptului german, dosarele unui proces nu sunt accesibile publicului. Celor ce sunt implicaţi într-un fel sau altul în aceste afaceri, li se acordă pe sprânceană şi în mod excepţional accesul la propriile dosare, de exemplu. Astfel de excepţii se pot acorda unor cercetători agreaţi, dar nu celor implicaţi direct în procesul respectiv, cazul lui Wilhelm Stäglich, autorul cărţii *Der Auschwitz Mythos* [Mitul Auschwitz], care nu a obţinut autorizaţia necesară consultării « mărturiilor » din propriul său proces.

fantastică, ce durează de atâtea zeci de ani. Pentru celelalte lagăre, ei nu pot avansa alte dovezi decât cele deja avansate în cazul Auschwitz. Dacă « confesiunea » sau « spovedania » comandantului Rudolf Höss, de la Auschwitz, nu este decât o operă imaginară[548], de strictă ficţiune, cine va mai crede în « spovedania » la fel de spăşită a lui Franz Stangl, comandantul de la Treblinka. Dacă poveştile unora ca Rudof Vrba şi Miklos Nyiszli nu sunt credibile, cărţile lor nefiind decât macabre plezanterii, cine va crede poveştile la fel de macabre ale unora ca Jankiel Wiernik şi alţii mai obscuri[549]. Dacă procesul de la Nuremberg şi celelalte procese germane de după război nu au stabilit adevărul cu privire la Auschwitz, cine va crede că ele au stabilit adevărul în cazul Treblinka? Dacă numeroşii jidani, despre care ni se spune că au fost trimişi la Auschwitz, nu au fost ucişi, cine va crede că foarte marele număr de jidani, expediaţi la Treblinka, au fost cu adevărat ucişi în acest lagăr. În consecinţă, sfatul pe care l-aş da celor ce se lansează în această controversă este de a-i împiedica pe partizanii legendei exterminării să se debaraseze de spinosul dosar Auschwitz. Faptul este următorul : demascarea legendei exterminaţioniste este relativ simplă în cazul Auschwitz, iar pierdereaa disputei exterminaţioniste în acest punct va antrena prăbuşirea întregii imposturi istorice, a întregii legende exterminaţioniste.

De asemenea, partizanii legendei au recurs la un alt tip de argument. Este argumentul recent utilizat de Hilberg (nota 30), pe care îl recomand cititorilor doritori de a-şi face o idee justă despre linia mai nouă adoptată de exterminaţionişti :

> […] detractorii [adică noi, istoricii revizionişti] nu explică simplul fapt următor : unde sunt persoanele ce au fost deportate? Deportarea nu a fost un secret. Ea a fost anunţată. Mai multe milioane de oameni au fost deplasate către destinaţii precise. Unde sunt aceşti oameni? Doar nu se ascund în China!

---

548. A se vedea capitolul IV. În ce priveşte soluţia finală a chestiunii « spovedaniei » lui Rudolf Höss, a se vedea articolul lui Robert Faurisson din *The Journal of Historical Review*, vol. I, nr 2, vara lui 1980; vol. II, nr. 4, iarna lui 1981. Câţiva ani mai târziu, ambele au fost republicate în franceză (*Annales d'Histoire révizionniste*, nr 1, primăvara 1987, pp. 137-152) sub acelaşi titlu, care în traducerea românească sună aşa: « Cum au obţinut britanicii spovedania lui Rudolf Höss, comandantul de la Auschwitz ».

549. DONAT.

Pare incredibil că Hilberg pune astfel de întrebări într-o epocă în care nu este zi aproape fără ca presa să scoată la lumină numele unui jidan necunoscut, care deşi a fost deportat este încă în viaţă. Suntem însă într-o epocă în care evenimentele din Orientul Mijlociu ne obligă să ne amintim de exodul jidanilor care părăsind Europa, de după război şi chiar din timpul acestuia, au mers în actualul Stat numit Israel. Revizionişţii au răspuns deja la întrebarea lui Hilberg, arătând cum s-au petrecut diversele mişcări de populaţie din timpul şi de după războiul mondial[550]. Nu este greu de aflat unde au ajuns jidanii pe care, constrâns de argumentele imbatabile ale revizionişţilor, Hilberg se face că îi caută cu lumânarea… în China! Prima reacţie a cititorului ar putea fi că Hilberg a fost citat în mod inexact.

Intrucât Hilberg se face că întreabă dar nu precizează nimic, nu văd decât două feluri de a-i interpreta întrebarea. Ca de obicei, argumentul lui este de o verosimilitate iluzorie şi ţine de miopie istorică, întrucât neglijează, ba chiar escamotează contextul şi perspectiva istorică a deportărilor în chestiune.

Hilberg contează fără îndoială pe faptul următor : dispunem de o documentaţie abundentă cu privire la jidanii deportaţi către lagărele din Polonia, precum Auschwitz, Treblinka şi altele, dar nu dispunem de o documentaţie comparabilă dovedind că cei deportaţi în aceste lagăre le traversau şi mergeau mai departe, la Est. Nu am văzut nicio arhivă germană în acest sens. Ar fi de mirare ca aceste arhive să fie scoase curând la lumină. Admiţând că legenda a fost fabricată superficial şi în grabă, mai ales din nevoia menţinerii unei anumite continuităţi cu propaganda din timpul războiului, cercetătorii istorici de astăzi, care au luat cunoştinţă de documentele germane după război şi au tras concluziile de rigoare din impostura judiciară de la Nuremberg, nu sunt nici grăbiţi, nici superficiali şi nu au nici un fel de obligaţii faţă de o propagandă ce trebuie neapărat susţinută în continuare. Este evident că ni se ascund foarte multe documente.

Cine sunt posesorii documentelor germane ce lipsesc? Cine a confiscat documentele germane, la sfârșitul războiului? Doar nu chinezii, vorba lui Hilberg? La această întrebare se poate răspunde cu ajutorul argumentelor istorico-politice și prin exemple concrete. Printre exemplele concrete amintesc cazul numitului David Marcus, principalul responsabil al politicii

---

[550]. Cf. Capitolul VII din prezenta carte. (NT).

americane de ocupaţie din Germania, în timpul războiului şi după acesta. David Marcus a condus Departamentul crimelor de război din Washington în anii 1946-1947, fiind acelaşi David Marcus care a comandat forţele armate jidoveşti din Palestina, în cadrul primului război cu lumea arabă (1948). De vreme ce şeful politicii americane din Germania a fost unul şi acelaşi cu primul comandant suprem al forţelor armate ale noului Stat Israel, nu este greu să înţelegem ce s-a întâmplat cu documentele germane ce derajau politica învingătorilor, mai ales a învingătorului învingătorilor, noul stat Israel.

Argumentul lui Hilberg ar avea oarecare greutate dacă ar fi vorba de documente istorice virgine, necunoscute. Pe cât înţeleg, el nu are de fapt în vedere decât documentele confecţionate de învingători. Cu alte cuvinte, istoricii de astăzi trebuie să aibă toată încrederea în organizatorii punerii judiciare în scenă de la Nuremberg. In acest punct precis, Hilberg presupune mai mult decât poate să demonstreze. Este limpede că dacă ar fi întrebat, Hilberg ne-ar răspunde că organizatorii înscenării judiciare de la Nuremberg au dreptate pe toată linia şi în proporţie de sută la sută. Această tentativă de a face abstracţie de contextul istoric este o adevărată provocare. Autorii înşelătoriei au ascuns şi ascund în continuare documentele germane care ar demonstra înşelătoria lor.

Hilberg ar putea însă replica arătând că nu este posibilă suprimarea tuturor documentelor, că oricum ar fi rămas urme despre deportarea jidanilor şi mai la Est. Acest lucru este adevărat şi, de altfel, astfel de urme există. La întrebarea lui Hilberg ar trebui răspuns prin întrebarea următoare : unde sunt arhivele germane privind deportarea jidanilor către Riga şi administrarea coloniei jidăneşti de acolo, nu a lagărului de concentrare de lângă Riga, de care s-a ocupat Jeanette Wolf în articolul ei din cartea lui Böhm. In ce mă priveşte, nu ştiu unde sunt aceste documente, dar nu susţin că nu le vom vedea într-o zi. Ceea ce ştiu însă precis este că aceste documente au fost ascunse apărării în cadrul proceselor de la Nuremberg, (Cf. capitolul VII).

Există însă şi o a doua interpretare posibilă a întrebării lui Hilberg. Deşi cifrele furnizate cu privire la populaţia jidovească de după război, din Europa de Est, nu au prea mare importanţă, trebuie recunoscut că numărul jidanilor recenzaţi în Polonia postbelică nu reprezintă decât o mică parte din numărul lor

considerabil de dinaintea războiului, teritoriul ca atare nefiind însă absolut acelaşi. Polonia însă nu este Uniunea Sovietică, ea nu este atât de mare încât, dacă ar exista comunităţi jidoveşti importante, acestea ar trebui să de vadă, să fie cunoscute.

In consecinţă, dacă facem abstracţie de contextul istoric, argumentul este simplu: jidanii de altă dată nu sunt pe teritoriul actual al Poloniei, deci au fost ucişi. Pentru cei ce cunosc însă o brumă de istorie, concluzia aceasta nu are mai multă greutate decăt raţionamentul următor : întrucât înaintea războiului mondial locuiau milioane de germani la Est de linia Oder-Neisse, iar acum nu mai găsim practic niciunul, înseamnă că au fost ucişi! In realitate, perioada postbelică a cunoscut deplasări masive de populaţii, iar jidanii nu au făcut excepţie din acest punct de vedere. Sovieticii au deportat un mare număr în interiorul Uniunii Sovietice. Pe deasupra, în perioada imediat următoare războiului, jidanii polonezi au luat cu asalt Germania de Vest, în drumul lor către Statele Unite sau Palestina[551].

In starea actuală a evoluţiei politice generale şi a evoluţiei controversei holocaustice nu am alte sfaturi de dat sau alte idei cu privire la continuarea acesteia. Este însă evident că nu pot să prevăd toate stratagemele pe care ni le-ar putea rezerva viitorul. Nici măcar nu pot să promit că argumentele de genul celor utilizate de Gitta Sereny şi R. Hilberg, pe care tocmai le-am comentat, vor fi repetate în continuare de către partizanii şi profitorii legendei exterminaţioniste. Astăzi încă, la atâtea zeci de ani după război, întâlnim destui oameni care spun că trupele americane şi britanice care au cucerit lagărele Belsen, Buchenwald şi Dachau « au văzut grozăviile cu ochii lor ». Astfel de grozăvii, ba chiar şi mai şi, au putut fi văzute la Dresda, de orice om de bună credinţă. Autori: anglo-americanii! De asemenea, la Hamburg, Berlin și aproape în orice oraş german de oarecare importanţă au putut fi văzute astfel de grozăvii. De fapt ce s-a văzut la Belzen, Dachau și Buchenwald? Nu s-au văzut decât numeroase cadavre. Asta a fost tot. S-a ştiut din 1945 că aceşti morţi au fost rezultatul penuriilor antrenate de prăbuşirea Germaniei, mai ales a bombardamentelor teroristo-strategice anglo-americane. Confuzia din minţile celor mai mulţi dintre contemporanii noştri este însă atât de mare încât aceste argumente ipocrite încă sunt utilizate pe scară largă.

---

[551]. A se vedea capitolele I şi VII.

Ceea ce aş putea adăuga, pentru cei pasionaţi de cercetarea istorică ştiinţifică a acestor probleme, este că trebuie să se ţină la curent cu lucrările revizioniştilor istorici şi cu cele ale exterminaţioniştilor, fără să piardă din vedere contextul şi perspectiva istorică, fără de care se ajunge la miopia istorică de care ne-am ocupat.

Bibliografie:

BAUER, Yehuda, *American Jewry and the Holocaust*, Wayne State University Press, Detroit, 1981.

BÖHM, Eric, H., ed., *We survied*, Yae University Press, New Haven, 1949.

BUTZ, Arthur R., *The Hoax of the Twentieth Century*, Institute for Historical Review, Torrance (prima ediţie americană) sau Historical Review Press, Brighton (a II-a ediţie, cea britanică, 1977).

COLEMAN, Christopher Bush, *Constantine the Great and Christianity*, Columbia University Press, New York, 1914.

COLEMAN, Christopher Bush, *The Treatise of Lorenzo Valla on the Donation of Constantine*, Yale University Press, New Haven, 1922.

DAWIDOWICZ, Lucy S., *The War Against the Jews 1933-1945*, Holt, Rinehart and Winston, New York, 1975.

DAWIDOWICZ, Lucy S., *The Holocaust and the Historians*, Harvard University Press, Cambridge 1981.

DONAT, Alexander, ed., *The Death Camp Treblinka*, Holocaust Library, New York, 1979.

DUBOIS Jr., Josiah E., *The Devill's Chemists*, Beacon Press, Boston, 1952.

FEINGOLD, Henry L., *The Politics of Rescue*, Rutgers University Press, New Brunswick [New Jersey], 1970.

GILBERT, Martin, *Auschwitz and the Allie*, Holt, Rinehart and Winston, New York, 1981.

LAQUEUR, Walter, *The Terrible Secret*, Little Brown & Co., Boston 1980.

ROTHFELS, Hans, *The German Opposition to Hitler*, Henry Regnery, Chicago, 1962.

SERENY, Gitta, *Into That Darkness*, McGraw-Hill, New York, 1974.

SETZ, Wolfram, *Lorenzo Vallas Schrift gegen die Konstantinische Schenkung*, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 1975.

Stäglich, Wilhelm, *Der Auschwitz Mzthos*, Grabert-Verlag, Tubingen, 1979.

SUPLIMENT III

REFLECŢII PE MARINEA CĂRŢII LUI J. C. PRESSAC

RĂSPUNS LA O CRITICĂ IMPORTANTĂ A REVIZIONISMULUI HOLOCAUSTULUI

Comunicare prezentată în octombrie 1992, în cadrul celei de a XI-a Conferinţe Institute for Historical Review

O critică în plus. De ce?

Publicată în 1989, cartea lui Jean-Claude Pressac, *Auschwitz: Technique and Operation of the Chambers*, a fost examinată amănunţit în *Journal of Historical Review*[552] şi în alte publicaţii. Principala şi aproape unica ţintă a lui Pressac este Robert Faurisson, a cărui critică va rămâne probabil analiza definitivă. De aceea, comunicarea mea nu va fi o critică foarte amănunţită a cărţii lui Pressac.

Doresc numai să adaug câteva reacţii personale la ceea ce s-a spus şi s-a scris. Voi insista asupra unui punct observat mai demult, în legătură cu care lucrarea lui Pressac furnizează un excelent exemplu. « Holocaustul » este o astfel de gigantică şmecherie şi înşelătorie încât constituie o sursă de inepuizabile absurdităţi. Este suficient să îl studiem dintr-un punct de vedere uşor diferit de idolatria oficială, pentru a vedea cum absurdităţile ţâşnesc la tot pasul. De asemenea, îl putem contempla din acelaşi punct de vedere, după ce am lăsat să treacă un anumit timp. Rezultatul este identic.

De altfel, întrucât Pressac a formulat unele comentarii pe marginea cărţii mele, cred că se cuvine să îi răspund.

Ce a făcut Pressac?

In general, lui Pressac i se recunoaşte meritul de a fi servit istoria prin adunarea şi publicarea de documente necunoscute

---

[552]. Cf. V. recenziile cărţii lui Pressac în *The Journal of Historical Review* : Mark WEBER, în vol. X, nr. 2, vara 1990, pp. 231-237; Carlo MATTOGNO, în vol. X, nr 4 iarna 1990-1991, pp. 461-485 ; Robert FAURISSON, în vol. XI, nr 1, primăvara 1991, pp. 25-66 şi în vol. nr. 2, vara 1991, pp. 133-175.

sau puţin accesibile. Apoi însă, el a dat acestor documente o interpretare bizară, analizată în diverse recenzii deja publicate.

Pressac a acceptat analizele chimice din 1988, efectuate de Fred Leuchter și confirmate de Institutul de expertize medico-legale din Cracovia[553]. De asemenea, el a acceptat implicaţiile pretinselor gazări masive, cu insecticidul Zyklon B, care nu au lăsat urme de cianură, acestea fiind prezente totuşi în acele încăperi unde se ştia că s-a făcut dezinfecția repetată a hainelor şi a altor obiecte, ce trebuiau curăţate de purici şi păduchi. Sub acest ultim punct însă, autorul nostru nu este foarte coerent[554]. Pressac a imaginat o procedură de gazare care, după spusele lui, nu lasă nicio urmă de genul celor căutate de expertizele chimice care nu au găsit nimic. Declarând apoi că așa s-ar fi procedat la Auschwitz, a fost obligat să respingă importante detalii din « spovedaniile sub jurământ » ale celor doi « martori-vedete »: Rudolf Höss, şeful întregii operaţiuni Auschwitz şi Dr Nyiszli[555]. In cursul expozeului său, Pressac a fost nevoit să respingă şi alte mărturii sau spovedanii, « sub jurământ », foarte des invocate în zecile de ani ale Galaxiei Nuremberg, pe care omenirea o străbate din 1945 încoace. Cartea lui Pressac îmi aminteşte unul dintre personajele lui Walt Disney, pe cale de a reteza creanga pe care este aşezat. După cum vom vedea, chiar limitându-se la propriul lui punct de vedere, Pressac ar fi trebuit să fie mult mai sever cu pretinşii « martori oculari ».

In rezumat, Pressac mărturisește că (a) gazările de la Auschwitz nu pot fi demonstrate prin metodele expertizei medicale legale; deasemenea, recunoaște că (b) pretinşii martori ai exterminărilor sunt nişte impostori şi (c), prezintă o serie de documente germane greu de interpretat în afara contextului lor, care ar furniza, după cum pretinde el, « urma criminală » a exterminărilor. Aceste trei puncte au făcut deja obiectul criticilor publicate pe marginea cărţii lui Pressac, consacrată în întregime dovedirii că, pe timpul războiului, autorităţile germane au construit şi pus în funcţiune camere de gazare omicidă la Auschwitz. El nu poate şi nu a încercat să pună în relaţie aceste

---

[553]. « An Official Polish Report on the Auschwitz "Gas Chambers" », *The Journal of Historical Review*, vol. XI, nr 2, vara 1991, pp. 207-216. [De asemenea, a se vedea « Lüftl Report » şi alte articole în *The Journal of Historical Review*, vol. 12, nr 4, iarna 1992-1993].

[554]. Cf. Jean-Claude PRESSAC, *Auschwitz*, 1989, p. 133.

[555]. Ibid., pp. 16, 53.

activităţi cu o politică corespunzătoare decisă de guvernul german. De asemenea, nu încearcă să demonstreze că ar fi existat un program de trei ani cu trenuri traversând fără încetare Europa şi transportând jidanii până la locul morţii lor, fără ca aceasta să trezească atenţia serviciilor de informaţii aliate, a Vaticanului, a jidanilor ameninţaţi cu deportarea şi chiar a conducătorilor jidani din afara Europei naziste, care se jeluiau public, ca și acum, pe tema « exterminărilor[556] ». Aceste puncte majore de istorie fiind stabilite, o lucrare de genul celei a lui Pressac, consacrată unor probleme strict locale, este singurul tip de încercare anti-revizionistă, posibil la ora actuală.

Autorul este în situaţia cuiva ce ar încerca să dovedească un recent război între Indiana şi Illinois făcând campanie de cercetare pentru adunarea duliilor de pe câmpul de luptă. Nu ar fi cazul să intrăm în jocul autorului, lăsând la o parte contextul istoric şi concentrându-ne exclusiv pe unele probleme strict locale. Nu există însă o altă cale pentru analiza cărții lui. Voi arăta însă că obiecţia fundamentală că Pressac a ignorat total contextul istoric este în continuare valabilă, chiar dacă îl urmăm pe terenul propus de el, în limita strictă a percepţiei lui proprii, cu privire la Auschwitz. Pressac s-a consacrat chestiunilor pur locale, fără să ţină cont nici măcar de contextul economic al întregului complex socio-industrial de la Auschwitz, în toate dimensiunile sale concentraţionare.

Crematoriile

După părerea mea, pagina 184 din cartea lui Pressac este crucială. Pe această pagină, el ne spune că :

(1). Gazajele în masă ale jidanilor în « Bunkerul 1 » (situat în apropierea filialei « Birkenau », recent construite la Auschwitz) au început în 1942, probabil în ianuarie, dar sigur înainte de jumătatea lui mai.

---

[556]. A se vedea articolul meu din *The Journal Historical Review*, vol. III, nr 4, vara 1982, pp. 371-406, reprodus aici în Suplimentul B. De asemenea, v. scurtul meu articol din *Daily Northwestern*, 13 mai 1991, cu corecţiile din 14 mai, articol reprodus în *The Journal of Historical Review*, vol. XI, nr 2, vara 1991, pp. 251-254 [publicat în *Revue d'Histoire Révisionniste*, nr 5, nov. 1991, pp. 9-13, sub titlul « Scurtă introducere la studiul revizionismului »].

(2). La 27 februarie 1942 s-a decis că noul Crematoriu II, cu 15 guri, va fi construit la Birkenau, mai curând decât în *Stamlager* (lagărul principal, de origine, adică Auschwitz I).

(3). La o dată necunoscută, în mai sau iunie 1942, s-ar fi decis « exterminarea » industrială a jidanilor. In consecinţă, noile crematorii ar fi fost modificate, după cum o indică un prim « element criminal » ce apare pe desenul ingineresc : separarea sistemului de scurgere a apelor, de la pretinsa cameră de gazare la restul sistemului crematoriului II. Pragul de la care Pressac pretinde a fi detectat un « element criminal » este foarte jos.

(4). In vara lui 1942, s-a decis construirea a patru noi crematorii la Birkenau, nu numai a unuia singur. După Pressac, această decizie ar fi fost dictată de nevoile « exterminării »: crematoriul III construit în oglindă cu crematoriul II, cu 15 guri de intrare, crematoriile III şi IV, construite tot în oglindă, fiecare cu câte 8 guri de intrare. Totalul ar fi fost deci de 46 de guri de intrare, fără să socotim crematoriul I. Construcţia acestor crematorii la Birkenau ar fi fost terminată în primăvara lui 1943, iar crematoriul I din *Stamlager* (cu 6 guri de intrare) a fost definitiv închis în iulie 1943[557].

Pressac pleacă de la premiza că cititorul va presupune, ca şi el, că o astfel de capacitate de cremaţiune nu putea servi decât unui program de exterminare. De aceea, ne invită « să ne imaginăm un sat cu 4000 de locuitori, posedând [...] un crematoriu echipat cu trei cuptoare, fiecare cu trei guri [...]. Nu avem însă nevoie să insistăm pe această imagine, reluată în mai multe locuri din carte. Cu privire la crematorii, Pressac afirmă : « *Capacitatea lor era excesivă în raport cu nevoile lagărului* » (subliniere Pressac). El pretinde că această capacitate de cremaţiune era excesivă pentru o colectivitate normală şi numeroşii ei rezidenţi, uitând să specifice că nimeni nu susţine că lagărul Birkenau ar fi fost o colectivitate normală. De altfel, eu însumi l-am calificat drept « lagăr al morţii[558] ».

Dezvoltându-şi teza, Pressac încearcă să ignore catastrofalele epidemii de tifos de la Auschwitz, sarcină imposibilă însă, întrucât documentele existente subliniază importanţa acestui lucru. Prima epidemie catastrofală (vara 1942) nu este menţionată de Pressac la pagina 184, consacrată demonstrării

---

[557]. Jean-Claude PRESSAC, op. cit. p. 132.
[558]. Cf. Cartea de faţă, p. ???

sau cel puţin afirmării că decizia exterminării jidanilor ar fi fost luată în primăvara-vara 1942. Această decizie politică ar fi determinat sporirea în consecinţă a capacităţii de ardere a crematoriilor deja în construcţie.

Să luăm însă în consideraţie caracterul oribil şi devastator al epidemiei de tifos din vara lui 1942. Pentru perioada 1 iulie - 19 august 1942, numărul victimelor, printre deţinuţii bărbaţi, a fost de 8236. Pentru această perioadă, nu dispunem de cifre privind mortalitatea deţinuţilor de sex feminin. Judecând însă după numerele matricole, populaţia feminină a lagărului se ridica la aproximativ 25% din cea masculină. În consecinţă, mortalitatea combinată a prizonierilor bărbaţi şi femei pentru perioada 1 iulie – 19 august 1942 a fost de aproximativ 10 000 de persoane[559]. Ordinul lui Höss din 23 iulie, de punere în carantină[560] a lagărului Auschwitz, a fost răspunsul necesar şi obligatoriu la această situaţie extraordinară. La pagina 184 a cărţii sale, ocupându-se de schimbările în construcţia crematoriilor, intervenite în cursul verii 1942, Pressac se face că ignoră aceste lucruri, invitându-ne din nou să ne « imaginăm » un sat oarecare, când este vorba de examinarea crematoriilor. Pentru ce ar trebui să ne imaginăm acel sat, dacă nu pentru a ignora sau uita consecinţele teribile ale epidemiei de tifos din vara lui 1942 ? Foarte rare sunt cazurile în care lipsa de onestitate şi reaua credinţă sunt împinse până la un astfel de punct. Numai un romacier al Holocaustului ar putea imagina asta, nu un cercetător ştiinţific în Istorie[561].

La început am crezut că este vorba de un caz şocant de necinste intelectuală. Continuând însă lectura, am constatat că Pressac menţionează totuşi epidemia de tifos la pagina 187 a cărţii sale; apoi, la pagina 188, am descoperit călcâiul lui Achile al întregului eşafodaj al cărţii sale. Prassac face legătura nu între

---

[559]. D. CZECH, « Kalendarium der Ereignisse im Konzentrationslager Auschwitz-Birkenau », *Hefte von Auschwitz*, nr 3, 1960, pp.68-76. De asemenea, D. CZECH, « Die Rolle des Häftlingskrankenbaulagers im KL Auschwitz II », *Hefte von Auschwitz* , nr 15, 1975, p. 27 sqq.

[560]. D. CZECH în *Hefte von Auschwitz*, nr 3, 1960 (citată mai sus), p. 73.

[561]. Jean-Claude PRESSAC, op. cit. pp. 217-218, revine încă odată la stupefianta propunere de a ne imagina un sat… Abia la pagina 384 a cărţii sale, el sugerează rapid şi în trecere o foarte slabă legătură între epidemia de tifos, şi construcţia crematoriilor, ferindu-se să arate relaţia cauzală dintre acestea : epidemia de tifos a fost cauza, iar crematoriile efectul acesteia.

epidemia de tifos şi construcţia crematoriilor ci între epidemia de tifos şi pretinsa exterminare a jidanilor. Iată ce scrie el însuşi : Cadrele SS *utilizară exterminarea jidanilor*, despre care superiorii lor nu aveau decât cunoştinţe generale, fără să fie informaţi cu privire la detaliile practice, *pentru a ascunde teribilele condiţii igienice din lagăr* şi a disimula astfel enormul consum de gaz pentru dezinfecţie. (Sublinierile aparţin lui Pressac). Altfel spus, cu prilejul vizitei lui Himmler, şeful suprem SS, acestuia i-ar fi fost ascunsă catastrofala epidemie, chiar de către cadrele SS din lagăr. După opinia mea, Himmler însuşi a sugerat sau cel puţin aprobat, în mod oficios, ordinul de carantină din 23 iulie 1942.

Epidemiile de tifos neputând fi ignorate, Pressac le menţionează în paginile următoare, arătând că « era necesară îndiguirea lor ». Ceva mai departe, într-un alt pasaj, Pressac notează în mod de-a dreptul ridicol că la jumătatea lui septembrie, la aproape două luni după ordinul de carantină, « morţii din cauza epidemiei deveniseră o adevărată problemă », ceea ce constituie marea litotă a acestei cărţi[562]. Ceea ce orice om dotat cu un minim de discernământ poate să vadă, adică legătura cauzală dintre epidemia de tifos şi construcţia crematoriilor, este escamotat de Pressac între un sat imaginar şi alte vorbe goale, al căror rost este minimizarea rolului jucat de epidemie în decizia de construire a crematoriilor. Pe de altă parte, pentru susţinerea tezei exterminaţioniste, el atribuie un rol exagerat crematoriilor, a căror aprobare finală ar fi depins de RSHA (ramura de securitate şi poliţie a SS-ului) nu de WVHA (branşa SS de administrare a lagărelor de concentrare). Dacă în toată această chestiune este vreo umbră de adevăr, ea nu poate fi decât inegalitatea general recunoscută dintre cele două servicii SS[563]. Pressac nu face niciun efort pentru a da o idee exactă cu privire la amploarea epidemiei de tifos din vara lui 1942. Felul, locul şi modul în care vorbeşte despre această epidemie arată că de fiecare dată este vorba de o eschivă, de o încercare de a micşora amploarea catastrofei în ochii cititorului, pentru a-l face

---

[562]. Ibid., pp. 188, 202.

[563]. Nimeni nu crede, de exemplu, că Oswald Pohl (şeful WVHA) ar fi avut o influenţă egală cu cea a lui Reinhard Heydrich (şeful RSHA), când acesta era în viaţă. Mai târziu, către sfârşitul războiului, noul şef RSHA, Ernst Kaltenbrunner, a ordonat accesul Crucii-Roşii internaţionale în lagărele de concentrare. Cf. p. ???.

pe aceasta să creadă că noile crematorii nu vor servi nevoilor de igienă locală, ci « exterminării industriale » a jidanilor. Pressac trece sub tăcere desăvârșită faptul că înhumarea morţilor de tifos nu era posibilă la Auschwitz, din cauza terenului mlăştinos şi a prezenţei pânzei freatice foarte la suprafaţă. Altfel spus, efortul principal al lui Pressac este îndreptat în sensul deturnării atenţiei cititorului de la veritabilele orori de la Auschwitz.

Felul în care Pressac minimalizează efectele epidemiei de tifos poate fi considerat un exemplu între alte caracteristici ce au jenat pe toţi cei care au analizat această carte dezlânată, a cărei organizare internă este astfel concepută încât cititorul neavizat este complet derutat. De numeroase ori am reluat lectura pentru a regăsi un argument pe care îmi aminteam că l-am văzut, constatând de fiecare dată că acesta nu este la locul lui normal ci într-unul absolut neaşteptat. Desigur, unii vor atribui acest defect de organizare metodei dezordonate de lucru a autorului, care însă nu infirmă neapărat analiza acestuia. Ceva mai încolo voi propune însă o altă explicaţie cu privire la lipsa de organizare aparentă şi caracterul dezlânat al întregii cărţi.

(Mă întreb chiar dacă neîncetata eschivă a lui Pressac poate fi considerată lipsă de onestitate. Dacă cineva îşi pune pe cap o pălărie bizară, precum tricornul lui Napoleon, pentru a se da drept împărat al francezilor, gestul acesta ar putea fi considerat lipsă de onestitate? Când deghizarea este atât de uşor detectabilă de cel ce nu ţine neapărat să nu vadă nimic, se mai poate vorbi de deghizare? Presac pare mai curând regele măscăricilor, nu al înşelătorilor).

Pressac nu analizează faptul că importantele instalaţii de cremaţiune corespundeau nevoilor unei eventuale epidemii. Am evocat deja argumentul ce va urma. Cartea lui Pressac mă obligă să revin însă asupra lui. In ce priveşte capacitatea crematoriilor, este dificil de a ajunge la o concluzie pe o bază pur tehnică, în virtutea distincţiei ce poate fi stabilită între ceea ce este teoretic posibil şi ceea ce se realizează practic. De exemplu, deşi maşina mea poate circula teoretic cu 160 de km la oră, eu ştiu că nu pot parcurge cei 32 de km dintre domiciliul meu din Evanson şi Universitatea din Chicago în 12 minute. Obstacolele sunt numeroase iar datele tehnice furnizează două cifre pe baza cărora, deși aritmetica este perfectă, nu se poate trage nicio concluzie exploatabilă.

Pressac citează documente cu privire la capacitatea crematoriilor, despre care recunoaşte totuşi că nu se verifică practic[564].

In cazul crematoriilor lagărelor de concentrare, principalele obstacole la aceste calcule aparent simple sunt că (1) instalaţiile respective nu puteau fi utilizate continuu şi (2), după cum am arătat în cap. II, deţinuţii din lagăr, care se ocupau de crematorii, lucrau cu indolenţa specifică, pe care o învăţaseră de la ruşi.

Deşi putem folosi adjectivul « extraordinare », dacă ne referim la numărul lor, totuşi, în continuare, voi califica de « ordinare » morţile datorate unor cauze non-omicide, în principal diverse boli, inclusiv însă execuţiile pentru crime

---

[564]. La p. 108 din cartea sa, Pressac citează o scrisoare Topf (firma constructoare a crematoriilor), reprodusă de SCHNABEL în *Macht ohne Moral*, Francfort 1957, p. 346. Această scrisoare pretinde că unul dintre cuptoarele cu două guri ale firmei poate incinera « între 10 şi35 de corpuri în aproximativ 10 ore », că poate funcţiona zi şi noapte, afirmaţie ce nu s-a verificat niciodată la Auschwitz. Potrivit acestei scrisori, timpul mediu de incinerare a unui cadavru pe gură de cuptor ar putea fi între 34 de minute şi două ore (Cf. Pp. 227-247, în special 247).

Consider că documentul este autentic, exagerarea fiind banală şi comună celor încearcă să vândă un produs. Scrisoarea precizează că plasarea cadavrelor în cuptor se face unul după celălalt (*hintereinander*), în contradicţie cu ceea ce susţin « martorii », ce pretind că se introduceau câte trei cadavre odată, ba chiar mai multe, într-o gură de cuptor. De asemenea, crematoriile ar fi scos flăcări pe coş, după martori, ceea ce nu corespunde cu modul de funcţionare al crematoriilor moderne. Pressac acceptă aceste poveşti fără să protesteze.

Şi mai multe dificultăţi am cu documentul reprodus de Pressac la p. 247, care se presupune că reproduce o scrisoare din 28 iunie 1943, a serviciului construcţii Auschwitz, în care se afirmă că cele 52 de guri de cuptor de la Auschwitz puteau incinera 4756 de cadavre în 24 de ore. Aceasta face o medie de 16 minute pe cadavru. Data documentului cade în vremea panei crematoriilor. Tentativele de reparare urgentă nu au furnizat administraţiei SS niciun motiv pentru exagerarea performanţelor produselor Topf (ex. Pressac, pp. 100, 227, 236). In plus, conform unui alt document, reprodus de Pressac la p. 224, crematoriile nu funcţionau decât 12 ore pe zi. La p. 91, Pressac spune că documentul din 28 iunie 1943 provine de la « Comitetul de rezistenţă antifascistă din Republica democrată germană ». Sunt în situaţia cuiva ce are sub ochi un document german aparent autentic, ce afirmă că o maşină Wolkswagen a depăşit pragul sunetului. Dacă nu este vorba de un fals, trebuie să fie vreo glumă. In una din exegezele sale neo-pitagoriciene, Faurisson a pus în lumină că, după Pressac (pp. 110, 244) aceste cifre trebuiesc divizate « printr-un factor de la 2 la 5 » (*The Journal of Historical Review*, vol. II, nr 2, vara 1991, pp. 145.149).

precise, care aproape toate au fost consemnate în documentele germane, recunoscute de altfel atât de exterminaţionişti, cât şi de către revizionişti. (Anumite decese « ordinare » survenite în 1945, pe vremea haosului ultimelor luni de război, nu au fost înregistrate).

Un « lagăr de exterminare » ar fi deci un lagăr ipotetic, în care decesele – în « camere de gazare » omicide – neînregistrate depăşesc cu mult pe cele înregistrate. Revizionistii consideră că deşi anumite documente germane din timpul războiului s-au putut pierde, morţii ordinari au constituit cvasi-totalitatea morţilor iar « lagăre de exterminare » nu au existat. Pressac recunoaşte că toţi morţii din lagăre precum Buchenwald sau Dachau, în Germania, erau morţi ordinari. El susţine totuşi, că la Auschwitz, în Polonia, s-au « exterminat », pe scară largă, persoane anonime a căror moarte nu era înregistrată. In consecinţă, doar o fracţiune – poate o zecime – din totalul morţilor ar fi fost morţi « ordinari », înregistraţi.

Se cuvine să examinăm rata mortalităţii înregistrată, în raport cu capacitatea crematoriilor. Cred că metoda cea mai eficace este compararea lagărelor Buchenwald şi Dachau (considerate ca nefiind destinate « exterminării »), cu lagărul Auschwitz, despre care se pretinde că ar fi fost « de exterminare ». O astfel de comparaţie este mai convingătoare decât estimările teoretice ale timpului necesar pentru incinerarea unui corp omenesc. Pentru a reveni la cei 32 de km dintre domiciliul meu din Evanston şi Universitatea din Chicago, este prefereabil să nu ţinem cont de datele tehnice privind rapiditatea maşinii mele, nici de distanţa dintre cele două locuri ci numai de experienţa practică, a mea sau a altcuiva, pentru a determina cu precizie timpul necesar parcurgerii traseului respectiv.

Dacă putem demonstra că volumul sau capacitatea de cremaţiune a fiecărui lagăr a fost proporţională cu numărul morţilor « ordinari », înregistrați de fiecare lagăr, atunci trebuie să presupunem că instalaţiile de cremațiune de la Auschwitz jucau şi au fost destinate să joace acelaşi rol ordinar al crematoriilor de la Buchenwald sau Dachau, despre care toată lumea este de acord că nu au fost lagăre de exterminare.

Această comparaţie prezintă anumnite dificultăţi, pe care însă le putem depăşi. Mai întâi, în ciuda publicităţii din jurul acestui lagăr, nu dispunem de o documentaţie completă şi oficială cu privire la morţii « ordinari » de la Auschwitz, nici măcar după

scoaterea la lumină de către sovietici, în 1989, a « registrelor mortuare » respective, ţinute la secret de zeci de ani! Printr-o pură coincidenţă, în acelaşi an, 1989, am făcut cunoscute cifrele ce îmi fuseseră furnizate de către Serviciul internaţional de cercetări de la Arolsen, cu ocazia vizitei efectuate acolo în 1977: 45 575 decese înregistrate în 1942, 36 960 decese înregistrate în 1943. Registrele de morţi pentru 1940, 1941, 1944 şi ianuarie 1945 (când Auschwitzul a fost evacuat de germani) fiind lipsă. Deşi informaţiie nu sunt complete, vom vedea că ele sunt satisfăcătoare pentru ceea ce ne interesează. O altă problemă este semnificaţia celor 69 000 de morţi înregistraţi în certificatele de deces ale « registrelor morţilor » (incomplete), anunţate de către sovietici în 1989. Din fericire, acest fapt nu afectează subiectul ce ne interesează. Continui să susţin că numărul total al morţilor « ordinari » de la Auschwitz, din 1940 până în ianuarie 1945, se situează « între 100 000 şi 150 000, probabil mai aproape de prima dintre aceste două cifre, populaţia lagărului nefiind foarte numeroasă în 1940 şi 1941, iar în 1944 nemţii înregistraseră anumite progrese în combaterea tifosului[565]». După cum vom vedea, totalul acesta nu constitue punctul decisiv.

Totalurile pentru Buchenwald şi Dachau, lagăre situate pe solul german, nu în Polonia, sunt destul de bine stabilite. Raportul din 1977 al Serviciului internaţional de cercetări (Arolsen), a dat cifra de 36 550 pentru Buchenwald şi 31 951 pentru Dachau. Pentru fiecare caz însă, aceste cifre nu ţineau cont de numărul indeterminat de « pesoane decedate cu puţin înaintea eliberării şi pe durata convoaielor de evacuare[566]».

De asemenea, instalaţiile de crematiune ale celor două lagăre sunt cunoscute destul de bine. Lagărul Buchenwald dispunea de un crematoriu cu şase guri, instalat în 1942, şi poate încă două guri, înstalate mai înainte. In plus, lagărul Buchenwald putea dispune de crematoriul civil din oraşul învecinat Weimar. În ce priveşte lagărul Dachau, înainte de 1942 acesta dispunea de un crematoriu cu două guri, la care s-a adăugat un altul cu patru

---

[565]. *The Journal of Historival Review*, vol. IX, toamna 1989, p. 369 sqq. [Recenzia cărţii lui Arno MAYER, *Why Did the Heavens Not Darken ?*]

[566]. A. de COCATRIX, « Numărul victimelor persecuţiilor naţional-socialiste », expunere prezentată la Conferinţa internaţională a Comitetului internaţional al lagărelor, 22-25 aprilie 1977, Viena, Austria.

guri, construit chiar în anul respectiv[567]. Putem deci considera că lagărele din Buchenwald şi Dachau dispuneau de cel puţin şase guri de crematoriu fiecare.

Prin comparaţie, la prima vedere, s-ar părea că Auschwitz poseda un număr excesiv de guri de crematoriu. Numărul său de morţi « ordinari », era superior de aproximativ trei sau patru ori, faţă de Buchenwald şi Dachau, iar gurile de crematoriu erau de aproape opt ori mai numroase. Dacă ţinem însă cont şi de alţi factori, pentru a corecta calculul nostru, vom vedea că în realitate, respectând proporţiile, Auschwitz dispunea de mai puţine instalaţii de cremaţiune decât Buchenwald şi Dachau.

Cifrele morţilor din cele două lagăre situate pe pământ german trebuie interpretate într-un fel diferit de cifrele corespunzătoare lagărului Auschwitz. Acest ultim lagăr a fost evacuat în ianuarie 1945, în condiţii ordonate în ansamblul lor. In consecinţă, oricare ar fi totalul morţilor pentru Auschwitz, el nu include decesele « ordinare » survenite pe timpul haosului complet din ianuarie 1945. Perioada cea mai grea pentru Auschwitz nu a fost luna ianuarie 1945 ci vara lui 1942, an în care au fost definitivate proiectele de construcţie a crematoriilor.

Prin contrast, majoritatea deceselor din lagărele situate pe pământ german propriuzis au avut loc în ultimele luni din 1944 şi cele patru luni haotice din 1945, adică în perioada dezintegrării şi prăbuşirii finale a industriei germane. Personalul lagărelor de concentrare ştia că planurile elaborate în 1944, privind creşterea substanţială a posibilităţilor de incinerare, aveau foarte puţine şanse de punere în practică. In realitate, acest gen de construcţii a fost foarte rar în 1944 şi 1945. Toate deciziile importante şi eficace pentru construcţia crematoriilor au fost luate înainte de 1944 şi nu au putut fi motivate decât de condiţiile anterioare lui 1944. In consecinţă, pentru a judeca intenţiile germanilor cu privire la construcţia de crematorii, trebuie să ţinem seama de perioada 1942-1943. Cifrele incomplete pe care le vom da pentru Auschwitz sunt deci suficiente pentru obiectivul studiului nostru.

Cifrele deceselor « ordinare » de care dispunem pentru cele trei lagăre se descompun conform tabloului de mai jos (De notat

---

[567]. Jean-Claude Pressac, op. cit. p. 94 sqq., 106 .

că pentru Buchenwald, cifra pe 1945 trebuie raportată numai la primele trei luni din an, iar pentru Dachau la primele patru[568]).

ANUL	AUSCHWITZ	BUCHENWALD	DACHAU
1940	?	1 722	1 515
1941	?	1 522	2 576
1942	45 575	2 898	2 470
1943	36 960	3 516	1 100
1944	?	8 644	4 794
1945	?	13 056	15 384
Totaluri	?	31 408	27 839
Totaluri ?	?	37 000 ?	32 000 ?

Tabloul I. Decesele înregistrate în lagărele Auschwitz, Buchenwald şi Dachau

Anii cruciali sunt 1942 şi 1943, întrucât aceştia sunt ultimii în care putem considera că deciziile germane de construire de crematorii în lagăre erau motivate.

Tabloul II prezintă proporţia gurilor de crematorii prevăzute în raport cu decesele « ordinare ». Lagărului Auschwitz i-am atribuit 52 de guri de crematoriu (46 pentru Birkenau şi 6 pentru *Stamlager* [lagărul Auschwitz I]), nu pentru că acestea ar fi fost totdeauna în funcţiune ci pentru că scopul acestui calcul este mai curând de a ajuta la interpretarea deciziilor ce au condus la construcţia de crematorii, decât capacitatea efectiv atinsă de către acestea. Se constată că proporţia gurilor de incinerare, în raport cu decesele, este defavorabilă lagărului Auschwitz. Motivul constă în faptul că de la bun început s-a decis ca lagărul Auschwitz să fie mai puţin bine echipat în crematorii decât Buchenwald şi Dachau (două lagăre despre care toată lumea este

---

[568]. Document Nuremberg, PS-2171, publicat în *Nazi Conspiracy and Aggression* (U. S. Government Printing Office, 1946-1948, vol. IV, pp. 800-835 ; P. BERBEN, *Dachau 1933-1945 : The Official History*, Norfolk Press, Londra, 1975, p. 281.

Nu am utilizat lagărul Mauthausen pentru această comparaţie întrucât deşi decesele înregistrate acolo sunt destul de bine cunoscute (ex. : Hans MARSALEK, *Die Geschichte des Konzentrationslagers Mauthausen*, Viena 1974), nu se ştie aproape nimic despre capacitatea mijloacelor de incinerare. Mauthausen era mai descentralizat decât celelalte lagăre. De exemplu, în lagărul-satelit de la Gusen au avut loc aproape tot atât de multe decese ca în lagărul principal, iar Gusen, ca şi alte lagăre-satelit, poseda propriile sale crematorii, a căror capacitate nu este cunoscută. (A se vedea PRESSAC, pp. 108-114 şi MARSALEK, p. 157). In plus, Mauthausen utiliza ocazional crematoriile municipale ordinare, cazul celui din Steyr.

de acord că nu au fost de exterminare). Rămâne desigur ipoteza unor probleme bugetare, care ar fi putut interzice construcţia mai multor crematorii la Auschwitz.

ANUL	AUSCHWITZ	BUCHENWALD	DACHAU
Guri de ardere	52	6	6
1942	1,14	2,07	2,43
1943	1,41	1,71	5,45

Tabloul II. Numărul de guri de ardere prevăzute pentru 1000 de decese înregistrate

La pagina 184 din cartea sa, Pressac interpretează dintr-un foc decizia din vara lui 1942, de a instala 46 de guri de ardere la Birkenau ca fiind o etapă în programul « exterminărilor ». El nu ţine însă cont de cifrele din Tabloul II, adică de decesele « ordinare » sau înregistrate, ce contrazic interpretarea lui. Pe de altă parte, dacă acceptăm interpretarea lui Pressac, decizia de a închide definitiv crematoriul din lagărul principal (Auschwitz I sau *Stamlager*) devine inexplicabilă.

Practic, după cum am mai arătat, la 21 aprilie 1945, într-o discuţie cu un reprezentant al Congresului mondial jidovesc, Himmler a elucidat problema aşa numitelor exterminări :

> Pentru a pune capăt epidemiilor, am fost forţaţi să ardem un număr incalculabil de cadavre ale unor oameni morţi de tifos. Am fost deci obligaţi să construim crematoriile din care acum învingătorii torc funia cu care vor să ne spânzure[569].

Din păcate, Himmler nu a trăit destul pentru a face această declaraţie la Nuremberg. Faptul că acest lucru trebuie repetat în 1992, la aproape o jumătate de secol de la încheierea războiului, este un adevărat scandal pentru întreaga omenire.

In ce priveşte eforturile lui Pressac de a găsi o cameră de gazare în crematoriul II (Birkenau), cititorii sunt invitaţi să îşi procure critica profesorului Robert Faurisson. Incercând să dovedească o tează a cărei falsitate sare în ochi, Pressac ignoră sau minimalizează fapte decisive. Asta nu îl împiedică să declare că noi suntem « maniacii ce îşi petrec viaţa încercând să demonstreze că ceva nu a existat niciodată[570] ».

---

[569]. Cartea de faţă, p. ???; *Moment* (publicaţie lunară jidovescă din Boston), vol. XI, nr 1, dec. 1985, p. 51.

[570]. Jean-Claude Pressac, op. cit. p. 216.

Vergasungskeller sau « Pivniţa de gazare »

În *Înşelătoria secolului XX* am examinat un document citat adesea, datat 29 ianurie 1943, în care Karl Bischoff, şeful departamentului construcţii Auschwitz, raporta lui Hans Kammler, şeful serviciului tehnic SS Berlin, starea de funcţionare a crematoriului II :

> Crematoriul II a fost terminat – cu excepţia câtorva lucrări secundare – prin folosirea tuturor forţelor disponibile, în ciuda nenumăratelor dificultăţi şi a gerului, prin echipe de 24 de ore. Focul s-a aprins în prezenţa inginerului Prüfer, reprezentantul furnizorului, firma Topf und Söhne din Erfurt. Totul funcţionează foarte satisfăcător. Cofragul tavanului din beton al pivniţei, folosită ca morgă (*Leichenkeller*), nu a fost încă ridicat, din cauza gerului. Nu este însă foarte important întrucât camera de gaz [*Vergasungskeller*] poate fi utilizată în acest scop[571][…].

În cartea lui, Pressac scrie că interpretarea mea a termenului de *Vergasungskeller*, « deşi perfectă în formă literară, nu are nicio valoare din punct de vedere tehnic[572]». Termenul de *Vergasungskeller,* din acest document din 1943, este interpretat de Pressac ca desemnând o cameră de gazare pentru omucidere, clasând-o pe primul loc în lista sa de 39 de « urme criminale » de gazare la Auschwitz[573]. Astăzi aş spune că deşi traducerea mea este exactă din punct de vedere tehnic, Pressac a arătat că, în acest caz, interpretarea mea nu era corectă. Totuşi, interpretarea dată de el este la fel de incorectă, după cum o arată elementele pe care le reproduce el însuşi. Această chestiune de detaliu trebuie examinată mai îndeaproape[574].

Cele două cuvinte germane importante sunt *Begasung*, tratament cu un gaz, şi *Vergasung*, gazeificare sau transformarea unui lucru în gaz, chiar şi în sensul vag al termenului. (De exemplu, cuvântul german pentru carburaţie este *Vergasung*). De aceea, deşi « *fumigare* » s-ar traduce normal prin *Begasung*, pentru un motiv nu foarte clar, germana utilizează *Vergasung* în

---

[571]. Cf. Cartea de faţă. Pp. 213, 221 sqq. ; PRESSAC, op. cit. p. 211. [Această corespondenţă din 1943 constituie documentul Nuremberg NO-4473. Originalul german este dat de E. KOGON şi ceilalţii coautori ai *Nationalsozialistische Massentötungen durch Giftgas*, Fischer, Francfurt, 1986, p. 220].

[572]. Jean-Claude Pressac, *op. cit*. p. 548.

[573]. *Ibid*. p. 432.

[574]. De comparat cu comentariul lui Faurisson asupra acestui punct în *The Journal of Historical Review*, vol. XI, nr 1, primăvara 1991, p. 55 sqq.

loc de *Begasung*. Astfel, pentru atacurile cu gaz din primul Război mondial, se utiliza termenul de *Vergsung* iar profesioniştii dezinfectării folosesc adesea mai curând termenul de *Vergasung* decât de *Begasung*, pentru a vorbi despre activitatea lor. Se pare totuşi că *Begasung* nu înlocuieşte niciodată pe *Vergasung*, camera de gazare-dezinfecţie sau de distrugere a puricilor se numeşte în general *Gaskammer*, nu *Vergasungskammer* sau *Vergasungskeller*. În consecinţă, la Auschwitz, camerele de gazare-dezinfecţie contra puricilor şi păduchilor se numeau *Gaskammern*[575]. Este vorba de genul de convenţii uzuale arbitrare ce se pot produce în orice limbă şi pe care nu le putem deduce din simpla consultare a unui dicţionar.

Totuşi, semnificaţia normală a termenului de *Vergasung*, în context tehnic, este gazeificare, producţie de gaz sau carburaţie. Considerând toate acestea şi ştiind că anumite crematorii necesită un amestec combustibil gaz-aer, ce trebuie introdus prin jigloare situate în exterior, am interpretat *Vergasungskeller* menţionat în documentul din 1943 ca locul unde coxul sau cărbunele se transformă în gaz combustibil amestecat cu aer, de unde se introduce sub presiune în cuptorul-crematoriu.

Deşi nu se poate spune că această interpretare este « fără valoare din punct de vedere tehnic », Pressac consideră că ea este incorectă în cazul prezent. Demonstraţia lui se sprijină pe numeroase desene industriale ale crematoriului II, în diverse etape de concepţie, care nu prezintă nicio instalaţie de acest gen; nu mai puţin, Pressac foloseşte şi alte desene industriale ale cuptoarelor crematorii tip produse de compania Topf, precum şi alte date tehnice pe această temă, totul arătând că instalaţiile de cremaţiune de la Auschwitz nu fuseseră concepute aşa cum crezusem eu, fiind alimentate cu combustibil din coxul stocat în spatele cuptoarelor[576].

Pe baza unui document descoperit recent, Pressac arată că morga de la sub-sol (*Leichenkeller*), care nu putea fi utilizată din cauza gerului, era *Leichenkeller* 2. De aceea, trage concluzia că

---

[575]. J.-C. Pressac, op. cit. pp. 27-31 ; H. BREYMESSER şi E. BERNFUS, în *Blausäuregaskammer zur Fleckfieberabwehr*, Reichsarbeitsblatt, Berlin, 1943, utilizează de obicei *Gaskammer* dar şi *Begasungskammer*.

[576]. J.-C. Pressac, *op. cit.* pp. 106-113. La începutul lui 1989, Faurisson mi-a spus că interpretarea mea a termenului de *Vergasungskeller* nu este exactă. Pe câte îmi amintesc, el nu a abordat chestiunea concepţiei cuptoarelor, din care cauză nu am fost convins de justeţea observaţiei lui.

Vergasungskeller trebuie să fie *Leichenkeller* 1 şi că în documentul respectiv nu i se spune « *Vergasungskeller* » decât ca urmare a unei « enorme gafe [sic] [...], prima prostie sau imprudenţă pe care cadrele SS sau civilii nu se puteau împiedica să nu o facă », deşi linia de conduită ce fusese adoptată consta în a nu utiliza niciun fel de termeni acuzatori în scris[577]. Deşi este adevărat că termenul german normal pentru o cameră de gazare contra puricilor sau pentru omucidere este acela de *Gaskammer*, *Vergasungskeller* este şi el posibil, din punct de vedere lingvistic.

Astfel, după cum au notat şi alţii, Pressac este în situaţia bizară a cuiva ce susţine că o cameră numită invariabil *Leichenkeller* pe toate desenele tehnice, trebuia să fie utilizată numai temporar ca *Leichenkeller*, în loc să fie folosită normal şi conform prevederilor cameră de gazare sau simultan cameră de gazare şi morgă, în acelaşi timp. In acest ultim caz, victimele, ce nu bănuiau nimic, ar fi stat în picioare pe cadavre, pe care nu le vedeau, ceea ce readuce în actualitate povestea elefantului invizibil. Singura interpretare ce merită să fie examinată este primul caz, în care intervalul implicat de utilizarea clădirii pentru exterminare ar fi fost « fără importanţă », ceea ce este o contradicţie majoră dacă pretindem, precum Pressac, că rolul principal al clădirii era gazarea în masă.

Intrucât acest document confirmă că, forţaţi de împrejurări, în ianuarie 1943 germanii s-au descurcat utilizând o instalaţie mai complicată ca un crematoriu ordinar, consider că aceasta este o probă în plus contra alegaţiei după care, în vara lui 1942, s-ar fi decis că scopul principal al crematoriilor ar fi exterminarea prin gazare. Utilizarea unei camere *Vergasungskeller* ca morgă nu numai că nu a împiedicat punerea în funcţiune a crematoriului II, ci chiar a ajutat la mai rapida avansare a lucrărilor. In ce mă priveşte, cred că trebuie să acordăm un mai mare interes documentului în întregul lui, decât numai termenului de *Vergasungskeller*, ce este menţionat. Consider că Hilberg nu a făcut decât o foarte rapidă referinţă la acest document întrucât şi-a dat seama de adevărata lui semnificaţie[578]. Pressac însă

---

[577]. Jean-Claude Pressac, *op. cit.* p. 217.

[578]. Raul HILBERG, *The destruction of the European Jews* (New York, Holmes & Meier [3 vol.], p. 885, nota 67. [In ediţia din 1961, într-un singur volum, p. 566, nota 52].

preferă să ne lase în completă ignoranţă cu privire la conţinutul ca atare al documentului respectiv.

In orice caz, logica interpretării de către Pressac a acelei *Vergasungskeller* drept cameră de gazare depinde în întregime de supoziţia lui deliberată că în crematoriul II trebuie să fie o cameră de gazare. Fără această supoziţie, situaţia concretă este următoarea :

(1) Singurul document ce vorbeşte exclusiv de funcţionarea crematoriului II, face referinţă la un *Vergasungskeller* ce se utilizează temporar ca morgă, pentru întărirea eficienţei crematoriului, şi nu conform funcţiei sale precise sau normale.

(2) Pe numeroasele desene tehnice de crematorii examinate de Pressac, nu există nicio menţiune de *Vergasungskeller*, *Gaskammer* sau ceva asemănător[579] şi

(3) Nimic în aceste desene tehnice nu implică şi nu impune existenţa a ceva ce ar putea fi descris ca *Vergasungskeller*. De exemplu, în ce ne priveşte, am arătat că, prin construcţia lor, crematoriile nu implicau nicio instalaţie de acest gen.

Concluzia ce se impune este că aşa numita *Vergasungskeller* nu se găsea în aceeaşi clădire cu crematoriul II. Presupun că se afla undeva prin apropiere. In lumina cunoştinţelor actuale, opinia că această *Vergasungskeller* s-ar fi găsit în aceeaşi clădire cu crematoriul II nu se sprijină decât pe nevoia stringentă a unei camere de gazare lângă crematoriu, pentru nevoile propagandei exterminaţioniste. In absenţa masei documentare prezentate de către Pressac, prezenţa acestei *Vergasungskeller* lângă crematoriu părea logică, deşi pentru cu totul alte funcţiuni decât cele pe care i le rezervă Pressac. Pe această supoziţie m-am bazat şi eu când am scris *Înşelătoria secolului XX*. Supoziţia părea confirmată de observaţia că tehnica utilizată de crematoriu necesita o instalaţie de acest gen pentru gazeificarea coxului. Fără să îşi fi dat seama, Pressac a demonstrat că încăperea numită *Vergasungkeller* nu era în clădirea crematoriuui II. In numeroasele planuri de construcţie nu se vede nimic care ar putea fi această *Vergasungskeller* şi de altfel nimic nu îi solicită sau implică existenţa, în afară de o supoziţie gratuită, arbitrară şi apriorică

De vreme ce această *Vergasungskeller* nu se găsea în clădirea crematoriului II, chestiunile privind natura şi amplasamentul ei

---

[579]. Jean-Claude Pressac, *op. cit.* p. 429.

nu au decât o importanţă limitată. Cred că este suficient să arătăm că acest termen se poate folosi pentru a desemna activităţi ce aveau sau puteau să aibă loc în altă clădire din lagăr, desigur nu prea depărtată.

Pentru a da mai întâi interpretarea ce mi se pare mai verosimilă, este foarte puţin probabil că oraşul Auschwitz ar fi dispus de mijloacele necesare pentru prooducerea şi/sau distribuţia de gaz combustibil ce ar fi putut acoperi nevoile enormului complex industrial al lagărului pe care noi îl numim « Auschwitz ». Pe lângă nevoile legate de activităţile industriale, trebuie să socotim şi pe cele legate de bucătărie, încălzire, incinerarea deşeurilor, etc. Din cauza lipsei de gaz natural şi dată fiind abundenţa de cărbune în zonă, germanii dezvoltaseră considerabil gazeificarea cărbunelui[580]. Cărbunii găsindu-se din belşug în regiunea Auschwitz, tehnicile gazeificării lor sau a coxului erau foarte bine adaptate condiţiilor locale.

Prima oară, când am considerat că *Vergasungskeller* trebuie să fi fost un generator de gaz combustibil pentru crematorii, am scris următoarele : « Cele două metode frecvente pentru producerea de gaz combustibil pe bază de cărbune sau cox constau fie în trecerea aerului peste un strat de cox aprins, pentru a obţine “gaz de cox“, fie în trecerea peste cărbunele sau coxul încins a vaporilor de apă, obţinându-se astfel “gaz de apă“[581]». Păstrez aceeaşi interpretare, fără să cunosc amplasarea exactă a încăperii-instalaţiei *Vergasungskeller*, dar ştiind că gazul prudus de aceasta avea o întrebuinţare mai generală, nu numai pentru funcţionarea crematoriilor. Aceasta pare pe deplin justificat de faptul că planurile de construcţie ale crematoriilor nu indică niciun loc pentru *Vergasungskeller*, lagărul având, pe de altă parte multiple nevoi de un gaz-combustibil, ce putea fi fabricat cu uşurinţă, pe baza cărbunelui abundent în regiune[582].

---

[580]. John F. FOSTER şi Richard J. LUND, *Economics of Fuel Gas from Coal*, McGraw Hill, New York, 1950, pp. 68-97.

[581]. Cf. Capitolul IV din *Înşelătoria secolului XX*, pp. ??? Diversele metode de fabricaţie a gazului pe bază de cuptor de cox sunt mai complexe, după cum rezultă din lucrarea lui FOSTER & LUND (1950), p. 41. Procedeele germane erau însă suficient de avansate, pentru a nu respecta nepărat şi întru totul cele scrise într-o lucrare clasică precum aceasta.

[582]. Un rezumat al diferitelor procedee de fabricare a gazului combustibil găsim în Hermann FRANKE, *Lexikon der Technik*, Deutsche Verlags-Anstalt, Stuttgart, 1960-1972, vo. VII, 1965, p. 484 sqq. Gazeificarea petrolului sau *Ölvergasung*, distinctă de gazeificarea combustibililor solizi,

În treacăt fie spus, în optica noastră actuală nu este foarte important de ştiut dacă această *Vergasungskeller* era deja în stare de funcţiune sau numai în construcţie. Importantă este posibilitatea utilizării ei temporare ca morgă. Pare chiar să fie mai bine dacă ea nu era în stare de funcţionare întrucât, în acest caz, nimic nu împiedica utilizarea ei ca morgă.

Am spus-o însă, aceasta este interpretarea mea « preferată »; există însă şi alte posibilităţi, peste care nu putem trece cu vederea.

Am arătat că gazul combustibil produs în lagăr a putut fi utilizat şi în alte scopuri, de exemplu la arderea deşeurilor, în care caz el a fost doar un combustibil de completare. Există însă şi un alt sens în care *Vergasung* se poate folosi/aplica la incinerarea deşeurilor întrucât, din punct de vedere tehnic, deşeurile devin un combustibil ce se transformă în gaz. Incinerarea (*Verbrennung*) este de fapt un caz special de gazeificare (*Vergasung*) în cadrul căreia deşeurile-combustibil sunt calcinate în cel mai înalt grad posibil, obţinându-se, de exemplu, bioxid de carbon (CO2) în loc de oxid de carbon (CO, gaz combustibil, în care caz putem spune că a avut loc operaţiunea de *Vergasung*). Incinerare perfectă nu există însă, astfel că limita între *Verbrennung* şi *Vergasung* este relativ confuză. Gazeificarea deşeurilor, rezidurilor şi gunoaielor, adică *Müllvergasung*, în limbaj tehnic german, nu a apărut decât după război[583]. Pe timpul războiului, se pare că *Vergasung* nu s-a putut utiliza decât în contextul incinerării gunoaielor, ca unul dintre numeroasele procedee specifice dintr-o uzină specializată de fapt în *Müllverbrennung*[584]. De aceea, această a doua semnificaţie a termenului de *Vergasung*, relativă la incinererea gunoaielor, nu pare să se poată aplica, fiind foarte puţin probabil că s-a putut zice la Auschwitz, de un incinerator de gunoaie, că acesta efectuează operaţiunea *Vergasung*.

Totuşi, această posibilitate trebuie menţionată. In acest caz, în localul coşurilor, din spatele cuptoarelor-crematorii, exista un incinerator de gunoaie, ale cărui gaze se amestecau cu emanaţiile cuptoarelor, fiind apoi captate de sistemul de

---

sau *Vergasung festes Brennstoffe*, s-a practicat de asemenea în Germania încă de la sfârşitul secolului al XIX-lea. A se vedea H. FRANKE, ed. Lüger,op. Cit. vol. IV, p. 390.

583. H. FRANKE, ed. Lüger, op. cit. vol.XVI, p. 337.

584. Ibid., vol. VII, p. 89.

ventilaţie, ce le evacua pe coş[585]. Nu cred că încăperea *Vergasungskeller* a putut fi acest local întrucât, în afară de motivele deja arătate, planurile nu fac referinţă la aşa ceva iar spaţiul disponibil ar fi fost insuficient pentru înlocuirea chiar temporară a unei enorme *Leichenkeller* 2[586]. Totuşi, cu toate aceste obiecţii, termenul de *Vergasung* putea fi utilizat pentru desemnarea celor două procedee (cremaţiune şi incinerare a gunoaielor) de care vorbim aici. Nu cred însă în verosimilitatea considerării încăperii *Vergasungskeller* (*keller* = pivniţă) ca locul unde se incinerau gunoaiele.

In apropierea crematoriilor de la Birkenau existau trei staţii de epurare (*Kläranlagen*), în diferite stadii de construcţie[587]. În esenţă, tratamentul apei folosite constă în accelerarea procesului natural prin care metabolismul bacteriilor transformă gunoaiele solide în gaz şi solide inerte (pământ amestecat cu apă, noroi), respectiv eliminarea sau utilizarea noroiului. În legătură cu aceasta, cuvântul *Vergasung* ar fi putut fi folosit în mai multe cazuri. Un scurt rezumat al operaţiunilor, nu va fi inutil :

1. Aerisire-ventilare (Belüftung)
2. Sterlizare cu soluţie de clor
3. Producţie de gaz metan
4. Prevenirea formării gazului metan în canalele de scurgere (*Kanalvergasung*)
5. Incinerarea noroiuui (*Schlammverbrennung*)

Gazeificarea noroiului nu a apărut decât după război şi nu ne interesează aici.

In literatura tehnică, ventilarea apelor conţinute în bazinele de golire şi rezervoarele septice este considerată o formă de « transfer gazos[588] », pentru că se caută o acţiune bio-chimică specifică oxigenului. Scopul precis al acestei ventilaţii este de a favoriza activitatea bacteriilor aerobe. Se insistă într-atât asupra acestui obiectiv încât am văzut utilizându-se termenul de

---

[585]. Jean-ClaudePRESSAC, op. cit. pp. 277, 281 sqq.,287, 306.

[586]. De asemenea, aceste obiecţii sunt valabile şi contra ipotezei după care o încăpere din mica *Leichenkeller* 3 (Pressac, op. cit. pp. 285, 295) ar fi fost *Vergasungskeller*. V. R : Faurisson, *The Journal of Historical Review*, vol. 11, nr 1 primăvara 1991, p. 55 sqq.

[587]. Cf. J.-C. PRESSAC, op. cit. pp. 51, 165-170, 420 sqq., 542 sqq., pentru date limitate.

[588]. Metcalf & Eddy, Inc., *Wastewater Engineering*, a III-a ediţie, 1991, p. 276.

Begasung pentru a desemna de fapt *Belüftung*[589]. De asemenea, în această ordine de idei, am văzut că se folosesc termenii de *Belüftungskammer* (cameră de aerisire sau ventilaţie) şi *Belüftungsschacht* (conductă de aerisire[590]). In general, sterilizarea se efectuează prin trecerea unei pături de clor lichid sau gazos (deja un *Vergasung*[591]), apoi injectarea acestui gaz în apele vidanjate şi emanaţiile acestora, în care caz este vorba de *Begasung*.

In cazul disoluţiei anaerobe a apelor folosite se produc o serie de gaze (gaze de fermentaţie sau *Faulgas*), mai ales metan, ce poate fi utilizat ca sursă de energie. De obicei, această producţie de gaz se numeşte mai curând *Gaserzeugung*, decât *Vergasung*. In plus, din momentul în care gazul se produce la suprafaţa bazinului de disoluţie anaerobă este foarte puţin probabil ca acest proces să fie considerat ca putîndu-se efectua într-o pivniţă, *Keller*. Totuşi, procesul de producţie de gaz utilizabil nu se termină în acest punct, existând suficiente complicaţii ce permit diferite combinaţii ce antrenează utilizarea de diverşi termeni tehnici. După tratamentul apelor uzate sau folosite trebuie eliminate impurităţile, mai ales hidrogenul sulfurat, dacă se doreşte utilizarea metanului. Eliminarea hidrogenului sulfurat se face de obicei prin epurare într-un *Resseneisenerzfilter*[592]. Este vorba de o filtrare, pe bază de oxid de fier, practicată în aşa numitele uzine de gaz sau în centrele de distribuţie a gazelor.

După cum am spus, tratamentul apelor folosite constă în accelerarea proceselor naturale. Gazul se produce mai întâi spontan, în canale, înainte ca apele de scurgere să ajungă la bazinul de vidanjare şi instalaţiile de tratare. Acest proces se numeşte *Kanalvergasung*, iar în Germania interbelică i-au fost consacrate o serie de studii, între altele o teză de doctorat susţinută în anul 1933[593]. Pentru prevenirea efectelor de nedorit,

---

[589]. H. KRETZSCHMAR, *Tehnische Mikrobiologie*, Berlin/Hamburg, 1968, p. 217.
[590]. J. BRIX, H. HEYD şi E. GERLACH, *Die Wasserversorgung*, 1963, pp. 323, 329.
[591]. H. KITTNER, W. STARKE şi D. WISSEL, *Wasserversorgung*, Berlin 1964,p. 424.
[592]. K. IMHOFF, *Taschenbuch der Stadtenwässerung*, Munchen/Berlin 1943, ediţia a X-a, p. 207.
[593]. K. DAU, *Über Kanalvergasungen und ihre Verhütung* , Dissertations-druckerei und Verlag Konrad Triltsch , Würzburg , 1935.

precum exploziile, ventilaţia este adesea suficientă. Totuşi, când aceasta nu este suficientă, se foloseşte procedeul *Gerlach*, în versiune mobilă sau fixă, care evacuează gazul prin aspiraţie[594]. În acest caz, rolul instalaţiei de tratament nu este de a efectua operaţia *Vergasung* ci dimpotrivă, de a o opri. Blocând producerea spontană, *Vergasung*, de gaz, se produce operaţiunea de *Entgasung*.

Incinerarea noroiului de vidanjare s-a practicat în Germania încă de la începutul secolului al XX-lea. In Statele Unite, în anii treizeci, s-au construit instalaţii puternice şi foarte economice, de mare interes în ce priveşte rezolvarea problemei acestor noroiuri[595]. In acest caz, are loc fenomenul *Vergasung*, după cum am arătat la începutul acestei discuţii. Se produce gaz combustibil, dar mai întâi se consumă, pentru că nu putem arde noroaiele fără utilizarea unui combustibil de completare, măcar pentru preîncălzire. În aceste condiţii, este evident că gazul ieşit din noroi este o sursă comodă de energie[596]. După război, în cadrul unui procedeu tehnic numit *Ölvergasungsbrennern*[597], combustibilul de completare utilizat a fost motorina.

Nu am putut situa încăperea *Vergasungskeller* nici în instalaţiile de epurare. In schimb am inventariat cinci sensuri ale termenului de producţie de gaz sau de tratament cu gaz, ce apar în cadrul tehnicii de epurare. In cărţile germane despre tratamentul apelor folosite, nu am putut găsi termenii de *Vergasungskeller* sau *Vergasungskammer*, dar nu este neapărat necesar. Documentul în chestiune nu a fost scris de un specialist în tratamentul apelor ci de un inginer în construcţii, care informa un alt inginer în construcţii. Autorul documentului nu îşi putea imagina că, zeci de ani mai târziu, istoricii celui de al II-lea Război mondial vor studia îndelung nota lui redactată în grabă. Totuşi, după cum am spus, prefer prima interpretare, după care

---

[594]. H. FRANKE, op. cit. vol. X, p. 693 ; E. GERLACH, « Die Beseitigung von explosiven und, gesundheitsschädlichen Gasen aus Kanalisations-bauwerken », *Gesundheits-Ingenieur*, vol. 52, nr 8, 1929, pp. 118-122; K. DAU, Über Kanalvergasungen, op. cit. p. 61.

[595]. K. IMHOFF, « Schlammverbrennung », *Gesundheits-Ingenieur*, vol. 59, nr. 40, 1036, pp. 583-587.

[596]. K. IMHOFF (1943), op. cit. p. 218 sqq.

[597]. H. WULF, « Die Verbrennung von Schlämmen mit Ölvergasungs-brennern », *Brenst.-Wärme-Kraft*, vol. 16; nr 8, aug. 1964, p. 397 sqq.; O. PALLACH şi W. TRIEBEL ed., *Lehr- und Handbuch der Abwassertechnik*, Berlin/München, 1969, vol. 3, p. 193.

prin *Vergasungskeler* trebuie înţeles un generator de combustibil sau gaz obişnuit, de oraş, pentru o folosire generală.

Numai studiul de ansamblu al construcţiilor lagărului ar putea rezolva această chestiune. Din păcate, acest lucru va fi foarte dificil. Documentele necesare sunt păzite cu străşnicie de cei ce le-au confiscat. O parte dintre documentele furnizate lui Pressac de către Muzeul de Stat din Auschwitz (Panstwowe Muzeum Oswiecim, căruia Presac îi exprimă o abundentă recunoştinţă), îi fusese furnizată acestuia de către Statul Israel[598]. Presupun că israelienii posedă documente pe care nu le vor scoate la lumină. Ca răspuns la cererea mea de informaţii privind tratamentul apelor folosite, muzeul Auschwitz mi-a răspuns, la 26 august 1991, că « [posedă] mai multe planuri de construcţie » a instalaţiilor, dintre care unul este reprodus în cartea lui Presac. Muzeul mi-a mai spus că la Arhivele Centrale din Moscova « aş putea găsi o abundentă documentaţie despre construcţiile şi instalaţiile de tratare a apelor de la Birkenau ». Localizarea precisă a mult căutatei *Vergasungskeller*[599] ar putea fi foarte dificilă. Pentru moment, singurul lucru ce pare sigur este că ea nu trebuie căutată în clădirea crematoriului.

Raportul War Refuge Board

La 7 aprilie 1944, doi jidani slovaci, Walter Rosenberg şi Alfred Wetzler, au evadat de la Auschwitz după doi ani de captivitate. Evadarea lor a fosr raportată la 9 aprilie printr-o telegramă Gestapo către Berlin şi alte destinaţii[600].

Rosenberg şi Wetzler sunt prezentaţi ca fiind principalii autori ai documentului despre Auschwitz, publicat în noiembrie 1944 sub formă de Raport întocmit de War Refuge Board.

---

[598]. J.-C. PRESSAC, op. cit., p. 331 ; R : FAURISSON, *The Journal of Historical Review*, vol. 11, nr.2, vara 1991, p. 156.

[599]. În introducerea sa la noua ediţie americană *Hitler's War*, David Irving susţine că « Însemnările sau carnetele lui Himmler au dispărut – se zice că o parte dintre ele se găsesc la Moscova, iar alta la Tel-Aviv, în Israel. Chaïm Rosenthal, vechi ataşat pe lângă consulatul israelian din New York, ar fi obţinut jurnalul lui Himmler prin mijloace dintre cele mai discutabile ». V. *The Journal of Historical Review*, vol. X, nr 4, 1990-1991, p. 402. [V. încă IHR *Newsletter*, nr. 83, noiembrie 1991, pp. 2-3].

[600]. T. IWASZKO, « Häftlingssfluchten aus dem Konzentrationslager Auschwitz », *Hefte von Auschwitz*, vol. VII, 1964, p. 67; E. KULKA, « Five Escapes from Auschwitz », în Y. SUHL, ed. *They Fought Back*, Crown, New York, 1967, p. 205.

Acestui raport i-ar fi fost adăugate, se zice, unele suplimente, de către alţi doi jidani (Czeslaw Mordovicz şi Arnost Rosin), evadaţi tot de la Auschwitz, la 27 mai 1944, şi de către un comandant polonez, evadat şi el, tot de acolo. Scriind *Înşelătoria secolului al XX-lea*, credeam că acest document, pe care l-am numir *Raport WRB*, este important pentru subiectul ce ne preocupă, întrucât el marca prima cauţiune majoră adusă de către o putere aliată alegaţiei privind exterminarea la Auschwitz.

O broşură publicată la New York în martie 1944, sub egida Office War Information a guvernului american şi a National CIO War Relief Committee pare a fi compilarea tuturor rapoartelor cu privire la Auschwitz, primite prin intermediul rezistenţei poloneze. Această broşură ilustrează ceea ce se spunea despre Auschwitz, în primăvara lui 1944. Auschwitzul era descris ca un « lagăr al morţii », dar nu ca un loc de exterminare masivă a jidanilor. Se făcea aluzie la astfel de exterminări, dar numai în ce priveşte lagărele Belzec, Sobibor şi Treblinka[601]. Suntem în faţa unui exemplu că Aliaţii s-au abţinut să pretindă că Auschwitzul ar fi un lagăr de exterminare, inclusiv la doi ani după ce se zice că ar fi devenit un astfel de lagăr şi în ciuda faptului că întregul Azschwitz era un complex enorm de instalaţii industriale, care nu prezentau mai multe secrete decât orice alte industrii de asemenea proporţii din lume. Prezenţa masivă la Auschwitz a unui personal ce nu făcea parte din organisaţia SS făcea imposibil orice secret în legătură cu cele ce se petreceau acolo).

Pressac a consacrat un capitol al cărţii sale pentru a demonstra exactitatea în esenţă a Raportului WRB, în ciuda diferitelor erori şi contradicţii pe care totuşi le pune în lumină (mai ales numărul şi dispoziţia crematoriilor de la Birkenau).

Identitatea autorilor Raportului WRB rămâne o problemă, dar de importanţă secundară. Este însă absolut sigur că Raportul WRB este o emanaţie a cercului din jurul rabinului Michael Dov Ber Weismandel, din Slovacia, ai cărui membri pretind că i-ar fi primit pe cei evadaţi şi le-ar fi cules povestea de pe buze. Ulterior, cei cinci evadaţi şi-au schimat de mai multe ori numele. Potrivit contribuţiei lui Erich Kulka, publicată într-o

---

[601]. *Oswiecim. Camp of Death*, Poland Fights, New York, 1944, mai ales pagina 45 şi următoarele.

carte din 1967[602], Rosenberg a devenit Rudof Vrba, Wetzler s-a metamorfozat în Josef Lanik, Mordowicz s-a schimat la faţă în Petr Podulka iar Rosin s-a transformat în Jan Rohac. Toate aceste schimbări de nume ar fi avut menirea să le păstreze anonimatul după evadare. Rosenberg a rămas însă Vrba, predând în prezent farmacologia la Columbia britanică, o universitate din Canada. Se poate ca cellalţi trei jidani să-şi fi abandonat numele împrumutate. Wetzler însă a făcut din Lanik pseudonimul său literar.

In articolul său din 1967, Kulka nu menţionează comandantul polonez, identificat uneori ca fiind polonezul Jerzy Wesolowski, evadat şi el, care şi-a schimbat numele în Jerzy Tabeau. Intr-un articol din 1964, T. Iwaszko, de la la muzeul de Stat din Auschwitz (PMO), menţionează pe Wesolowski/Tabeau, semnalând că a fost înregistrat la 26 martie 1942 sub numărul matricol 27 273, a evadat la 19 noiembrie 1943 şi a scris câteva articole pentru publicaţiile clandestine. Iwaszko nu făcea însă din Wesolowski/Tabeau un comandant polonez[603]. In 1979, John S. Conway a scris că « identitatea [comandantului polonez] nu a fost revelată până în prezent. De asemenea, nu ştim pe ce cale ultima parte din raport[ul WRB] a ajuns în mâinile şefilor comunităţii jidoveşti din Geneva[604]». În cartea sa din 1981, *Auschwitz and the Allies*, Martin Gilbert declară că raportul « comandantului polonez » a fost adăuagt raportului jidanilor în iunie 1944, de către Richard Lichtheim, de la biroul Agenţiei jidoveşti din Geneva[605]. Foarte curios, într-un documentar televizat despre lucrarea lui Gilbert, realizat la câţiva ani după publicarea acesteia, putem vedea faţa comandantului polonez, fără să ni se dezvăluie numele lui. Intr-un articol din 1985, consacrat mai ales lui Rosenberg şi Wetzel, Kulka menţiona pe Tabeau ca evadat din lagărul de ţigani Auschwitz[606]; apoi, într-un alt articol din 1986, foarte asemănător celui din 1985, îl

---

602. E. KULKA, în *They Fought Back* (1967), *op. cit*.
603. T. IWASZKO în *Hefte von Auschwitz* (1964), op. cit., pp. 7sqq., 38.
604. J. S. CONVAY, « Frühe Augenzeugenberichte aus Auschwitz Glaubezürdigkeit und Wirkungsgeschichte », *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, vo. 27, nr 2, aprilie 1979, p. 269.
605. M. GILBERT, *Auschwitz and the Allies*, Rinehart & Winston, New York, 1981, p. 234.
606. E. KULKA, « Attempts bz Jewish escapees to stop mass extermination », *Jewish Social Studies*, vol. 47, toamna 1985, p. 296.

identifică pe comandantul polonez ca fiind Wesolowski-Tabeau[607].

Raportul WRB contrazice într-un punct important versiunea exterminării formulată de către Pressac, care, fără să ne surprindă, are aerul că ignoră acest lucru. Conform Raportului WRB, în lagărul principal [numit *Stammlager* sau Auschwitz I, pentru a-l distinge de Birkenau] nu ar fi avut loc gazări. Acest lucru nu este spus în mod explicit de către Raportul WRB, totuşi el este afirmat clar, deşi în mod implicit[608]. Gazările sunt descrise ca având loc numai la Birkenau, în pădurea de mesteceni (« Brezinsky ») sau încă în « Bunkers », lângă Birkenau.

Partea redactată de Wetzler, din Raportul WRB, spune că acesta a fost a fost expediat la Auschwitz la 13 aprilie 1942, imediat după sosirea sa[609]. Totuşi, Vrba, în partea de raport atribuită lui, afirmă că el a fost cazat la *Stammlager* [lagărul principal de la Auschwitz] îndată după sosirea sa, la 30 iunie 1942, pe când lucra la uzina de cauciuc « Buna » (Monowitz [sau Auschwitz III], până ce a fost transferat la Birkenau, în decembrie 1942[610]. In cartea redactată după război, Vrba afirmă că ar fi fost foarte activ în rezistenţă, spunând despre Wetzler că « informațiile lui despre lagăr erau profunde şi întinse, graţie popularităţii de care se bucura printre deţinuţi[611]». În ce mă priveşte sunt ultimul a-l crede pe Vrba; totuşi, este adevărat că autorii raportului dispuneau de nenumărate detalii cu privire la lagăr, lucru confirmat de o serie de elemente ale Raportului WRB, de exemplu menţionarea ordinului de carantină din 23 iulie 1942[612], planul general al lagărului, şi o echivalenţă

---

[607]. E. KULKA, « Kampf der Jüdischen Häftlinge gegen die Endlösung in Auschwitz », *Zeitgeschichte*, vol. 13, 1986, p. 381-396 (nota 53).

[608]. Raport WRB, adică : US War Refugee Board, *German Extermination Camps : Auschwitz and Birkenau*, Washington, DC : Executive Office of the President, nov. 1944. A se vedea mai ales p 8 sqq., 12, 14, 29-32, 40 şi 11 sqq., 17 sqq., începând cu povestea « comandantului polonez » care nu vorbeşte de « execuţii de masă » în *Stammlager*, ci numai de împuşcări izolate. De asemenea, el declară explicit că crematoriul I nu era folosit pentru debarasarea de jidanii gazaţi.

[609]. Raport WRB, citat mai sus, p. 16.

[610]. Raport WRB (1944), citat mai sus, pp. 29, 32 ; R. VRBA şi a BESTIC, *I Cannot Forgive*, Grove, New York, 1964, p. 77, 106 sqq., 113, 167 sqq.

[611]. R. VRBA şi A. BESTIC, *I Cannot Forgive*, op. cit. p. 218.

[612]. Raport WRB (1944), op. cit. p. 218.

apropiată între convoaie şi numerele matricole a căror listă furnizată este exactă[613]. Autorii cunoşteau interiorul lagărului (nu însă şi interiorul crematoriului Birkenau, după cum Pressac o recunoaşte).

In acest punct Pressac se găseşte în faţa unei contradicţii importante. El însuşi arată, pe de o parte, contradicţiile din declaraţiile pretinşilor martori oculari obişnuiţi (de exemplu, comadantul Höss, de la Auschwitz), totuşi continuă să mimeze, cel puţin, că aceştia, în spovedaniile lor, vorbeau chipurile de evenimente reale. Totuşi, dacă vrea să accepte Raportul WRB, el trebuie să renunţe la depoziţiile pretinşilor martori oculari Höss, Fajnzylberg (Jankovski), Muller et Broad, întrucât aceştia pretind a fi asistat la gazări în masă în *Stammlager* şi că, după Presac, lipsa de documente şi « starea actuală a clădirilor » face că spovedaniile lor constituie unica « dovadă pentru stabilirea realităţii gazărilor omucide în *Stammlager*[614]». Nu este vorba de o contradicţie minoră. Ceea ce vreau să spun este că nu se mai poate susţine că aceşti « martori » au vorbit despre evenimente reale. Intrucât martorii respectivi nu au fost de bună credinţă, mărturiile sau spovedaniile lor despre exterminările în masă în

---

[613]. De comparat cu : D. CZECH, « Kalendarium des Ereignisse im KonzentrationslagerAuschwitz-Birkenau », *Hefte von Auschwitz*, nr 3 (1960), nr 4 (1961) şi nr, 7 (1964).

[614]. J.- C. PRESSAC, op. cit. p. 123. PRESSAC scrie la p. 132 că « camera de gazare [din *Stammlager*] a fost utilizată sporadic de la sfârşitul lui 1941 până în 1942 ». Date fiind mărturiile pe care le citează, ar fi fost preferabil să spună « de la sfârşitul lui 1941 până la, cel puţin, cursul anului 1942 ». Astfel, spovedania lui Fajnzylberg, citată de PRESSAC la p. 124, vorbeşte de gazarea a « 400 de jidani sosiţi de la Birkenau », la o dată ce nu se situează înainte de noiembrie 1942, lună în care acesta a început să lucreze în *Sonderkommando*-ul crematoriului I. Celelalte spovedanii – in Jadwiga BEZWINSKA, ed., *KL Auschwitz Seen by the SS*, Howard Fertig, New York, 1984, pp. 114 sqq., 174 sqq., şi în Filip MÜLLER, *Eyewitness Auschwitz*, *Stein and Daz*, New York, 1979, pp. 31-49 – afirmă nu numai realitatea gazărilor, dar chiar şi gazările masive de jidani, în morga crematoriului I, vreme de o bună parte din anul 1942.

Una dintre numeroasele contradicţii din cartea lui PRESSAC este că, la p. 133, de exemplu, bazându-se pe o logică ce nu este decât a lui, afirmă că după datele furnizate de *Raportul Leuchter*, putem trage concluzia că crematoriul I « a fost utilizat drept cameră de gazare pentru omucidere ». O altă contradicţie se găseşte la p. 106, unde opune crematoriile cu motorină de la Buchenwald la cele cu cox, de la Auschwitz, despre care, la p. 259, declară că sunt « identice ». FAURISSON a arătat şi alte contradicţii. V. *The Journal of Historical Review*, vol. XI, nr. 1, primăvara 1991 şi nr. 2, vara 1991.

alte părţi ale lagărului Auschwitz trebuie respinse. Intrucât această mărturie nu este însă mai puţin demnă de crezare decât altele, Pressac trebuie să renunţe la toate pretinsele mărturii-spovedanii, ale pretinşilor martori oculari. Pressac deci vorbeşte de un program de exterminări în masă, care nu se poate sprijini pe mărturia niciunui martor demn de crezare.

După cum am spus, suntem în faţa unei « inepuizabile surse de absurdităţi » şi am putea cu uşurinţă neglija importanţa acestui aspect pentru care chestiunea identităţii autorilor Raportului WRB este secundară. Redactând şi difuzând raportul, unicul obiectiv al autorilor lui, foarte bine informaţi, a fost de a pretinde că germanii sunt pe cale de a extermina jidanii în masă, la Auschwitz. Este vorba de o invenţie a propagandei de război şi nimic nu ne obligă să credem în astfel de declaraţii. Totuşi, nici Pressac nici altcineva nu poate contesta că dacă într-adevăr ar fi avut loc gazări la Auschwitz I [*Stammlager*], Raportul WRB ar fi vorbit despre asta. In consecinţă, aceste gazări nu au avut loc. Totuşi, mărturiile cu privire la *Stammlager* sunt echivalente (prin credibilitatea lor şi prin condiţiile în care au fost făcute) cu cele privind presupusele gazări în masă din alte părţi ale lagărului.

În cadrul exploatării contemporane a Raporului WRB, Vrba deţine rolul unei adevărate vedete. De când s-a făcut cunoscut ca fiind de fapt Rosenberg (probabil în 1958), el a publicat o carte (în 1964) despre cele trăite de el în timpul războiului (*I Cannot Forgive*), a fost martor al acuzării în primul proces al lui Ernst Zundel (Toronto, 1985), a apărut în diferite documentare televizate[615]. In legătură cu viaţa sa la Auschwitz, este evident că Vrba minte. Acest lucru poate fi constatat cu uşurinţă, prin examinarea, pe de o parte, a cărţii sale, pe de alta a depoziţiei lui din 1985, în procesul de la Toronto, în cadrul căruia a declarat despre cartea sa că aceasta nu a fost « decât un tablou artistic, [...], nu un document pentru un tribunal[616]». Am arătat deja erorile principale ale cărţii lui[617]. El crede că înainte de aprilie 1944 aproape nimeni nu a evadat de la Auschwitz, afirmând că

---

[615]. Intr-un documentar ce se sprijină pe cartea lui Martin GILBERT, *Auschwitz and the Allies*, Vrba spune că în mai-iunie 1944, jidoavcele din Ungaria soseau la Auschwitz în mantouri de vison. La data respectivă, după cum se presupune pe bună dreptate, el ar fi trebuit să fie ascuns în Slovacia.
[616]. *Toronto Sun*, 24 ianuarie 1985, p. 52.
[617]. Cf. *Inşelătoria secolului al XX-lea*, III. 7 şi V. 6.

în chiar cursul evadării lui ar fi avut loc un raid american deasupra lagărului[618]. In realitate, primul raid aerian aliat deasupra lagărului Auschwitz a avut loc la 20 august 1944[619].

De asemenea, am remarcat că « tonul general al cărţii şi descrierea felului în care s-ar fi comportat, în lagăr, principalele persoane » contribue la compromiterea credibilităţii cărţii. In cartea mea nu am dat chiar cele mai frapante exemple, temându-mă că nu voi fi crezut. De data asta, voi menţiona însă câteva dintre fanteziile lui Vrba. El pretinde, de exemplu, că în lagărul Novaky, gardienii slovaci puneau ţeava puştii în burta unui biet jidan aflat pe tinetă, iar la Auschwitz « bancnotele de 20 de dolari erau utilizate ca hârtie igienică[620]». Evident, el vorbeşte de bancnotele americane, nu de cele germane. Licenţa poetică permite acestui dramaturg al WC-urilor de la Auschwitz descrierea unei scene în care un colonel Gestapo îşi sprijină pistolul pe craniul unui jidan aflat pe acelaşi « tron », căruia, la terminare, foarte politicos îi servește bancnota igienică! Cititorii vor aprecia gradul de credibilitate al unor asemenea scene şi al unui asemenea autor. (In paranteză fie spus, fanteziile grosolane, triviale, obscene şi vulgare constituie una dintre trăsăturile frapante ale Talmudului[621]).

Pe de altă parte, descrierea pe care Vrba o face despre escrocheriile unor cadre SS sau a deţinuţilor cu funcţii în « Kanada », « inima comercială a lagărului Auschwitz[622] », unde erau depozitate bunurile personale ale deţinuţilor, pare de o sinceritate neobişnuită, deşi presărată cu câteva inepţii.

---

618. R. VRBA şi A. BESTIC, *I Cannot Forgive*, op. cit., pp. 217, 220 ; E. KULKA, *Jewis Social Studies*, toamna 1985, p. 295, menţionează 55 de evadări reuşite până la sfârşitul lui 1942, 154 în 1943 şi 167 în 1944. In *They Fought Back* (1967, p. 201), KULKA dă nişte cifre inferioare ; articolul din 1985 utiliza cifrele furnizate de muzeul de Stat Auschwitz (PMO), în lucrarea directorului acestuia (T. IWASZKO, *Hefte von Auschwitz*, 1964, p. 49).

619. Cf. *Înşelătoria secolului al XX-lea*, V. 6 ; R. VRBA şi A. BESTIC, *I Cannot Forgive*, p. 233.

620. R. VRBA şi A. BESTIC, *I Cannot Forgive*, pp. 35, 209.

621. De exemplu, pentru a afla ce spune Talmudul despre soarta postumă a lui Isus Christos, putem citi Gittin 57 în ediţia Soncino Press (Londra, 1936, p. 261, cu o notă referitoare la Codexul München), sau în ediţia Jüdischer Verlag (Berlin, 1932, p. 368).

622. R. VRBA şi A. BESTIC, *I Cannot Forgive*, *op. cit.* p. 127.

Cartea lui Wetzler/Lanik despre Auschvitz, o spun cu satisfacţie, este prezentată pur şi simplu ca un roman[623].

Intrucât, în cartea mea, insistasem asupra lui Vrba, John S. Conway, istoric şi coleg cu acesta la universitatea Columbia britanică, a publicat, în 1979, un articol pe marginea Raportului WRB[624]. De asemenea, în 1981, Conway a publicat o versiune germană a Raportului WRB iar în 1984 a publicat încă un articol pe aceeaşi temă (mai ales despre Rudof Vrba) şi despre Ungaria[625].

Conway ne datora această critică de mai multă vreme. În articolul său din 1967, Kulka nu spusese nicio vorbă despre cartea lui Vrba, publicată în 1964; în 1985 însă, revizionismul istoric devenise irezistibil. Kulka îi reproşează lui Conway de a se fi arătat gata « să accepte fără spirit criric şi ca un fapt ipocrizia şi nesinceritatea lui Vrba », « de a lăsa declaraţiile contradictorii şi îndoielnice ale acestuia să [...] arate că raportul [WRB] denaturează faptele, că descrierea camerelor de gazare de la Auschwitz nu era decât fructul imaginaţiei sale[626]».

Când în 1985 Vrba a recunoscut că povestea din cartea sa nu era veridică, am crezut că aceasta va marca sfârşitul carierei sale de actor ambulant în spectacolul itinerant Auschwitz. Totuşi, cu câteva adăugiri, stupiditatea a fost reeditată în 1989 sub titlul *44070: The Conspiracy of the Twentieh Century*[627]. Se pare că, cu toate inepţiile lui, textul iniţial a fost reprodus în această nouă ediţie, la care s-au mai adăugat câteva anexe. Partea din Raportul WRB, atribuită lui Wetzler şi Rosenberg, este reprodusă alături de o anexă despre « procesele ofiţerilor SS de la Auschwitz », un text al lui Vrba despre aspectele economice ale persecuţiei jidanilor de către germani, o scurtă biografie a lui Vrba (în care numele de Rosenberg nu este menţionat) şi un

---

623. J. LANIK, *Was Dante nicht sah*, Die Buchgemeinde, Vienne 1964, traducere a originalului slovac *Co Dante nevidel*, Bratislava, 1964.

624. J. S. CONWAY în *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, apr. 1979, deja citat.

625. Cf. « Der Auschwitz-Bericht vonApril 1944 », *Zeitgeschichte*, vol. VIII, 1981, pp. 413-442; « Der Holocaust in Ungarn, Neue Kontroversen und Überlegungen », *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, vol. 32, nr 2, 1984, pp. 179-212.

626. E. KULKA, în *Jewish Social Studies*, toamna 1985, articol déjà citat.

627. R. VRBA şi A. BESTIC, *44070 : The Conspiracy of the Twentieh Century*, Star and Cross, Bellingham [Washington], 1989.

eseu al lui Conway, pe baza articolului său din 1979, care astfel este completat și dezvoltat.

Nicăieri în noua ediţie, Vrba nu încearcă să corecteze, să explice sau să se scuze pentru inepţiile şi erorile clare din ediţia originală a cărţii sale, sau pentru mărturisirea din 1985, când în faţa tribunalului din Toronto a declarat despre cartea sa că este un « tablou artistic », adică non conformă adevărului. Conway ignoră aceste probleme ca şi criticile ce i-au fost adresate pentru credulitatea arătată lui Vrba. Nici el nu se scuză pentru a fi acordat o cauţiune implicită acestei cărţi, despre care toată lumea spune acum, inclusiv autorul ei, că nu este adevărată. Se pare că nu vrea, sau nu poate să tragă concluzia cuvenită. La fel stau lucrurile cu toţi cei ce publică diverse lucrări pe tema Holocaustului. Toţi par să presupună că examenul critic al cărţilor lor nu este necesar. În consecinţă, toţi par dispuşi să scrie orice tâmpenie, câtă vreme critica va fi condamnată să se limiteze la scrieri inaccesibile marelui public.

In 1990, Vrba s-a certat cu Raul Hilberg, Shamuel Krakowski de la Yad Vashem şi Yehuda Bauer pe tema numărului celor « exterminaţi[628] ».

Concluzie

Să revenim la Pressac. Regula de aur a cărţii lui este refuzul de a accepta implicaţiile Raportului WRB. Am auzit pe unii revizionişti vorbind despre cartea lui Prassac ca despre un efort respectabil în materie de căutare a adevărului istoric. Lucrul acesta se explică fără probleme. Cu sprijinul oamenilor influenţi doritori să îl ajute, Pressac a făcut cunoscute publicului unele documente, mai ales de natură tehnică. Este vorba de documente aparţinând categoriei de texte cu difuzare extrem de restrânsă, necunoscute practic sau cunoscute de foarte puţini cercetători.

Cartea lui ne va fi utilă. Câştigul însă este comparabil, să zicem, cu publicarea unui index, sau a unei bibliografii. Valoarea cărţii lui rezidă exclusiv în faptele raportate. Partea analitică a cărţii lui Presac este un fel de ghicitoare sau enigmă săltăreaţă. Actorul este sigur dinainte că cei ce l-au angajat vor lua parte la comedie, fără să atragă nimănui atenţia cu privire la

---

[628]. *IHR Newsletter*, nr 74, iulie-august 1990, p. 3. [Sursă citată : Telegramă a Agenţiei telegrafice jidăneşti în *Jevish World* (Broward, Floride), 9-16 martie].

deghizarea ce face din el un măscărici, în ochii celor pe care mai curând a încercat să îi defăimeze, nu să le critice lucrările. Ce altă reacţie putem avea în faţa unuia ce persistă a considera neglijabil faptul că în momentul deciziei construirii puternicelor crematorii de la Auschwitz, rata mortalităţii acestui lagăr de concentrare, atestată documentar, era catastrofală? Din punct de vedere formal, păcatul fundamental al lui Pressac constă în a presupune permanent ca reală soluţia pe care el o doreşte şi se face că o caută, găsind chipurile anumite « urme ». Omul nostru se găseşte astfel în situaţia celor ce pun carul în faţa boilor. Piruetele lui, în jurul adevăratelor puncte centrale ale problemei, sunt de-a dreptul jenante.

Am început această conferinţă cu promisiunea de a arăta în ce fel încearcă Pressac să deruteze cititorii asupra chestiunilor pur locale, neglijând cu totul contextul lagărului de concentrare Auschwitz în toate dimensiunile sale. Voi furniza trei exemple precise. Mai întâi, când Pressac examinează deciziile de construire a crematoriilor de la Auschwitz, el neglijează să recunoască legătura dintre decizia ce urma a fi luată şi epidemia catastrofică de tifos exantematic din chiar momentul când această decizie a fost luată. În al doilea rând, « urma criminală » de care el face atâta caz şi pe care o pune în fruntea altor inepţii, constă în interpretarea foarte contestabilă a unui singur cuvânt ce se găseşte într-un document ce arată de fapt falsitatea sau cel puţin neverosimilitatea afirmaţiei lui celei mai importante. În al treilea rând, examenul său al Raportului WRB neglijează clar conţinutul acestuia. El neglijează astfel consecinţele decisive ale acestui raport în ce priveşte evaluarea credibilităţii aşa-zişilor martori. Nu trebuie deci să ne mirăm că întreaga lui atenţie se concentrează pe un detaliu lipsit de importanţă.

Ne-am putea întreba cum se face că o astfel de manieră de a proceda a fost posibilă în cadrul unei lucrări destul de stufoase, plină de tot felul de detalii documentare? Posibilitatea aceasta se explică prin dezastruoasa dezordine a întregii lui cărţi. Dezordinea voită de autor îi oferă acestuia jocul de scenă în cadrul căruia se face că nu-şi vede ochelarii de pe nas. Dezordinea deliberată a cărţii lui Presac este mijlocul prin care acesta evită sistematic de a se concentra asupra lucrurilor simple dar esenţiale. Cartea este dezorganizată nu din cauza stilului deplorabil al autorului ci a logicii perverse cu care acesta încearcă să îşi contamineze cititorii.

Una din învăţăturile ce se desprind de pe marginea cărţii lui Pressac este că revizioniştii istorici şi mai ales profesorul Faurisson au dreptate să respingă aşa-numitele « dovezi » tradiţionale, în general admise, cu privire la camerele de gazare din lagărul Auschwitz. Pressac nu spune asta clar şi limpede, cum nu spune nimic de acest fel. Intenţia lui este însă evidentă, cuvintele pe care le foloseşte fiind parcă alese nu pentru a spune ceva ci a ascunde altceva. Cu astfel de piruete, la o jumătate de secol după evenimentele respective, scamatorul pretinde a fi cel care restabilește adevărul. Procedeul este clasic. Este suficient să răsfoieşti un munte de documente, să le ascunzi pe acelea care îi dezvinovăţesc pe germani, sub pretextul că este vorba de o viclenie a acestora, că nemţii utilizau un limbaj secret când îşi redactau documentele administrative. Apoi, când dă peste un cuvânt ce ar putea fi interpretat într-un sens acuzator, omul nostru uită limbajul « secret sau codificat », de care a făcut atâta caz, pretinzând că suntem în fața « enormei gafe » ce maschează o mărturisire involuntară.

Cred că aş putea spune acelaşi lucru despre orice instituţie sau administraţie ce produce o mare cantitate de dosare cu texte scrise. În aceste zile de « acţiuni afirmative » [sau discriminări pozitive] în domeniul slujbelor sau serviciilor, aş putea încerca să găsesc camerele de gazare pentru oamenii albi de la universitatea din Northwstern, luându-mi desigur precauţia de a furniza o explicaţie cu privire la împrejurările ce mi-au permis să suprvieţuiesc. In acelaşi fel, un viitor Pressac ar putea admite că Prassac s-a înşelat, dar că de fapt are dreptate. Această tristă comedie poate dura o eternitate. Ea reprezintă viitorul legendei, al minciunii sau imposturii holocaustice, în măsura în care se poate vorbi de un viitor al acesteia. In orice caz, ea constituie singurul tip posibil de scriere în favoarea legendei holocaustico-exterminaționiste, îndreptată contra adevărului istoric și a revizionismului științific actual.

Tabla de materii

Prezentarea autorului … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 7
Prefață la ediția franceză din 2002 … … … … … … … … … … … p. 25
Mulțumiri … p. 35
Cuvânt înainte … … … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 37
Capitolul I : Procesele, jidanii, naziștii … … … … … … … … … p. 41
I. 1. Procese, îndoieli, nelămuriri … … … … … … … … … … … … p. 41
I. 2. Câți jidani ? … … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 49
I. 3. Metode, argumente, concluzii … … … … … … … … … … … p. 58
I. 4. Procesele pentru crime de război … … … … … … … … … … p. 59
I. 5. Cine erau responsabilii ? … … … … … … … … … … … … … p. 77
I. 6. Naziștii … … … … … …… … … … …… … … … … … … … p. 82
Capitolul II : Lagărele de concentrare … … … …… … … … … p. 89
II. 1. Scene de groază și lagăre de « exterminare » … … … … … … p. 89
II. 2. Lagărele și finalitatea lor … … … … … … … … … … … … p. 91
II. 3. Funcția industrială a lagărului Auschwitz … … … … … … … p. 105
Capitolul III : Washington și New York … … … … … … … … … p. 113
III. 1. Criza de cauciuc din 1942 … … … … … … … … … … … … p. 113
III. 2. Marele interes al americanilor pentru Auschwitz … … … … … p. 118
III. 3. Washington și primele alegații despre « exterminări » … … … p. 125
III. 4. New York și primele alegații despre « exterminări » … … … … p. 137
III. 5. Reacțiile germane… … … … … … … … … … … … … … … … p. 169
III. 6. Raportul War Refuge Board sau nașterea legendei Auschwitz p. 169
III. 7. Rudolf Vrba … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 180
Capitolul IV : Auschwitz … … … … … … … … … … … … … … p. 187
IV. 1. Structura legendei … … … … … … … … … … … … … … … p. 187
IV. 2. Spovedania sau mărturia sub jurământ a lui Rudolf Höss … … p. 188
IV. 3. Falsa spovedanie a lui Rudolf Höss … … … … … … … … … p. 189
IV. 4. Contradicții de început … … … … … … … … … … … … … p. 192
IV. 5. Pretinsele gazări și produsul numit Zyklon … … … … … … p. 195
IV. 6. Convoaiele pentru Auschwitz … … … … … … … … … … … p. 201
IV. 7. Spital pentru cei sortiți exterminării ?! … … … … … … … p. 204
IV. 8. « Tratamentul special » … … … … … … … … … … … … … p. 207
IV. 9. Crematoriile … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 211
IV. 10. Înapoi la « camerele de gazare » … … … … … … … … … p. 220
IV. 11. De ce în engleză ? … … … … … … … … … … … … … … p. 225
IV. 12. Funcția lagărului Birkenau … … … … … … … … … … … p. 226
IV. 13. Rezumat pentru Auschwitz … … … … … … … … … … … p. 236
Capitolul V : Jidanii din Ungaria … … … … … … … … … … … p. 239
V. 1. Crucea-Roșie Internațională … … … … … … … … … … … p. 239
V.2. Propaganda din 1944 … … … … … … … … … … … … … … p 255
V. 3. Unde sunt fotografiile … … … … … … … … … … … … … p. 261
V. 4. Raiduri aeriene la Auschwitz. Rudol Vrba mai rapid ca viteza p. 262
V. 5. Dovezi documentare ? … … … … … … … … … … … … … … p. 264
V. 6. Regia și înscenarea … … … … … … … … … … … … … … … p. 276
V. 7. Ce s-a petrecut în Ungaria … … … … … … … … … … … … p. 292
V. 8. Cine poate crede o astfel de poveste ? … … … … … … … … p. 294
Capitolul VI : Et cætera ! … … … … … … … … … … … … … … p. 297

VI. 1. Alte lagăre de « exterminare » … … … … … … … … … … … p. 297
VI. 2. Logica martorilor și mărturiilor apărării … … … … … … … … p. 301
VI. 3, Josef Kramer, « Bestia din Belzen » … … … … … … … … … p. 302
VI. 4. Herman Göring și ceilalți în fața TMI-ului … … … … … … p. 304
VI. 5. Oswald Pohl la Nuremberg … … … … … … … … … … … … p. 312
VI. 6. Adolf Eichmann … … … … … … … … … … … … … … … … p. 314
VI. 7. Procesele din Germania de Vest … … … … … … … … … p. 318
VI. 8. Astfel de procese nemaipomenite au mai avut loc vreodată ? p. 322
VI. 9. Cum stăm cu tortura ? … … … … … … … … … … … … … p. 324
VI. 10. Adolf Hitler … … … … … … … … … … … … … … … … p. 328
VI. 11. Heinrich Himmler … … … … … … … … … … … … … … p. 329
VI. 12. Josef Goebbels … … … … … … … … … … … … … … … p. 334
VI. 13. Formațiunile militare *Einsatzgruppen* … … … … … … … p. 335
Capitolul VII : **« Soluția finală » sau ce s-a petrecut efectiv cu jidanii ?**
… p. 347
VII. 1. Politica germană și Conferința de la Vansee … … … … … … p. 347
VII. 2. Numărul de deportați : proveniență și destinație … … … … … p. 362
VII. 3. Ghetourile poloneze … … … … … … … … … … … … … … p. 368
VII. 4. Ce s-a întâmplat cu jidanii ? … … … … … … … … … … … p. 371
VII. 5. Iarăși și iarăși sionismul … … … … … … … … … … … … p. 379
VII. 6. Emigrația către Statele Unite … … … … … … … … … … p. 387
VII. 7, Recapitulare … … … … … … … … … … … … … … … … p. 390
VII. 8. J. C. Burg (Josef Ginsburg) … … … … … … … … … … … p. 391
VII. 9. Concluzie … … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 392
VII. 10. Himmler a spus-o perfect ! … … … … … … … … … … … p. 393
Capitolul VIII : Constatări, observații, clarificări … … … … … p. 395
VIII. 1. Duverse observații … … … … … … … … … … … … … … p. 395
VIII. 2. Germania postbelică și Willy Brandt … … … … … … … p. 400
VIII. 3. Talmudul … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 402
VIII. 4. Competențe … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 406
VIII. 5. Alte chestiuni … … … … … … … … … … … … … … … … p. 408
VIII. 6. Câteva implicați … … … … … … … … … … … … … … … p. 409
ANEXA A : « Raportul Gerstein » … … … … … … … … … … … p. 413
ANEXA B : Gradele militare ale armatei germane Waffen SS … … p. 425
ANEXA C : Deportarea jidanilor din Olanda … … … … … … … … p. 427
ANEXA D : Declarațiile lui Josef Kramer (Procesul Belsen) … … … p. 435
Prima declarație a lui Josef Kramer … … … … … … … … … … … p. 435
A doua declarație a lui Josef Kramer … … … … … … … … … … p. 457
ANEXA E : Rolul Vaticanului … … … … … … … … … … … … … p. 461
SUPLIMENT 1 : Controversa internțonală pe tema « Holocaustului » p. 483
Un subiect simplu … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 483
De ce o înșelătorie ? … … … … … … … … … … … … … … … … p. 487
O problemă de societate … … … … … … … … … … … … … … … p. 488
Evoluția controversei … … … … … … … … … … … … … … … … p. 490
Reacții negative în mediile universitare … … … … … … … … … p. 497
Concluzii … p. 499
SUPLIMENT 2 : Contextul istoric și perspectivele de ansamblu ale
controversei pe tema « Holocaustului » … … … … … … … … … … p. 503
Introducere … p. 503

Gitta Sereny … p. 504
Donația împăratului Constantin cel Mare … … … … … … … … … … … p. 509
Analogii cu legenda « Holocaustului » … … … … … … … … … … … … p. 516
Context și perspectivă … … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 521
Observații finale … p. 541
SUPLIMENT 3 : Reflecții pe marginea cărții lui J. C. Pressac. Răspuns
la o critică importantă a revizionismului Holocaustului … … … … p. 549
O critică în plus. De ce ? … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 549
Ce a făcut Pressac ? … … … … … … … … … … … … … … … … … … … p. 549
Crematoriile … p. 551
Vergasungkeller sau « Pivnița de gazare » … … … … … … … … … … p. 562
Raportul War Refuge Board … … … … … … … … … … … … … … … p. 571
Concluzie … p. 579
În loc de postfață : Românii și mișcarea holocausto-șoatică …… p.
Bibliografia autorului … … … … … … … … … … … … … … … … … … p.
Index general … p.
Tabla de materii … p.